Huszár Alexandra

Díszítő zobrázatból nagy aranydíj

Élmisk 1917/18.

33 l.

Huszár Alexandra

nebrai

1917 - 1921

Éimisk 1930. 84. l.

ugen Boudin.

villeben 1898 augusztus 8-án.

hegy tövében épült város, hová
vetett hajóktól közeledő munkás,
gető csoport élénkít. A munkás
a talyigák elé két-két szürke és
A járművek közűl az elsőnek
atja. A bódék és csolnakok körül
ról három asszony válik ki, a
kik fehér kendővel kötötték be
tra kanyarodó útmenti épületek
ntakozik ki. Balról a tenger vize
ra: »*E. Boudin 1874*«.

: 89·3 cm. — Lelt. sz. 3468. —
-iki 80905 (1257–907) és az 1907
(1469–907) sz. engedély szerint
— Kifizettetett 1907 október 5-én. —
ber 8-án (1898–907). — Az elszá-
10 május 11-iki 9458–909 szvsz.

III.
468 (3468)
603 (68).

68

Óbudai Pincegaléria - Budapest, III. Fő tér 1. (Zichy kastély)

Szeretettel meghívjuk

HUSZÁR ANDREA

00

ELŐD ÁGNES

Szász György
és a művészettörténet

című kiállítására

Megnyitó: 1999. május 25-én 18 órakor

Megtekinthető: 1999. május 25 - június 20-ig hétfő kivételével 14-18 óra között.

Nemzeti Kulturális Alapprogram, Fővárosi Képzőművészeti Alap, MAK

Huszár Andrea, festő

(i) Mint. 2001. 2 p. 20-22.

ebből kedvezményes: - egyéb dologi:		
Felhalmozási költségek		
⊗ tárgyi KF eszköz beruházás:		
⊗ immateriális javak: (TMI)		
Összesen:		

Igényelt OM támogatás összesen: .....Ft.

..... PH.
gazdasági vezető*

Megjegyzések:

⊗ A Kedvezményezett nevére, címére kiállított és részé
szükséges.

* Az aláírók nevét nyomtatott betűkkel is kérjük kitölte

Huszár András

ács

1699, ~~1703~~

Kolozsvár

Bal Hol 127. l.

Cérnából épült katedrális

Kortárs összkép, veszprémi kiállítások tükrében

P. Szabó Ernő

Kevés magyar város művészetbarátai vannak abban a szerencsés helyzetben – Budapest kivételével természetesen –, mint a veszprémiek. A már évekkel ezelőtt kialakult és ma is jól működő galériahálózatnak köszönhetően ugyanis folyamatosan találkozhatnak a kortárs magyar művészet különböző irányzataival, csoportjaival, jelentős egyéni teljesítményeivel. Részben a városban, a Balaton-felvidéken élő alkotókról van szó, részben pedig a kitekintés igényével szervezett, összehangolt programról, amelyben egyszerre férnek meg a regionális és az egyetemes értékek. A nyitottság jegyében szervezett program eseményeire egyrészt a Művészet Háza három galériájában, másrészt az egyetem, alkalmanként a múzeum vagy más intézmények együttműködésének köszönhetően kerül sor.

Kosztándi B. Katalin festménye

Az így kialakuló kép gazdagságát, sokszínűségét jól érzékeltették, érzékelteik a legutóbbi hetek tárlatai is. Három olyan kiállítás volt ugyanis egyszerre látható a városban, amelyek egy-egy alkotón, a törekvések hasonlóságán keresztül szervesen kötődtek egymáshoz. Az egyetem aulájában rendezték meg a székelyföldi művészek tárlatát, amelyen majd két tucat erdélyi alkotó mutatkozott be, a Pedagógus Továbbképzési Központ galériájában e művészek egyike, a sepsiszentgyörgyi *Hervai Gizella* egyéni bemutatójára került sor, míg az előbbi intézményektől alig száz méterre, a veszprémi vár bejáratánál lévő Csikász Galériában Anzix címmel öt fiatal művész alkotásai kaptak helyet.

Az első bemutatón a székelyföldi régió három városában, Sepsiszentgyörgyön, Csíkszeredán és Kézdivásárhelyen, illetve a Székelyföld szomszédságában lévő Brassóban élő művészek alkotásai maguk is a generációs, műfaji, stilisztikai sokszínűség jegyében kerültek egymás mellé. A legidősebb kiállító, a Seipsiszentgyörgyön élő *Hervai Zoltán* festményein az erdélyi és az egyetemes emberi sorskérdések bukkannak föl a szimbolikus és naturalisztikus elemeket sajátos módon ötvözve. A legfiatalabb kiállító, az 1974-es születésű csíkszeredai *Berszán-Márkos Zsolt* erőteljes, elsősorban a fekete szín dominanciájára, a gesztus erejére építő vásznán áttételes módon, távolra vezető asszociációsort elindítva fogalmazódnak meg morális, illetve sorskérdések. A két évszám és szemléletmód között az egyéni utak sokfélesége jelenik meg, a lírai expresszív hangtól a teljes absztrakcióig geometrikus és organikus változataiban, s az erdélyi művészetre oly jellemző valóságközeliség, a történelmi és egyéni drámákhoz kapcsolódó témaközpontúság, narrativitás számos esetben adekvát formára talál, a mű egyfajta teljességigény jegyében formálódik.

Jól érzékelteti e törekvést az a kiállítás, amelyet Hervai ~~Katalin~~ Gizella grafikáiból rendeztek a Pedagógus Továbbképzési Központban. A kolozsvári képzőművészeti főiskola grafika szakán végzett alkotó egyszerre törekszik – mintegy a bartóki modellt követve – a tradíciók tiszta forrásából meríteni, másrészt a XX. századi új kifejezési lehetőségek, például a montázsnyelv, a kollázstechnika alkalmazására. Egyszerre izgatja az emberi sorsok alakulásának törvényszerűsége és a lélek csendje, tisztasága, amely képi eszközökkel úgyszólván megragadhatatlan. „A teljes kifosztottság állapotában" élő ember, művész legsikeresebb művein így válik elégségessé egy gesztus, egy kézmozdulat a remény megfogalmazásához.

A közös kiállítás tanúsága szerint is a székelyföldi művészet különös értékét jelentik *Varga Mihály* plasztikái, amelyek a természeti anyagok, formák rendjéből indulnak ki, szellemesen, játékosan azokat gondolják tovább, valamint az ETNA Alternatív Művészeti Csoport (vezetője *Ütő Gusztáv*) tevékenysége. E törekvések kapcsolódnak leginkább az Anzix öt fiatal művésze, *Ádám Záltán, Gál András, Huszár Andrea, Környei Ágota* és *Szalai Attila* alkotásaihoz, amelyek szintén vállalják a tradíciót, de annak egy-egy rétegét kiemelve, elemezve igyekeznek megtalálni a korszerű formanyelv kialakításának lehetőségét. Monokróm felületekben, leegyszerűsített, összefogott formákban, különleges anyagokban. Mint például Huszár Andrea, aki az egyik teremben cérnaszálakból hozott létre különös hangulatú installációt. A mennyezetről sűrűn egymás mellett lelógatott cérnaszálak között keskeny, gótikus csúcsíveivel záródó folyosóban haladhatott a néző, vissza a művészet történetének mélységes mélyei – vagy éppen titokzatos jövője felé.

HUSZÁR ANDREA

Beszélgetés Délceg Katalinnal, a Dovin Galéria tulajdonosával

Nyolcan a tájprogramban

– Huszár Andreának másodszor nyílik kiállítása a Dovin Galériában, ahol ez alkalommal is helyspecifikus installációt épít. Szokatlan, hogy egy kereskedelmi galéria ne eladható műtárgyakat állítson ki. A hazai magángalériák közül a Dovin elsőként vállalkozik erre. Miért rendezel ilyen tárlatot?

– Kizárólag installációban sohasem gondolkoztam. Szobrászattal kevés magángaléria foglalkozik, én azonban hiszek benne. A „csíra" fiatal szobrászok 1997-ben megrendezett kiállítássorozatának első része volt. Később Jovánovics György felkérésével indult a szobrászati program. Huszár Andrea két évvel ezelőtt, az Epreskertben bemutatott diplomamunkájával nyűgözött le. Tudatában voltam, hogy olyan művészt kérek fel, aki installációban gondolkodik, de olyan tehetséget láttam benne, hogy elvonatkoztattam az aggályaimtól, és tavaly elkezdtük a közös munkát. A szobrászat – függetlenül attól, hogy installáció-e vagy szobor – Magyarországon ma még eladhatatlan. Egy hagyományos szoborkiállítás kereskedelmi eredménye nem jobb, mint az installációé. Megpróbálom a közönség figyelmét a szobrászatra terelni, de három szobrásznál többet én sem merek felvállalni. A nyolc művészem közül a festők érdeme, hogy a galéria három éve önfenntartó. Abban bízom, hogy néhány év múlva a szobrászatba vetett hitem is beigazolódik. Huszár Andrea Kert című installációja lehetőséget ad a látogatóknak és a vásárlóknak arra, hogy megpróbálják saját környezetükbe áttenni a mű gondolatiságát. A szobrászatot környezetalakító műfajként is fel lehet fogni. Úgy tűnik, ezt sokan megértették. Vannak klienseim, akik Huszár Andreát szeretnék megbízni a kertjük megkomponálásával. A szobrászok sok alkalmazott művészeti problémát meg tudnak oldani, aminek eredményeként képzőművészeti alkotás születik…

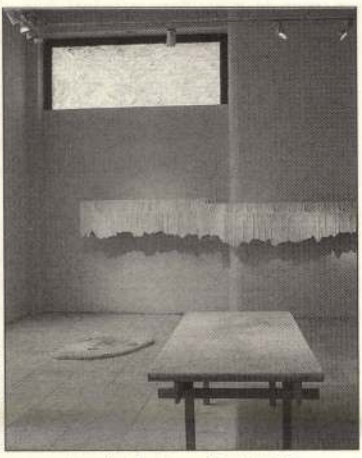

Fotó: Haris László

Huszár Andrea: Kert, 2003
helyspecifikus installáció

– Hogyan választod ki a művészeket, akikkel együtt dolgozol?

– Két évvel ezelőtt elhatároztam, hogy karakteresebb profilt alakítok ki. Amikor a galéria tíz éve megnyílt, olyan művészek mellett döntöttem, akik különböző stílusokat képviseltek – például Kelemen Károly, Szikora Tamás, Révész L. László, Konkoly Gyula –, s a sajátjukban ugyan kiemelkedők voltak, de műkereskedelmi szempontból ismeretlennek számítottak. Csak 1997-ben éreztem úgy, hogy eljött az idő, kiválaszthatom az első fiatal művészemet, Baranyai Leventét. Közös munkánk során született meg bennem a tájkoncepció. Krasznahorkai László íróval próbáltunk új fogalmat keresni. Sokáig gondolkozott rajta, végül azt javasolta, hogy nevezzem tájfestészetnek. Az idősebb generációból is szerettem volna művészeket megnyerni, de ők leginkább klasszikus tájképfestészettel foglalkoznak. A középnemzedékből Tolvaly Ernőt választottam, aki rendkívüli módon műveli a tájfestészetet. Általában a munkák alapján döntök, de fontos a személyes kapcsolat is. A felkéréseket hosszú beszélgetések előzik meg. Két év alatt alakítottam ki az új művészkört: Tolvaly Ernő, Baranyai Levente, Nemere Réka, Ötvös Zoltán, Horváth Krisztián. A szobrászatban nehéz a táj témakört megtalálni, de ott is akad ilyen gondolat. Jovánovics Györgynél, Huszár Andreánál és Kovách Gergőnél megvannak ezek a kapcsolódások.

– Kovách Gergő legutóbb kiállított négy, íves alapú kompozíciója is tájat ábrázol…

– A jövőben a „tájprogramot" szeretném a nyolc művésszel megvalósítani. Mindenkinek megadom a lehetőséget, minimum két-három kiállítást, ami a galéria programjában négy-hat évet is jelenthet. Két év alatt el lehet készülni egy nívós anyaggal. Ha az valamiért nem jó, és ez megismétlődik, akkor el kell válnunk egymástól. Itt elsősorban a fiatalokra gondolok, hisz a többieknek már komoly művészi múltjuk van. Ennél többet nem tudok vállalni. A művészkört most egységesnek érzem. Kivétel nélkül olyanokkal működünk együtt, akik nagyon lassan, gyötrelmesen dolgoznak. Egyikük sem alkot többet, mint Baranyai Levente, aki évente hét-nyolc képet fest, mert a technika miatt nem tud többet. A legkevésbé sem foglalkoznak azzal, hogy mi mennyire eladható. Valószínűleg azért is olyan jó a kapcsolatunk. Én azt akarom eladni, amit ők létrehoznak.

– Tehát inkább a vevőt akarod meggyőzni a saját véleményedről?

– Gyakran elhangzott a vevők részéről a kritika, hogy a művészeim komorak. Nem értik, miért ilyen szomorúak. Nemritkán elmarad a vásárlás, amit persze sajnálok, meg a művész is sajnálja, hisz az eladás sikerélmény. A műkereskedelmet nem szabad misztifikálni: „csinálom, de soha nem adunk el semmit, pénz nem lesz belőle". A művészek úgy fogják fel, hogy „amit én képviselek, csinálok, te azt add el." Ezt én nagyon szeretem, csak néha akadályba ütközöm. Sok olyan Baranyai Levente-vásárló van, aki már gyűjt. Ők városképet akarnak venni, de a művész most az élővilággal foglalkozik, illetve újabban mozgó pontokkal, ami absztraktabb, az állatok már nem felismerhetők. Mindig elmagyarázom, hogy egy festő megújul, nem festheti mindig ugyanazt. Persze akadnak, akik más szemmel gyűjtenek. Szerintem ha egy művésznek nincs sok képe, az az érték szempontjából sem hátrány. Mégis gyakran vetik a szememre, hogy már megint nincs „új áru". A művészek két évig készülnek egy kiállításra, és a munkáikat csak ott akarják megmutatni. Így egy-egy művésztől van az előzmény meg a legutóbbi kiállítás anyaga. A vásárlók pedig új műveket szeretnének látni. Ez teljesen érthető.

– A Dovin szoros kapcsolatban áll a kortárs magyar irodalommal.

– Bölcsész vagyok. A két induló szakom francia–orosz. A kiállításaimat 1996 óta nem művészettörténészek, hanem írók, költők nyitják meg. Az Este hat; néhány szabad megnyitás című Krasznahorkai-könyv ezt a hagyományt viszi tovább: képzőművészet-kiállítás-könyv. Pontosan tudtam, hogy ennek nagyon szűk az olvasórétege. Kevés fogyott eddig belőle. A Dovin kiadásában 2004 elején jelenik meg a Jovánovics-monográfia: bemutatója felolvasóesttel egybekötött kiállításmegnyitó lesz. *(Megtekinthető április 19-ig.)*

BÁLVÁNYOS ANNA

SOGA Aukciósház, Pozsony

Lépésváltás

A régi és a modern európai képzőművészet a szlovákiai viszonyokhoz képest nagyon erős kínálata került kalapács alá a pozsonyi SOGA első idei aukcióján. A 11 millió koronás (1 szlovák korona 5,8 forint) forgalom, valamint a 60 százalékos elkelési arány a tavalyi üzletmenet folytatását ígéri. A közép-európai stratégiát követő aukciósház számára fontos eredmény, hogy az európai művészet mellett a magyar is felülmúlta a hazai – a szlovák – művészet iránti érdeklődést.

A. Monticelli: Hölgy kutyával, 1880 k.
olaj, fa, 45,5x27 cm

Az előző években a XIX–XX. századi modern európai festészet, grafika, szobrászat és rajzművészet az aukció legunalmasabb fejezetei közé tartozott; mindössze kötelező gyakorlatként jelent meg, az iránta megnyilvánuló érdeklődés pedig minimálisnak volt csak nevezhető. Március végén azonban ebben a tárgykörben egyik minőségi tétel követte a másikat. Camille Corot Barbizoni motívumának ára (1840 körül) hat-hét licitáló küzdelme jóvoltából 80 ezer koronáról 180 ezerre kúszott, Marc Chagall grafikái – a Cirkusz, a Vityebszki emlék és a Szerelmesek – 32–38 ezerről jutottak el a százezres határig. Míg Picasso és Matisse művei iránt tartózkodó volt az érdeklődés, addig Amadeo Modigliani Női fej című művéért ismét többen keltek versenyre, s 59 ezer koronára növelték induló-, 20 ezres árát. Ez alkalommal Salvador Dalí (28–65 ezer) és Joan Miró (20–80 ezer) grafikái is elkeltek, ám a legmagasabb leütést a kortársak közül a „csehszlovákiai" múlttal bíró Oscar Dominguez Fej profilból (1948–1949) című olajképe jegyezhette. Ez szerepelt Dominguez pozsonyi kiállításán a negyvenes évek végén, első eladására 1949-ben került sor, a mostani beadó pedig még a Dielo műkereskedelmi hálózatban vásárolta, a szocialista időkben. A korabeli vételár titokban maradt, ám a festmény most kikiáltási áron, 720 ezer koronáért kelt el, a bekerülési árhoz képest minden bizonnyal több százszoros szorzóval.

A századforduló évtizedeiben alkotott művek közül kettő került kiemelt kategóriába: Olga Wisinger-Florian vásznát (Erdő, 1910 körül) 900 ezerért, Adolphe Monticelli Hölgy kutyával (1880 körül) című olajképét pedig 1 millió 200 ezerért hirdették meg. A pozsonyi befektetők immár több éve előszeretettel élnek az árlejtés adta lehetőséggel, s ebben az esetben is csaknem az összes „milliós" tételnél a 20 százalékkal csökkentett indulási árat kérték. Míg Monticelli műve ennek következtében 960 ezerért cserélt gazdát, addig az osztrák művésznő festménye csak 720 ezerről indult, ám három kitartó érdeklődő 875 ezerre hozta vissza az árát. Ugyanez ismétlődött meg a régi európai művészet két tételével, az ismeretlen közép-európai – minden bizonnyal ausztriai – mestertől származó, 1730 körül készült Szent Hubertus, Szent Eustachius és Szent Flórián 650 ezerről visszafelé 520 ezres leütési árat ért el, míg egy ismeretlen közép-európai biedermeier mester Csendélete gyümölccsel és virággal (1820–1840 körül) csaknem visszatornázta magát a kikiáltási 550 ezerre – végül 525 ezer koronáért ütötték le.

A magyar művészetet több érdekes és értékes tétel képviselte. Az értékes kategóriába sorolható Berény Róbert 1940 után készült Férfiportréja (talán Bortnyik Sándort ábrázolja), amelyet Pozsonyban 450 ezer koronára becsültek, ám érdeklődés hiányában csak kikiáltási árán, 80 ezerért kelt el. Az érdekes kategóriába tartozott Halász-Hradil Elemér 1940-es portréja Msgr. Cselényi Istvánról, majd Jakoby Gyula sokakat megdöbbentő Szent Istvánja (1938–1941). Ezzel olyan mű került elő, amely eddig hiányzott a Jakoby-életműből, s újabb adalékként szolgál a kassai festő hivatalos művészethez való igazodásáról – ebben az esetben a II. világháború idején. Az utóbbi hónapokban a pozsonyi aukciók egyik sajátossága, hogy például Martin Benka és több más szlovák képzőművész munkásságából olyan képek kerültek piacra, amelyek az eddigi művészettörténeti értékelésekből – különböző politikai megfontolásokból – kimaradtak. Ennek jóvoltából egyre láthatóbbá válik a háborús szlovák állam, de ugyanígy a visszacsatolt magyar területek hivatalos művészeti kurzusa, ami több esetben (Martin Benka, Szabó Gyula) közvetlenül ment át a szocialista realizmus doktrínájának felvállalásába.

HUSHEGYI GÁBOR

First European Shipping Kft.

Shipping antiques, art objects, fine goods.
Anywhere, securely, affordably.
Worldwide cargo, museum permits, customs, packaging.

Specialists in serving the antique trade.
Tel.: 06-20-925-8400

Régiségek, festmények, műtárgyak szállítása bárhova, biztonságosan, gazdaságosan.
Múzeumi engedélyek, vám és csomagolás intézése.

Szakértők a műkincspiac szolgálatában.
Tel./fax: 216-7587

E-mail: 1steuros@elender.hu • Internet: www.firsteuropeanshipping.com

ORGOVÁN GALÉRIA
régiségek boltja
EZÜST GYÖRGY
festőművész kiállítása, április 16-tól május 6-ig tekinthető meg.
1055 Bp., Szent István krt. 5.
Tel./fax: 331-3373

WLADIS
Falk Miksa u. 13.

Vízirevü - Huszár Andrea kiállítása

Water Revue - Exhibition by Andrea Huszár

Megnyitó/Opening:
2001. május 15., 18 óra

Beszélgetés a művésszel/Panel Discussion:
2001. május 22., 18 óra

Nyitva/Open:
2001. június 2-ig (vasárnap kivételével minden nap 14-18 óráig)
(2-6 pm, except Sundays)

STUDIO 6 FKSE

Stúdió Galéria/Studio Gallery

1053 Budapest, Képíró u. 6.
tel.: (+36 1) 267 20 33
fax: (+36 1) 266 65 02
e-mail: studgal@c3.hu

Timár Árpád
Budapest
Üllői út 119.
1091

Támogatók/Sponsored by: NKA, NKÖM, Nyitott Társadalom Alapítvány, Belvárosi Borkereskedés

BUDAPEST 71
-9. 5. 01
AL-I/374
MAGYARORSZÁG
≈028
FORINT

Huszár Betalan

Tanulmány. A nemzeti szalon 1903-ci rajzkiállításán megvette a kormány.

Mt 1903. 352.

M. KIR. ADÓHIVATAL KASSA
Érk. 1903 NOV. -1
16825 szám

21

Huszár Bertalan

festő

1902/3. téli kiáll.

Nemzeti Szalon

Tamulmányfej, 80 kor

1903. graf. kiáll. n. o.

Tamulmány, lithogr.

Huszár Benedek

Kolozsvári Stvő
1759-ből való példá-
nyának sorsa az Erdélyi
Nemzeti Múzeumban.

Kelpéld

U. 2173

RISTUS. Mit 71 ganzseitigen
eln.4° Format.Leinen /P 45.-/ 22.80

UND DER MEISTER VON FLÉMALLE
unstvollen Bildertafeln.L./45.-/ 22.80

it 22 Bildertafeln nach Zeich-
inal Leinenband. /P 15.-/ 5.80

xt von Hausenstein Halbleder-Band
/P 18.-/ 10.80

ext von Valerian von Loga.
n /P 45.-/ 18.-

s in der Kunst.Mit 79 ganzsei-
Tafeln und Abbildungen.Quart-
/P 37.50/ 9.60

++++++++++++++++++++++++++++++++++

UTSCHER IMPRESSIONISTEN
hrsg.von J.Elias.Einmalige Auf-
ten Exemplaren.68 Folio-Tafeln
ginale reproduciert.In monument.
/P 180.-/ P 62.-

++++++++++++++++++++++++++++++++++

om Mittelalter bis zur Gegenwart.
r Kunstpflege. 744 Seiten,Text
ln.Quartformat. /P 45.-/ 8.80

LDENDEN KUNST in Europa von den
or Christi.Mit 1462 Abb.L./28.80/ 9.80

nveröffentlichten Tafeln.Hrsg.
mat.Leinenband /P 28.80/ 9.80

lisch-römischer Zeit.Mit 20 Tafel-
/P 9.75/ 4.50

ln.1929 Leinen.Text v.Proust/10.50/5.60

ildtafeln.Text von Roland
einen /P 9.-/ 3.80

TIK IN SPANIEN. Mit 40 Tiefdruck-
inen /P 45.-/ 14.80

Huszár Benedek

Ot.

U. 2173

Adam I. 208.

608

1907. december 3.

A városi múzeum-egyesület elnökének a múzeum-egyesület alapszabályainak megváltoztatása és városi múzeumi szabályrendelet alkotása tárgyában. (867/1907.)

Huszár Benedek

Kolozsvári útvonalegény

1759.

Egy metszete az Erdélyi Nemzeti Múzeum tulajdona:

Jk a

MAGYAR KÉPZŐM

HÁROM, EGYENKÉNT NEGYVEN ÍVES KÖTETBE
SZOBRÁSZOK, FESTŐK, GRAFIKUSOK, ÖTVÖSÖK

TIZENÖTEZER MAGYARO

MEGJELENIK A NAGYMÉLTÓSÁGÚ VALLÁS- ÉS

SZERKESZTIK: **SZENDREI JÁNOS DR.**, MINISZTERI TANÁCSOS, A M. TUDO
ÉS **SZENTIVÁNYI GYULA**, LAPSZERKESZTŐ (

MÉLYEN TISZT

Még az idén okve

MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZE

Huszár David

könyvnyomdász

l.

Kertész nyomtatott

117. l.

Jelezve lent jobbra (26. szoba.)
Maszlaghy II., 527. szám.

PORTA, DOMENICO (olasz festő, működött 1760 körül

XIV. Kelemen pápa arcképe

Vászon, olaj, 134×96 cm. (Lépcsőház.)
Maszlaghy II., 401. szám.

PROCACCINI, CAMILLO (olasz festő, 1560—1627)

Jézus a farizeusok közt

Vászon, olaj, 49×74 cm. (14. szoba.)
Az Erba-Odescalchi gyüjteményből.
Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új

SPANYOL ÉS FR

SPANYOL FESTŐ, XVII. század

Szent Genovéva és angyal

Vászon, olaj, 93×73 cm. (44. szoba.)
Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 846. l. — Maszlaghy II., 438. szám.

Huszár David

kápai nyomdász

l.

Könyvkiáll. czulék

145. l.

DEBRECEN SZ. KIR. VÁROS
DÉRI MÚZEUMA
TELEFON : 11-98.

Debrecen, 1941. II. 27.

68/1941 Dm. sz.

Kedves Barátom!

A cserében küldött becses könyveket rendben megkaptam s azokat nagyon köszönöm.

Mellékelve küldöm a kért tárgymutatót / kiegészitve és javitva / és -e kiállitásra vonatkozó cikkei miatt a Magyar Asszony egy számát

Huszár David

ref. pap

1558-77 Pápa

H. Gál-lal körösen

Novák 500

84, 96, 116 l.

Huszár Dávid, nyomdász

– H. Gál fia. Kiadványai:
heidelbergi káté és imádságos könyv magyar fordítása 1577. Pápa;
hercegszőlősi zsinat articulusai 1577. Pápa.

Fitz József: A magyarországi nyomdászat, könyvkiadás és könyvkereskedelem története II.k. Bp. 1967.

196 – 197. l.

Hunár Dávid nyomdász

- Hunár Sál fia, 1575-77-ig működött, 3 nyomtatványáról tudunk.

Fitz József: A magyarországi nyomdászat, könyvkiadás és könyvkereskedelem története. II.k. Bp. 1967.

27.l.

Hunár Dávid, nyomdász

— H. Gál fia, fordította és kiadta a Heidelbergi Káté. Nemzeti nyomdában, Kudós is.

Fitz József: A magyarországi nyomdászat, könyvkiadás és könyvkereskedelem története. II. k. Sp. 1967.

30. l.

Huszár Dávid

nyomtatta az Also és fölsö Baronya-
ban valo etc." cimü müvét Pápán 1576-
ban.

Borsa Gedeon, Hervay Ferenc stb.: Régi
magyarorkági nyomtatványok 1473-1600.
Budapest, 1971

3881

Huszár Dávid

nyomtatta „Articuli consensus etc" című
művet Pápán 1577-ben.

Borsa Gedeon, Hervay Ferenc közl.: Régi
magyarországi nyomtatványok 1473-1600.
Budapest, 1971

3881

Huszár Dávid

nyomtatta „A kerestyen hitről valo tudomannac etc." cimü müvet Pápán 1577-ben.

Borsa Gedeon, Hervay Ferenc stb.: Régi magyarországi nyomtatványok 1473-1600. Budapest, 1971

3891

MDK

Huszár Emma, festö

Baránski E. László tanár növendéke.

Exotikus madár. Vizf.

Az OMKK Főisk.Növ.Munk. kiáll. 1923 márc.18-25.Kat. 23.
Ernst Muz.

l.

Huszár Emma

1919/20 – 1922/23

Baránszky E. lánzó
vizf.

Ferkèpzomfoiskèvlt

94 l.

Föisk. Ifi. kiáll

1923 (Ernst)

Erotikus madár, graf

Pierre apsisa Cambrai-
férnek meg egymás mellett a késői
gótika s a korai renaissance a roueni
Hôtel Bourgthérouldeon. I. Ferenc hí-
res lépcsője a bloisi kastélyban még
gótikus koncepciójú, de díszítő for-
mái az olasz renaissanceból vannak
véve, és csúcsíves szellem találkozik
a renaissance ízlésével *Lemercier* (l.
o.) párizsi S. Eustachejában is. A gaz-
dag és tiszta szellemű renaissance-
kompozíciók közül Fontainebleau in-
térieurjei válnak ki. A kastélyok a
XVI. sz. derekán rázzák le magukról
végleg a gótikus hagyományokat.
Ebbe az időbe esik a francia renais-
sance három nagymesterének, *Jean
Bullant*nak, *Philibert Delorme*nak és
*Pierre Lescot*nak (l. o.) működése.

Új korszakot nyit meg IV. Henrik
uralkodása (1589—1610), amikor ismét
nagy lendülettel indult meg Párizs
fejlődése, s a művészet fejlődési lehe-
tőségei ez időtől kezdve szorosan ösz-
szeforrnak a politikai viszonyokkal,
a királyság s a főváros sorsával. Az
építési tevékenység súlypontja a
Louvrera (l. o.) esik, de a magánhá-
zak architektúrája is fejlődik (*huge-
notta-stílus*, l. o.), és már ekkor sem
feledkeznek meg a városszabályozás
kérdéseiről (Place Dauphine, Place
Royale). Medici Mária megépítteti a
Luxembourg-t (l. o.) s ezáltal Párizst
egyik nagyszabású, ma is reprezenta-
tív jellegű épületével gazdagítja. A vi-
déki kastélyok e korban már teljesen
klasszikus jellegűek s csak a magas
tetőkben és a kémények feltűnő ar-
chitektonikus kiképzésében nyilvánul
a hagyományos francia szellem (Mai-
sons-Laffitte). A templomépítésben a
római Szt. Péter és a Gesù típusa do-
minál (S. Gervais, Collège des Quatre-
Nations, Val-de-Grâce); a templomok
nagyrészt kupolásak.

A klasszikus szellem tovább erősö-
dik XIV. Lajos korában (1643—1715),

M.D.K.

Huszár Ernő

Fényképe, illetve arcképe szerepel a Műcsarnok tavaszi tárlatán kiállitó művészek arcképei között.

Szinházi Élet. Bp. 192o. május 23-29. IX. évf. 21. sz. 21. lap.

HUSZÁR Éva

Ziáll. Celldömölk, Mův. Kap. 1992.

ism. Kemenes Géfin Lászlo: Huszár Éva kollázsai. [megnyitó]
= Életünk, 30, 1992, 8-9. 948-950. ill

M.O.K.

Huszár Ferenc egri piktor

Az egri liceumi kápolna oltárképének első vázlatát és első változatát festette.

/Magyar Művészet Lexikona/

Voit Pál: Tervek, mesterek és a mü
Müv. Ért. 1960. 4. sz. 274. old.

So.

M. D. K.

HUSZÁR Ferenc Zsitő

Újlaki plébániatemplom, Szt. Flórián oltárkép (1774.)

Az ország északi részében több helyütt működött

Budapest müemléeki II. Bp. 1962. 151. l.

Budapest müemlékei II. Bp. 1962.

Budapest müemlékei I. Bp. 1962.

-1-

M.D.K.

Huszár Ferenc, festő

Porsonyból telepedett Egerbe, a bécsi Akadémia növendéke volt. Oeuvre-je csak korán állítható össze: 1792-ben, Maulbertsch-sel egidejűleg kap, megrendelést egy felsőtárkányi hadonna képre, de a püspök Zirchlerrel, majd Hesz Janos hirátlyal újakat festet helyette.

Heves megye műemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó.

253-54. old.

M.D.K.

Huszár Ferenc, festő

munkásságáról szerző köröl egy térképes kimutatást és körli a poroszlói plébánia templomban levő Szt. József halala c. festményét. (1790) mely a kömlői mellékoltár. képes körül maradt meg és Zirchler János hasonló tárgyú pápai oltárképének erőtlen és gyenge ismétlése

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó,

274. á

254. old.
+343. "

Huszár festő M.D.K.

1792 „Már minda Maulpertsch, mint az Huszár Pictor elkészitették a Sz. Magdolna képének kis formáját"

1793 a tárkányi oltára készitendő Magdolna képe ára 75 rfrt.

Szabó E.: Adattár. Hiv. Tört. Ért. VIII (1958) 2-3 sz. 203.

Huszár pictor M.D.K

1793. A Lyceumi oltár képét elvállal-
ta 180 Ftokban (Eger)

1958

Szabó E. adatbár. Művtört. Ért. (VII)
2-3 sz. 204

Huszár pictor Mr O.K.

1793 elkészítette a tárkányi
Magdolna képet

Szabó E. Adatár. Művtört. (VII) 1958/2-3 sz
204

Huszár M.D.K.

festő

1784 dec. 15. a kisköri oltárra való képet festette.

Szabó E. ~~Sprenger M.~~ Adattár. Művtört. Ért.
1958 (VII) 2-3 sz. 200

HUSZÁR Ferenc képiró, egri festő. 1784-95 között a Harangöntő u.1.sz.ház /hrsz.879./ tulajdonosa, majd felesége 1815-ig birja. Ekkor kerül --+ Fassola János, majd 1838-ban a város tulajdonába /a város Fassola-háza/. Huszár Ferenc 1785 július 8-án a hejcei templom szószékének és feszületének aranyozásáról, 1787 február 3-án a besenyszögi templom szószékének, oltárszárnyainak, a tabernaculum és „die freschko Mahlerei" veszi föl pénzt /Szmrecsányi 266./.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

HUSZÁR Ferenc egri festő. Az egri városi összeírásokban 1784-96-ig szerepel, mint háztulajdonos egri polgár, akinek szőleje van és a város IV. negyedének 4. fertályában lakik. 1782-ben feleségül veszi Wittmann Antal egri festő özvegyét. Ezzel az egri Hering család révén Wittmann Jánossal, —+Szikora Györggyel, —+ Anzenhofer Györggyel és —+ Hesz János szobrásszal kerül atyafiságba. 1782-ben a köm-

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit

lői templom keresztjét aranyozza. Valószinüleg ő festi Telekesy István, Erdődy Gábor, Barkóczy Ferenc és Eszterházy Károly egri püspökök arcképeit a megyeház diszterme számára. 1785-ben és 1787-ben -+ Povolny János épitőmesterrel együtt szerepel 58 napon keresztül, mint az extrinitáriusok becsüse. 1783-ban festi a tiszaőrsi rk. templom oltárképét /Szent Péter és Szent Pál/.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit

1792-ben elkésziti a felsőtárkányi Magdolna kép „kis formáját" --+ Maulpertschel együtt./Szabó 1958.2o3./ Erről 1794-ben Eszterházy véleményt nyilvánit, majd junius 2o-án elkésziti a róla szóló szerződést. 1793-ban festi a liceumi kápolna oltárképét 18o forintért, amelynek helyére Zirckler, majd Hesz János Mihály festménye került. Meghalt Egerben 1798 I.13-án 55 éves korában. Felesége Wittmann Antalné született Hering

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből.Voit

Anna végrendeletéből, illetve özvegyének testamentumából /1819/ kiderül, hogy a bükkzsérci félbehagyott munkáját Huszár halála után özvegye, illetve annak segédje fejeztette be. Huszár Ferencre vonatkozó irodalom /lásd Garas/, amely már a nyomtatásban ismert, e felsorolásban nem szerepel.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit

Huszár Ferencné, azelőtt

Wittmann Antalné szül Hering Anna, végrendeletéből kiderül, hogy a bükkzsérci félbehagyott munkát Huszár halála után özvegye illetve annak segédje fejezte be.

Deresényi Dezső, Gólya József, Entz

Géza: Magyar Műemlékvédelem II (1959–1960) Budapest, 1964. 238 l.

Hinzor Ferenc

1793-ban festi a liceumi kápolna oltárképét 180 forintért (Ennek helyére Zipchler, majd Hesz János Miklós festménye került)

Dercsényi Dezső, Gólya József, Entz Géza: Magyar Műemlékvédelem II. (1939-1960) Budapest, 1964 238 l.

Huszár Ferenc

Meghalt Egerben 1798. január 13-án 55 éves korában. Felesége Wittmann Antalné született Hering Anna végrendeletéből hiderül, hogy festett firje halála után.

Dercsényi Dezső, Gólya József, Entz Géza: Magyar Műemlék védelem II (1959-60) Budapest, 1964.

238 b

Huszár Ferenc

E két festmény Szent Pétert és Pált ábrázolja. 1792-ben elképzíti a felsőtórkányi Magdolna kép „kis formáját" Maulbertschsel együtt:

Deresényi Dezső, Gólya József, Entz

Géza: Magyar Műemlékvédelem II (1959-1960) Budapest, 1964. 238 l

Huszár Ferenc

Ez egri püspökök archépeit a megyeháza díszterme számára festette. 1785-ben mint becsüs szerepel. 1783-ban festi a tiszaörsi rk. templom oltárképét.

Deresényi Dezső, Gólya József, Entz Géza: Magyar Műemlékvédelem II. (1959-60) Budapest, 1964. 238 l.

Huszár Ferenc

1782-ben a kőmlői templom hereszt-jét aranyozza. Valószínűleg ő festi Telekesy István, Erdődy Gábor, Barkóczy Ferenc és Eszterházy Károly képeit.

Deresényi Dezső, Gólya József, Entz Géza: Magyar Műemlékvédelem II (1959-1960) Budapest, 1964. 2381.

Huszár Ferenc

egri festő. Az egri összeírásokon neve 1784-96-ig szerepel. 1782-ben feleségül vezzi Wittmann Antal egri festő özvegyét.

Deresényi Dezső, Gólya József, Entz

Géza: Magyar Műemlékvédelem II. (1959-1960) Budapest, 1964. 238 l.

Huszár Ferenc

egri festőrokona Wittmann János egri festőnek.

Dercsényi Dezső, Gólya József, Entz Géza: Magyar Műemlékvédelem II (1959-60) Budapest, 1964.

236 p

Huszár Ferenc

egri festő rokonságban állt Öreg Hösz egri képfaragóval.

Deresényi Dezső, Gólya József, Entz Géza:
Magyar Műemlékvédelem II. (1959-60)
Budapest, 1964.

2371.

Huszár Ferenc festő M.D.K.

Ipolyi Gáspár esztergomi kanonok arcképe. / 1763/

repr.

Az Esztergomi Keresztény Muzeum Képtára Bp. 1964.

148.1.

M.D.K.

Huszár Ferenc festö

/ 1763/

Ipolyi Gáspár esztergomi kanonok arcképe

Ipolyi Gáspár vezeklöövvel és láncokkal

Az Esztergomi Keresztény Muzeum Képtára Bp. 1964

148. l.

.J.J.

Huszár Ferenc festő M.D.K.

1760 ban lett az Akadémia növendéke

1768-63 ig Egerben és környékén falki
perek, oltárképeket, arcképeket
festett.

Kampis, Magy. műv. Bp. 1960 450

M.D.K.

Huszár Ferenc,festő

1768-tól 1793-ig Egerben és az egri egyházmegyében szerény értékü oltár-,fali- és arcképek.450.o.

Kampis Antal: A képzőművészetek

A Kultúra Világa.III.köt.A képzőművészetek,a zene, a szinház és a film.Minerva.1960.Bpest

M.D.K.

HUSZÁR Ferenc festő

Újlaki plébániatemplom, bal.
Florián-oltár oltárképe (1774)

Budapest műemlékei II. k. 1962. 165.e.

M.D.K.

Huszár Ferenc, egri piktor

a bécsi Akadémiáin is
megfordult és Parsonyból telep-
szik Egerbe.

Heves negye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarorsuág müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó,

225 old.
+ 343. t.

Hupzár Ferenc

egyi festő a város elismert kézmű-
iparosa.

Deresényi Dezső, Gólya József, Entz Gé-
za: Magyar Műemlékvédelem II (1959-
1960) Budapest, 1964.

2291

Huszár Ferenc

festő

XVIII. nárad

Kedves Gyulám,

azügyet elreferáltam Pachernak. Kissé ál-
mélkodott rajta. Én kívánságod teljesítését méltányolom és ajánlom, ha arra felszólítást kapok hivatalosan.

A képhátuljára méltóztassál fekete festékkel ráírni a következőket:

Pingi et inaurari curavit
Joannes Kubányi Tribunus Plebis
Hungaricae et Conthoralis Ejusdem
Clara Die 4. Maji 1774.
Pinxit Fran: Huszár.
Restauravit Dr. Julius Szentiványi
Anno Domini 1938.

Magamat további szeretetedbe ajánlva és kéz csókjaim tolmácsolását kérve

ölel szeretettel

Bp. 1938 márc. 2.

Arnold

Az ujlaki plébánia templom szent Florián-oltárképének hátára festett szöveg.

Pops-i tárm. bécsi alak. 1760-tól

M. D. U.

HUSZÁR Terenc festő

Sz. Barkóczy Fer. püsp. Esterházy kárap.

1768 Eger Vármegeháza püspökök arcképei
1785 Hegyei Tagl. szóbák és feszület aranyozása
1787 Besenyoszeg rk. t. oltárkép és freskó szóbák, tabern. és rámc aranyozás
1789 Szücs rk. t. Mária mennybevétele oltárkép
Tiszanána rk. t. oltár modell
1790 Kömlő rk. t. két mellékoltárkép
1793 Felsőtárkány rk. t. Magdolna oltárkép
1794 Eger Liceum kápolna Szt. István oltárkép
1798 Bakonyszücs rk. Tagl.: Mária mennybevétele
Garas XVIII. 77. 145, 159, 166-167, 169, 200, 221. l.

Huszár Ferenc

egri festő

l.

Kapossy jegyzetek

266. l.
(többször)

~~266~~, 272. l.
311. l.
316. l.
318. l. (többször)
319. l. (többször)
320. l.
324. l. (többször)
328

Huszár Ferenc

festő

l.

Kaposy jegyzetek

328-l.

~~3814. Paczka Kornélia.~~
~~Sz. Göttingenben 1864 augus~~

3814. Önarczkép.

Aművésznőt
(~~nellig látható~~ és szem
füleit részben takaró haja fek
na. Rózsaszinű magas ruhája ga
re meszelt fala képezi. A n
zött égboltu hegyes vidékre ny
épületek bontakoznak ki. Jelzé
KA 1905.4

Vászon, mér. 33.3:45.5
Vétetett az 1908. ápri
zeti Szalon útján 400 K-án (77
Elszámoltatott 1908. j

Vét. 47157-908

Huszár Ferenc

egri festő

Gróf Barkóczy Ferenc püspök arcképe. Heves vármegye székházában

Repr.

Pig Müvel

526. l.

562

Huszár Ferenc

Az egri lyceum kápolnájának oltárképét, mely a Máriát, Magyarország védő asszonyá előtt hodoló Szt István királyt ábrázolta, 1793-ban eredetileg Huszár Ferenc festette, kit Esterházy Károly püspök életének utolsó éveiben gyakrabban foglalkoztatott. De 1813-ban báró Fischer érsek ugyanilyen tárgyú oltárképpel kicseréltette, mely Hesz Mihály az egri születésű bécsi festőtanár készített.

Szmrecsányi Miklós: Esterházy és a művészet. Galanthai gróf Esterházy Károly egri püspök emlékének ünneplése. Eger. 1926. 46. l.

8772.

tulsó partján látjuk Buda vá-
ról és Ó-Buda környékéről á-
i közül a mecsetek és templo-
st, középütt két temető és jobb-
att felvonuló katonaság látható.

1:18.5 cm.

06

Huszár Ferenc, egri festő M.D.K.

---

műve az aldebrői templom hérusan, levő vásznra festek, olajkép, mely a Golgotliát ábrázolja, szürlás, háttér előtt Krisitus, Ev. Szt. János, kária és Magdolna alakjával, reszben aranyozott empire keretben (1780).

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.:Dercsényi Dezső. Bp.1969.Ak.Akiadó 480.old.

Huszár Ferenc

egri festő

XVIII. sz.

1785. ben aranyozta a hejcei templom szó-nétét és feszületét.

~~H~~, irod

Szm. Egermův

266, 272, 311
316, 318, 20, 324

1787. ben a besenyszögi templom festése, a szószék, tabernákulum és oltárképráma aranyozása.

u. o.

Huszár Ferenc

egri festő

költségvetése és egyben szerződése 1787 márc. 1. a. besenyszögi templom számára festendő oltárképről

l.

Szm Egermúzi

272 l

Huszár Ferenc

egri fertő

l. Szm Egerunk

311. l.

Huszár Ferenc

festő

l.

Szm Egermúv

316. l.

318. l

319. l

320 l.

324. l.

786/1

iemlékek Országos
Bizottsága

utána Rákos u 10

Budapest

Állatkerti út

Huszár Ferenc

egri festő

irod

Pig Müvel

562. l.

Ujlaki tem-
plom szent
Flórián oltár-
képe!
En restauráltam

MAGYAR BANK
BUDAPEST
VILMOS CSÁSZÁR ÚT
32.
ÉS KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPEST
42 III. -5-2
62

Huszár Ferenc

festő 1768

l.

Bar Eger

17 l.

(többnyi)

Másolat. a

15771/907 2 szám.

Sopronvármegye 103
lat által kijelölendő városi

V é g h a t á

Sopronvármegye és
sulatának választmánya f.é.
dotta, hogy Sopronvármegye k
sz. átiratát tudomásul veszi

Huszár Ferenc

nozsonyi festő

1760-ban iratkozott be

lásd

Fleischer Béis. 53. l.

Tervrajz.

A diszes főoltáron a tabe
gyal térdel, mögötte a dicsfén
hőkből az Atya emelkedik ki jo
gömbön tartott ballal. Oldalt
a tympanonban pedig Szentlélek

Szines rajz, mér.

Huszár Ferenc

festő

l.

Garas Kracker

67. l.

Huszár Ferenc

festő

Gentmüeml

284, 288, 417. l.

	neje	——	2 kor.
	fia, T i b o r	$\frac{14}{\text{év}}$	2 kor.
	——	——	2 kor.
)	neje	——	2 kor.

ion, hogy a kimutatásban felsorolt ren-
küt tett, évi fizetéssel kinevezett és
lők ~~nejeikkel~~ feleségükkel együtt élnek, a gyermekek
ermek 24 éven aluli és önálló keresetre
ajadon és önálló keresettel nem bir.

Elnök helyett

előadó

n póstabélyegekben felragasztva.

Huszár (Hausser) Frigyes

Szül. 1855 Bábolnán

1881/82 I. vendéglátogató

Halaintek gjurik brouzbol

VII. 244.

Huszár Ferenc /?/

avagy Wittmann Antal műve a felsőtárkányi rk. templom melléholtár képe.

Voit Pál szk.: Hevesmegye műemlékei II.

Magyarország műemlékei topográfiája VIII.

Budapest 1972.

7361

HUSZÁR Ferenc M.D.K.

OTP lakóház / Bp. I. Attila körut 18-22./
Épitész: Kiss Tibor építésvezetője

Magyar Épitőművészet 1962/3. 16-17.l.

Huszár Ferenc

„piktor" Maulpertsch Franz Anton-nal elképiti a felsőtárkányi rk. templom Szent Magdolna képet.

Voit Pál stb.: Heves megye műemlékei II.
Magyarország műemlékei topográfiája VIII.
Budapest 1972.

7331

Huszár Ferenc

egri piktor művésnek tartottak az egri megyeháza közgyűlési termében szereplő festményeket. Vittmann Antal azok hiteles alkotója.

Voit Pál szb.: Heves megye műemlékei II.
Magyarország műemléki topográfia VIII. kót
Budapest, 1972.

3491

Hunyadi Ferenc

állítólagos műve 1768-ból Eger vonatkozásból.

Voit Pál dr.: Heves megye műemlékei II. kötet. Magyarország műemlékei topográfiája, VIII. kötet. Budapest, 1972.

511

Huszár Ferenc

festő az egri trinitáriusok templomában végzett munkálatokat, 1784 előtt.

Voit Pál szb.: Heves megye műemlékei II. kötet

Magyarország műemlékei topográfiája, VIII. kötet

Budapest, 1972.

2001

Huszár Ferenc

Készítette az egri szabadság tér 2. sz. volt liceum kápolnájának oltárképét. 11 tóbb kicserélték Hessz János Mihály egri származása bécsi festő művével.

Voit Pál stb.: Heves megye műemlékei II.

Magyarország műemléki topográfiája VIII. köt.

Budapest, 1972.

4581

Gyapay Ferenc

1783-ban végzett aranyozási és festési munkálatokat az egri Szabadság tér 2. sz. volt líceum színházában.

Voit Pál pk.: Heves megye műemlékei II. Magyarország műemlékei topográfiája VIII. köt. Budapest, 1972.

458

Huszár Frigyes üvegfestö.

Pesti Hirlap. 1882. jun. 17. 3. l.

HUSZÁR Ferenc fertő

MÉLA 1995 303. sill

Kristus az Olajfák hegyén (1+80)

HUSZÁR Ferenc festő

Irod. önéletrajz Tiscicum 9. 1996 205. old.

365. TOMPOS, Erzsébet: Die
Domes im XIX. Jahrhundert
Architecture, 31 (1987) 9
Erzsébet:;.i.zzzPécs Szék

366. TÓTH János: A műemlé
beszámolója. = Vasi Szeml
János:;

367. TŐKÉCZKY László: Az
Gyűjteményegyetem létrejö
Technikatörténeti Szemle,
László:;

368. Die UNGARISCHE Kunst
1846-1930. Ausstellungkat.
Művészettörténeti Kutató
.i.Marosi Rrnő:;

369. VARGHA Dezső: Városk
II. világháború idején. =
Évkönyve, 29 (1985) 201-2
Dezső:;.i.zzzPécs:;

370. VARGHA László: Adato
magyarországi történetéhe
megrendezett budapesti me

D Huszár Frigyes

1877/78 – 1880/81

Ferkèpzomfoiskèvk

94-1-

építtette meg. A klasszicizmus az egyházi építészetben is teljes érvényre jut s a kor két legszebb temploma, *Servandoni* (l. ott) S. Sulpiceje és *Soufflot* (l. o.) Pantheonja, tiszta és nemes művészetű alkotások.

A királyság bukása után új, az addiginál szigorúbb és puritánabb klasszicizmus jut diadalra. Ez részben Herculaneum és Pompeji hatása alatt történik, részben a forradalom szigorú erkölcseire vezethető vissza, amelyek a római birodalom régebbi századainak puritán szokásait akarták imitálni. Az új művészet, a *directoire* (l. o.), majd az *empire* (l. o.), különösen az interieur- és iparművészetben diadalmaskodik. Mintha nem is lett volna középkor, a román és csúcsíves művészet nagy hagyományait, a renaissance és barokk ragyogó korát mintha kitörölték volna a francia művészet fejlődéstörténetéből. A korszak főművei, a nîmesi Maison Carréera emlékeztető párizsi Madeleine *Chalgrin* nagyszerű monumentalitású Arc de l'Étoileja, az empire nagymestereinek, *Percier* és *Fontaine*nak (l. o.) Arc du Carrouselje, *Brongniart* oszlopsoros tőzsdéje, az Odéon és a Théâtre Français kolonnádiai, valamennyi tiszta antik ízlésű alkotás.

A francia művészet romantikus korszaka, amely Géricaultval és Delacroixval különösen a festészet terén termett páratlan gyümölcsöket, az építészeti ízlést is megváltoztatta. A középkor visszanyerte régi tekintélyét, a klasszikus dogmák helyét a festői elem, a sejtelmes árnyékhatások keresése foglalja el. A restaurátorok gárdája, élükön *Viollet-le-Duc*kel (l. o.) sorompóba lép, hogy a francia középkor emlékeit konzerválja, de új művek is keletkeznek a gótika ízlésében (Rouen: S. Ouen főhomlokzata, Párizs, S. Clotilde).

[illegible] osászárság ismét visszaz

Huszár (Hausser) Frigyes

1881/82 II. vendéglát.
Kimaradt.

Honvédelmi miniszter VII. 279

Huszár Gál

vándor könyvnyomtató
Debrecen első könyv-
l. nyomtatója

Csűrfe (rös F.) 16, 17. l.

18, 19, 20, 21, 22, 23, 24.
25 — 30. l. 31. l. 32. l.
33, 39, 64. l.

a debr-i városi jada tört.
1561-1911
u. o. 1911

VISEGRÁDI VÁRBIZOTTSÁG

VISEGRÁD

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

MŰEMLÉKEK

KÖN

Huszár Gál

l.

Csűsfe

304, 309 l.

310, 311 l. 313.

ezét kardjának kosarán nyugtatja. Haja,
étbarna, szeme szürke. Zsinoros kabátjának
ét ~~redig~~ hátracsapta.

8 cm.
rczi emlékek muzeumából (107/95.No 135).
8-iki 14985 sz. leirat alapján (159/96).

672

Huszár Gál

l. a körvonalos
körvonalos
ipm. e –
M. Körösde
1901
vej. 1902

Czakó 9. l.

Huszár Gál

l. Ae

Diviparmtöst

244. l.

1929

rdulva ül a teljesen meztelen és
zeibe temette el. Fölül feszület
l és dicsfénytól körülvett fejé-
beestek, szája pedig kissé nyit-

ERNÖ
MUENCHEN.

m.
diki (1/901) felterjesztésre az
eirat alapján (90/901) 1200 koronán.

z 1901: IX. 23-i 64907 sz. rendelet. (554/901)

(Huszár Gál)

l.

~~Szabó Károly (-)~~
~~életéről és nyom-~~
~~dájáról. Szára-~~
~~dok 1867.~~

Frakmói Vilmos =
(-)-ról. Szára-
dok, 1876.

DOSZKÁR JÁNOS és FERENC

B. U. É. K.

IRODA: IV. VERESS PÁLNÉ-U. 40.
TELEFON: 117-04.
IPARTELEP: IX. MÁRTON-U 3/b.
TELEFON: JÓZSEF 853.

Huszár Gál

és fia

Huszár Dávid

könyvnyomtatók

1538 – 1577 (?)

l.

Gulyás a) könyvnyomtatás

112 – 122. l.

Mon a 15 és 16 szám 1931

H. Gál az első vándornyomdáit hazánkban.

Huszár Gál † 1575 okt. 23án Pápán pestisben.

~~Alszeghy János VI. 168, 169~~

Huszár Gál

könyvnyomtató.

lásd okv-

Gulyáskönyvny

248. l.
249. l.

rmüvek.

0.k.

TÁRGYMUTATÓ-CSOPORT

SZÁRMAZÁSI HELY

MESTER

SZEMÉLYI VONATKOZÁS

EGYÉB MUTATÓBA VALÓ ADAT

tt/Kálvária csoport sorozata./

irató nő.-/Sourek ./

Huszár Gál

nyomdász
mag metszi fába a
díszes kezdő betűket
1561-ben rendezte be
Debrecenben nyomdáját

rád
s

Iv Gár Czakó

12. l

A lin M
En. Nyomdász
1577-1927
1927

Lásd a Debreceni
nyomda történetét
Csűrös Ferenctől

lirismo vibrant
È ancora un con
vinto seguace de
scuola di Parig
come il Bere
in qualche su
reggente oper
~~anche tenta~~
~~intercala~~ ricorr
a motivi sunt
dai primitivi
italiani e per i
dei maestri vita
tineggianti, con
squisito senso.

Huszár Gál

nyomdász

XVI várad

irodalm

halaus az 6. Ipr. Mur
könyvkiál-hoz

138. l
142 l

1882

Huszár Gál

l.

Kertesz nyomtatott

114, 115, 116, 117,

l.

bélü tört
és útie
Nowon
1941

VII. Sándor pápa arcképe

Vászon, olaj, 62×52 cm. (Lépcsőház.)
Maszlaghy II., 518. szám.

OLASZ FESTŐ, XVII. század

X. Kelemen pápa arcképe

Vászon, olaj, 73×61 cm. (Lépcsőház.)
Maszlaghy II., 408. szám.

OLASZ FESTŐ, XVII. század

XII. Ince pápa arcképe

Vászon, olaj, 72×61 cm. (Lépcsőház.)
Maszlaghy II., 412. szám.

OLASZ FESTŐ, XVII. század

Szent Lőrinc vértanúsága

Keresztlevétel

Grisaille. Vászon, olaj, egyenkint 108×58 cm. (39. szoba.)
Mindkettőt Simor prímás vásárolta Rómában. Maszlaghy: Az esztergomi érseki képtár. Új Magyar Sion, VII., 1876., 34. l. — Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 765. l. — Maszlaghy II., 140. és 141. szám.

OLASZ FESTŐ, XVII. század

Szent Jeromos a pusztában

Ovális, fa, 16×11 cm. (39. szoba.)
A Bertinelli-gyüjteményből.
Maszlaghy II., 82. szám.

Huszár Gál

lásd

Komáromy András dr

Hol és mikor halt meg

Huszár Gál?

Magyar Könyvszemle

1888. 211. l.

társnőjének vállára támaszkodik, balra hez, miközben a fürdő Nymphákra és Silénekre figyel, kik Bacchus felé mutatnak; kettő pedig ülve és hanyatt fekve alszik. Kissé hátrább, a dombot koronázó fák alatt, Pán játszik sípján. A háttér hegyes vidék erdőkkel. Az égbolt felhős.

Vászon, méretei 79 : 113 cm. — Mündler: I. 22.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok:

a) Az Esterházy-Képtárban. 1812: III. 6. *N. Poussin:* Die Geburt des Bacchus. — 1815: I. 19. *N. Poussin:* Die Geburt des Bacchus. — 1835: V. 1. *N. Poussin:* Die Geburt des Bacchus. — 1844: V. 1. *N. Poussin:* Die Geburt des Bacchus. — 1865, 1866, 1867, 1869: I. 22. *Poussin Miklós:* Bacchus születése.

b) Az Orsz. Képtárban. 1871: I. 22. *Poussin Miklós:* Bacchus születése. — 1873: I. 22. *Nach N. Poussin:* Die Geburt des Bacchus. — 1876, 1878, 1879: XIII. 449. *Poussin M. után:* Bacchus születése. — 1881: 534. *N. Poussin után:* Bacchus nevelése.

Huszár Gál

nyomdász

l.

Könyvkiáll. cucl.

140, 141. l.

144. l.

ALMOS ALADÁR

rádió és villamossági szaküzlete

st, XI, Horthy Miklós ut 46. Telefon: 258-577

JEGYZÉK. Budapest, 194

	Ár	Pengő	fill.

ALMOS ALADÁR
rádió és villamossági szaküzlete
Budapest, XI. Horthy Miklós-út 46.
Telefon: 2-585-77.

Huszár Gál

l.

M. Bibl. Szemle

1924. 7. l.

és építsen

lszigeten

ű Dunaág mentén

Huszár Gaál

ról a debreceni prédikátorról fel van jegyezve, hogy a zsoltárokhoz annál nagyobb iniciálist metszett faba, mennél jobban fellelkeredett.

Magyar Grafika

1928. 1. l. (Betűtörténet.)

A J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig, betűöntöd
valamint Bausteine

Huszár Gál

Cród

Vádai Pál:

Az Universitas Nyomdája. Magyar Grafika 1928. 13. l. 14. l.

Huszár Gál

l. A [illegible] 1927

Novák II

42, 70-82,
87, 132 l.

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási

vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 853.

Hlavní Gal

l.

Novák IV. 64. l

1928

d' Anagni.

Virgilio Vecchia: *Il frammento.*

Huszár Gál

Nagyadatokat

l. Novák Sov. [illegible]

1940

81–85, 93, 96, 117 l.

Pándi F.

Huszár Gál szobrot kapott

Mire e sorok napvilágot látnak, Huszár Gál szobra már ott áll a debreceni egyetem előtt. Huszár Gál, a magyar nyomdászattörténelem egyik leghányatottabb életű bronzalakja ott áll majd a „kálvinista Róma" egyik legszebb pontján és a zaklatott életű, örökké futni kényszerült férfi most már csöndes mosollyal szobor-ajkán, szobornyugalmával figyeli az egyetem körüli élet apró nyüzsgéseit. Az ősi város, mely egykor vendégszeretően falai közé fogadta, dolgozni engedte, menedéket adott neki, közel négyszáz év után szobrot emelt Huszár Gál könyvnyomtató-prédikátornak.

Huszár Gál nyomdász és reformátor-pap volt egy személyben. A „fekete művészetet" Bécsben sajátította el Hofhalter Ráfaeltől 1557 körül. Magyar mecénások támogatásával Magyaróvárott nyomdát rendezett be, részben magafaragta díszeivel s iniciáléival. Ezután viharos, hányatott élet következett. Hamarosan menekülnie kell, mert bevádolták Verancsics püspöknél Egerben, Ferdinánd királynál Bécsben, eretnek könyvek nyomtatásáért, királyellenes beszédjéért. Magyaróvárról Kassára menekül, idevezeti élete fonala. A városi tanács szívesen látja. 1560 őszén királyi parancsra elfogták, bezárták, de a nép az ő rajongásig szeretett prédikátorát később kiszabadítja. Most egy decemberi napon szekéren lopja életét Debrecen felé, hogy segítsen Meliusz Péternek az első teljes magyar biblia kinyomtatásában. Debrecen, mely most szobrot emelt neki, kitárta előtte kapuit. Szeretet és tisztelet vette itt körül, nyomtatott és prédikált, feledhetetlen érdemeket gyüjtve. De különös sorsa hamarosan elsodorja innen is. Révkomárom, majd Nagyszombat következik. Mint a csikasz, mely nádasokban lopja életét, kell menekülnie mindenünnen, hol az udvar, hol a klérus elől. Sorsa, amely önkéntelenül is Petőfi „Farkasok dalát" idézi, örök szimbolumként marad meg minden későbbi lelkes magyar könyvnyomtató számára. Ha menekülés közben ruhája el is rongyolódott, lábbelijét el is nyűtte, a szíve, akarata sértetlen maradt, szeplőtlen hordta elhatározásait. Nagysokára jutott viszonylagos nyugalomhoz, fönt Nyitrában, ahová egyik kései pártfogója Forgács Imre báró, Trencsénmegye főispánja tette hitszónokul. Nyugalmas évek következtek, egymásután nyomtatta ki saját szerzeményű munkáit, majd Bornemissza Péter Postilláihoz is hozzáfogott. A reformáció magyarországi megerősödésével az ő helyzete is megszilárdult. Halála előtt egy évvel került el Pápára, ahová a fiatal református egyház hívta meg. Fáradt testét 1575-ben ragadta el a szörnyű pestis, szellemét, emlékét és példáját itthagyva köztünk időtlenül. Most szobrot emeltek neki.

Huszár Gál nemes alakja nemcsak a szobrot megalkotó Ohmann Béla szobrászművészt ihlette meg. Szépirodalmunkban is helyet kapott. Bán Ferenc írt róla egy kis regényt, mely 1916-ban jelent meg a „Nyugat" című folyóiratban. „Huszár Gál prédikátor" a kis regény címe. Huszár Gál kassai tartózkodását dolgozza fel. Megelevenedik a 16-ik századbeli Kassa és e városban, melyről oly szívesen olvasunk mostanában, ott él Huszár Gál. Itt nemigen nyomtathatott, mert nyomtató készsége, amelyet Verancsics püspök visszatartott Magyaróvárott, csak későn érkezik meg. De prédikál a gyönyörű dómban. Feladatai számosak és súlyosak. Magyarokat, németeket és szlávokat kell összebékítenie, hiszen a török tenger már a Felvidék hegyeit nyaldossa. Egy szerelemről is szó van ebben a regényben. Huszár Gál bizonyos Lilla nevű gyönyörű delnő iránt érzett forró vonzalmáról, aki Firtinger városi tanácsnok leánya volt. Nem tudom: mennyi benne a történelmi hűség. Bán Ferenc írása Huszár Gál szökésével ér véget, Kassáról Debrecen felé. Forgách huszárkapitány segíti a szökésben és a kassai nép. „Egyetlen szempillantás munkája volt az egész. Az őrséget szétzavarták és futva indultak a vállukon emelt Huszár Gállal Firtinger házához, ahol már készen várta őket a befogott szekér, amire fölrakták a nyomdát is. Sietve búcsúztak. Huszár Gálnak repesett a szíve, mert megérezte az érte lelkesülő tömeg révén, hogy nem telt hiába kassai időzése; a kocsis aztán rácsapott a lovakra, s a könnyű szekér a város kövén nagyokat ugorva rohant Debrecen felé." Így ér véget Bán Ferenc regénye.

A szoborról, melyet két másik szoborral egyidőben állíttatott a város, április 27-én hullott le a lepel, szép ünnepségek közepette. Huszár Gál prédikátorként volt könyvnyomtató. Életének e kettősségével örök nyomdászi sorsot és nyomdászi eszményt szimbolizál. Valamikor, csakúgy, mint ma, hinnie is kellett a betűben annak, aki véle foglalatoskodott. A magyar nyomdászattörténelem egyik legnagyobbja most szoborrá merevedett az ősi városban, de szelleme és életének példája tovább munkálja az egymást fölváltó nyomdásznemzedékeket. Szükségszerűbben mint bármikor, időszerűbben mint valaha. Pándi Ferenc.

Nyomdai üzemek világítása

Valamikor faggyúgyertya pislákoló fénye mellett rakosgatták őseink egymás mellé a betűt, kora reggeltől kezdve, bele a késő éjszakába. Így kell a dolgot elképzelnünk, ha szó szerint vesszük a régi statutumok tizennégy-tizenhatórás munkaidőt is emlegető szövegét. A gyakorlatban azonban mindez valószínűleg csak a „látástól vakulásig" időhatáraira szorítkozott – persze télen –, egyebekben pedig annyi volt a nyomdászszokások, a helyi rendészet, egyházi hatóságok által stipulált szentheverdelnap, hogy napi átlagban még nyolcórás munkaidő sem kerekedett ki a céhek világának a mai távlatból szinte végeláthatatlannak tetsző munkaidejéből.

A több évszázados gyertyavilágítás mellett itt-ott olajjal való világítással is próbálkoztak, de valóban szenzációs haladást csak a petróleummal való világítás jelentett 1859 óta. Ez nagy gyorsasággal terjedt el nyomdákban is, meg háztartásokban is. Különben a gázvilágítást is ismerték már ezidőtájt, de csupán a nyilt gázlánggal valót, amelynek fényereje meglehetősen csekély volt, úgy hogy a körégővel fölszerelt petróleumlámpásokat szívesebben használták nemcsak a háztartásokban, hanem a nyomdákban is. Az ilyen körégők belének levágása, az égő tisztogatása és égés közben való szabályozása nagy figyelmet igényelt. A nyolcvanas évek közepe táján a Pallas-nyomdabeli napilapnál, a lepedőnagyságú „Egyetértés"-nél ilyen körégők voltak használatban. Ezek lángja égés közben folyton erősbödött, s ha a szedő megfeledkezett arról, hogy a lángot szabályozó madzagot időnként lejebb húzza: akkora korompelyhek hullottak alá, hogy lapzártáig szerecsenné lett körötte minden ember.

A petróleummal való világítás – a nyomdavállalatok szempontjából – ma már a multé. Az volna a gázvilágítás is, ha Auer találmánya, a gázizzófény nem tette volna egy csapásra újra versenyképessé. Az Auer-féle harisnyát ramie-fonálból vagy műselyemből kötik, azután bizonyos földfémek (thorium, cerium) sóinak oldatával átitatják, megszárítják és végül lángban kiizzítják, úgyhogy a szövedék elhamvad és csupán a váza marad vissza, amely 99 százalék thoriumoxidból és 1 százalék cerium-oxidból áll. Minthogy ez nagyon törékeny, kollódiumoldatba mártják, s forgalomba ezzel a kollódiumhártyával bevonva kerül, amely azután az első használatbavételkor leég róla.

GRAFIKAI SZEMLE

Nyomdaipari szakkulturális folyóirat.
Szerkeszti: Novák László.
1939 július 1. XXIX. évfolyam 5. szám.
Megjelenik hathetenkint.

Reflexiók egy hatalmas erőpróbához

Az idei Budapesti Nemzetközi Vásár, éppen úgy, mint az előző években, a magyar ipar és kereskedelem hatalmas erőpróbája és demonstratív bemutatója volt. Jelentősége még azzal is fokozódott, hogy ezúttal a visszacsatolt területek alkotó munkája is bizonyos mértékben már képviselve volt benne.

A Nemzetközi Vásárnak minden évben számos olyan nyomdászember látogatója is akad, aki nemcsak a kiállított árucikkeket, a magyar munka legváltozatosabb eredményeit, hanem a vásár nyomtatványpropagandáját is a legnagyobb figyelemmel kíséri. A Nemzetközi Vásár tulajdonképpen nem is más, mint egy hatalmas arányú, pompásan megszervezett reklámmegnyilatkozás. A nagyméretű pavillonok, melyeket nagy költségek árán művészi ízléssel építettek és rendeztek be, az ötletes kiállítási helyek: mind a propagandát szolgálják. A nyomdászember látogató azonban keserűséggel állapítja meg, hogy amikor egyébként nagy összegeket költenek és a legnagyobb gondot fordítják a kiállítási helyekre, addig minden propaganda igazi lelkét: a nyomtatványt, a kiállítók túlnyomó része elhanyagolja. Nem kívántunk felületes véleményt kockáztatni, ezért összegyüjtöttük a vásár nyomtatványanyagát és szemlét tartottunk fölötte. Elenyészően kis számban találtunk közötte valóban sikerült vásári nyomtatványokat. Különösen meglepő, hogy olyan tekintélyes cégek, melyek országosan ismertek, nem resteltek egészen silány nyomtatványokkal a kiállításon megjelenni. Úgy látszik, nem gondolnak arra, hogy a reklám az illető cég lelkiségének is a tükre.

A legolcsóbb papirosra és gyatrán nyomtatott reklámmal — ez volt az esetek többsége — nem lehet a kívánt hatást: a vásárló közönség befolyásolását elérni. S ennek legnagyobbrészt maguk a kiállítók az okai, mert nem helyeznek súlyt a vásári nyomtatványaikra. Az utolsó pillanatban rendelik meg a nyomtatványt, melynek aztán gyorsan kell elkészülnie, de még ennél is fontosabb, hogy olcsó legyen. Ezek a körülmények azután meg is látszanak a vásár nyomtatványain.

A Budapesti Nemzetközi Vásár, amelyre a siker érdekében óriási összegeket fordítanak, a magyar ipart és kereskedelmet általában méltóképpen reprezentálja. Ez a megállapítás azonban az ott szereplő magyar nyomdaiparra már nem alkalmazható. Aki hajlandó volna arra, hogy a vásáron forgalomba hozott nyomtatványok után alkosson véleményt a magyar nyomdaiparról, nagyon helytelen következtetésre jutna.

Meggyőződésünk, hogy a Nemzetközi Vásáron jelentkező silány nyomtatványpropaganda a vásárnak egyébként magas színvonalára is káros hatású. Nézetünk szerint olyan nyomtatványokat is használtak fel a vásáron, melyeket nem is lett volna szabad oda beengedni. Ha bizonyos esetben a nyomtatvány szövegét cenzurázzák, nem jogosulatlan az a kívánság, hogy a nyomtatvány kiállítása tekintetében is cenzúrát alkalmazzanak. A Nemzetközi Vásár nyomtatványpropagandájának feljavítása érdekében tervszerű, céltudatos nevelő munkára van nagy szükség. Át kell vinni a köztudatba, hogy a selejtes nyomdai munkára fordított kiadás: kidobott pénz, s hogy egyedül az ízlésesen kiállított, hatásos nyomtatványpropaganda a célravezető.

Nem lehetne talán a Nemzetközi Vásár területén, ahol a vásár alkalmával százezrek fordulnak meg, az elrettentő példák szembeállításával propagandát csinálni a célszerű s amellett a magyar nyomdaiparnak is becsületére váló nyomtatványnak? Ny. M. B.

prédikátor – miniátor (7 oktárok iniciália)

Huszár Gál

1561-ben alapított nyomdát Debrecenben. Az első és egyedül álló magyar nyomda, mely 1561-től a mai napig folytonosságát (mint városi nyomda) megőrizte. ⊕

Fenti szobra Ohmann Bélától a debreceni egyetem központi épülete előtt áll.

Sör Vezető 212. l.

⊕ Fenti másfél évig dolgozott mint nyomdász Debrecenben. 1563-ban felszerelését megvette a város és Török Mihálynak adta bérbe.

n terjedhetett a katasztrófa, történt-e gondatlanság, szó van-e mulasztásról, bün-
ol voltak a lakók, a kik a házba szorultak, hogyan menekültek meg a szerencsések ?
halottak, kik a sebesültek ? Kik a hozzátartozóik ? Hogyan vannak öltözve ?
tartózkodtak otthon ? Hol sebesültek meg ? Melyik a halált okozó sérülés ? Mi tör-
sebesültekkel ? Kik vesznek részt a veszedelem elháritásában ? És még sok hasonló
ényre kell figyelmének kiterjeszkedni. Közben gondoskodnia kell arról is, hogy a
sztőségét időnkint értesitse az esemény fordulatairól, hogy odabenn tájékozódva
ek és a lap tartalmát ahhoz mérten osszák be. Órákat tölt el igy lázas, fárasztó
munkában a riporter. Mindent látnia, észrevennie kell, mindent hallania. S a mikor
ült az anyaggyüjtéssel, kezdődik a nehezebb, a szellemi munka. Száraz, élvezhe-
volna az anyaghalmaz, ha nyersen tálalná a riporter az olvasói elé. Az irásnál kell
ágiró egyéniségének érvényesülni. Amit látott, amit hallott, a rideg meggondolásán
át és érző szivén keresztül kerül papirosra. Szint, hangulatot kell az anyaghoz ke-
de pontos mérlegeléssel. Vigyáznia kell arra, hogy tulzásba ne essék és viszont,
ridegnek, lelketlennek ne lássék. És gyorsnak kell lenni. Az idő mulik és kárba veszett
szebb tudósitás is, ha elkésik az ujság. Itt már a lap teknikája is korlátokat szab
nak. De irásközben még mindig ujabb és ujabb részletekkel bővül az esemény. Arról
ndoskodni kell, hogy ezeket az ujabb részleteket is megkapja a riporter.

Nagyon sokszor akadályokat kell elháritani az utból. Sikkasztásnál, öngyilkosság-
negtörténik, hogy ellenszenvvel fogadják a riportert, megtagadnak minden felvilá-

Huszár Gál
nyomdász

l.

Szabad Művész
1949. 399. l.

Huszár Gál

l.

Szabó Károly:
Huszár Gál éle-
téről is nyomdájáról.
Záradok
1867, 146. l.

Szabó Károly:
Még néhány szó Huszár
Gál életéről
Záradok 1867
421. l.

Ismeretlen festő.
A XIX. századból.

776. Spányik Károly.

(Lóháton)

Mellig, szembe néz. Jobbl
bajusza, szemöldöke és szakálla sö
bélése és mellénye piros. Vállvető

Vászon, méretei 70.5: 57.
Az 1848/9-iki szabadságha
Átvétetett az 1896: IV.

904:V.4.

Huszár Gál

Szalay Károly: Huszár Gál életéről és nyomdájáról. Századok 1867. 146. l.

U. az: Még valami Huszár Gál életéről. Századok 1867. 421. l.

VAJDOVSZKY JÁNOS

Szepesvármegye müvészeti EMLÉKEI. Szerkeszti -----.
Irta DIVALD KORNÉL.

Budapest, 1905-1907.

V.ö. EMLÉKEI. Szepesvármegye müvészeti -----.I-III rész.

Huszár Gál

l.

Szentkúty Pál

Régi harai nyomdák
mintakönyvei
Bp 1940. 31. l.

Huszár Gál

vrod
z

Thúri Etele:
Huszár Gál élete.
Prot. Egyházi és Iskolai
Lap. 1887 1. és 3. sz

Vécsey Károly:

Mellig, kissé balr
vegyült, szemöldöke barn
kitüntetés diszíti. Pré
va. Gombjai som alak

Olajfestés, vász
Az 1848-dik

Hunár Sál, nyomdász

– pestis ben halt meg.

Fitz József:A magyarországi nyomdászat, könyvkiadás és könyvkereskedelem története II.k. Bp. 1967.

180.c.

Huszár Gál, nyomdász
- hozzá került az újszigeti nyomda felszerelése az ötvenes években, beolvasztotta, díszei közül egyeseket magával vitt Karsára, Debrecenbe, Komjátiba, honnan Bornemisszákhoz jutottak.

Titz József: A magyarországi nyomdászat, könyvkiadás és könyvkereskedelem története II.k.Bp.1967.

154 - 155. l.

Huszár Sál, nyomdász

- Bécsből hapta betűkészleteit.

Fitz József: A magyarországi nyomdászat, könyvkiadás és könyvkereskedelem története II.k. Bp. 1967.

233.l.

Hunár Sál, nyomdája

- egyesítette magában az író és nyomdász ill. kiadó hivatását.

Fitz József: A magyarországi nyomdászat, könyvkiadás és könyvkereskedelem története II. k. Bp. 1967.

168. l.

Huszár Gál, nyomdász

– előszavaiban exulnak, elűzöttnek mondja magát. Magyaróvárról, Komáromból, Nagyszombatból elkergették. Kassán börtönbe vetették, de hívei és kornemisza átszöktették Debrecenbe.

Fitz József: A magyarországi nyomdászat, könyvkiadás és könyvkereskedelem története. II. k. Bp. 1967.

29. l.

Huszár Gál, nyomdász

– a pestis ragadta el (1575-76.)

Fitz József: A magyarországi nyomdászat, könyvkiadás és könyvkereskedelem története. II.k. Bp. 1967.

35. l.

Huszár Gál, nyomdász

– betűit viszontlátjuk debreceni utódánál, Török Mihálynál, s ugyanakkor ugyane matricákból öntött típusokkal ő maga tovább nyomtat komjátiban. Készletét Debrecenben hagyta.

Fitz József: A magyarországi nyomdászat, könyvkiadás és könyvkereskedelem története II, k. Bp. 1967.

43. l.

Hunár Gál, nyomdász

- díszítő léceket és iniciálékat Bécsből szerzett. 31 dúca Bécsből származott Magyarovárra, honnan vándorút-jaira is magával vitte őket.

Fitz József: A magyar nyomdászat, könyvkiadás és könyvkereskedelem története II.k. Bp. 1967.

59. l.

Huszár Gál, nyomdász

- Magyaróvárott és Debrecenben más-
másféle papírt használt. A debre-
ceni ismeretlen keleti vagy északi
(eperjesi?) papírmalomból származ-
hat. A magyaróvári papír vízjegye
előfordult Bécsben, Salzburgban és
Villachban, legelőször azonban Magyar-
országon, 1544-ben.

Fitz József: A magyarországi nyomdászat, könyvkiadás
és könyvkereskedelem története II.k. Bp.1967.

77.l.

Huszár Gál, nyomdász.

Az újszigeti műhely egyes dúcai és iniciálói H. Gálhoz kerültek, aki magával vitte őket vándorútjaira.

Fitz József: A magyarországi nyomdászat, könyvkiadás és könyvkereskedelem története II,k, Bp. 1967.

68. C.

Huszár Gál, nyomdász

– elsőnek tőle jelent meg prédikációs kötet.

Fitz József: A magyarországi nyomdászat, könyvkiadás és könyvkereskedelem története II.K. Bp.1967.

81.l.

Hunnár Gál, nyomdász

- lelkészkedett megnősült, Luther példáját követve

Fitz József: A magyarországi nyomdászat, könyvkiadás és könyvkereskedés története, II. k. Bp. 1967.

22. l.

Huszár Gál, nyomdász

- vándorláskor csak betűöntőkészüléket vitt magával

itz József: A magyarországi nyomdászat, könyvkiadás s könyvkereskedelem története. II.k. Bp.1967.

29.l.

Huszár Gál, nyomdász

- Vándorlás anyagi érdekek miatt is: a kassai lelkészséget csak úgy hajlandó elfogadni, ha az ottani hívek megtérítik azt a 100 forintot, melyet még tartozik kölcsönpénzen szerzett magyaróvári nyomdájának vételára fejében.

Fitz József: A magyarországi nyomdászatk könyvkiadás és könyvkereskedelem története. II.k. Bp.1967.

29.l.

Hunnár Sál, nyomdái

- műhelyét kölcsönpénzen szerezte. Nagyszőllőn állította fel. Első termékei saját magyar prédikációi.

Fitz József: A magyarországi nyomdászat, könyvkiadás és könyvkereskedelem története II.k. Bp. 1967.

188-189.l

Hussár Gál, nyomdász

- 1559. Sztárai Mihály Comoedia lepidissimája. Tagolására apró virágdíszt mutató képecskéket használt. Fametszetes iniciálék.

Ugyanez évben: Bullinger Henrik latin röpirata a magyarországi egyházak elnyomatásáról.

Fitz József: A magyarországi nyomdászat, könyvkiadás és könyvkereskedelem története II.k. Bp.1967.

189. l.

Huszár Sál, nyomdái.

1. Ferdinánd 1558. nov. 1-én eltiltotta a nyomdászattól.

Fitz József: A magyarországi nyomdászat, könyvkiadás és könyvkereskedelem története II.k. Bp. 1967.

189. l.

Huszár Gál, nyomdász

– 1559. első negyedévében tárgyalásban
Kassa város tanácsával. Átköltözik
1560. márc. 20. mint lelkész. Október
elején a kassai főkapitány elfogatja.
Egerbe viszik, elszökik, Debrecenbe megy

Fitz József: A magyarországi nyomdászat, könyvkiadás
és könyvkereskedelem története II.k. Bp.1967.

190.l.

Huszár Gál, nyomdász

- Debrecenben anonnal kezdőtött a nyomtatáshoz. Másfél év alatt minden kiadványát Melius Juhász Péter írta ill. szerkesztette.
Magyarórázon használt betűk.
1561. máj. első debreceni termékei.
nov. Melius prédikációinak gyűjt.

Fitz József: A magyarországi nyomdászat, könyvkiadás és könyvkereskedelem története II. k. Bp. 1967.

192. l.

Huszár Gál, nyomdász

- utitárius vitairat 1561.
Tollrajzos iniciálék, utolsó lapon a Frobenius-mesterjegy. Címlapon impressum fölött fametszet: ADAM-HEVA-jelenet, mint Sylvester újszigeti Grammaticajából

Fitz József: A magyarországi nyomdászat, könyvkiadás és könyvkereskedelem története II. k. Bp. 1967.

192-193. l.

Hunár Gál, nyomdász

-1562-ben elment Debrecenből. A következő 12 évből nem maradt ránk Hunár-nyomtatvány.
Komjátiban tudott meghúzódni br. Forgách Imre védőszárnyai alatt.
Régi betűit használta, iniciálékat, fametszetes díszeket is magával hozta.

Fitz József: A magyarországi nyomdászat, könyvkiadás és könyvkereskedelem története II. k. Bp. 1967.

194-195. l.

Huszár Gál nyomdász

-1554-ben Miksa főherceg magyaróvári biztokán 25 forintos évi fizetéssel lelkészi alkalmazást nyert.

Fitz József: A magyarországi nyomdászat, könyvkiadás és könyvkereskedelem története II.k. Bp.1967.

188. e.

Huszár Gál, nyomdász

- Svájcban sajátította el a nyomdászat technikáját. Frobenius tipográfiai stílusához alkalmazkodott: A Frobenius-féle nyomdászjelvény másolatával jelvényezte több saját termékét.

Fitz József: A magyarországi nyomdászat, könyvkiadás és könyvkereskedelem története II.k. Bp.1967.

188. e.

Huszár Gál, nyomdász

- Komjátiban 2 könyv: Kornemisza prédikációi 1573

1574. Isteni diczeretec es Imadsagoc utolsó munka, legdiszesebb, legterjedelmesebb

iniciálék nagy számban, változatosak fejlécek, címlapon Frobenius-mesterjegy.

Fitz József: A magyarországi nyomdászat, könyvkiadás és könyvkereskedelem története II.k. Bp.1967.

196 e.

Huszár Gály nyomdász

– az Isteni diczeretec után Pápára indult. Fia Pápán tanított. 1575. okt. 23-án pestisben meghalt. nyomdája fiára szállt.

Fitz József: A magyarországi nyomdászat, könyvkiadás és könyvkeresk delem története II.k. Bp. 1967.

196-197. l.

Huszár Gál, nyomdász

- betűtípusait használta a debreceni nyomda 117 éven át (1677 ig).

Fitz József: A magyarországi nyomdászat, könyvkiadás és könyvkereskedelem története II.k. Bp.1967.

199. l.

Huszár Gál, gyomdász

- zürichi és bécsi barátja
Hoffhalter Rafael.

Fitz József:A magyarországi nyomdászat, könyvkiadás és könyvkereskedelem története II.k. Bp.1967.

202.l.

Huszár Gál, nyomdász

– Debrecenbe költözött Melinshoz, a kiadványt megrendelőhöz.

Fitz József: A magyarországi nyomdászat, könyvkiadás és könyvkereskedelem története; II.k. Bp.1967.

265. l.

Huszár Gál, nyomdász

– pénzadója debreceni tartózkodása idején az ottani városi tanács.

265. l.

Fitz József: A magyarországi nyomdászat, könyvkiadás és könyvkeresk. története. II. k. Bp. 1967.

Huszár Sál, nyomdász

működési ideje 1558 – 74
13 nyomtatványa volt

Fitz József: A magyarországi nyomdászat, könyvkiadás és könyvkereskedelem kútfői II. k. Bp. 1967. 27. l.

Huszár Gál, nyomdász

– a Sylvester-féle Grammatica címlapjának Ádámot és Évát ábrázoló fametszetét felhasználta az Aran Tamás tévelgésiben. Vele egész Debrecenig jutottak az újszigeti felszerelés maradványai, aztán vele visszaindultak Komjátiba, végül Semptén Bornemisza Péter élt velük.

Fitz József: A magyarországi nyomdászat könyvkiadás és könyvkereskedelem története. II. G. Nyr. 1967.

26–27. l.

Huszár Gál, nyomdász

– vándornyomdászként ezernél is több kilométert barangolt be, összeköttetést tartott Bornemiszával – betűik egyezéséből állapítható meg.
De kapcsolat tudósinyomdával is. Az újszigeti műhely iniciáléi tűnnek fel nála.

Fitz József: A magyarországi nyomdászat, könyvkiadás és könyvkereskedelem története. II. A. Bp. 1967.

67 l.

Huszár Gál, nyomdász

debreceni nyomdájáról 2 vélemény:
Szűrösné: Huszár távozása után a város lett a nyomda tulajdonosa
Gulyás Pál: magántulajdon maradt

Fitz J.: A magyar nyomdászat, könyvkiadás és könyvker. tört. Bp. 1959. 1. k.

21. l.

Huszár Gál, nyomdász

- készlete egy részét Hoffhalter Rafael Váradra majd Gyulafehérvárra vitte (betűkről van szó)

Fitz J.: A magyar nyomdászat, könyvkiadás és könyvker. tört. Bp. 1959. 1. k.

21. c.

Hunár Sál, nyomdái

- nyomdája Magyaróvárt, Debrecenben és Komjátott

Fitz J.: A magyar nyomdászat, könyvkiadás és könyvkereskedelem. Közl. Bp. 1959.
1. k.
20. l.

Huszár Gál, nyomdász

– börtönt viselt protestáns állás-foglalása miatt. De ingadozott az árnyalatok és hitbeli határok között.

Fitz József: A magyarországi nyomdászat, könyvkiadás és könyvkereskedés tört. II. k. Bp. 1967. 24. l.

Hunár Gál, nyomdász

– egyben író is: első és utolsó nyomtatványa a saját albotása

Fitz József: A magyarországi nyomdászat, könyvkiadás és könyvkereskedelem története. II.k. Bp. 1967.

30.C.

MDK

Huszár Gaál, debreceni prédikátor
iniciáléket metsz.

Cs. F.: Betűtörténet. Magyar Grafika, 1928. 1-2. l.

M. D. K

HUSZÁR Gál nyomdász

A nyomda első riadványai H. G.

vetőcivel Szent Pál apostol levelenek

Címlap (Repr.) 1561.

Melius:

Az Aran Tamas .... 1562. Címlap Repr. 1–4

" " Riszlet "

Juriále — Melius: Christus .... 1561.

Bluda Kálmán — Irinyi Károly:

A 400 éves debreceni nyomda Bn. 1961.

MDK

Huszár Gál

könyvnyomtató, prédikátor

1561 ben megjelent: A Szent Pál Apostal levelenec, Melius Juhász Péter könyvének nyomtatója. A könyvet a szerző a Dobrötzöni Tanátz-nak ajánlotta. (Ábra az ősnyomtatványról)

Székely János: A 400 éves debreceni nyomda. Magyar Grafika II évf 1958, 6. sz. 371 l.

-1-

M. P. K

HUSZÁR Gál nyomdász

A reformáció melanchtoni irányát
Képviselő prédikátor
1554-ótól magyaróvárt lehsa főherceg
birtokán lehiszkedett
1560 elején elfogadta Kassa város
meghívását

Benda Kálmán - Irinyi Károly: 18. l.
A 400 éves debreceni nyomda Bp. 1961. ./.

 M. D. K

HUSZÁR Gál nyomdász

Eretnekséggel vádolták deltapalá-
sa elől megszöktették

1561-ben Debrecenbe menekült.

Bécsben tanulta a nyomdászatot
Hofthaller ~~Józsefnél~~ Rafaelnél
1554-ben

Benda Kálmán - Irinyi Károly:
A 400 éves debreceni nyomda Bn. 1961. 18 l.

/-

 M. D. K.

HUSZÁR Gál nyomdász

Máskül évig Magyaróvárt is fog-
lalkozott nyomdászattal

Hogyan került nyomdája Debrecen-
be erre nincs adatunk -

Benda Kálmán - Szinyi Károly:
A 400 éves debreceni nyomda
Bp. 1961. 19. l.

/.

— 4. — M. D. K

HUSZÁR Gál nyomdász

Debrecenből Révkomáromba ment 1578-ban a Nyitra megei Komjáti-ban prédikátor s itt ismét meg-kezdi a könyvnyomtatást

Benda Kálmán-Szinyi Károly: A 400 éves debreceni nyomda Bn. 1961.

26. l. 25. l. 20-23. l.

M. D. K

HUSZÁR Gál nyomdász

Nyomdafelszerelését Bécsben vette

Hoffhalter Rafaeltől 1554-ben

itt vásárolta a betűrészletet is

Benda Kálmán - Irinyi Károly: A 400

éves debreceni nyomda Bp. 1961.

32-t
33

MDK

Huszár Gál (nyomdász)

Ő alapította a ~~[illegible]~~ debreceni nyomdát, 400 évvel ezelőtt. Két év mulva (1562-ben) otthagyta a várost.

Székely János: Még egy jubileum.

Alföld, Debrecen 1961. 3. sz. 163. l.

164. l.

MDK

Huszár Gál tipográfus

Prédikátor volt. Tehet, hogy Méliusz miatt hagyta ott Debrecent, de nyugtalan természete is hajtotta. Otthagyta sajtóját és betűi egy részét is. (A cikk idézi Novák Tászlót a Nyomdászat története c. [illegible] műből.)

Székely János: Még egy jubileum.

Alföld, Debrecen 1961. 3. sz. 164. l.

MDK

Huszár Gál tipográfus

Tudós- és vándornyomdász volt egy személyben. Experimentátor volt. Nyomdájával több mint ezer kilométert vándorolt szerte az országban.

Szekely János: Még egy jubileum.

Alföld, Debrecen 1961. 3. sz. 164. l.

Huszár Gál, tipográfus M Dk

Magyóvárott készítette első könyvét 1558-ban. 1560 decemberében Debrecenbe menekült, s megalapította az első debreceni nyomdát. Huszár Gál, a vándor kálvinista prédikátor Bécsben Hoffhalter Rafaelnél tanulta a könyvnyomtatást.

–: A debreceni Alföldi Nyomda jubileumi ünnepsége 10. l

NÉPSZABADSÁG, bp. 1961. júl. 23.

MDK

Huszár Gál
könyvnyomtató

1558 ban mint eretnek könyvek nyomtatója lett megvádolva. Ferdinand Királynál

÷ Apró jegyzetek a könyvnyomtatás történetéből

Grafikai Szemle 1909 évf 7 z 151 l.

MDK

Huszár Gál

pap és könyvnyomtató

nyomdájával menekülni kénytelen, fogságot is szenved. Bornemissza Péter köteteit Semptén majd üldöztetve Detrekő várában később Rábokon adja ki. Kénytelen ő is mint mások könyvére tamis nyomtatási helyet s időt tenni.

Gyulai Farkas: A magyar könyvnyomtató

Grafikai Szemle 1910 évf 2 z 38 l

MOK

Huszár Gál
tipográfus

nyomdát és műhelyt alapító prédikátor- és vándor tipográfus Melius Juhász Péter vitairatainak első kinyomtatója volt.

Elek István: A hagyományok útján.

Magyar Grafika 1957 év. 7-8 sz. 289 l.

MDK

Huszár Gál
nyomdász

Nyomdászjelvénye: Keresztbe állított horgony, melyet alul a horognál két egymással szembenlevő kéz szorít meg (Leírás)

Faragó: Címerünkről és egyebről.
Grafikai Szemle 1897 évf 7. sz. 106 l.

MDK

Huszár Gál
pré. prédikátor és könyvnyomtató

Huszár Gál ismeretlen nyomtatványa a 16. századból. Felfedezte Gyulai Farkas a kolozsvári egyetem könyvtár.

– Egy ismeretlen tarai könyv a XII. zból
Grafikai Szemle 1901 évf. 9 z 142 l.

mDK

Huszár Gál
vándornyomdász

magyarovari lelkész és evang. litterjesztő
is a vándornyomdászoktoz tartozott,
David nevű fiával együtt.

Lubik Zoltán: A vándornyomdászok
Grafikai Szemle 1895 évf. 7. z 118 l

MDK

Huszár Gál 1

vándor-nyomdász prot. pap

Méltó utoda Abádinak. Magyar-Óváron működött mint nyomdász 1558ban Zaklatásnak, üldözésnek volt kitéve. Bujdosása közben 1560 Kassán elfogják, de a nép kiszabadítja. Debrecenben megalapítja 1561-62ben

Firtinger Károly: Hazánk könyvnyomtatói Grafikai Szemle 1892. 10 sz 163.

Huszár Gál 2 MDK

vándor nyomdáz. prot. pap.

– 1561–62 ben megalapítja a művelődés történetünkben oly nagyfontosságú debreceni nyomdát. Ballagi Aladár szerint „a nyomdázok ujoncsága s a javítnok restsége miatt nyomtatványai telvék sajótibákkal" stb

Fertinger Károly: Hazánk könyv nyomtatói stb.
Grafikai Szemle 1892. 10. 163 l.

HUSZÁR GÁL MDK

1559 husvétján Kassára hivják lelkésznek.
Elfogadná- irja - ha a nyomdafelszerelésének felvásárlására felvett kölcsönök törlesztésére, Kassa városa 100 frt adna jövő évi fizetése terhére.

1960 jan. 10-én ujból ajánlja magát a kassai lelkészi állásra.

50.e.

UZSOKI ANDRÁS: Huszár Gál magyaróvári müködéséről. 1554-1560.
ARRABONA 2. Győr 1960. 43-51.l.

MDK

Huszár Gál

nyomdász

prédikátor

1555 pünkösdján nyilvános hitvitája óvárott

44-45.o.

Iskoláit valószinüleg itthon végezte.

45.o.

UZSOKI ANDRÁS: Huszár Pál magyaróvári müködéséről 1554-1560.

ARRABONA 2. Győr 1960.43-51.l.

Huszár Gál

MDK

magyaróvári nyomdája Ferdinánd tiltó rendelete ellenére tovább működött.

1559-ben megjelent a második magyaróvári sajtótermék: Sztáray Mihálynak a "Comoedia lepidissima de sacerdotio". "Az igaz papságnac tikoere" cimü munkája.

terjedelme 32 levél.

49.o.

5

UZSOKI ANDRÁS: Huszár Pál magyaróvári működéséről 1554-1560.

ARRABONA 2. Győr 1960.43-51.l.

Huszár Gál MDK

nyomdász

Elfogadhatjuk Gulyás Pál véleményét, mely szerint Huszár Gál Hoffhalter Rafael bécsi nyomdásztól sajátitotta el mesterségét és betükészletét is tőle szerezhette be.

Schulek szerint Genfben tanult s ezért volna azonos mesterjegye a Crespin cégével.

Bécsben ismerkedhetett meg Bornemissza Péterrel, akinek Elektráját Hoffhalter nyomtatta ki 1558-ban

S

UZSOKI ANDRÁS: Huszár Pál magyaróvári müködéséről 1554-1560.

ARRABONA 2. Győr 1960.43-51.l.

46.l.

HUSZÁR ~~Pál~~ Gál MDK

1559 őszén jelent meg a harmadik Huszár-féle nyomdatermék 45 levél terjedelemben. Bullinger Henriknek "Institutio christianae fidei ad opressas Hungariae ecclesias." cimü munkája.

49.o.

UZSOKI ANDRÁS: Huszár Gál magyaróvári müködéséről 1554-1560.
ARRABONA V 2. Győr. 1960. 43-51.l.

HUSZÁR ~~PÁL~~ Gál MDK

nyomdász, prédikátor

Fitz József az egyetemet végzettek közé sorolja, de ezt nem támasztja alá adattal.

45-46.o.

UZSOKI ANDRÁS: Huszár Pál magyaróvári müködéséről 1554-1560.
ARRABONA V 2. Győr. 1960. 43-51.l.

nyomdája 1558-ban kezdte meg müködését.

Első ismert terméke Huszár három prédikációját tartalmazta 26 számozatlan levélen.

47.o.

UZSOKI ANDRÁS: Huszár Pál magyaróvári müködéséről 1554-1560.
ARRABONA 2. Győr. 1960. 43-51.l.

HUSZÁR GÁL MDK

1560 febr végén nyomdájával Kassára költözik.
1560 márc. 20-án beiktatták lelkészi állásába.
Összel már elfogják, 1561-ben Bornemissza segitségével Debrecenbe szökik ,ahol nyomdájával 1562-ig maradt. Komáromba, Nagyszombatba majd Komjátiban telepedik le.
1574 okt 14-én pápai lelkésznek választják.
1575 okt. 23-án halt meg pestisben.

51.o.

UZSOKI ANDRÁS: Huszár Gál magyaróvári müködéséről. 1554-1560.
ARRABONA 2. Győr 1960. 43-51.l.

MDK

HUSZÁR GÁL

Nyomdászjegye és iniciáléinak rreprodukciói.

Soltész Zoltánné: A magyarországi könyvdiszités
a XVI. században. XXXII. tábla

Akadémiai kiadó, Budapest 1961.

MDK

Huszár Gál

Iniciálék reprodukciói.

Soltész Zoltánné :A magyarországi könyvdiszitás a XVI.században.XXXIV. tábla.

Akadémiai Kiadó,Budapest 1961.

MDK

HUSZÁR GÁL

fejléc és záródisz motivumainak reprodukciói.

Soltész Zoltánné: A magyarországi könyvdiszités a XVI. században. XXXIII. tábla.

Akadémiai kiadó, Budapest 1961.

MDK

HUSZÁR GÁL

A Sárvár-ujszigeti nyomda felszerelésének egy része hozzá került.

Soltész Zoltánné: A magyar könyvdiszitès a XVI. században.

Akadémiai kiadó Budapest 1961. p.4o.

MDK

HUSZÁR GÁL nyomdász

a XVI. században müködött.

Soltész Zoltánné: A magyar könyvdiszités a XVI. században.

Akadémiai Kiadó 1961. Budapest . p.22.

MDK

HUSZÁR GÁL

A felvidéki könyvnyomtatásnál játszott szerepet

magyarországi könyvdiszitésről

Soltész Zoltánné: A XVI. században.

Akadémiai kiadó Budapest 1961. p. 25.

MDK

HUSZÁR GÁL DÁVID könyvsajtója
/A nyomda története/

Soltész Zoltánné:A magyrországi könyv-
diszités a XVI.században.

Akadémiai kiadó Budapest 1961.p.77-8o

MDK

HUSZÁR GÁL

Iniciáléinak egy részét Bornemissza nyomdájának adta át.

Soltész Zoltánné: A magyarországi könyvdiszitès a XVI. században.

Akadémiai kiadó Budapest 1961.

MDK

Huszár Gál (könyvnyomtató)

Negyvenöt éve alapította a debreceni nyomdát.

Balassa Sándor: A debreceni Arany Bika-szálló története.

Alföld, Debrecen, 1960. 1. sz. 154. l.

MOK

Huszár Gál könyvnyomtató

Három híján 400 éve kezdte meg működését Debrecenben.

Mocsár Gábor: Próbálkozások Debrecenben.
Alföld, Debrecen, 1957. tavaszán. 102. l.

Huszár Gál

Nyomdász. Ővé az első vádornyomda M o n.

Kőhegyi Mihály könyvismertetése Molnár József: A könyvnyomtatás hatása a m. irod-i, nyelv kialakulására 1527–1576 között c. műveről Arrabona 1964 397 l.

Husnai Gál

Nyomdász 1562-ben elhagyta Debrecent

Özvegy: Hoffhalter Rafael debreceni nyomdász

A debreceni Déri M. évkönyve 1960/61
39. l.

T. Cim!

A Művészettörténeti Dokumentációs Kö
ráskiadvány-sorozatát. A sorozat első

"Magyar Tanácsköztársaság Ké
cimü levéltári publikáció jelent meg, a
Művészeti Osztályának iratanyagát és a
iratanyagának a képzőmüvészetre vonat

Értesitjük, hogy ezenkivül intézetünk k

"Müvészettörténeti Tanulmányo
cimü kötete, mely a Dokumentációs Kö

Továbbá kapható

"Müvészettörténeti Tanulmányo
cimü kötete. Ára: 45.- Ft.

A felsorolt kiadványok megvásárolhatók

Huszár Gál

Nyomdász művei kiállítottak 1873-ban

Székely Artúr: Emlékezés egy jelentős
évfordulóra

Magyar Grafika 1965. 4 sz. 314. l.

r dőiv

ok művészetéről:

Milyen pályázatokon vett részt: . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Milyen megbizásai voltak (vannak): . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Jelentősebb müvei:. . . . . .

. . . . . .

mdk

Huszár Gál tipográfus, református lelkész

1574-ben Pápán nyomdát nyit, mely a legelső nyomdák egyike. Itt jelenik meg a „Heidelberg i Káté" magyar nyelven

Horváth Elek: Pápa város multja és jelene, 4. l.
1933.

mak

Huszár Gál tipografus

nyomdájában Komjátlibán készült 1574-ben az istenes dicséretek" c. énekes könyv, melyben nem fametszetű, lanem szétoszthaló kottákat találunk.

Nyomdája langjegyekkel is fel volt szerelve

Victorisz Géza: Történelmi Emlékek.
(Cséky I. közlése M. könyvszemle 1905)

Magyar Grafika, 1961, 5. évf. 5. sz. 369 l.

Huszár Gál

nyomtatta Bornemissza Péter: „Első része az stb." cimű művét Gemptén 1573-ban.

Borsa Gedeon, Hervay Ferenc stb.: Régi magyarországi nyomtatványok 1473-1600.
Budapest, 1971

3391

Huszár György

ácsmester

1740 könül a nagybá-
nyai pénzverőház vol-
gálatában állott.
1740-ben Károlyi Sán-
dor gróf részére Szoldo-
bágyon malmot kerített

Esze Tamás: Adatok
a nagybányai pénzverő-
ház személyzetéről.
Numizmatikai Közlöny
1947-48. 31. l.

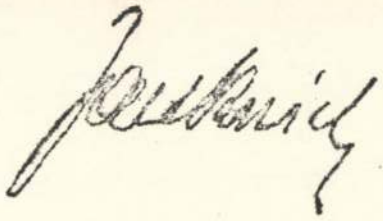

ter hatóságn alá tartozó hatóság-

HUSZÁR GYÖRGY

MŰVEI SZEREPELNEK A MÓRI PINCE-TÁRLATON.

Z.E.: PINCETÁRLAT.

FEJÉRMEGYEI HÍRLAP, 1970. OKT. 11.

Ø

Huszár György

a faipari szakon
jeles végbizonyítványt
nyert.

Budiparrajzisk.

1935-36. 17. l.

Exp. 19

Kifizettem az irodai javadalomból.

Bp. 940. május 1.

Huszár Gál

nyomtatta, az keresztyeni gyülekezetben valo etc. "című művet Komjátin 1574-ben.

Borsa Gedeon, Hervay Ferenc etc.: Régi magyarországi nyomtatványok 1473-1600.

Budapest, 1971

3561

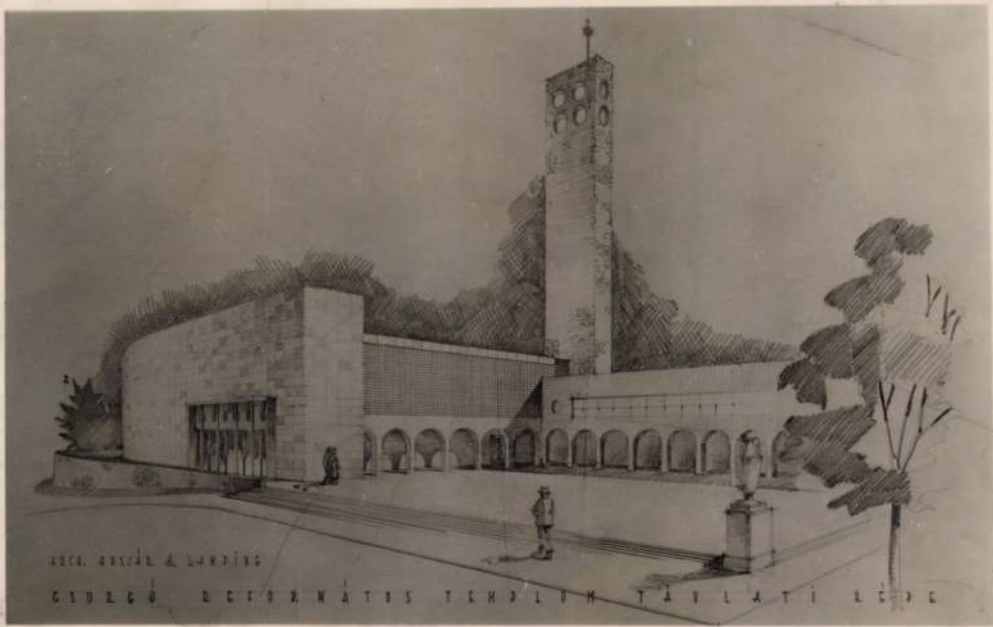

Huszár György

építész

a Tuloldali templom terveroje. Ezt 1949 nyarán építik.

Fenti született. 1903 ápr. 22. Újmalomsokon Győr ombén. Jelenleg a kaposvári középítési hivatalnál szolgál. Része volt a szennai templom szkres renoválásában s egyéb tomogymegyei templonok restaurálásába

Életrajzának behuldeset megígérte.

1949. jul. 8.

HUSZÁR GYÖRGY
ÉPÍTÉSZMÉRNÖK
MŰSZAKI FŐTANÁCSOS

Vármegyeháza
Telefon 340

KAPOSVÁR

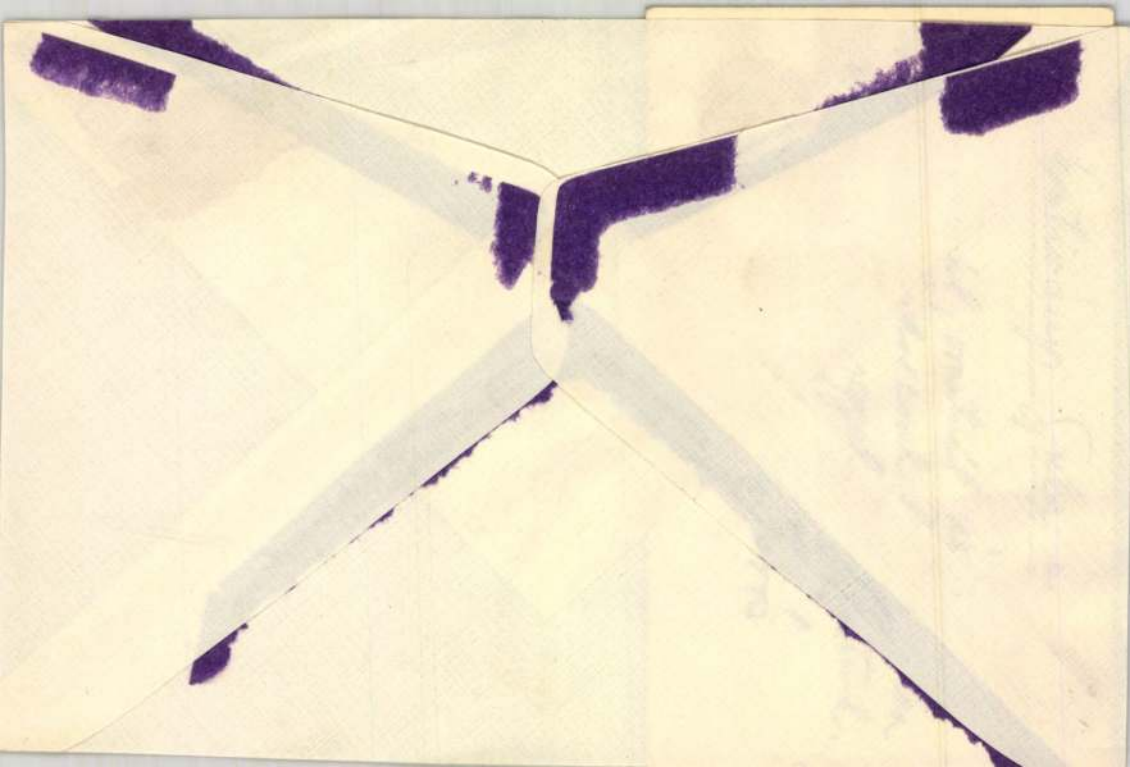

Huszár György

Kaposvári épitész.

a második világháboru után 1946, 47 ben a belsősomogyi ref. egyházmegye szaunis falusi ref. templomanak helyre állításában mint tervező épitész vett részt. Egyébként vzr.

Megismerkedtem vele 1948. febr. 10.

Kaposvárt.

A budapesti Műegyetemen Möller István tanitványa volt-

Huszár Zsiga, tipográfus

l.: Hess András

Rókás I.: fél....

7.

Népszabadság, Bp. 1977. jan. 28.

MDK

Huszár György építészmérnök

A népi demokr. restauráltatta a ... szennai templomot.
Somogyi Napló, Kaposvár. 1949. ápr. 21.

Huszár György, építészmérnök

A Műemlékek Orsz. Bizottsága 1948-ban Z. Soós István festőművészt kérte meg az 1785-ben épült szennai református templom restaurálására. Az épület állagmegóvási tervét és a bútorzat kiegészítésének tervét közös kaposvári barátunk, Huszár György építészmérnök készítette.

Kelhner Bernát: Somogyi tájak, emberek.
Somogyi Néplap, 1984. márc. 24. 6-old.

Huszár György

Az amatőr képzőművészek Sárbogárdon megrendezett kiállításán a zsűri munkájáért egyik második díját ítélte oda.

Szabó Lajos: Amatőrök sikere.

Fejérmegyei Hírlap, 1945. ápr. 12.

Huszár Győző

MDK

Szabadság-hid

A néemetek által 1945 jan. 17-én felrobbanétott hidat 1946 aug. 20-ra ujjáépitette Szécsy Károly és Huszár Győző.
Az épités Sávos Károly vezette.

Zakariás G. Sándor: Budapest. Bp. 1961.

124.1.

MDK

Huszár Herz Vilmossal festöm.

608. Tanulmány. Olf. Mgt.

KMTárs. 1902/3. téli kiáll. Kat. 54.l.

MDK

Huszár Ilona brnő iparm.

Lyka: Müv. krónika. Uj Idők, 1901. VII. 543.l

Huszár Ilona bárónő

l.

Műcsarnok

1901.126.l.

Huszár Hona báróno

erőd

Műcsarnok, 1901-

253. l.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Enged

.....

a műhelyfőnöl

a

8. sorsz. Műhelyi mint

Huszár Ilona báróno

l.

Műcsarnok

1901. 18. 2.

262,

263. l.

MDK

Huszár Ilona

Műcsarnok. 1899. 17.sz. Uri lakásberendezés az iparművészeti muzeumban. 263 l.

Huszár Ilona bárónő

Vrod

Műszarnok, 1900 302.

(Magyar szoba berendezés a budai várban.)

..... *műhely.*

yfőnökség!

év ..... hó ____n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

am.

évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Huszár

H. 2. *Ilona br.*, festő és iparművész, Szentmargita 1865 febr. 18. Bécsben, Münchenben és Párizsban tanult s Budapesten letelepedve, 1897-től fogva állított ki arcképeket (Mikó, Rakovszky), azonkívül lakásberendezéseket is tervezett (pl. a kir. várban az udvarhölgyi lakosztály).

Ea. G. I. 4831.

Zsilinszky Mihály: Gaba muttja cr.
ünnepi felolvasása VIII. 25.

Magyar Iparművészet
1900. 26. l. sép

∘∘∘∘ NŐI HÁLÓSZOBA. ∘∘∘∘

TERVEZTE BÁRÓ HUSZÁR ILONA.

Mennyi agyvelőt fogyasztott egy Chippendale egy székhát középső deszkájának körvonalaira. A legfurfangosabb izléssel metszette ki mindenféle görbületű öblökkel, bütykökkel, hogy a székhát áttörése minél érdekesebb nyilást alkosson. A mai székmesterek megint így törik a fejüket, sőt még sokkal különben. Régen tulmentek ők a kellő határon. A mai individualizmus hatása alatt minden szék lehető legegyénibb akarna lenni. A higgadt, öntudatos, jól nevelt szék ma fickándozik, nagyokat botlik és rossz vicceket csinál. Mi minden nem megy manapság szék számba! A múlt század egy pár széktipussal beérte, a mi századvégünk minden egyes esetben ujdonatúj székötlettel akar meglepni. Pedig vajmi nehéz dolog akár csak egy új varianst is megteremteni. A minap egész komolyan azt irtam valahol, hogy sokkal nehezebb egy jó széket csinálni, mint egy jó szobrot; mert jó szobor százával terem folyvást, de jó szék csak nagyon elvétve. És ezen a fölfogásomon most sincs mit változtatnom.

Ha végig emlékezem azon a tömérdek újmódi széken, amit három év óta számos külföldi kiállításon láttam, bizony inkább humoreszket írnék mint egyebet. Ha egy sereg ilyen négylábun végignézek, mindig olyan benyomásom van, mint a mikor egy száguldó vagy ugró ló pillanat-fotografiáit nézem, melyeken tudvalevőleg a négy láb a legváratlanabb, sőt leglehetetlenebb módok szerint csoportosúl. Minő vastagnyakú vagy csámpáslábú, terpeszkedő vagy gubbaszkodó, ágaskodó vagy guggonülő, derékszögbe fagyott vagy rézsútos lelkü székeket látni. A nagytehetségü müncheni B. Pankok a nyáron többi közt olyan székkel remekelt (mindenütt le volt rajzolva), hogy nem mert az ember ránézni, mert a puszta nézéstől fölbillenhetett. Ez a stilizált bukfenc volt, vagy — hogy kongeniálisan fejezzem ki magamat — az eszményileg alanyított cigánykerék. Egy pocakos valami, O-lábakon, két tenyerét vaskos csípőibe támasztva, és még hátul is valami görbe varkocsot kanyarítva ülőhelye alá, hogy némileg egyensúlyt tartson. Soha ilyen bicegős, döcögős otrombaságot!

Famüvesség – Bútor

Hálónoba terve – Huszár Ilona

Magyar Sparmüvészet, 1900

1/2. sz. 1–21. o.

Diener-Dénes József: A karácsonyi kiállítás.

Huszár Ilona gyarmüvén

Magyar Iparművészet, 1901

C. tz. 266. o.
különféle.

Huszár Ilona

Magyar Iparművészet, 1900

1/2. sz. 1–21. o.

Dienes-Dénes József: A karácsonyi kiállítás.

MDK

Huszár Ilona bárónő

Női festő-iskola. Vasárnapi Ujság 1901. 45. sz. 733.l.

MDK

Huszár Ilona bárónö, festö

Kárpáthy Jenöné arcképe. Pasztell.
Vay Lászlóné bárónö arcképe. "

Tavaszi tárlat. 1923 ápr.-máj. OMKT-Mücs. Kat. 42.l.

MDK

Huszár Ilona bárónö.

Arckép. -

A Magy. Akv.- és Pasztellf. Egy. X.kiáll. 1923 nov.
Nemz. Szal. Kat.

MDK

Huszár Ilona bárónö, terv.ip.müv.

egy modern és kényelmes lakás hálószobáját tervezte. A berendezés egyszerü és célszerü, a hölgyek ezerféle igényeit kielégiti.

Az iparművészeti muzeum karácsonyi kiállitása. "Mücsarnok" 1899. 374.l.

MDK

br.Huszár Ilona iparm.

Hivatalos tudósitások. Magyar Iparmüvészet 1899.
179 l.

MDK

Huszár Ilona bárónő

Mücsarnok 19o1. 377 l.

MDK

Huszár Ilona bárónő

Mücsarnok 1902. 7. 1.

MDK

Huszár Ilona, ip.müv.

Szin- és formaszubtilitás jellemzi az álżala tervezett butorokat.

Lyja Károly: Müvészeti krónika.-Új Idök. 1901 VII.436 old.
Magy.müv.nök kiáll.-Iparcsarnok.

Huszár Ilona bárónő

MDK

Arcképtanulmány, olf.

Műcsarnok 1900/1901. téli kiáll.

Huszár Ilona

MDK

Vay Lászlóné arcképe, pasztell

Műcsarnok 1923 tavaszi tárlat

Huszár Ilona

Kárpáthy Jenőné arcképe, pasztell

Műcsarnok 1923 tavaszi tárlat

br.Huszár Ilona

A Huszár-Madarász festőiskola tagja a művész. Az iskolában a modell után dolgozó művészek arcképét bemutatja a lap.

Képes Családi Lapok, Bp. 1903. márc. 29. XXV. évf. 13. sz. 198, 208. lap

M.D.K.

Huszár Ilona br.nő

Rendezte a kiállitást, aki tervezetivel szintén szerepel a tárlaton, s "munkái nagy iparmüvészeti tehetségről tanuskodnak"-irja Domokos Mariska: "Magyar müvésznők kiállitása" c. beszámolójában.

Magyar Salon, Bp. 1901. junius hó
280-283. lap

MDK

Huszár Ilona bárónő

Arczkép.Pastell.

Arczkép.Pastell.

KMT. 1901.tav. nemzetk.kiáll.

MDK

Huszár Ilona brnő

Lyka: Téli tárl. 1900-i. 42.i. kép

MDK

Huszár Ilona báronő

A Műbarátok Körének téli kiall.-án, egy teljes szobaberendezés Huszár Ilonatól, mely faégetési technikával diszitő módjával van ékesitve.

Cikk: A Műbarátok Körének téli kiall.

Magyar Iparművészet,1901.évf.266.l.

MDK

Huszár Ilona bárónő

Műveivel szerepelt az 1901.évi tav.nemzetk
kiállitáson.

Lyka Károly: Tavaszi műtárlat.

Uj Idők, 1901. VII. 50, 51.l.

Ilmoitus hyväksytty.

Ilmoitettu Suomen Virallisessa Lehdessä 1901.

Kirjattu.

Työn kesto: Tavanmukainen.

Ei tiedossa, 1901. VII: 30, 31:1.

br. Huszár Ilona

"Kékes-violett szinben butorozott, gyengéd szi
hatásu hálószobát"tervezett az Iparmüvészeti
Társulat megbizásából.
Gróh István: "A Nemzeti Szalon és az iparmüvé-
szeti kiállitás" cimmel ir a tárlatról.

A HÉT, Bp. 1899, dec, lo. X. évf.
5o. sz. 824-826. lap.

Huszár Ilona MDK

Arckép, pasztell I-II.

Műcsarnok 1901. tavaszi nemzetközi kiáll.

MDK

Huszár Ilona bárónö, festöm.

409. Arcképtanulmány. Olf.

Mücsarnok. 1900/1. téli kiáll. Kat. 45.1.

MDK

Huszár Ilona bárónő

Arcképtanulmány, olajfm. Mgt.

KMTárs. 1900/1. téli kiáll. 45.l.

Huszár György

ötvös.

Holnstein Jánostól tanúlt Pozsonyban. 1720-ban n. ott élt. 1732-ben is itt van.

Dr. Illésy János: Magyarország ötvösök 1732 ben. Arch Ért. 1904 évf. 394. l.

Letisztázva

H. János Mária ötvös fia 1731. mesterc

Huszár György

ötvös

1732 Parsony

U. ott Holstein János Kristofnál

tanult

Kapmagyarországi ötvösök 19 l.

Hadsereg:

A mérnöki kar:

Elöl a balra
a tiszt követi, a ki ut
harmadik katonát
számni katonaság v
zete: kalap tollal, róz
sel; kettős elejű sötét
pöllal és sötét-szürke
szolgálati jelvény öve
sű (kra) lótakaró sarkában
Feliratai a kép al

Ge

a jobb sarokban: „A
s legalól középütt: „Dr
handlung Alois
Könyomat, vonalker
Die k. k. österr
tirung. Gezeichnet v
und A. Strassgsch
Ltpa 3593. fe
4082 Oz

HUSZÁR ALEXANDRA
Szobrász

AZ ÁHÖRÉS KORA

437.0-

ocialista és nincs semmiféle szoci-
meg egymást, mert két különféle
ági kategóriákban, én ember-kate-
ogy 3 millió nyomorgó van és senki-
etőt. Senki - és itt ~~az~~tán nincs
a gondoltunk is rá, szóltunk is
yet-mást - nem tettünk meg mindent,
ersze, nem béremeléssel s[a]t[öb]b.[i], hanem
an az van: "Aki jobb szereti nálam
b]b.[i] t..." 2 - erről van szó!
alamink, ami közelebb esett hozzánk,

kérdésben nem hiszem, hogy van ma
joga volna nyilatkozni, mint nekem -
valaki olyan tökéletesen elfogulatlan,
ogja félreérteni, amit most mondok:

1527

HUSZÁR GÁL, tipográfus

A Debreceni nyomda élén 1562 nyaráig élés Huszár Gál állott. A nyomda kiemelkedő jelentőségű volt, természetesen tükrözte kira erőviszonyait. A debreceni kollégium tankönyvei és irodalmi művek is kerültek ki innen.
366.old.

SZÉKELY GYÖRGY: A mezővárosi fejlődés kérdései a XVII. szazad végéig 347.old

A Debrecenm Déri Múzeum Évkönyve, 1974.-Debrecen, 1975

Huszár Gál

Hegyi-Füstös István: "A nyomdász reformátor" cimmel ir a négyszáz évvel ezelőtt elhunyt bujdosó nyomdász-müvészről.
A leirás idemellékelve.

Élet és Irodalom, Bp. 1975. okt. 18.
XIX. évf. 42. sz. 5. lap.

MDK

Huszár Gál és Dávid

1558-1577. könyvsajtó

A könyvnyomtatás Magyarországon. Magyar Iparművészet. 1930. 80. l.

mdk

Huszár Gál tipografus
vándor predikátor

1561 ben alapított debreceni nyomdájának
első termékе: „Pál apostol colossabeliektez irt
levelének magyarázata"

A könyv címlapjának ábrája a 313. lapon.

Szántó Tibor: A Debreceni nyomdászat és a szocialista könyvművészet

Magyar Grafika 1961. 5. évf 5. sz 314 l.

mdk

Huszár Gál tipografus

második nyomtatványát is Meliusz Juhász Péter írta, se művel a „Kereskedő és árros népeknek ajánlja

A könyvcímlapja: ábra a 315. old-on

Szántó Tibor: A Debreceni nyomdászat és a szocialista Magyar Grafika 1961, 5 évf. 5 z 314 l. könyvművészet

MDK

Huszár Gál, fametszö

/1561/

Debrecenben övé az elsö betümühely, Könyvein fellelhetö cimerek legnagyobbrészt másolatok.

Tóth Ervin: A régi magyar fa-metszö müvészet története. Debreceni Szemle. 1940 317-324.l. 1940.

M.D.K.

Huszár Gál könyvnyomtató

Magyaróvári pap.1558-ban itt egy könyvet nyomtatott.

Szabó Károly: "A XVI századi magyar nyomdaszatról"

Vasárnapi Ujság 1870 máj. 15. 242-243.l.

M.D.K.

Huszár Gál protestáns lelkész könyvnyomtató

Debrecenben énekes könyvet nyomtatott." Egy - szellemű és egystilusó nyomtatvány Sylveszter János Uj Testamentumával.

Cikk: Prédikálószékek, sajtók és papirmalmok.

Magyar Grafika 1928.14.1.

Hunzák Gál

Debrecen ben alapítot nyomdáit

Vietorisz Géza: Mit tanítanak egyetemünkön nyomdáinkról ...?

Magyar Grafika, 1964, I. 66 oldal

Huszár Gál nyomdász

1561-ben Debrecenben nyomdát alapít. Méliusz Juhász Péter prédikációs könyve – az első képpel illusztrált debreceni nyomtatvány 1563-ban készült itt

mdk

Huszár Gál protestáns lelkész, könyvnyomtató

Kassai predikátorrá választje a magyar lakosság, 1560 ban beiktatje állásába a városi közgyűlés. Verancsics Antal egyi érsek elfogatja s őrizet alá tehyezteti. De a nép fellázad és Huszárt kiszabadítja. (Vallásvillongások)

Mihalik József. A Kassai Szent Erzsébet templom 1912 Bp.

72. l

M.D.K.

Huszár Dávid könyvnyomtató

1577-ben Pápán volt nyomdája.

Szabó Károly: "A XVI századi magyar nyomdaszatról"

Vasárnapi Ujság 1870 máj. 15. 242-243.l.

MDK

Huszár Dávid és Gál

1558-1577. könyvsajtó

A könyvnyomtatás Magyarországon. Magyar Iparmüvészet
1930. 80.l.

Huszár Dávid

MDK.

Huszár Gál fia állít nyomdát Pápán 1577-ben, tol 1587 ben végzi be a heidelbergi káté első magyar kiadásának nyomtatását.

Firtinger Károly: Hazánk könyvnyomtatói Hunyadi M. idejétől 1848-49 ig

Grafikai Szemle 1892. 11. 179. l.

Huszár Gál, reformátor, vándornyomdász (?–1575).

Az elmúlt évek legszebb katalógusa hívja a látogatót Schubert Péter bonyhádi kiállítására, amit szerényen játéknak nevez. A művész az árú jelleget emeli ki és ezzel az árú kilép az eladhatóság praktikumából, mert egy műalkotás lesz. – Nemcsak a hagyományos értelemben vett árúnak kell megteremteni környezetét, itt van a könyv is, amelynek művészete évszázadokra nyúlik vissza, nálunk különösen gazdag hagyományai vannak. A hajdani nyomdász, gondoljunk Heltaira, Huszár Gálra, vagy Tolfalusi Kis Miklósra, nem egyszerű megtermő volt, hanem fölkészült művész, akinek a helyesírás kialakításában is volt szerepe.

Csányi László: Schubert Péter kiállítása Bonyhádon.
Népújság (Tolna), 1983. nov. 14.

Huszár Gál

nyomtatta „Az Ur Jesus Christusnac szent stb." cimü müvet Mosonmagyaróvárott 1558-ban.

Borsa Gedeon, Hervay Ferenc stb.: Régi magyarországi nyomtatványok 1473-1600.

Budapest, 1971

1911

Huszár Gál

nyomtatta Bullinger Heinrich: „Brevis ac pia etc." című művét Mosonmagyaróvárott 1559-ben

Borsa Gedeon, Hervay Ferenc stb.: Régi magyarországi nyomtatványok 1473-1600. Budapest, 1971

1971

Huszár Gál

nyomtatta Sztárai Mihály: „Comedia lepidissima de etc." cimű művét Magyaróvárott 1559-ben

Borsa Gedeon, Hervay Ferenc stb.: Régi magyarországi nyomtatványok 1473-1600-

Budapest, 1971

1971

Huszár Gál

nyomtatta Bornemisza Péter: „Első rész az etc." cimü müvét Komjátin 1573-ban.

Borsa Gedeon, Hervay Ferenc etc.: Régi magyarországi nyomtatványok 1473–1600. Budapest, 1971

3391

Huszár Gál

nyomtatta „Istenii dicséretek és psalmusok" című művét Kassám /?/ 1560-ban.

Borsa Gedeon, Hervay Ferenc stb.: Régi magyarországi nyomtatványok 1473-1600. Budapest, 1971

1991

Huszár Gál

nyomtatta Melius Juhász Péter: „A Christus közbe stb." cimű művet Debrecenben 1561-ben.

Borsa Gedeon, Hervay Ferenc stb.: Régi magyarországi nyomtatványok 1473–1600.
Budapest, 1971

2071

Huszár Gál

nyomtatta Melius Juhász Péter: „A szent János evangeliumának stb." című művet Debrecenben 1561-62 között.

Borsa Gedeon, Hervay Ferenc stb.: Régi magyarországi nyomtatványok 1473-1600
Budapest, 1971

2081

Huszár Gál

nyomtatta Melius Juhász Péter: „A Szent Pál apostal stb." ci mü művét Debrecenben 1561-ben.

Borsa Gedeon, Hervay Ferenc stb.: Régi magyarországi nyomtatványok 1473–1600.

Budapest, 1971

2081

Huszár Gál

nyomtatta Melius Juhász Péter: „Confessio catholica de" stb. című művét Debrecenben 1562-ben.

Borsa Gedeon, Hervay Ferenc stb.: Régi magyar nyomtatványok 1473-1600.

Budapest, 1971

2121

Huszár ... (gól)?

nyomtatta Meliusz Juhász Péter:
„Catekismus" ci mu" müvét Debreccenben
1562-ben.

Borsa Gedeon, Hervay Ferenc stb.: Régi
magyarországi nyomtatványok 1473-1600.
Budapest, 1971

2171

Huszár Gál

nyomtatta Melius Juhász Péter: „Az Aron Tomas hamis stb." ci mű művét Debrecenben 1562-ben.

Borsa Gedeon, Szervay Ferenc stb.: Régi magyarországi nyomtatványok stb. 1473-1600.
Budapest, 1971.

2161

Kapor Gál

nyomtatta Melius Juhász Péter: „Confessio ecclesiae etc "ajmu" művét Debrecenben 1562-ben.

Borsa Gedeon, Hegyay Ferenc stb.: Régi magyarországi nyomtatványok 1473-1600.

Budapest, 1971

2141

HUSZÁR György elmúlt

T LVI. évf. 19. szám 2001. október 1. Tisri 14. 5762. ב״ה

ÉLET

RSZÁGI HITKÖZSÉGEK LAPJA

חג

סוכות

שמיני עצרת

שמחת תורה

שמה

rédikáció 5762.

á Tová helyett)

váltak valóra álmaink... NEM VOLT SÁNÁ TOVÁ!

החיים והמות נתתי לפניך

„Eléd teszem az életet és a halált, válaszd az életet!" ובחרת בחיים

Vajon hányan tudták az életet választani?! Milyen választási lehetősége volt az égő torony 100. emeletéről leugró szerencsétlennek – aki csak a tűzhalál és az ugrás között választhatott? Vagy! Ki választotta volna a halált a zsúfolt jeruzsálemi étteremben, a bevásárlóközpontokban, az utcán, az autóbuszon!

A Szentírás szerzői nem látták a 21. századot.

SÁNÁ TOVÁ – mondjuk évezredek óta.

A most kezdődő új esztendőben célszerűnek látszik változtatni az eddigi formaságokon.

A SÁNÁ TOVÁ helyett az OVINU MÁLKÉNU néhány szakaszát kellene újévi üdvözlőlapjainkra ráírni:

כתבנו בספר חיים

Írjál be bennünket-benneteket az ÉLET könyvébe!

למען הרוגים

„...akiket a halálba küldtek..."

/ – és nem engedték meg nekik, hogy az életet válasszák... /

למען באי ובאש

„...akiket a tűzbe küldtek..."

/ – de a tűz helyett önként váltak meg az élettől... /

Egyet nem javasolnék ráírni újévi üdvözlőlapjainkra:

אבינו מלכנו חטאנו לפניך

„Atyánk, királyunk, bocsásd meg bűneinket!"

Mert mik a mi bűneink ahhoz képest, amiket ellenünk, zsidók és nem zsidók ellen szinte naponta elkövetnek!!!

De ne is nevezzük bűnnek, elkövetőiket bűnösöknek!

Ez túl világiasan hangzik. Világiasan, holott egy vallás nevében vagy ürügye alatt művelik mindazt, amitől visszaretten az emberi lélek.

Tehát! Nevezzük vételeknek, elkövetőiket vétkeseknek!

OVINU MÁLKÉNU! Atyánk királyunk! Meddig még???!!!

Amikor már azt hisszük, hogy megelégelted – csalódottan éljük meg az ellenkezőjét...

Drága Testvéreim!

Az új esztendő beköszöntével a hagyományos, de eddig hatástalannak bizonyult SÁNÁ TOVÁ helyett a rabbi hadd idézze a gyászolókhoz intézett szavait:

Törődjetek bele Isten akaratába, Cion gyászolóinak vigasztalója nyújtson vigaszt számotokra, mindannyiunk számára az új esztendőben, a 21. század első évében.

Úgy legyen!

Ámen.

Kardos Péter
zuglói főrabbi

n iskolája

rémület. Szeretteink holtteste után kutatunk, mint Antigoné, hogy legalább eltemethessük, elsirathassuk a vidám kisfiút, az elegáns asszonyt, vagy a melegszívű nagymamát. És sokszor még ez sem adatik meg. Széttépett testrészek, fejek, még sírja is csak jelképes lesz annak, aki azon a kedd reggelen megborotválkozott, keményített ingére aggodalmasan kötötte a nyakkendőt, vajon harmonizál-e öltönye színével, az utolsó csók, integetés az autó után – és a semmi. Üres ágy, árva gyerekek.

Hányszor mondtuk: Amerikát még sose támadták meg, nem is tudhatja, milyen az. Hát meg lehet támadni. Ilyen egyszerűen. Csak néhány emberre van szükség, akiknek nem fontos az élet. Nem lehet rajtuk bosszút állni, hiszen már meghaltak.

Saját nemzetük hősi halottai. Mindig kételkedtem a hősi halálban. Ha az élet a legfőbb érték, jövendő családapák vagy családanyák semmiféle eszméért ne haljanak erőszakos halált. Tartsák el a családjukat hasznos munkával, neveljék fel a gyermekeiket egészséges, boldog emberré, szerezzenek sok szép napot párjuknak, hálálják meg a törődést idős szüleiknek. Arab, zsidó és amerikai.

Kartal Zsuzsa

Újévi üdvözletek

Tisztelt Magyar Zsidó Honpolgárok!

A zsinagógai újév alkalmából tisztelettel köszöntöm Önöket.

Ünnepekben gazdag, számvetésben méltóságteljes év áll mögöttünk. Közös történelmünk szomorú és felemelő pillanataira emlékeztünk a millenniumi évben, és hiszünk benne, hogy az emlékezés mindannyiunkban megerősítette a jövő iránti bizakodást.

A magyar történelem és az Önök sorsa egyaránt jól példázza, hogy ha van bennünk elég elszánás és hit, akkor újat lehet kezdeni a romokon is. A magyar zsidó kultúra és oktatás újra virágzik Magyarországon, és a múlt sebeit is igyekszünk tehetségünkhöz mérten orvosolni.

A harmadik évezred első zsinagógai újéve alkalmából kívánok Önöknek minden hozzátartozójukkal együtt békés, boldog ünneplést, biztonságos életet, kívánom, hogy terveik, nemes szándékaik megvalósuljanak!

Tisztelettel köszönti Önöket:

Orbán Viktor
miniszterelnök

Az újév alkalmából levélben üdvözölte a magyarországi zsidóságot *Horn Gyula* volt miniszterelnök, *Pintér Sándor* belügyminiszter, *Mandur László,* az MSZP budapesti elnöke, *Torgyán József,* az FKGP elnöke, *Timár György* országgyűlési képviselő, *Szabó Zoltán,* Erzsébetváros polgármestere, *Thürmer Gyula,* a Munkáspárt elnöke, valamint *Medgyessy Péter* és *Kovács László,* az MSZP miniszterelnök-jelöltje és a párt elnöke.

Az izraeli államelnök, Mose Kacav üzenete Ros Hásáná (2001–5762) alkalmából

Kedves barátaim!

A zsidó hagyomány szerint az elkövetkezendő szent napok is alkalmat kínálnak a nemzeti lélekvizsgálatra. Az elmúlt év nagy kihívást jelentett a zsidó emberek számára. Olyan év volt ez, amelynek során szinte óránként kellett nemzetünk erejét, egységét, hazánk iránti elkötelezettségünket bizonyítani. A terrorizmus válogatás nélkül sújtott le ránk, és arra irányult, hogy politikai tőkét kovácsoljon Izrael megfélemlítéséből. Az elmúlt év során megtapasztalt terrorakciók még súlyosabbak és még kegyetlenebbek voltak, mint a korábban elszenvedettek, és rég elfeledett emlékeket idéztek fel.

A nehézségek ellenére Izrael egy percre sem adta fel a békéért vívott harcát, és kitartóan eleget tett állampolgárai védelméért vállalt kötelezettségeinek.

Izrael népe nagy bátorítást merít a diaszpórából érkező szolidaritási missziókból. Ezek a szolidaritási akciók – szerte a világon – a zsidók hazánk melletti elkötelezettségét szimbolizálják. Az Önök további erőfeszítései igen fontosak számunkra, és egyesítenek bennünket.

Kedves barátaim! Valamennyi nehézség és gond ellenére, emlékeznünk kell Izrael népének történelmi teljesítményeire. Gondoljunk az izraeli zsidó lakosság számának nyolcszoros növekedésére – hatszázezerről ötmillióra –, az Európából érkező holokauszt-túlélőkre, az iszlám országokból jött zsidókra, a volt Szovjetunióból és Etiópiából alijázottakra, a héber nyelv megújítására, a technológiai fejlődés eredményeire, egy modern, demokratikus ország létrejöttére, valamint egy olyan izraeli társadalom és kultúra kialakulására, amely minden – százkét országból érkezett és nyolcvankét nyelvet beszélő – zsidó számára megteremti a közösséget.

Mostanság különösen fontos kötelezettségünk, hogy erősítsük ezt a kötődést Izrael államához, hogy fejlesszük sorainkban a zsidó oktatást és a cionista örökség hagyományait. Arra kérem a világ zsidó közösségeit, hogy látogassanak el Izraelbe, és vegyék fontolóra az alija lehetőségét. Egy nép vagyunk, örökségünk és a sorsunk is közös.

Most, az újév előestéjén legjobb kívánságaimat küldöm Önöknek és családjuknak, kívánok Önöknek boldog új évet, a száműzötteknek visszatérést, és egy békét, biztonságot hozó új esztendőt. Reménykedjünk, és imádkozzunk valamennyien a zsidó nép szebb jövőjéért.

Sáná Tová!

A Debreceni Református Hittudományi Egyetem tanárainak

ELHATÁROLÓDÁSA

ifj. Hegedűs Loránttól

Mi, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem alulírott oktatói megdöbbenésünknek adunk hangot ifj. Hegedűs Loránt, Budapest Szabadság téri református lelkész a „Keresztyén magyar állam!" címmel írt cikke („Ébresztő" újság 2001. III. évf. 3. sz.) miatt. Ez teológiailag helytelen, kirekesztő és félrevezető gondolatokat tartalmaz, sőt kimeríti az izgatás, uszítás és hitelrontás fogalmát. Az alábbiakban szeretnénk kifejezni elhatárolódásunkat és megtenni észrevételeinket a cikkel kapcsolatban.

1. Hitünk és meggyőződésünk szerint a magyar állam keresztyén alapja nem a „tíz évszázad megannyi mártíriumának aranyfedezete", hanem Krisztus mindenkire érvényes kereszthalála és feltámadása.[1] Nincs olyan mártíromság, amely mint aranyfedezet helyettesíthetné ezt. Legyen szó akár emberről, vagy akár népről: nem lehet megváltásának és keresztyénségének más alapja, mint Jézus Krisztus.

2. A „galíciai jöttmentek", az „ószövetségi Sion", a „palesztint kifüstölni a Jordán partja mellől" kifejezések, valamint az Ady-idézet egyértelműen azt sugallják, hogy ezek a sorok Izrael népére vonatkoznak. Az „ószövetségi Sion" Isten Izraellel kötött szövetségét jelenti. Ennek a szövetségnek az elvesztését nem állíthatja keresztyén teológus, ezt az újszövetségi Római levél 11. fejezete világosan kijelenti.[2]

3. Az „óember megöldöklése" és az „új ember megelevenítése" a klasszikus református teológiában[3] az ember megtéréséhez, az igazi bűnbánathoz kapcsolódik. Teológiailag helytelennek és tisztességtelennek tartjuk, hogy az óember fogalmat, amely a Szentírásban az emberi természet romlottságát jelenti[4], egy egész csoport összefoglaló jelzőjeként használja a cikk írója.

4. A „magyar Sion" nem bibliai, hanem költői kategória. Az Isten velünk kötött szövetségét nem kérdőjelezheti meg senki, hiszen ez a szövetség nem a magyar nép kiválóságán, vagy más népek ellenséges „rugdosásán" áll vagy bukik, hanem azon, hogy Jézus Krisztus az élő Isten Fia emberré lett, meghalt, és feltámadt érettünk. Jézus ígérete így szól: „veletek vagyok minden napon a világ végezetéig"![5] Ennél nagyobb ígéret valóban nem létezik az emberiség, és benne a magyar nép számára. Azt nem gondoljuk, hogy mi az „újszövetségi életrend" szempontjából ígéretesebbek lennénk másoknál.

5. A kirekesztés („REKESZD KI ŐKET! MERT HA TE NEM TESZED MEG, ŐK TESZIK MEG VELED!") gondolata ellen határozottan tiltakozunk, mint a huszadik század második világháborújára emlékező, és mint a huszonegyedik század terrorháborúját elítélő teológusok. A kirekesztésre való felszólítás homlokegyenest szemben áll a keresztyénség küldetésével, a mindenkire érvényes evangéliummal – amely szerint a „Krisztusban nincs sem zsidó, sem görög, sem szolga, sem szabad."[6]

[1] Heidelbergi Káté 32.
[2] „Azt kérdem tehát: elvetette Isten az ő népét? Szó sincs róla! Hiszen én is izraelita vagyok. Ábrahám utódai közül, Benjámin törzséből." Róm. 11:1k.
[3] Heidelbergi Káté 88–90.
[4] Róm. 6:4-6. Ef. 4:22-24. Kol. 3:5-10.
[5] Mt. 28:20.
[6] Gal 3,28

BEMUTATKOZÓ

A kaposvári hitközség története

A zsidók betelepülése Somogyba

„Az Úr születésének 1836. évében, május hó közepén tartám kis családommal és még csekélyebb ingóságaimmal bevonulásomat Kaposvárba."

„Én a magam számára egy kicsiny, akkoriban még igen olcsón megkapható házat akartam vásárolni. Elfeledtem azonban, hogy a zsidónak abban az időben csupán a sírban lehetett némi ingatlan birtoka, és folyamodványom a herczegi igazgatósághoz vásárolhatási engedélyért minden tekintet nélkül visszautasíttatott. Már ugyan az öreg Pollák, Kaufer és Rechtnitz háztulajdonosok valának, házaik azonban keresztény lakosok nevére lőnek vásárolva s bekönyvezve.

A Pollák-féle házhoz különösen emlékezetre méltó körülmény van csatolva. Daczára az izraelitára vonatkozó tulajdonjogi tilalomnak, Pollák Mihály atyja, Pollák Izrael, kitűnő gombkötő 1785. évben megvett egy nyomorúságos kis házat 90,–Ft-ért, és pedig a még most is meglévő szerződés szerint saját nevére s bírta is azt a nélkül, hogy megtámadták volna. Sőt 1818-ban hg. Eszterházy részéről kivételképpen megadatott utódai számára is a tulajdonjog.

Ezen azonban ne csodálkozzék senki. A magyar ember akkor csak a nemes embertől kezdődött. Ki ezek alatt állott, annak számára a jó Isten egy darabka földet sem teremtett. Mivel pedig a zsidó a legalantabban állott, miként lehetett igénye a földön csak egyetlen pontocskára is."

E részletek Bergel Józsefnek, Kaposvár első zsidó orvosának a város és a zsidók történetével foglalkozó könyvéből valók. A Kaposvár 40 év óta című könyve (megjelent: Kaposvár, 1877) nem tudományos igénnyel írt munka, csupán egy választott hazáját szerető, azért felelősséget érző korabeli értelmiségi kissé naiv szemléletű monológja.

Somogy zsidóságáról az első adatok a Taxa tolerantia (türelmi adó) kiadványból valók. Eszerint a XVIII. sz. közepén (1754-ben) 82 izrealita háztartás (398 fővel) élt a megyében. Letelepedési engedélyt a földesúrtól, szabad királyi városokban pedig a városi tanácstól kaphattak őseink. Ahogy Bergel József is említi, Kaposvárott először keresztény lakosok nevében lehettek a zsidók háztulajdonosok. Közülük is csak azok, akikre a városnak nagy szüksége volt.

Így indulhatott meg a betelepedés, amelyet számos diszkrimináció követett, aminek mértéke és mibenléte az adott földesúrtól vagy a helyi közigazgatási vezetőktől függött.

Például:

– Passzus nélkül sehová sem utazhattak őseink (szomszédos falvakba sem).

– A zsidó tulajdonú szőlők, rétek külön adózás alá estek.

– Csak házaló – batyuzó – kereskedelmet folytathattak, az árut kocsin hordani, onnan árulni tilos volt.

– 1830-ban még tiltva volt a zsidó orvosoknak hivatásuk gyakorlása, így a kolerajárvány idején a védőoltásokat sem adhatták be, miközben ezrével szedte áldozatait a járvány.

Az 1830-as évektől a fokozódó bevándorlások (Poroszországból és az örökös tartományokból) hatására a zsidóság létszáma növekszik. Ekkorra már a magyar vezetés is látja, hogy a zsidókkal szembeni politikai és jogi diszkrimináció tarthatatlan. Ezt tükrözi egy – a helyi levéltárban talált – Bihar megyei átirat is, amelyet valószínűleg minden megyének megküldtek: *„...halandónak keservesebb sors, mint jelenleg izraelitának születni e földön, aligha juthat"*. Lassan megindul őseink fokozatos erkölcsi és anyagi felemelkedése az országban és itt, a városban is. Természetesen a létszámbeli és erkölcsi növekedés ellenére a fejlődés nem töretlen.

Az időről időre fellobbanó antiszemita uszítás ellenére a hitközség erősödik. 1834-ben megalakul a Chevra Kadisa, a Szent Egylet, mely a temetésekkel kapcsolatos szigorú vallási előírások kapcsán nélkülözhetetlen volt. A beköltözések korlátozása miatt a XIX. sz. elején a zsidó lakosság többsége Toponáron (ma Kaposvár külvárosa) telepedett le. Ezért temetőjüket Kaposvár és Toponár között jelölték ki. A Kaposvári Egyetem kísérleti telepe mellett ma is mintegy 30 sír található. Az első időkben a sírokon a feliratok héber és német nyelvűek voltak. A magyar nyelvű feliratok a századforduló körül jelentek meg, ami az asszimilációs folyamat előrehaladását jelzi.

Az 1944 tavaszáig működő korszerű, 4 osztályos elemi iskola elődjét 1840-ben hozzák létre, majd a XIX. század második felében megépítik a zsidó vallás gyakorlásához nélkülözhetetlen rituális fürdőt és vágodát. Elkészül a zsidó szeretetház, majd 1864-ben felépül a zsinagóga, mely a város egyik legszebb, legnagyobb épülete lesz – sajnos ezt romos állapota miatt 1980-ban robbantással lebontották.

De nézzük, mit ír Bergel József az 1848-as szabadságharcról, melynek anyagi alapjai megteremtésében a zsidók is közreműködtek: *„Nem szabad figyelmen kívül hagynunk, hogy itt, hol eleinte az egész nemzetőrség lényege ártatlan katonásdinak tartatott, abból a zsidó kizárattatott. Midőn azonban a mozgósítás elrendeltetett s midőn azt vélték, hogy ellenség ellen kell indulni, ekkor a zsidók gyorsan besoroztattak és gyorsan útnak is indíttattak."*

* * *

A mesterségesen szított és sokszor tettekben is megnyilvánuló zsidógyűlölet szörnyű példája az 1883-as tiszaeszlári per. Ez Somogyban sem múlt el nyomtalanul. A falvak népe bekormozott arccal, baltákkal, bunkósbotokkal felfegyverkezve törzsúz. A környéken a feltüzelt tömeg olyan fenyegető magatartást tanúsított, hogy a honvédelmi miniszter katonaságot rendelt ki a zsidóság védelmére!

A kaposvári zsidó polgárság eleinte főként kereskedelemmel és kisiparral foglalkozott, de a későbbi években már számos értelmiségi – orvos, ügyvéd, tanár – került ki soraikból. Köztük olyan híresség, mint például Kaposi (Kohn) Mór (Kaposvár, 1837 – Bécs, 1902), akit tudományos munkássága, orvosi tankönyvei világszerte ismertté tettek. A Kaposvári Megyei Kórház – tisztelegve a nagy orvos előtt – 1992-ben felvette nevét, a megye pedig szobrot állíttatott emlékére a kórház udvarán. A kiemelkedő munkásságú orvos neve után álljon itt egy érdekesség is: Kaposvár eddigi legöregebb polgára is zsidó volt, Pollák Mihály, aki 110 éves korában, 1884-ben halt meg, miközben éppen szokásos szivarjára akart gyújtani.

A zsidók Kaposvárott is a haladás képviselői voltak minden időben. Pl. a város első óvodája és a Mária Valéria Árvaház is a zsidó Freystadtler Antal adományaként épülhetett fel. A kulturális életnek, az ipar és a kereskedelem fellendítésének is tevékeny részesei voltak a századforduló zsidó polgárai. Ekkorra már a beköltözések és a születések következtében a zsidó lakosság létszáma elérte a két és fél ezret. Ebben az időszakban sokan asszimilálódtak, a vegyes házasságok és a kétnyelvűség is segítette az elmagyarosodást. A zsidók többsége azonban megtartotta hagyományait, legfeljebb a szigorú ortodox előírásokat lassanként felváltotta a „korszerűbb", neológ vallás.

A zsidóságot tekintve ez a viszonylagos béke és nyugalom jellemzi a kort, a XX. század eljövetelét.

A századforduló és a következő évtizedek vallási vezetője a karizmatikus egyéniségű, nagy tudású főrabbi, dr. Herczog Manó volt. 1941-ben bekövetkezett halálakor sírját így jelölték meg hálás hívei: *„A hitközség ötvennégy éven keresztül volt főrabbija. Tóra, próféták és zsoltárok ékes szavú tanítómestere, hűséges kötelességteljesítés példamutatója."* Személyének, a hitközség vezetésének és a közösség alkalmazkodókészségének köszönhetően virágzó hitélet, anyagi és erkölcsi stabilitás, megbecsülés övezi a városban élő zsidóságot.

Az első világháborúban részt vett zsidó katonák közül sokan megsebesültek, vagy fegyverrel a kezükben estek el választott hazájukért.

Emléküket a temető központi részén kovácsoltvas kerítéssel körülvett különálló emlékpark (emlékművel és katonasírokkal), kis imaházunk falán pedig a felrobbantott zsinagógából áttelepített márványtábla őrzi. A 47 halott neve felett a következő feliratot aranybetűk hirdetik:

„Hazánkért elesett hőseink emlékére 1914–1918."

* * *

A világháborút követő években a város és a hitközség tovább fejlődik és növekedik. A 30-as évek közepétől azonban hivatalosan is teret kap az egyre erősödő antiszemitizmus. A zsidótörvények életbelépése, majd az aktív korú férfilakosság munkaszolgálatra kényszerítése fájdalmat és döbbenetet kelt a zsidó közösségekben. Az „Ez velünk nem történhet meg!" elvét felváltja a félelem, a németek 1944. márciusi bejövetelével pedig bekövetkezik a nem hihető borzalom: a zsidóság július 4-én és 5-én történt deportálása Auschwitzba. A hitközség létszáma ekkor több mint háromezer fő volt. Mindössze háromszáz körül van azoknak a száma, akik túlélték a holokauszt borzalmait.

Néhány marék por maradt a város és a megye pár éve még virágzó hitközségeiből, több ezer élni és szeretni vágyó felnőttből, az élet elején járó, azt jószerével el sem kezdő, megismerésére lehetőséget sem kapó kisgyerekből. Tőlük még azt a földdarabot is megvonták, melynek jogát alig több mint száz éve kapták meg őseink.

A maradék kaposvári zsidóság és a megyéből betelepült mintegy hetven-nyolcvan túlélő – akik régi lakóhelyükön alig találtak visszatérőt – megpróbált új életet teremteni a családok és a közösség romjain.

1946-ban új világháborús márványtábla került a zsinagóga falára – de ez már nem a hazájukért életüket áldozó hősökről emlékezik...

„Az 1940–1944. években elhurcolt, megkínzott és hitünkért mártírhalált halt munkaszolgálatos fiaink és deportált véreink, az anyák és apák, a férjek és feleségek, testvérek, gyermekek és öregszülők emlékezetére. Szívében örök fájdalommal és gyásszal a maradék kaposvári és somogyi zsidóság. 1946. szeptember 29."

* * *

A hitélet újjászerveződött, vallási vezetője 1956-ig Krausz Henrik főrabbi, hitközségi vezetője pedig a háború alatt is működő Antl Ödön volt. A háborút követően és az ötvenhatos forradalom idején sok család hagyta el a várost, többen az országot is. Az elköltözések és elhalálozások következtében a hitközség létszáma olyannyira lecsökkent, hogy meg kellett elégednünk „utazó" vallási funkcionáriusokkal. Hosszú időn keresztül ők vezették az istentiszteleteket és – amíg erre szükség volt – a fiatalok Talmud-Tóra oktatását. A hitközség – a holokauszt-túlélők, az 50 év körüli „fiatalok" és a néhány 15–25 év közötti „gyerek" – ma már a túlélésre összpontosít. Helyünk a hajdani kultúrház, benne a „kistemplom", ahová régi zsinagógánkból átmentettük a frigyszekrényt, az örökmécsest, a márványtáblákat és a patinás padokat. Az udvaron emlékmű, mely a felrobbantott zsinagógának és a gettóba hurcoltaknak állít emléket. Itt működik a hitközségi iroda is, melyet hetente kétszer tartunk nyitva. Kéthetente megtartjuk a péntek esti istentiszteleteket, és szerény létszámunk ellenére (mely kb. 80 fő) eddig még méltó körülmények között ünnepelhettük gyönyörű nagyünnepeinket. Jelentős hitéleti esemény számunkra, amikor Schönberger András főrabbi úr hitközségünkbe látogat. A jövőre nézve bírjuk Schőner Alfréd rektor úr ígéretét, hogy az ORZSE hallgatóinak segítségével továbbra is megtarthatjuk ünnepeinket. A folytatáshoz némi reményt ad, hogy hitközségünkből egy fiatal elvégezte már ott a tanár szakot, két fő pedig jelenleg a liturgia szak hallgatója.

Kitűnő kapcsolatot tartunk fenn a MAZSIHISZ elnökségével, a dél-dunántúli testvérhitközségekkel, valamint a pécsi hitközséggel, melyek tagjaival gyakorta veszünk részt közös programokon.

Kis létszámunk ellenére a megyei és városi önkormányzat részéről egyaránt megbecsülés övezi közösségünket. Valamennyi bennünket is érintő felekezeti kérdésben elsősorban a mi véleményünket kérik, megemlékezéseinken, meghívásos rendezvényeinken mindig részt vesznek.

A kárpótlások során kaptunk a várostól egy hitközséghez közeli kertes házat, melyben időnként kulturális és művészeti programokat szervezünk. Így a kistemplommal és a temetővel együtt három intézmény használatáról és fenntartásáról gondoskodunk.

Régi sírköveknek, híres emberek kriptáinak, közeli hozzátartozóinknak nyugvóhelye a bét hachaim, a ma is funkcionáló kaposvári zsidótemető. Területének nagyobb részét a jótékonyságáról híres lovag Freystadtler Antal gazdálkodó és bérlő adományozta az 1800-as évek végén a hitközségnek. A család két halottjának gyönyörű fekete gránitobeliszkje ma is temetőnk egyik legszebb síremléke.

A temető központi részén – szemben a főbejárattal – a Holokauszt Emlékmű található, melyet a Kaposvári Zsidó Hitközség megmaradt tagjai 1947. július 6-án avattak fel. A félkör alapú oszlopsor két első pillérén márványtábla emlékezik a somogyi és kaposvári áldozatokra. Az emlékmű közepén hatalmas márványurna áll. Benne – örök mementóként – auschwitzi hamvak. Az emlékmű alkotója Huszár György építész.

Minden nyáron itt, az auschwitzi hamvakat őrző urna tövében mondunk imát mártírjainkért. Ilyenkor találkozunk Kaposvárról elszármazott hittestvéreinkkel is, akik évről évre visszatérnek, hogy közösen emlékezzünk meggyilkolt szeretteinkre.

„Akik alusznak, majd egykor felserkennek örök életre, addig is fénylenek nekünk, mint az Égnek fényessége, miként a csillagok, örökkön-örökké."
(Márványtábla felirata a templom faláról.)

Újvári Edit

Fluszár György ötvös. A XVII. század végén talán Pozsonyban született. U. itt Flohstein Jánostól tanulta az ötvösséget s inas és legény évei elteltével ugyancsak itt lett mesterré. Az 1720. és 1732. évi összeírásokban mint pozsonyi mester szerepel.

Dr. Illésy János: Magyarorsz. ötv. Arch. Évk. 1904. 394. l.

Huszár Ilona bárónő

1900. okt. nők számára az Andrássy uton festő iskolát nyitott.

Báró Huszár Ilona festő iskolája. Művészet. (Szabó K. féle) 1900. 1087 l.

Szabirok. is

1904. février

Dr Kutry Darsó egy. in. tan. igazgfőorvos

Huszár Ilona br

Nemzeti lexikon

345.1.

220. Ismeretlen festő.
A XVII század végéről.

220. Herczeg Curiatovics (?).

Derékon alól (kissé jobbra és
sapkája bojtos; haja, szemöldöke és
apró gombú köntös felett jobb, vál
bélésü brokát-köpeny nagy ezatja

Vászon, méretei 95: 78 cm.
Vétetett báró Splényi Ödönt
Elszámoltatott 1888: XII.

Ismeretlen

22

904: V. 2.

Huszár Ilona bárónő

Vul. Szentmargáta (Szolnok Doboka vm) 1865 febr. 18.

laid

Revái XX. 403. l.

Huszár Ilona bárónő

Vrod

Sárosi Bella:

Művészünnep a Vigadóban. Vas. Ujs. 1904.
258. l. 260 l. (Képpel.)

Lanchid

291

Hlušák Ilona dr.

Thieme-Becker

XVIII. 185. l. (Lyka)

M a g y a r N e m z e t Pokladoskiva Lanak,

1943 FEB - 9

B u d a p e s

Vilmos császár ut

Huszár Ilona bárónő

Új Idők 1900. VII. évf. 4 sz.

Festőiskola nők számára. November elsejétől új festő- és iparművészeti tanfolyam nyílik meg nők számára Huszár Ilona bárónő vezetése alatt. A bárónő mintaszerűen berendezett műtermét bocsátja rendelkezésére mindazoknak, akik a tanfolyamot látogatni óhajtják s egyuttal gipsz- és élőmodellt is. Rajzolás, akvarell, olajfestés és selyemfestésen kivül a díszítő festés és iparművészeti tervezés minden ágában nyerhetnek kiképzést a kiváló művésznő nőnövendékei. Walter Crane, a hirneves angol festő, ki a napokban meglátogatta Huszár Ilona bárónő műtermét, igen elismerőleg nyilatkozott a tanfolyam szervezéséről, amilyenhez hasonló Angliában már nagyon sok van. Ugyanez alkalommal megtekintette Walter Crane az Istvánffy képeit is, melyek a bárónő műtermében vannak kiállítva s melyek annyira megtetszettek neki, hogy biztatta Istvánffyt, menjen ki Angliába, ahol fényes jövőt jósol neki. Huszár Ilona bárónő vezetése alatt most egy előkelő hölgyekből álló bizottság alakult, mely az Istvánffy képeinek értékesítését tűzte ki célul, hogy lehetővé tegyék a kiváló művésznek tanulmányait külföldön tovább folytatni.

—⁂—

Tartalom

Szöveg: *Két halott regénye.* Írta Kabos Ede. — *Két úr.* Írta Malonyay Dezső. — *Reggelig.* Írta Farkas Imre. — *A lányom menyasszony.* Írta Murai Károly. — *Oroszországi levelek.* Írta Herczeg Ferenc. — *Leiningen fegyzetei.* Írta Keve. — *Erkel Sándor* (képpel). Írta Molnár Géza dr. — *Eszaki fény.* Írta Apor László. — *Rovatok:* Mindenféle. — A szerkesztő üzenetei.

Képek: Szerét (hat kép). — Dóká. Az Ifi-blok számára rajzolta Garay Ákos. — József Ágost királyi herceg Klotild királyi hercegnőt fogadja. — Vöröskő vára. — Rákosi [illegible]. — Szent György. — Blaha Lujza (öt kép). — Evva Lajos. — Tamássy József. — Porzsolt Kálmán. — Dalia-kiállítás Budapesten. — A budapesti új zálogház pályanyertes terezése. — Molnár Géza dr. — Hidasi Kornél. — Erkel Sándor temetése (két kép).

Kéziratokat nem adunk vissza.

Leptulajdonos: Singer és Wolfner.

Szerkesztőség és kiadóhivatal.

Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 10. szám.

Ha őszül a haja,

használja a kitünő Zoltán-féle *hair-regenerátort*, mely nem fest, hanem a haj eredeti szinét adja vissza. Üvegje 2 korona. Zoltán Béla udvari szállító gyógyszertárában Buda[illegible] utca 23. sz., Szabadság-tér

Huszár Ilona bárónő

férjhez ment Dr Kutly Dezső egyetemi magántanárhoz, az Erzsébet szanatorium ugazgatójához

Vas. Ujs. 1904. 396. l.

(Házasságok.)

(Budapest folyt. I.) 2

~~— budai szobrászat 132, 161~~
— buda-ujlaki Szt. Jakab-templ. 121
— budai-vár 124
— budai-várhegy 118
— Császár-fürdő 121
— egyk. Szt. Gellért-templ. 48
— egyk. Sáros (Szt. Gellért)-fürdő 46
— kelenföldi alsó hévvizek, Szt. Erzsébet-templ. 119
— kelenföldi (kispesti) Szt. Gellért-templ. 118
— királyi palota 121, 122
— — koronázási palást 48
— királyi várkert, kőoroszlán 57, 179, CXC.4

Huszár Ilona bárónő

festő

vül. Szentmargita 1865

láid

Boz Magyarlex

468 h.

Lénčiohár

A Műbarátok Körének kiállítása

Huszár Ilona bárónő művei

MODERN BÚTORDARABOK

MULANDÓSÁG

Tél van, hólepte szép, fehér, hideg tél,
Elmult a földről bűbáj, szín és élet,
Csak csöndes álom — s vágyak végtelenje,
Mely tetszhalott szivemben újra éled.
Miért vágyódnék fakadó tavaszra?
Miért várnám a rózsa felnyilását,
Miért áhítnám az élet tünde fényét,
Ha már előre látom elmúlását?

Magányos szívem néha visszadobban
Más szív vigasztaló gyöngéd szavára,
Mit ér, mit ér, ha édes szeretetnek
Gyöngéd vigasznak keserü az ára?
Mit ér, hogy van még néhány jó barátom,
Hogy szivem érez, hisz, remél, szeret?
Ha úgy is mind, mind elszakadnak tőlem,
Mint őszi fáról hervadt levelek.

A FEHÉR HAVAS ÉJSZAKÁBA

Kristályos hó fehérlő leple
Széles, hideg mezőkre vetve,
Fellobban ezer csillag lángja,
A feher havas éjszakába.

Fehér pehely hull minden ágról,
Bagoly szállt el a havas faról,
Hangtalanul siklik be szárnya
A fehér havas éjszakába.

És ott egy kóbor, árva lélek,
Hidegtől dermed, hóba téved,
Ki néz utána és ki várja
A fehér havas éjszakába?

ALTATÓ

Ömlik, terjed a széles nagy
Déli meleg,
Lassan hullnak a hamvas, lágy
Mák-levelek.

Nehéz kalászok csendesen
Hajlonganak,
Ezüst sugáru nyári fény
Fátyla alatt.

A teljes boldog földi lét
Virágba van,
S a szív oly boldog, oly nyugodt,
Mert vágytalan.

ASSZONY-ÉLET

Violák, szegfük, rezedák közt
Itt tölté máskor a nyarat,
Most a nagy kertben eltemették
Sugár magas fenyük alatt.

Szép asszony volt, fiatal is még,
Ereje mégis megtörött
Az élet pókháló-szövésü
Gyapot-lágy torlaszi között.

Hogy várta itt a boldogságot,
— Nem jött — ő csak fazlódva élt,
Mert a teljes nagy boldogságnál:
Létörömnél „többet“ remélt.

Késő lett már, midőn megtudta,
— De annál jobban fájt a seb —
Hogy boldogság művészetében
E „több“ mindig a „kevesebb.“

Hogy sétált a porondos úton,
Hogy rendelkezett azelőtt,
Gyümölcsfa, virágágy a kertben
Csakis az ő szavára nőtt.

Gyümölcs érik, lehull a fáról,
Nem küldi a kertészeket
Kosárba szedni — foszló keze
Már virágot sem tépeget.

Virág ha nyilik, már nem látja,
Madár ha dalol is a fán,
Soha, soha többé nem hallja:
Vadgalamb-e vagy csalogány?

Gróf Apponyi Albertné

Gróf Apponyi Albertné. Az illusztris államférfi hitvesének arcképét abból az alkalomból közöljük, hogy elvállalta a Klotild kir. hercegnő védnöksége alatt álló Fehérkereszt-Egyesület elnökségét. E tisztség elvállalásával Apponyi grófné jelét adta annak, hogy női hatáskörében részt kiván venni abban a nagy és áldásos munkában, melyet ura a magyar közélet terén végez. Az osztrák születésü grófné komolyan és úgy készült erre a föladatra, amint ez egy Apponyi Albert nejénél természetes: tökéletesen megtanulta a magyar nyelvet. Megismerte és megszerette az irodalmunkat is és kedves olvasmányai közé tartoznak az újabb magyar írók művei.

Eötvös József báró összes munkái. Két esztendeje körülbelül, hogy megalakult egy országos bizottság, mely föladatának tekinti Eötvös munkáiból egy olyan kiadást juttatni a magyar olvasóközönség kezébe, mely amellett, hogy minden tekintetben teljes, külső dísz tekintetében is méltó Eötvös nevéhez. Most jelent meg a húsz kötetre tervezett nagy vállalatból az első sorozat: öt kötet, melyben a Karthausi, A falu jegyzője és Magyarország 1514-ben című regények foglaltatnak. Az egyes kötetek ára négy korona. Megjegyzendő, hogy az Eötvös-alap, melyre Eötvös József munkáinak tulajdonjogát örök időkre átruházta, a mostani kiadás tiszta jövedelmét a Tanítók Háza fóntartására szánta, melyben szegénysorsu tanítók és tanárok érdemes fiai kapnak részben ingyenes ellátást, mialatt főiskolai tanulmányaikat végezik.

Foltényiné

Tegyük rá a megemlékezés pálmáját a debreceni temetőben egy friss sír fagyos göröngyeire . . .

Egy szellemes színésznő mondta nemrégiben, hogy a közönséget mi sem festi jobban, minthogy hamar lelkesedik és hamar — felejt.

Igaz. Most, hogy lehunyta szemeit örök álomra egy nagy magyar művésznő, alig egy-két ember szeme akadt meg a párssoros híren: Foltényiné Szákfi Amália meghalt.

Épp tizennegyedik évfordulóján, élete legszebb napjának: ötvenéves jubileuma ünnepének, 1887 december elsején este tapsolt utóljára a közönség a jó öreg Foltényinénak. Búcsúzott a színpadtól, amely mindene volt, bölcsője, háza, temploma. Búcsuzott a vászon és papirmaséból épült tündérvilágtól, ahol a festett fák kopott, színtelen levelei sok kedves emlékről, sikerről susogtak neki.

Aradon született egyszerü polgár-emberektől. Nagybátyja Szákfi József neveltette, Udvarhelyi Miklósnéra bízva a kis Málikát, s Debrecenben lépett először színpadra — hét-éves korában — a Paraszt mint dúsgazdag című látványosságban. A harmincas évek végén Marosvásárhelyre került Pály Elek társulatához, jó iskolába, a nagy Kántorné Engelhart Anna s a dédelgetett Dériné Szép-pataki Róza mellé. Pompás kis naiva lett

Uj Idők 1901. VII. 57. sz. 540
Képek

A vörös kakas

Hauptmann Gerhard új darabja

Berlin, december 10.

Amit irodalmi csemege gyanánt már hónapok óta várt Berlin színházlátogató közönsége, — Gerhard Hauptmann új darabját, „A vörös kakast“: végre bemutatták a Deutsches Theaterban. Az estének eredményéről igen különböző hangokat lehetett hallani. Voltak, akik azt állították, hogy a darab nagy sikert aratott. De ezeknek száma csak a költő leglelkesebb tisztelőire szorítkozott.

Az ellenkező oldalon egyesek igen határozottan azt a véleményt írták és hirdették, hogy a darab teljesen megbukott. Az igazság, mint rendesen, a középen van. „A vörös kakas“ nem bukott meg, — de nem is tetszett. A harmadik fölvonás elragadta a közönséget, a negyedik visszatetszést keltett.

A legtöbben, amikor elhagyták a színházat, nagyon szerették volna tudni, hogy voltaképpen mit is akart a költő mondani?

Ez a bizonytalanság megmarad akkor is, ha újra elolvassuk és végiggondoljuk a darab tartalmát. A cselekmény voltaképpen folytatás: a nálunk még elő nem adott „Biberpelz“ folytatása. A „Biberpelzben“ egy ravasz, ügyes asszony ellopja a kérdéses hódprémet, azután félrevezeti az ügyefogyott, porosz „Amtvorstehert“, aki lelkesedik a flottajavaslatért, gyakran emlegeti Istent, és nem ért semmit a hivatalához. A „Biberpelznek“ megvan a maga különös morálja, amelyet a mindennapi életre alkalmaz a költő. A mindennapi életnek ezer apró gazsága rejtve marad az igazság előtt, és Gerhard Hauptmann már ebben a darabban is nyílt kérdésnek hagyja, hogy vajjon kinek van igaza, az ügyes tolvajnak-e, vagy az ügyetlen bírónak?

Ezt a nyílt kérdést ismét fölveszi „A vörös kakas“-ban. A személyek ugyanazok. A hódprém ügyes tolvaja azóta másodszor férjhezment és azon töri a fejét, hogy most már nagyobbszabású vállalatokra is használja az ügyességét. Egy ilyen nagyobbszabású vállalat a saját, szép összegre biztosított rozoga házának a fölgyujtása. Természetes, hogy ezt is ügyesen csinálja, a tapasztalt „Amtsvorsteher“ ezúttal is mindenkit gyanusít a világon, csak éppen a bűnöst nem. Sőt legjobb székébe ülteti és konyakot hozat neki, annyira sajnálja. Ez a harmadik fölvonás a tisztviselőnek porosz tartalékostiszti hangjával és a gyujtogató fényes ügyességével erősen hatott. Amikor egy kiszolgált zsandár eszelős fiát fogják el mint tettest, amikor az apa drámai hangon támad reá az igazi bűnösökre, akiket megsejt, Hauptmann nagy tehetsége megtette a maga hatását és a harmadik fölvonás tapsviharral végződött.

És most jött a negyedik. Minden rendben van. A biztosítási díjat kifizették, az új ház elkészült. A bűnös asszony elérte a célját. Sőt eléri azt is, hogy az öreg zsandárt, aki zaklatja a maga gyanujával — meggyőzi és az öreg ember békésen koccint vele. És ekkor minden átmenet nélkül az asszony hirtelen a levegőbe kap és valamit megmarkolni látszik. — Mit akarsz megfogni? — kérdi a leánya. — Mit!? Mit!? — ezzel a félig válaszszal, félig kérdéssel végződik a darab. Az asszonyt egy hirtelen szívszéhüdés megölte.

A darabnak tehát vége. És most jön a nagy kérdés, mit akart Hauptmann voltaképpen mondani?

A negyedik fölvonás utolsó szavaiban van alighanem a darabnak tendenciája. A haldokló, miután elérte mindazt, amiért egy bűnös életen át dolgozott, hirtelen annak a tudatára jön, hogy minden hiábavaló volt. Minden bűnét, minden vétkét ok nélkül követte el, mert hiszen az eredményben nem lehet öröme, nem lehet egyaltalában része. És ebben az utolsó pillanatában, a halállal szemben fölébred benne a vágy, hogy egész életének legalább valami határozott eredményét lássa és ez a valami az, amiután kap, amit nem tud megfogni, amiről nem is tudja, hogy micsoda? — Mit? Mit? A választ nem tudja megtalálni, de nem tudja megtalálni a közönség sem.

A probléma ebben az alakban eléggé ismeretes. Pontoppidan Henrik legutolsó novella-kötetében megvan ugyanez a kérdés a másik végletben. Nála nem a gonoszt, hanem a jót sújtja ugyanez a sors.

Az ő elbeszélésében egy öreg házaspár hosszu éveken át emberfölötti munkával azon dolgozott, hogy a maguk módja szerint szabadok legyenek.

Évek keserves munkája után megtudnak szerezni egy kis gazdaságot és ismét évek mulva letörlesztették az egész adósságot. A céljuk el van érve. És ekkor az asszony beteg lesz és három nap mulva a kétségbeesett férj koporsóban hagyja vissza. Megtört szívvel temeti el és a lelkész meggyőző erővel hirdeti sírdombja fölött az Írás szavait: — Minden mértéket meghalad az Urnak kegyelme.

Pontoppidan keserü világgyülölete megérteti ezt a befejezést. És maga a fiatal Hauptmann analog hangulatot támaszt a „Takácsokban“, ahol éppen azt teriti le az első golyó, aki rendületlen, meg nem ingó hittel tűrte a földi nyomoruságot és nem zúgolódott ellene. Ez a megoldás szürke és kétségbeejtő, de egy határozott morált hirdet. Igaz, hogy negativ morált. Nem érdemes küzdeni fáradni és dolgozni a távoli célért, mert úgysem éred el, és ha eléred, nincs benne örömed.

Ámde „A vörös kakas“ morálja nem ugyanez. Ha egy filozófus, hasonlóan Dumas darabjainak háziorvosához, állana a félig szocialista doktor helyett az asszony holttesténél, igy formulázhatná a darab eredményét: „Nem érdemes lopni és gyujtogatni, nem érdemes állandóan hadilábon állani az államügyészszel, mert ha föl is mentenek bizonyítékok hiján, előbb vagy utóbb el kell patkolni és akkor úgyis mindegy.“

De hát ezt akarta-e csakugyan kihozni Hauptmann? Darabot akart irni, amelyben a bűnös végül mégis megkapja megérdemlett büntetését, ha nem is a földi igazságszolgáltatástól. Elégtételt akart adni azoknak, akik a „Biperpelz“-ben megbotránkoztak a tolvaj diadalán az állami és erkölcsi jogrend fölött? Nem lehetetlen az sem. Ámde éppen Hauptmanntól annyira nem várt senki sem egy nyárspolgáriasan erkölcsös darabot, hogy mindenki mást keresett és mivel semmi mást nem tudott találni, megzavarodva, minden értelem nélkül bámult a legördülő függönyre. És ebben a megzavarodott, kellemetlen hangulatban végződött az előadás, amelylyel — és ez az általános vélemény — sem Gerhard Hauptmann, sem a német irodalom nem nyer sokat.

W. P.

Kakukfüvek

Költemények. Irta Czóbel Minka

Nem új kötet, de még annál is különb: színe-java annak, amit Czóbel Minka tíz év alatt irt, 1890 től 1900-ig.

A válogatás munkáját Endrődi Sándor végezte, maga is költő a javából. Egészen szabadon járhatott el, mert Czóbel Minka teljesen rabizta, hogy az eddig megjelent hat kötetből mit szemeljen ki. S ahogy ő egybeállította a különféle ciklusok legjavát, egy minden ízében eredeti, erős egyéniség domborodik ki előttünk, akinek művészete nem a hétköznapi viszonyok szük körében keresi a tárgyát, hanem merészen belenyul az emberi lélek legmélyébe, kiszáll az életbe és a szabad természetbe, néha el is téved a miszticizmus ködös régióiban, de mindig talál magának formálni való értékes anyagot.

Az előszóban azt olvassuk, hogy Czóbel Minka múzsája kissé különcködő, ideges és nyugtalan természetü, lázongó vérmérséke van, bántják, emésztik az élet titokzatai és nőnél szokatlan kedvteléssel és komolysággal jár el a bölcselet mesgyéin. Én nem találok semmi különcködőt ebben a kötetben, ha csak azt nem, hogy egy nő — filozofál. De ebben sem áll egyedül Czóbel Minka a mai világiroda'omban és különben is jóvá teszi ezt a hibáját — ha ugyan hiba! — azzal, hogy érzésének és indulatainak kifejezésében nem köti semmiféle bölcselkedés, csakis egy törvény: a művészet törvénye.

Mert nagyon szép és igazán ékes az a forma, melybe önti gondolatait és érzéseit. Azon nem látszik meg a múzsajának idegessége és nyugtalansága cseppet sem . . . De hisz' én nem akarom őt megvédelmezni az ellen, ki annyi jót mond kötetéről és csatlakozom a versek sajtó alá rendezőjéhez, mikor ezeket irja róla az említett előszóban:

— Ez a költői egyéniség jóval felül áll a közönséges mértéken s valóban érdekes. Új könyvét, mint az újabb magyar líra egyik nemesebb termékét, nyugodt lélekkel bocsátom a költészet igaz barátainak szine elé.

. . . Mi még egy argumentumot csatolunk ehhez a sok szép igazsághoz: mutatóba néhány verset Czóbel Minka legújabb kötetéből:

UTON

Utolsó házai csendes faluvégnek —
Minden kis ablakban piros mécsek égnek.

Kivilágítanak a nagy éjszakába,
Letaposott utca fehérlő havára.

Amott a hegy felett, tiszta fehér fényben,
Ragyogó nagy csillag a távol kék égben. —

Bizalmas a mécsfény — ott emberek laknak,
Betérek hozzájuk — hátha befogadnak?

Ugyan, mért térnék be? — Engem ott ki várna?
— Csak a csillag után! — tisztabb a sugárja.

Ferdinand, II-ik, magyar király

VI. 147. – III-ik, magyar

király VI. 147.

Huszár Ilona báróné

Munkamár Bpest
1900 – 1. tól kiáll – Archép tan. of
1901. tav. kiáll.

Archép I. – II. pagt

~~Bronzvéső VIII. 173~~

Kiáll. Nemzeti Szalonban

Huszár Ilona

1902/3 téli kiáll. Nemzeti Szalonban

Tanulmányfej, pasztell
80 kor

1923 nov (MAPE)
Archép

Egri Lukács VI. 219

Huszár Ilona bárónő

Műcsarnok
1923. sav. kiáll. 611.613

Kárpátky Jenőné arch.
Br Vay Lászlóné (pant

~~Földtani intézet, m. kir. VI. 311.~~

Huszár Ilona bárónő (f. Okolicsányi-Kuthy Dezsőné) festő * 1865 Szentmargitán (Szolnokdoboka-m.). 1889. a müncheni képzőmüv. akadémián (A. Kurz, K. Marr, P. Höcker), azután Párisban 1895-ig Courtois-és Blancnál tanult. Hazatérve Budapesten telepedett le. Főleg arcképeket festett, melyekkel kiállításokon gyakran szerepelt. Müvei: Báró Bornemisza Ignácné arck. (Mária Valéria-árvaház, Kolozsvár), Mikó Árpád főispán arck. (Udvarhely-m. tulajd.), Rakovszky István képmása, C. R. Buckle angol tábornok arck. stb.

Huszár Hona bni

vod

Magyar műveszmű ki-
állítása. Vas. Ny

Kol. 391 l.

~~Ht.~~

Huszár Hona bronz

wad

Vas Zsp 1901: 733.

Hussar Hora

w-d

Vaslys 1901. 797

Huszár Ilona báróně (fájezett okolicsnai Okolicsányi-Kuthy Dezsőné), festőnő; szül. 1865 február 18-án Szentmargitán (Szolnok-Doboka vármegye). Festészeti tanulmányait 1889-ben Münchenben a képzőművészeti akadémián kezdette, hol Arthur Kurz, Karl Marr és Paul Höcker voltak tanárai. Ezután Párisba ment, s 1895-ig Courtois és Blancnál tanult. Visszatérve Budapesten telepedett le, a festészettel behatóbban azonban csak 1905-től foglalkozott. Művei főleg arczképek, melyekkel Münchenben, Budapesten (Műcsarnok, Nemzeti Szalon), valamint vidéki kiállításokon többször szerepelt. Sikerültebb képei: Báró Bornemisza Ignácné arczképe, olajf., a Mária Valéria-árvaház tulajdona Kolozsvárt; — A művésznő anyjának arczképe, olajf., a művésznő tulajdona; — A művésznő nővérének arczképe, pasztell, a művésznő tulajdona; — Mikó Árpád főispán arczképe, olajf., Udvarhely vármegye tulajdona; — Rakovszky István képmása, pasztell; — C. R. Buckle angol tábornok arczképe és lovag Zgórski László főtörzsorvos képmása.

Autoterv. — Sz. Társ. kiáll.

(Kir. pal. vrótrobája)

Dessewffy József gróf verse a magyar nyelvről

A vers, melyet itt közlünk s mely először jelenik most meg nyomtatásban: 1808 ban íródott.

Szerzője Dessewffy József gróf, a Kazinczyval való levelezéséről s a Bajzával vívott irodalmi párbajáról híres mágnásunk. Nagyobb munkát, saját bevallása szerint, csak kettőt írt: a Bártfai leveleket Döbrenteihez s a Hitel taglalatát Széchenyi ellen. Apróbb dolgozatai és költeményei az akkori idők folyóirataiban az Erdély Múzeumban és a Tudományos Gyűjteményben jelentek meg. Úgy ezek, mint említett két műve, irodalmunk számottevő alakjává avatják Dessewffyt. Egyéniségére jellemző az a rajongásig menő szeretet, melylyel nyelvünk ügye iránt viseltetik s melynek szóban és írásban egyaránt kifejezést ad. Mindenesetre tiszteletreméltó jelenség ez abban a korban, melyben főuraink társalgási nyelve jobbára a francia és német volt, főleg ha tekintetbe vesszük, hogy még félszázaddal később se minden alapnélkül vádolták mágnásainkat közönnyel nemzeti művelődésünk iránt.

A vers, melyet egy, a Nemzeti Múzeumban levő kéziratból írtunk ki s mely Dessewffynek édes magyar nyelvünk iránt való szeretetéről tanuskodik, így hangzik:

Édes hazám nyelve az én szerelmesem;
Annak díszét mindég, mindenütt keresem;
Óhajtom, hogy sokan szeressék szépemet,
Senkitől nem féltem én szerelmesemet.
Kívánok én neki csoport tisztelőket,
Ezer imádókat, ezer szeretőket.
Sok Jót nemzenének azok a hazának,
Akik velem együtt néki áldoznának.

Baros Gyula

—⟡—

Uj könyv a kardpárbajról

Van már egy nagyon jeles könyvünk, mely kimeríti a párbajra vonatkozó összes szabályokat és ez a Clair Vilmos Párbajkodeksz című munkája. De minthogy a párbaj nálunk és a külföldön, mint általánosan bevett társadalmi institució szerepel, melylyel még a törvényhozás is szintén kivételes álláspontra helyezkedik, nem csoda, hogy külön irodalma támad. Ennek az irodalomnak egyik érdekes terméke az a könyv, melyet egy fiatal katonatiszt írt: Felső-Előri Cseresnyés Zoltán honvéd-huszárfőhadnagy.

Az ő műve kizárólag a kardpárbajjal foglalkozott, mint a címe is mutatja: A kardpárbaj veszélytelen kimenetele és annak eshetőségei. Világosan kitűnik a címből az az emberbaráti szándék, hogy a sértett becsület helyreállítása mellett megadja a módját, hogyan lehetne a kardpárbajnak mindkét, vagy egyik félre nézve életveszedelmes kimenetelét elhárítani. Ez a derék és minden körülmények között helyeslendő szándék kitűnik a bevezetés következő soraiból is:

A sértett becsület helyreállítása a párbaj kezdetével már megtörténtnek veendő, miből önként következik, hogy a viadal eredménye a már helyreállított becsületre nem mérvadó, de másfelől természetes egyéni törekvése mindenkinek a győzelmet saját előnyére kivívni.

Puzyna biboros hercegprüspök a budai királyi várba hajtat a birétum-átvétel szertartásához
Az Uj Idők fényképe

De ha az eshetőleges közbenjárás és a bekövetkezhető halál föltételével megejtendő párbaj helyett az élet-halálra való küzdés lett megállapítva, akkor a párbaj megszünt becsületbeli dolog lenni és a bosszu eszközévé válik.

Korunk azonban a párbajt csak mint a becsület tényét ismeri. Aki a párbajhoz bosszu által vezéreltetik, az többé nem a sértett becsület helyreállítását célozza, hanem magát az életet követeli és támadja meg.

Kell tehát, hogy a szenvedély féktelen kitöréseit együttesen korlátozza a lovagias érzület és a józan felfogás...

A könyv egyes fejezetei még jobban kidomborítják ezt az eszmét, de amellett jó tanácscsal is szolgálnak a karddal párbajozóknak, hogyan használják fel fizikai és lelki erejüket arra, hogy egyrészt rájuk nézve kedvező legyen a párbaj kimenetele, másrészt a megtorlás érzésétől elkapatva, kelleténél súlyosabb véres elégtételt ne szerezzenek maguknak. S éppen abban van az ujjmutatások előnye, hogy a lelki erők kihasználására, az indulatok fékezésére, a szenvedélyek korlátozására fekteti a fősúlyt. Nem akar új párbajkodeksz lenni, hanem inkább enyhíteni akarja a bajokat, melyeket a párbajnak nálunk túlságosan lábrakapott populárizálása okoz. *t. r.*

—⟡—

Magyar nők kiállitása. Mire e sorok megjelennek, a maga nemében páratlan kiállítás nyilik meg a városligeti nagy Iparcsarnokban: a magyar nők képzőművészeti és iparművészeti tárlata. Egyelőre izelítőül két fényképet közlünk itt, amelyek e kiállítás egy-egy részletét mutatják be s fogalmat adnak arról, hogy minő gazdag különféleségben halmozták itt össze a magyar művésznők az ő válogatott munkáikat. Maga a kisérlet, amelynek eszméjét Huszár Ilona bárónőnek köszönjük, oly érdekes, hogy előre is látjuk a sikert. Fontos dolog, hogy az otthon kiépítésén épp a nők finom s művésziesen iskolázott kezei működjenek közre. Tanulsággal jár ez majd úgy a művészekre, mint különösen a házi művészkedéssel foglalkozó hölgyek számára. A kiállítás megnyitását május harmadikára tüzték ki.

—⟡—

Bosnyák művészet. Mai számunkban Prédát szimatoló medve cím alatt közreadjuk Arndt Evald festményének reprodukcióját, amely érdekes mutatványa az egészen fiatal, friss bosnyák művészetnek. Hogy egyáltalán van Szerajevóban festő és mintázó ember, az annak a rendezett állapotnak köszönhető, amelynek Bosznia a megszállása óta örvend, A bosnyák művészek most már annyira megerősödtek, hogy önálló albumban mutathatják be a világnak eddig elért eredményeiket. Ezek az eredmények azért örvendetesek, mert azt mutatják, hogy a bosnyak művészek egészen környezetükhöz simulnak és népük lelkét, hazájuk tájait tanulmányozzák. A szép albumban, amelyet Löwy bécsi műintézete adott ki, rajzokat találunk W. Leo Arndtól, Max Liebweintől, J. Koblicától és Evald Arndtól.

—⟡—

A SZERKESZTŐ ÜZENETEI

K. Erna és Olga. A „bauté du diable-féle kifejezésnek kétféle is lehet a magyarázata. Az első az, hogy a kereszténység első századaiban a régi görög és római istennőket is a gonosz szellemek közé sorozták és mivel tagadhatlan volt a szépségük, az e fölfogásnak hódoló festők és szobrászok bizonyos démoni vonást vegyítettek bele. Akkor tehát a beauté du diable démoni szépséget jelentett Ma inkább azt jelenti, hogy egy plasztikailag nem egészen kifogástalan arcban van valami bizarr, szellemes élénkség, mely azt vonzóvá teszi. A másik magyarázat a férfiakból indul ki és ama, csaknem minden európai népnél található felfogásra támaszkodik, hogy a férfiu már akkor is elég szép, ha valamivel szebb az ördögnél. Bók akar e ez lenni a férfiaknak, vagy annak ellenkezője, attól függ, hogy az ördögről szőtt fölfogások melyikének hódolunk. Milton és Klopstock „pokoli szépnek" ecsetelik, míg ellenben az egyházatyák förtelmesen rútak.

Sajóvölgyi szőke. 1. Mindenesetre szívtelenség a férfi részéről az ilyen eljárás. De valószinüleg jobb a leányra nézve, hogy nem kötötte az életét egy ilyen férfiuhoz, mert bizonyára nem lett volna vele boldog. Majd találkozni fog az igazival, aki minden tekintetben méltó lesz hozzá. 2. A legegyszerübb hajviselet illik mindig a legjobban a fiatal leányoknak. 3. Szokás megköszönni és a vőfélynek is adni egy szál virágot a bokrétából. 4. Ha jól találja magát, maradhat bent, de csak addig, míg észre nem veszi, hogy ottléte feszélyezi az idősebbeket. A társalgásban is részt vehet, de csak szerényen;

Uj Idők 1901. VII. - 419 27

 Husz'ár Ilona bárónő

nem illik, ha idősebbek társaságában fiatal, serdülő leány akarja a szót vinni. 5. Írása elég jó és idővel bizonyára még jobb lesz. 6. Előre is köszönjük szíves buzgólkodását lapunk érdekében.

Honvéd. 1. Egyáltalában nem lehetséges, hogy oda beléphessen, mivel nincs altiszti rangban. 2. Járhatnak egyenruhában.

Két vitatkozó. Körülbelül hat esztendő óta.

Kézdi-Sz.-Lélek. Szívesen szolgálunk fölvilágosítással, de tudni kívánjuk, hogy ki kér tőlünk tanácsot. Névtelen, vagy csak álnév jelzésével beküldött levelekre tehát nem válaszolunk.

Paula. 1. Az ilyen apró figyelem elfogadásával nem vét az illendőség ellen, különösen pedig akkor nem, ha az édesanyja is tud róla és nem ellenzi. 2. A véleményünk az, hogy egy leányt, kit a nők kedvesnek mondanak és szeretetreméltónak, nem lehet gőgös és kiállhatlan, mert ebben a tekintetben a nők ítélete első sorban mérvadó.

H. F. A nyár folyamán lesz majd erre alkalom. Mostanában nincs az illető Budapesten.

P. P. Kolozsvár. Az elbeszélés gyönge, a versek valamivel jobbak, de azok sem ütik meg a közölhetőség mértékét.

Az örök anyós. Az egyiptomi gúlákban talált pápiruszok tanúságot tesznek róla, hogy már négyezer év előtt is rágódtak ezen a témán. Mi sem folytatjuk. Egyébiránt szívesen elismerjük, hogy az ön kidolgozása valamivel szellemesebb a többinél.

Atilla. 1. A használt bélyegnek is akad vevője. Az említett módon tehát összejöhet a szükséges pénz a szegény tanuló segélyezésére. 2. Nem éppen szokásos, hogy fiatalember kezet csókoljon fiatal leánynak a bemutatásnál, de nincs benne illetlen. A fiatal leány dolga, hogy meg ne engedje, ha neki kellemetlen. Általában véve, a kézcsóknál jó szem előtt tartani, hogy nem az van megtisztelve, kinek kezet csókolnak, hanem az, kinek egy hölgy megengedi, hogy kezet csókoljon neki. Ha tehát egy fiatal leány megengedi, hogy fiatalember kezet csókoljon neki, ez már a megkülönböztetés jele. 3. A „maga“ megszólítás helyén való. 4. Ha a leány nem akarja nevénél szólítani a fiatalember, beszéd közben akár a „maga“, akár az „ön“ kifejezést használhatja. De még jobb, ha az illetőnek címét használja, például: tanár úr, ügyvéd úr, dr. úr. 5. A hajnak minden esetre hasznára van, ha néha megkenik. Hogy mivel, az a haj minőségétől és állapotától függ. Legjobb, ha ebben a tekintetben kikéri háziorvosának tanácsát.

Előfizető neje. Kezdő szárnypróbálgatása. Nem minden tehetség nélkül való, de még korántsem érett meg arra, hogy az Uj Időkben megjelenjen.

Régi előfizetőnő. A magyar vendégszeretet magával hozza, hogy azt, ki ellátogat hozzánk, valamivel megkínáljuk. Délelőtti látogatás alkalmával egy kis ropogós süteményféle járja, meg egy kis pohárka konyak, vagy egyéb könnyü italféle. Délutáni öt és hat óra között történő látogatásoknál uzsonna-kávé, tea vagy csokoládé járja a hozzávaló süteménnyel. Zsúrokon csemegét is kínálnak.

M. E. 1. Minden esetre sértő a férjre nézve, ha a felesége oly esetben, mikor a férj kijelenti, hogy egy fiatalember nem tetszik neki; azzal vág vissza: Éppen olyan becsületes ember, mint te. 2. Illik is, szokás is, ha az illető idősebb asszony társadalmi állásánál, vagy a rokonság kötelékénél fogva arra igényt tarthat.

Tapasztalatlan. 1. Semmi esetre sem helyes, ha nevelőnője elmegy önnel olyan helyre, melyről tudja, hogy a háziurnak nagykoru fia belé szerelmes. Más kérdés azonban, iogában áll-e a látogatás ellen tiltakozni és úgy viselkedik-e, hogy a vele levő és gondjaira bizott leányban kellemetlen érzést kelt? Ettől sok függ. 2. Van ilyen bélyegnyelv, de mi nem értünk hozzá.

Estve. — **Ismertelek.** — **A tanácsnok úr regénye.** — **Hármas szövetség.** Megkaptuk és a legközelebbi számok egyikében véleményt mondunk róla.

Barna. 1. A meleg vízzel való mosakodás rendes körülmények között nem válik előnyére az arcbőrnek. Nagyon elpuhítja és érzékennyé teszi a szabad levegő minden befolyásával szemben. Lehetnek azonban olyan körülmények, mikor előnyös, de ezeket a körülményeket csak az orvosi vizsgálat állapíthatja meg. 2. Bekötési táblák az Uj Idők félévi folyamához mindig kaphatók a kiadóhivatal útján. Egy-egy tábla ára, a postai küldést is beleszámítva, két korona és húsz fillér.

Vitatkozó szatmári előfizető. Önnek van igaza. Helyesebb ez a szólásmód: ugyanaz nap születtem, mint a bátyám, de tíz évvel később. Az indokolás is helyes.

F. J. *Emlékek. Vallomás.* Gyakorlott kézre vall mindakettő. A strófák szépen, simán gördülnek. Tartalmas is, formas is, de ebből a kézből eredeti vonásokban bővelkedőbb költeményeket várunk.

Tomi. *Világélet.* Sok igazságot mond el a világ folyásáról, néhol több, néhol kevesebb szerencsével. Szatirájának ostora pattogni pattog, de nem vág, de nem csíp eléggé. Az utolsó versszak meg egészen elsekélyesedik. Jobban is illenék oda a gúnynak valami csattanója, mint nyárspolgári megnyugvásnak ez a komoly képü hangja.

V. G. *Hullanak a falevelek* . . . Dehogy hullnak, dehogy hullnak! Hiszen még ki se tavaszodott jóformán. A rügypattanás, bimbófakadás évszakában minek ír virághervadásról, levélhullásról? Vagy már annyira elsötétedett a lelke a filozofálás felhői közt, hogy még a napfényben is éjszakát, a föltámadásban is halált lát. Nem ért ön, higyje el, sem a filozofáláshoz, sem a költészethez. Ne filozofáljon tehát, de verset se írjon. Kár az időért.

K. I. *A legszebb rím.* Szép is volna, jó is volna ez a vers, csak a gondolata ne volna már nagyon régi. Hogy a legszebb rím a kedves ajkára a csók: ezt már sokszor elmondták s így aztán, akár milyen csinosan csendülnek is össze a sorok, már nem okoz föltétlen gyönyörűséget, mert már ismerjük, hallottuk, olvastuk magát az ötletet.

G. A. *Vigasztalás.* Míg önön lelkéből tépi a bánatvirágot; míg a saját szívéből fakasztott köny forrásból öntözgeti: addig költeményén rajta csillog az egyéniség pecsétje. Mihelyt a szálló-igékké vált bibliai mondások karjaiba dobja magát: elmosódik teljesen az önállósága. Maradjon meg a maga földjén: költészete illatosabb virágokat fog hajtani.

Sz. E. *A hullám.* A tenger lágy ölén szendergő hullám és a kedvese *szívében* nyugvó költői hasonlata meg az ehhez fűzött magyarázat nem tökéletes, inkább az elménck mesterkélt játéka, mint az érzésnek egyszerű megnyilatkozása.

B. A. Nincs oka álnév alá rejtőzni, mert a szívnek igaz fájdalma csendül ki beküldött verseiből. Tagadhatlan, hogy a kidolgozásban még nagyon érzik a habozó, tapogatódzó kéz, de, ami örvendetes, ami bizalmunkat megnyeri, mindig van valami mondani valója és nem jár az unos-untig taposott nyomokon. Legkerekebb a *Miért* cimü. Ezt egy kis módosítással a közlendő közé soroztuk.

D. F. *A búrokról.* Kik a szabadságért, hazájok függetlenségeért az utolsó emberig, az utolsó csöpp vérig oly nagy dicsőséggel harcolnak: magasztosabb dalra méltók. Ágyúk dörgése, puskák ropogása közben vérrózsák fakadnak. Ezekből a vérrózsákból akart ön a búrok homlokára koszorút fonni, de nem ért a koszorúfonáshoz. Erőtlenül dicsőíti az erőt, bárdolatlan, vad hangon szórja átkát a közömbös világra. Hagyjon békét a búroknak! Ők imádkoznak, mielőtt harcba mennek; ön káromkodik, mikor róluk ilyen rossz verset ír.

M. A. Bardóc. Múzeum-körút 35. szám.

Nem közölhetők: A szív álma. Minden örül . . . Elmerengve el-elnézem . . . Kimondhatatlan érzelem. A sors. Ne mondjátok . . . Tarfejü bölcs. Falu rossza. A tavaszi napsugár. Egy kis tévedés. Hantod fölött. Csalódva. Pillantásunk. Balog Borcsa. Márciusban. Ha kivisztek nemsokára. Temetőben. Utolsó óra. Meghasadt a szíve . . . Valamikor, régen . . . Idill a Dunán. Annuskának. Tavaszi hangulat. Idill a Tiszán. Leánydalok. Citrom, majoránna. Öröklés a természetben. Dalok. Leánykérés. A régi nóta. Ha Isten úgy rendelte el! Éjjel. Gyönge virág. Emlék. A vezeklés. A pénz. Az én életem. Az ő levele. Azt kérdezed . . . Jancsi művésznek csap föl. Egy kérdés. Néha-néha . . . Fakadjatok . . . Rajongás. Tavaszi tervek. Tavaszkor. Az én múzsám. Utolsó hangok. Tavaszi dal. Született szerelem. Hova? Sámson. Ábránd. Borongás. Búcsudal. Temetőben. Tisza partján.

Tartalom

Szöveg: *Pogányok.* Írta Herczeg Ferenc. — *Költemények.* Írták Sáfrány Lajos, Miklós Elemér, Vándor, Lévay Mihály. — *Romok éjjele.* Írta Krudy Gyula. — *Május elsején.* Írta Feleki Sándor. — *A tekintélyről.* Írta Igric. — *Krónika.* Írta Keve. — *A Zichy-Muzeum.* Írta L. K. — *A csók.* Írta Pásztor Mihály. — *Fukász ő fensége.* Írta Calvus. — *Horkayné a kaszinóban.* — *Rovatok:* Mindenféle. — A szerkesztő üzenetei.

Képek: Szövegkép. — Prédát szimatoló medve. Arndt festménye. — A Zichy-Muzeum. — A király Budapesten (négy kép). — Zichy Jenő gróf új múzeumának dolgozószobájában. — Lobkowitz herceg budapesti hadtestparancsnok a Vérmezőre tart a nagy katonai díszszemléhez. — A fővárosi szegény gyermekkert-egyesület ünnepe április 24-én. — Mária Valeria királyi hercegné a Vöröskereszt kórház megtekintése után kocsijába száll. — Részlet a magyar nők iparművészeti kiállításából. — Bútorok és szövött munkák a magyar művésznők kiállításán. — Skrbensky bíboros hercegérsek a budai királyi várba hajtat a birétum-átvétel szertartásához. — Laufenauer Károly egyetemi tanár. — Gelo Vera az esküdtszék előtt. Egy alak, ki Laufenauer tanárt nagyon érdekelte volna. — Korányi Frigyes dr., a budapesti egyetem jubiláló tanára. — Puzyna bíboros hercegpüspök a budai királyi várba hajtat a birétum-átvétel szertartásához.

Laptulajdonos: **Singer és Wolfner.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal.

Budapest, VI. ker., Andrássy-út 10. szám

Ha őszül a haja,

használja a *„Stella“* vizet, mely nem fest, hanem a haj eredeti színét adja vissza. Üvegje 2 korona, Zoltán Béla gyógyszertárában Budapest, Sétatér-utca, Szabadság-tér sarkán.

Köszvényt, reumát, fejszaggatást, ischiast biztosan gyógyít a már sokszorosan kitüntetett

MIRACULIN.

Egy üveg ára két korona. Kapható *Török József* gyógyszertárában, Budapest, Király-utca 12., továbbá az ország összes gyógytáraiban.

MEGAY

Bohéme-tortája a legjobb torta! 2 kor 50 fil. beküldése után Megay Róbert cukrász Miskolcon, megküldi önnek bérmentesen. Kapható Budapesten: Szenes Ede cs. és kir. udvari szállító, Seidl József és Szimon István uraknál, Budán: Gaizler Béla, udvari szállító. Aradon: Ring Zsigmond, Szombathelyen: Kikaker János, Fehértemplomon: Stefanovics János, Debrecenben: Geréby utódai uraknál, Nagy-Váradon: Kádár János uraknál.

Fölhívjuk olvasóink figyelmét *Koch* testvérek lapunk e számában közölt hirdetésére

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor-u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Huszár Gál

REFORMÁTUS EGYHÁZ
1968 NOV

1021

Huszár Gál ismeretlen szobra a Zsinati Irodában

Benni
több alk
resztyénség történetének kiemelkedő alakjaival és eseményeivel, az egyháztörténet és a művelődéstörténet egyaránt jeles alkalmaival és alakjaival. E ponton számolhatok be arról is, hogy e művek száma több az ismerteknél, mert amint a címben jeleztem — akad olyan is, amely lappang.

Ezek a művei minket most elsősorban azért érdekelnek, mert bennük egészen közel jut alkotójuk a reformáció világához. Az is igen örvendetes számunkra, hogy művészetének a lényeges vonásai mindenkor egyeznek az alföldi magyarság és a reformáció alapvető jellemvonásaival: stílusjegyei puritánok, érthetőek, világosak, elvetik a külsőségeket s az őszinteségre és belső értékek kifejezésére törekszenek. Művészetének ezt az alapvonását ő maga is elemezte: „Ha nézegetem ugyanis Debrecen és a környékbeli díszítő művészetét, annak puritán és egyszerű formáit és vonalait, rálelek a mentől egyszerűbb formákat kereső saját magamra. Itt találkozhatott a magyar és kálvinista szellem egymással."

A reformáció korabeli vezéralakokat ábrázoló művei vázlatban maradtak. Keletkezésüket tekintve is együvé tartoznak. A debreceni Tudományegyetem 1931-ben pályázatot hirdetett négy olyan reformátor szobrának az elkészítésére, akik működésükkel kialakították Debrecen lelkiarcát *Méliusz, Huszár Gál, Szenci Molnár Albert* és *Komáromi Csipkés György*. A pályamunkákat Füredi Rikárd, Ohmann Béla, Pásztor János és Kisfaludi Stróbl Zsigmond nyerték el.

Mindegyessy valószínűleg mind a négy alakra készített tervet. A kiállítás bemutatja közülük *Szenci* [illegible] *Reformátort* (1931,

Huszár Imre festő

Budapesti Szemle CCLX.1941.273-282. Ybl Ervin: Képzőművészet

1861/987

Huszár Imre szobrász.

Katol.Szemle.23-25.l.
1941.

Müeml. O. Biz

Szállítójegy.

1 Kirchenkunst

IX Kötet 3 Füzet Ára

Budapest, 1937. X/8

KIR. MAGY. EGYETEMI NYOMDA
KÖNYVESBOLTJA

Budapest IV,
Kossuth Lajos-utca 18. szám.

17.255. — K/9.

Huszár (Huzar) Imre

(Emeric)

Hobrász

Hul. Magyercse (!) (Romania) Expose au Salon depuis 1927.

Ed Dict. II. 203. l.

1034. Hadik János gróf.
Sz. 1755 január 27-én

Saját arczképe.

Térdig látható, kissé j
kezével a csiptetőbe szoritott
hölgy mellképét rajzolja, a mel
szöke, arcza és bajusza leberet
léssel, kettős csokorra kötött
ing, rövid kabát és barnás sárg
a faragott széknek támlája is
Vászon, méretei 46:53.5
Vétetett 1907. január 3
Elszámoltatott 1907. márczius 1

Huszár Imre

Nobrász

koll. kiáll. Műbarát

ired

Ujság 1940.

dec. 11.

(e. a.: Istókovits Kálmán és H. I.)

Méltóságos
Nagyságos

BUDAPEST KÉSZPÉNZZEL BEFIZETVE
940DEC-9.

Nagys.
Dr.Szentiványi Gyula
igazgató urnak
BPEST XI
Lágymányosi-u.16.

Huszár Imre

szobrász

cód

Munkácsi

S. L. Istokovits Kálmán és Huszár Imre szüjtemenyes kicellitása. Pesti Hirlap 1940. dec. 11.

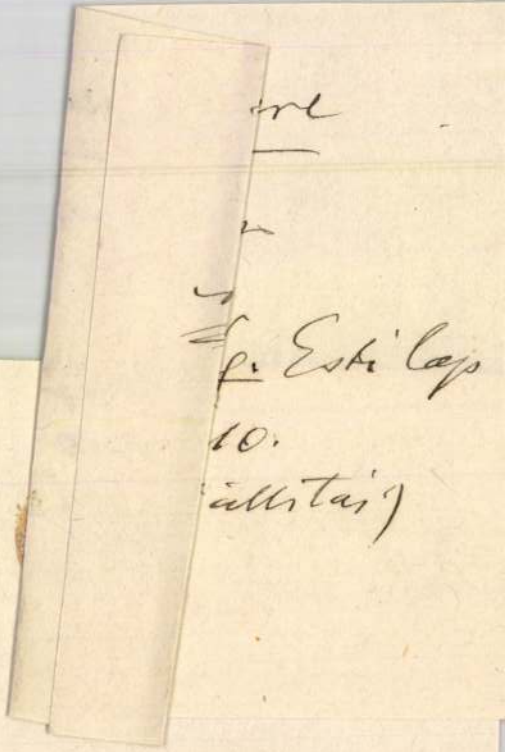

M.D.K.

Huszár Imre

Két szobrának, "Láma" és "Simone hercegnő" c. repr.-it bemutatja a lap.
Cs. sign.-val A "Mübarát" uj kiállitása cimmel beszámolót hoz a lap és elmondja, hogy a müvész tizenötévi párizsi tartózkodása után először állit ki itthon. Láma c. szobrát a Kultuszminisztérium vásárolta meg.
A beszámoló megemliti a müvész Ady szobrát, "Kakas" c.-t és más alkotásait.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1940. dec. 13-19
III. évf. 50. sz. /lapszám nincs/

Huszár Imre

Láma c. fazobrát
a Műbarátban kiállí-
tásán megvette renderett koll.
a Kultuszminisztérium

Szépművészet
1941. 49. l.

HUSZÁR Imre

Marosán László reliefje, Művészet és sport,1952

PRAKFALVI Endre: A budapesti földalatti gyorsvasút tervei és épitése.= Pavilon 6(1991)

67.p. képe

önálló cselekvés lehetőségére.

II. János Pál pápa a Magyar Tudományos Akadémián őszinte megbecsüléssel és mély tisztelettel, magyar nyelven köszöntötte az egybegyűlt tudósokat, művészeket, a magyar szellemi élet kiválóságait. Megkülönböztetett szeretettel fordult azokhoz az írókhoz, tudósokhoz és orvosokhoz, akik mindig megvallották keresztény hitüket, hűségesek maradtak az igazság követelményéhez és lelkiismeretük szavához, még ha ezért súlyosan hátrányos megkülönböztetést kellett is elszenvedniük.

— Hisz — emlékeztetett a Szentatya — szomorúan és fájdalommal kellett látnunk Közép- és Kelet-Európában kiváló személyiségek háttérbe szorítását, olyanokét, akiket kizártak a társadalmi és kulturális életből, mivel szilárdan ragaszkodtak a hit értékeihez. Ma viszont örömmel

MDK

Huszár Imre - Istokovits Kálmán

kiáll. Mübarát

Ybl E: Képzőmüvészet. Budapesti Szle, CCIX. 1941, 273-82.

Huszár Imre, szobrász

szobrai közül állatfigurái emelkednek ki
tömeges egyszerüségükkel.

Müterem.

Istókovics Kálmán és Huszár Imre kiáll.
Szépmüvészet. 1941. 1.sz. 2c.l.

HUSZÁR IMRE, szobrasz

Párizsban a Cercle et Carre csoport demonstrativ kiallitast rendezett 1930 aprilisaban a Galerie 23-han, Rue laboétie 23-ban.-46 művész 130 alkotasa..Legnagyobb részben a nonfiguratiy művészek vonultak fel alkotasaikkal. Közöttük szerepelt Huszár Imre is müveivel. 338.old. 13.jegyz

HÁRS ÉVA: Martyn Ferenc és a "Párizsi iskola" /1926-1940/ Részletek az életmü monografikus feldolgozásából 331.old

A Janus Pannonius Múz.Évkönyve, XIV-XV. évf. Pécs, 1974.

ASÁRNAP

1

t. Ádv. 1. vas.
Prot. Elza
)-g. 18. Plátó

N. k. 7 ó. 26 p. N. ny. 16 ó. 12 p.

Izr. 1. Kiszl. R. Kh.

HÉTFŐ

2

t. Bibiána vt.
rot. Aurélia
g. 19. Abdiasz

KEDD

3

at. X. Ferenc
Prot. Olívia
g. 20. Gergely

SZERDA

4

Kat. Borbála
rot. Borbála
)-g. 21. B. A. f.

SÜTÖRTÖK

5

at. Szabbasz
Prot. Vilma
g. 22. Filemon

PÉNTEK

6

at. Miklós pk.
Prot. Miklós
-g. 23. Amfilok

SZOMBAT

7

at. Ambrus pk.
Prot. Ambrus
)-g. 24. Kelem.

Izr. 7. S. Vajere

Huszár Imre

szobrász

(a Műcsarnok helyiségében

A kiállitás másik résztvevője Huszár Imre szobrászművész. Nem régen jött haza Párisból és igy neve még jóformán idegen a magyar közönség előtt. Művészetének legszembetünőbb jellegzetessége a majdnem végletekig fokozott leegyszerüsités. Portréin ugyan erősebben kény-

telen ragaszkodni a valósághoz, egészalakos kompozicióin azonban leegyszerüsitési törekvései erőltetettekké válnak. Legsikerültebbek állatszobrai, ahol minden stilizáltság ellenére teljesen kifejeződik az állatok karaktere.

B. Bakay Margit dr.)

Kiállítás. Nemzeti

Ujság 1940. dec. 8.

Huszár Imre, szobrász MDh

Két pazipa c. bronzszobra a Vidám Parkban, a főbejárattal szemközt kerül elhelyezésre.

– : Új szobrok Budapesten 7. l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. szept. 21.

Huszár Imre szobr

1899 Nagercse (Erdély Háromszé)

fa és kőszári szakiskola

Pest: 1916 1 évig Strobl Alajosnál

halóvú — 1920 kép Forsz 1924

Páris Academie Grande Chaumière

Bourdelle 14 év Páris, ott a

Salonok kiáll-ra szerepel

Egyt: Paris, Bruxelles, Stockholm

1940. harc — 2 évig áll. őszt díj

egyéb irat: 1014 db. Összesen 2058 db

tás útján kikerült emlékekben arány
éneti (hisztórikus) csoportját
kívül a kiásott 3 kubikban
y nem került napvilágra. A
onban mégis kárpótolta az
ogy az ásatásra fordított
égészeti szempontból igen
rtékes megfigyeléseket végez
on kívül még több oly tá
múzeumba, melyek a várme
i kulturájáról a dr. László
r megelőző évi jelentései
zerzett tudomásunkat több
iegészítik. A történetelőtt

„FIGYELŐ"
UJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT
Budapest, XIV., Nürnberg-u. 42.
Telefon: 295—534

lap: .....

Megjelent: .....

SZABADSÁG
1933 SZEP. 28

A parlament épületének elárvult oroszlánja rövidesen visszakapja párját: a Ház elnöksége pályázatot hirdetett a hiányzó országgyűlést őrző oroszlán megmintázására. A pályázatra a legjobb magyar állatmintázók: Huszár Imre, Somogyi József és Takács Ödön szobrászművészek küldtek be ajánlatukat. Csütörtökön döntenek a munkálatok odaítéléséről, és így nemsokára ismét két oroszlán díszeleg majd a parlament főbejárónál.

*

szetesen, a könyvvásár következtében
lt összeget a legközelebbi állami
tésben remélt rendes könyvtári ál-
ból visszapótolják s mulhatatlanul
beszerzésére fordítják.

oo K segélyen kívül a vallás- és köz-
yi miniszter és a Főfelügyelőség
mi letétekkel és ajándékokkal is gya-
a gyüjteményeket.

ás- és közoktatásügyi miniszter állami
megküldte: «Hekler Antal: Görög
arczképszobrászat. Budapest, 1913.»
t.

felügyelőség által állami letétként

1635. évi összeirásnak, melynek eredetijét Háromszék vármegye levéltára őrzi, kiadását eszközölhetik.

A m. kir. országos levéltár főlevéltárosának, dr. Csánki Dezsőnek és erdélyi osztálya vezetőjének, Barabás Samu levéltárosnak szíves jóindulata tette lehetővé, hogy a levéltár részére lemásoltathatták a nagyszebeni országgyűlés által 1717. jan. 25-én fej- és jószágvesztésre itélt zágoni Mikes Kelemen, valamint bujdosó társai, nagyajtai Cserey János és csernátoni Kálnoki Mihály számkivetésére és birtokai elkobzására vonatkozó orsz. levéltári iratokat,

Huszár Imre

alkotása a Kerepesi úti lakónegyed épületén.

Berza László, Bernát György, Erdei Ferenc

stb.: Budapest lexikon, Budapest 1973.

1335.1

5451

Huszár Ivre

Herendi figurái szerepeltek a Kassai Magyar Országos Iparmű Tárlaton (1943)

dr. Sikota Győző: Herendi porcelán 77.
Műszaki Kiadó 1970.

Huszár Imre szobrászművész

a Munkácsy Díj I. fokozatát

kapta

Magyar Nemzet 1973 április 3

4. old.

HUSZÁR IMRE

ÚJ MŰVÉSZET

2000/dec.

P - 9765

33.o.

Különben megvagyunk szegény
Ez is inkább fenyegető rém fölött
lán jóra intéz el. A gyerekek na
kezetem - Istennek hála! - sohse
most. Fáradt vagyok nagyon, de h
mel hordozom ezt a fáradságot.

Hogy vagy és hogy vagytok a
kályhák? 6

Nagyon boldog és áldott ujé
csókjait és kézcsókjait:

Géza —

Hussár Imre

Új Mův. 2001. 02. p. 24.

- egyéb dologi:		
Felhalmozási költségek:		
⊗ tárgyi KF eszköz beruházás:		
⊗ immateriális javak: (TMI)		
Összesen:		

Igényelt OM támogatás összesen: .....Ft.

..... PH.
gazdasági vezető*

Megjegyzések:

⊗ A Kedvezményezett nevére, címére kiállított és részé
szükséges.

* Az aláírók nevét nyomtatott betűkkel is kérjük kitölte

Huszár Imre

Egy időben a porcelánipari zsűri állandó tagja volt. Újabban a többi művész zsűritaggal együtt sajnálatos módon nem szerepel.

Filep István: Porcelánipar. — Ipari Művészet, 1964. 3. sz., 37. l.

Huszár Imre, szobrász MDK

A Fehérvári úton helyezték el
a tanulást jelképező kompozícióját
(fényhép)

— : Új pesti szobor 3

ESTI HIRLAP

Bp. 1966. okt. 18.

Huszár Imre
festőművész

Huszár Imre festőművészt
a Munkácsy Mihály díj I. fokozatát nyújtották át.

-.-: Kitüntetések.
MŰVÉSZET, 1973.április - 5.oldal

Illyés Gyula, szobra

A Munkácsy K.-díj I. f.-t kapta.

–: Kiosztották az idei irodalmi és művészeti díjakat 8.

Népszabadság, Bp. 1973. ápr. 13.

Hunár [Imre], nobrán

L.: Vasarely

R. Révén Zs.: Művéneti ... 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. aug. 6.

Humár Imre

1899. szept. 27-én rületett.

Népszava, 1974. szept. 27. 102. evf. 226 sz. 6 p.

HUSZÁR IMRE, szobrász

Miskolc új és helyreállitott létesitményei 1945-1970.
1.-Szobrok, kutak, emléktáblák.
17.-SZTK rendelőintézet.I.ker.Csabai kapu. Huszár Imrétől. 20[0].old. 4.jegyz.

irj.HORVÁTH BÉLA: A miskolci városkép változása 189.old

A Herman Ottó Muz. Évkönyve, XI. Miskolc, 1972

Huszár Imre

A földalatti gyorsvasút állomásépület belső csarnokában elhelyezendő domborművű frízek pályaművét elfogadták.

Magyar Nemzet, 1951. Szept. 21.

MDK

Huszár Imre, szobrász

és Marosán László Béke c. közös kompozíciója a béke megvédésének felemelö gondolatát fejezi ki.

Végvári Lajos: A II. magyar Képzőművészeti Kiállítás szobrai és grafikái. Sz.N. 1961 nov. 6. 6.l.

Huszár Imre.

A földalatti vasút állanásának kupolacsarnokaiban feállítandó domborművön Marosán László-val közösen dolgozik.

Világosság, 1951, Okt. 5.

M.D.K.

Huszár Imre szobrász

Nagyméretü kompozició a Fehérvári uti 32. sz. Ipari tanuló Intézet otthona elött

Horváth György: Szoborfelfedező séta Budapesten

Magyar Nemzet 1966. okt. 5. 4.l.

Huszár Imre

„Felvő nő", szobor, 290 cm.
(fig. mis.) haranti mánkó,
Komárom megye, Tatabánya,
Strand.

16 l.

Tájékoztató 64/65 Képzőés Iparmüvészeti Lektorátus

Huszár Imre, szobrán

● ÚJ MŰALKOTÁSOKKAL gyarapodott a debreceni Déri Múzeum. A Kulturális Minisztérium és a Művészeti Alap 40 alkotást, közte Huszár Imre Medgyessy Ferencet ábrázoló mellszobrát ajándékozta a múzeumnak. Szegvári Károly festőművész a Petőfi-pályázaton díjnyertes költőportréját, valamint egy tanyát ábrázoló képét adta át a múzeumnak. Petry Béla, Amerikában élő grafikusművész kisgrafikai sorozattal gyarapította a múzeum gyűjteményét.

8.

– Új műalkotásokkal

Esti Hírlap, Bp. 1980. jún. 9.

Huszár Imre

Megbízást kapott Huszár Imre, hogy a debreceni Dolozsi lakótelepi óvoda részére hal-játszóplasztikát készítsen.

-----:Köztéri munkák:

Művészet, 1977. május - 48.oldal.

Huszár Imre

Megbízást kapott Huszár Imre, hogy
a herendi porcelángyár udvarában
„Korsós kislány" márvány szobrát
állítsa fel.

-----:Köztéri munkák:
Művészet, 1977. március - 48.oldal.

M.D.K.

Huszár Imre szobrász

Lovas amazon, bronz

Bika, bronz

müve bemutatva az Áll. Képzőművészeti Vásárlások III. Kiállitásán. A Képzőművészeti Alap vásárlása.

Tájékoztató az Áll. Képzőművészeti Vásárlások III. Kiállitásáról 10. l.

HUSZÁR IMRE

Rozgonyi Iván
beszélgetése Huszár Imrével,
Művészet 1968. 12 sz., 13–15

HUSZÁR IMRE szobrász
Nagyercse, 1899

1920-tól 1926-ig Simay Imrénél tanult az Iparmüvészeti Iskolában, majd 1926-27-ben Bourdelle párizsi mütermében dolgozott. 1927 óta kiállitó müvész, egyéni tárlata 1940-ben volt a MÜbarát helyiségében. A felszabadulást követően csoportos bemutatókon jelentkezik. - Dekorativ formálásu állatszobrait a zárt formák mögött megbuvó belső dinamika teszi izgatottá, de ugyanakkor harmonikussá is, hisz ez az önmagában kavargó zártság egy logikus, átgondolt szerkesztésmód eredménye. Elsősorban kisplasztikus, de néhány köztéri szobra is felállitásra került.

Művés életrajzok 1975

Huszár Imre,

„Harmónia", ólom, márvány, 26×35 cm., 1975.
(repr.)

Művészet, 1978. 11. 30. old.

Huszár Imre

Huszár Imre „Harmónia" című alkotása, mint egy különleges kövület őrzi a modern szobrászat történetének egy időszakat.

Nagy Ildikó: Magyar szobrászati kiállítás?
Művészet, 1978. november - 30. lap.

Huszár Imre

Huszár a Képzőművészeti Főiskola elvégzése után, a 20-as évek közepén Párizsba ment, ahol Bourdelle-től tanult.

Nagy Ildikó: Magyar grafikai kiállítás? Művészet, 1978 november - 30. lap.

Illyés Gyula

A művész 16 évet élt Párizsban, munkáira az avantgarde első hullámának nagy mesterei — Laurens, Archipenko — hatottak.

Nagy Lajos: Magyar szobrászati kiállítás?
Művészet, 1978. november - 30. lap.

Huszár Imre

Az art déco törvetlenül él
tovább 50 év óta Huszár Im-
re munkáiban.

Nagy Ilikó: Magyar szobászati kiállítás?
Művészet, 1978. november - 30. lap.

Huszai Imre, szobrász

megemlítve.

Kiskun Farkas Lóránd 7.

Népszabadság, Br. 1978. ápr. 14.

Huszár Imre, szobrász

Kazinbarcikán látható a művész bronz „Diana"-ja, (említve) alkotása...

Szüts Dénes: A szobrok városa.
Napló (Veszprém), 1978. ápr. 22.

Huszár Imre

Huszár Imre munkásságáért
nyerte Debrecen város díját.

——: Kiállítási naptár.
Művészet. 1976. július - 48. oldal.

Huszár Imre

A nívódíjasok közül *Huszár Imre* szobrász *Sokk* elnevezésű, kissé szecessziós felfogású, bronzból készült női aktjával szerepel.

Magyar Hirlap 1976á169-9
Wagner:Debreceni nyári tárlat

Huszár Imre szobrászművész

„Hal" c. térplasztikája Debrecen egyik óvodáját fogja díszíteni. (emlékre)

Hajdú-Bihari Napló, 1976. jan. 23.

Huszár Imre, szobrász

Az V. országos nyári tárlat „Alkotó ember" c. pályázatra készült művei szerepelnek: Medgyessy-mellszabrában az alkotót formálta meg a művész. (említve)

Szabó Ernő: Az V. országos nyári tárlatról.
Hajdu-Bihari Napló, 1976. júl. 4.

Huszár Imre

Az V országos nyári tárlaton szerepelt Debrecenben. A tárlaton Medgyessy mellszobra c. alkotásával szerepelt. A mü nem sikeres mert fénxképszerüségre való törekvése azt veszi el Medgyessytől, ami szellemére jellemző.

Alföld 1976/10/87
Szabó: Mire kiváncsi a látogató?

HUSZÁR Imre szobrász

Zala Györggyel segédlettel

Nagy Ildikó

Művtört.Ért. 1990 1/2 15.p.

A furcsaságok azonban itt is folytatódtak. A kiváló mesterek – Fónyi, Domanovszky, Barcsay – ellenére ugyanis, akkoriban (az ötvenes évek első felében) a képzés meglehetősen hiányos; a huszadik, sőt a tizenkilencedik század szinte valamennyi „izmusa" (a realizmus és az ún. szocialista realizmus kivételével) zárolt anyag és ismeret volt a növendékek számára. Az ifjú művész, ezzel a képzettséggel és vázolt életútja során szerzett tapasztalataival ösztönösen is, tudatosan is a „hivatalostól" ugyan különböző, de azért „legális" törekvéshez, csoportosuláshoz: a vásárhelyiekhez kapcsolódott. Motívumvilága, stílusa ennek megfelelően alakult.

A korai újrakezdéshez – vagy az igazi induláshoz? – a hatvanas évek elején kapott

koncepciója, nincs határozott művészi világképe, még stílusa sem túl érdekes" – írta egy másik kritikus ugyanakkor.

Oross – az idézetek egy kicsit erre is utalnak – kétségtelenül irritáló személyiség, mert bizonyos korokban, bizonyos embereket irritálhat mások szüntelen tevékenysége, elpusztíthatatlannak látszó életereje, az újrakezdésre való örökös készsége. „Amikor a cselekvő ember és vele együtt a cselekvő művészet gyanússá és megbélyegzetté kezdett válni..." – szólt Kósa Ferenc megnyitójának egyik mondata Oross 1977-es kecskeméti kiállításán. Természetesen a mi korunkról, saját tapasztalatait is összegezve beszélt így.

De mit bizonyít ezek után a Vigadóban rendezett kiállí-

színésznek.) Az zos, dekoratív, stil oldások mellett i részleteket fedezl más képeken, péld nő (1988) mályvas rén, vagy a levetett nyán.

Kiállított szobr mét ezúttal fából művész, s a korább plasztikák után csu A főhelyen a T (1989) című, ege férfiakt feküdt, e bisztikus fejjel, érzékeny formálás többnyire realiszt enyhén groteszk s csupán az Erdély mű szoborban vál mondanivaló kív presszív, drámai k

Oross legteljese ösztönösebben tal ban nyilatkozik me fika nekem mint

Huszár Imre szobrászművész

A művész szobra Kazincbarcikán
a szobrok városában áll.

Említése: „Diana" c. szobra

cikkei l. „Andrassy Kurta János szobrász-
művész" címszó alatt

Szűts Béneznél: „Szobrok városa" c. cikkre

Nógrád, 1978. IV. 6

Huszár Imre

ÚJ MŰALKOTÁSOKKAL gyarapodott a debreceni Déri Múzeum. A Kulturális Minisztérium és a Művészeti Alap 40 alkotást, köztük Huszár Imre Medgyessy Ferencet ábrázoló mellszobrát ajándékozta a múzeumnak. Szegvári Károly festőművész a Petőfi-pályázaton díjnyertes költő-portréját, valamint egy tanyát ábrázoló képét adta át, Petry Béla, Amerikában élő grafikusművész pedig kisgrafikai sorozattal gyarapította a múzeum gyűjteményét.

Magyar Hi

Huszár Imre szobrász

Sz. Kürti Katalin: Új szerzemények

Művészet, 1983. március

Huszár Imre, szobrász

Medgyessy Ferencet ábrázoló mellszobrát

a Déri Múzeumnak ajándékozta.

–: Hír 8.

Népszabadság, Bp. 1980 jún. 6.

Huszár Imre szobrász

Kovács Gyula: Játék és félelem
Nyirő Gyula szobrászata

Művészet, 1983. október

Huszár Imre

Domboszmű (repró)

Négnova, 1905, amp. 1, 70.

Negatív

Zilahy István Hegedűszé

Huszár Imre: (Kovjet katonák)

Relief

Negatív

Zilahy István Hegedűsné

Huszár Imre: (Kislány kacsával)

Kobor

Negatív

Lilahy István Hegedűsné

Huszár Imre: Fegesmedve

Szobor

Negatív

Zilahy István Hegedűscié

Huszár Imre: (Relief sorozat)

3 felv.

Negatív

Lilahy István Hegedűscé

Huszár Imre: (Barna medve)

Kobor

Huszár Imre on

[HUSZÁR]

"Ázsia" c. könyv

→ Benedek György

MŰVÉSZET 1985/7/7

Huszár Imre, szabrászművész

A Műcsarnokban ezúttal másodszor kerül sor az elmúlt esztendők legjelentősebb alkotásai közül kiválogatot művek gyűjtőmenyes bemutatására. — Huszár Imre egyszerre vad és szelíd, lágy és rugalmas márvány „afrikai macska"-ját látjuk. (emlitve).

-bányai-: Több esztendő munkáiból.
Magyar Papíripar, 1984. máj. 5. 6.-old.

HUSZÁR IMRE, szobrász

Metky Ödön, szobrászművész, aki 1906-ban Bpestenszületet, 1933-ban Párizsba utazott és ott Huszár Imre műtermében dolgozott. 9/297/.old.

SZIGETI ISTVÁN: Metky Ödön szobrászművész érmei és plakettjei 9/297/old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyűjtés köréből.
------- XVII. 1961. 17.sz. Bp.

Hunai Imre

Mérnás Lajló tanulótársa az Iparm. Isk. Gan.

Koutha Sándor, Mérnás Lajló,
Bp. 1966,

18. l.

Negatív

Zilahy Ilváu Hegedűsné

Huszár Imre: (lumbás-paraszt-
szövetség)

Relief

Artifex (Milano)

1941 dec. Sz. (Leippel)

Huszár 2. Ilona Tr., Jerkő stb.

marad, l. 345. old.

MDK

Huszár Imre szobr.

Bokay M: A KUT kiáll. Nemzeti Ujság 1941. nov. 30. 21 l.

Huszár Imre

Jegesmedve, gipsz márványban
Barnamedve, fa

KUT kiáll. N.Szal. 1941. nov.

MDK.

Huszár Imre

Kiállitási kritika

Napló/Veszprém/ 1966 juli.17. lap 5.

.

Huszár Imre
szobrász

M.D.K

Diana őszel "c. műve.
" + repro

Vajna Éva: Képzőművészeti alkotásol kaincebrzálán
Művészet, 1960. dec-7 lap

M. D. K.

HUSZÁR Imre szobrászx

Állalszobrai a grafikai és kisplasz-
tikai kiállításon a Csók galériában

Magyar Nemzet 1960.(XVI.) 144.sz. 4. l.
(d. m.) Grafikai és kisplasztikai kiállí-
tás

MDK

Huszár Imre

Kiállitási kritika

Tiszatáj 1966 szept.p.749.

Hu: sár Imre

Kiállítási kritika

Tiszatáj 1956 szept. p. 1/9.

H uszár Imre szobrász M.D.K.

Fóka

Csengeryné H gy Zsuzsa: A Magyar Nemzeti Galéria az 1960-1961-es évben 159.1.

Magyar Nemzeti Galéria Közleményei IV. sz. Bp. 196

Huszár Imre

zobrazit

1920 – 24.

Éimisk 1930. 84. l.

3469. Ch

Sz. Párisban 1846 júni
1886

Villerville környéke.

Tenger melletti heg
két pásztor és három tehé
egyike piros kendővel kö
közül egy leheveredett, eg
néz és egy a jegenyefák
oldalban még egy fehér t
élénkíti. Az égboltot szür
jobbra: »*Daubigny 1873*«

Vászon, méretei 100 : 1
tett az 1907 július 23-iki
szeptember 10-iki 98508
43850 K-án (1507–907). —
— Elszámoltatott 1907 okt
molást jóváhagyta az 1910 n
(942–910).

III

Bécsi
1907

Huszár Imre

Párizs

nebrász

Koll. Kiáll. a Mű-
barasban

Párizsban különösen
az épitészettel kapcso-
latos nebrászi mű-
ködést fejtett ki.
Legtöbb munkáján
önzevontan nagy sikor-
ban fejezi ki magát

Ybl Szemle
1941. 761. 279 l.

Hyderabad
9th 1/5

MDK

Huszár Imre, szobrász

Jegesmedve.	Gipsz.
Barnamedve.	Fa.

Nemzeti Szalon. Kut. 1941. nov.-dec. Kat.

MDK

Huszár Imre szobr.

Tárlatbeszámoló. Magy.Kulturszemle, 1942.jan.15.

19-2o l.

MDK

Huszár Imre, kerámikus

remek fókája említésreméltó.

R. Szörédi Ilona: A kultuszminiszter nyitotta meg a kerámikai kiállítást.
Uj Magyarság. 1942. nov. 7. 6.l.

Huszár Imre

l

Szépművészet

1942. 289. l.

MDK

Huszár Imre, szobrász, ip.müv.

fa-állatszobrairól tesz említést a lap.

A lap külön részt szentel a magyar iparművészeknek, ezek közt szerepel

"Artifex" a Nemzetközi Kézművesipari Központ lapja.
/cikk/
Magyar Iparművészet. 1942. 8. sz.

MDK

Huszár Imre

Buzicska I. cikke a Müvészet az iparban. A Képzőm. Társ. karácsonyi kiáll. Magyar Iparmüvészet, 1941, képek: 139 l.

MDK

Huszár Imre

fa-állatszobrok

Ruzicska I. cikke a Művészet az Iparban. A Képzőm. Társ. karácsonyi kiáll. Magyar Iparművészet, 1941, képek: 145 l.

MDK

Huszár Imre, szöbrász

játékosan stilizált faállatai elárulják a müvész tizenegy, Párisban töltött esztendejének szellemi örökségét.

Dr. Huzicska Ilona: "Müvészet az iparban". Iparm. Tars. karácsonyi kiállítása. 1941. dec. -Magy. iparmüvészet 12. sz. 133-36. 1. 1941.

Huszár Imre
nobrán
Vkminkidt, 1943

Lárna, fa.

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) díszermében

és

f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) díszermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"** címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

MDK

Huszár Imre, ip.-müv.

/Herendi porc.gy./

52. Fóka. Fest.Bándi Brandt A./1942/

134. Fóka /1942/ 18.1.

161. Fóka,mattmázas /Duma György tanár kisérletei alaján. 1942/ 18.1.

OMIP. Társ.Bp.- Orsz.M.Ker.Kiáll. 1942. Kat. 16.1.

Huszár Imre, szobrász, ip.müv. MDK

/Herend. Porcellán müvészet./

Fóka . 22.1.

OMIP.Táre. Bp. - Müvészet az iparban. 1943. Üveg- és Fémkiállitás. Kat. 22.1.

MDK

Huszár Imre, szobrász

" lesimitott konturu állatjai meglepöen jók. "

R. Szörédi Ilona: "A magyar Művészetért" mozgalom nagy kiállitása. 1945.máj.16. Műcsarnok. Uj Magyarság. 13.1.

MDK

Huszár Imre, szobrász

Jegesmedve. Staturi olasz márvány.

Műcsarnok, IV. Képzőmův. Kiáll. "A Magyar Művészetért".
1943 máj. 16-30. Kat. 9.1.

MDK

Huszár Imre, szobrász

F—óka. Piszkei vörös márvány.

Mücsarnok. IV.Képzömüv.kiáll. "A Magyar Müvészetért".
1943 máj.16-3o. Kat. 1o.1.

Huszár Imre MDK

Fóka, vörösmárvány

Mücsarnok 1943 A magyar müvészetért c.kiáll.

Huszár Imre MDK

Jegesmedve, márvány

Mücsarnok 1943 A magyar müvészetért c.kiáll.

MDK

Huszár Imre

Megnyitották Kassán az ... iparm. tárlatot. Uj Magyarság, 1943. máj. 11.

MDK

Huszár Imre

Megnyitották Kassán az ... iparm. tárlatot. Uj Magyarság 1943. máj. 11.

Huszár Imre, szobrász MDK

a herendi porcellánművészek közé is tartozik. Kiválnak még stilizált és anyagszerü állatfigurái.

Schalk-ház. Kassa. - A kassai iparművészeti tárlat. N.Sz.1943.máj.9. le.l.

MDK

Huszár Imre, szobrász

59. Medve. Márvány.

Nemz. Szalon.-Kilencven művész kiállítása. 1948. jun. 12-27. Kat.

MDK

Huszár Imre, szobrász

39.	Galamb,	fa.
40.	Medve.	"
71.	Malac.	"
73.	Pelikán.	"
75.	Kakas.	"

A Budai Képzőművészeti Karácsonyi Kiállítása. 1947.
Kat.

MDK

Huszár Imre, szobrász.

Kakas. Citromfa.
Pelikán. "
Próféta. Szilfa.

Alföldi Művészház XXXVI. kiáll. Őszi tárlat. 1947 szept.
Kat.

MDK

Huszár Imre

360.-Ft vásárlási előlegben részesült

9o müvész kiáll. N.Szal. 1948. jun.

Huszár Imre

Medve, márv.

90 művész kiáll. M.Szal. 1948. Jun.

Huszár Imre szobrász

Szabad Művészet. 1950 IV. 10. 369-375

Pogány Ö. Gábor: Az I. Magyar Képzőművészeti Riállítás szobrászati anyaga

Huszár Imre

I.Magy.Képzőmüv.Kiáll.

Magyar Nemzet
1950.VI.é.211.sz.
Széch.kvt. Végvári Lajos

Huszár Imre

I.Magy.Képzőmüv.kiáll.

Magyar Nemzet
1950.VI.é.211.sz.
Széch.kvt. Végvári Lajos

HUSZÁR IMRE

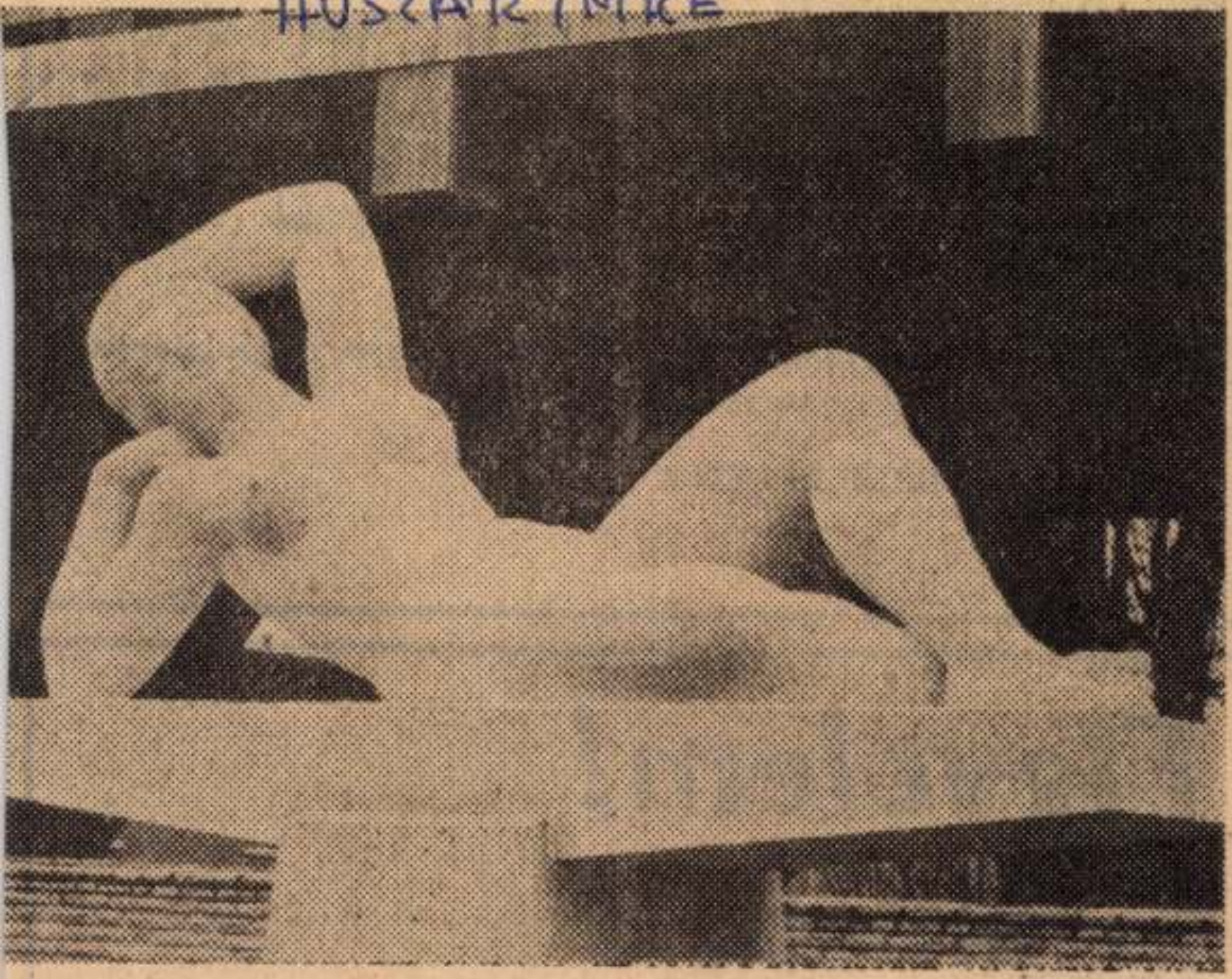

A mikrohotel előtt Huszár Imre szobrászművész kőbe álmodott női aktját szintén a közelmúltban emelték talapzatára. Mindkét képzőművészeti alkotás jelentősen tovább gazdagítja műértékeit.

Fotó: Esztergály

Békésmegyei Négyjság 1969. IV. 15

termények vagonba történő és közúti járműbe történő be- és kirakására, többfajta kanállal. Árok ásására, tereprendezésre is alkalmas. Ára: 120 000 Ft

Műanyag-fólia ponyvákat kg-onkénti (változó méretben) 4,— Ft-ért. Alkalmas ázásnak kitett anyagok fedésére, mennyezet szigetelésére.

Fenti tárgyak megtekinthetők Mezőhegyes gyártelepen, hétfőtől péntekig 8—13 óráig.

Ügyintéző: SZÉP FERENC.

Figyelem!

Épületfa, kerítésoszlop, mezőgazdasági szerfa

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Huszár Imre

HÉTFŐI HIREK

1969 FEB 24

1021

Gördül a „Napozó nő" — Huszár Imre szobrászművész alkotása — a Képzőművészeti Kivitelező- és Ipar Vállalat telepén. Teherautóra került, majd vagonba, s vasárnap már útban volt Gyula felé, ahol a Mikro-hotel parkját díszíti majd.
(Dolezsál felv.)

a *kalauzok*
tóhelyeken
másokon is
majd a jeg
Az *autóbu*
likon meg
irányú uta

Föld
emlékmű

Vasárnap volt ötven éve, hogy gróf Károlyi Mihály megkezdte saját birtokának felosztását a tarnamenti falvak parasztsága között. A történelmi évforduló tiszteletére emlékünnepséget rendeztek a Heves megyei Kápolna községben. Dr. Soós Gábor mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes mondott beszédet, majd sor került a falu határában emelt földosztás-emlékmű leleplezésére. Délután a szomszédos Kál

Ahogy ők: a tizenévesek látják egymást diákszemmel, a „Diákszemmel" című iskolaújságban.

JUBILÁL A DIÁKLAP

A főváros legkomorabb hangulatú utcájának: a Markó utcának egyik legvidámabb együttese: a Kossuth Zsuzsa Gimnázium és Ipari Szakközépiskola diákserege ünnepel.

— Méghozzá kettős jubi-

Huszár Imre

nobrán

l.

Szabad Művészet

1957. 396. l.

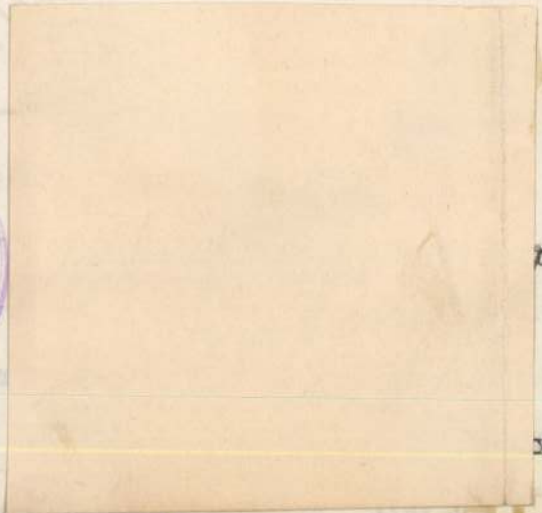

ési " . . . . . 100 "

Összesen: 150 P, azaz

8. számu kiadási csekkszámla terhére

szeptember hó 26-án. A miniszter ren-

s.k. miniszteri osztálytanácsos.

alos másolat hiteléül:

Fűredi

niszteri s.hiv.igazgató.

Huszár Imre
nobrait

l.

Szabad Művèszet
1950.10.375.l.

va a dolgot, hibás adatokat j

Ugyhogy itt nemcsak

gyes téves adatok helyreigazi

A munkálat eredmény

gos Bizottságának bocsátanám

rendelkezésre annak idején.

Sátoraljaujhely,193

MDK

Huszár Imre, szobrász

Kitünően megmunkált fa-állatszobrokkal szerepel.

Végvári Lajos: Első Magyar Képzőművészeti Kiállítás. Szobrászat. -M.N.1950 szept.10. 7.l.

Huszár Imre

MDK

Tyuk, fa

Kakas, fa

Medve, fa

Tigris, fa

Mücsarnok 1950.I.Magy.Képzőm. Kiáll.

MDK

Huszár Imre, szobrász

Tyuk.	Fa.
Kakas.	"
Medve.	"
Tigris.	"

Műcsarnok.-I.Magyar Képzőművészeti kiállítás.1936.aug.
Kat. 12.l.

MDK

Huszár Imre

Gém	bronz	29 cm
Jegesmedve	márvány	34x55 cm

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás.Műcsarnok. 1955.Kat. 42.l.

MDK.

Huszár Imre szobrász

"Gém" /bronz/
"Jegesmedve" /marvany/

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállítás
Műcsarnok,1955. 42.1.

MDK

Huszár Imre

Fóka 1955 vörösmárvány Műv.t.

Képzőművészetünk tiz éve.Műcsarnok. Kiállitott művek jegyzéke. 20.l.

Huszár Imre MDK

Gém, bronz

Jegesmedve, márvány

Mücsarnok 1955 VI. Magy. Képzőm. Kiáll.

Huszár Imre

MDK

Fóka, 1955 vörösmárvány

Mücsarnok 1955 Képzőművészetünk tiz éve

Huszár Imre.

A földalatti gyorsvasút állomásépületek csarnokába tatai köből faragott dombormű tervezésére kapott meghívást.

Magyar Nemzet, 1951. Aug. 9.

Negativ

Petrás: 303-322 Kerényiné

Huszár Imre-Marosán László:Földalatti Vasut Stadion-állomás /kupola/ dombormü.1951. /részletek/

KIFIZETHETŐ

Huszár Imre és Marosán László

Békegalambot tartó női figura.

A II. Magyar Képzőművészeti Kiállítás
(Pogány Ö. Gábor)

Szabad Ifjúság. Budapest 1951. nov. 11.

Huszár Imre MDK

Béke, gipsz

Mücsarnok 1951.II. Magy Képzőm. Kiáll.

Huszár Imre szobrász.

Szab.Nép.1951.260.sz. nov.6. 6.l.

MDK

Huszár Imre - Marosán László

Béke, gipsz

II. Képzőm. Kiáll. 1951. nov. 23 l.

Huszár Imre.

A II. Magyar Képzőművészeti Kiállításon szerepelt „Béke" c. kompozíciója (említve.)

Szabad Nép, 1951. Nov. 6.

Huszár Imre

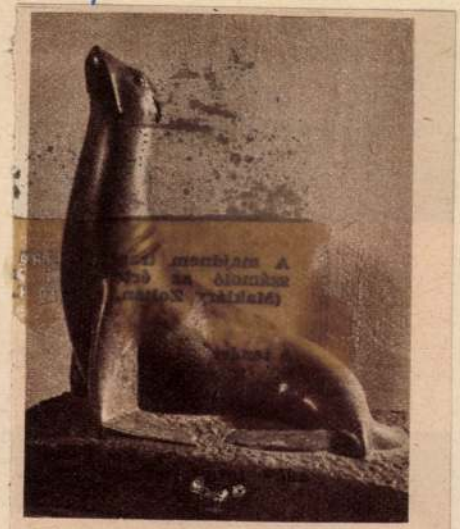

Huszár Imre: Fóka

Munka

1962 jún

MNK

Huszár Imre

Gém, bronz

Kakas, "

M. Képzőművészek Grafikai és Kisplasztikai Kiáll.
1960. jún. Csók Galéria.

Huszár Imre
Nobrász

M.D.K.

Karincbarcikán elhelyezett nobra.

D. Fehér Zsuzsa: Utcák – terek műveszete – 1959-ben
Élet és Irodalom, 1960. febr. 12.

10 l.

M. L. K.

Thomas Mann
Arendsee

Thomas-Mann-Archiv Adelphi-Verlag

J. Fehr, Zürich – Tonhalle-Platz – Alte Post
Tel. 32 64 Telegramme, Fehr Zürich

10 c

Huszár Imre

szakvéleményével

MDK

szerepelt a kiállításon.

--: Porcelán- és kerámiakiállítás Győrött.

Kisalföld, 1962. okt. 15.

M.D.K.

Huszár Imre
szobrász

Művét a herceghalmi állami gazdaság-
ban állítják fel.

G.J.: Újabb képzőművészeti alkotások díszítik vidéke
Magyar Nemzet, 1960. febr. 16

4 P.

Huszár Imre
szobrász

M.D.K.

A Heraghalmi állami Gazdaságnak
készít szoborkompozíciót.

Feladatok, eredmények – 40. lap.
Művészet, 1960. szeptember.

Huszár Imre
szobrász

M.D.K

A Magyar Nemzeti Galériába került
Huszár Imre: Fókája

A gyűjtemények gyarapodása Muzeumainkban
Művészet, 1960. augusztus.

MDK

Huszár Imre

Fóka, vör.márv.

Jegesmedve, márv.

Képzőművészetünk a felszabadulás után. MNG
1960. 35 l.

Huszár Imre szobrász M.D.K.

Szobra ke ül Borsodba

Uj szobrok felállitását tervezik a borsodi falvakban

Észkamagyarország 1965. febr. 18.

MDK

Huszár Imre

Jegesmedve 1955 márvány Műv.t.

Képzőművészetünk tiz éve.Műcsarnok.
Kiállitott művek jegyzéke. 19.1.

Huszár Imre

Jegesmedve 1955, márvány

Műcsarnok 1955 Képzőművészetünk tíz éve

MDK

Huszár Imre

Weiner M.né: Herendi porcellán. Sz.M. 1954. 159 l.

MDK

Huszár Imre, szobrász

A "C" biráló bizottság tagja.
Kakas. Bronz.

Mücsarnok. -Tavaszi Tárlat. 1957. Kat. 18.1.

Huszár Imre

MDK

Kakas, bronz

Mücsarnok 1957 Tavaszi tárlat

MDK.

Huszár Imre szobrász,

"Kakas" /bronz/

Tavaszi Tárlat, Műcsarnok, 1957.
/jegyzékről/

Husźár Imre
Kakas, br.

Tavaszi Tárlat, 1957. Műcs. 1.

né/ 1

[illegible]

zó György birtoka. 1562-1563-ban Hasz-
ka. 1568-ban Dely László, 1754-1755-
e, 177o-ben Géczy Gábor és György,
családok, 1826-ban Prónay Ferenc és
a.
bok között fekszik, patak mellett,
senek.

ev./
plébánián lévő 1755-ös Canonica Visi-
evangelista és apostol tiszteletére
ben épitik. Valószinü, hogy csak át-
közepe..... templomot. Szentélye
szerkezetü, sekrestyéje nincs. Oltára
1789-es Canonica Visitatio szerint
n. A harangláb fából készült, a torony
szerint csak 1818 után épülhetett

Huszár Imre

kiállított mobra:

Karos, bronz, 36 cm

Tavaszi tárlat. A Műcsarnok kiállitása 1957. Kat. szerk.: Kisdiginé Kirimi Irén. Bp. 1957. 19 l.

18. l.

Hunár Imre

Karas, bronz, 36 cm

Budapest Műcsarnok Kiállítása, 1957. kat. nezk. Kisdégíné, Kézimi Irén.

18.

17

Huszár Imre

a kiállítás bíráló bizottságának tagja volt.

Tavaszi tárlat. A Műcsarnok kiállítása 1957. Kat. szerk : Kisdiginé Kirimi Irén. Bp. 1957. 19 l.

6.1.

Huszár Imre, szobrász MDh

Elkészült Kazincbarcika részére =
Diana Özzel című szobra.

– Sok új szobrot fejeztek be a magyar képzőművének az év első hónapjaiban.

Népszabadság, kp. 1959. jún. 16. 8.1

M.D.K.

Huszár Imre kerámikus

herendi szobra:

Fóka 120 mm nincs

É.M. Árjegyzék. Herendi porcelán szobrok és dombormüvek. Bp. 1959. 12.old.

Huszár Imre (szobrász)

Bika (fotó)

Népszava, 1975. márc. 15. 103. erf. 63 sz. 8 p.

Huszár Imre M.D.K.

Uj szobrok a borsodi falvakban

Szabad Föld, 1965. febr. 28.

~~[illegible]~~

Huszár Imre a ~~[illegible]~~ MDK

Képek a Kossuth -rádio csütörtök 9.oo órai müsorából
A budai várbazárban dolgozó szobrászmüvészekről.
MAGYAR RÁDIO és Tv. 1963 febr. 17.

Huszár Imre

MDK.

Huszár Imre

Szoborkompozíciójáról

Magyar Nemzet 1966 okt.5.

Huszár Imre

MDK

Sűketfajd, bronz

Műcsarnok 1965. X. Magy. Képzőm. Kiáll.

Huszár Imre

Bika a bronzmobra (eml.)

szerepel a VII. Hegedi Nyár

Tárlaton

Papp Lajos: Az ember valósága

Tisza Táj 1966 IX. 747 old.

MDK.

Huszár Imre

Kiállitási kritika

Müvészt 1967 márc.p.42.

Huszár Imre, szobrász

1967-ben a Képzőművész. Alap táblaképfejlesztésből 27 festményt, kisplasztikai vásárlásból 28 szobrot adott a Pécsi Modern Magyar Képtárnak. Huszár egy művel szerepel. 225. old

ROMVÁRY FERENC: A Modern magyar Képtár története
Új szerzemények I. 219. old

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, 1967. Pécs, 1968

M.D.K

Huszár Imre
szobrász

Dózsa szobrait mutatta be
a tárlaton.

Szelesi Zoltán: A VII. Szegedi Tárlat
Műveszét, 1967. március - 41 lap

Huszai Imre

formai kompozíció között (fotó)

Kép és szöveg: Selmeczi Tóth János: A váikert szobrász-mütermeiben

Népmüvelés 1968/12 39 old.

M.D.H

Huszár Imre
nobrán

Ypari szimbolum
A zene
Gondolat
Medve

} repro

Rozgonyi Iván beszélgetése Huszár Imrével
Művészet, 1968 - december - 13 lap.

Huszár Imre
szobrász

M. Df

Párizsban, mint mondja: „Rájöttem arra, hogy a szobrászatban a legfontosabb a tárgyhépi értékű megjelenítése.

Rozgonyi Iván beszélgetése Huszár Imrével
Művészet, 1968. december. 13 lap.

Huszár Imre
szobrász

M.D.K.

A „Medve" című mű szkszerű formákra tagolódik. Az „Ikarus" fantasztikusan megnyújtott fé-gura. Kétalakos mű az „Anya gyermekével" és megis egyalakos-nak hat.

Rozgonyi Szám beszélgetése Huszár Imrével
Művészet, 1968. december - 13 lap

M.D.K.

Huszár Imre
nolrász

Akt
Ikarus
Anya gyermekével } regno

Rozgonyi Iván beszélgetése Huszár Imrével
Művészet, 1968. december – 13 lap.

Huszár Imre szobrászművész

a Várkert Bazár műtermében dolgozik a művész.
A művész formai kompozíciói között. (repr.)

Selmeczi Tóth János: A Várkert szobrászműtermeiben.

Népművelés, 1968. dec.

M.D.K.

Huszár Imre
szobrász

Az Union des Artistes Modernes
tagja volt. Tagja volt a társulat-
nak Henri Laurens, Pablo Gargallo
Matteo Hernandez, Csaky, Gusztáv Miklós
és Béothy.

Rozgonyi Iván beszélgetése Huszár Imrével
Művészet, 1968. december. 13 lap.

Huszár Imre
szobrász

M.D.K.

Állatábrázolásokban alkotott
maradandó 1.

Vasonci Miklós. Harom. Mallitas
zet, 1968. orkóber - 4 6 [illegible]

Huszár Imre
nobrász

M.D.K

Pestre hezülve, Medgyessy Ferenc
ajánlatára beválasztottak a
KUT-ba.

Rozgonyi Ivan beszélgetése Huszár Imrével
Müreszet, 1968. december - 13 kap

Huszár Imre
szobrász

M.D.K

A nyugvenes években jött hazá Párizsból. 1937-ben a világkiállításra meghivták az internacio malészsűribe és ki is tüntették.

Rozgonyi Iván beszélgetése Huszár Imrével
Művészet, 1968. december - 13 lap.

MDK

Huszár Imre

Kiállitási kritika

Müvészet 1968 okt.p.46.

Huszár Imre
nohász

MDK.

A Főiskolán lipsónyvári Stróbl
Odajos növendéke volt. Utána
Párizsba mont, ahol kb. 16
évet töltött.

Rozgonyi Iván beszélgetése Huszár Imrével
Művészet, 1968. december i 13 kap

Huszár Imre

Fóka - figurája herendi porcelán-
pól.

dr. Sikota Győző: Herendi porcelán
Műszaki Kiad. 1970.

+ Huszár Imre
szobrán

~ a herendi porcelángyárnak is ~~[illegible]~~
dolgozott.

Dr. Sikota Győző: + Herendi porcelán 86.
Műszaki Kiad. 1970

Hlinár Imre szobrászművészet

a Munkácsy Mihály-díj I. fokozatával lett kitüntetve.

Magyar Nemzet, 1993. ápr. 3.

Huszár Imre

szobrászművészt, több évtizedes mű-
veszi munkásságáért elsősorban
közteri szobraiért a Munkácsy-díj
I. fokozatával tüntették ki.

Magyar Hírlap 1973/92 4 old

Huszár Imre szobrászmüvész

A Munkácsy Mihály-dij I. fokozatával tüntették ki a müvészt, -irja a lap: "Dijak, kitüntetések -1973" cimmel.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. ápr. 7.
XVII. évf. 14. sz. 2. lap.

Huszár Imre

Nobrász

klinkerdombor-
művei
pestszentrzsébeti
kislázasos bérházakon

Repr

Terés Forma

1944. 10. sz

148 + 149. l.

Huszár Imre MDK

készülő kutja

Németh Lajos: A kerepesi uti uj lakótelepről

Müterem 1958 I. évf. I. sz. 34- 35 o.

Hunai Imre

Álló nő, nobor, 220 cm., bronz.

Veuprém m. Tihany.

Bernhárási Bank üdülője, park.

Jájérozlaló 64/65, képző és Iparmüvészeti Lektorálus

22 l.

MDK

Huszár Imre, szobrász

Szarvas c. kompozíciója

kentendrén a szabadtéri

múzeumban látható.

— : (— szöveg — jénykép —) 3

ESTI HIRLAP. Bp. 1969. jan. 14.

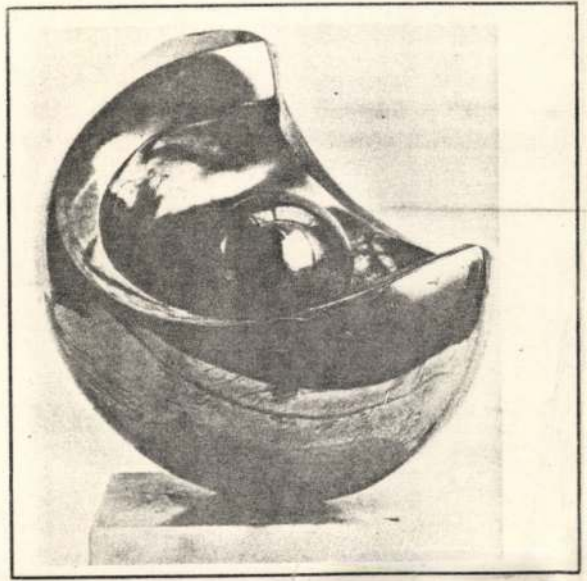

HUSZÁR IMRE

1899. szeptember 27-én született Nagyercsén. Művészeti tanulmányait Budapesten és Párizsban végezte, Stróbl Alajos, Simay Imre és Bourdelle növendékeként. Kiállítását megrendezték Párizsban és Brüsszelben. Kitüntették a Párizsi Világkiállításon (1937) és Munkácsy-díjjal (1973). Műve áll Herceghalomban, Budapesten, Kazincbarcikán, Tatabányán, Gyulán, Agárdon.

Lakcíme: Budapest XI., Lágymányosi utca 17. b.

Harmónia, 1975, ólom, márvány, 26x35 cm

Ellentétes formák, 1976, bronz, fehér márvány, 30x20 cm

Magyar szobrászati kiállítás Bp. Műcsarnok 1978.V.5-28.

1021

1973.IV.2. 19.00 /Szné/Kossuth

Esti krónika.

-A Kossuth-dij első fokozatát Juhász Ferenc költő kapta.A mai magyar lirát gazdagitó munkásságáért.A szocialista kulturs terén elért eredményei elismsréséül,ismert müvészeink vették, át a kiváló és érdemes müvész cimet.

-Kettőjükkel Szatmári Ilona beszélgetett.

-A Magyar Népköztársaság tiz uj Kiváló müvésze között van Rajz János is, a Nemzeti Szinház tagja.Majd a kitüntetéseket követő fogadáson uj kiváló müvészünk a Vadász teremben ámulattal,szinte bámulattal nézi a fogadas remek teritékeit.

-Ez kettős,hármas dolog.Mert egy aki megcsinálja,ugye. Kettő aki ilyen gyögyörüen,ezekre az ezüst tálakra ki tudja rakni,ilyen gusztusosan,mértani pontossággal és hát a harmadik,bár ez nem nagy teljesitmény,aki megszi.

-Tud főzni?

-Diák koromban főztem,amikor kirándulások voltak.Nagy üst volt diákoknak.

-Gulyást,ilyen marha gulyást.

-Azt persze.A másikban főtt a krumpli aztán az ember összeeresztette,aztán a gyerekeket vele összeeresztettük.

-Hol is kezdődött a szinész mesterség?

-Hát ott kezdődött,hogy Hódmezővásárhelyen mikor diák voltam, 16 éves koromban tudtam Rómeót,Hamletet, a Sasfiókot,igen, drámai szinész akartam lennei mindenáron.Aztán a sors másként rendelkezett és egy méter 60 centi,mert nem nőttem nagyobbra, ugyhogy azokról le kellett mondanom,A három emlitett szerepkörből egyedül a Sasfiókot tudtam eljátszani,mert az nincs alakhoz kötve.Ugyhogy ezzel kezdődött 1924-ben lettem szinész

1973.IV.2. 19.00 /Szné/Kossuth

Esti krónika.

-A Kossuth-díj első fokozatát Dubész Ferenc költő kapta.A mai magyar lírát gazdagító munkasságáért.A szocialista kultúra terén elért eredményei elismeréséül,ismert művészeink vették, át a kiváló és érdemes művész címet.

-Kettőjükkel Szatmári Ilona beszélgetett.

-A Magyar Népköztársaság tíz új Kiváló művésze között van Rajz János is, a Nemzeti Színház tagja.Majd a kitüntetéseket követő fogadáson új kiváló művészünk a Vadász terembe ámulattal,szinte bámulattal pázsa fogadas remek terítékeit.

-Ez kettős,bármas dolog.Mert egy aki megcsinálja,ugye. Kettő aki ilyen gyögyörűen,ezekre az ezüst tálakra ki tudja rakni,ilyen gusztuscsan,mértani pontossággal és hát a barmadik,bár ez nem nagy teljesítmény,aki megszi.

-Tud főzni?

-Diák korombban főztem,amikor kirándulások voltak.Nagy öst volt diákoknak.

-Gulyást,ilyen marha gulyást.

-Azt persze.A másikban főtt a krumpli aztán az ember összeereszettte,aztán a gyereket vele összeereszettük.

-Hol is kezdődött a színész mesterség?

-Hát ott kezdődött,hogy Hódmezővásárhelyen mikor diák voltam, 16 éves korombban tudtam Rómeót,Hamletet, a Sarfiókot,igen, drámai színész akartam lenni mindenáron.Aztán a sors másként rendelkezett és egy méter 60 centi,mert nem nőttem nagyobbra, ugyhogy szekről le kellett mondanom.A három emlitett szerepkörből egyedül a Sarfiókot tudtam eljátszani,mert az nincs alakhoz kötve.Ugyhogy ezzel kezdődött 1924-ben lettem színész

Debrecenben.Sokat dolgoztam nagyon.

-Tudja mikor láttam én magát itt Budapesten?Azt hiszem az 50-es évek derekán,azt hiszem a Pölöskei nótáriusban.

-Hát ez volt az első.Fővárosi Vigszinház.Még egy szerepet játszottam.Utána Major Tamás engem rögtön,aki akkor a Nemzeti Szinház igazgatója volt,elvitt engem a Nemzeti Szinházba.

-És azóta szebbnél szebb feladatok,epizód szerepek,ragyogó karakter szerepek, a sokoldalu szinészi munkásságért, a sok féle szinészi arcáért kapta meg Rajz János a Kiváló müvész cimet.

-Ennyi idő alatt meg is lehetett tanulni valamennyire,mind mesterség,mesterségbeli lépés.

-És nekünkrádiósoknak pedig már évek óta a kedves Szabó bácsi

-Nagyon köszönöm.

-Rengeteg gratulációt kap Deli Rózsi kiváló müvész,az Opera ház magánénekese is,olvastam a Film Szinház Muzsikában.

A másik kiváló müvész uj kiváló müvész Udvardi Tibor,

Az operaház magánénekesei Kovács Eszter,Melise h György és Turpinszki Béla.

-A Munkácsy dij első fokozatát Huszár Imre szobrászmüvésznek és Ruzicskai György festőmüvésznek adományozták,Az

Az ünnepség hivatalos része után Harsányi Gáborral készült a következő magnó felvátel,aki a Jászai-dij második fokozatát kapta.

-Ugy gondolom hogy olyan egyenes volt ez a pálya a Jászai Mari dijig.

-Hát én pedig ugy érzem és ugy tudom is,hogy nem volt olyan

egyenes rettentő sok küzdelem volt benne,Sok-sok olyan szerep, amivel meg kellett birkózni filmszerep,szinházi szerep, volt közte bizony bukás is,de volt közte olyan is,amiért érdemes volt birkózni és verekedni és amiért érdemes volt dolgozni.Gondolok pl.a Bartókiánára,ahol egy olyan feladatot kaptam,amit tulajdonképpen eljátszhatatlan,Kodály Zoltánt. Aztán gondolok arra az Arisztokratákra,amit két nap alatt csináltunk.Rettentő örülök,hogy ilyen fiatalon megkaptam azt a Jászai Mari dijat.még hozzá a második fokozatot.Ugy gondolom,hogy nagyon ngy erőt ad a jövőre nézve,hogy még jobban dolgözzam,mert hisz rettentő módon inspirál.

-A Fészek Klubból Király Edit tudósitott.

96. I. 13

Fényre fordulók

Kedves, csendes fiatalemberek. Főként a Széchenyi téri képzőművészeti szakkörből ismerem őket. Szinte sohasem hiányoztak: lehetett rájuk számítani. Ahogyan tanulmányrajzaikat, festményeiket is a szakmai igényesség és a kísérletezés izgalma jellemezte. Igaz, az utóbbi esztendőben valahogy hűtlen lettem e szakkörhöz. Ők viszont kitartóan haladtak a maguk rögös, autodidakta útján. Majd mostanában gondoltak egy merészet és nagyot, hogy a szélesebb nyilvánosság előtt is bemutatják munkáikat. Ennek köszönhető, hogy a szegedi Bartók Művelődési Központ B Galériájában ezúttal *Huszár Imre* és *Tárnok Róbert* műveit láthatjuk.

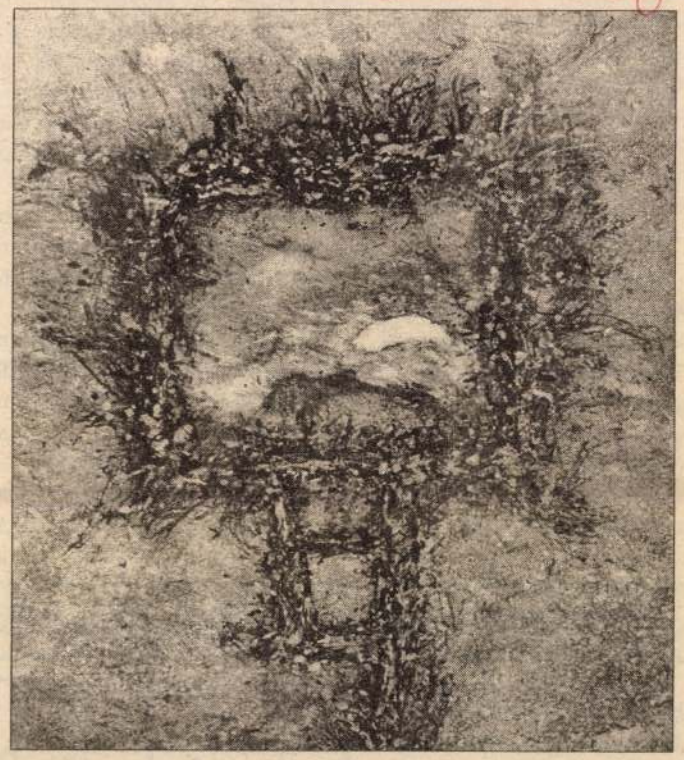

Színes, eleven, már-már meglepően változatos képanyag fogadja a látogatót. Akadnak itt parányi akvarellek és méretes olajkompozíciók, puritán fotómunkák és színrobbanásos festmények, nem is szólva a természetelvű és absztrakt felfogás lüktető váltakozásáról. Így az első pillanatokban nem is gondolnánk, hogy itt csupán ketten szerepelnek. Más kérdés, hogy a bemutatott művek aránybeli megosztása is meglepetést kelthet. Elvégre Huszár Imre legalább háromszor annyi képet vonultat fel, mint kiállító társa. Hogy mi ez az aránytalanság? Annyi bizonyos: korántsem valami öntetszelgő, diktatórikus egoizmusról van szó. Inkább egy kollegiális, baráti megegyezés eredményéről. Ebben pedig az alulmaradó okos önismerete dokumentálódik.

Mert hát Huszár Imre jóval vitálisabb, tehetségesebb egyéniség, mint Tárnok Róbert.

Az utóbbi fiatalember jobbára csak szelíd, tanulmány jellegű akvarell munkákat mutat be. Találunk itt hamvas, ropogós csendéleteket, omlékony portrékat és egészalakos figurákat. Mi több: egy-egy produkción az elvontabb, korszerűbb formaképzés jegyei is feltűnnek. Nem is túlságosan rosszul, s nem ízléstelenül. Ennek ellenére Tárnoknak még sokat kell gyakorolni, érlelődni, hogy igazában túllépjen a jó értelemben vett amatőr színvonalon. És itt a jó értelem annyit tesz, hogy munkái lényegében korrektek, gusztusosak és szépek. Ám ennél semmivel sem jelentenek többet.

Huszár Imre művei között viszont alkalmanként felvillanyozódik a néző. Mert olyan művek, olyanféle szín- és energiakoncentrátumok kerülnek a szeme elé, amelyek úgyszólván magukhoz szippantják és egy jókora ideig el sem engedik a kémlelő tekintetet. Ez pediglen biztató jel. Annál is inkább, mivel az érdemi alkotó munka valahol ott kezdődik, ahol túl bírunk lépni a hagyományos, szokványos képzeteken.

De ne vágjunk a dolgok elébe! Huszár művei ugyanis lehetőséget adnak, hogy mi is végigjárjuk azt a folyamatot, amely a természetelvű, realista formálástól egészen a szürreális, absztrakt komponálásig vezet. Látható például: az alkotó az utóbbi időben mintegy hátat fordít a figurális témáknak. Helyettük inkább a természet misztériumát vizsgálja. A füvek alázatos gazdagságát, a fák időtlen bölcsességét vagy az égbolt távlatos melegségét. Mindezt azonban nem csupán azért teszi, mivel szemlátomást imádja a természetet. Hanem leginkább azért, mivel e sajátos témakör szinte magától kínálja a kötetlenebb, elvontabb kifejezési módszereket.

Már a fotóknál is felbukkan e törekvés. A mezei gyomnövények párosán mindenesetre furcsa, összekötő gézfonat világol, miként a naturális képzetű téglatestben is keresztek sötétlenek (Együtt sem könnyebb, Jel). Kiderül itt: Huszár Imre azért mégsem bízik teljesen a véletlenekben. Innen adódik, hogy leleményes módon a kamera objektív szigorát is beépíti munkamódszerébe. Közben a részletek igazságát, eredetiségét és formagazdagságát forszírozza.

Persze más dolog a fotó, s megint más a festészet. Mégis azt látjuk: a formai alázat és érzékenység a képfelületeiről sem hiányzik. Már csak azért sem, mert Huszár a mértéktartó, szolid elvonatkoztatás alternatíváit is kipróbálja (Életfa, Forrás). Aztán egyre–másra felszabadultabb, ösztönesebb lesz előadása. Ami a programadó őspalettán vagy A történet kezdetén még zárt, szerkezeti kötöttségű színlátomás, az a Nyár kompozícióján már egy hallhatatlanul oldott lírai improvizációvá válik. A Tükör és a Hajnal pedig a legmegkapóbb csúcsokat jelenti. Mert a színbeli expressziók hátterében tartalmas formai és szerkezeti meggondolások munkálnak. Talán épp erre kellene vigyáznia Huszár Imrének a legjobban a következőkben. Hogy bármennyire is absztrahál, de azért biztonságos szakmai, érlelési tapasztalat legyen a lába alatt.

Nincs mese, jönnek a fiatalok, Palikám – mondta pataki Ferenc festőművész, amikor befejeztük e tárlat anyagának zsűrizését. Most se tudok mást válaszolni csak azt, hogy jöjjenek csak nyugodtan, ez a világ rendje. Minthogy érdemi utánpótlásra a művészetben is eleve szükség van.

SZUROMI PÁL

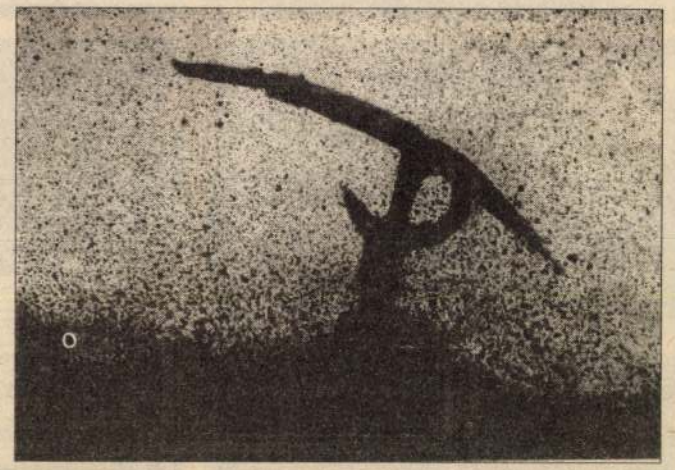

Mint ahogyan lapunkban már beszámoltunk róla, Szegeden megnyílt a Csongrád Megyei Gyermek-képzőművészeti pályázatra beérkezett művekből rendezett kiállítás. Alant a díjazott alkotások láthatók lapunk fotóriporterének felvételein.

A Sándorfalvi Általános Iskola 4. osztálya I. díjas alkotásának részlete (fönt).

Horváth Anikó (Szeged, Odessza II. Ált. Isk.) festménye, mellyel második díjat nyert (balra).

Hajdú Dóra (Hódmezővásárhely Közp. Ált. Isk.) ugyancsak II. díjas képe (alul balra).

A III. díjat Szabó Gábor (Csongrád, Kossuth Lajos Ált. Isk.) ezzel a linómetszettel nyerte, iskolatársával, Horváth Jánossal együtt (alul jobbra).

gyermekvilág

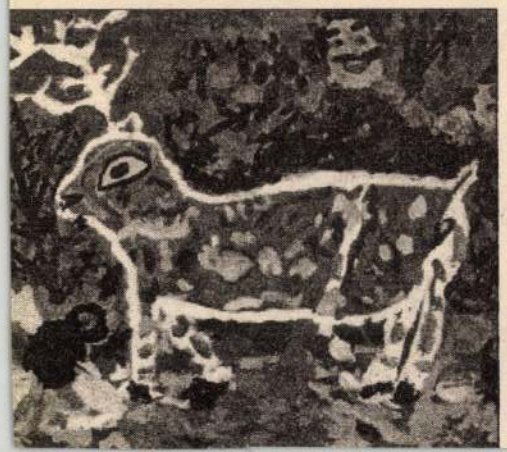

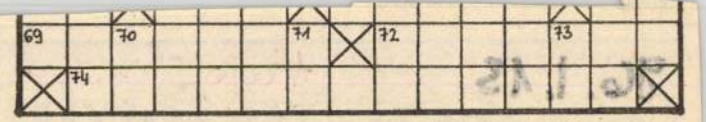

Gépkocsijelzése: WAL. 44. Becézett Ibolya. 46. Hanghordozó is. 47. Ősi japán vallás. 48. Főnév rövidítése. 49. Szürkésbarna madár. 51. Hangtalanul szab! 52. A földkerekség latinul. 54. Elgázol. 55. Kártyajáték. 57. Ezt énekel, aki dalol. 58. Majdnem tele! 59. Két morzehang. 60. Személyes névmás. 62. Férfinév angol nyelvterületen. 63. Európa-kupa. 64. Tudományos tétel. 65. Rémült. 68. Titán vegyjele. 69. Sárgarépafajta. 72. Nem kifejlődött. 74. Gépkocsijelzése: PNG.

Függőleges: 1. Női név. 2. Római pénzegység. 3. Kicsit megsuhint! 4. Dinasztia a rózsák háborújában. 5. Tiszta, üres. 6. Olasz televízió. 7. Sportműsor címbetűi. 8. Atlanti-óceáni szigetek. 9. Ezermilliomod részt jelöl. 10. Össze-vissza ken! 11. Szamárhang. 12. Kézjegyével ellátta. 13. Gépkocsijelzése: RP. 15. Gépkocsijelzése: FL. 18. Gépkocsijelzése: RM. 22. Bátor. 25. Ellenállóvá tesz. 26. Őrlemény. 28. Iskola a gyerekek nyelvén. 30. Megyeszékhely. 31. Peregni kezd! 33. Ókori kínai filozófus. 35. Ez a típus mintagép. 38. Németország német névbetűi. 39. Olajoz. 41. Fordul, perdül népiesen. 42. Lúd. 43. Észak ismert idegen szóval. 45. Hirtelen belefog. 48. Ritka női név. 50. Lakótelep röv. 51. Műholdas csatorna. 53. Kárt okozó eset. 55. Sablon. 56. Kikötőváros Sapporo közelében. 59. Tobzoska. 61. Ez évi. 64. Csúcsérték. 66. Majdnem kiég! 67. Ottani azonos hangzói. 70. Tetejére. 71. Tanú páros betűi. 73. Igekötő.

KENYERES JÁNOS

Beküldendő: a vízszintes 1., 41., 74. és a függőleges 13., 15., 18. számú sorok megfejtése.

Beküldési határidő: január 17. Kizárólag levelezőlapon. A levelezőlapra kérjük ráírni: Keresztrejtvény. Cím: Reggeli Délvilág–Szegedi Napló Szerkesztősége, 6701 Szeged, Postafiók 625. A jó megfejtést küldők közül heten könyvjutalomban részesülnek.

A január 6-án megjelent rejtvény helyes megfejtése: Camembert. Parenyica. Trappista. Ementáli. Kvargli. Parmezán. Rokfort.

Könyvet nyertek: Molnár Andrásné (Makó, Szegedi u. 48.), Dömsödi Sarolta (Vásárhely, László u. 7/A), Pilisi Mihályné (Vásárhely, Kutasi u. 49.), Virág Róbert (Makó, Mikes K. u. 38.), Katona Margit (Retek u. 3.), Pigler Ferenc (Csongrád, Ady E. u. 7.), Soványné Molnár Erika (Szentes, Vadaskert u. 27.).

Gyermekeknek: Számonként fejtendő

Minden meghatározásra egyetlen betű a válasz. Helyes válaszok esetén, a betűket minden négyzetbe kiírva, egy részletet kaptok Endrődi Sándor verséből. Ez a megfejtés.

Meghatározások: 1. Ezer. 2. Feszültség jele a fizikában. 3. Ötven. 4. Egy; áramerősség. 5. Többesszám jele. 6. Ausztriai gépkocsi. 7. Múlt idő jele. 8. C-dúr skála harmadik hangja. 9. A leggyakoribb magyar hang. 10. Töltés jele a fizikában; vagy fénysebesség jele. 11. Út jele a fizikában; kötőhang. 12. Nitrogén. 13. Feszültség mértékegysége. 14. Szünet jele (az ének) a kottában. 15. Az Omega magyar megfelelője. 16. Átmérő a matematikában. 17. Nyomás vagy foszfor jele.

A megfejtés beküldésének határideje: január 17. Kizárólag levelezőlapon. A levelezőlapra írjátok rá: Gyermekrejtvény. Cím: Reggeli Délvilág–Szegedi Napló Szerkesztősége, 6701 Szeged, Postafiók: 625. A jó megfejtést küldők közül heten könyvjutalomban részesülnek.

1	2	3	4	5	*	6	*	7	8
3	*	3	9	3	5	9	10	11	5
8	1	*	7	6	13	6	11	14	15
16	4	5	*	11	14	8	17	9	12

A január 6-i rejtvény helyes megfejtése: A tudásnak keserű a gyökere...

Könyvet nyertek: Molnár Piroska (Vásárhely, Fecske u. 21.), Kertész Tímea (Szentes, Kossuth u. 17.), Sovány Blanka (Szentes, Vadaskert 27.), Herczeg Géza (Makó, Rigó u. 6.), Szabó György (Makó, Fiumei u. 12.), Engedi Peti (Makó, Váradi u. 93.), Muzsik Zsolt (Vásárhely, Tornyai J. u. 8.).

MDK.

Huszár Imre

Jászberényben a Járási Pártbizottság uj épületén dombormüvével van képviselve .

Szolnommegyei Néplap 1965 márc.18.

lap -

A Tanítás szobor Huszár Imre műve, 1966 óta áll Budapesten, a MüM Tanintézet előtt, XI., Fehérvári út 149.

— Nem kellya

hibás volt, a házasság kudarcra van ítélve. Hová fordulhatnak azok, akik meg szeretnék menteni szétesőben levő házasságukat?

— Legtöbben barátjuknak, barátnőjüknek, esetleg közeli hozzátartozóiknak panaszkodnak. Tanácsot kérnek, mitévők legyenek. Akadnak szép számmal olyanok is, akik újságok szerkesztőségeihez fordulnak, segítséget remélve. Megítélésem szerint az ilyenféle tanácsadás lehetőségei korlátozottak. A barátok jó tanácsai — ilyen-olyan elfogultságok miatt — egyenesen bomlasztóan hatnak a házasságra. Nagyobb jövőt jósolok a tudományos megalapozottságú házassági tanácsadói hálózatnak. Itt nem a tanácsadáson lenne a hangsúly, hanem a kapcsolat alapvető problémáinak a föltárásán. Ehhez szorosan tartozhatna — mintegy a megelőzést szolgálva — a párválasztási tanácsadó. Itt a jelentkezők szakemberek segítségével tisztázhatnák a partnerrel kapcsolatos igényeiket. Viszonylag tárgyilagos képet nyerhetnének saját magukról is. Ez az ön- és társmegismerés sok, későbbi problémától kímélné meg a házasulandókat.

Jelenlegi egészségügyi hálózatunk még nincs fölkészülve ilyen szervezet létrehozására. A társkereső szolgáltatások csak pótlékai, de nem teljes értékű helyettesítői ennek a kétlépcsős rendszernek. Bízom benne, hogy egyszer működni fog valamilyen tudományos fölkészültségű tanácsadói hálózat. Az emberek sikeres párválasztása és harmónikus házassága ugyanis nem pusztán magánügy: a társadalom ügye.

Vas Júlia

Huszár Imre

nobránmúvén

Líra és hivatas. „A Tanítás" c. nobsor 1960-ótá áll Rpen a MÜM Tanintézet előtt. xl. Jev. Fehérvárváton.

Családi lap
1981 máj.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
1975 MÁR 15
Népszava
Huszár Imre

1021

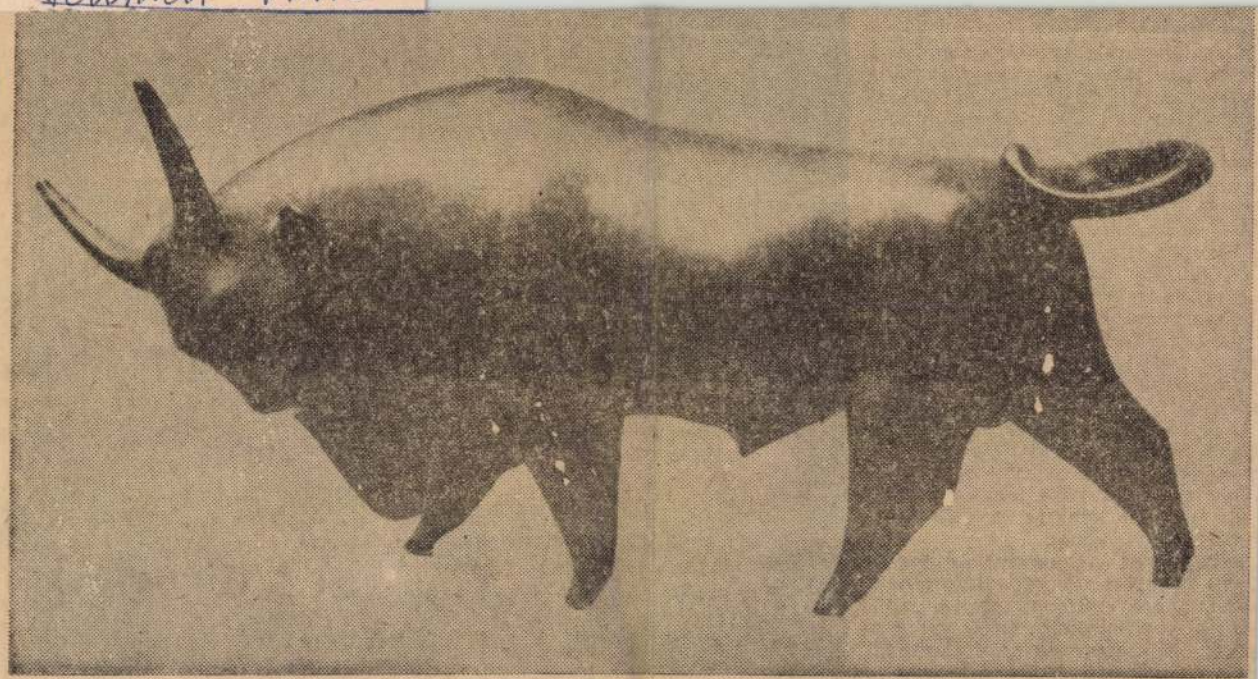

Huszár Imre: Bika

mbol, akar, hogy a kék madar el
e rebbenjen.

Mert jól láttam én: ahhoz az em-
ertípushoz tartoznak, amelyik egye-
esen elébe fut az öregségnek. Ez az
mbertípus túl hamar letesz mind-
rról, ami mozgékony fiatalságához
rtozott, a kényelem hívogató sza-
ára, mely kényelem lenyugodásnak
inteti fel magát, mint a tekintélyt
lelő korosodás tiszteletre méltó
etformája, melyhez nem illik a fia-
lok játéka. Egy szép napon aztán
nagyon is korán jött szép napon
olyasmi is visszahozhatatlan lesz,
minek az elmúlását nem érlelte még
eg az idő. Lásd ezeket a szülőket,
etük sugaras delén, biztos beleda-
ádásnak indulva az autójukba, mi-
ént karikagyűrű dagad idő teltével
jjunk húsába — lásd titkos idilljü-
et az emlékek közé űzött csónakkal
sátorral. Mint akik lehajtott fővel
egy édesbús sóhajjal beletörődtek
Élet Törvényébe.

Ugyanakkor aggastyánt is isme-
ink, ki nyaranta ott ül korabeli
elbootjának evezőinél, szeli a parti
zeket, s indiánosdit játszik meglett
aival, akik gyerekeknek látszanak
ttila papája mellett, noha évjáratu-
at tekintve alighanem megelőzik őt.
Hiába, nem vagyunk egyformák

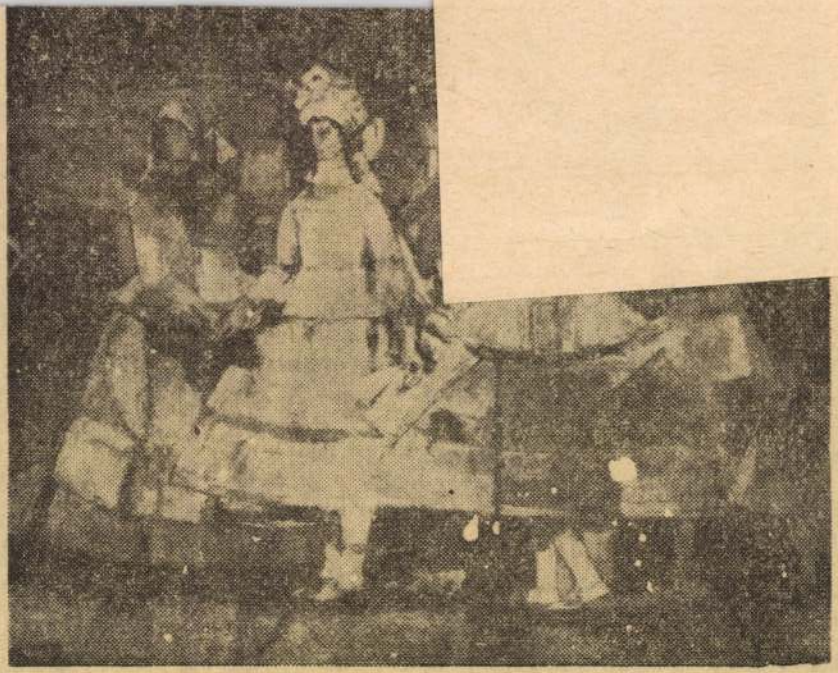

Sarkantyu Simon: Tolnai esküvő (freskórészlet)

Huszár István

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61

Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1970 MÁR 13

KELETMAGYARORSZÁG

Nyíregyháza

KRUDY-ILLUSZTRÁCIÓK. Huszár István szabolcsi képzőművész befejezte Krúdy Gyula műveihez készített 16 darabból álló illusztrációsorozatát. Elsősorban az író novelláihoz készített fametszeteket, amelyek a Nyírség írójának állandóan visszatérő, kedvenc figurái: Szindbád, Pisztoli és Csinosi.

1974

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1977 MÁJ 26
GANZ-MÁVAG DOLGOZÓK LAPJA

Huszár István

1/102

Huszár István: Portré

ras, amelynek eszkö
net megömlesztik,
zemcsékre porlasztjá
dott felületre röpít
émréteget alakítanak
ven kötés alakul ki
ém és a szórt bevona
iffuziós (1), adhéz
hindkettő együttesen

2. Nagyértékű, utól
en hozzáférhető acélszerkeze-
ek felületvédelmére rendsze-
int kombinált bevonatrend-
zereket alkalmaznak. Elfoga-
ott gyakorlat szerint az aláb-
iak közül mit tekintünk
ombinált bevonatrend-
zernek: kitt + festék (1), fosz-
átréteg + festék (X), fémszórt
éteg + festék (2)?

3. Megjelenési forma szerint
lyukkorrózióhoz három jel-
egzetes típus tartozik: bema-
ódás, pontkorrózió (pitting) és
zivacsos korrózió. Mi jellem-
ő a pontkorrózióra: kis átmé-
őjű, tűszúrásszerű, mély lyuk
1), pontszerű elszíneződés (X),
lyuk átmérője nagyobb,
nint a behatolás mélysége (2)?

4. A többrétegű galvánbevo-
natok kialakításánál nem
nindegy, hogy az egyes fémré-
egek milyen sorrendben köve-
ik egymást. A védendő acél-
elülettől kiindulóan hogyan
pítené fel a védődíszítő több-
étegű galvánbevonatot: nik-
el—króm—réz (1), króm—réz
-nikkel (X), réz—nikkel—
róm (2)?

5. A felületre tapadó szeny-
veződések (zsír, olaj, sár stb.)

nem okoz (2)?

10. A sürített levegővel mű-
ködtetett Airless nagynyomású
festékszóró készülékeket kell-e
földelni és ha igen, miért?
Nem kell (1), igen, a készülé-
keket védeni kell a kóboráram
ellen (X), igen, mert a sztati-
kus (dörzs) elektromosság ki-
sülési szikrája tüzet okozhat
(2).

A helyes megfejtők között
húsz nyertes részére a Ganz-
MÁVAG által felajánlott bar-
kácsszerszámok kerülnek ki-
sorsolásra.

A VII. számú szelvény be-
dobásának határideje: május
25. (szerda) 12 óra, a kapuknál
elhelyezett „Korrózióvédelmi
totó" feliratú ládákba. A játék-
ban saját készítésű szelvénnyel
is részt lehet venni.

VII. számú szelvény

1. 1 X 2
2. 1 X 2
3. 1 X 2
4. 1 X 2
5. 1 X 2
6. 1 X 2
7. 1 X 2
8. 1 X 2
9. 1 X 2

Huszár István

Könyvkötő Nyitra

XIX

l.

Budkönyvkötők

33. l.

segeire az 19[illegible] évi 12[illegible]
bemutatott elszámolás me
ható, ha a ./. alatt viss
ban forgó munkálatokról
visszaküldött felülvizsg
leteit is csatolni s ill

Egyben felkére
gositást adni arra nézve
tott számadás 58 K.44 f.
a felülvizsgálati jegyző
kiadást tüntetett fel, me
delettel utalványoztatot

Budapes

68.51
58.44
126.95

Huszár István
nyomdász
Nyitra

l.
Kertész nyomtatott
288. l.

, pedig a mausóleumba a
is a közbiztonság kedvéért

ágos Uramat, hogy a telefont
gel méltóztassék bekapcsol-

ételt kifejezés e mellett vagyok
ius 25 cm

a legalázatos alb szolgája

Kalatovics Vendel
Mauzoleumi Őr.

Huszár István

A Képcsarnok Vállalat nyíregyházi Benczur Gyula termében öt művész kiállítása nyílt meg, melyen művei szerepelnek.

Népszabadság, 1972. márc. 4.

Huszár István

Babonák, gyr.
Estella álma (Knódy illusztr.) gy.

Szabolcs-Szatmári képzőművészek
őszi tárlata, Nyíregyháza 1971/dec.

Huszár István

Estella (Kindy illusztr.) gr.
Spekulatív harmónia gr.

Szabolcs-Szatmári képzőművészek
őszi tárlata, Nyíregyháza, 1971/okt.

Husiár István

Estella, repr.

Szabolcs-Szatmári képzőművészek
Őszi tárlata, Nyíregyháza 1971. okt.

Huszár István

A törvösmester, gr.

Szabolcsi-Szatmári képzőművészek
Ősi tárlata, Nyíregyháza 1971/okt.

Huszár István

MTK

szerepelt a tárlaton.

"Händel D-dur szonáta"
"Krudy-illusztrációk"

Dankó Imre: A VII. Alföldi tárlat Gyulán.
ALFÖLD 1964 jun. 569-570. lap.

Huszár István

Szabolcs-Szatmári művészek
törzsgárdájának tagja

Muraközi ágota: Szabolcs-Szatmár
képzőművészei

Alföld 1971/5 86 old.

Tüzsér István szobra

A hold

Alföld 1971/5 11old.

Huszár István

Rakamazon él. Kitűnő grafikai készsége, kultúrált színlátása, formaérzéke alkalmassa teszik szépségeszmények meghódítására. Az Alföldi Tárlatokon a Miskolci Grafikai Biennálékon, Ungváron 1970-ben nagy sikerrel szerepelt képeivel

Murakózi Ágota: Szabolcs-Szatmár képzőművészei

Alföld 1971/5 87-88 old.

Huszár István
festő.

A zakamari Huszár István vallo-
zatos anyagában szerepel a Morotva-
sor. Kundy munkit is illusztrált,

Tóth Ervin: Szabolcs-szatmári képzőművészek....
Művészet, 1970.november - 33.lap

Huszár István

Tolaji hegy lisó 29 X 41,3

II. Miskolci Orsz. Grafikai Biennale. Miskolc 1963.
Herman Otto Múzeum. Kiáll. Zat. Bev. Kocsoph Á'kos

Huszár István

Két fejre szerepel az alábbi táslatom Nyiregyházán

Kosokmay Gyula: A XIV. őszi táslat

Keletmagyarország 1969 XI. 16

HUSZÁR ISTVÁN

"MAGÁNYOSAN" C. KÉPE ÉS „HOLD" C. SZOBRA (ENK.) SZEREPEL AZ ALÁBBI TÁRLATON.

BURGET LAJOS: MA NYÍLIK A XV. ŐSZI MEGYEI TÁRLAT

KELET-MAGYARORSZÁG, 1970. OKT. 25.

MDK.

Huszár István

Kiállitási hiradás

Hajdubiharmegyei Népujság 1966 márc.2o.

Huszár István, grafikus.

„Kovády és a Nyírség" c. idézet=
gyűjteményt illusztrálta.

– : Két évforduló

409.1.

A KÖNYVTÁROS, BP. 1963. július

XIV/7

MDK

Huszár István

Kruday illusztrációiból kiállítása nyílt Nyíregyházán

N.N.: Befejeződtek a nyíregyházi művészeti hetek

Kelet magyarország 1969. III. 29

Husnár István

Díjat nyert a megyei jub. i pá-
lyázaton

Keletmagyarország, Nyíregyháza
1970. nov. 20.

Huszár István

Szerepel a debreceni tavaszi
találaton

Megnyílt a tavaszi tárlat
Hajdú-Bihari Napló, Debrecen
1970. ápr. 30.

Huszár István, grafikus

MDK

Kroudy műveihez készített illusztrációkat.

— : o „Szindbád, Csinos ....." 12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970 márc. 24.

Huszár István

Rakamazon él

Szerepel az alábbi tárlaton.

Veszprémben

(vezhát): 1x Ex Libris művészei

Kiállítása megyei könyvtárban

Napló 1969 VII 18

MDK

Huszár István, grafikus

fametszeteivel illusztrált ajánló bibliográfiát adott ki a nyíregyházi megyei könyvtár.

— : „A Békéért címmel ....."

550. l.

A KÖNYVTÁROS, BP. 1962. szeptember

XII/9.

Theszár István
festő

A Bessenyei György Népművelési
Főiskola növendéke volt.

Telepy Katalin: Szabolcs-Szatmár megye...
Művészet, 1969. október – 45 lap.

Huszár István
grafikus

M.D.K.

„Munka" c. műve.

Kocsogh Ákos: Első miskolci országos grafikus biennálé

Művészet, 1962. február. — 28 l.

MDK

Huszár István

Kiállitási hir

Keletmagyarország 1968 juni 16.

MDK

Huszár István

Kiállitási hir

Szocialista müvészetért 1968 jun.

HUSZÁR István

87. Pletyza I. lus, 15 x 20 cm.
88. Éva II. anfalt-kréla, 58 x 49 cm.
89. Bányatelep, (Pécs) lus, 30 x 69 c
90. Pletyza III. anfalt-kréla, 53 x 84
Repr.: Pletyza I.

Érseki Magyarország Területi képzőmiszeteti Kiállítás 1965 Bp.
kat. bev. Arad Óra

M.D.K.

Huszár István, festő

művét említik:

Kádár Zoltán - Thoma László: Jegyzetek a debreceni Területi Tavaszi Tárlatról,

ALFÖLD, Debrecen. 1968. XIX. évf. 7. sz. 66. old.

Huszár István

Rakamazi pedagógus kiállítása a szerencsi várban Lavotha Géza festővel.
Fotó a kiállításról.

Északmagyarország 1966. ápr. 13. 6. l

MDK

Huszár István

Kiállitási hir

Keletmagyarország 1967 nov14.

MDK.

Huszár István

Kiállitási hir

Keletmagyarország 1967 nov.14.

1021

Huszár István

1974.IX.19.Televizió 19.3o Gnó

TV.Híradó

A hangulatos környezet immár 5. éve a képzőművészek otthona. Igaz csak egyhónapig, mindig szeptemberben találkoznak Nyíregyháza Sóstón hazánk és a szocialista országok művészei. Alkotó munkához baráti eszmecserére, ideálisabb környezet aligha akad a Szerén Alapnál, ahol az idén 15 hazai és külföldi szobrász, festő és grafikus tölt egy hónapot. Néhány arc a Sóstói művésztelep tagjai közül. Helmuth Dil Berlinből érkezett, legközelebbi kiállításán az Almaszedő festménye is szerepel. A leningrádi Jurij Podlianszki a megye járások alkalmával gyakran elővette vázlatkönyvét. A szabolcsi táj épp ugy ihletője volt, mint a szatmárnémeti Kopjafák. A bolgár grafikus Vladimir J.Ivanov az egyik legszorgalmasabb alkotója a telepnek. Ő ilyennek látta a megye székhelyt, Nyiregyházát. A szomszéd szobában dolgozó Lublini A.Kologyiejev a modern irányzatok hive, hasonlóan kollégájához az ugyancsak lublini Jan Kopekhez. A szabolcsi Huszár István éppen ott jártunkkor kezdett legujabb művéhez, 27-re azonban ez is elkészül. Ekkor mutatják be ugyanis a nagyközönségnek, a Sóstói Nemzetközi Művésztelep tagjainak vendégeinek itt készitett alkotásait.

1024

Hornyánszky Viktor

Huna'i Istvan

Alföldi táj	gouache
Csendélet	"
Falurészlet	"
Kordás	"
Tegnapi táj	" (5 old.)

Szabolcs-Szatmár megyei képzőművészeti kiállítás. 1959. katalógus

MDK

Huszár István

Kiállitási hir

Keletmagyarország 1968 nov.5.

Huszár István

Tokajban grafikai kiállítás nyílt
műveiből.
Radnóti illusztrációi /repr./

Északmagyarország 1967. márc. 9. 4. l.

/Huszár István/

Képekkel

szerepel a XIII. magyar őstörténeti kiállításon

Kosokmay Gyula: A XIII. magyar őstörténeti Kiállítás

Keletmagyarország 1968 XI 7. Gold.

Huszár István

Szerepel az alábbi tárlatom
Nyíregyházán

Dr. Telepy Katalin: Benczústól
magyarukig.

Kelet magyarország 1969 V. 9

HUSZÁR ISTVÁN

1.) Kénülődés, 1961. fametrot 20×25
2.) Munka I. – a Nyár – 1961. fametrot 36×25.5
3.) Munka II. – az Ősz – 1961. fametrot 35.5×25.5
4.) Harapás, 1961. –"– 20×24.5
5.) Rosás, 1961. –"– 15.5×10.5

I. Miskolci országos grafikai biennálé Kat. bev. D. Fehér Zsuzsa. Miskolc, 1961.

HUSZÁR ISTVÁN

Tokaji hegy linómetszet 29 x 41.3

II. Miskolci országos grafikai biennálé Miskolc, 1963.
Kat. bev. Kocsogh Ákos

Huszár István

„Leányfej" c. műve (eml.)

szerepel az alábbi táslaton

N. N.: Szabolcsi képzőművészek táslata a zakamari Kisgalériában

Kelet-Magyarország 1968 X. 6

Huszár István

„Várakozó" és „Krúdy ilmuszácib" c. műve (eml.) szerepel az alábbi tárlaton Nyíregyházán

Páll géza: hagyei képzőművészeti tárlat

Kelet-hagyarország 1968 X. 15

Huszár István

Megbírást kapott egy veterán
portré elkészítésére

b.e.: Veteránok portréja

Kelet - Magyarország 1969 II. 16.

Huszár István

Szerepel az alábbi táslatan

b.e.: Kabolszi képőművészek
táslata a Tészek klúbban

Kelet-Magyarország 1969 II. 16.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

KELET-MAGYARORSZÁG

Fennés István

1968 ÁPR 26

Ezerötszáz látogatója volt a megnyitás utáni két napon Huszár István és Nagy Mihály képzőművészeti tárlatának a mátészalkai szakszervezeti művelődési házban.

100

grillmadarak. [illegible]
Áprilisban hallották először.
Tánczene. — 21,45: A magyar
költészet századai. Kassák La-

Huszár István

fl: A Kelet-magyarországi művészek kiállítása a debreceni Déri Múzeumban.

Magyar Nemzet, 1967. V. 18.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR IFJUSÁG

1968. AUG 16.

1021

Műgond

Gyakorta ismételjük a közhelyet, mely szerint a művészet nem ismer határokat. Aztán mégis meglepetést okoz, ha a nagyvárosok zajától távol élő, szigorú mércével mérő, műgonddal dolgozó alkotóra találunk. Olyanra, aki nem sikere teljében vonult vissza a lármás utcákból, hanem kezdettől magára utaltan halad pályáján. Ilyesfajta meglepetéssel örvendeztetett meg Rakamazon Huszár István. Külseje után ítélve különc, nemcsak itt, nagyobb helységben is feltűnést keltene szakállas arca. Szándéka szerint nincs ínyére a látszattal kiváltott csodálkozás. Festményeivel, rajzaival kíván — no, nem csodálatot — megbecsülést szerezni művészi törekvéseinek. Rendszeres kiállító az alföldi tárlatokon, serkentője, mondhatni szellemi házigazdája a rakamazi műcsarnoknak. Ebben a teremben immár rendszeresen kapnak kiállításra lehetőséget a szabolcsi fiatal képzőművészek.

Nemrégiben Huszár István néhány szép grafikája és olajképe került a kiállító terem falaira. Irodalmi alkotások illusztrációi — az ihlető művet az iskola diákjai mutatták be a megnyitón, a nálunk kevéssé művelt kisgrafikák; barátok, ismerősök könyveit jelző ex-libris sorozatának legkedvesebb darabjai.

Rakamazról is nyomon követi a hazai és külföldi művészeti vitákat, nyaranta a tokaji művésztelepre látogató festőkkel társalognak képekről, festői elképzeléseikről.

Tíz napig táncoltak, daloltak a VIT

Ezüst-érmes gimn

Parragh István tizenhat éves pesti
Központi Művészegyüttesének táncos
ezüstérmével jött haza Bulgáriából. I
val belopta magát a közönség és a sz
zetközi zsüri szívébe.

Véletlen csupán, hogy Pistáról töb
mint a KISZ-együttes más tagjairól.
ugyanis, két izzasztó próba között be
kesztőségünkbe, azzal a gondjával,
hattól déli tizenkettőig tartó munkát
lálni, de ez önerőből nem megy. A p
nagy szüksége lenne — mondta —,
száz forintot kell befizetnie hozzájár

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

KELET MAGYARORSZÁG

1969 JAN 5

1021 KELET MAGYARORSZÁG –

HUSZÁR ISTVÁN

Huszár István: SRÁC

— VASÁR

vagy nem kenni?

Fábián alighogy ledőlt az ágyra, elaludt a felesége szentenciájával a fejében. Rettenetes álom kerítette hatalmába. Apja, a jó öreg Fábián százszoros nagyságúra növekedve, kimeredt óriási szemekkel nézett rá, s így dühöngött: „Ötven évet éltél meg tisztességgel és most korrupción jár az eszed? De méltatlan vagy a Fábián nemzetségre!" Ezután a rokonság valamennyi tagja ott termett és üldözőbe vette őt...

Felriadt. A másik oldalára feküdt. Az álom most egészen másképpen folytatódott. Ragyogott a nap, s kellemesen enyhe szél lengedezett. Körös-körül virág és a virágok közötti ösvényen találkozott a tanács osztályvezetőjével, aki fejbólintással átvette tőle a pénzt és olyan fényesen ragyogott az arca, mintha ezerágú csillár lenne.

S ez az álomkép annyira elfeledtette vele a korábbi „apai intelmeket", hogy reggel csak egyetlen gondolat foglalkoztatta: szépen leragasztani a cikornyás borítékot, ahová a pénzt tette a felesége. Mindenesetre bevett négy szemnyi nyugtatót, majd elsietett. Menet közben többször megtapogatta a belső zsebét. A tanács első emeletén a szíve hevesebben vert.

— Rendkívül fontos dolog... — Vagy talán más alkalommal?

— Ugyan kérem, rendkívüli dologban bármikor — szólt a nő. — Menjen csak!

Az asztal mellett egy középkorú ember ült. Iratokat böngészett. Fel sem tekintve mondta:

— Nem gondolja, Katika éhgyomorra jólesne egy erős kávé? De nagyon erős legyen ám!

Fábián elköhintette magát és arra törekedett, hogy minél több férfire való jelleket adjon magáról.

Az osztályvezető felemelte a fejét. Méltatlankodva végignézte a jövevényt és az előbbitől egészen elfuló hangon kérdezte:

— Nem tud olvasni? Kint a tábla, hogy csak 11-től van fogadóóra.

— Iskolát végeztem kérem — válaszolt félénken Fábián — de én, Fábián Imre asztalos különleges ügyben jöttem. — Elővette a leragasztott borítékot és az asztal sarkára csúsztatta.

— Ugy! — mondta az osztályvezető — a kérelmet az iktatóba kell vinni.

— Ez nem az — habogta Fábián és az arcán szenvedés és elszántság tükröződött. Önnek szól, személyesen önnek.

Az osztályvezető a borítékért után nyult. Feltépte: kiömlött-

Huszár István
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

KELETMAGYARORSZÁG
Nyíregyháza

1970 MÁJ 17

NAP HÍREI

1021

A SZABOLCSI MŰVÉSZETI HETEK rendezvénysorozatának keretében nyitották meg hétfőn délután Nyíregyházán, a Krúdy mozi előcsarnokában Huszár István festőművész kiállítását. A tárlaton bemutatott illusztrációkat a festőművész Krúdy Gyula regényeihez, novelláihoz készítette. A kiállított 16 fametszet hűen tükrözi a nagy író munkásságát, a nyírségi táj szeretetét. Dr. Ördögh János, a városi tanács vb elnökhelyettesének bevezető szavai után dr. Katona Béla nyitotta meg a kiállítást, amelyen részt vett Krúdy Zsuzsa, az író fővárosban élő lánya. A képen: Huszár István festőművész Kecskovszki József, a Moziüzemi Vállalat igazgatója és Krúdy Zsuzsa.

(Elek Emil felvétele)

KELET-MAGYARORSZÁ

Az NYVSC és Ú[illegible] győzelme az év első mezei futóversenyén

Vasárnap délelőtt Nyíregyházán, a sóstói erdőben rendezték meg Nyíregyháza városi mezei futóbajnokságát. De e versennyel együtt zajlott le a nyíregyházi járási mezei futóverseny is. Az év első helyi, hivatalos versenyének nem kedvezett az időjárás, de így is összesen közel 300 főnyi versenyzőgárda gyűlt össze. A városi verseny elsősorban az NYVSC atlétáinak, a járási pedig az újfehértói versenyzőknek hozott sikert. Eredmények:

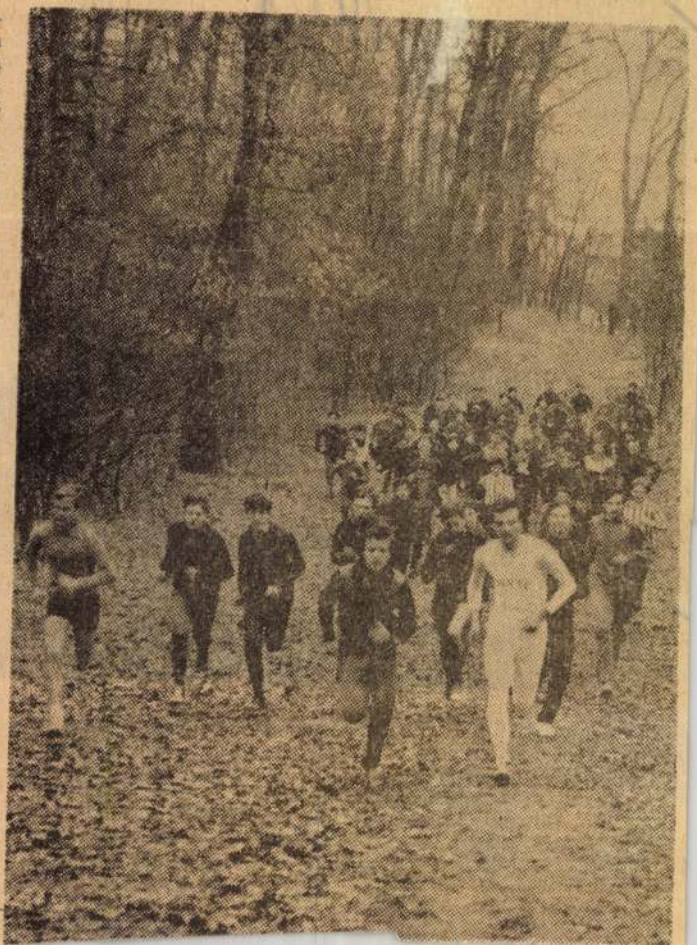

VÁROSI BAJNOKSÁG

Serdülő lányok (kb 500 m-en): 1. Dudics Júlia 1:40,2, 2. Szabó Ildikó 1:40,2 (mindkettő NYVSC), 3. László Irén (Pénzügyi Technikum) 1:44,4 p. *Serdülő fiúk (kb 800 m-en):* 1. Kicska Márton (Mg. Szakközépiskola) 2:36,8, 2. Gilányi Sándor (NYVSC) 2:37,6, 3. Bodnár János (110-es ITSK) 2:38,4 p. *Női ifjúsági (kb 800 m-en):* 1. Szunyogh Ildikó (NYVSC) 3:04,2, 2. Szekszárdi Margit 3:06,8, 3. Ládi Júlia 3:11,0 p (mindkettő Pénzügyi Tech-[illegible]

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR TÁVIRATI IRODA BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-774
1988 JUN 15

KELETMAGYARORSZÁG
Nyíregyháza

1021

Huszár István: Gacsaj „Pesta" temetése

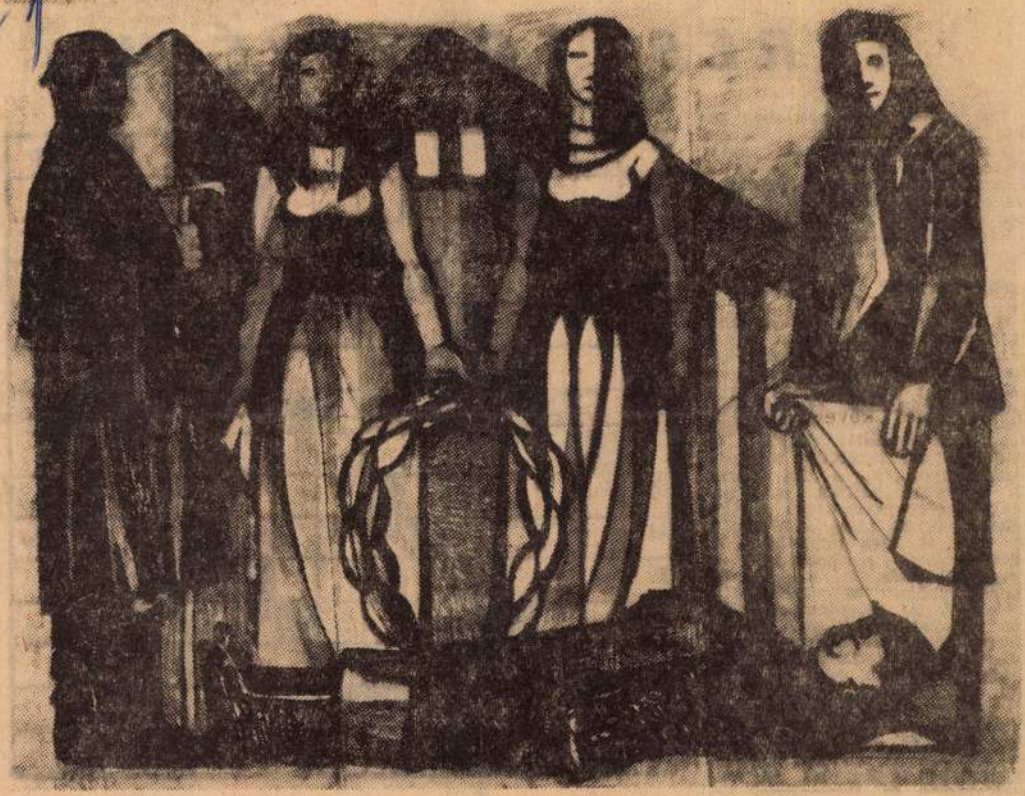

Ki ne hallotta volna a nótát: „Mátészalka gyászba' van, Gacsaj Pesta halva van." A legendás szatmári férfialak most megelevenedik, — még akkor is, ha sosem élt. Huszár István festőművész a szalkai művelődésház előcsarnokában június végéig elkészíti „sgrafittóit", ezeket a színes vakolatból faragott faliképeket. Az egyik falfelületet a képünkön is látható jelenet borítja majd. A kép Gacsaj Pista temetését ábrázolja.

ment és azt mondta Zoltán: „Tudod fiam, ha akkor nem mentünk be a templomba... bizony a jóisten..."

(suha)

társadalmat. De ez
lat, hanem ismé
galom. Mit akar n
dám Matróz csapos

KERESZTR

1893 június 15-én halt meg Erkel Ferenc, a magyar nemzeti opera megteremtője. 1844 január 27-én mutatták be a Hunyadi Lászlót. A közönség példátlan lelkesedéssel üdvözölte Erkel művét, melynek... folyt. vízsz. 1, függ. 11, vízsz. 34 és függ. 13. (Ezek a beküldendő sorok).

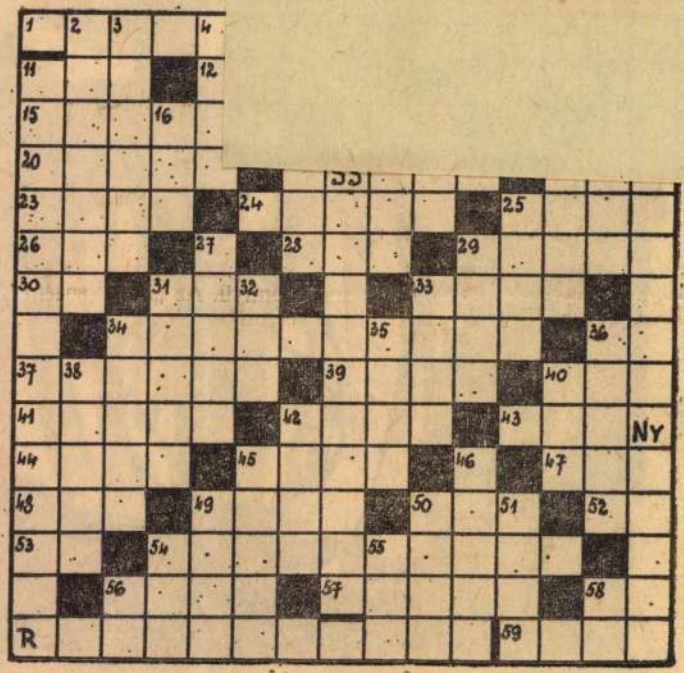

VÍZSZINTES:

11. A-val a végén román tánc. 12. Olasz folyó. 14. Ilyen ügy is van. 15. Magyar zeneszerző keresztnevének első betűjével (XVIII. sz.) 17. Keresztes hangjegy szótagocskája. 19. Hét szélek! 20. „Nincs egy árva fűszál a... közt kelőben" (Toldi). 21. Tudományos, kritikai, történeti tanulmányok. 22. A lim párja. 23. Operában halljuk. 24. Visszsza: magyar származású francia zeneszerző. 25. Lima a fővárosa. 26. SIS. 28. Óra németül. 29. Férfiszemély zsargonban. 30. Zenei rövidítés. 31. Kopasz. 33. Csend jelzője. 36. Ludolf-féle szám. 37. A „Szeptember végén" c. vers is ez. 39. Ünnepi öltözet, díszruha. 40. Harag latinul. 41. Táplálkozik az ökör. 42. Kikötőváros első fele az EAK-ban. 43. Konyhai kellék. 44. Igen termékeny sárga föld. 45. Virágtartó. 47. Vad tanyája. 48. Nem utó. 49. Mértani fogalom. 50. Igekötő. 52. Ektelen: farész. 53. NT. 54. Bosszúállás. 56. Kukoricatároló. 57. Porronggyal teszi a takarító. 58. Latin kötőszó. 59. Becézett férfinév.

FÜGGŐLEGES:

2. A mohácsi csata egyik vezéregyénisége. Keresztnevének első betűjével. 3. Államkincstári (latin). 4. A mérges emberre is mondják. 5. IIL. 6. Igen oroszul. Utolsó. 35. Vesztesége. 36. Zsákmány. 38. Végzett a hízóval. 40. Eszperantó nyelv legismertebb formája. 42. Kártyabemondás. 45. Belső szervem. 46. Az árán felüli összeg. 49. Becézett női név. 50. Elhunyt írónk (Ferenc). 51. Város az EAK-ban. 54. Több

Június 1-i rejtvénypályázatunk megfejtése: Hároméves kortól az önállósulás koráig biztosítsák a gondozottak jó nevelését.

Nyertesek: Bán Mihály, Erdei Nándor, Fekete Lászlóné, ö. Márkus Józsefné és Mélykuti

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

KELET-MAGYARORSZÁG

Műsor „menetrendszerűen" Záhonyban

Ipari tv ötezer bejáró munkásnak?

Megyénkben különösen nagy gond a bejáró, eljáró munkások művelődése, szórakozása. Mint sajátos munkahely: Záhony művelődési munkásainak okoz legtöbb problémát a mintegy 5 ezer falusi dolgozó kulturális gondozása. Néhány órás tartalmas programok összeállításáról van szó, amíg a bejáró munkások a vonatra várnak.

Mindez korántsem egyszerű, de mégis van mód a népművelésre, akadályok és állandó útkeresés közepette. Záhonyban eddig elsősorban a filmvetítések, a váróterem, a könyvkölcsönzők és a váróban elhelyezett televízió műsora jelentették a szórakozást. A filmvetítéseken havonta 1000—1200 várakozó munkás vett részt, főként rövid, népszerű ismeretterjesztő filmeket láttak, vagy balesetvédelmi és egészségügyi felvilágosító filmeket. Minden hétfőn volt vetítés, amíg el nem romlott és használhatatlanná nem vált az igen régi vetítőgép. Jelenleg emiatt bizonytalan ideig szüneteltetni kell a filmműsorokat.

Ha a kártyát nem is szorította ki pozíciójából, egyre többen kölcsönöznek könyveket a záhonyi állomási könyvtárból, havonta 2—300 kötetet, van letéti könyvkölcsönzés Komoróban és Eperjeskén is.

Töprengenek a MÁV művelődési házban, hogyan lehetne esetleg kosaras kölcsönzéssel, a vonaton utazókat is rövid olvasmányokhoz szoktatni.

Kézi Béla, a MÁV művelődési ház vezetője külön programot készített a bejáró munkásoknak. Tervszerűbbé akarják tenni a várótermi tv-nézést, sokszorosított tv-műsort juttatnak el a várakozókhoz, egyes műsorszámokra felhívják a figyelmet. A MÁV művelődési házban képzőművészeti tárlatok is sorra kerülnek, március 29-én nyitották Huszár István festőművész kiállítását, melyet több mint 200 szocialista brigád tervez megtekinteni. Színházi és zenei rendezvények is szerepelnek a záhonyi programban, korai előadásokkal gondoskodnak a bejáró munkásokról, vonatuk indulásától teszik függővé az előadások időpontját.

Merész, de megvalósítható terve is van a záhonyi művelődési ház vezetőjének: ipari tv-kamerát szereznének be, a váróteremben helyi műsorokkal, információkkal, helyi adásokkal szórakoztatnák a bejáró munkásokat. S ez nem is annyira „utópia", mert anyagilag, és technikailag megoldható. Ujszerű, tevékeny eszköze lehetne a bejárók népművelésének.

(PG)

A Kelet-Magyarország
1978. március 31.

...yoztam, elmaradtam. Ez... akarom pótolni.

Mi ebben a sztory? Ké... dezzenek meg egy kőm... vest. Ahhoz, hogy vakol... lehessen, állványt kell k... szíteni, habarcsot keverni, ezt felszállítani, az állványra feladni és a falra felhordani.

— Ezt ő egyedül végezte. Eddig titokban tartottam.

KÉT TALÁLKOZÁS. Ellenőrizte a gépkocsik kihasználását a gumigyárnál. Egyiket megállította. Kifogásolta, miért nincs leterhelve. „Szakszerű" magyarázatot kapott:

— Nézze főmérnök szaktárs! Ennek műszaki okai vannak. Kímélni kell, közvagyon, bejáratás alatt van, a napokban cseréltünk hengerfejpakolást...

Tóth a fejét csóválta és mosolygott:

— Szép, szép a magyarázat szaktárs, csak gondolkozzék, elfogadható-e?

Ugyanezt a gépkocsit vasárnap is látta. — alaposan megpakolva. Négy helyett hat tonna építőanyagot szállított. Saját fuvar volt, C menetlevéllel.

Hétfő reggel a főmérnök a portán véletlenül összefutott a gépkocsivezetővel:

— Valóban nem lehet azt a gépkocsit leterhelni, szaktárs? — kérdezte a meglepett embertől és tovább ment.

Azóta ha találkoznak, összemosolyognak. De erre a „pilótára" nincs panasz.

„FIZETÉS" ZSEBBŐL. Két papirtömböt hord állandóan a zsebében a főmérnök. Egyik céljutalom-utalványokat tartalmaz. Egy-egy „bón" 200 forintot ér.

Sürgetett a nyíregyházi kilencemeletes toronyház átadása. Elmaradás volt. Az erkélyek üvegezését programozás szerint időben nem lehetett már elvégezni. Külön elrendelés nélkül négy üvegest talált munkaidőn túl. Dolgoztak. Megköszönte a munkájukat és kiszakított a tömbből két 200—200 forint-

Ezeket a munkahelyi vezetők prémiumának csökkentésére vagy növelésére használja a főmérnök.

Eddig hatvan „sújtó" utalványt használt fel. De ugyanez a blokk szolgál arra is, hogy az átlagosnál jobb munkát produkálók 5 százalékos prémiumemeléshez jussanak. Ebből is hatvanat használt el eddig.

Egy-egy. A hibát vétők kárára jutnak nagyobb jutalomhoz a jó munkát végzők.

LAKÁSÉPÍTÉSI MECHANIZMUS. Épülnek Nyíregyházán a nagykörúton a négyemeletes lakások. Nyolc lakóépület húsz-húsz lakással. Az utolsó lakás befejezésének határideje 1968 novembere.

Érvelt, bizonyított, magyarázott, hogy ezeknek az építési határidejét öt hónappal meg lehet rövidíteni. A vállalatnál a műszaki vezetők többsége nem hitte. „Lehetetlen." Magyarázza, hogyan változtatta meg az építkezés mechanizmusát. Bonyolult. De nem is ez a lényeg.

— Igaz, most kétnaponként meglátogatom az épülő lakásokat — említi. Azt már nem mondja, hogy ad-e bónokat, s milyent? De ígéri: — a lakók júliusban beköltözhetnek az új lakásokba.

MÉG EGY SZTORY:

Tóth Kálmánt egy hónapja vették fel a pártba.

Farkas Kálmán

Kelet-Magyarország 3

1968. március 31.

nyi hivatalos tisztségét.

Az igazi kérdés azonban még mindig

Én még lusta zsenit nem láttam

A pénzcsinálásról

Klapkáéknál nincs megállás. Az ősvilág rablói című dinoszaurusz-kiállítás ma már régi, adoptált ötletnek számít. *Klapka György* most Mongóliába készül, eredeti őslénycsontokat keresve, miközben a budapesti Nyugati pályaudvar előtt ezrek és ezrek emelik tekintetüket az égre, hogy a Klapka-lottó játékba benevezhessenek.

Valahol, a hatalmas monitor mögött egy ember, a kamerát kezelve vizslatja a járókelőket, akik meglepődnek, amint viszont látják magukat a hatalmas képernyőn.

— Ez az ötlet már jóval a tábla beépítése előtt megvolt. Szerettem volna egy olyan kamerát beüzemelni, amelyik egy női dekoltázst is láthatóvá tud tenni, vagy a képernyőt figyelő, csodálkozó ember fülét vagy az orrát is. Sajnos, ilyen kamerát nem kaptam, így csak a félalakok behozására vagyunk képesek, de néha azért egy-egy járókelő fejét is láthatóvá tesszük nagyban.

— *Jó reklámnak bizonyult ez.*

— Igen, hiányzik a palinak a feje, és nevet. Akár egy tanulmányt is lehetne abból írni, hogy a lefilmezett-kinagyított járókelők hogyan viselkednek, amint meglátják magukat a hatalmas tűzfalon elhelyezett képernyőn. A monitoron sokan hirdetnek, s naponta ezrek figyelik a Klapka-lottó aznapi szavait is.

— *A monitor elhelyezése meglepő ötlet. Nem mehetett minden könnyen.*

— Tavaly december 21-én kezdtük el az építést, és március végére lett életképes. Az engedélyeztetés, megvalósítás szokásos gyermekbetegségei jelentkeztek, de én nem adtam fel az első nehézség után. Olyan típusú ember vagyok, akinek a sok akadály csak újabb erőt ad. Annál keményebben megyek előre, annál kitartóbb vagyok, és annál inkább harcolok.

— *A dinókiállításból kiindulva, ahol hatalmas, mozgatható állatokat láthat a közönség, ön most Mongóliába készül.*

— Áprilisban kezdjük az ásatásokat. A mongol állam engedélye megvan, meglátjuk, hogy mire jutunk. Elég sok pénzbe fog kerülni, de remélem, hogy találunk valamit.

— *A kijelölt területen voltak már ásatások?*

— Hogyne! Volt már ott amerikai, angol és német expedíció is. *Dr. Molnár Pál* geológus, aki a csapat vezetője lesz, már 27 évet kutatott Mongóliában az őslények maradványai után.

— *Az ingatlanbefektetései mellett töpreng-e új dolgon?*

— Van egy törvény Magyarországon, ami azt mondja, a fogyasztó annyi csatornadíjat fizet, amennyi szennyvizet — mérve — a csatornába beenged. Feltéve, ha mérni tudja! De senki sem tudja mérni! Ha pedig nem tudja mérni, mondja a törvény, akkor annyi csatornadíjat fizet, amennyi friss vizet elvesz a csapból. Magyarul, egy sörgyár, amelyik 20–30 millió forint értékű vizet elvesz évente, csak a felét engedi el szennyvízként, mivel a többit üvegbe palackozza. A Hidrosystem Kft.-nek van egy olyan hitelesített technológiája, amely méri a kibocsátott vizet, így ebben a témában is nagy lehetőséget látok. A nagy cégek 1–1,5 év alatt visszakapják azt a pénzt, amibe nekik majd a mérőműszer kerül.

— *Mindig megérzi, hogy miből lehet pénzt csinálni. Ez mind a saját ötlete?*

— Mindig van 4-5 ötletem, de a legfontosabb az, hogy melyiket kezdem el megvalósítani először. Egy ötlet annyit ér, amennyire kivitelezhető. Az emberek 90 százaléka tele van ötletekkel, ám azok megvalósíthatatlanok. Így eleve halálra vannak ítélve.

— *Gondolom, sokan megkeresik halálra ítélt gondolatokkal is.*

— Persze, naponta. Itt van példának egy debreceni hölgy, aki 27 évesen azt kérte tőlem levélben, hogy ha van nekem olyan ötletem, hogy hogyan lehet munka nélkül milliókat keresni, akkor ő az én partnerem. Nálunk ez úgy megy, hogy telefonálnak az emberek, hogy szeretnének Klapka úrral beszéni, ami ellen persze a titkárság tiltakozik. Erre azt mondják, hogy nekik olyan ragyogó ötletük van, amivel milliárdokat lehet keresni, és nekünk feltétlenül beszélnünk kell. Erre a titkárság megkéri a telefonálót, hogy írja meg levélben az ötletét, és ha valóban olyan, akkor válaszolni fogok rá. Most csak a hasamra ütök, de úgy száz levélből három az, amivel érdemes foglalkozni első látásra, de a behatóbb tanulmányozás után csak egy fél ötlet marad. Nagyon kevés olyan ötlet van, ami valóban üzleti ötlet, és ráadásul jó is. Természetesen nem csak a saját ötleteimet valósítom meg, hiszen a dinópark, a monitor és a szennyvízmérő ötlete is mástól származik, akik persze így üzlettársaimmá váltak.

Én az emberi tudásban és a szorgalomban hiszek. Van egy mondás, hogy: én még lusta zsenit nem láttam. A szorgalom pedig sokszor szinte pótolja a tehetséget és a szerencsét.

Varga Attila

Vállalkozásról fogadáson is lehet beszélni **(Fotó: Bozsó)**

HUSZÁR ISTVÁN

Nem tudom mikor készítek remekművet

ÚJ KELET 1994. X. 17

Huszár István „hetvenkedik"

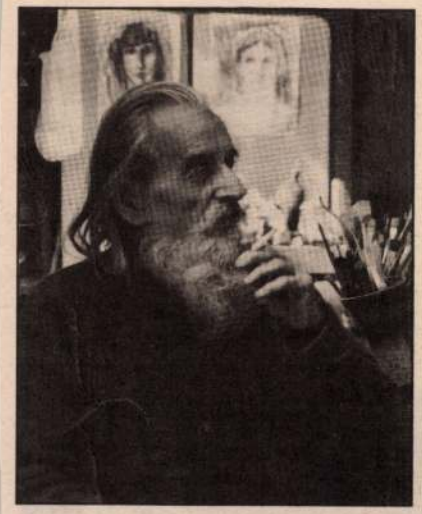

A festőművész úr műhelyében (itt dolgozik az emlékezetes tűzeset óta) átesve az általa „komoly" figyelmeztető felirattal is nyomatékosított, majd szóban is megerősített kötelező tegeződésen, beszélgetni kezdtünk. Azt, hogy *Huszár István* nem a gyengébb nemhez tartozik, nemcsak energikussága és szakálla bizonyítja, hanem az is, hogy míg a hölgyek az életkorukból egy-két évet „elspórolnak", addig ő inkább megtoldja. Miután kiszámítjuk, hogy „még nem, de már", derűsen megállapítja.

— Szóval hetvenkedem! Október 16-án születtem Diósgyőrött. Iskoláimat sokfelé végeztem. A gimnáziumot Miskolcon kezdtem, majd Szombathely és Kőszeg következett.

Kőszegen az Isten Ige Társaság szerzetesrend növendéke voltam, ahonnan megszöktem. Bár itt egy életre szólóan megtanultam a nehézségek elviselését, az önfegyelmet. Magamból ehhez adni tudtam még az önmegvalósításhoz szükséges energiát, s a kitűzött célhoz a motivációt.

— Ez a cél a festészet volt?

— Igen! Ám előbb itt, Nyíregyházán a Tanítóképzőt végeztem el, majd az akkor indult szabadiskola, lényegében népfőiskola egyik alapítójaként *Őz Dénes* tanítványaként tevékenykedtem. Mivel ez megszűnt, s engem nem vettek fel (szüleim származása és foglalkozása miatt) a Képzőművészeti Főiskolára, elfogadtam az akkor felajánlott „vándortanítói" állást.

— Vándordiákról már hallottam...

— Ez pedig ilyen állás volt. Tímár-Vadasszállás és Vencsellő-Rózsásra neveztek ki tanítónak. Délelőtt az egyik helyen,

délután a másik helyen tanítottam napi 12 kilométert megtéve esőben, sárban, fagyban. Persze nemcsak tanító voltam. Írtam kérvényeket, hamisítottam marhalevelet, s vasárnaponként felolvastam a Bibliából.

— S a célkitűzés?

— Megszereztem a főiskola tankönyveit, jegyzeteit, s önképzéssel igyekeztem elsajátítani az erre a pályára szükséges ismereteket. Persze, akadt probléma is. Elsősorban a világítás. Vettem 11 darab(?) 11-es petróleumlámpát, s így dolgoztam esténként. A fény hiánya miatt csak grafikával, s ezért is volt az első kiállításom grafikai kiállítás.

— Meddig maradtál „tanyasi" tanító?

— 1949-ben Rakamazon kaptam állást, ahol rajzot, majd az ipari iskolában szakrajzot tanítottam. 1948 óta minden évben volt valahol kiállításom. Érdekes módon Borsodban hamarabb ismertek, hívtak, mint Szabolcsba. Így az első kiállításaimat is Sárospatakon, Sátoraljaújhelyen rendezték meg. 1963-ban tagja lettem a Képzőművészeti Alapnak. Erre az időszakra esik, hogy 1967-ben abbahagytam a tanítást, s azóta „szabadúszok". Sok templom freskóját, oltáreképeit festettem meg, de készítettem szobrokat is. Így Rakamazon, Kunhalason, de Szocsiban is. Ez egy érdekes megoldású körtemplom, körben az én figurális ábrázolással készített munkáimmal.

— Nyíregyházára mikor kerültél?

— 1967-ben. Műtermet kaptam a Posta fölött, azóta itt élek Nyíregyházán.

— Nem kívántál elmenni?

— Nem! Azért nem, mert ez a megye adott nekem először állást.

— A célkitűzés, a festészet?

— Háromszor álltam talpra, vagyis indultam újra szinte a nulláról. Itt ragadom meg az alkalmat, hogy köszönetet mondjak mindazoknak, akik segítettek: gondolattal, szóval és cselekedettel. Hiszen harmadszor most kellett újra kezdenem mindent a május 15-én történt tűzeset után.

— Úgy látod, hogy sikerült?

— Igen, több mint ötven új képet festettem, s ezekből lesz kiállításom Vásárosnaményban, a művelődési házban október 24-én. S úgy néz ki, hogy a jövő héten beköltözhetek a felújított műterembe is.

— Összegzésként mit mondasz az életedről, munkásságodról?

— Festő szerettem volna lenni, — megértem, — bár nekem igazán folyamatosan dolgoznom kell, mert nem tudom, hogy mikor készítem el a remekművet...

— Születésnapod alkalmából szeretettel köszöntünk az Új Kelet munkatársai és olvasói nevében, s kívánunk a leendő alkotások elkészítéséhez hosszú életet, boldogságot, hogy elkészüljön az a bizonyos remekmű!

Budaházi István

Huszár István Új Kelet 1994. IX. 28

Huszár István nem adja fel

A festőművész harmadik újrakezdése

Huszár István, az örökifjú festőművész derűs arccal konstatálja, hogy pontosan, a megbeszélt időben érkezünk a „műhelyébe", hiszen köztudott, hogy május 15-én reggel kiégett a festőművész Bethlen Gábor utcai műterme. Ott azóta sem tud dolgozni, s reméli, hogy elkészülnek vele a tél beálltáig. Addig szorong a tiszafákkal, kövekkel zsúfolt „műhelyben".

— Dolgozom! — mutatja az azóta festett képeket. — Pedig nem volt könnyű az újrakezdés, hiszen csak az ecsetekben és más kellékekben több mint százezer forint károm keletkezett. A többi veszteség, a képek szinte felbecsülhetetlenek. Így indultam el harmadszorra is!

— *Harmadszorra?*

— Igen! Először akkor kellett talpra állnom, amikor tanyasi tanítóskodásom után már otthont teremtettem, berendezkedtem. Első feleségem akkor ment el úgy, hogy mindent elvitt a lakásból...

— *Másodszor?*

— Másodszor 13 évi házasság után én mentem el a második feleségemtől úgy, hogy mindent otthagytam... S most harmadszorra is be kellett bizonyítanom, hogy van erőm, kitartásom és hitem.

— *Segítség?*

— Több barátom, ismerősöm keresett meg, s ajánlotta fel a segítségét. Az önkormányzat két képet vásárolt meg tőlem. S aztán, mert nem számítottam rá, meglepetésként ért, hogy augusztus 19-én megkaptam a Szabolcs-Szatmár-Bereg megye Művészetéért díjat. A mindennapokon pedig keményen dolgozom.

— *Az új képeket, alkotásokat hol fogja bemutatni?*

— Három képpel szerepelek az Őszi Tárlaton. Vásárosnaményba is van meghívásom. Ott, az Esze Tamás Művelődési Házban állítok ki több mint 30 képet. A kiállítás október 17-én lesz. Nyíregyházán pedig a Tiszti Klubban fogok kiállítani, azonban konkrét időpontot most még nem tudok mondani.

Budaházi István

PETŐFI

4.32 Hajnali kalendárium. **Benne:** Félóránként hírek. **6.03** Reggeli csúcs. **7.40** Sportreggel. **8.10** Rivaldafényben. **9.10** Zene-szó. **11.05** Családi persely. **11.15** Szív küldi... **12.00** Nóták. **13.10** Derűre is derű. **13.37** A Petőfi válaszol. **14.00** Pihenőidő. **17.03** Délutáni csúcs. **18.00** Gördeszka. **18.30** Segíthetünk? **19.10** Lemezbemutató. **20.00** Beszélőviszony. **21.10** Deutsch — warum nicht? **21.25** American Mosaic. **21.40** Lélekből soul. **22.10** Gramofonalbum. **23.00** Hírek.

BARTÓK

6.00—8.59 Muzsikáló reggel. **Benne:** Félóránként hírek. **9.05** Pódium **10.05** Délután hatkor. **10.34** Együttesek olasz operákból. **11.40** Népdalkórusok, hangszerkettősök. **12.05** Hangverseny délidőben. **13.44** Janácek: Gyermekdalok — népi szövegekre. **14.05** En francais. **14.30** Izsakhár. Gion Nándor regénye. **15.02** Lakmé. **16.05** Magyar zeneszerzők műveiből. **17.00** Metronóm. **18.05** A magyar zene évszázadai. **19.00** Médiahajó '94. **19.30** Mozart: B-dúr zongoraverseny K.456. **20.05** Kapcsoljuk a Mátyás-templomot. A Váci Vox Humana énekkar hangversenye. (ÉLŐ). **kb. 21.30** Starker János Popper-műveket gordonkázik. **22.05** Operabérlet, XII/10. Poldini: Farsangi lakodalom. **23.00** Fiatalok stúdiója

TV2

16.00 Tévedés. **17.50** Csízió. **18.00** Körzeti híradók. **18.13** A körzeti stúdiók kapcsolásos műsora. **18.45** Zöldpötty. **19.05** Kisfilmek a nagyvilágból. **20.30** Teljesedjetek be Szentlélekkel. **21.05** Mindent vagy semmit! **21.40** Múzsa. **22.00** Objektív. **22.35** Tokaji írótábor 1994. **23.10** A Balázs Béla Stúdió.

NYÍREGYHÁZI TV

20.03 Don Quijote. Spanyol rajzfilm. **20.30** Moziklip. Magyar film.

DUNA TV

8.00—14.00 Képes krónika. **14.00** ÁVÜ sajtótájékoztató. **16.00** Nagy-Britannia belülről. **16.30** Don Quijote. **17.00** Mézga család. **17.30** Fizika F-dúrban. **17.40** Mese. **18.00** Híradó. **18.15** A szoknyás zsaru. Francia film. **20.00** Régiók. **20.45** Esti kérdés. **21.00** Híradó. **21.15** In memoriam Fábri Zoltán. **21.55** Fábri Zoltán. **23.35** Vers

HBO

17.30 National Geographic. **18.30** Az utolsó csillagharcos. **20.10** Szoba kilátással. **22.05** Az eastwicki boszorkányok. Am. vígjáték. **24.00** Halálra jelölve. Am. akciófilm.

PROGRAM-AJÁNLAT

Nyíregyházi moziműsor

Krúdy mozi
28-án **A Flintstone család**
29-én **Két tűz között**

Béke mozi
28-án **Wolf, a farkas**
29-én **Rosszlányok**

Montázs (Art) mozi (volt Videó mozi)
28-án és 29-én **Zongoralecke**

Városi Művelődési Központ
28-án 9—12 **A Szabolcsi Szimfonikus Zenekar próbája**

Jazzbalett
10 éves kortól
Részvételi díj: 400,— Ft/hó

Társastánc-tanfolyam
minden korosztálynak
Részvételi díj: 850,— Ft.

Zongora- és szolfézsoktatás
általános iskolásoknak
Részvételi díj: 600,— Ft/hó

Szabó-varró tanfolyam

Huszár István

Grafikái sokrétűségükkel tűntek ki a hegyaljai művészek Sárospataki kiállításán.

Hegyaljai tájak - hegyaljai emberek

Északmagyarország 1962. jun. 16. 4.1.

MDK

Huszár István /Rakamazról való festő/
szerepelt a Déri Muzeumban 1957 dec. 25-én megnyilt kiállitáson.

"Cigányleány"

Dr. Tóth Ervin: a Hajdu-Bihari megyei képzőművészek grafikai és kisplasztikai kiállitásáról.
HAJDÚ-BIHARI NAPLO, 1957. dec. 25.

MDK

Huszár István (képzőművész)

Rakamazi művész. A decemberben (1957) megrendezett grafikai és kisplasztikai kiállításon mutatkozott be [redacted] harmadmagával, néhány tollrajzzal és színvázlattal.

Tóth Ervin: Debrecen képzőművészeti életéről.
Alföld, Debrecen, 1958. nov.-dec. 107. l.

Huszár István
nyomdász Nyitra

„Kiállított munkák figyelemreméltók" Bizálat

Tichy Ákos: A sokszorosító iparágak kiállítási pavillonja
Grafikai Szemle 1896 évf. 6 z. 85 l.

MOK

Huszár István
nyomdatulajd.
Nyitra

Elismerő oklevelet kapott

– Az országos kiállítás kitüntetettjei.
Grafikai Szemle 1896 évf. 11 sz. 144 l

Huszár István

festő

M.D.K.

A Szabolcs-Szatmár megyei képzőművészeti kiállításon - vett részt.

-43 l.

Művészet, 1961. január 1 szám

MDK.

Huszár István

K;állitási kritika

Müvészet 1966 okt.

MDK

Huszár István

A hid, kr.

Ady: Egy párizsi hajnalon, illusztr. monot.

7. miskolci o.képzőm. kiáll. 1962. nov.

Herman O. Muz.

Huszár István, festő MDh

Kiállítása nyílik meg jan. 15.-én

Tiszavasvárott.

— : Hír 8.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1967. jan. 12.

MDK

Huszár István

Kiállitási kritika

Lobogó 1968 febr.21.

MDK.

Huszár István

Kiállitási kritika

Hajdubihármegyei Népujság 1967 máj.14.

MDK.

Huszár István

Kiállitási kritika

"ajdubiharmegyei Népujság 1967 máj.3.

MDK.

Huszár István

Kiállitási kritika

Magyar emzet 1967 máj.18.

Hunár István
Nobiász

A herendi gyár 1943-ban Kossán
rendezett Magyar Országos Iparmű-
vészeti Tárlatán vett részt.

Nékám Lajosné: A herendi porcelángyár..
Müvészet, 1971. április - 43.lap

Huszár István

A sóstói művértelepen dolgozik

N.N.: Nemzetközi festőtábor Sóstón

Keletmagyarország 1971 VIII. 10

Huszár István

Sgrafitót készít a Mezőber

Irodaházába Nyíregyházán (eml.)

N.N.: Képrőmüvészet a szépülő

Szabolcsért

Kelet-Magyarország 1971 VIII.10

Huszár István

1. Magányosan
olaj

2. A fal olaj

XV. Szabolcs-Szatmári képzőművészek
Őszi tárlat 1970

Husnár István

1. A Hold hű

2. A szakállas
olaj

XV. Szabolcs-Szatmári képzőművészek
Őszi tárlat 1970

Huszár István festő
5000 Ft-os díjat kapott az alábbi
táblákra

H. N.: Képzőművészek kiállítása nyílt
Nyíregyházán

Kelet-Magyarország 1970 XII. 5

Huszár István, festő

– Rakamazon. Szakállas. Rendszeres kiállító az alföldi tárlatokon, nellemi házigazdája a rakamazi műcsarnoknak.

Műgond
Magyar Ifjúság, 1968. VIII. 16. 4. l.

MDK.

Huszár István

Kiállitási hir

Keletmagyarország 1966 nov.2o.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KELETMAGYARORSZÁG

1971 JAN 24

1971: képzőművészeink nagy éve

1021

Huszár István franciaországi tárlatra készül

Az idei év minden korábbinál gazdagabb képzőművészeti eseménysorozatot ígér Szabolcs-Szatmár megyében. Jelzi ezt az is, hogy kora tavasz ól késő őszig tárlatok követik egymást. A teljesség igénye nélkül is érdekes áttekinteni: milyen események részesei lehetünk az elkövetkező hónapokban.

Z. *Szalay Pál* önálló, gyűjteményes tárlatával kezdhetjük. A város kedvelt művésze szinte teljes életművét tárja a közönség elé. Érdekesnek — és feltétlenül hasznosnak — ígérkezik a tanárképző főiskola két tanárának közös kiállítása *Katona Zoltán*, *Horváth János* és a gávai *Kerülő Ferenc* tárlata a fiatalok színre lépését jelenti. Közös és egyéni kiállításokon láthatjuk az idén *Berecz András*, *Pál Gyula* és *Huszár István* alkotásait is.

Huszár István egyébként a helyi tárlaton kívül egy franciaországi kiállításra is készül. A Lyon mellett épülő sportpalotában mutatják be szobrait, grafikáit és táblaképeit. A kiállítás érdekességét az is növeli, hogy a sportpalota tervezője, kivitelezője is magyar, így az avatóünnepség kissé magyar üggyé is nő.

A korábbi évekhez hasonlóan a nyíregyházi művészeti hetek kapcsán az idén is megrendezik az üzemi és sztárlatokat. Ezek az alkalmak lehetőséget nyújtanak a közönség—alkotó találkozóra, és egyben az ízlésfejlesztés jó fórumai is lesznek.

Az év kiemelkedő képzőművészeti eseménye a sóstói nemzetközi művésztábor lesz. Szeptemberben, egész hónapban ismét külföldi és hazai festők veszik birtokba a Fenyves turistaházat, amely alkotóházzá alakul. A szeptemberben itt született alkotásokból külön tárlatot rendeznek Nyíregyházán. Ezt követi majd a megyei őszi tárlat, amelyre az évközi kiállítások mellett már most nagy igénnyel és belső kontrollal készülnek a megyei képzőművészek.

Huszár István

— Hát nem kaptad meg a levelemet...?

Huszár István

Grafikusművész

„Madonna" c. alkotása.

Szabolcs Szatmári
Siemle
1980 2. 4.

Huszár István: Madonna

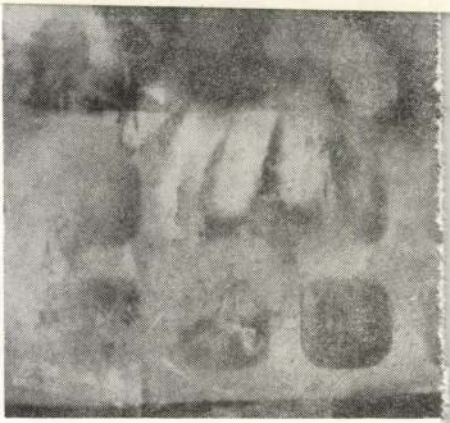

Szikora T

MIK.

Huszár Istsáván

Kiállitási hir

Szocialista Müvészetért 1967 ápr.

MIK'

Huszár István

Kiállitásának hirdása

Komáromnrgyei Dolgozók Lapja 1966 máj.18.

Uusaar Istvan

Kiállításunk híradása

Kossuth-Lajos polgárok 1966 máj.18.

M.D.K.

Huszár István, kakamari grafikus

„Szerelmesek" c. krétarajzát a XXI. debreceni őszi tárlaton, kompozíciós problémái és megoldatlansága miatt erősen elítéli beszámolójában Szíj Rezső.

ALFÖLD, Debrecen, 1966. XVII. évf. 1. sz.

73. old.

MDK.

Huszár István

Kiállitási kritika

Keletmagyarország 1966 juli.3.

MDK.

Eugene Istvan

Kiallitasi Kritika

Kelenmezotorzsog 1966 juli 3.

MDK

Huszár István

Készülődés, fam.

Munka I. - A Nyár, fam.

" II. - Az Ősz, "

1. Miskolci O. Grafikai Biennale 1961.

MDK

Huszár István

Készülődés, fam.

Munka I. - A Nyár, fam.

" II. - Az Ősz, "

1. Miskolci O. Grafikai Biennale 1961.

MDK

Huszár István

Hazafelé, fam.

Mosás, fam.

1. Miskolci O. Grafikai Biennale 1961.

Huszár István

grafikus

M.D.K.

Egy aszfaltkrétarajzzal szerepel a vajai muzeum-ban.

Kovács Gyula: Mai magyar képzőművészet. Művészet, 1966. október – 41 lap

Huszár István
grafikus

M.D.K.

Rakamari grafikus is szerepelt kiromutszetei-
vel a tárlaton.

T. Apostol Mária: Kisgrafika - kiállítás Debrecenben.
Művészet, 1966. szeptember - 48 lap

Hlusár István

A Magyar Képzőművészek Szövetsége Kelet-magyarországi területi szervezetének a debreceni Déri Múzeumban rendezett tavaszi tárlatán szerepel.

Keletmagyarország 1966. ápr. 10.

1) Leuter Datei

4 Tage Verjährungsfrist
Einstige Delikt - wegen wenn 6 -
wieder verwertbar a. ehemaligen
Ein Führung verboten tau -
ne tatsächlich vorgeh.

Leistung Jugendl. 1966 Ogr. 16.

MDK.

Huszár István

Hiradás szerencsi kiállitásáról

Északmagyarország 1966 ápr.13.

Horvár István

Szerepelt a debreceni exlibris és kisgrafikai kiállításan.

Hajdubiharmegyei Népújság 1966. márc. 27.

Hunyár István

szerepelt a debreceni tavaszi fesztiválon.

Hajdú-Bihar megyei Népújság 1966. ápr. 4.

Huszár István, festő

- kiállítása a Kalamaron: grafikák, olajképek. Irodalmi alkotások illusztrációi, kisgrafikák, ex-libris sorozatának darabjai.

Nógrád
Magyar Ifjúság, 1968. VIII. 16. 4. l.

MDK.

Huszár István

Kiállitási hir

Keletmagyarország 1967 aug.27.

Huszár István

Pletyka I. tus 15x2o

Éva II. aszfalt-kréta 58x49

Bányatelep /Pécs/ tus 3ox69

Pletyka III. aszfalt-kréta 53x84

I. Észak-Magyarorsz.Tor.Képszőm.Kiáll.1965.
Salgótarján stb.

Huszár István MDK

Pletyka, I. repr.

I.Észak-Magyarorsz.Ter.Képzőm.Kiáll. 1965
Salgótarján stb.

MDK.

Huszár István

Kiállitási hir

Keletmagyarország 1967 szept.15.

Kumár István

szerepelt a nyíregyházi nyári térlaton.

Kelt - Mo. 1967. júl 2

Huszár István festő

Mű nem emlitve

Keletmagyarország 1966. már 13

Huszár István, [ ] MDK

A szabolcsi művész kiállításon vesz részt Nyíregyházán.

– : Röviden 6

NÉPSZABADSÁG, bp. 1966. jan. 5.

MDK.

Huszár István

Müveinek közületi megvásárálásáról

Keletmagyarország 1966 jan.14.

HUSZÁR ISTVÁN

Festőművész. Meghívásra most készül
és idei őszi tárlatára
Lyonban.

Burget Lajos: Szellemi értékeink
becsüléséről.

KELET-MAGYARORSZÁG, 1971. szept. 19.

Szuszár Istvánné
festő

Részt vett a tárlaton.

Kovács Gyula: Szabolcs-szatmári képzőművészek.....
Művészet, 1971. január - 28.lap

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-774

1971 FEB 28

KELETMAGYARORSZÁG
Nyíregyháza

1021

Huszár István

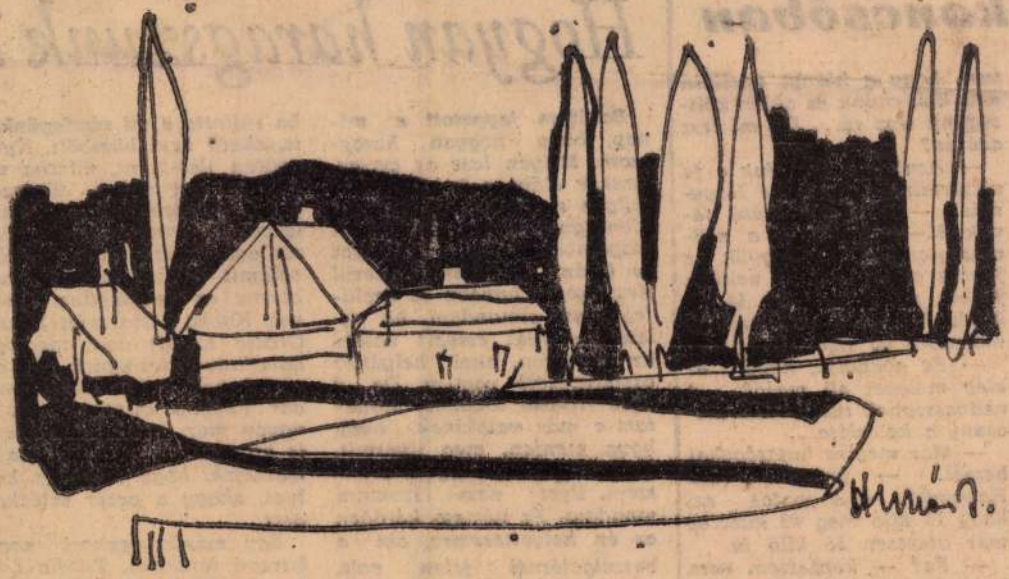

Huszár István rajza

kancsóban

tam, hogy a hiányt triciklin kell küldenünk és akkor költségünk lesz rá... De mi lesz azután?

— Azután leszállítjuk a fa víztartalmát — felelte Hagymási. — A friss vágású fának 35—40 százalék a nedvességtartalma... Vegyük a jobbik esetet, azaz a nekünk jobbik esetet, amikor is elküldünk a vevőnek minden mázsából 40 kiló vizet...

— És gondolja, hogy az elég meleget ad majd? A nedvességnek tudtommal alacsony a kalóriája...

— Már megint butaságokat beszél! — förmedt rám Hagymási. — A fontos az, hogy 15 kiló meg 40 kiló, ez már összesen 55 kiló fa.

— Fa? — kérdeztem nem is titkolt kétkedéssel.

— Igenis: fa. Bükkfa vagy akácfa, ki milyet rendelt.

— Most az a kérdés még, hogy hasábfát, vagy aprított fát szállítunk?

Hogyan haragszunk?

Barátom faggatott a minap, hogy hogyan haragszom. Milyen lesz az arcom, amikor elönt a keserűség és milyen szavakat használok. Mondtam, hogy igyekszem magamban tartani a dolgot és talán többnyire sikerül tisztességes hangon és arckifejezéssel elmondani, ha valamit rosszul csinált valaki az osztályon, ahol helyettes osztályvezető vagyok. De ő csak firtatta tovább. Mondtam-e már valakinek, hogy hova menjen, meg ilyesmit. Erre mondom, hogy nem hiszem, ilyet nem szoktam mondani. És néztem kérdően az én helyettesemre, aki a beszélgetésnél jelen volt, hogy igazoljon. Az én jó helyettesem nem szólt semmit, s bár így nem vett védelmébe [illegible] ba sajtotta a mi részlegünket is, akkor nem bömbölt. Nyugodtan jött-ment, mintha mi sem történt volna. Egyszer pedig egy széles körű vezérigazgatói értekezleten a vezér önkritikát gyakorolt, hogy valamit melléfogott és hát bizony ez kellemetlen. Elsőnek Kocka Pista szólt hozzá. Orcája sápadt volt, megfoghatatlanul kicsinynek tűnt az asztal mellett és vékony, madár hangon csipogta, hogy ugyan már, ugyan már, nem is hiba az, sőt az idők majd igazolják, hogy úgy volt helyes, ahogy a vezér intézkedett.

Egy másik, egykori nagy haragú főnököm, Tilajla Lajos, ha hibát tapasztalt — ő se bírt az indulataival, akkor mindenkit lemarházott, székeket borított fel, egyetlen

Huszár István

festőművész kiállitása szept. 12-én nyilt meg
a kisvárdai napok keretében a helyi zeneiskolában.

Magyar Hirlap 1973-252/8

Huszár

A mizerebergi Galerie Ricardban a „Magyar Avantgard" ~~[illegible]~~ kiál litáson részt a művész.

Sinkovits Péter: A mai magyar avantgard
Művészet, 1975. október – 41. oldal.

Huszár István festő

A nyíregyházi nyári tárlaton szereplnek munkái.

Lasonci Miklós: Nyíregyházi nyári tárlat.
Szabolcs Szatmári Szemle, 1973. aug. 85-86 old.

Huszár István

A törzsőrmester grafika

Szabolcs-Szatmári képzőművészek
őszi tárlata Nyíregyháza 1971.

Huszár István

Babonák grafika
Estella álma — " —

Szabolcs-Szatmári képzőművészek
Őszi tárlata Nyíregyháza 1971.

Huszár István

Estella grafika

Spekulatív — " —

harmónia

Szabolcs-Szatmári képzőművészek

Őszi tárlata Nyíregyháza 1971.

Huszár István

Estella repr.

Szabolcs-Szatmári képzőművészek
Őszi tárlata. Nyíregyháza 1971.

Huszár István festőművész.

a kisvárdai rendezvénysorozatában szerepel a művész kiállítása, melyet a zeneiskolában rendeznek.

Keletmagyarország, 1973. aug. 31.

Huszár István, festő

MŰHELYTITKOK ÉS KÉPEK címmel nyílt meg pénteken a Nyíregyházi Mezőgazdasági Főiskola galériájában Huszár István festőművész tárlata. A kiállított 30 mű között láthatók a festőművésznek az Ady-centenárium alkalmából készített versillusztrációi is.

– Hl

8.

Népszabadság, Bp. 1977 nov. 26.

Huszár István, [ ]

L: Hézső- Ferenc

—: O kiállítások 8.

Esti Hirlap, Bp. 1977 nov. 25.

Huszár István

Méltatás

Koroknay Gyula: Képzőművészet Szabolcs-Szatmárban.
Művészet, 1977. szeptember -18. oldal.

Huszár István

1969-től főfoglalkozású festő Huszár István, aki a Művészeti Alap tagja.

---Szabolcs-Szatmár képzőművészei.
Művészet, 1977. szeptember - 27. oldal.

Huszár István

1925-ben Diósgyőrött született Huszár István festőművész, 1947-ben tanyai vándortanítói iskolát kapott, majd a rakamazi iskolában tanított.

---Szabolcs-Szatmár képzőművészei.
Művészet, 1977. szeptember - 27. oldal.

Huszár Sztóán

A hosszú idéig autódidaktaként tevékenykedő Huszár Sztóán festészetét a szimbolizmus képi eszköztárának felvonultatása jellemzi.

Lóska Lajos: Nyirségi körkép - 1977.
Müvészet, 1977. szeptember - 28. oldal.

Huszár István

A művész a festés mellett műzá-
lés munkákkal és rajzzal is
foglalkozik. Több önálló tárlata
volt, főleg Szabolcs-Szatmár megyé-
ben.

Szabolcs-Szatmár képzőművészei.

Művészet, 1977. szeptember - 27. oldal.

Huszár István
két Krudy-illusztrációja MDK

szerepelt a kiállitáson.

Hegyi József: Hegyaljai tájak, hegyaljai emberek.
Képzőművészeti kiállitás Sárospatakon.

Borsodi Szemle. 1963.5. sz. 88-89.l.

Huszár István

MDK

szerepelt kiállításon.

"Krudy -sorozat"

Sipkay Barna: Nem hü tükör a Nyirségi Képzőművészeti kiállitás.
Keletmagyarország 1964 jan. 19.

MDK

Huszár István, festő

Rakamazi művész. Kiállít.

–: Megnyílt a debreceni tavaszi tárlat

8.

NÉPSZABADSÁG. Bp. 1967. máj. 3. [Vidéki]

Huszár István

MDK

Krudy illusztráció, kréta

VIII.Miskolci Orsz. Képzőm. Kiáll. 1964

MDK.

Huszár István

Kiállitási kritika

Keletmagyarország 1965 ápr.8.lap -

Huszár István M.D.K.

Művei a nyiregyházi kiállitáson

Éva, Krudy,
Ady: Sxxx uri szüz dicsérete illusztrációja

Telepy Katalin: Vita a megyei képzőművészetről
Keletmagyarország 1965. jan. 1.

Huszár István

MDK

Szerepelt a sárospataki Rakóczi Muzeum kiállitási termeiben megnyilt tárlaton.

"Feri bácsi"

Fekésházy Géza: Hegyaljai tájak, hegyaljai emberek.
ÉSZAKMAGYARORSZÁG, 1957. márc. 14.

Huszár István

festő

MDK.

Nyíregyházán volt
kiállítása

Hirek

Művészet, 1962 február, -43 l.

Huszár István

MK

Képei jan. 1 ig megtekinthetők a Déri Múzeumban.

--: Megnyílt a tisszántuli képzőművészek grafikai kiállítása.

HAJDU-BIHARI NAPLO. 1957. dec. 17.

Huszár István

grafikus

M.D.K.

A nyíregyházi bárhatón részt vett, a többi között „Lépcsők" és „Beszélgetők" című munkájával.

Szentgyörgyi Kornél: Kiállítás Nyíregyházán
Művészet, 1963. június – 40 lap.

Huszár István

Rakamazi grafikus. Műrei a VII. Alföldi Tárlaton. Illusztrációk.
Ceulítve.

Alföld, 1964 6. sz. 570. l.

Huszár István MDK

1962.jun.3-án megnyilt kiállitáson szerepelt./Sárospatak. RÁkóczi Muzeum/.

grafikái

"Hegyaljai Tájak é - Hegyaljai Emberek"

ÉSZAKMAGYARORSZÁG. 1962. jun. 10.

Huszár Istvánné

festő

M.D.K.

Nagykállón tartott kiállítást.

— : Hírek

Művészet, 1963. február — 46 lap

mak

Huszár István

Illusztráció Végh Antal novellájához
(tus)

reprodukció

Alföld 1962. 3.sz 45. l

Huszár István

Művei Sárospatakon, a „Hegyaljai tájak – hegyaljai emberek" c. kiállításon.

említve.

Napjaink, 1962, 4 szám, 2. lap

MDK

Huszár István

grafika:
A hid kréta 24x38
Illusztráció Ady: Egy Párizsi hajnalon
c.verséhez monotypia 29x16

Hetedik Miskolci Országos Képzőművészeti
Kiáll.Herman Ottó Múzeum.1962.Nov. Kat.

Huszár István

Kompfeljáró olaj
Napfalusi erdő gouache
Pihenő "
Város peremén "

Szabolcs-Szatmár megyei képzőmüv.
Kiáll. 1959 Katalogus

Huszár István

Szabolcs megyébenél.
Szerepel a nyíregyházi Jósa
András Múzeum Tárlatán

Négyszava 1966 jan. 5.

MDK.

Huszár István

Kiállitási kritika

Alföld 1967 jun.p.69.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Fejérmegyei Hírlap

1973 FEB 16

Huszár István
festőművész

KELET-MAGYARORSZÁG

1021

NAP HÍREI

KIÁLLÍTÁS-MEGNYITÓ. Nyíregyházán, a Képcsarnok Benczúr Gyula bemutató termében csütörtökön délután Horváth Miklós, a megyei tanács művelődésügyi osztályvezetője megnyitotta Huszár István festőművész 37 zsürizett képéből rendezett kiállítást. A megnyitón részt vett Ekler György, a megyei pártbizottság titkára, Gyuró Imre, a megyei tanács elnökhelyettese. Az érdeklődők március 3-ig tekinthetik meg az önálló képkiállítást. (Elek Emil felvétele)

álatában

tánt, Brincken Tibort, Dalanics Miklóst, Vígh Istvánt és Kozsla Tibort említette. Hozzátéve, hogy mellettük még jó néhányan vannak, kik szintén képesek kitűnően működni.

Az eltelt évekre visszagondolva elmondta: nem bánta meg, hogy labdarúgójátékvezető lett. Nagyon sok kedves ismerősre tett szert, és számos olyan szép emlékkel lett gazdagabb, amelyeket egyébként nem élt volna át. Bár hivatalosan már visszavonult, még ma is szívesen öltené magára a játékvezetők hagyományos feketemezét, s szólaltatná meg ismét a sípot, melyet az elmúlt huszonöt év alatt annyiszor használt.

Kovács Endre
Nyírbátor

kiád
snaményban

nő, Kocsis Péter (Tarpa), 3. Papp István, Baráth Menyhért (Vásárosnamény). . *Veques* város: 1. Herczegh

Negyedszázados jubileu
a Magyar Honvédelmi S

Huszonöt esztendővel ezelőtt, 1948. február 29-én alakult meg az MHSZ jogelődje, a Magyar Szabadságharcos Szövetség. A közelgő jubileumi évforduló alkalmából csütörtökön az Ujságíró Szövetség székházában sajtótájékoztatót tartott *Kiss Lajos* vezérőrnagy, az MHSZ főtitkára. Emlékeztetett arra, hogy a Magyar Szabadságharcos Szövetség létrehozása a népi demokrácia kibontakozásának jelentős eseménye volt. Az elmúlt negyedszázadban a szövetség jellegében, szervezeti felépítésében több változás történt. Ezek azonban nem érintették az alapvető feladatot, amely — a párt honvédelmi politikájának megfelelően — ma is a szövetség előtt áll: az ország népének, azon belül különösen az ifjúságnak a honvédelmi nevelése és felkészítése.

A továbbiakban a főtitkár hangsúlyozta, hogy 1973. a szövetség életének kiemelkedő esztendeje. Arra törekszenek, hogy az idén az MHSZ-tevékenység szorosan kapcsolódjék a jubileum megünnepléséhez. Az MHSZ alapvető feladatának tartja, hogy tennivalóit az előképzésben csakúgy, mint a sport területén a korábbinál még magasabb színvonalon oldja meg — különösen fontosnak tartják, hogy a katonai előképzésnél tovább növeljük az oktató- és nevelőmunka hatékonyságát.

A főtitkár bejelentette, hogy a jubileumi évforduló alkalmából március 1-én

A világ sportja
— *sorokban*

Glasgow: A Skót Labdarúgó Szövetség centenáriuma alkalmából rendezett

A nyíregyházi já
bajnokság tav

A Nyíregyházi Járási Labdarúgó Szövetség a járási

A magból mozdulatok sarjadtak

Kállai János

Nyíregyháza (KM) — A városi művelődési központ színpadán november 20-án, 19 órától mintegy hatvanperces darabbal lépett fel a nagyobbrészt debreceni táncosokból verbuválódott Mozgás Teátrum. Előadásuknak egyszerű, ám sokatmondó címe volt: A mag.

Nos, hogy minek is lehetett tanúja a hangversenyterem alig néhány tucatnyi közönsége, arról igen nehéz szavakkal tudósítani, hiszen tipikusan az az eset „forgott fenn", amikor minden beszédnél, elmélkedésnél és okoskodásnál többet modott (volna, ha lett volna kinek!) a látvány. A tizenkét tagú csapat valami olyasmit művelt a színpadon, ami ezen a tájon, de talán még országos értelemben is, meglehetősen szokatlan a tánc- és mozgáskultúrában. A filozofikus tartalmakat sejtető cím tulajdonképpen csak összefoglalta azokat az önmagukban értelmezhető táncetüdöket, melyeknek megvolt a saját dramaturgiájuk. Egy-egy sűrített életszituációt villantottak fel a születésről, a szerelemről, a rituális beavatásról, az áldozathozatalról, a halálról, a kilátástalan magányról, az örömről, a szabadságról, egyszóval mindarról, ami emberi létünket évezredek óta kitölti, meghatározza, örök dinamizmusával előreviszi. A „mag" a benne rejlő számtalan lehetőség forrása, a befejezettség és az újrakezdés szimbóluma — sugallták harmonikus és egyszersmind eklektikusan ziláltnak tűnő, időnként sokkoló koreográfiájukkal a végül is teljes egésszé összeálló részletek.

A Mozgás Teátrum koreográfusa *Ettererné Dezső Virág* a társulat eddig bemutatott kompzícióiból (pl. Kiáltás, Az utolsó négy perc) és friss ötletekből hozta össze az arányaiban imponáló-an elegáns „darabot". A táncokon, a kivitelezésen, a sokszor naturálisan nyersnek tetsző elemeken erőteljesen érződött a lengyel mester, *Jerzy Leszczynsky*, a lublini Mozgás és Víziószínház vezetőjének a hatása, de ez nem kérdőjelezte meg a debreceni együttes munkájának az eredetiségét.

— Mi valójában vagyunk is, meg nem is — mondotta *Daróczi István*, A mag egyetlen férfitáncosa. Alkalmilag jövünk össze. Az ország különböző városaiban dolgozunk, tanulunk, egy társunk jelenleg is Lengyelországban tartózkodik, így ő nem lehetett itt Nyíregyházán. A tagok életkorára a zsenge ifjúság a legtalálóbb jelző. A többségükben középiskolás lányok között a magam harminc évével már „öregnek" számítok. Annak ellenére, hogy nem működünk folyamatosan, a rutin, az összeszokottság megbízhatóvá teszi a fellépéseinket. A mag-ról nem kívánok semmit mondani, főként nem belemagyarázni bizonyos dolgokat. Mert a látvány mindenkinek mást mond, bizonyos jelenetek más-más emóciókat váltanak ki a nézőből. De, hát ezt akarjuk!

Bizarr jelenet A mag-ból

BALÁZS ATTILA FELVÉTELE

Nagyon fontosnak tartom viszont a zenét. *Sam Brown* Stop című száma, vagy *Peter Gabriel* Birdy című filmzenéje, *Vangelis* 1492-jének a részlete nagyon céltudatosan szolgálja a totális hatáskeltést, és talán — természetesen ismerve a muzsikát — hozzásegíthet a táncok befogadását.

A NAGY KÖZÉP GENERÁCIÓ

Jégverés ellen keresett receptet

Lazításként Shakespeare szonettjeit elemezte és második lett az iskolai versenyen

Tóth Kornélia

Nyíregyháza (KM) — Végy egy átlagos eredményt felmutató nyolcadikost, akit a 3,6-es teljesítménye alapján a szülei, tanárai is a középmezőnybe sorolnak, vidd el egy szakközépiskolába, amely nem igazán a kivételes képességűek gyülekezete, majd adj mellé egy jó szemű fizikatanárt, aki észreveszi a fiúban a tehetség szikráját és nem rest időt, fáradságot latba vetni a hozzájuk került fiatalember érdekében...

Íme, a recept, amely *Soltész Attila*, a nyíregyházi Bánki Donát Szakközépiskola 3. d-s diákjának sorokba szűkített önéletrajza. Akik ismerik, hitetlenkednek, ám a fiatalember neve ismerősen cseng a pályázatok elbírálói, megyei vetélkedők szervezői körében. Sőt, a bajai obszervatóriumban sem kellene kétszer bemutatkoznia, csillagászati pályázatát a szakemberek is érdeklődéssel forgatták. S ha már a csillagoknál tartunk: előbb a (jég)fellegekben jártunk, majd a Mars-pályázat került szóba, de felvetődött még a hidrogénmotor gondolata is. Szó volt még káosz áramkörről, az Amerikai Űrkutatási Hivatal (NASA) által is figyelemre számot tartó ötletről.

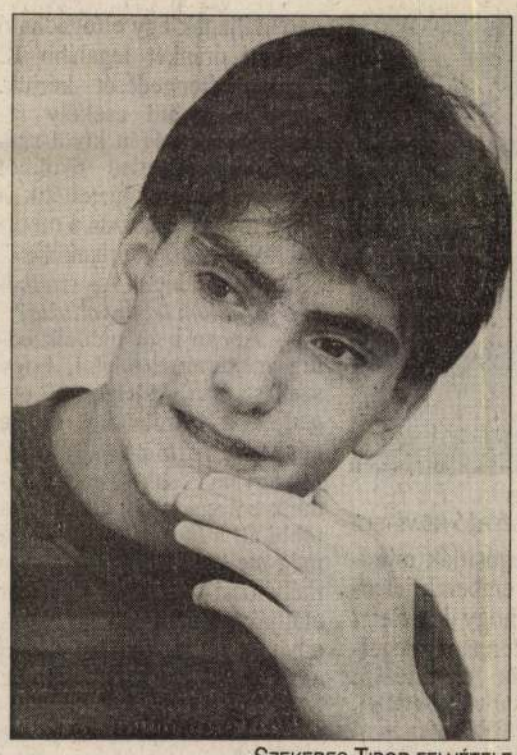

SZEKERES TIBOR FELVÉTELE

Szárnyaló ambíciók

— Csak annyit tudtam biztosan, hogy műszaki, technikai dolgokkal szeretnék foglalkozni a Bánkiban — emlékszik a kezdeti lépésekre Soltész Attila. — Noha a nyolcadikból vitt bő három feles bizonyítvánnyal nem villoghattam, óriási szerencsémre *Zsigó Zsolt* fizikatanárral hozott össze a sors. A tanórákon kívül is beszélgettünk műszaki problémákról, azok lehetséges megoldásáról. Ő hívta fel a figyelmemet egy-egy érdekes pályázatra, felkeltette bennem a kíváncsiságot azok iránt. Mi több, azt sugallta, hogy én képes volnék hasznos ötlettel előmozdítani valamilyen fontos ügy megoldását. Szárnyakat növesztett az ambíció, s a diák mohón habzsolta a szakirodalmat. Megint csak mérföldkőnek számít kamaszéletében a Debrecenben, az Atomkutató Intézetben még első osztályos korában meghallgatott előadás, amelynek végeztével amolyan kirándulásfélét tett a Kossuth Lajos Tudományegyetemen. Fájdalmasan érte a felismerés, neki itt lenne majd a helye, de a szakközépből milyen eséllyel startolhat a bejutásért? Onnan a jobbak műszaki egyetemre, főiskolára pályáznak, a kevésbé jók technikusok lehetnek, míg a futottak még kategória a szakmunkássorsot célozhatja meg.

— A debreceni tapasztalatok megacélozták elhatározásomat, s hallottam egy-két barátomtól, hogy innen sem lehetetlen a bekerülés. Választott szakpáromat, a számítástechnikát és a gépgyártástechnológiát, valamint az érettséginél meghatározó matematikát, fizikát logikai úton próbáltam minél eredményesebben bevésni. A tankönyv számomra segédanyaggá szelídült, a szakkönyvekben ugyanis sokkal részletesebb leírásokat, magyarázatokat találtam. A magyart, a történelmet pedig elsősorban az érettségi kedvéért vettem elő alaposabban.

Attila emellett angolt kezdett tanulni, szintén nem középiskolás fokon. Érlelődött benne az elhatározás: műszaki tanárként oktatna majd gyerekeket, ezért matematika-fizika szakra adja be a jelentkezési lapját, s második után felveszi a csillagászatot is. Amikor meghozta életre szóló döntését, megnyugodott, és kettőzött erővel látott neki a műszaki és technológiai tudományok becserkészésének.

Diákkarrier a Marstól

„A tudomány nem ismer széles országutat, s csak azok remélhetik, hogy napsütötte ormait elérik, akik nem riadnak vissza attól, hogy meredek ösvényének megmászása fáradságos." Emlékkönyvekbe rótt idézet, amelynek igazát Soltész Attila nap nap után bizonyítja. Kezdődött a diákkarrier egy Mars pályázattal, amely arra kereste a választ: a Mars bolygó felszínét borító jégrétegből miként lehetne oxigént nyerni. Attila szakszerűen kifejtett technikai javaslatából annyit értettem: egy speciális fényelnyelő fóliával kell beborítani minél nagyobb felületet. Űrszonda segítene a folyamatban.

Szintén a jég a főszereplő a meteorológiai pályázatban, amely a jégeső elhárítására kért tippeket. Az Országos Meteorológiai Szolgálat által kiírt pályázatra Attila egy olyan tervezetet postázott, amely a felsőlégkörben hiányzó részecskéket pótolná, ezekhez kapcsolódnak ugyanis a jégszemek. S ha sok kis apró jégszem születik, azok a földre jutva nem okoznak annyi kárt, mint egy kiadós jégverés. A szakemberek országos harmadik díjjal, könnyvel, plakettel és a diákzsebhez mért 1500 forinttal jutalmazták a munkát.

Lazításként az iskolai irodalmi versenyre tíz oldalon át elemezte *Shakespeare* szonettjeit, s a második díj után a magyartanár fájlalta, hogy ezt a srácot igazából a műszaki dolgok érdeklik.

Káosz és Shaw-der

Alig győzzük számba venni pályázati sikereit. A bajai obszervatórium csillagászati pályázatára a Föld-Nap síkja, illetve a Föld egyenlítője által bezárt szög koordináta rendszereinek átszámítását küldte el. Lelkesen magyarázza még a hidrogénmotor gondolatát, amelyet e pillanatban pihentet. Beszéltünk a káosz áramkörről: a meteorológiában kaotikus elemek is jelen vannak, míg a csillagászatban évezredekre előre meghatározott paraméterek szerint történnek a dolgok. A matematika- és a fizikaverseny szerény kiegészítésnek számít a sokoldalú diák ismeretszerzésében.

A fizika, a csillagászat titkai nyomába szegődött srác bepillantott a metafizikába, abba a világba, amely a materialista törvényszerűségekkel nem magyarázható. Olvasmányai segítségével keresi a választ az őt foglalkoztató kérdésekre.

Nem panaszként említi, de naponta egy szabad órányi időt tölthet kedvére. Ekkor szerkeszti a Shaw-der (fonetikusan sóder) iskolaújságot, egy fűtetlen garázsban az Infinity (végtelen) együttessel a könnyűzenében mélyednek el. Éjt nappallá téve tanulja az angolt, nyáron ugyanis két hónapot dolgozhat majd egy számítástechnikai szakember mellett a csatornán túl. S akkor jöhet a nyelvvizsga. Ma születésnapi bulira hívta barátait, a 17-dik már a nagykorúság előszobája...

Egyszerűen boldog szeretne lenni

Nyíregyháza (KM – D. B. G.) — A nyomorúság, a szegénység a legtöbb embert riasztja. Manapság különösen nagyon sok családi, egyéni tragédiát látunk, melyek nyomasztóan hatnak lelki világunkra. Az elesettekkel, a bajbajutottakkal viszont törődni kell, ezért is érdemelnek nagy tiszteletet és elismerést azok a lelkiismeretes ügyintézők, akik felvállalják ezt a feladatot. Dr. Erdei Csaba nemrég pályázta meg a nyíregyházi szociális iroda vezetőhelyettesi állását.

Dr. Erdei Csaba

SZEKERES TIBOR FELVÉTELE

— Számomra nem jelent terhet, különösebb erőfeszítést, hogy a rászorulók szociális ügyeivel foglalkozom — kezdte a beszélgetést — Mindig is szerettem az embereken segíteni. Itt sajátos esetek vannak, melyek szinte teljesen önálló, egyedi megoldást igényelnek. S ez teszi, — ha lehet azt mondani — széppé ezt a területet. Nyilván mint jogász más helyen is kereshettem volna munkát, az embernek azonban el kell döntenie: a pénzszerzésre, a gazdagságra törekszik vagy anyagilag szolid, elfogadható körülmények között, boldog szeretne lenni. Én ezt választottam.

A kezemben tartott önéletrajzból kiderül, a szociális iroda vezetőhelyettese korábban a Volánnál dolgozott forgalom irányítóként. Közben felvették a Miskolci Egyetemre, és 1992-ben kapta meg jogi diplomáját. Az egyetem elvégzése után visszament egykori munkahelyére, ahol azonban nem nagyon volt lehetősége arra, hogy jogi tevékenységet folytasson, ezért a bíróságon keresett állást, de végül is a közigazgatás mellett döntött. A polgármesteri hivatalban közreműködik a helyi jogalkotásban, döntések előkészítésében, határozatok jóváhagyásában és olyan módszerek kidolgozásában, melyek hatékonyan, célzottan segítenek az embereken.

A körülötte zajló világot mindig lelkesedéssel és optimista szemmel nézi. Szívesen kutatgat, olvasgat az egykori jogtudósok, bölcselkedők munkájában. Az anarchizmus pozitív irányú értelmezésében például arra keresi a választ, hogy az ipari társadalmak válságából milyen társadalmi formációk, külső kényszer nélküli önszerveződések adhatnak kiutat. Véleménye szerint az úgynevezett „zöld mozgalmak" ezen a területen komoly sikereket érhetnek el. Feleségével — aki még egyetemista, szintén jogásznak készül — gyakran megvitatják az élet nagy kérdéseit. A jogászi munka mellett azért jut idő a pihenésre is: egy biciklitúra vagy egy ínyenc kínai étel elkészítése igazi kikapcsolódást jelent.

Házasság kontra gyűlölet

Hamburg (MTI) — Németországban 1945 óta 600 ezer német nő és 300 ezer férfi lépett házasságra külföldiekkel, ezzel hozzájárulva ahhoz, hogy a külföldieket egyre nagyobb mértékben tekintsék odatartozónak. Azoknak azonban, akik ezt az utat választják, számos akadályt kell leküzdeniük: egy évbe is beletelhet mire a kapcsolat hivatalos formát ölt. Különösen, ha a jövendőbeli a harmadik világ valamely országából származik: akkor ugyanis olyan sok papírt kell beszerezni és kitölteni, hogy néhányan már időközben feladják. A külföldivel való házasságkötés ceremóniája is drágább: míg a német állampolgárságú párok esetén a házasságlevél 50 márka, addig a külföldivel kötött házasságnál ez 150-200 márkát kóstál.

Ennek ellenére 1991-ben például öt híján 44 ezer pár lépett „vegyes" frigyre, ennek nagy részében, 24 148 esetben német menyasszony mondott igent külföldi vőlegénynek.

Az oldalt összeállította: Szőke Judit

NAPKELET

A KM hétvégi melléklete

A TARTALOMBÓL:

- Memóriaklinika
- Írástudatlanok
- Bibliai érdekességek
- Melegen tálalt filozófia

Aktuális kérdések

Zsúfoltság és kísértés

Réti János

Debrecen (KM) — Az egyik átkelőnél a várakozási idő rekordjait döntögetik, a másikról még csak szándék szintjén esik szó, a harmadik megnyitására remények sem igen vannak. Közeledik az év vége, amikor a legújabbkori népvándorlás még a lassan megszokott mértékét is meghaladja majd. Kifelé is, befelé is, legálisan vagy illegálisan jön az áru és megy az áru szakadatlanul.

Csíkos Endre

A SZERZŐ FELVÉTELE

A Vám- és Pénzügyőrség területi tapasztalatairól, megoldható, megoldásra váró, és megoldhatatlannak tűnő feladatairól, nehézségeiről beszélgettünk *Csíkos Endre* őrnagygyal, Hajdú-Bihar és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei parancsnokával.

❑ *A határainkon folyó ellenőrzési munka során néhány év óta olyan új nehézségekkel találják szembe magukat az állomány ott szolgáló tagjai, amiről régebben nem is álmodtak volna.*

— Amióta kishatármenti átkelés is bonyolódik Lónyán, Barabáson, Beregsuránynál és Tiszabecsnél — tehát 1990-91 óta — Záhonyt is hozzászámítva majdnem megháromszorozódott a forgalom. November elejéig már ebben az évben is több mint nyolcmilliót tett ki az átlépő utasok száma. Ha figyelembe vesszük azt az utaskört, ami erre a forgalomra jellemző, gyakorlatilag minden átlépő potenciális ügyfélnek tekinthető. Szemben a nyugati határokkal, ahol az érkezők jelentős része üzletember és csak a határőrségnek ad munkát útlevélkezelés szempontjából.

❑ *Ezen a tájon az utazási cél is más...*

— A határ mentén élők anyagi helyzete, munkalehetőségei arra mozgósítják mindkét oldalon az emberek jelentős hányadát, hogy kísérletet tegyenek mindennapi megélhetési gondjaik enyhítésére egy kis behozatallal, kivitellel. Ezek az utasok többnyire nem tisztelik a szabályokat, őket a gazdasági kényszer hajtja. Rendkívül komoly felderítési eredményei vannak vámosainknak.

❑ *Az autócsempészés változatlanul folyik?*

— Mindig vannak társaságok, amelyek kísérletet tesznek. De óriási gondot jelent Záhonyban a legális gépkocsikivitel is: azzal kezdődött, hogy a volt Szovjetunióban gyártott használt gépkocsik visszavitele a FÁK-ban élő polgárok számára vámmentes. Naponta százával viszik a Zsigulikat. Románia felé ugyanez történik a Daciákkal.

❑ *Az utóbbi hetekben a határokról érkező információk élén legtöbbször Záhony szerepelt, már a várakozási idő hosszúságát illetően...*

— Odaát a négynapos várakozás szinte stabilizálódott, bár most talán valamennyire csökkenőben van. Úgy tűnik, sikerül majd megállapodnunk ukrán partnereinkkel, — mint ahogy történt már ilyen válságkezelő megállapodás a román szervekkel — hogy garantáljanak egy elfogadható ütemet: óránkét legalább 12 kamion átengedését kérjük. Ugyanis a híd csekély áteresztő képességén kívül számunkra érthetetlen okokból olykor órákig szüneteltetik a forgalmat. Ezért aztán a mi oldalunkon is nő a sorbanállás.

❑ *Ilyen nehezen egyeztethető a forgalom lebonyolítása?*

— Abban nem tudtunk eddig megértésre találni, hogy szakaszoltan, ütemesen engedjék a kamionokat és ne egyszerre harminc-negyvenet. Mi ugyanis csak tizenötöt tudunk befogadni az átkelőre, a többi áll a hídon. Ilyenkor, ha még mellette elengedik a személykocsi-forgalmat is, akkor elállják a mi kilépő sávunkat, tehát se ki, se be! Az átkelő egy két órára teljesen bedugul. Most úgy néz ki, sikerül megegyeznünk és javulhatnak az állapotok.

❑ *A kamionok vasúton való szállításával?*

— A ROLA szerelvények kísérleti jelleggel közlekednek február 1-jéig. A próbálkozás lényege, hogy a kamionos közúton eljön Záhonyig és ott az 500-as rakodón felhajt egy úgynevezett pőrekocsira és menetrend szerint vasúton halad át az országon vagy az ország egy részén. Hogy milyen kereslet lesz erre a megoldásra, abban nyilván közrejátszik majd az üzleti érdek, esetleg a költségek támogatottsága, mert a mi mai útjaink a 60-as évek forgalmára készültek és nem a maira, amit tovább terhel a régi balkáni tranzitút bedugulása. A mi útjaink ennyi nehéz jármű fogadására nem alkalmasak. Tönkre is mennek.

❑ *Milyen a légkör így év vége tájékán a vámosok között a keleti átkelőknél?*

— A szó szoros értelmében rossz: ez nem Hegyeshalon! Itt nem ólommentes benzinnel közlekedő kocsik járnak. Néhány busz meg olyan, mintha filmforgatási kellék lenne a húszas évekből. A munkatársaim ezeknek a légszennyezését szívják egész szolgálati idejük alatt. Ezenkívül kicsi a fizetés, ellenben nagy a kísértés. Ennek ellenére mindenre felkészült a csapatunk, mert itt a keleti határokon mindenre fel lehet készülve a szolgálat. A kamionos ügyfélkörben Ázsiából, Kis-Ázsiából jönnek rakományok, és bizony, nem ritka, hogy a vámzár alatt nem csak az van, ami az okmányokon szerepel.

❑ *A jövedéki törvény hatása érződik-e már a csempészés elleni küzdelemben?*

— Addig, amíg ezeknek a cikkeknek az adótartalma, fogyasztási szokása nem változik, addig lényeges változás nem várható. Ezek kelendő árucikkek. Ha kenyérre nem is jut, ezekre akkor is kiszorítják a pénzt. Ameddig ez így lesz, addig kockáztatni fognak.

❑ *Milyenek a jövő reményei a pénzügyi politika megvalósulásának „előharcosai" számára?*

— Lónya és Barabás átkelőknél már „hazaköltöztünk", Beregsurány és Tiszabecs szolgálata változatlanul ukrán területen folytatódik, de mindkét átkelő fejlesztése napirenden van. Csengersimánál sávbővítés várható. Vállajnál hiába van út, ha a feltételek nincsenek meg a hatósági munkához. A térség problémáira igen komoly figyelmet fordít a kormányzat, reméljük, lesz is elmozdulás már a közeljövőben.

❑ *Három hét múlva karácsony. Gondolom, a forgalom a szokottnál is nagyobb lesz.*

— December közepétől megindul a roham. Az árukivitel tekintetében szigorítások várhatók. Az átkelő utasoknak kellene belátni azt — tekintettel épp a szeretet ünnepére —, hogy a döntéseket a kormány hozza és nem a szolgálatát ellátó pénzügyőr őrmester. Ő a kötelességét teljesíti.

KM galéria

Huszár István képei

Huszár István: Virágtündér

HARASZTOSI PÁL FELVÉTELE

A Művész Pódium szervezésében rendezték meg a neves nyíregyházi festőművész, Huszár István válogatott festményeinek a kiállítását a Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár nagytermében. A tárlatra — melyet egy hónapon át látogathattak az érdeklődők — a művész nagyobbrészt új képeit vitte el. A mintegy negyvendarabos kollekció bemutatja az „aranyfüstös korszak" utáni technikaváltás és megújulás produktumait, s meggyőzően ad hírt az idős festő változatlanul erőteljes vitalitásáról, alkotói energiáinak megőrzéséről.

Magánvélemény

A várakozás diszkrét bája

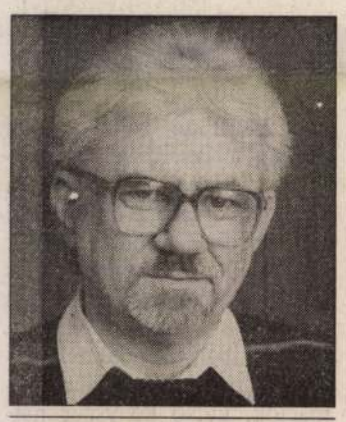

Kállai János

Respice finem! — tartja a latin mondás, vagyis várd ki a végét, mármint a dolgok történésének, a folyamatok alakulásának. Mi, magyarok, akik köztudottan nehezen tűrjük a gyorsan illanó idő fölösleges kivárásokkal terhelt pazarlását, szóval mi is sokféleképpen tudjuk megfogalmazni azt a sajátos állapotot, amiben látszólag nyugalom és mozdulatlanság van, de valamiféle „kibomlás" lehetősége azért felsejlik. Nyugtával dicsérd a napot! — imígyen int a közmondás, a másikban szintén benne rejlik az óvó szándék: Az nevet, aki utoljára nevet. Sőt, még olyan szentenciánk is akad, melyben megcsillan a „megjutalmazódás" öröme, miszerint: A türelem rózsát terem.

Pedig hát, ha jól meggondoljuk, a meddő egy helyben toporgásból még sohasem születtek nagy dolgok, legfeljebb akkor, ha az egész egyfajta taktikai megfontolásból ered. Nos, a kissé hosszadalmas, ráhangoló eszmefuttatás után, most érkeztem el a mondandóm magvához. Mert mit tapasztalunk manapság, mit olvasunk a sajtóban, mit hallunk a különböző pártpolitikai fórumokon, vitaesteken, mire utalgatnak sokat sejtetően sztárszínészek, oktatásirányítók vagy éppen a krampácsoló vasúti munkások? Semmi másra: minthogy végig kell várni az 1994-es választásokig még hátralevő néhány hónapot, ha törik, ha szakad, át kell vészelni ezt a „kis időt", és aztán majd, na, majd azután... Rendben! De mi lesz aztán? Ez az, amit jósolgatnak, sugalmaznak, terjesztenek — ki így, ki úgy, — rózsaszínre, trikolórfazonra, zöldre, barnára, feketére tónusozva a sokatmodónak szánt váteszi gondolatokat.

Mi sem természetesebb, minthogy a kampányidőszak elkezdődésével az ország kormányzására mindegyik, magát képesnek és érdemesnek — netán kizárólagosan elhivatottnak — tartó párt koncepciókat dolgoz ki, tervez, latolgat, törekszik a legjobb arculatát felmutatni előttünk, választópolgárok előtt.

Így van ez rendjén. Csak azt a „hányat kell még aludni addig"-típusú mondatot kellene talán valamivel kevesebbszer hangoztatni, leírni és propagálni. Mert — fenntartva a jelenlegi kormánykoalíció közel négyéves tevékenységének sok vonatkozásban jogos kritikáját — semmivel sem lesz egyszerűbb és könnyebb a máris meglehetősen összekuszált helyzetben az átlagembert eligazítani és majdani szavazatának meggyőződésből fakadó leadását segíteni, ha csupán a türelmes várakozást kínálják fel neki szinte egyedüli megoldásként.

Alakuljon 1994-ben bárhogyan is a hatalomváltás vagy a „továbbélés" a társadalmi-politikai élet — bízvást: a demokrácia energiáitól mozgatott — forgószínpadán, egy biztos: ugyanazt és ugyanúgy művelni a dolgokat, mint eddig sem a bársonyszékekbe ülő újaknak, sem a bennük megmaradóknak akkor már nem lehet. És éppen ezért nem igazán jó taktika csupán a „kibekkelésre" apellálni. A magyar gazdaság igencsak szorult helyzete a tétlenkedésből fakadó öncélú szócséplés helyett arra kell, hogy ösztönözzön mindenkit: „addig" is tegye a dolgát képességei, ereje és lehetőségei szerint. Hogy úgy mondjam: nem célszerű álmokat kergetve, fantazmagóriákba bonyolódva tekintgetni annak az egyelőre kiszámíthatatlan finisű választási napnak a végeredményei felé.

De hát akkor ne készülődjünk? Badarság lenne erre ösztönözni bárkit is. Persze, ez a válasz azért nem ennyire magától értetődő. Aki valaha állt már sorba teszem azt egy vasúti pénztár előtt vagy mondjuk egy orvosi rendelőben, tudja: a várásban éppen az a testet-lelket felőrlő, hogy rendkívül sok benne az elbizonytalanító, kétségeket ébresztő, rossz indulatokat sarjasztó motívum. A kiszolgáltatott helyzetben előbb-utóbb megszületik a félelem: jaj, lemaradok valamiről, elém tolakszanak, megfosztanak valamitől, ami nekem járna. Ezért mondom hát, ha már az átvészelést úgyis emlegettük, inkább azt próbáljuk megcselekedni, mivel ez szabatott ránk, hogy ezt a néhány hónapot gyűlölködések, mocskolódások, megalapozatlan ígérgetések nélkül, polgári módra elegánsan, a várakozás diszkrét báját magunkra varázsolva próbáljuk a hátunk mögött hagyni.

Hogy aztán kinek virul majd a rózsa, szegfű, tulipán? A Tavasz, akit Vörösmarty óta nagy „hajfodrászként" szokás emlegetni, reméljük, majd rendet tesz e kérdésben is.

Huszár István

Huszár Istvánt Kerényi Jenő
művészete iránti rajongás
jellemezi.

Lóska Lajos: Nyíregyházi körkép - 1977.
Művészet. 1977. szeptember - 28. oldal.

A KÉPCSARNOK
MEGHÍVJA ÖNT

HUSZÁR ISTVÁN

FESTŐMŰVÉSZ
KIÁLLÍTÁSÁNAK
ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA
1982. ÁPRILIS 15-ÉN
CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN 5 ÓRÁRA

MEGNYITJA:

A BOLGÁR KULTÚRA
HÁZÁNAK KÉPVISELŐJE

MEGTEKINTHETŐ:
1982. ÁPRILIS 15-29.

BENCZÚR GYULA TEREM
NYÍREGYHÁZA, DÓZSA GYÖRGY U. 3.

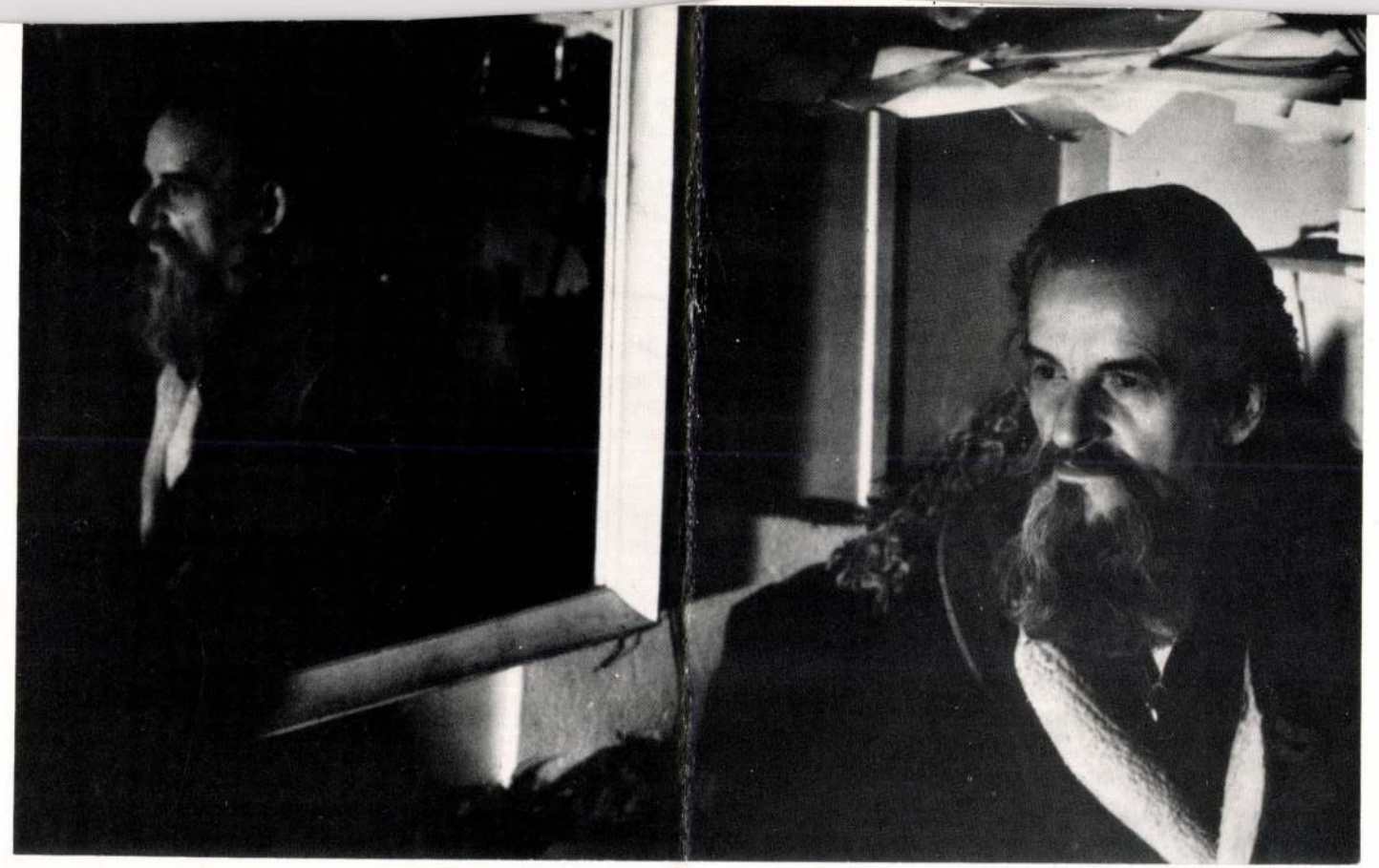

Huszár István

Szóval szólt Anyám:

„Tépd fel a monotónia
átok-bugáját.
Az értelem acélhúdját
virággal szórd tele.
Minden álcát tépj le.
Csalogasd a lidergőket
napmelegre.
Fiam!
A képíróh szép alázatával
keresd az Embernek az Embert!"

Létezésem Néked ajánlom, emlékké
érett szépszavú Anyám.

Huszár István

Huszár István: Vitczky fekete kakasa, olaj, aranyfüst, 40x60 cm, 1977

Művészet, 1977. 9. 27. old.

Huszár István, grafikusművész

A III. szabolcsi tárlat megnyílt Nyíregyházán, melyen szerepelnek a művész művei: Krúdy-illusztrációi. (említve).

Páll Géza: Csalódást okoz-e a szabolcsi tárlat?, Keletmagyarország 1977. aug. 28.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1977 JUN 26
KELETMAGYARORSZÁG
Elmondta István, festőművész

1021

KM VASÁRNAPI MELLÉKLET

ALKOTÓMŰHELYBEN

Huszár István festőművésznél

Nyolc éve főhivatású, szabadúszó festőművész. Egy kicsit úgy emlegetik, mint a szabolcsi művészek „fenegyerekét", aki valamivel mindig magára vonja a figyelmet, vagy egyesek megrovó tekintetét. Pedig — mint mondja — nem csinál mást, csak megy a magaválasztotta úton...

Az első meghökkentő lépése az volt, hogy 1969-ben felhagyott a biztos megélhetést nyújtó pedagóguspályával és elhatározta, bárhogyan is lesz, meg fog élni művészi munkásságából. Gondolt-e a kockázatra? Nem félt-e attól, hogy tehetségét a napi megélhetés miatt esetleg aprópénzre kell váltania? A kérdéseket az évek során valószínűleg sokszor feltette magának Huszár István is. És válaszolt rájuk: nem szavakkal. Alkotásokkal.

„Amíg tanítottam, csak festegettem, kiállítgattam. Mióta önálló vagyok: festek és ha úgy hozza a helyzet, kiállítok. Csak így lehet igazában alkotni. Még akkor is, ha olykor fogytán a pénzem, s hirtelen azt szeretném, ha kopogna valaki és rámutatna egy képre: ezt kérem. Nincs mindig így, de azért vásárolnak tőlem. Igaz, nem mindig akkor, amikor én szeretném. De nem panaszkodom..."

Amióta szabadúszó, Huszár István tízszer annyit dolgozik. A képek pedig azt sugallják, alkotójuk még kíméletlenebb, szigorúbb önmagához.

Nyolc önálló tárlata volt eddig, köztük arra emlékszik legszívesebben, amelyet a Benczúr-teremben láthatott a közönség. Csodálkozás, dícséret, kétkedés — ezzel együtt sok vásárlás. Ez jellemezte az 1975-ös nyíregyházi tárlatát, amelyen a szakmabelieket és a közönséget szinte sokkhatásnak vetette alá. Itt állította ki azokat a műveket, amelyeket az általa kikísérletezett aranyfüsttechnikával alkotott.

PORTRÉ

Nem olcsó és felszíni elkápráztatás ez? — kapták fel sokan a fejüket, miközben őszintén elismerték a művekből sugárzó erőt és tehetséget.

„Tudom, sokan meglepődtek, hogy aranyfüstlemezzel is dolgozom. Régóta foglalkoztatnak az ikonok, az a tűz, amely belőlük árad. Évekig jártam az országot, Lengyelországban is hosszasan tanulmányoztam az ikonfestészetet. Aztán elkezdtem a kísérletet. Ugy találom, nemcsak a régi korok, hanem a mai festők is élhetnek ezzel a páratlan lehetőséggel."

ÖREGASSZONY

Huszár István műtermében festmények sokasága; s közöttük — mint a máből több száz, vagy ezer évre visszaröpítő jelek — „pléh-Krisztusok" is „várakoznak". Egyházi megrendelésre is dolgozik a művész — a tudományos világnézetű ismerőseinek nem kis fejcsóválására. Egyik munkája az ország legmodernebb templomát a szucsi körtemplomot díszíti, amelyet a televízió is filmre vett, s a római magyar intézet bemutató műsorán is szerepel.

„A szucsi templom bányásztemplom. Az egyházfőkkel nagy vitám volt, ugyanis egyetlen glóriás szent sincs a falon. Helyette van bányász, légkalapácsos motívummal, van egy kéz, munkáskéz."

Alkotásait tekintve mindíg az emberrel találkozunk, nincs egyetlen képe sem, amely nem figurális. Egyébként foglalkozik grafikával, táblaképekkel és murális munkákkal. Néhány éve szobrászkalapácsot is a kezébe vett, amely szintén „gyanússá" tette, mert a festő az fessen — mondták.

„A kórházban kezdődött, amikor egy karambol miatt bent feküdtem és nem tudtam festeni. De mintázni igen. Nemrég rábukkantam egy kincsre, még a Békeház építésekor, jó 25 évvel ezelőtt megmaradt vagy 300 mázsa szép, lilásszürke gyöngyössolymosi kő. Megvettem. Kibéreltem tíz évre egy elhagyott tanyai iskolát. Ott szobrászkodom és nomád életet élek. Napokig kint vagyok, olykor már hajnal 4-kor dolgozom, sokszor estig, amíg látok. Kétkilós kalapáccsal."

Egy sajátos arculatú, kísérletező, önmagának külön világnézetet alkotó ember beszélt alkotó hétköznapjairól, amelyből sugárzik az optimizmus. Egyik katalógusában azt írta magáról: „elmúltam ötvenéves (az idén lesz 52), s ugyanilyen észrevétlen szeretném megérni a másik ötven évet is." De műveit, jelenlétét lehetetlen észre nem venni. Alkotásai mindnyájunknak szólnak.

Szöveg: **Páll Géza**

Fotó: **Elek Emil**

...Emilné dr.-ral, a Hazafias ...t megyei titkárával

...özéletiségről

azonban abban van, hogy ez a munka új típusú kollektívákat alakít, nagyszerű szokásokat honosít meg. Másrészt: sok olyan kisebb létesítmény megvalósulhat, amelyre ezek nélkül még soká várhatnánk. Pedig ahhoz, hogy egy faluban élő fiatal ma megtalálja a helyét, kulturált környezetre, presszóra, klubra, áruválasztékra, gyermekintézményre, s még sok másra van szükség. Nos, a munkaakciókkal elsősorban ezt a nagy társadalmi igényt segítünk kielégíteni.

● **Az eddigiekből kitűnik, tanulni is kell a közéleti szereplést. Hol kezdjük ennek a tanítását?**

— Nem ott, hogy mondjuk egy tsz-közgyűlésen odaállunk az emberek elé és az élettől elvonatkoztatott nyelvezetben, közgazdasági kategóriában beszélünk nekik a gazdálkodásról és még el is várjuk, hogy figyeljék a beszámolót, szóljanak hozzá. Egyszerű és közérthető módon kell tájékoztatnunk az embereket a falu, a termelőszövetkezet ügyeiről, bajairól, terveiről. Váci Mihályt idézném: „Csak az álljon élre, ki vezetni mer". Hozzátenném, hogy aki vezetni tud. Mégpedig úgy, hogy megértsék, amit akar. Csak így képes ő is megérteni másokat. Nélkülözhetetlen, hogy egy vezető jól tájékoztasson. Ehhez azonban jól tájékozottnak is kell lennie, hogy kielégítően válaszolhasson a miértekre. Visszatérve a kérdésére: a közéleti szerepléshez az is kell, hogy az emberek minél többet olvassanak, nézzék a televíziót, hallgassák a rádiót. A közéleti szereplés alapvető feltétele a műveltség. Ezért is tartom döntő fontosságúnak, hogy a munkahelyen és a lakóhelyen — nem egymással vitázva, hanem összefogva — a maximálisat nyújtsák az emberek iskoláztatásáért, művelődéséért, életkörülményeik magasabb szintre való emeléséért. Ehhez a legtöbbször pénz is van, csak éppen az indítás szükséges ahhoz, hogy ráébresszük az embereket a nagyobb tudás iránti igényre. Mi mindent tudunk kicsit nagyobb törődéssel, saját erőből megvalósítani!

● **Engedjen meg egy személyes kérdést: hogyan kezdődött az ön közéleti szereplése?**

— 1948-ban. A párt ekkor szervezte az első jegyzőtanfolyamot Nyíregyházán. Ezt elvégeztem, így lettem a megyében az első női főjegyző. Azután kerültem Ófehértóra. Copfos kislányként, emberismeret, szakmai tapasztalat, megfelelő tudás nélkül. Szinte kizárólag lelkesedéssel. És egy útravalóval, amit a kommunista munkásból akkor lett alispán mondott a kinevezésemkor. Igy szólt: mielőtt döntök, gondoljak mindig arra, hogy az a döntés annak a szegényparaszti osztálynak, azoknak az embereknek, akik közül jöttem, megfelel-e? Ha úgy érzem, hogy nem, akkor még gondolkozzam, vagy döntsek másképpen. Ez az útravaló egy életre szól. Hozzájárult ahhoz, hogy fiatal és lány létemre szeretettel fogadott be a falu. Bölcs öregekből álló testület látott el jó tanácsokkal, segített abban, hogy megkapaszkodhassak. Azóta is Ófehértón vagyok megyei tanácstag. Nagy örömöm, hogy a szemem előtt alakult át, gyarapodott anyagi és szellemi javakban a falu.

● **Nehéz, kritikus területen dolgozott később is. Soha nem gondolt arra, hogy a közélet fárasztó, hogy más, könnyebb területet is lehetne választani?**

— Nem. Ófehértó után Baktalórátházán lettem járási főjegyző, majd járási tanácselnök. 1952-től neveztek ki a megyei tanács elnökhelyettesének. Nem voltak könnyű évek. De szerencsém volt. Mindenütt olyan kollektívára leltem, amely segített, formált, amely bátorítva lendített át a nehézségeken. Nagy lelkesedés és akarat volt bennem, hogy újból és újból meganuljam, amit csinálnom kell.

● **Munka közben szerezte meg a jogi diplomát...**

— Két kisgyermek mellett készültem. Mindig éjjel, hogy mire a gyerekek felébrednek, talpon legyek. A legnehezebb azonban mégsem ez volt, hanem a nyilvánosság előtt szerepelni. Odaállni több száz ember elé beszélni. A lámpalázat legyűrni. Sokszor nem ismertem a hangomra. De még annak a kezdetnek is volt szépsége. Az emberek között lehettem, az ügyeikkel törődhettem. Nagyon jó érzés azt tudni, hogy ha csak keveset teszek is, ha csupán öt embert győzhetek is meg, abból holnap már tíz lesz, aztán mind több és több. Azért iratkoztam be a debreceni egyetem pedagógiai szakára is, hogy megtanuljam, hogyan lehet tökéletesebben csinálni ezt a munkát. Most, a népfrontmozgalomban ennek különösen nagy hasznát veszem, hiszen utasításokkal itt nem lehet boldogulni. Csak úgy, ha jobban értünk az emberek nyelvén.

● **Gulyásné elvtársnőnek igen sok a funkciója. Megyei pártbizottsági tag, országgyűlési képviselő, megyei tanácstag, a megyei tanács végrehajtó bizottsági tagja. Hogyan lehet megfelelni ennyi megbízatásnak?**

— Nehezen. Sok közösségtől kaptam bizalmat. Ez kötelez is, meghatározza a munkámat. Nem könnyű ennyi megbizatásnak kifogástalanul eleget tenni. Nem mindig sikerül. Még az időmet is nehéz úgy beosztani, hogy ott legyek minden megbeszélésen, s hogy eljussak naponta az emberek, a választóim közé is. De mindent megteszek azért, hogy a lehetőségek szerint mások megelégedésére dolgozzak. Ami a sok tisztségben nagyon hasznos: ezeken a helyeken megfelelő információkat kapok és így adhatok is tovább. Ezen túl a különböző testületekben lehetőségem van képviselni a népfrontpolitikát, illetve a lakossággal ezek után megbeszélni: mit, miért kell tennünk szűkebb hazánk boldogulásáért.

● **Ön, mint a népfront képviselője tett javaslatot két évvel ezelőtt a megye különböző választókerületeiben az országgyűlési képviselőjelöltek személyére. Most már van tapasztalata: elégedett-e a képviselői munkával?**

— Egyértelműen igen. Két évvel ezelőtt olyan emberek kaptak bizalmat, akik érdemesek arra. Képviselőink fontos feladatuknak tartják a beszámolót, a fogadóórák megtartását, s aktívan szerepelnek a megye közéletében is. Nagy megnyugvás lehet ez mindazoknak, akik jelölték őket. A parlamenti bizottságokban, de a megye különböző szerveiben is odafigyelnek a képviselők véleményére. Persze — éppen a napokban beszélgettünk erről — ezt a munkát is lehet és kell is tovább javítani, fejleszteni.

● **Korábban szólt arról, hogy nem könnyű a közéleti szereplés, különösen nehéz a nőknek. Ön mit tanácsolna nekik?**

— Valóban nehéz a helyzetük a család, s a sok helyen még élő előítéletek miatt is. Úgy gondolom, ma már Szabolcs-Szatmárban is elérkeztünk odáig, hogy korszerűbben éljen a nő, hogy megossza a háztartás terheit a családdal, hogy igénybe vegye az ipar és a kereskedelem által kínált mind több szolgáltatást. Az asszonyokon is rengeteg múlik abban, hogy ésszerűen szervezzék saját munkájukat, hogy okosabban éljenek lehetőségeikkel. Mindennap el kell szakítani egy kis időt a tanulásra, művelődésre. Úgy vélem, több biztatást is kell ehhez kapniuk a családtól, a munka- és lakóhelyi vezetőktől. Segítséget ahhoz, hogy a közéletben szereplő asszony, vagy lány ne találkozzék közömbösséggel, vagy rosszindulatú irigységgel. A női hivatást is tökéletesebben látja el az az asszony, aki képzett, szélesebb látókörű, aki részt vesz a közéletben. Nagy szükség van egy ilyen közfelfogásra, hiszen ha kevés — márpedig kevés még — a közfunkcióban a nő, az nem azért van, mert nincs rátermett, arra alkalmas asszony, vagy lány. Inkább azért, mert még nagy a visszatartó erő. Igaz, ma már megyénkben is egyre kevesebb helyen mondják, amikor egy-egy nőt közéleti szereplésre ajánlanak, hogy „bár ugyan csak nő, de nagyon tehetséges és szorgalmas, fogadják el". A kezdeti lépéseket tehát megtettük, de ez egy folyamat. Mégpedig hosszú és keserves folyamat.

● **Mit tart ön a megye közéletében az utóbbi időben elért legnagyobb sikernek?**

— Sok mindenről szólhatnék, de csak egy példát hozok fel, a falugyűléseket. Ezek a közéletiség nagyon jelentős színterei. Ott a település apraja-nagyja előtt kell a községi vezetőknek számot adniuk. Nincs az a burzsoá demokrácia, amely ezt tudná adni, amely ezzel felérne! A falugyűléseken mindenki kérdezhet, mondhat véleményt és meg is teszi — így alakul a közösségért érzett felelősség, ilyeneken részt venni valóban nagy élmény. Ha az ember látja azt az óriási erőt — sok tízezer ember közéleti iskoláztatása folyik itt — akkor arra gondol, jogosak a jövőre vonatkozó nagy reményeink.

● **Köszönöm az interjút.**

Kopka János

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SZABOLCS SZATMÁRI SZEMLE

Huszár István

1978 3

Huszár István: Lui, a bűvész

egynázan a III. Klubban, előadói estén, amikor észrevette, hogy nincs nála az a néhány lap, amelyet a Bürokronéziából fel akart olvasni. Volt még idő: bevonult a titkári irodába és emlékezetből leírt egy 3—4 perces szövegrészt, mert szükségesnek tartotta, hogy ebben a műfajban *is* elmondja véleményét azon az irodalmi összejövetelen. Hogy aztán ez a néhány oldal egy régebbi szöveg reprodukciója vagy pedig egy itt is szereplő fejezet, azt már ki tudja?)

Szükségesnek tartotta az ilyen, kissé humorosabban hangzó és oldottabban előadható indokolást is a bevezető előadás, vagy a többi elhangzott vers kiegészítésére, de ragaszkodott ahhoz, hogy ő olvassa fel, s kevésbé kedvelte, ha más szavalta (amire a Népszabadságban közölt részletek megjelenése után már lett volna lehetőség). És sohasem a végén helyezte el műsorán, mindig közben: afféle fűszerként, de nem úgy, hogy valami elkeseredett kicsengéssel fejeződhessen be szereplése. És ez is lényeges, amikor ezt a kötetet forgatjuk.

Harc ez a kötet is azok ellen, akik ugyan hivatalt vállaltak, hogy majd szolgálják azt a dolgozó népet, akiktől a megbízatást kapták, de előbb-utóbb magukat szolgáltatják a hivatallal, az ott megnyílt lehetőségekkel. Egyszerűen azt mondjuk: korrupció. De ennek van egy másik oldala is, amikor a hivatalnok elé járuló ember már eleve úgy rendezkedik be, hogy ő maga is erősíti a korrupciót azzal, hogy elhiszi: ennek ma is, felszabadult országunkban is így kell lenni. Ezekre a saját sorstársaira, az „egyszerű" emberekre is éppen úgy haragudott. A kötetben látható, olvasható indulat azok ellen is szól,

mutatja be az egymás mellett levő néhány ábra: az íróasztal mögé ültetett hivatalnok hogyan válik maga is íróasztallá, a telefont eszközként használni kezdő ember maga is telefonná — s egybefonódik a telefonhuzal a másikkal, akitől vár valamit, akivel összekapcsolódik egyéni érdeke stb. Szerepel a képeken is, a szövegben is gyakran a *tapper*. Fiatalabb kortársaink már egyáltalában nem ismerik az iskolában sem az itatóst, mert nincs mit itatni, hiszen a golyóstoll nedvét nem kell külön szárítgatni, mint hajdan az írótintát. Nos, egy hengerszeletre ügyesen ráerősített itatósnyaláb volt a tapper: ennek egyszerűbb vagy finomabb kivitele, netán sárgaréz leszorítója — a tintatartókkal együtt — jelentette az „íróasztal-készletet", s minősége jelezhette az íróasztal mögött ülő személy hivatali rangját. Találó finomsággal utal erre a hivatali hierarchiára, amit a tapper — szerencsére régen — jelentett vagy jelenthetett, s rajzaiban is bemutatja a folyamatot, ahogy a tapperhasználóból tapper lesz, eldologiasodott, elszemélytelenedett, elembertelenedett valaki, mert már öncélúan él az irodában, ellenséggé vált.

Így lesz figyelmeztetés a könyv, a műfaj módszereivel, a szöveg és a rajz együttes hatásával. *Garai Gábor* a költő ráérzésével, a barát igazoló tanúságtételével finom elemzésben mutat rá a kö-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1977

2

SZABOLCS SZATMÁRI SZEMLE

Huszár István

1021

Huszár István: Egyedül. (Őszi tárlat, 1976.)

magyar művészet máig legpompásabb all
garische Zierscheiben aus dem X. Jahrhunde
Dezső szívének legkedvesebb régészeti tárgy

Az igazi kutató egyben pedagógus. Ő is szétosztotta tudósi kincsét, közel két évden keresztül a megyei napilap hasábjain számolt be — Jósa, Kiss Lajos példákövetve — a múzeum gyarapodásáról, egy-egy új felfedezéséről. Lapunknak, a bolcs-Szatmári Szemlének egyik alapítója volt, az első számban megjelent egyik eménye (A X. századi avar továbbélés problémája. SzSzSzle 1956.) a „kettős foglalás" kérdésének egyik elindítója volt. A Jósa András Múzeum szerény szeyi ellátottsága mellett keze alatt nőtt fel egy új generáció, kik ma — felelős beásukban is — szeretettel gondolnak vissza arra az indíttatásra, melyet Csallány sőtől, a főnöktől és a jó baráttól kaptak.

Hivatali működésének utolsó évtizedében 1961-től immár nem egy intézmény, de egész megye múzeumi hálózatának vezetője lett.

Értő bábáskodása mellett művelődési házban, iskolai alagsorban, pincékben rejgyűjtemények, a szabolcs-szatmári parasztélet évszázados rekvizitumai kerülla fényre, mindnyájunk okulására. S amikor nyugdíjba vonult 1972-ben, úgy búhatott munkatársaitól, hogy végre méltó helyen tudhatta elődei és saját maga munkáját, Szabolcs-Szatmár legrégibb tudományos és közművelődési intézmé, a Jósa András Múzeumot.

A nyugalomba vonulás évei nem jelentették a tudós pihenését. Befejezte élete k legnagyobb régészeti feltárásának, a világhírű beregsurányi vandál fazekastelek szakszerű feldolgozását az Akadémiai Kiadó részére, s még ez év elején egy rák folyóiratban megjelent cikke *(Die Entdeckung der hunnischen Kerbschrift.* schrift für Richard Pittioni zum ziebzigsten Geburstag. Wien, 1976.) jelezte, hogy a hetvenediken, Csallány Dezső dolgozik. Ezért volt hihetetlen a hír, hogy Csal- Dezső meghalt, hogy ezentúl nem élvezzük derűs, bölcs humorát, s imbolygó, kós járása immár nem jelzi messziről többé őt a nyíregyházi utcán.

Több magas kormány- és tudományos kitüntetés (Munka Érdemrend ezüst foata, Móra Ferenc-díj, Rómer Flóris emlékplakett stb.) birtokosától, a hivatali től, tudós barátunktól a költő, Gyóni Géza szavaival búcsúzom:

„Áldott lelkét, fehér lelkét
Véres csaták, rossz emberek
Soha-soha el nem vehették,
Mert szenvedőn is szeretett.

Testvéred volt, és testvérem lesz
S most már a boldog ligeteknek
Drága szelid vendége lett —
Hol béke él és szeretet."

Németh Péter

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1974 — 1

SZABOLCS SZATMÁRI SZEMLE

Huszár István

1021

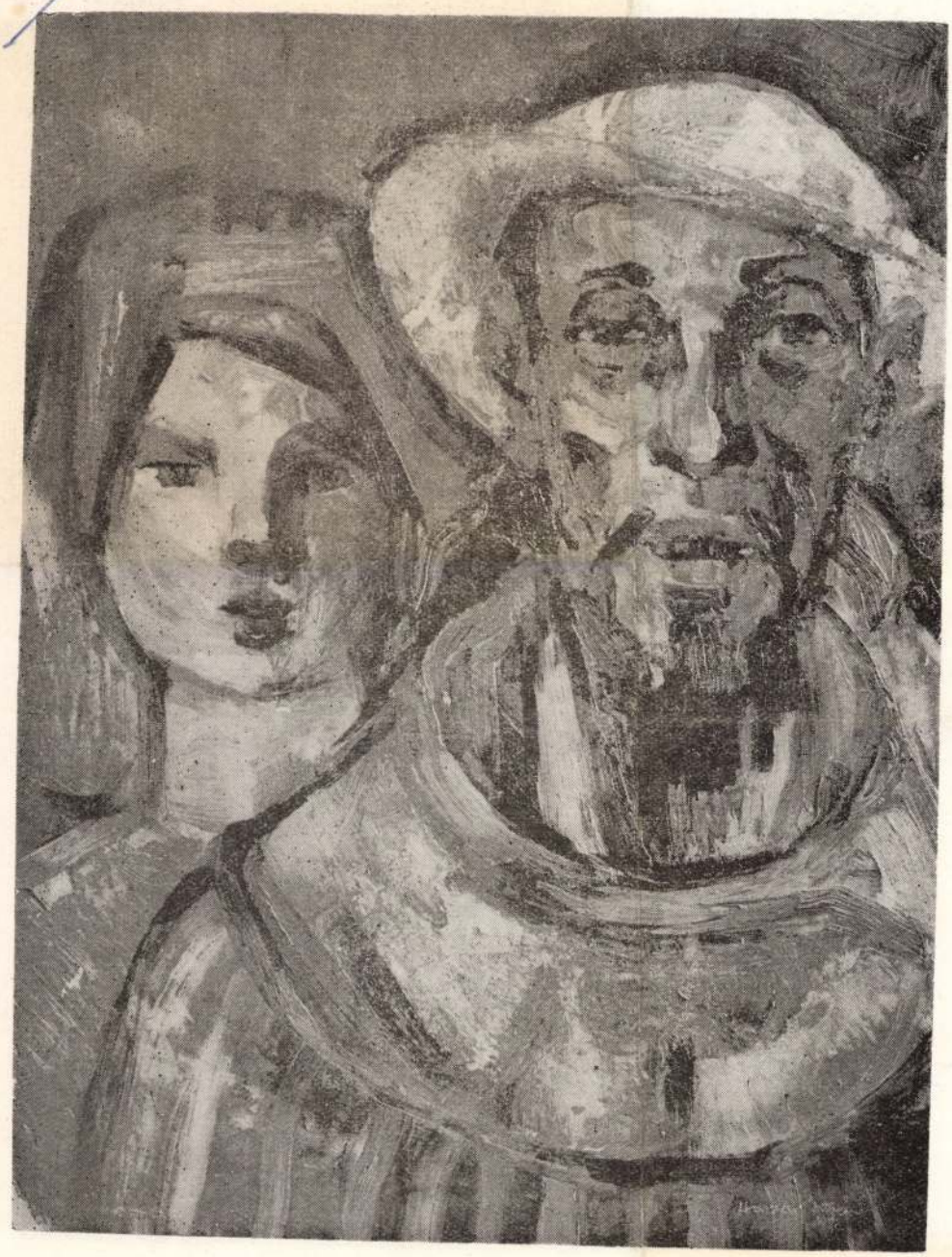

Huszár István: Dulcínea és lovagja

A negyedik ciklus — a 13. kötet — Bessen*zását* tartalmazza — a két utolsó kötet pedig a anyagát foglalja majd magába. Ezek megjelené a Bessenyei Összes Művei betűhív, kritikai kiad

E tiszteletre és a magyar könyvkiadáshoz Ferenc, Szauder József és Tarnay Andor, akik sikerült az ügynek megnyerni, mint Némedi [illegible], Esze Judit.

A Bessenyei György Tanárképző Főiskola irodalomtörténészei is részt vállaltak e nagy munkából, mivel az iskola névadója iránti tiszteleten túl — meggyőződésük, hogy ez a 15 kötet Bessenyei nemcsak fontos és szükséges része a magyar és az európai felvilágosodás irodalmának, de a további Bessenyei-kutatásoknak is nélkülözhetetlen alapja.

A teljes Bessenyei bevonulása a magyar könyvtárakba, s felvilágosult eszméinek térhódítása a magyar fejekben annál inkább indokolt, mivel Bessenyei közművelődési és nyelvi programjának megvalósításában még ma is van tennivalónk, s „Az értelemnek keresése e világnak testében"... — mint mindig újrateremtődő örök emberi feladat — félelmetes kíváncsisággal — ma is folyik tovább...

(B. J.)

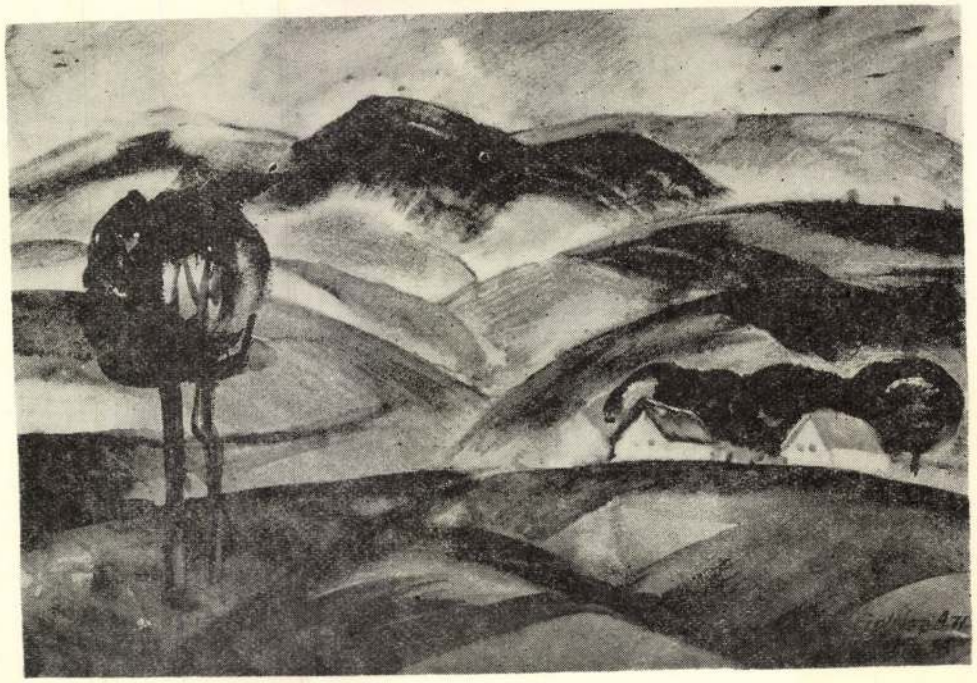

Soltész Albert: Szanóki hegyek

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

3=

1978

SZABOLCS SZATMÁRI SZEMLE

Huszár István

1024

Huszár István: Csinosi kísértői

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SZABOLCS SZATMÁRI SZEMLE

1978 3-

Huszár István

1021

Huszár István: Ben, a zsoké.

Huszár István: Szöktetések.

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

1973 FEB 1, 4?

Huszár István festő-

Keletmagyarország művész

HOMO LUDENS. A játékos ember, az ember ábrázolását vallja Huszár István festőművész alkotói céljának. Február 15-én csütörtökön délután fél ötkor nyílik a művész nyíregyházi tárlata a Képcsarnok Bencsik Gyula termében.

1021

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1975 JÚN 22
Keletmagyarország

1021

Huszár István: Fiatal nő (festmény).

DIPARI

rendeltsége

vesz
ikára, a szovje
ázvezeték építé

-FŰTÉS-
ÖKET ÉS
MUNKÁSOKAT.

glalkoztatás fel-
pi Magyarország-
munkavégzés.
Debrecen, Mi-
. (Db. 380743)

csőszerelőket, központi fűtésszerelőket és segédmunkásokat keres.

Jelentkezés: „Prometheus" Debreceni Szerelési Üzeme.

(Hv—50)

HÍVÁS!

yíregyházi Városi Tanács VB. Teme-
s-Ellátásfelügyeleti osztálya értesíti a
kosságot, hogy a Növényvédő Állomás
ínius 23-tól június 30-ig a város terüle-
n amerikai f. szövőlepke ellen perme-
zést végez.
érjük a lakosságot a fokozottabb óvatos-
ági rendszabályok betartására. (841)

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-728

KELET MAGYARORSZÁG

1972 AUG 15

Huszár István képzőművész

DÓZSA-SZOBOR ILKEN.
A termelőszövetkezet megbízására Huszár István, Rakamazon élő képzőművész Dózsa-mellszobrot készített Ilk községnek. A közös gazdaság névadójának emlékművét a tsz központja előtt állítják fel. Az ünnepélyes szoboravatásra augusztus 19-én kerül sor, az alkotmány-napi ünnepségek keretében. Ezután a közös gazdaság ebéden látja vendégül a tagságot — a falu egész lakosságát.

UJ TELEFONKÖNYVEK.
A távbeszélő igazgatóság te-

cig jól tartotta magát a vendégcsapat, de fiataljai ezután elfáradtak s a hazaiak ilyen arányban is megérdemelten nyertek.

Ganz-Villany—Nyíregyházi Petőfi 14:12 (5:7). Idegenben lépett pályára a Petőfi és balszerencsés mérkőzésen vesztett. A következő játékosok küzdöttek a bajnoki pontokért: Bíró — Berényi, Varga, Zajácz, Marton, Szabó, Ujhelyi II. Csere:

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

1972 JUL 29

Huszárik Zoltán

ET 1021

Huszárik Zoltán: Levél

Zene

Tregova elmondta az
állás lényegét, majd e
hang terjedési sebessé
hőmérséklet függvényéb
Boyle-Mariotte egyesít
kiindulva —, én meg csak hüledeztem, a
csodálkozástól azt sem tudtam, hová legyek,
utolsó szavait már csak hallottam, de fel
nem foghattam semmiképp, nevezetesen...
— mivel állandó tényezők: gázállandó, gravi-
táció, adiabatikus hőkitevő határozzák meg,
az egyenlet jobb oldalán pusztán egy vál-
tozó tényezővel számolhatunk, mégpedig a
hőmérséklettel (itt mellékesen odavetette:
Kelvin-fokban értendő), következésképp
csakis e tényezőtől függ a keresett érték
nagysága, nyilvánvaló; egyenes arányban,
tehát: ha a hőmérséklet növekszik, a hang
terjedési sebessége is... stb... stb...
stb...

— Hogy mondtad? — hüledeztem. —
Ennyire tudni? Hát miért nem mondtad so-
ha, hogyha megkérdeznek? Miért teszed ezt
velem? Kirojtosodik a nyelvem, mégis te
vagy a leghülyébb...

●

...és Kocka, szokás szerint a csípőmre
lépett. Lábam megfeszült, nyilalt a dere-
kam, úgy éreztem, a földbe süppedek.

Bal könyökömre támaszkodva mégis to-
vább tartottam a felső testem, markom
vályúszerű mélyedésében kiállhatatlan nyu-
godtan pihent a puska, tudta, vele semmi
jogtalanság sem történhet. A fegyver tusa
jobb vállamba mélyedt, mutatóujjam elő-
írásszerűen az elsőbillentyű hideg vasát
érintette, tekintetem kissé villogva átsiklott
a „nézőke alsószéleközepén", aztán átbújt
még a célgömb alagútján és ment egészen ad-
dig, amíg meg nem akadt a földbe szúrt
apró fatáblán. A táblárol bágyadt vaddisz-
nófej bámult vissza rám. Furcsamód nem
tudtam eldönteni, mi lehet, noha tisztában
voltam vele, mégis, jelenlegi helyzetemben
ugyanúgy lehetett volna titkos társaság jel-
vénye, mint rosszindulatú gyerekrajz, vagy
egyszerűen csak karikatúra. Tény az, hogy
semmilyen értelmet

Nem értettem, de elhittem
se ette külön a levest meg
fogásokat nem választotta
legelőször tiltakozott, hívta
letest, aki kiabálni kezdett
Ez impertinencia! — amire
értően bólogatott, mégis öss
radicsomlevest a pörkölttel.
kács nem csinált belőle úgy

ZSOMBOK TIMÁR G

Ki ér

Ezért tiszteltem, meg azért,
órán egy árva kukkot sem
ni belőle, sőt talán féltem i
ám ez csak addig tartott, a
tudtam, hogy egy-tizenöt alat
zat háton. Attól kezdve jóba
annál is inkább, mivel em
ezért hozzám osztották tan
lettem a felelős tanulmányi
ami teljesen kilátástalan ügy

— A füled? — kérdeztem

— A fülem.

Erőltettem az agyam; hogy
ja begyűrni, bár valamit sejte
dennapi méretű, elálló ta
hatoltam a lényegig. A fegy
támlán áthajolva mutatta
ja között megpödörte, sikk
cigarettát pödrik félkézzel, s
tartotta ezt a hihetetlenül fe

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SZABOLCS SZATMÁRI SZEMLE

1972 FEB

/1021

Huszár István

Huszár István: Krúdy-illusztráció.

A megye mezőgazdasági termelőszövetkezet[illegible] marha- és 11 szakosított sertéstelep beruházása van folyamatban.

Ezek az állattelepek 1973-ig folyamatosan átadásra kerülnek. Így az 1970. évi tehénlétszámot figyelembe véve, a termelőszövetkezeti közös gazdaságok tehénállományuk 55—57%-át korszerűen felszerelt, modern technológiát alkalmazó, koncentrált állattelepeken helyezhetik el. A koncentráció, szakosodás, nagyüzemi technológia alkalmazása a jelenleginél jóval kisebb létszámú, de képzett munkaerő alkalmazását teszi szükségessé. A szakosított telepeken ugyanannyi állat gondozását kb. egyharmadával kevesebb létszámmal lehet elvégezni, mint a jelenleg alkalmazott technológia és egyéb feltételek mellett.

A folyamatban levő szakosított állattelepek férőhelykapacitását figyelembe véve — a 2/1967. (XII. 22.) PM—MÉM és a 39/1968. (XII. 27.) PM—MÉM számú együttes rendelet alapján — a tehenészeti telepeken mintegy 250 szak- és 500 betanított munkás, a sertéstelepeken 230—250 szak- és ugyanennyi betanított munkás alkalmazása válik szükségessé. Ez azt jelenti, hogy a jelenlegi szakmunkásállományt a tehenészetben két és félszeresére, a sertéstenyésztő szakmunkások számát több mint tízszeresére kell emelni.

★

Az elmondottakból — úgy gondoljuk — kitűnik, hogy Szabolcs-Szatmár megyében még igen nagyarányú — az országosnál mindenképpen nagyobb társadalmi, gazdasági átrétegződés van hátra. Az elmúlt évtizedekben annak csak egy — bár feltehetően a nagyobbik — része zajlott le. A megye lakosságának, vezetésének legfőbb gondja eddig is és még a közeljövőben is a lakosság foglalkoztatása volt és lesz. Látni lehet azonban, hogy ennek a jellege, területi vetülete sok tekintetben megváltozott.

A korábbi években tapasztalt általános munkahelyhiány ma már csak egyes körzetekben áll fenn.

A vasúti főútvonalaktól távolabb eső és nehezen megközelíthető településeken, ha egy-egy helyen nem is sok, de egy-egy körzeten belül — a peremterületeken — még viszonylag jelentős, kellően nem hasznosított férfi munkaerő is található. Csaknem általánosan jellemző (talán Nyíregyháza s 1—2 település kivételével) ma még sok az olyan nő, aki a jelenleginél hosszabb időt dolgozna, rendszeres munkát vállalna, ha volna ilyen munkahelye.

A termelőszövetkezetek kor és nem szerinti adatai sokféle következtetés levonását teszik lehetővé. Az átrétegződési folyamat előző szakaszának ismerete, tapasztalata arra kell, hogy késztessen bennünket, hogy azokat, valamint az iparosodó területek korábbi tapasztalatait jól hasznosítsuk. Így lehetővé válik, hogy a korábbinál tervszerűbben, kevesebb zökkenővel menjen végbe ez a folyamat. Ennek érdekében igyekeztünk felvázolni a jelenlegi helyzetet.

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

Huszár István festőművész

1972 ÁPR 29

Keletmagyarország

KIÁLLITÁS A SZINHÁZBAN. Április 29-én, este fél 7-kor a nyíregyházi Móricz Zsigmond Színházban kiállítás nyílik Huszár István festőművész munkáiból. A tárlaton 20 kép — köztük a Krúdy-művekhez készített illusztrációsorozat — szerepel.

1021

IGENYLOINKET,

hogy

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-725
1974 AUG

Szabolcs-Szatmári Szemle

1021 Huszár István

Huszár István: Plakátterv az örökváltság évfordulójára

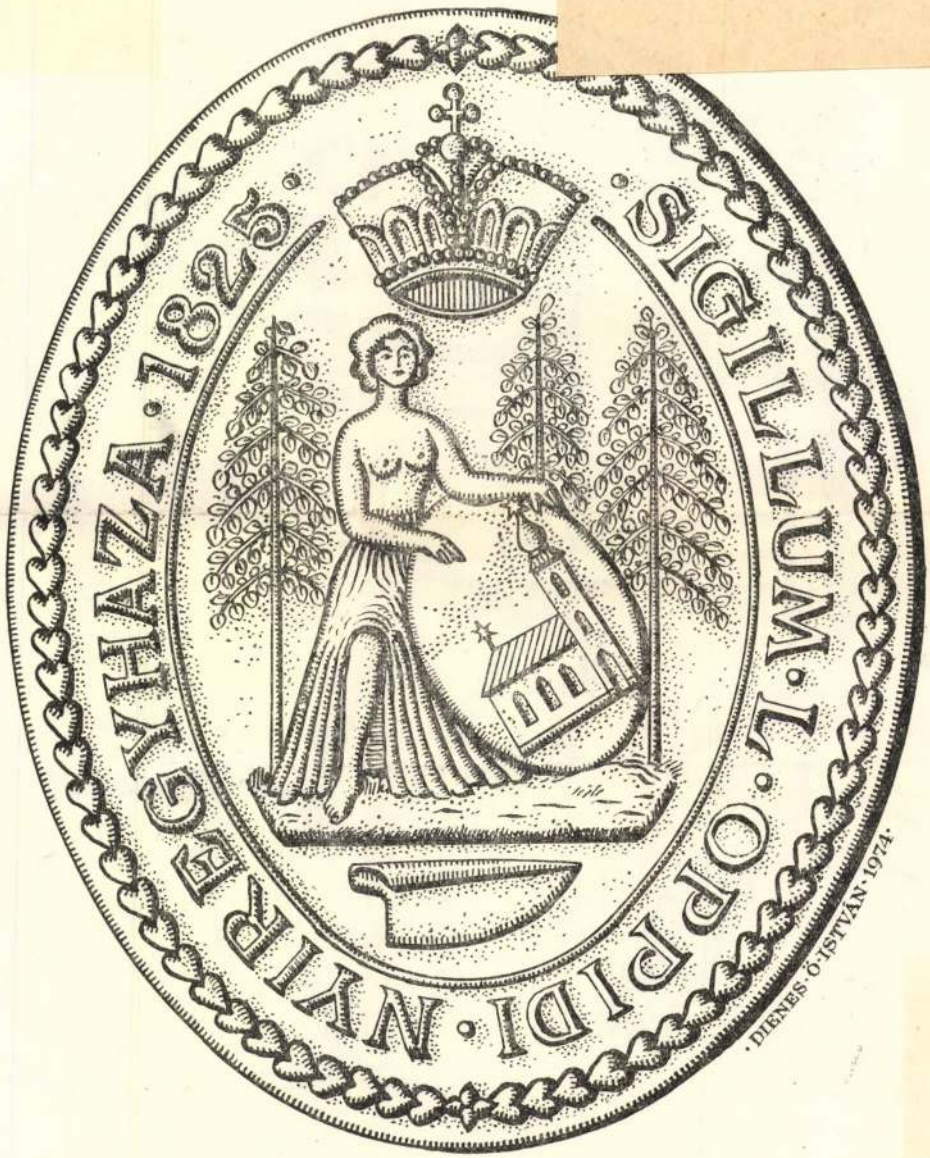

NYÍREGYHÁZA VÁROS PECSÉTJE ·
AZ ÖRÖKVÁLTSÁGOT KÖVETŐ ESZTENDŐBEN
1825

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1984 NOV 24

Keletmagyarország

Huszár István

1021

Huszár István tusrajza

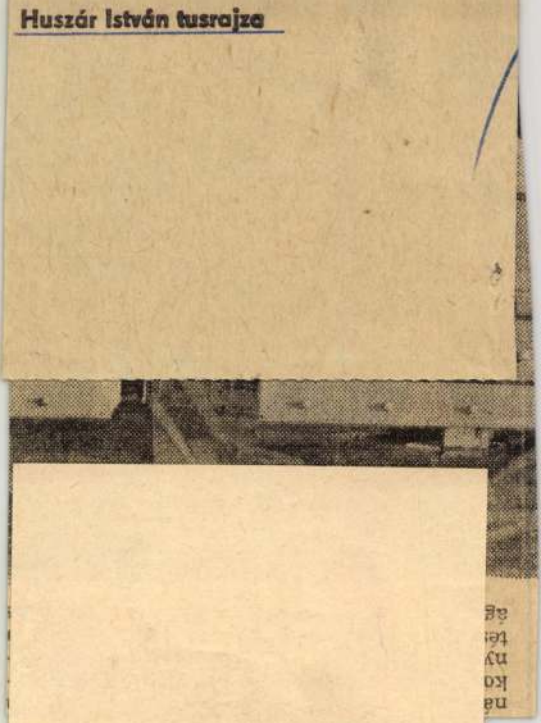

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Juhász Gyula

KELET-MAGYARORSZÁG

1968 ÁPR 30

Szabolcsi képzőművészek a területi tavaszi tárlaton

1021

Vasárnap nyílt meg Debrecenben a Déri Múzeumban a kelet-magyarországi képzőművészek területi tárlata. Szabolcs-Szatmárból két festőművész, Huszár István és Pál Gyula vesz részt a kiállításon. Huszár István egy olajtemperával (Kalapos fiú), Pál Gyulának hat olajképét állították ki. (Munkába menők, Beszélgetők, Favágók, Puskin utcai ház, Régi utca, Utca.)

Kiadja: a Szabolcs megyei Lapkiadó Vállalat.
Zrínyi Ilona u. 2. Tel.: 30—00.
Felelős kiadó: Farkas Pál
Terjeszti a Magyar Posta.
Előfizetési díj egy hónapra: 17 forint.
Előfizethető a helyi postahivatalokná és kézbesítőknél
Index szám: 25 059.
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

Szabolcs-Szatmár megyei Nyomdaipari Vállalat Nyíregyháza
Dózsa György út 5.
Felelős vezető: Holéczi István

Huszár István

1962 NOV 14

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188—296, 188—307

KELET M

★ 1021

Huszár István rákamazi festőművész két alkotással szerepel a VII. Miskolci Képzőművészeti Kiállításon. „A híd" és „Illusztráció Ady: Egy párizsi hajnalon című verséhez" — munkái alapján a zsűri döntése szerint Huszár Istvánt felvették a Fiatal Művészek Stúdiójába. A gyulai tárlaton 25 alkotásával vesz részt Huszár István.

★

ık trotechnikai műszerek —
ő ilyent szegény

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Huszár István

MAGYAR NEMZET
1964 JUN 26.

1021

NAPL

Nyíregyháza felszabadulásának huszadik évfordulójára emlékalbum jelenik meg a város fejlődésének dokumentumaiból. Az illusztrációkat Huszár István festőművész készíti.

talom felépítésében *teljhatal-*

1871/2

1021

Huszár István

Huszár István: Munkáslány.

XVIII.

A szökésben lévő:
Roóz Endrét a Btk. 350. §-ába ütköző, a Btk. (olvashatatlan számok!) 2. pontja szerint minősülő zsarolás bűntette címén (olvashatatlan félsornyi szöveg!)

Mátészalkán a Tanácsköztársaság fennállása alatt, mint direktóriumi tag, és közélelmezési népbiztos azon célból, hogy magának, illetve a Tanácsköztársaságnak jogtalan vagyoni hasznot szerezzen, a tanácsuralom rendszerében rejlő fenyegetéssel és hatósági megbízás színlelése mellett:
Szőllősi László mátészalkai lakost 1400 koronának az átadására kényszerítette.

XIX.

D. Nagy Sándort a Btk. 350. §-ába ütköző, a Btk. 353. §. 2. pontja (itt vége szakad a vádindítvány-töredéknek!)

*

A mátészalkai események megítélése vonatkozásában napjainkban is eltérőek a vélemények. A történelmi valóság kiderítése ma már nehéz, ehhez a valósághoz azonban nagyértékű adaléknak tartom ezt a töredék dokumentumot. Nem téveszt meg bennünket, hogy az ellenforradalom közönséges bűncselekményekkel vádolva akarta erkölcsileg lejáratni a forradalom résztvevőit.

A Tanácsköztársaság külső erővel történt megdöntése után 1920-ban így leplezi mentegetőzve magát az „előljáróság":

„Községi jegyző előterjeszti, hogy a forradalom és kommunizmussal felidézett zavarok következtében Mátészalka község 1919. évi költségvetése eddig a községi előljáróság által elkészíthető és emiatt a képviselő testületnek bemutatható nem volt. Azok a zűrzavaros állapotok, amelyet részint a forradalom kitörése okozott, részint pedig amelyek a proletárdiktatúra idején állottak elő, *elenyészthetők és megszüntethetők mindeddig nem voltak.*"

(Megyei Levéltár, Nyíregyháza. Képv. test. jegyzőkönyv 2391/1920—25. jkvi. sz. Mátészalka.)

Huszár István
festő

Nyíregyházán a Benczúr Gyula terem-
ben II. hó 15 én mutatja be képeit Huszár
István.

-.- Kiállitási naptár.

MŰVÉSZET, 1973.január - 46.oldal

Huszár István

„Mosás" (repr.)

Szabolcs Szatmári Szemle, 1973. aug.

Huszár István

Nyíregyházán aug. 30.-án, megnyílt „a sóstói művésztelep múltja és jelene" c. kiállítás, melyen szerepelnek művei.

Keletmagyarország, 1973. aug. 30.

MK SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 SEP 13

Magyar Hírlap

Huszár István festő művész

HUSZAR ISTVÁN festőművész alkotásaiból nyílt kiállítás szerdán, a kisvárdai napok keretében, a helyi zeneiskolában.

SZÜRETELIK A DIÓT Borsodban. Több mint ötvenezer termő fáról szedik a termést. Ha a zöld burok nehezen válik le, néhány napig nylonfólia alatt fülleszt-

Huszár István
festő-

A nyíregyházi kiállításon öt
azonos méretű és technikájú kép-
pel szerepelt.

Tóth Ervin: A Nyirség művészei.
MŰVÉSZET, 1972.augusztus - 34.oldal

Huszár István festőművész

Márc. 3-án a Képcsarnok nyíregyházi Benczur Gyula-termében megnyitották őt szabolcsi festőművész tárlatát, melyen alkotásai szerepelnek.

Keletmagyarország, Nyíregyháza, 1972. márc. 4.

Huszár István, festő

Szerepel az öt helyi művén tárlatán.
(Nyíregyháza.)

— : Hír.

8.

Népszabadság, Bp. 1972. márc. 4.

Huszár István, festő

Nyíregyházán közös kiállításon szerepel.

— : Hl.

8.

Népszabadság, Bp. 1972. márc. 3.

Huszár István, festő

Kiállítása nyílt meg
Kisvárdán.

— : Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1973. szept. 13.

Huszár István

„Vázlatkönyvből".

(repr.)

Szabolcs Szatmári Szemle, 1972. aug. (2.)
87. old.

Huszár István
Két kombinált technikájú, arany-fekete-fehér színkompozíciójú grafikával szerepel.

B. J. Hegyaljai tárlat Ujhelyen

Észak-Magyarország 1972/242 4 old

Huszár István

grafikusművész kiállítása legnap nyílt meg Nyíregyházán a Képcsarnok Vállalat Bencsúr Gyula Lermében.

Magyar Hírlap 1973/46 8 old.

Huszár István

1967 tavaszától a „Tokaji nyár" rendezvénysorozat keretében kamarakiállítását láthatták.

Bánszki Pál: Művészeti élet Tokajban

Népművelés 1969/2 32 old.

Ilüszár István

Alkohása szerepel a bárlaton

Murakőzi Ágota: Beregi magán gyűjlők bárlata Vásárosnaményban

Népművelés 1970/6 46 old.

Huszár István

Szabolcs-Szatmár megye képzőmű-vészeti törzsgárdájához tartozik.
Rakamazon él. Az Alföldi Tárlatokon, a Miskolci Grafikai Biennálén, 1970-ben Ungváron szerepeltek képei.

Murakőzi Ágota: Szabolcs-Szatmár képzőművészei.

Alföld, 1971. máj. 86 old.

Huszár István

Délibáb olaj 49×40

IV. Debreceni Országos Nyári
Tárlat 1974.

Huszár István festő

A Gontváry-teremben megnyílt Szabolcsi Tárlaton szerepelnek munkái

Losoncsi Miklós: Fővárosi kiállítások.
Pestmegyei Hírlap, 1973. okt. 20.

Huszár István festő

Szept. 9.-én a szorjet nendégek érkeztek meg; a művész lefestette Ruben Gewondian fekete fejét. (emlékre) „Portré" (repr.)

Dienes Istvánné: A IV. sóstói nemzetközi művésztelep krónikája

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1973. nov. 44. old. és 59 old.

Huszár István festőművész

A helyi művészek közül a telep tagja az örmény festő, aki Gewondian portréját festette még két változatban. (emlétve).

Dienes Istvánné: A IV. Nemzetközi Sástói Művésztelep zárókiállítása. Tolna m. Népújság, 1973. szept. 30.

Huszár István festőművész

a Kisvárdai Napok keretében szept. 12.-én megnyílt a művész tárlata.

Keletmagyarország, 1943. okt. 31.

Huszár István

1957-ben jelentkezett a második

Őszi Párlaton Rakamazról.

Koroknay Gyula-Szabolcs-Szatmár

képzőművészete.

Alföld 1973/10 67 old.

Huszár István 1.

is a nyíregyházi szabadiskolából indult. Mindenki mástól eltérően Ösz Dénest vallja mesterének, bár rövid ideig tanította. Lényegében véve autódidakta művész. 1971-ig Rakamazon tanított, azóta „szabadúszó". 1972-ben Nyíregyházán kapott műtermes lakást. Első önálló kiállítása 1961-ben Nyíregyházán volt a Jósa András Múzeumban, az utolsó 1973-ban a Benczúr-teremben.

Horoknay Gyula: Szabolcs-Szatmár képzőművészete.

Alföld 1973/10 67old

Huszár István. 2

Elüt neimileg a többi helyi művésztől. Elsőben azzal, hogy rendkívül termékeny, a rajzolás, a munka természetes lételeme. Másodszor: sokarcú, kísérletező természet, mincsenek állandosult formulái, receptjei. Kezdetben gouache-tájakat, figurálisokat készített, eléggé középtonusban. Majd váratlanul a grafikának adta magát, s az 1961-es kiállítása nagy feltűnést keltett sikerült metszeteivel.

Koroknay Gyula: Szabolcs-Szatmár képzőművészete.

Alföld 1973/10 67old

Huszár István 3

Azután következett a monotipia korszaka. Ekkor kezdett illusztrációkkal foglalkozni. Legszebb lapjai Ady, Krúdy, Csoóri műveihez füzödnek. Ujabban a vegyes technikát szereti, s aranyfüst lemezt applikál a már korábban is gyakorolt szürrealista kompozícióiba. Elüvészi világa sokrétü, gazdag, olykor kissé fanyar.

Koroknay Gyula: Szabolcs-Szatmár képzőművészete

Alföld 1973/10 67-68 old.

Huszár István festő

Nyíregyházán megnyílt a II-ik szabolcsi tárlat, melyen szerepelnek képei.

Burget Lajos: Régi képek új tárlata
Keletmagyarország, 1971. aug. 24.

Huszár István

A nyíregyháza korhán vázócsanoki
fodára mozaik tervezésére kiírt pályá-
zaton részt vett.

----:Képzőművészeti pályázatok.

Művészet, 1976.január - 42.oldal.

Huszár István

A nyíregyházi kórház előcsarnokának burkolat jellegű festészeti díszítés tervezésére kiírt pályázaton vett 'részt'

-----:Képzőművészeti pályázatok.

Művészet, 1976. december - 48.oldal.

HUSZÁR ISTVÁN, festő

HUSZÁR ISTVÁN: " FÁK", cimü müve./Vegyes technika/
Fekete repr. 60.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1971. VI. 4.sz

HUSZAR ISTVAN, festo

HUSZAR ISTVAN: " Krudy-illusztráció" -Fekete repr.
40.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1972.- VII. 1.sz

HUSZAR ISTVAN, festő

HUSZAR ISTVAN: " Portrévazlat",cimü müve.-rekete repr. 74.old

---

Szabolcs-Szatmari Szemle, 1972. VII. 3.sz.

HUSZAR ISTVAN, festő

HUSZAR ISTVAN: " Vazlatkönyvből",cimü müve.-rekete repr. 87.old

---

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1972. VII. [illegible].sz.

HUSZÁR ISTVÁN, festő

HUSZÁR ISTVÁN a szabadiskolából indult, Ösz Dénes tanítványának tartja magát, lényegében autodidakta művész. Több évig Nagykamaszon tanárkodott. Kezdetben gouache-sal készített tájakat, portrékat, figuralis kompozíciókat.
68. old

KOROKNAY GYULA: Számadás a megyei képzőművészetről
61. old.

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1975. X. 1. sz.

HUSZÁR ISTVÁN, festő

A Benczúr-teremben 1973-ban rendezett "aranyfóliás" kiállításának nagy sikere volt. Legsajátosabb műfaja az irodalmi illusztráció: Ady, Csóri illusztrációi különös figyelmet érdemelnek. Különböző technikakat kever, s szívesen kísérletezik. 68.old

KOROKNAY GYULA: Számadás a megyei képzőművészetről
61.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1975. X. 1.sz

HUSZÁR ISTVÁN, festő

A Nyiregyházi Képzőmüvészeti Szabadiskoláról nem mindenki jutott el a Képzőmüv.Főiskolaig.de többségükben orszagos hirü ,fe tőmüvész lett.Néhány név:Berecz András, Daniel Reinhold,Huszár István,Cs.Nagy András,Óvári László,Pál Gyula,Palicz József,Tóth László,Vaci András,festők és Nagy Sándor szobrász. 63.old

KOROKNAY GYULA: Számadás a megyei képzőmüvészetről
61.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1975. X. 1.sz.

HUSZÁR ISTVÁN, festő

1958-ban újra megalakult a megyei csoport. Titkár: Berky Nándor, tagok: Berecz András, Daniel Reinhold/Nagykálló/, Gaj Gajzer Ágoston/Kisvarda/, Huszár István/Rakamaz/, Járossy Gyula, Király Zoltán/Nagyecsed/, Koncz Zoltán/Ujfehértó/, Pál Gyula, Soltész Albert, Szalay Pál, Szerencsi Zoltán.
65. old

Koroknay Gyula: Számadás a megyei képzőművészetről
61. old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1975. X. 1. sz.

HUSZÁR ISTVÁN, festő

--

1961-es kiállitása megdöbbentés volt, monotipiával, sokszorositott grafikával állott elő, s főleg irodalmi indítású lapjai sajátos egyéniséget határozott felfogást bizonyitottak. Sikat dolgozik. 1971-ben abbahagyta a tanitást, a következő évben Nyiregyházán kapott műtermes lakást. 68.old

KOROKNAY GYULA: Számadás a megyei képzőművészetről
61.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1975. X. 1.sz.

HUSZÁR ISTVÁN, festő

A 60-as évek elején Huszár, Berecz, Soltész, Koncz jelentkezett egyéni tárlattal. Budapesten művészeink először 1969-ben mutatkoztak be a Fészek Klubban, ezt egy másik is követte. 1966-ban a debrecenieknek volt Ungvaron az első területi csereki állitas. 1974-ben Szatmárnémetiben az első hasonló kiállitas. 65. old

KOROKNAY GYULA: Számadás a megyei képzőművészetről
61. old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1975. X. 1.sz.

HUSZÁR ISTVÁN, festő

HUSZÁR ISTVÁN: " Hajnal", című műve.-relete repr.
64.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1978. X. 1.sz.

HUSZÁR ISTVÁN, festő

HUSZÁR ISTVÁN: " Szupersztár",cimü müve.-/A IIaSzabolcsi Tárlat anyagából/.-rekete repr. 54.old

---

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1975. X. 3.sz.

HUSZÁR ISTVÁN, festő

Később a szuri engedékeny ége már a tárlatok komolysa gát fenyegette. Talán ennek lett távolabbi kihatása, hogy 197 -ban a hat alaptag először rendezett külön nyári tárlatot. Berecz, Horvath, Huszár, Kerülő, Lakatos és Pál.
65. old

KOROKNAY GYULA: Számadás a megyei képzőművészetről
61. old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1975. X. 1.sz.

HUSZÁR ISTVÁN, festo

A megye és a város együttesen igyekszik az új művészeket is megnyerni. Huszar Istvan, Lakatos József után Tóth Sandor 1974-ben kapott mütermes lakast.
67.old

KOROKNAY GYULA: Számadás a megyei képzőművészetről
61.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1975. X. 1.sz.

HUSZÁR ISTVÁN, festő

A Képcsarnok Vállalat Benczur-terme néhány év óta kereskedelmi vonalon segíti elő a képzőművészet ügyét. Rendezvényei közül nagy közönségsikere miatt a Huszár kiállitást emelhetjük ki. 67.old

KOROKNAY GYULA: Számadás a megyei képzőművészetről
61. old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1975. X. l.sz.

HUSZÁR ISTVÁN, festő

Reménytelen lett volna a helyzet, ha a fiatalok cserben hagytak volna a megyét. ~~Huszár~~ Huszár István és Soltész Albert itt éltek és innen emelkedtek fel. 1961-ben a helyi művészek közül ők rendeztek először egyéni kiállításokat. 65. old

KOROKNAY GYULA: Számadás a megyei képzőművészetről
61. old

-

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1975. X. 1. sz.

HUSZAR ISTVAN, festő

Jelenleg az 1964-es átszervezés után a Képzőművészeti Alapnak a megyei csoportjában 7 tagja van: Berecz, Horváth, András, Horváth, Huszár, Kerülő, Lakatos, Palés Tóth Sándor.- Berecz András, Pál Gyula és Tóth Sándor egyúttal a Magyar Képzőművészek Szövetségének is tagja. 65.old

KOROKNAY GYULA: Számadás a megyei képzőművészetről
61.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1975. X. 1.sz.

HUSZAR ISTVAN, festo

A nyiregyhazi szabadiskolasok müvészetét ma mar alig lehet közös nevezőre hozni.-Sokan eltavoztak a varos ból,de itt maradtak:Berecz Andras,Huszar Istvan és Soltész Albert. 63.old

KOROKNAY GYULA: Számadás a megyei képzőművészetről
61.old.

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1975. X. 1.sz

HUSZÁR ISTVÁN, grafikus

HUSZÁR ISTVÁN: " Mosás", cimü müve.-rekete repr. 118.-

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1973. VIII. 3.sz.

HUSZÁR ISTVÁN, festő

--

HUSZÁR ISTVÁN: " MOSÁS", cimü müve.-Fekete repr.
118.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1973. VII. 3.sz.

HUSZÁR ISTVÁN, grafikus

--

Krúdy világát analizálja arany-monochroniával. Esztétikus megoldásaiban hiányolom az egyedi árnyalásokat, sorozathoz nem elegendő egy formaképlet állandó alkalmazása. 86.old

LOSONCI MIKLÓS: Nyíregyházi nyári tárlat 85.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1973. VIII. 3.sz

HUSZÁR ISTVÁN, grafikus

HUSZÁR ISTVÁN: Sziráki a kolduskiraly",cimü müve.Krúdi illusztráció. Fkete repr. 82.old

LOSONCI MIKLÓS: Nyiregyházi nyári tárlat 85.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1973. VIII. 3.sz

HUSZÁR ISTVÁN, grafikus

HUSZÁR ISTVÁN: "ÖREGEK", cimü müve. Fekete repr.
12.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1973. VIII. 2.sz

HUSZAR ISTVÁN, grafikus

HUSZAR ISTVAN: " AZ ÖSZ", cimü müve. rekete repr. 138.old

Szabolcs-Szatmari Szemle, 1973. VIII. 2.sz

HUSZÁR ISTVÁN, grafikus

HUSZÁR ISTVÁN: " Egy párizsi hajnalon",cimü müve.Ady illusztráció, fekete repr. 46.old

---

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1973. VIII. 2.sz

HUSZÁR ISTVÁN, grafikus

HUSZÁR ISTVÁN: " AZ ÖREG", cimü müve.-rekete repr.
45.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1973. VIII. 2.sz

HUSZÁR ISTVÁN, grafikus

HUSZÁR ISTVÁN: " LEÁNYKA", cimü müve.-fekete repr. 40.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1973. VIII. 2.sz

HUSZÁR ISTVAN, festő

HUSZAR ISTVAN: " Csapoló",cimü müve.-Az "Ipari munkas a képzőművészetben"cimü palyazat anyagából.-80.old. fekete repr.

Szabolcs-Szatmari Szemle, 1971.-VI. 1.sz.

HUSZÁR ISTVÁN, festo

HUSZÁR ISTVÁN: " OLAJIPARI MUNKÁS", cimü müve.-Az "Ipa
ri munkás a képzőművészetben",cimü kialli
litás anyagából.-60.old.-rekete repr

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1971.-VI. 1.sz.

HUSZAR ISTVAN, festő

Szép sorozata a kiallitas a kiemelkedő latvanyossaga, Aranyló és vörhenyes arnyalatok meleg együttesével a bibliai témak ujszerü képi megfogalmazasa, magasszintü müvészi élvezetet jelent. 113.old

TELEPY KATALIN: A XVII.Őszi Tárlatról 112.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1972. VII. 4.sz.

HUSZAR ISTVAN, szobrasz,festo

HUSZAR ISTVAN: "Olajipari munkas",cimü szobra. Feke
te repr. 18.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1971. Vi. 3.sz

HUSZAR ISTVAN, festő

HUSZAR ISTVAN: " Munkaslany", cimü müve.-rekete repr. 118.old

---

Szabolcs-Szatmari Szemle, 1971. VI. 2.sz.

HUSZÁR ISTVÁN, Iseté

De szóljunk az emberről, karakteréről, viselt dolgairól, munkájáról is, és illessük dicsérettel Berecz András monumentális, falra kívánkozó parasztfiguráját, örüljünk Pál Gyula szerényen dolgozó falusi emberei láttán s gyönyörködjünk el Huszár István szép sorozatában. 11 .old

TELEPY KATALIN: A XVIIIaőszi Tárlatról 112.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1972. VII. 4.sz.

HUSZAR ISTVÁN, festő

A XVII.őszi tárlat Nyiregyházán.-Huszár István igen sokféle érdeklődésü festő,de igazán kiemelkedőt első sorban az illusztrációkkal nyujt.A most kikisérletezett arany-bibor felhasznalasa az önálló lapoknal is ujszerü,témahoz simuló. 113.old

TELEPY KATALIN: A XVIIőszi Tárlatról 112.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1972. VII. 4.sz.

HUSZAR ISTVAN, festo

Hazai művészeink közül esetenként, hétvégeken sürün volt a telep vendége Berecz Andras, Horvath János; Huszar Istvan időnkint kinn is lakott. Mindhárman két-két képpel jelentkeznek a varókiallitason. 56.old

DIENES ISTVÁNNÉ: A IV.sóstói nemzetközi művésztelep krónikája 39.old

- - -

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1973. VIII. 4.sz.

HUSZÁR ISTVÁN, festő

--

A IV. sóstói nemzetközi művésztelepen, 1973. szept. 9-én megérkeztek a szovjet művészek. A fogadtatás csucs pontja volt az a portré, melyet -már az éjszakai órák bann-Huszar Istvan festett Ruben Gewondian/1942/, örmény festőművészről, szép fekete fejéről. 42.old

DIENES ISTVÁNNÉ: A IV. sóstói nemzetközi művésztelep krónikaja. 39.old

Szabolcs-Szatmari Szemle, 1973. VIII. 4.sz.

HUSZÁR ISTVÁN, festő

HUSZÁR ISTVÁN: "Portré", című műve.-rekete repr.
55.old

SZABOLCS SZATMÁRI SZEMLE, 1973. VIII. 4.sz

HUSZAR ISTVAN, festő

HUSZAR ISTVAN: " Kleofásné kakasa",cimü müve,-reke-
te repr. 103.old

SZABOLCS SZATMARI SZEMLE, 1973. VIII. 4.sz

HUSZÁR ISTVÁN, festő

1968.XIII.őszi megyei tárlat.Huszár portréfestő.
"~~Sxxxxxxxxxxxxx~~.SRÁC",c.müve.- ahol a fiatal fiu leple
zetlenül őszinte tekintettel keményen néz velünk szem
be. 83.old

TELEPY KATALIN: A Nyírség festői 79.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1969. IV. 2.sz.

HUSZÁR ISTVÁN, festő

1968.XIII.őszi megyei tárlat.-A kiállitason kevés portré-Huszar a legintenzivebb művelője.Nem rajzosan,festői en fogalmaz.festékfoltokból állitja össze az arcot,alako kot.Szereti a képfelület egészét elfoglaló ábrázolást 83.old

TELEPY KATALIN: A Nyirség festői 79.old

Szabolcs-Szatmari Szemle, 1969. IV. 2.sz

HUSZÁR ISTVÁN, festő

1968.XIII.megyei őszi tárlat.-Portréfestő.Monumentalis méretekben gondolkodó művész.-A rakamazi templom homlokzatán egyénien előadott műve ezt a készségét bizonyitja.Kiállitásokon,pl.az Alföldi tárlatokon sikerrel vesz részt. 83.old

[illegible]: A Nyirség festői 79.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1969. IV. 2.sz

HUSZÁR ISTVÁN, festő

1968.XIII.őszi megyei tárlat.Huszár kedveli a küzdelmet a karakterábrázolás nehézségeivel.Izgatott ecsetjárással formálja a ruházatot,s elmosódottan jelzi a hátteret.Ábrázolási módja elárulja a monumentális méretekben gondolkodó művészt. 83.old

[illegible]: A Nyírség festői 79.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1969. IV. 2.sz

Huszár István festőművész

Már hagyományos, hogy szept.-ben alkotó-művészek verzik bírtokukba a sástói Szerenc-lakot.

Kelet-Magyarország, 1976. szept. 17.

HUSZÁR ISTVÁN, festo

HUSZÁR ISTVÁN: "Találkozás", cimü müve.-A II.Szabolcsi tárlat anyagából. Fekete repr. 30.old

---

Szabolcs-Szatmári-Szemle, XI. 1976. 1.sz.

HUSZÁR ISTVÁN, festő

HUSZÁR ISTVÁN: "KAPUS NÉNI", című műve.-Sóstói művésztelep,1976. Fekete repr. 116.old

---

Szabolcs-Szatmári-Szemle. XI. 1976. 4.sz.

HUSZÁR ISTVÁN, festő

Huszar István szabolcsi művész.-Egyéni szereplések és díjazások.1975.-A nyirbátori alkotóház vendége két hónapon át.-Önálló tarlata:Nyirbátor,Bathori István Muzeum.-Nyirbátor,városi tanacs diszterme. 45.old

LAKATOS JÓZSEF: Képzőművészeti élet Szabolcs-Szatmárban 41.old

Szabolcs-Szatmári-Szemle, XII. 1977. 1.sz.

HUSZÁR ISTVÁN, festő

Jelenleg egy lekturásusi pályázat van folyamatban/a tbc.szanatóriumbakerülendő mozaikra/,melyre három szabolcsi művész kapott meghivást:Berecz András,Huszar István és Pál Gyula. 44.old

LAKATOS JÓZSEF: Képzőművészeti ~~élet~~ Szabolcs-Szatmár ban 41.old

Szabolcs-Szatmári-Szemle, XII. 1977. 1.sz.

HUSZÁR ISTVÁN, festő

Huszar Istvan szabolcsi művész. Egyéni szereplések és dijazások. 1976.-Szereplés a nyirbatori alkotóház kiallitásain.-Önalló tarlatai: Nyiregyháza, Fegyveres Erők Klubja; Szarvas; Rakamaz; Zahony.-Művész közönség találkozó Nyiregyháza, SZAVICSAV.- 45.old

LAKATOS JÓZSEF: Képzőművészet Szabolcs-Szatmárban 41.old

Szabolcs-Szatmári-Szemle, XII. 1977. 1.sz.

HUSZÁR ISTVÁN, festő

Huszár István festőművész és Tóth Sándor szobrászművész részt vesz 1977 februárjában alengyelországi Krasnobrodban levő nemzetközi művésztelepen. 51.old

LAKATOS JÓZSEF: Képzőművészet Szabolcs-Szatmárban
41.old

Szabolcs-Szatmári-Szemle, XII. 197 . 1.sz

HUSZÁR ISTVÁN, festo

HUSZÁR ISTVÁN: " Egyedül",cimü müve.-Őszi Tarlat, 1976.-rekete repr. 94.old

---

Szabolcs-Szatmari-Szemle, XII. 197". 2.sz.

Huszár István
Festőművész

Szabolcsi Tárlat

Tetszetőségre törekszik de az álomszerűség is szerepet kap munkásságában, az arany túlzott használata jellemzője

Magyar Hírlap 1973 X. 243

Huszár István

Az 1973. okt-ben a Csontváry-teremben rendezett szabolcsi-tárlaton részt vett képeivel.

Népszava, 1973. okt. 26. 101. évf. 251 sz. 4p.

Huszár István

Kiállít Nyíregyházán (Bencsik Gyula Terem).

Műgyűjtő, 1972/4. sz. „kiállítási naptár"

Huszár István, grafikusművész,

A IV. Szabolcsi Tárlaton szerepelnek Huszár István művei. Radnóti-illusztrációi különös figyelmet érdemelnek, valamint új intarzia-próbálgatásai is /említve/.

„Radnóti-illusztráció" c. /repr./

Dankó Imre: A IV. Szabolcsi Tárlat.
Szabolcs Szatmári Szemle, 1979. 4. 88-és 90. old.-on

Huszár István, festő- és grafikusművész

„A szegénység rémei 1."

(Polivinilin, 97 x 136 cm.)

(repr.)

Szabolcs Szatmári Szemle, 1980. 1. 70. old.

Huszár István

A „Tokaji Nyár" rendezvénysorozat vetette meg a kultúrális élet alapjait Tokajban. A művésztelep tagjainak kiállításai 1967 tavaszától kezdődtek. A művész alkotásai szerepeltek a tárlatokon.

Bánszki Pál: Művészeti élet Tokajban. Népművelés, 1969. febr. 32. old.

Huszár István

A Fészek Művészklubban 14. szabolcsi képzőművész kiállítása nyílt meg márc. 19.-én, melyen művei szerepelnek.

(K): Együttes bemutatkozás a fővárosban.
Keletmagyarország, 1969. márc. 20.

Huszár István

Szept. 3.-án nyílt meg a sóstói nemzetközi művésztelep, melynek vendége volt a művész!

Keletmagyarország, 1973. szept. 28.

Hurzár István festőművész

O fővárosi Csontváry-teremben a szabolcsi festőművészek kiállításán szerepeltek művei.

Reggeli Krónika II.

1973. X. 15. 6.00 N. /11/

MUSZKA JENŐ

részlet az egykori BÓRD FERENC
ZENEMŰKERESKEDÉSE (ma KÖNY-
VESBOLT, V. KOSSUTH LAJOS u. 4.)
BELSŐJÉNEK TERVEZÉSÉBEN
(említés képpel)

Kiss Ákos: Müvészi értékü budapesti üzlet-
berendezések

Müemlékvédelem, 1976. 1.sz. 13-26. l.

Huszár István, festő

IN MEMORIAM RADNÓTI MIKLÓS címmel kiállítás nyílt meg kedden Nyíregyházán Huszár István festőművész alkotásaiból.

8.

–: Kk

Népszabadság, Bp. 1979. máj. 30.

Huszár István festő- és grafikusművész

Huszár István: Várakozó

Kelet-Magyarország,
1983. okt. 8.

Huszár István, festő-grafikusművész

Sárospatakon állította ki műveit a művész; képei nem nagyméretűek, ám ütőképességük annál erőteljesebb, – reális tájékoztatást nyújt művészete legjaváról. Nagy műveltségű ember, sokat hordoz magában a világirodalom gazdagságából. Az „Emberiség története" c. sorozata (említve) lágy, aranyakkal csillogó szimilága nem lírát, hanem megrendítő, memento erejű drámát közvetít. Az emberiség napjainkban zajló, önpusztító tragédiájára figyelmeztet. A művész nem tagadja az irodalom közvetlen ihlető erejét sem, – így születtek meg a bolgár népballadák képi vetületeik és Váci Mihály költészetétől ihletett alkotásai is. A művész szükebb hazája népének sok évszázados nyomorából fakadó emberi igazságok, népi bölcsességek festői szikrájával járul hozzá a nagy hazai kulturális egységhez.

Rozványi Márta: Huszár István kiállítása Sárospatakon.

Szabolcs-Szatmár Szemle, 1983. 2. 102-103-old.

Huszár István, festő

Vidékről a következő kiállításról jött az értesítés: Huszár István festő kiállítása, Miskolcon.

Kiállítási kalendárium

Szocialista Művészetért, 1984. febr.

Huszár István

Rajz

Alföld 1985/11

Ø

Huszár István

nokafestőséged

1 iparr. 2 téli tanf.

Jeles eredm.

Tanár Kölber Dezső

Iparrajziskola 1904.

ALE INTERNATIONALE DES BEAUX-ART
VENISE
MAI - OCTOBRE * 1940

I C E

	Genre de l'oeuvre	Dimensions en mètres	Prix de vente en lires italiennes

Huszár István, festő-grafikusművész

Harmónikus ös szkép fogadja a belépőt a Szabolcsi Tárlat '83-ban. Az ügyes, átgondolt rendezés lehetővé teszi, hogy egy-egy művész valamennyi saját műve körében szerepeljen. — Az állandó kiállítónak számító Huszár István két képe szerepel a tárlaton.

Telepy Katalin: Szabolcsi Tárlat '83.
Kelet-Magyarország, 1984. jan. 7.

SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 317-748, 317-726

Huszár István
festő- és grafikusművész
KELET-MAGYARORSZÁG

1981 AUG

1021

Huszár István kiállítása

A tokaji művelődési ház és a Zilahy György művészetbarátok köre rendezésében nyílt meg tegnap a tokaji galériában (a volt görögkeleti templomban) Huszár István festőművész kiállítása. A művész A kis herceg című Saint-Exupery-regényből választott mottót a kiállításra invitáló meghívóra. Itt olvashatjuk: „... a szem vak ... a szívünkkel kell keresni." Ezzel az idézettel ajánljuk a képzőművészetet kedvelő közönség figyelmébe a közel hetven alkotást bemutató tárlatot.

H ren dezi a kiállítást.
(Elek Emil felvétele)

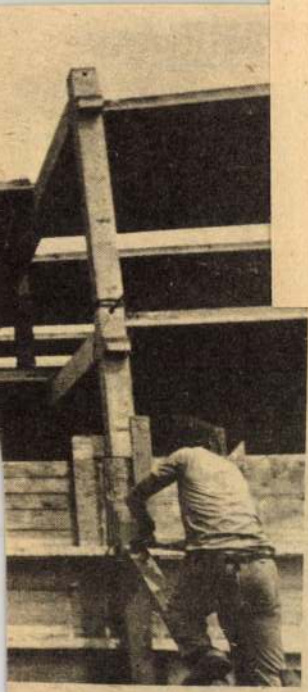

dolgozói. (F. F. felv.)

szövetkezet a tervidőszak végén az elképzelések szerint több mint tízezer dolgozót foglalkoztat majd és ez a jelenlegihez képest 6 százalékos növekedést jelent. A szövetkezeti dolgozók átlagkeresete a tervidőszakban várhatóan 26 százalékkal nő.

A TÜZÉP-telep rekonstrukciójára kerül sor Porcsalmán és Ibrányban. A VI. ötéves terv elképzelései közé tartozik még, hogy kilenc településen bővül a felvásárlási raktárhálózat.

(n. l.)

HUSZÁR ISTVÁN - festő

1998.09.10. Kelet SZÍNES OLDAL Kelet - Magyarország

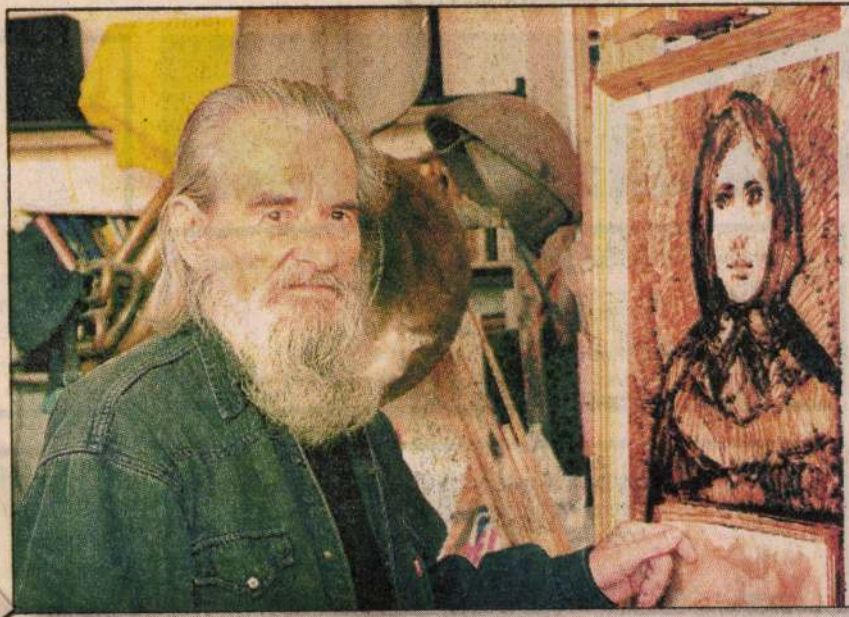

Alkotás

Régen hallottunk már megyénk neves festőművészéről Huszár Istvánról. Alkot, mint mindig, legújabb kiállítására készül, amelyet novemberben nyitnak meg a nagykállói művelődési házban. Vadonatúj képei mellett társkiállítóként Gál Ludmilla képzőművész textilmunkái is láthatók lesznek a bemutatón

Elek Emil felvétele

Gyászhírek

zzük emlékedet."
ink,
JÁNOSNÉ
Mária
ekei, menyei, veje és unokái

. mindazokkal, akik ismerték

A JÁNOS

Szomorú szívvel emlékezünk a felejthetetlen drága jó férj, édesapa, nagyapa, após,

TOLDI GYULA

(volt jándi lakos) halálának 1 éves évfordulójára.

292800/1K

Szeretett felesége, gyermekei, vejei és unokái.

Fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy

SVÁNER MIHÁLY

rövid szenvedé
hunyt. Szeretet
órakor kísérjük
lozójából.
293132/1K

Köszönetet m
szédnak, volt

temetésén me
292540/1K

Huszár János
ötvös Trencsén
Kőmagyötvj 357 l.

2129
Nr. 2118
JH Johannes Huszár, e. 1859.
Kanál magántulajdonban. — Löffel in Privatbesitz. — Ca 1830.

Huszár János

ötr.

l.

Kőmagyötvj.

2129. 7.

Huszár József

Ötvös

1817. Nagybánya

lásd B.:

Czegphári [illegible] 637 l

[illegible] a Fort i [illegible]-ne

1898

magyar királyi államvasutak.

T. Műhe

Miután keresményemnek 191 ...

tésénél .....

jelenhetek, keresményemnek átvételére

nevü munkástársamat szóbelileg megb

Kelt ....., 191...

.....

tanu.

.....

tanu.

Huszár József

ötvös

Kolozsvárt 1786. június 15-én
házasodott fel.

Szabó Ebel. Kolozsvári története.
Bpest. 1888. III. 411. l.

Huszár József
ötvös Nagybánya-
Kőmagyötvj. 228 h.

Levéltári adat
nincs róla.
Archivdaten
vorhanden.

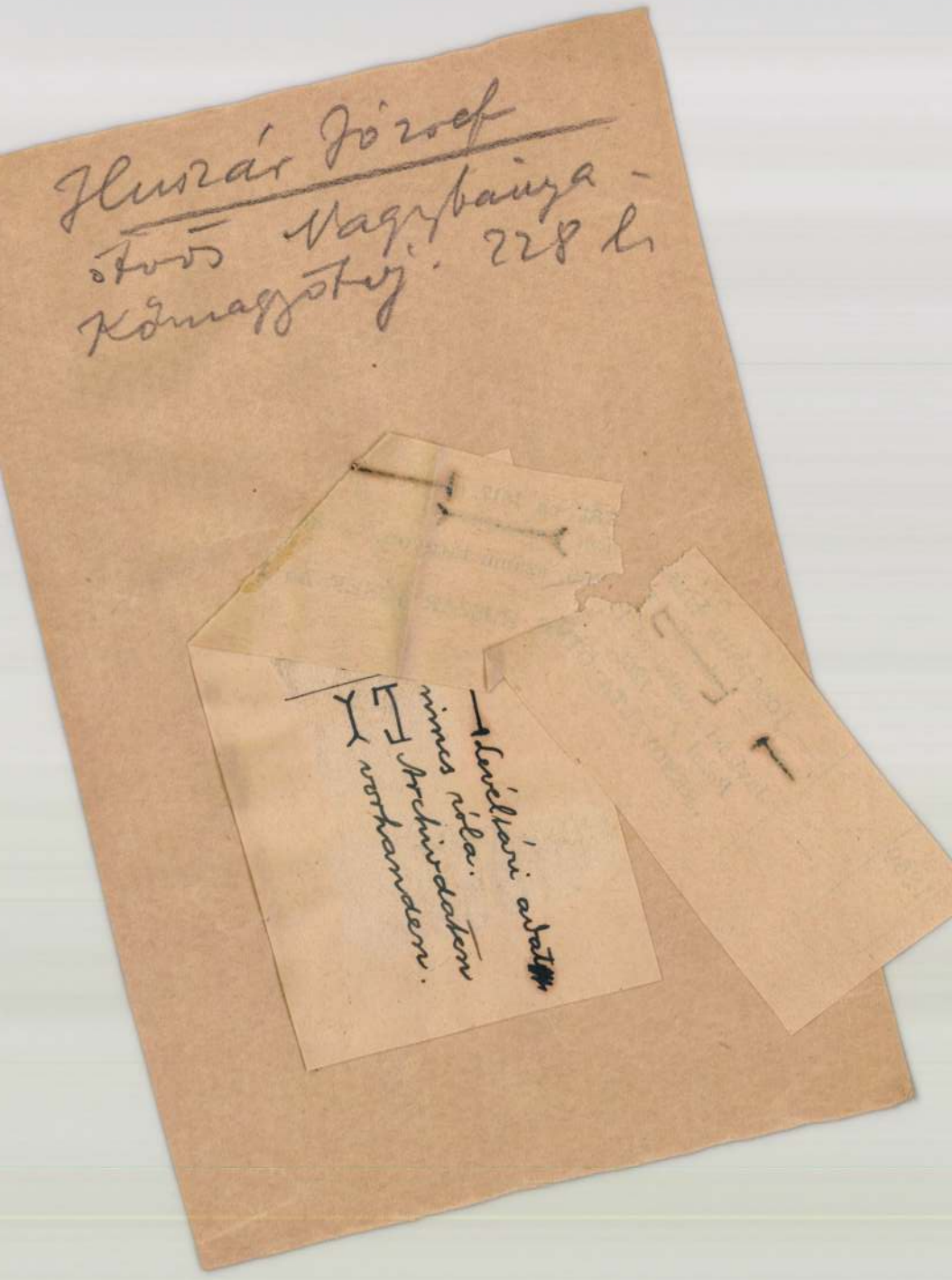

1269

Huszár József

ótv.

l.

Kőmagyötvj:

1269. 7.

Huszár József

nagybányai ötvös

1817-ben renoválta a nagybányai ref. egyház 1576-ból való talpas aranyozott ezüst poharát.

Schönherr Gyula dr

emlékezete. Budapest, 1910

232. l.

Schönherr Gyula: Történelmi kiállítás Nagybányán. Arch. Ért. 1889.

-

a-

bi

da

e- /x/ kézzel szinezett, ~~rézmetszet~~
Richter Fülöp Antal által
kivitelezett rézmetszet, 1819.

-

.

bbek

li-

ik a

leb

~~xxxx~~

Gukrk

Pest

s me-

a fel-

Az igen

Huszár József

Ötvös

A nagybányai reformatus egyházis több fiszelemre mélto XVI–XVIII. szárudi templomi edényt állitott ki. Ezek között legrégibb egy nich kupája tapsas pohár, aranyozott erüstből, talapzatán e felirattal: „Egy régi K. atya ajándéka 1576. Renoválta Ötves Huszár József anno 1817 Nagy Bányán."

Dr. Schönherr Gyula. Történelmi kiállitás Nagybányán. Arch. Ért. 1889. 345 l. ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ Dr.

Huszár József

épitész

Mil, 1815-ben Alsókőrös-
kényben (Nyitra m.)

szeti szakosztályba iratkozott be és
1836 aug. 30-án kilépett.

lásd

Fleischer Bécs. 53. l.

Tabor.

A középtért a kastély fo
pökön nyugvo hid vezet; az el
portot, melyen innen ketten h
és a másik batyut visz; a hát
rony bontakozik ki. Felirata
mértani ábra van:

TABO

fölül jobbra: 184
alól középütt: xxxx
a lap hátán Das Fünffte Buch-
Erste Aufgab-ja olvashat

Rm., mér. a rl.

44-93-3

Huszár József

hites mérnök

l.

Magyarországi
névtár 1845 re
154. l.

Jöösszeg 94 20

égy Korona huszfillér

sztus 19én. Solték Endre

nem engedett.)

ket terheli. Sztehlo s.k

atalos másolat hitelül:

Heisznerettdélés

Tiszkár.

javíthatók

kagyes

Huszár Károly

Huszár alkotta a Duna
parti Petőfi szobrot.

Székely András: Szobrok a Mucsarnokban.
Új Tükör, 1978. május 28-24. lap.

Huszár László, grafika

Új Hiv. 2003. 9. 1. 11.

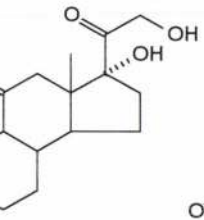

dnisone

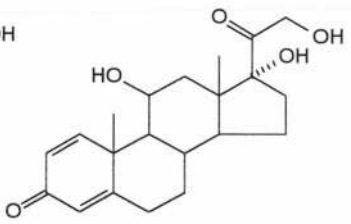

Prednisolone

et

ne

omethane/methanol/ glacial acetic acid volume ratio
n
st substance /ml mobile phase

HUSZÁR Lajos

VAYER Lajos: Huszár, Louis: Attila dans la numismatique. Bp. : Magyar Numizmatikai Társulat, 1947. [rec.] = Századok, 123.évf. 3/4.sz.] 1989 509 - 510. p.

] = [1948]

érvényét ált
X-XIX. n'ált

HUSZÁR Lajos

Huszár Lajos műveinek bibliográfiája [H.L. feljegyzései alapján összáll. és sajtó alá rend. Baloghné Ábrányi Hedvig]. = Numizmatikai Közlemények LXXXVI/LXXXVII 1987/1988 (1988) 22 - 36. p.

kevés figyelmet szenteltek. Pályafutását, még életében megjelent részletes beszámolók an nyomon tudjuk követni.[9] 1741-től a bétanult, majd Paul Troger segédeként a briház (1749) és a salzburgi Szent Sebestyénin kezdett dolgozni. A brixeni plébániatempécsi Maria Hilf-i templom (1759/60), illetve mplom mennyezetképei (1760) már önálló gondolásait és tanítását követő – alkotások. ri kamarai festővé nevezik ki, s ezt követőáz megbízásából számos freskót és oltárképrországon.[10] A művek jelentős része azonrán elpusztult vagy elveszett. Az átépítésekesett a pozsonyi várkápolna 1763-ban kéze – még témája sem ismeretes – és az egyati (Trnava) egyetem nagytermének mennyey fakultás" ábrázolásával (1771). „Aus dieser et man Hrn Hauzingers Genie im Freskoatja ez utóbbit az 1771-ben megjelent Alvilegierte Anzeigen. Ez a körülmény, s az a ételezésében Hauzinger két kiváló segédje, alter és Johann Michael Tribus is közreműhutat, hogy nagyszabású és jelentős alkotás

dalomban ez a mű is téves meghatározással, mint 1750 körüli morva alkotás szerepel.[13]

A budai, azaz visegrádi és gerasi „Krisztus a kereszten"-oltárképekhez lehetett hasonló a témának az a további változata is, amelyet Hauzinger 1765-ben a császári kezdeményezésre épült pesti invalidus-palota kápolnájának főoltárára festett. A kápolna felszámolásakor, 1784-ben elárverezett nagyméretű főoltárképnek (21 x 10,8 láb, azaz kb. 630 x 320 cm), amely a megfeszített Krisztust, Máriát, Magdolnát és Szent Jánost ábrázolta, valamint az ugyancsak Hauzinger által festett két mellékoltárképnek – „Szent Anna", illetve „Joannes de Deo Krisztus lábát mossa" ábrázolással – nyoma veszett. Elveszett[14] – talán lappang – az a három oltárkép is, amelyet Hauzinger az 1763-ban a földrengéskor súlyosan megrongálódott komáromi jezsuita templomba készített (1771 előtt). A Maulbertsch freskóiról híres templom főoltárára az 1771. évi beszámoló szerint a „Szentháromság Loyolai Szent Ignáccal és Xav. Szent Ferenccel" képe, a mellékoltárokra „Szent Teréz", illetve „Solanói Szent Ferenc" ábrázolása került.[15]

Hauzinger magyarországi munkásságának fontos és fennmaradt, de eddig keveset méltatott emléke a szegedi alsóvárosi templom három oltárképe: „Paduai Szent Antal

HUSZÁR Lajos

HUSZÁR Lajos: A magyar pénzverés és éremművészet történeete tézisekben. = Numizmatikai Közlöny, LXXXVI/LXXXVII 1987 /1988 (1988) 7 - 21. p.

a maga tudományos tevékenységének áttekintése

dvari körök kitüntetett mestere volt, ŒUV-
kevés figyelmet szenteltek. Pályafutását,
még életében megjelent részletes beszámolók
n nyomon tudjuk követni.[9] 1741-től a bé-
anult, majd Paul Troger segédeként a bri-
áz (1749) és a salzburgi Szent Sebestyén-
n kezdett dolgozni. A brixeni plébániatemp-
ecsi Maria Hilf-i templom (1759/60), illetve
mplom mennyezetképei (1760) már önálló
gondolásait és tanítását követő – alkotások.
i kamarai festővé nevezik ki, s ezt követő-
iz megbízásából számos freskót és oltárké-
rországon.[10] A művek jelentős része azon-
án elpusztult vagy elveszett. Az átépítések-
esett a pozsonyi várkápolna 1763-ban ké-
e – még témája sem ismeretes – és az egy-
ati (Trnava) egyetem nagytermének mennye-
y fakultás" ábrázolásával (1771). „Aus dieser
t man Hrn Hauzingers Genie im Fresko-
atja ez utóbbit az 1771-ben megjelent Al-
vilegierte Anzeigen. Ez a körülmény, s az a
telezésében Hauzinger két kiváló segédje,
lter és Johann Michael Tribus is közremű-
utat, hogy nagyszabású és jelentős alkotás

dalomban ez a mű is téves meghatározással, mint 1750 kö-
rüli morva alkotás szerepel.[13]

A budai, azaz visegrádi és gerasi „Krisztus a kereszten"-
oltárképekhez lehetett hasonló a témának az a további
változata is, amelyet Hauzinger 1765-ben a császári kez-
deményezésre épült pesti invalidus-palota kápolnájának
főoltárára festett. A kápolna felszámolásakor, 1784-ben el-
árverezett nagyméretű főoltárképnek (21 x 10,8 láb, azaz
kb. 630 x 320 cm), amely a megfeszített Krisztust, Máriát,
Magdolnát és Szent Jánost ábrázolta, valamint az ugyan-
csak Hauzinger által festett két mellékoltárképnek –
„Szent Anna", illetve „Joannes de Deo Krisztus lábát mos-
sa" ábrázolással – nyoma veszett. Elveszett[14] – talán lap-
pang – az a három oltárkép is, amelyet Hauzinger az 1763-
ban a földrengéskor súlyosan megrongálódott komáromi
jezsuita templomba készített (1771 előtt). A Maulbertsch
freskóiról híres templom főoltárára az 1771. évi beszámoló
szerint a „Szentháromság Loyolai Szent Ignáccal és Xav.
Szent Ferenccel" képe, a mellékoltárokra „Szent Teréz", il-
letve „Solanói Szent Ferenc" ábrázolása került.[15]

Hauzinger magyarországi munkásságának fontos és
fennmaradt, de eddig keveset méltatott emléke a szegedi
alsóvárosi templom három oltárképe: „Paduai Szent Antal

HUSZÁR Lajos

GEDAI István: Huszár Lajos (1906-1987). =
Numizmatikai Közlemények LXXXVI/LXXXVII 1987/1988
(1988) 3 - 4.p. ill. G

lines, and patterns

also format your chart by modifying the colors, lines, and patterns each slice of a pie chart or each segment of a bar or column graph. To he information displayed in a chart, do the following.

ck on the chart.

ck on a single slice of a pie chart or on one segment of a bar or umn chart.

en the Format menu.

oose the Fill command.

now choose Pattern, Fill Color, and Pattern Contrast Color. Pattern t determines the color that is used to replace the white spaces in the pattern.

also choose a different line thickness and color for the lines outlining chart slice or segment of a chart. To choose a different line style, do

Huszár János

festő

1929-31

Iparm.Isk Évk.

1930-34. 45.l

Vászon, olaj, 92×133 cm.

OLASZ FESTŐ, 1570 körül
Szent Jeromos
Vászon, olaj, 70×94 cm.

OLASZ FESTŐ, 1570 körül
Női arckép
Vászon, olaj, 118×90 cm.
Gerevich PA, 262. l.

OLASZ FESTŐ, XVII. század
Szent István vértanúsága
Vászon, olaj, 62×49 cm.
Restaurálta Nikássy Lajos, 1934.

OLASZ FESTŐ, XVII. század
Szent Romuald
Vászon, olaj, 45×48 cm.

OLASZ FESTŐ, XVIII. század
Szent Bernát
Ovális, fárahúzott vászon, 20×13 cm.

OLASZ FESTŐ, XVIII. század
Allegorikus kép
Chiaroscuro. Vászon, olaj, 28×35 cm.

OLASZ FESTŐ, XVIII. század
Zurlo kardinális arcképe
Vászon, olaj, 100×75·5 cm.
A Capese Zurlo- és San-Marco gyüjtemé

HUSZÁR JÁNOS, csutorásmester

Ha a legény elhagyta a mesterségét és ismét csutoras-legény akart lenni , csak ugy vették vissza a céhbe, hogy 10 forintig köteles ingyen dolgozni, ill. ez összeget a céhladaba befizetni. Ez kb. 200 csutorát jelentett, 2 havi munkát.-/A veszprémi csutorasok nagy protokuluma, 70./ 252.old. 69.jegyz.

BARTÓCZ JÓZSEF: A veszprémi csutorasok 241.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

HUSZÁR JÁNOS, csutorásmester

A veszprémi csutorás mesterek névsora 1728-1891

69.-Huszár János:	Első adat	1850
	Utolsó adat	1864
	Remekel/beáll/	1850
	Bejáró mester	1860
259.old	Beall	

BARTÓK JÓZSEF: A veszprémi csutorások 241.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

HUSZÁR József otvös (Nagybánya)

1799, tál

Jelenlay: Bilke, ref. egyhász

Confessio 1996/2 99.

M.D.K.

Huszár József ötvösmester

neve szerepel az 1788-évi kimutatásban a nagybányai ötvösök között, azzal a megjegyzéssel, hogy „nagybirtokosok".

S. Mihalik: Versuch einer Zentralisierung des ungarischen Punzierungswesens im 18. Jahrhundert. Acta Historiae Artium, 1961. Tom.VII. Fasc.3-4. 266. old.

HUSZÁR Lajos

BÍRÓ-SEY Katalin: Huszár Lajos (1906-1987). =
Folia Archaeologica, XXXIX 1988 7 - 9.p. ill.

bvenciók általános adatai: /eFT/

/TS-4 ill.5/	OTKA/I	OTKA/II	összes
	—		893
	387	—	1012
+49 /kiadv./	580	+410/infra-str.	2134
	1073	863	2543
+120	100	408	1978

ainak összehasonlitásából kitünik,
an is a pályázati szubvenció csucspontja
en a folyó pályázatok lezárulásával

redő támogatások foglalkoztatási

ktura keretében a Kutatócsoport
llami megbizás keretében végezte,
va dokumentációs tevékenységének
nyert támogatások nagyrészt az állami
sból is finanszirozott témákhoz

HUSZÁR OTTÓ Komárom-Esztergom megyei Hírlap 1996. VIII. 5.

„Minden új nap ajándék”

Esztergomi beszélgetés Huszár Ottó festőművésszel

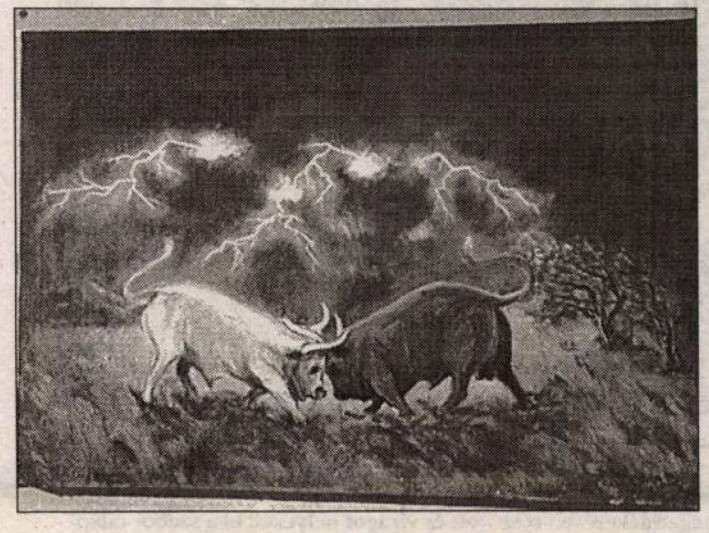

Esztergomban végeztem a tanítóképző főiskolán, majd 1956-ban a családommal együtt kimentem Ausztráliába. Most nemcsak a kiállítás hozott Esztergomba. Augusztusban lesz a főiskolán az 50 éves osztálytalálkozónk. A millecentenárium alkalmából készített, az ősmagyarok mondavilágát tükröző képeim eladásából származó bevételt felajánlottam az esztergomi öregdiákok egyesületének.

– Mikor látogatott először haza?

– Húsz évvel ezelőtt. Most vagyok itt hatodik alkalommal.

– Mivel foglalkozott, mielőtt kiment Ausztráliába?

– Békés megyében tanítottam. Miután kimentünk, nyolc évig több területen dolgoztam, míg visszakerültem az iskolába.

– Mikor kezdett el festeni?

– Ausztráliában. Itthon ugyan bátorítottak, de igazából kint nyílt alkalmam arra, hogy foglalkozzam a művészettel. Elvégeztem az egyetemen egy szépművészeti kurzust.

– Kiállítások?

– Első kiállításom Canberra mellett volt. Azóta már vagy 10 alkalommal mutatkozhattam be az ausztrál közönségnek.

– Magyarország mennyire kíséri végig a művészetét?

– Nagyon is, hiszen a magyar népművészeti elemek megelevenítésével kezdtem. Ezek lényegében absztrakt minták. Sokáig tanulmányoztam őket.

– Mennyire fogékonyak ott a magyar művészeti motívumokra?

– Tetszik nekik, mert vidámak, színesek. Persze tudok festeni tájképeket, portrékat is.

– Melyik az, amelyik igazán közel áll a szívéhez?

– Az absztrakt, bár most már kizárólag a spirituális, vallásos témákat dolgozom fel.

– Hányadik alkalommal láthatja műveit a magyar közönség?

– Másodszor. Elsőként szintén Esztergomban, a szabadidőközpontban láthatta a közönség az alkotásaimat.

– Milyen technikával dolgozik?

– Új anyaggal, amit Magyarországon még nem nagyon használnak. Úgy lehet festeni vele, mint az olajjal, csak éppen gyorsan kell felvinni a vászonra, mert hamar megszárad.

– Nekem leginkább a Táltos időjárás című képe tetszik. Két bika küzd rajta, de a színei, a dinamikája rendkívül lenyűgöző az élénk kék háttérrel, a villámló éggel…

– Már egy éve készülök erre. Otthon nagyon jól előkészítettem a képeket, így itt, a rendelkezésemre álló három hónapban már csak festenem kellett.

– Nem hiányzik Magyarország?

– Bizonyos értelemben hiányzik, hisz magyar vagyok, de Ausztráliában élnek a gyerekeim, a családom. Rendkívül szép pályafutásom volt kint. Most már öt éve nyugdíjban vagyok és csak a festésnek élek. Szeretném átadni az élettapasztalataimat, azt, amit az elmúlt hetven évben átéltem. Megosztani másokkal, én hogyan látom az életet.

– És hogyan látja?

– Az embernek van egy lelkivilága, ezzel születik és az emberi élet célja, hogy ezt a világot tökéletesítse élete végéig. Amikor azután visszatekint, legyen valami, amit fel tud mutatni.

– Mi az, amit Ön még szeretne elérni?

– Nekem most már minden új nap ajándék, áldás. Mindent elértem, amit el akartam és el tudtam érni. A nyugalom és a béke van és a festés… Nincsenek már nagy terveim.

A művész képeit augusztus 16-áig tekinthetik meg Esztergomban, a szabadidőközpontban.

Petra

ajlandó lenne ilyen jogszabály neghozatalára. Mint kifejtette, az Országgyűlés „most sem kap tájékoztatást az IFOR-alafelelősségre vonják Horn Gyulát és a többi, hazánk atlanti integrációjáért tevékenykedő magyar politikust.

d a megyéknek

tástól?

rd forint felosztásánegyei fejlesztési tapedig pályázatok útsi tanácsok ebből a az önkormányzatokturális rendszerek illításában, úgyszinnk a felszíni vízelvehez, felújításához, rekonstrukcióját is. bbá az ipari területözhasznú munkák em utolsósorban az sét elősegítő fejlesztretből kapott támotatéríteni.

beket érvényesítenek a si támogatás odaítélé-

– Három szempontot. Ezek: a megyék lakónépessége; az egy főre jutó hazai termék (GDP); továbbá a kedvezményezett térség lakónépessége.

– *Kik és milyen feltételek mellett pályázhatnak e területfejlesztést szolgáló támogatásra?*

– Akár magánszemélyek is benyújthatnak pályázatot, ha vállalkozásuk megfelel a területfejlesztés igényeinek. A támogatott cél jellegétől függően háromféle lehet: vissza nem térítendő, visszatérítendő, illetve kamattámogatás. A megyei fejlesztési tanácsok kötik meg a támogatási szerződéseket a nyertes pályázókkal. Az összegek folyósításában a minisztérium utalványozásával szintén az Államkincstár működik közre.

– *Milyen módon ellenőrzik a támogatások felhasználását?*

– Csak a döntés decentralizált, a finanszírozás központilag történik. Az állami ellenőrzésnek kell érvényesülnie. Tehát nem lehet helyi kispénztárt működtetni, vagy az állami támogatást pénzmaradványszerűen kezelni. A támogató beruházások 20 százalékának szükségképpen saját forrásra kell épülnie.

– Mi várható e támogatásoktól?

– Igaz az, hogy ezek az összegek, különösen mivel 19 felé osztódnak, nem túlságosan nagyok, ám mégis remélhetően aktivizálják az önerőket, és ezáltal megállítható, visszafordítható a kedvezőtlen tendenciák jó része. De szemléletbeli változásokat is remélek, hiszen az autonómia és a központi törekvések, az ösztönző differenciáltság és a helyi érdekek találkozására, összekapcsolására épít ez a kormánydöntés. A jelentősége abban is megmutatkozik, hogy a most kialakított módszerek és szempontok a jövőben alapul szolgálnak a támogatások elosztásához.

Dr. Takács Ilona

i célelőirányzat
nlítést szolgáló
96. évi keretei

	Terület fejlesztés	Területkiegyenlítés
	millió forint	
	342,2	369,9
én	625,8	685,1
	194,7	198,1
	107,2	96,7
	375,7	412,1
	233,1	242,0
ok	305,2	299,3
	124,7	126,9
	232,7	255,6
	333,3	352,0
ereg	524,9	601,4
	127,4	139,8

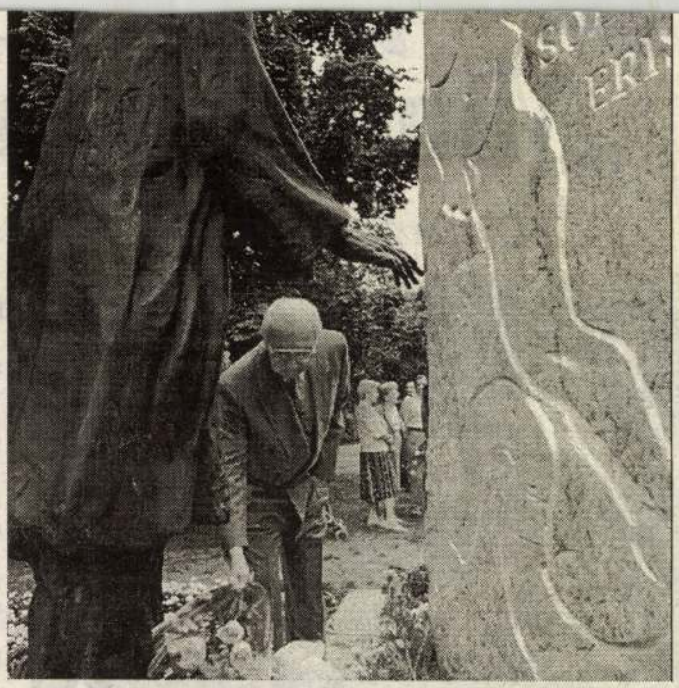

Raoul Wallenbergre emlékeztek születésének 84. évfordulója alkalmából a nevét viselő egyesület tagjai vasárnap Budapesten a svéd diplomata Szilágyi Erzsébet fasorban lévő szobránál. A megemlékezésen részt vett és virágot helyezett el a szobor talapzatán *Füzessy Tibor*, az Országgyűlés alelnöke *Lábody László*, a Határon Túli Magyarok Hivatalának elnöke

Nem kerültek képernyőre

A Kereszténydemokrata Néppárt tiltakozik a Magyar Televízió diszkriminációja ellen, mivel a péntek esti tv-híradóban az összes ellenzéki párt véleményét megjelenítette, a KDNP sajtótájékoztatójáról azonban nem adott hírt. *Giczy György* pártelnök elmondta: az országos központban tartott sajtótájékoztatón arra hívták fel a figyelmet, hogy a kabinetnek ez a lépése az EU-kérdésekre adott válaszait hazudtolja meg, hiszen egészen más válaszokat kell adni a médiatörvény alapján, és ettől gyökeresen eltérő helyzet alakul ki a kormányhatározat nyomán. Ezért – fogalmazott a KDNP elnöke – meggyőződésünk az, hogy *Kovács László* külügyminiszter, ha előzetesen tudott a készülő kormányhatározatról, s mégis a médiatörvény szellemében adott válaszokat, akkor félrevezette az Európai Uniót.

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Huszár István

KELET-MAGYARORSZÁG
festő- és grafikusművész
1980 MÁJ 06

1021

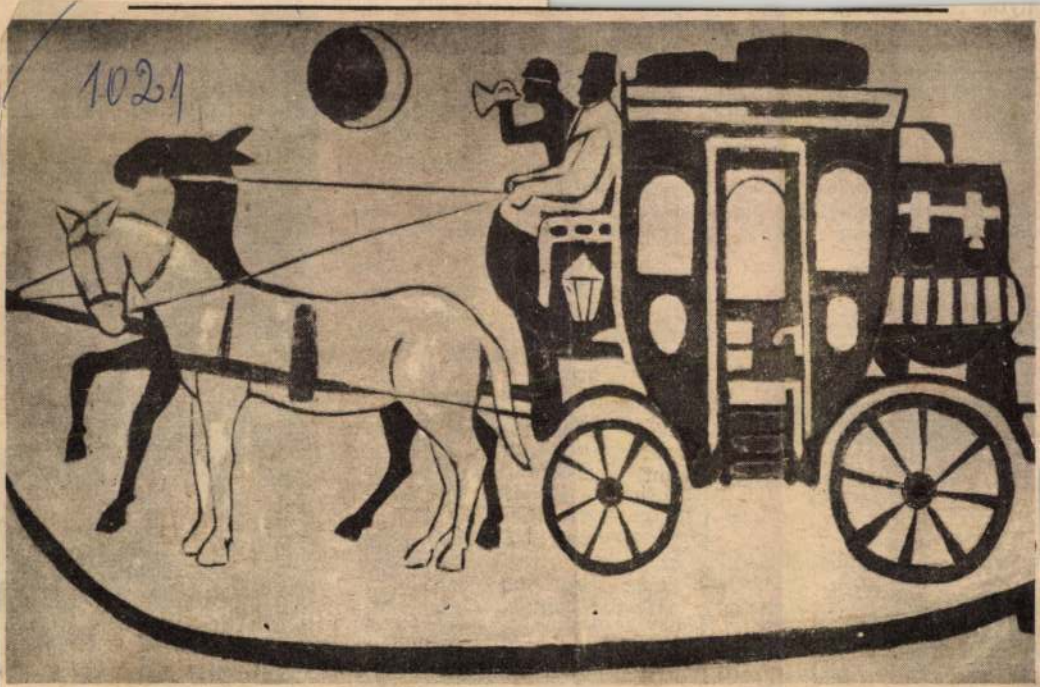

A postások szakszervezeti művelődési házában 15 négyzetméter nagyságú sgrafitót készített Huszár István festőművész. (E. E. felv.)

ivalóira is.

Az országos tanácskozás
észtvevői a vita során össze-
ezték tapasztalataikat, me-
yeket dr. Bakonyi Pál foglalt
ssze, majd a Magyar Peda-
ógiai Társaság általános is-
olai szakosztálya baráti be-
zélgetésen ismerkedett a sza-
olcsi tagozat munkájával.

észül

tárgyalás

letve *dr. Breinich Miklós*
agyar meghatalmazott veze-
. Részt vesznek a találkozón
területileg illetékes vízügyi
azgatóságok vezetői is: szov-
et részről *Sz. J. Pljuscs*, ma-
yar részről *dr. Szeifert Gyu-*
a.

hétfőn Nyír
gyei tanács
ző intézetéb
folyam meg
vett *dr. Ta*
pártbizottsá
dr. Tisza L
nács elnökl
lai István,
megyei parancsnoka.

A résztvevőket a megyei pártbizottság nevében dr. Tar Imre köszöntötte, majd tájékoztatót adott megyénk gazdasági, társadalmi és kulturális életéről. A többi között elmondta, hogy megyénk harmincezer kommunistája — közöttük a munkásőrök — példamutatóan veszik ki részüket a termelő munkából és a közéletből. Ezekben a hónapokban különösen megélénkült a politikai munka. A kongresszust megelőző pártválasztásokon, s a mostani, országgyűlési képviselőket és tanácstagokat jelölő gyűléseken minden eddiginél több munkást küldenek a különböző színtű vezető testületekbe.

Négy megye munkásőr egysé
nek továbbképzést Nyíregyl
egy csoportja.

1021

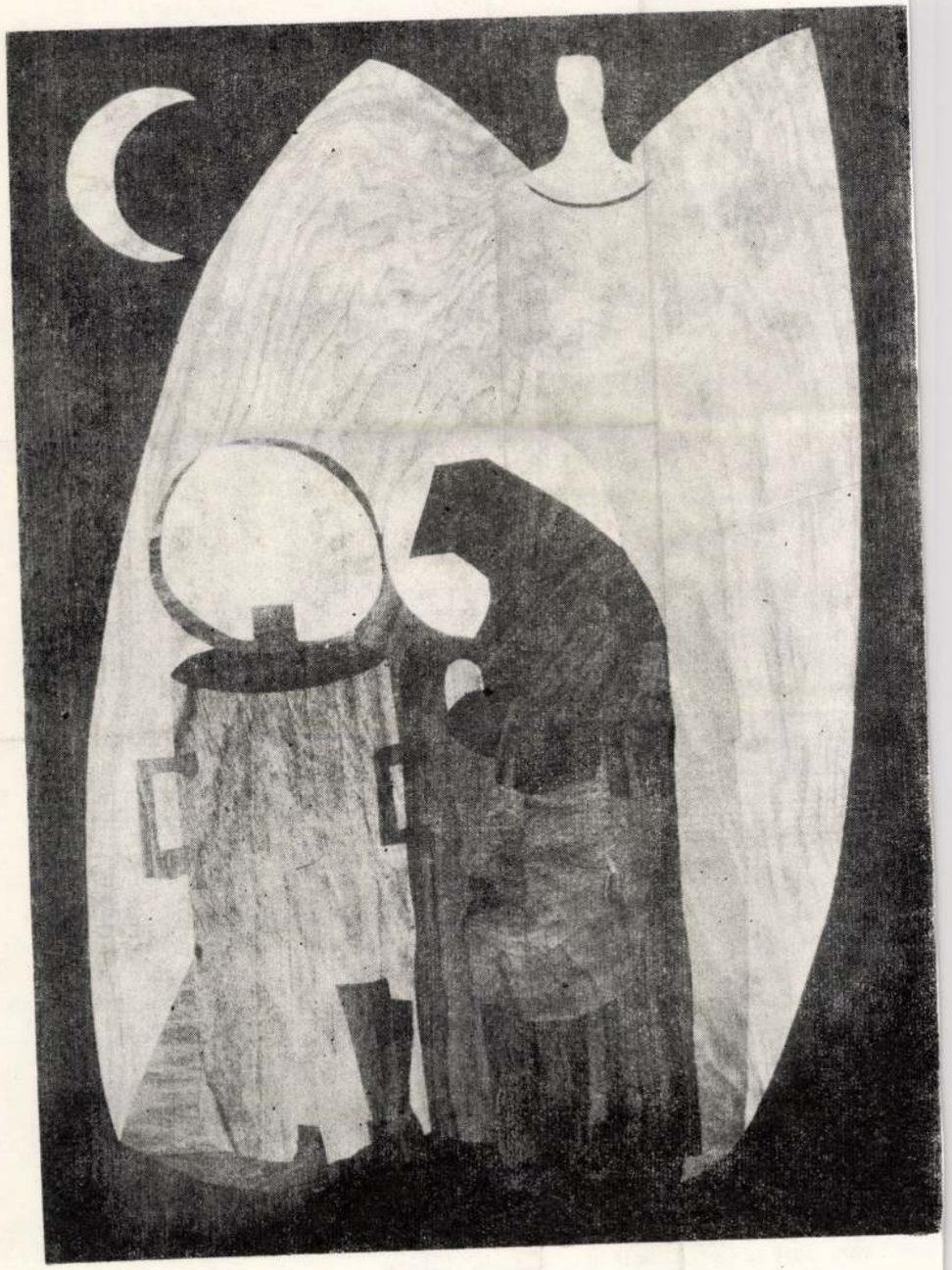

Huszár István: Nagyréti koldusasszony

„Sokan mondhatják rám, — könnyen lehet —
hogy menekülök tán az emberektől!
Karom az emberért többet tehet,
ha bennem hegycsúcsok csöndje dereng föl."
(Levél Juhász Tibornak)

S megejtő tisztasággal és őszinteséggel tárja kincsünkké, ajánlja föl birtokul mindazt, amit költői előrelátással és érzékenységgel csak ő lát, érez és tud a világról, önmagunkról:

„Jó haza itt ez az ország
s tán okkal mondhatom enyémnek.
Hajszol a százszor megcsúfolt vágy,
hogy itt rakjak fészket a Szépnek.
.....
Ma még nem tudsz a zűrzavarból
kimászni népem, sőt belesüppedsz.
..... Fűthetsz
olajjal, gázzal. De a szív bent
didereg és nincs aki megvéd
az unalomtól:
Soha-soha nem hagylak cserbe:
szidlak, rázlak, intelek, óvlak —". (Holnap)

Amikor kétségek gyötrik, amikor tragikus a hangja, akkor sem válik hitevesztetté vagy közönyössé. Emberszeretete, keménysége megóvja a reménytelenségtől. És segíti ebben a kötődés is. A szülőföldhöz. A megtartó múlthoz. Hozzánk. Mind a mai napig. Immáron 70 esztendeje. Legutóbbi, Tükörírás című kötetében megjelent vallomásos nagy verse, a Valami indul bizonyítja ezt legigazabbul. A verset Szalkai László emlékezetének ajánlja. A félezer éve élt „poéta-ős" szalkai születésű volt, mint Képes Géza, s „Patak fia lett," mint maga a költő. Véle vállal közösséget ma is, az innenvalóval:

„s ha őt idézem most a hajdani
poéta-őst, a szalkai
foltozó varga nagyranőtt fiát:
teszem azért, mert nem felejtem el
soha, egy pillanatra sem:
kinek keze
fog és emel."

Képes Géza most 70 éves.
Köszöntsük őt a megtisztelő összetartozás meleg érzésével és egyik életigenlő szép versének zárósoraival:

„Az élet nagy, nincs nála semmi sem nagyobb,
csak az ember, ki éli és ki tudja, hogy
ág és virág, fény és homály, láng és a fagy
azért van, mert az élet vélük is hatalmasabb." (Öröm)

HUSZÁR OTTÓ Komárom-Esztergom megyei Hírlap 1996 VIII. 2.

„Ősmagyarok Esztergomban

Bánhidy László (középen) megnyitja Huszár Ottó festőművész (jobboldalt középen) kiállítását az esztergomi szabadidő központban. A tárlaton látható tizenöt kép az ősmagyarok mondavilágába vezeti el a műértő közönséget **Fotó: Mónos**

rosi tisztifőorvost, dr. Balázs Tibort, a kórház igazgatóját, dr. Takáts Ágostont, aki egyben a gyermekosztály főorvosa is, a gyermekorvosokat és a védőnőket, valamint azt a 28 édesanyát, akiknek fél év körüli gyermekük van. Az állófogadás jellegű ünnepségen természetesen a kisbabák is „részt vesznek" majd.

nagyságrendű annak ellenére, hogy a szállítmány nem égett el.

Rock and roll

Fenyő Miklós a tatai szabadtéri színpadon augusztus 2-án, pénteken este 9 órától várja rajongóit. Rossz idő esetén augusztus 5-én tartja meg koncertjét a közkedvelt énekes.

Traffipax–ellenőrzés

A Komárom–Esztergom Megyei Rendőr-főkapitányság közlekedési osztálya a megye területén az alábbi helyekre tervez ellenőrzést: **Komárom, Dorog, Tatabánya és Oroszlány területén, valamint az M1-es autópálya 56-os kilométerszelvényénél.**

07

Mazsorettek Kömlődön

Az idei évben augusztus 3-án, szombaton immár negyedik alkalommal rendezi meg Kömlőd a nagy sikerű, várva várt országos mazsorett táncversenyt. Az esemény kapcsolódik a millecentenáriumhoz, a honfoglalás 1100. évfordulója programjaihoz.

A verseny augusztus 3-án 9.45 órától augusztus 4-én 4 óráig tart, amelyre minden érdeklődőt szeretettel várnak a rendezők.

A verseny fővédnöke Keleti György honvédelmi miniszter, országgyűlési képviselő.

A lakosság

A rendőrség a lakosság segítségét kéri gépkocsilopás ügyében. Augusztus 1-jére virradó éjszaka ismeretlen tettesek két autót loptak el Tatán ugyanattól a tulajdonostól. Az egyik autó egy fehér színű Ford Escort volt, amelynek alvázszáma: WFOA XXGCAAPJ 70285. A gépkocsi motorszáma PJ7285, rendszáma DGD 686. Gyártási éve 1993. Különös ismertetőjele, hogy a motor-

Huszár Vilmos

A 20-as évek magyar művészetét képviselte a művész.

Bak Imre: A modern művészet megjelenése.
Művészet, 1978. május – 44 lap.

Huszár János György

ötvös

1720 Pozsony

Kapmagyarorszötvösök 20 l.

n közlegény áll egy csoportban teljes fel-
l egy százados vezetése alatt egy csapat
ök: csákó kétfejű sassal, álszíjjal, rózsával és
szegéssel; ~~sonsket~~ kettős elejű sötétzöld ka-
ával és piros passepoillal s sötétzöld pantal-
relés szijai a mellen keresztezik egymást. Fel

Corps"

n Strassgschwandtner"
„Verlag und Eigenthum der Kunsthand-
n Wien".
méretei 33.7 : 25.5 c/m.
e Armée nach der neuesten Adjustirung
nphirt von A. Pettenkoffer und Anton

nyomás chinai papiroson)
zett, alányomással.)

55/93 № 1235.

35. HUSZÁR JÁNOS GYÖRGY. *(Johan Georg Hussar).* **1693—1720.**

1693. márczius 25-én *Johan Georg Hussar* bemutatja remekét, mely a bírálatot meg nem állja. A gyűrűben talált hibáért 7 forint büntetést rónak reá s megtiltják neki, hogy ezüstműves-legényt tartson.

1693. szent János napján constatálja a czéh, hogy *J. G. Hussar* hátralékos 50 forint-

Mihalik
Háromszár ev
M Kat. Ed.
1911. 121. l.

on (première) kívül az Uránia-
egy földszinti vagy erkély-
50%-os árkedvezmény mellett

átékokban, a melyeken művé-
rgyakat sorsolunk ki;
ja az egyesület által rende-
sokat, kiállításokat stb.
vezményben részesül az egye-
iója részére beszerzett vetítő-
öndijánál.
zetet népszerűsítő egyletünk
érjük a magyar közművelődés
hogy egyesületünkbe belépni
rkesztőségnek, akár *Preszler*
i hely. pénztárosnak (Buda-
z.) bejelenteni sziveskedjenek.

Uránia-Egyesület elnöksége.

nyomda r. t.

13. HUSZÁR GYÖRGY. *(Georg Huszar).*
1731.

Huszár János György pozsonyi ötvösmesternek (1693—1720) a fia. 1726

1731. febr. 21-én panaszszal járul a czéh elé, mely e miatt összeül. *Huszár* ugyanis engedélyt kért remekének elkészítésére, mivel azonban *Schedi Pál* a beirással elejébe került, a czéh *Huszárt* nem tudta «vorziehen». De mert az ez ügyben való döntést a polgármester magának tartotta fenn, a czéh megengedte *Huszár*-nak a remek elkészítését, tekintettel lévén az ő elhúnyt atyjára és az ő jó magaviseletére. A 3 frt beiró-pénzt és a 17 garas «Vottergeld»-et pontosan lefizeti. A remek-csinálás kezdetének ideje a folyó év február 26. napja.

1731. febr. 26-án lefizet a czéh előtt mesterremekért 50 frtot és az első lakomáért 7 frt 50 dénárt.

1731. márcz. 19-én bemutatja remekét, mit a czéh jónak s autentikusnak talál. Lefizeti a «Vottergeld»-et, a kiiró-pénzt, a lakoma díját és a fél márka finom ezüstöt.

Mehalek
Háromnaz év –
M. Kat. Ert. 1911. 125. 1
~~95, 98~~
~~120, 122~~
90 (93, 98) 121, 123

felmentését kéri. Ennek ellenértéke fejében igéri neki a czéh, hogy akár megtartja polgárjogát, akár nem, a czéh élete fogytáig igaz tagjának fogja tekinteni. (E bejegyzés a czéh regesztrumában egész terjedelemben ki van húzva).

1742. jan. 6-án *Berner* felszabadítja tanulóját: Mathias Blass-t, akit a czéh 6 évi érvénytelen szegődtetés után 1741. okt. 12-én csupa irgalomból s mert tekintettel volt Blasz igen nagy könyörgésére, arra utasított, hogy újból s még egy évre szegődtesse magát.

15. REITER ANTAL. *(Anton Reiter, Reüter).* **1733—1736.**

1733. jún. 26-án megjelenik a czéh előtt s kéri, engedje meg neki, hogy ő, mint a czéh tagja, a jövendőben tanulóit beszegődtesse s fel is szabadítsa. Ezt a czéh megengedi. Nyomban szerződteti 4—4 évre két fiát: Franz és Andreas Reütter-t.

1734. jún. 25-én *Anton Reiter* felszabadítja tanulóját: Frantz Reiter-t. A beiró- és kiiró-pénzt lefizette.

1736. jún. 24-én *Anton Reiter* felszabadítja

Huszár János György

ötvös 1693.

lásd

Mih. Pozs 90.l.

Huszár János György

ötvös 1693-1720

laid

Mih. Pors. 121.

V 0/10

Legfinomabb
Allerfeinstes

VENUS

csillagpapir
Sternpapier

Husvár György

átvő 1693.

laid

Mih. Pors. 93.

Huszár

ötvös

László

Mih. Pozs. 98

Huszár János György

átvő 1722
1726

Said

Mik. Pars. 123

Huszár János
festő
1929
Éimisk. 1930. 84. l.

3470. Pa

Sz. Párisban 1848 június 7-é

Téli táj.

Behavazott vidék, a h
és egy kidűlt, de koronáj
melyek mögött falusi házak
Balról korlát köti le figyel
magas épület bontakozik
a hó csak részben takarja
jobbra: »*P. Gauguin 1879.*

Vászon, méretei 60·2 : 81
az 1907 július 23-iki 80905 (
10-iki 98508 (1469–907) sz
(1500–907). — Kifizettetett 19
1907 november 8-án (1898–90
az 1910 május 11-iki 9458–9

III

Vétel
1907

MDK

Huszar, Johan Georg ötvös

Mihalik, Háromszáz év M.Kvt.Ért. 1911.
123-124 l.

izű, dekorativ hangvételű, erőteljes

, 1912. febr. 4.— /: grafikus, de-
testvére. Mesterei Berény Róbert és
. 1931 óta trükkfilmrajzoló és rendező.
lnje Párizsban és a varsói gyermekfilm-
rt 1956—57-ben. Cerusa és radir c.
. Több száz reklámfilmjével számos
ldön is hírnevet szerzett.

, 1910. okt. 5.— /: grafikus, §
a Képzőművészeti Főiskolán Rudnay
lyájét sikeres reklámplakát-sorozat-
rettahűvely/, számos külföldi plakát-
, s a Toto-Lotto plakátok tervezője

Huszár Károly
szobrász

M.D.K.

„Petőfi" c. szobra

Farkas Zoltán: Szsó Miklós körül
Művészet, 1961. december. – 4 l.

Huszár Károly

szürszabó Debrecen

XIX–XX sz

Györffy szür

137. l.

Névelírás: H. Lucre

Huszár Károly

szobrász

Repr. Kleopátra
Férfi fej

vód
z

Ajtay Miklós dr.:

A Párisi Magyar Akadémia Könyvtára. 1. sz. Tanulmány kötet. Páris 1927. 104. l.

XXIII

Huszár Károly

nobrán

koll. kiáll.

Mübarát

~~Mükem~~ II. kiáll.

1940. dec. 8–30.

A FŐVÁROSI KÖZMUNKÁK TANÁCSÁTÓL

VII., MADÁCH IMRE-TÉR 3-4.

14/2 Mz szám.

Műemlékek Országos Bizottsága

H

Budapest

IX Hőgyes Eu

br. Huszár Károlyné

festő l. Ambrózy

Georgina alatt

5. Romanisch, z. T. 13[illegible] Jahrh., deutsch.

6. Gothisch, 15[illegible] Jahrh.

9. Style Louis XIV., 17[illegible] Jahrh., französisch.

10. Style Louis XV., 18[illegible] Jahrh. Mitte, französisch.
(Kupferstich.)

Verkleinerte Probetafel aus Alfred Gotthold M

Leipzig, Verlag von Ka

Serie I.: Schemel und Stuhl. 10 Tafeln Querfolio mit e

AZ IDEI FERENC JÓZSEF-DÍJAK

A Ferenc József-díj szellemi rangot jelent. Célja nemcsak anyagi segítséget nyujtani, hanem inkább biztos értékvonalat megjelölni, vagy a kor törekvéseinek megfelelően hitet tenni valamely stílusirányzat mellett. Az igaz értékeket keresi, s a fellelt tiszta szándékot jutalmazza.

*

N. Kovács Mária a Ferenc József képzőművészeti díj ezévi nyertese. Eddigi kitüntetései buzdításként és méltánylásként számíthattak, művészetének komoly elismerését először a Ferenc József-díj jelenti. Művészete állandó alakulása során a változatlan szobrászi készséget és a fejlődő tehetséget jutalmazza. Eltekint az egyes alkotások időszerű érdemeitől, mert szoros párhuzamba állítva őket, azt keresi bennük, ami másokkal egyenrangúvá, vagy azoknál kiválóbbá teszi. A szobrásznő műveit egyenjogú társként állítva férfialkotások mellé igyekszik teljes képet nyerni róluk.

Tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán kezdte Kisfaludi Stróbl mellett. Első kitüntetését másodéves korában nyerte, majd negyedéves akadémikus korában, különös elismerésként kapta a Főváros képzőművészeti díját. 1938—39-ben római ösztöndíjjal Olaszországba utazott, ahol továbbfolytatta tanulmányait, s ugyancsak itt az 1939-es velencei Biennálén mutatkozott be először több művével a külföld előtt is. Így alakult eddigi élete, melyet művei tesznek gazdagabbakká és színesebbekké. Kisfaludi Stróbl mellől indult, de változatos utat járva, messze került első mestere irányától. Sokfelé próbálkozott a maga igazát keresve, sok tisztelettel adózott a szobrászat régebbi mestereinek, s e széles érdeklődési kör távolítja el Stróbl újbarokk szellemétől. Első mesterére alig emlékeztet pár vonása.

Művészetének első korszaka komoly és becsületes munkásságot bizonyít. Főleg arcmásokat és aktokat mintáz, alakjait ritkábban fűzi csoportba. Naturális módon a test elemi törvényeit tanulmányozza anélkül, hogy zavaros, vagy egyéniséget kereső ötletekkel terhelné szobrait. Az arcmás mindenkép jó iskola, mert egyrészt fegyelemre szoktat, de másrészt gazdag és változatos témakör. A fiatal szobrásznak első feladata a biztos felkészülés, melyre kétkedés nélkül építheti jövőjét. Korai márvány Férfifeje (1933.) egyszerű és tiszta megoldás. Kötelező tanulmány, melynek eredményeit később hasznosíthatja. Kovács Mária következetes utat választott, eszközei is egyszerűek maradtak akár márványban, terrakottában, vagy agyagban oldotta meg feladatát. Buzi Barna arcmását (1933.) talán érdekesebbé teszi félrecsapott művészsapkája, de lényegében és szerkezetében éppoly egyszerű és jellemző megoldás, mint későbbi Székely asszonya (1935.), Lieber Endre arcképe (1936.), Cigánygyerek feje (1937.), vagy Édesanyja arcmása (1938.), és a fiatalabbak közül Női feje és Giovannája (1939.). Először összefoglaló egyszerűségre törekszik, máskor pedig a felület megmintázásának festőibb módjával érdekességet és változatosságot keres. Női fejét könnyed és síma felületekkel jellemzi. Édesanyja komoly és meghitt arcképe a mintázás megőrzött nyomaival az impresszionistákhoz hasonlóan változatosnak tűnik.

Hasonló formai felkészültséget mutatnak első aktjai és kompozíciói. Évája (1934.) egyszerű és friss leányalak, szépsége természetességéből és keresetlenségéből következik. Kerüli a pózt és a beállítást; legfőbb érdeme egyszerű igényeiben rejlik. Természetes formái jellemzik, nem meglepetéseket, hanem biztonságot és nyugalmat tár a szemlélő elé. A Szinnyei-társaság részesítette kitüntetésben. Legszebb korai kompozíciója a Római vívók domborműve (1934.). Szimmetriája és kiegyensúlyozott ritmusa teljesértékű relieffé teszi. Részletfinomságai és könnyedsége nemesen egyszerű hangulatba vonják a jelenetet. Két évvel később készült Csók-kompozíciója, mellyel a Székesfőváros képzőművészeti díját nyerte meg, de talán távolabb áll egyéniségétől, mint a Római vívók, inkább anatómiai és kompozíciós tanulmányként szolgálhat. Szervesen egészíti ki aktjai sorát Női aktja (1938.) és Fátyolos Nője (1938.). Továbbfejlődve lágyabbak és könnyedebbek lettek. Mozdulataik vagy tartózkodásuk nem szorul magyarázatra, hajlékonyakká és a köznapi értelmezés szerint is széppé lettek. A művésznő szabad képzelete alakítja őket olyanoknak, amilyeneknek valóban lenniük kell. Keresztelő Szent Jánosa hosszas érlelődés után öltött végleges formát (1937.). A bronzba öntött Szent sovány, aszkéta alakja Rodinre emlékeztet. Festőiségét nemcsak szerkezeti megoldása jelenti, hanem a test felületének és a ruházatot jelképező szövetdarabnak mintázási módja is. E külső körülményekkel varázsolja könnyebben érthetővé a művésznő a Szent egyéniségét, melyet szigorú életmódja és megingathatatlan életszemlélete mellett a hagyomány valami fajta költői nemessége is jellemez. A Szent komolysága és élő hite jó példa az utókornak. Ezt a komolyságot és hitet érzékelteti a szobor, alaphangulatában híven követve a Szent tántoríthatatlan egyéniségét.

Körülbelül eddig tartott első tanulnivágyó korszaka. Első szobrai is biztos indulást jeleznek, mely később meggyőződéssé válik, vagy meghatározott értékvonallá, s ettől eltérve már könnyű új ötletekkel

kísérletezni. Az első korszakot nemes önmérséklet és céltudatos tervszerűség jellemzi. Szobrai alapos tanulmányok, de teljes szépséget örökítenek meg. Naturálisak oly meggondolás szerint, mely egyaránt jelent szellemi és természeti hűséget a választott téma és modell iránt. Teljes biztonságot árulnak el az anyag felett.

1937-ben a Madách- és a Tengerész-emlékmű pályázatára nyujtotta be terveit. A Tengerész-emlékmű tervével dícséretet nyert a pályázaton, s később három női mellékalakját meg is mintázta. Tervei egyszerűek és architektonikusak, harmonikusan állítják egymás mellé, vagy kapcsolják össze az építészeti tagokat a szereplő klasszicizáló figurákkal. Ebben az évben készítette a malomkövet hajító Toldi Miklós domborművét, mely egy év mulva kerek szoborrá érett. A nagyméretű bronzszobor (a katonai sportintézetben) hátat fordítva a klasszicizmus hűvös nyugalmának, lázongó naturalizmusával és komolyságával hívja fel magára a figyelmet. N. Kovács Mária jól ismeri a kerek szobrászat minden törvényét, a hatalmas alak összes nézeteiben érdekes és teljes képet nyujt.

1938—39-ben a Székesfőváros ösztöndíjával a római magyar Akadémia tagjaként Olaszországban folytatta tanulmányait. A szobrászat mesterségbeli része érdekli, a kőfaragás, a terrakotta, a bronzöntés és cizellálás technikája. Az itáliai tartózkodás hatása művészetében is megfigyelhető. Az Olasz lány terrakotta alakja (1938. Főv. Képt.) fiatal, könnyed és egyszerű. Valamifajta átmenetet jelez a naturalizmusból a szigorúbb klasszicizmus felé, bár ennél enyhébb és feloldottabb. Jobban közelíti meg a római ideált a Korsóvivő nő (1939. Főv. Képt.) kimért és hideg figurája. Higgadtság és egyszerűség jellemzi, mint a kőbefaragott Három gráciát (1939.). Az előbbi zavartalan vonalvezetése jó példája a klasszicizáló szobrászatnak, az utóbbinak tömegszerűsége, nagyobb felületei és zártabb részletei pedig sokban Medgyessyre utalnak. Más eredménye e római korszaknak az újabb vallásos expresszionizmusra való törekvés. Famadonnája és hatalakos kompozíciójának megnyujtott alakjai több kifejezési lehetőségre vágynak, mint amennyit a klasszicizmus törvénye engedélyez. E két műve azonban rövid próbálkozás és kísérlet maradt, legújabb alkotása, fából faragott Szent Ference (1941.) ismét a kipróbált útra tér vissza. Témájával már új törekvést árul el: fokozott érdeklődését az egyházművészet problémái iránt.

1939-ben a velencei Biennálén hat művével vett részt, melyek közül különösen a Keresztelő Szent Jánosnak volt nagy sikere. Még ebben az évben dícséretet nyert a Ferenc József-díj pályáztán, míg idén Keresztelő Szent Jánosával, Toldi Miklósával, Szent Ferencével és a Tengerész emlékmű mellékalakjaként készült kagylós nőt ábrázoló bronz figurájával megnyerte azt.

N. Kovács Mária fiatal művészete sokoldalú képet mutat. Változatosság és széles távlatú érdeklődés jellemzi művészetét, mely legutóbbi munkáival fordult határozott irányba, az egyházművészet felé.

*

A Ferenc József tudományos díj nyertese, Dr. Huszár Lajos érmészeti munkássága alapján kapta meg a díjat. Érdeklődési köre a magyar éremművészet minden területére kiterjed és tanulmányai, cikkei, vagy a Procopius Bélával együtt szerkesztett érmészeti corpusa eddig talán kevéssé méltányolt és kevéssé ismert területét tárta fel a magyar művészettörténetnek. A kisméretű érmek az épületeknél, szobroknál és festményeknél kevésbbé ötlenek a mult emlékeit kutató szemébe, de éppen általánosabb forgalmukkal és a közízlés iránti nagyobb engedékenységükkel jobban jellemezhetik az egykori átlagos művészi igényeket. Sajátos tulajdonságaik nem jelentenek kisebb esztétikai értéket, de az alkotó művész tehetségét követve, minden tekintetben tökéletes plasztikai alkotások lehetnek. Vagy más szempontból értékes és biztos kútfői a történelemnek, a régi kultúrának, a gazdaságpolitika változásainak és általában a történelemmel kapcsolatos tudományok mindegyikének. A régi érmek sajátos összefüggéseinek, kapcsolatainak, iskoláinak, időrendi egymásutánjának, vagy egy más körtől lényegében eltérő tulajdonságainak megállapítása önálló tudományos munkát követel, de nem nélkülözheti az általános tájékozottságot és a mult irányító elveinek ismeretét. Így válnak kiegészítőivé, vagy forrásaivá a magyar szellem rajzának, mely más és más oldalról tekintve változó arcot ölthet, de végül is mindig egy eredményre vezet.

Huszár Lajos méreteiben és fontosságában is egyik legnagyobb műve a magyar érmek corpusa, melyet 1500—1848-ig maga, 1848-tól pedig az újabbkori részt Procopius Béla írta meg. (Medaillen und Plakettenkunst in Ungarn. 1932.) A könyv bevezetése után adatszerűen sorolja fel az érmeket, második felében pedig az egyes érmek rendjét mesterek és stíluskörök szerint állítja össze. Minden kívánalmat kielégítő és minden részletet felölelő adattárával pontos és teljes gyüjteménye a hazai érmeknek. Szövegrésze a magyar éremművészet történeti összefoglalását nyujtja.

Első műve, doktori értekezése, „Körmöcbányai éremvésők és emlékérmek a XVI—XVII. században. (1500—1650)" címmel jelent meg a Pázmány Péter tudományegyetem Kereszténytörténeti és Művészettörténeti Intézete dolgozatainak sorozatában. (1929.) Célját és módszerét bevezető soraiban maga állapítja

Huszár Károly

Carolus

Oto.

l.

Kőmagyoszoj.

592. 7.

Huszár K.

ötvös Debrecen

1850 – 1865

Kőszeghy Elemér

Közlére

Michelangelo, 1933.

Igy részletekben tulten
képeli az ember a m
véve kicsinyek az alak
chnosódosak, halvány a
sek és nem melyek. A
kapnak.

Ugy merőben a ge
ből. A séma: Középen
babról 2-2 ignudo
mozdulatokkal. A
ittasságát ábrázo
A Vizörön egyike
nak. Sok alak,
vá összefogva

Huszár Károly

debreceni ötvös

l. 28

Zoltó tv Debr. 76. l.

79

Kolozsvár, einstiges National Theater. Gebaut von

Kolozsvár, unitarische Kirche (Teilaufnahme).

Kolozsvári : Farkas-utcai templom,

Kolozsvári : Einstige Minoriten- jest ref

Kolozsvári : Az egykori Domokos- most ferenc

Kolozsvári : Refektorium des dominikaner jeszt

R

Csikdelne : R

Csikdelne : R

Kolozsvári : reneszánsz ajt

Kolozsvári : Renaissance Türrahmen

Kolozsvári : Sz

Kolozsvári : Hl. M

A dévai M

Déva, »Mag

A bonchidai Bánffy-kastély udavari h

Bonchida, Bánffy-Kastell, Hoffassa

Illyés Károly

67 éves

l.

Zoltán dr.

79. l.

382 szám.

Műemlékek Ors

Tárgy:

Grandt Richárd 3.000 F.-t szorgott meg a Rákóczi hás stukkóinak kon zerválására. (Nemz. Múz. jelenti:)

A bead

Mellékle

Egyúttal

Előirat

Utóirat

Másolta

Huszár Károly

Ötvös, Debrecen

XIX. 4

l.

Zoltötv Debr. 28. l.

Hivatalból.
Közszolgálati ügyben
Díj átalányozva.

Ø

Huszár Károly báró

tatarago

Abafája

l. Biró Erdkast

108. l.

MDK

Huszár Károly, szobrász

Izsó Miklós mellszobra. Festett gipsz.

A Vall.és Közokt.Min. vásárlásainak kiállitása. Az O.M. Szépmüv.Muz.-ban. 1938.jul.1.-aug.1. Bp.1941. Kat.7.1.

MDK

Huszár Károlyné br. Ambrózy Georgina, festő

Kévo 12. kiáll. 1920. okt. N.Szal. 4. l.

MDK

Kéve X.kiáll. 1917. N.Szal.

MDK

Huszár Károlyné br. Ambrózy Georgina, festőm.

a KÉVE művésztagja , alapitőtag

KÉVE 14. kiáll. N.Szal. 1923. márc.
2. l.

MDK

Huszár Károlyné br. Ambrózy Georgina

KÉVE 11. kiáll. N.Szal, 1918. nov. 5.1.

MDK

Huszár Károlyné báró Ambrozy Georgina

A MEVE művésztagja 1917-ben.

Nemzeti Szalon. Éve. I. kiáll. kat. 1917. 6. l.

Huszárné Ambrózy Georgina.

A "Kéve" müvészegyesület tagja a megalakulás idején 1908-ban.

Bende János:
a Képzőművészeti Egyesületek Története,kézirat.

Huszár Klára kerámikusművész

A Derkovits-teremben nyílik meg kiállítása nov. 15.-én.

Nagrád, 1973. nov. 14.

Huszár László

M.T.: Ujvigadó étterem, Debrecen. Épitész Mikolás Tibor, konstruktőrök Szabó János, Molnár Ilona, belsőépitész Huszár László, statikus Kiss M. László. Ismertetés, foto MTI /Balassa/.

Magyar Épitőművészet, 1971.6.sz. 18-20.l.

Ø <Huszár Lajos>

nem művész

< > Az erdélyi pénz-
verés története
A Jancsó Benedek
Társaság kiadvá-
nyai 35. sz.
Bpest. 1936.

lásd

ANO L'ASSOLUTA NEUTRALITA' DELLA FRAN=
e "Jeunesses Patriotes" hanno pubblica
gi e in tutta la Francia un vibrante
stretta neutralità della Francia nel
e il testo:

a si va precisando una manovra crimino
scista e col pretesto di difendere la
sti e bolscevichi, uniti in seno al
cinare il Paese in una guerra contro
dizione coloniale. Lo scopo inconfes=
oniche e impiantare i sovieti in Ita=
morti nelle Nazioni europee. Le sanzio
lsi pacifisti lo sanno fin troppo bene
i non vogliamo saperne di questa guer=
a fatto di tutto per arbitrare il con=
utrale. Gli antifascisti mettano pure
re a battersi per il Re dei Re. Faccia

592		HK (Zoltai) **K Huszár,** ca 1850—1870. E jegy az 592A jeggyel együtt van a tárgyon. — *Neben diesem Zeichen auch das Zeichen 592A.*
	Nr. 569	Kerékgyártócéh pohara. — *Zunftbecher.* — „1853.“ Museum, Debrecen. (Zoltai L.)
592A		HUSZAR Ugyanaz. — *Derselbe.*
	Nr. 571	Babérkoszorú, fehérezüst, Jókainé Laborfalvi Rózának ajándékozta Debrecen közönsége. — *Lorbeerkranz, weißsilbern, der Tragödin Rosa Laborfalvi gewidmet von der Stadt Debrecen.* — „1865.“ Mus. Nat. Hung.

Carolus (Károly)

T4

PERRIER M

FALUÜNNEPA

Fegyelmezett, rezzenetlen arcú öregek érkeznek

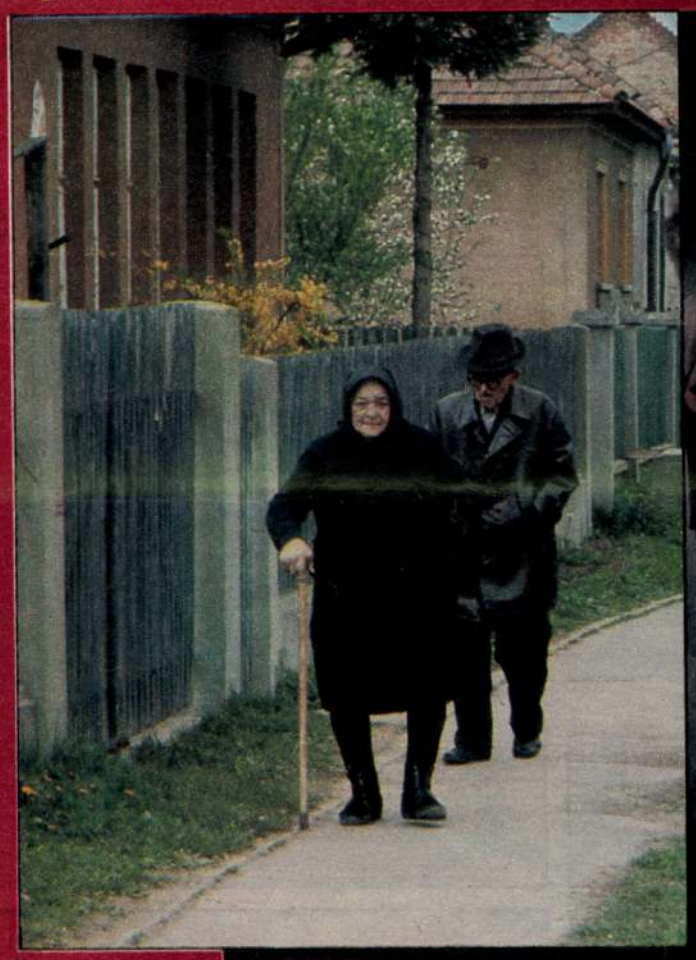

A hajnal óta tartó sürgés egyik végeredménye: kondérban rotyog a borjúpaprikás

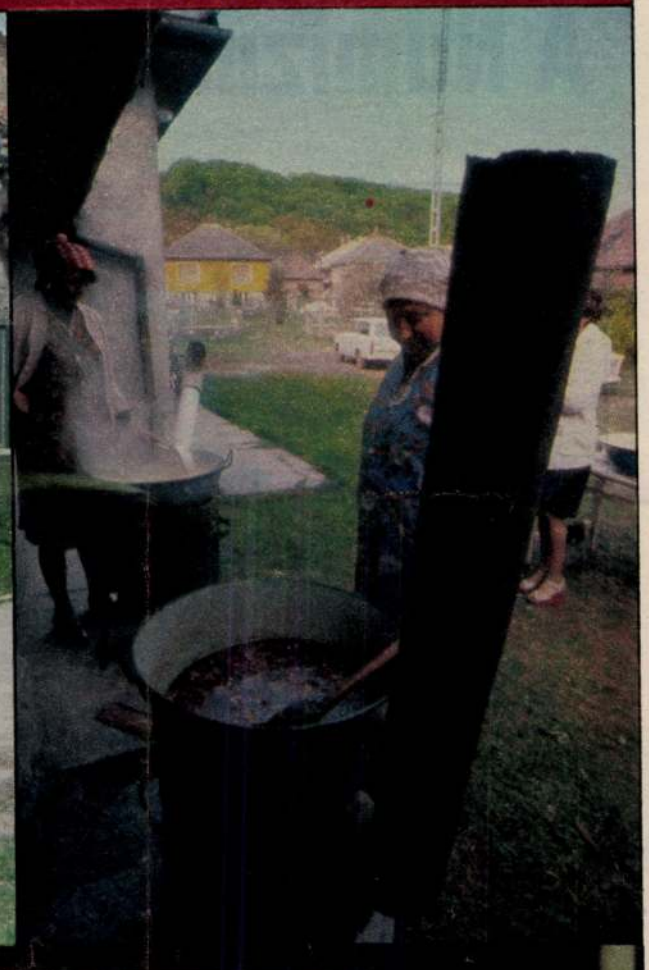

A radostyáni Pávakör. Hivatásos művészeti vezetőjük nincs, csak úgy a maguk örömére énekelnek. Gyönyörűen

A gyerekcsapat – akár a megbomlott csiberaj – szétfut az asztalok között: egy-egy szál virág hull mindenki ölébe

KÉKESDY KÁROLY FELVÉTELEI

Öt óra is elmúlt, mire a vendégek szállingózni kezdenek. Fegyelmezett, rezzenetlen arcú öregek érkeznek. Mintha belülre figyelnének mindig, az elhasznált szív jelzéseire, emlékeire.

Az ifjú vb-titkárnőt, az ünnepség egyik szervezőjét mennyezetig halmozott üdítős- és sörösrekeszek közt lelem az oldalsó szobában:

— Nálunk három éve megyen az öregek napja. Közadakozásból. A környező üzemek, iparvállalatok, a téesz, a helyi tömegszervezetek, de a lakosság is — mindegyik ad valamit. Kerül pénz, segítség, egy-egy tepsi sütemény mindenik házból és virág a kertekből halomszámra. Heteken át „kalapozunk", lassanként ez is a hagyományhoz tartozik.

Kilenc óra. Idebent a teremben megsűrűsödik a levegő. Székkarfára akasztva a nehéz bekecsek. Virágszirom pereg a pálinkába. Homlokba csúsznak a szigorú kendők. Nézem a mellettem ülő öregasszony kezét. Sok évtizedes fáradtság görcse az összefont ujjakban. Ismeretlen, megérthetetlen a szemük, a hallgatásuk.

— Biztosan nagyon örülnek — magyarázza mellém zökkenve a fiatal tanácselnök. — Csak nem értik egészen, mit ünneplünk rajtuk. Hiszen az öregség nem érdem — mondják. S hogy annyit dolgoztak életükben? Hát aztán! Azért születtünk, nem? A falusi ember nem megy nyugdíjba. Az holtáig dolgozik, amíg mozdulni bír. A parasztot hajtja a vére, menni kell kapálni, vetni, egyelni, mikor mit. A sok gyerek világra hozása, felnevelése is az életük része. Nem jár hála érte, köszönet sem. Különösen nem nyilvánosan. Egyébként is: régen az öregnek a kuckóban volt a helye, ha már hasznot nem hajtott. Ezt látták gyerekként a mai öregek, ezt a szemléletet örökölték. Meg valami furcsa szemérmességet. A parasztember szeretete hallgatag, nem látványos, kitartó inkább. Ezért nem értik, mi ez az egész. A gyerekek, a virágok, a borjúpaprikás, a köszöntők... Hiszen ők nem tettek semmit...

SOMBOR JUDIT

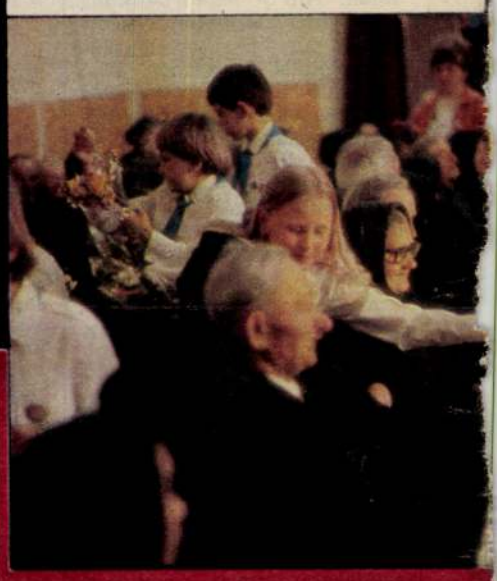

HUSZÁR LAJOS

UJ TÜKÖR 1981/XVIII/31.sz.

PÉNZ, PÉNZ ÉS PÉNZ

A Numizmatikai Társulat 80 éve

Dr. Réthy László szoboralakja levett kalappal üdvözli a látogatót

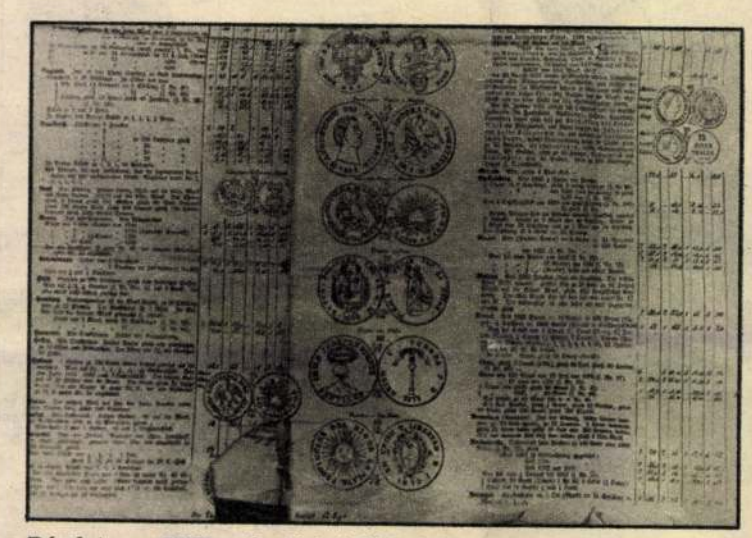

Részlet egy XIX. századi katalógusból

Huszár Lajos, „a legnagyobb élő magyar numizmata"

Részlet a józsefvárosi kiállításról

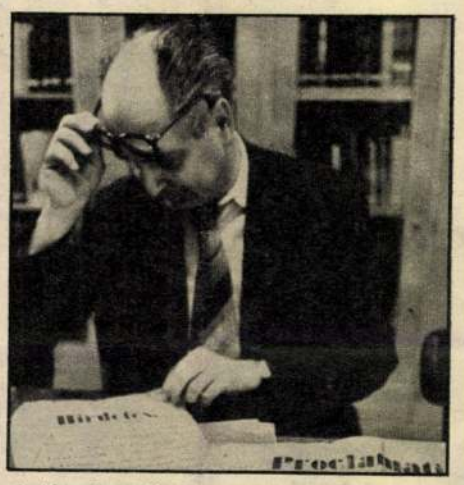

A társulat főtitkára, Rádóczy Gyula

Huiswerk
Heeren von Amie bis inclusive Hans an verschiedenen Münz Sorten ausgemuncket worden.

A társulat könyvtárában sok érdekes régi dokumentum látható. A képen: Körmöcbányai bizonylatok

KÉKESDY KÁROLY FELVÉTELEI

A társulat ötéves fennállása alkalmából készült Telcs-érem

Az pénzszerzésnek sokféle módját ismerjük: lehet örökölni, kölcsönkérni, rabolni, becsületes munkával megkeresni, becstelenséggel megszolgálni — és végső esetben lehet hamisítani is. Ezek a módszerek azonban eléggé szegényes fantáziára vallanak, pedig a történelem sok példával szolgálhat elődeink leleményességére.

A megesett lányt és porontyait kiközösítő középkorban a férj adóssága fejében zálogba csaphatta feleségét nyilvánosházban, hogy ott gyümölcsöző betétként szolgáljon a pénzt kölcsönző tulajdonosnak. Jó pénzforrást jelentettek az adók is: Angliában egy időben a levegőt és a napfényt is megadóztatták, így született meg a vakablak. Ám a legkörmönfontabb adót Dijonban eszelték ki, ahol a sikertelenségre vetettek ki vámot. Első szenvedő alanya egy orvos volt, akinek nem sikerült betegeit meggyógyítania. De jó üzletnek bizonyultak a valódi és álereklyék, a csempészés, zsebmetszés és útonállás vagy akár a színpadi sikert biztosító társaságok működése is.

A pénznek nincs szaga, állította Vespasianus császár. Lehetett s lehet is venni érte bűnbocsánatot, rangot éppúgy, mint hercegi férjet. A rosszlányokat elítélték, ám tevékenységüket megadóztatták. Ugyanígy megbélyegezték a nélkülözhetetlen, ám leprásként került hóhért is. Éjszaka azonban titokban sokan felkeresték orvosi szakértelméért. Ebből a kasztból választotta barátját a költőfejedelem, Goethe is, a közös hobbi okán. No, nem kell megijednünk, a nagy költőben nem éltek szadista hajlamok, csupán ásványokat gyűjtött, akár Husz Károly, az eperjesi hóhér. És azok a különös pénzkereseti lehetőségek! Az ugató ember, aki a be nem jelentett, „fekete" kutyákat nyomozta ki, a cipőtaposó lány, aki előtiporta a kényes dámák cipellőit, a feltámasztó, aki orvosi célra hullákat rabolt, hogy előremozdítsa a tudományt. Talán mindennek csúcsa a chicagói emlékeztető iroda, amely idejében figyelmezteti klienseit névnapokra, házassági évfordulóra és fontos tárgyalásra. Hát nem boldogabb ember az, akit a pénzszerzésben pusztán szigorú tudományos kíváncsiság vezérel?

A Magyar Numizmatikai Társulat, amely idén ünnepli fennállásának nyolcvanadik évfordulóját, ilyen „különc" emberekből áll. A társulatot 1901-ben hivatásos érmészek és éremgyűjtők alapították, akik joggal büszkék arra, hogy ugyanaz a felügyeleti szervük — a Magyar Tudományos Akadémia —, ugyanazon a helyen üléseznek, és ugyanazt a folyóiratot szerkesztik, immáron nyolcvan éve. Csodálatos, tizenegyezer kötetes könyvtárral rendelkeznek, s állományuk a külföldi cserekapcsolatok révén állandóan gyarapodik. A gyűjtést ugyan az 1970-ben megalakult Magyar Éremgyűjtők Egyesületének engedték át, de havonta tartanak ismeretterjesztő előadásokat, vitaüléseket, s rendeznek kiállításokat országszerte, a múzeumokkal összefogva. Ókori, középkori, újkori, papírpénzzel, érmével és rendjelekkel foglalkozó munkacsoportjaik pedig gyakran értékes felfedezésekkel és leletekkel hívják fel magukra a világ figyelmét. Demokratikus társulás volt ez mindig, ahol korengedélyestől kilencven évesig, minisztertől vízvezetékszerelőig mindenféle ember megtalálható a több mint ötszáz tag sorában. Mindenkit egyenlő rangra emel a közös szenvedély. Ám hiba lenne egyszerűen szenvedélynek avagy hobbynak titulálnunk e tudományág művelését, hiszen támaszkodhatnak rá a történészek, régészek, gazdaságtörténészek egyaránt. A kibocsátás dátumát őrző pénzek jó fogódzónak bizonyulnak egy-egy ásatás során. Zolnay László várbeli szobrainak korát is a mellettük talált éremanyag segített meghatározni, büszkélkedett Rádóczy Gyula, a társulat főtitkára. Hadd idézzük itt az 1901-es felhívást: *„Hány korszaka van hazánk történetének, amelyből alig maradt ránk más adat, mint néhány kis pénz s egy-egy emlékérem, s ezen az alapon épül fel ama korszak politikájának és kultúrájának története..."*

A társulat könyvtárában mindig pezseg az élet. Ottjártunkkor a Józsefvárosi Galériában májusban megnyílt jubileumi kiállítás utolsó munkálatai folytak éppen, sokan azonban csupán beszélgetni, olvasgatni toppantak be. Találkozhattunk a „szakma" nagy öregeivel, Pohl Arturral és az örökifjú Huszár Lajossal, akik fontos szakmunkákkal gazdagították a könyvtárat és magát a tudományágat. Távozáskor pedig az éremtár volt igazgatójának, dr. Réthy Lászlónak a szobra intett búcsút. 1914-ben bekövetkezett haláláig, mint mondják, harsány „szervusztok, fiúk!" — felkiáltással üdvözölte a grófokat, azóta pedig szoboralakban köszönget. Reméljük, még sokszor nyolcvan évig lesz övé e kedves kötelesség.

HUNYADY JUDIT

IN MEMORIAM

BÚCSÚ DR. HUSZÁR LAJOS PROFESSZORTÓL (1906—1987)

Nagy vesztesége, gyásza van a magyar tudományos életnek. 1987. december 23.-án 81 éves korában meghalt dr. Huszár Lajos, a magyar numizmatika és éremművészet tudományának kiválósága.

Huszár Lajos Erdélyben, Nyárádszeredán született 1906. január 29-én. Középiskoláit a marosvásárhelyi Református Kollégiumban végezte és ott is érettségizett 1924-ben. Értelmiségi családból származott, néhai édesapja a Marostorda megyei Nyárádszeredán volt ügyvéd. Huszár 1924-ben került Budapestre, beiratkozván a Tudományegyetem Bölcsészeti fakultására történelem-földrajz szakos tanárjelöltnek. A tanári alapvizsga letétele után azonban nem folytatta tovább a tanári szakot, hanem hajlamát követve 1928 decemberében művészettörténet-classica archeológia és művelődéstörténet szaktárgyakból szerzett doktori oklevelet, és a disszertációjának tárgya már numizmatikai témakörű volt.

Tanulmányai befejezésével 1929 február havában a Magyar Nemzeti Múzeum Éremtárába került, ahol 1968-ig dolgozott, és ahonnan mint az Éremtár vezetője ment nyugdíjba. Egy időben a Nemzeti Múzeum főigazgatója volt. Nyugdíjazása után viszont mint a Semmelweis Orvostörténeti Múzeum tudományos tanácsadója dolgozott haláláig.

Mint fiatal gyakornok két ízben kapott ún. belföldi kutatói ösztöndíjat numizmatikai tanulmányok végzésére és ilyenformán hat hónapot töltött a római Magyar Akadémián mint állami ösztöndíjas, két hónapot utazott a Balkánon (Belgrád, Szófia és Görögország) a Hariseion ösztöndíjjal. Ezenkívül több ízben járt Ausztriában (Wien, Salzburg), Németországban (Berlin, München), Csehszlovákiában (Körmöcbánya) és több helyen Olaszországban, mindenütt éremtani tanulmányokat folytatva és átnézve a nagyobb éremgyűjteményeket.

1940-ben elnyerte „Budapest Székesfőváros Ferenc József tudományos nagydíját". 1941-ben a Magyar Numizmatikai Társulat 40 éves fennállása alkalmából, mint a Numizmatikai Közlöny szerkesztője a társulat több vezető tagjával együtt signum laudist kapott. Az osztrák és cseh numizmatikai társulatok a harmincas évek folyamán levelező tagjukká választották. 1933 és 1976 között a Numizmatikai Közlöny szerkesztője volt. Részt vett két külföldön — Bécsben és Milánóban — rendezett magyar éremkiállítás megszervezésében. Tevékeny része volt a Magyar Numizmatikai Társulat, az Éremkedvelők Egyesülete és a Magyar Régészeti és Művészettörténeti Társulat életében. A háború után a Numizmatikai Társulat alelnöke, majd tiszteletbeli elnöke volt.

1944 októberében hivatalos felszólításra beköltözött a Magyar Nemzeti Múzeum épületébe és az ostrom nehéz időszakában részt vett a múzeumi anyag mentésében.

1957-ben a Magyar Tudományos Akadémiától kiemelkedő numizmatikai munkásságáért kandidátusi fokozatot, 1983-ban pedig életművére nagy doktori fokozatot kapott. Több féléven át tartott előadásokat a Tudományegyetem Bölcsészeti fakultásán, mint megbízott előadó a középkori magyar éremtanról, 1983-ban pedig elnyerte a címzetes egyetemi tanári titulust.

1961-ben a Magyar Régészeti és Művészettörténeti Társulat Römer Flóris emlékéremmel tüntette ki. 1979-ben a Nemzetközi Numizmatikai Kongresszuson a Comission Internationale de Numismatique tiszteletbeli tagjává választotta. 1981-ben a Munka Érdemrend arany fokozatával tüntették ki. A Magyar Numizmatikai Társulat Réthy László emlékéremmel tüntette ki.

1929 óta több száz tanulmánya, cikke, leletfeldolgozása és önálló műve jelent meg a magyar pénz- és éremművészet tárgykörében. Így: Medaillen und Plakettenkunst in Ungarn, A budai pénzverés története, A kuruckor érmészete, A Báthoriak pénzverése, Münzkatalog in Ungarn von 1000 bis Heute, hogy csak néhányat említsünk legjelentősebb munkáiból. Szülőföldjének, Erdélynek adózott tisztelettel, amikor megírta az erdélyi pénzverésről összefoglaló munkáját, melynek nyomdába kerülését még megérte és nyomdai munkálatain úgyszólván halála pillanatáig dolgozott.

Huszár Lajos emberi sorsa szorosan összefonódott lankadatlan tudományos munkásságával, mely életét betöltő örömforrás is volt egyben. A sors úgy akarta, hogy bár 1954-ben megnősült, felesége, dr. Rapaics Judit viszonylag korán meghalt, s így az időskor nehézségeit már magányosan élte végig. Magányosan, de nem elhagyatva, hanem szerető szívű és gondoskodó kollégáktól barátoktól és tisztelőktől körülvéve.

Amikor fájó szívvel búcsúzunk Huszár Lajostól, kimagasló munkásságának, tiszta jellemének és szeretetreméltó emberi egyéniségének példáját látván, a mély tisztelet, nagyrabecsülés és szeretet tölt el bennünket nem múló emlékezéssel.

Csengeryné Nagy Zsuzsa

VALKÓ ARISZTID (1905—1988)

Az érdemes, segítőkész, az általános művelődéstörténet és otthona, Solymár és Pest megye, valamint tágabb hazája helytörténete iránt érdeklődő, eredménnyel kutató kollégánktól, a Művészettörténeti Értesítő állandó szerzőjétől az idén kellett búcsút vennünk. Emléke megörökítéséhez járuljon hozzá itt közölt munkásságának felsorolása.

VALKÓ ARISZTID TUDOMÁNYOS ÉS PUBLICISZTIKAI ÍRÁSAI

(Válogatás)

A bélapátfalvi apátság. Pesti Hírlap, 1928. okt. 7. 41. sz. 6.
A börzsönyi Szent István templom. Pesti Hírlap, 1928. nov. 4. 45. sz. 10.

Művészettörténeti Értesítő, XXXVII. évf. 1/2. sz. 1988
HUSZÁR Lajos művtört.

HUSZÁR Lajos

Biró-Sey Katalin: Huszár Lajos. = Folia Archaeologica, XXXIX. 1988 7-9.p. ill.

észfoglalkozásu tudományos
foglalkoztatását pedig ,
tán következő OTKA-programok is.
zásának feltételeit 1989-től
a biztositja.
lkalmazottak,strukturája _ ,
ozatlan volt. A nyitó, 1986.
száma 24 fő volt /ebből 1 fő ,
esorolásu dolgozók létszáma: 13 fő.
teleit az intézeti költségvetés
3 fő /részben részmunkaidőben

ügyintéző illetve fényképész
ások keretében történt /1-1
azását a TS-4 program illetve
sitotta/ Ezekhez járult 1988-
alkalmazása a Központi Hivatal
fő /1990-ben további másodállásu/
az OTKA-II. pályázat keretében is.
az 1989. évben kezdődtek.
munkatárs lépett ki, egyikük

Huszár Lajos (1906-1987)

1987. december 23-án távozott el a magyar numizmatikának az a kutatója, akinek élete és munkássága páratlannak mondható a magyar numizmatika történetében. Az elmúlt két évszázad magyar numizmatikusai közül szinte senkinek sem adott oly' emberi kor, hogy munkássága kiteljesedhessék. Huszár Lajos munkássága – tudományos irodalmunkban talán a leggazdagabb – teljes és egész, nincs benne törés. Élete egyet jelentett munkásságával; életének egyetlen értelme és célja a numizmatika volt fiatal korától élete utolsó pillanatáig.

Huszár Lajos erdélyi református kisnemesi családból származik; édesapjának ügyvédi irodája volt Nyárádszeredán. (Maros-Torda megye; ma: Románia). Ő is itt született 1906. január 29-én. Életútját erősen befolyásolta Magyarország legújabbkori történetének eseményei, tragédiái. Középiskoláit a marosvásárhelyi Református Kollégiumban végezte, itt tett érettségi vizsgát 1924-ben. Egyetemi tanulmányait Budapesten kívánta végezni, ezért az akkor már Romániához csatolt területen tett érettségijét Magyarországon megismételte; még 1924 őszén másodszor is érettségizett a kecskeméti Református Főgimnáziumban. A Pázmány Péter Tudományegyetem bölcsészeti karán történelem–földrajz szakos tanárjelölt lett. A tanári pályához azonban nem vonzódott és az alapvizsga után művészet- és művelődéstörténetből doktorált. Disszertációja már numizmatikai témakörből került ki; a körmöcbányai éremvésőkről értekezett.

1929. február 1-jén került a Magyar Nemzeti Múzeum Éremtárába; még néhány hétig Harsányi Pál beosztottjaként. Főleg az éremművészet és a magyar pénztörténet érdekelte, e témakörből folytatott előtanulmányokat. Fél évet töltött a római Magyar Akadémián, a Hariseion ösztöndíjjal pedig 2 hónapot Belgrádban, Szófiában és Görögországban. Tanulmányozta Bécs, Berlin, München és Körmöcbánya múzeumainak éremgyűjteményeit. 1940-ben elnyerte a Budapest Székesfőváros Ferenc József tudományos nagydíját. 1942-ben kezdte el Corpus Nummorum Hungariae III. kötetének előkészítését, amelyhez a Magyar Tudományos Aka-

démiától 1944-ig évi anyagi támogatást kapott. 1944-ben nevezték ki az Éremtár osztályvezetőjévé. Budapest várható ostroma a múzeumi anyag mentését, közvetlen őrzését kívánta. Ezért 1944 októberében többed magával beköltözött a Magyar Nemzeti Múzeum épületébe. 1945 tavaszán a közszeretet és köztisztelet hatására megbízták a főigazgatói teendők ellátásával, majd 1946 augusztusában Keresztury Dezső vallás- és közoktatási miniszter a Magyar Nemzeti Múzeum főigazgatójává nevezte ki. A 40-es évek végétől kezdődő tragikus hatású politikának és tudománypolitikának azonban Huszár Lajos nem felelt meg, ez a politika másnak szánta a főigazgatói széket. 1949 januárjában – az Esterházy kincsek ellopását ürügyül használva – fegyelmi eljárást indítottak ellene, alkalmatlannak minősítették vezetői állásra és visszakerült az Éremtárba tudományos kutatónak. Itt 1955. július 1-jén ismét osztályvezetővé nevezték ki. 1956 végén a múzeumban is megalakult a Nemzeti Tanács, amely Huszár Lajost a rövid életű Tanács elnökévé választotta. A korrekt szakmai irányítást semmiféle retorzió nem követte. Mint az Éremtár osztályvezetőjét nyugdíjazták 1968. október 31-én. Mint nyugdíjas a Semmelweis Orvostörténeti Múzeumnak volt tudományos tanácsadója és közben állandó külső munkatársa a Református Ráday Gyűjteménynek.

1955–1968 között rendszeres előadója volt a budapesti Eötvös Lóránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának, ahol régészjelölteknek középkori numizmatikát adott elő. 1984-ben címzetes egyetemi tanári címet kapott. A Magyar Tudományos Akadémia Tudományos Minősítő Bizottsága 1957-ben munkássága elismeréséül a művészettörténetek kandidátusává, 1983-ban pedig ugyanennek doktorává nyilvánította.

Huszár Lajos nemcsak a Magyar Nemzeti Múzeumnak és Éremtárának volt meghatározója – ottléte egy rendkívül pozitív korszak –, hanem a Magyar Numizmatikai Társulatnak is. A Társulat tudományos rangját Réthy László, Gohl Ödön, Harsányi-Pál, Hóman Bálint és nem utolsó sorban Huszár Lajos révén érte el. 1929. május 16-án lépett a Társulat tagjai közé és már 1933-ban átvette a Társulat egyik leglényegesebb tudományos tevékenységét, a Numizmatikai Közlöny szerkesztését. Ezt 1975-ben adta át mai utódának. 1941. március 27-én már a Társulat tiszteletbeli tagjává választották. 1945-től a Társulat elvi és adminisztratív irányítását is végezte, mint ügyvezető alelnök. 1950-től, a Numizmatikai Társulat és Régészeti Társulat egyesülése után az összevont Társulat Éremtani Szakosztályának 1968-ig titkára volt, 1985-től pedig az önállóságát visszakapott Társulat tiszteletbeli elnöke.

A kiváló tudóst külföldi szervezetek is tisztelték. Kongresszusok, symposionok, konferenciák rendszeres előadója volt. Részt vett és előadást tartott az 1961-es római és az 1979-es berni Nemzetközi Numizmatikai Kongresszusokon, a FIDEM budapesti kongresszusán, a prágai és varsói symposionokon. Több ízben tartott előadást külön meghívásra, így Hamburgban, Münchenben, Mindenben, Drezdában, Körmöcbányán és Nyitrán. Az osztrák és csehszlovák numizmatikai társulatok még a 30-as években levelező tagjukká választották, 1970-ben az osztrák, 1971-ben a horvát numizmatikai társulatok pedig tiszteletbeli tagjukká. Végül az International Numismatic Commission az 1979-es berni kongresszusán választotta tiszteletbeli tagjává.

Huszár Lajos a budapesti magyar értelmiségnek jellegzetes és közismert tagja volt; kiterjedt baráti körrel, akire felfigyeltek. Egyik budapesti kávéházról írja Kolozsvári Grandpierre Emil: „Ide járt a kiváló numizmata Huszár Lajos, ..." (Hullámtörők. Magvető. 1978. 15. old.)

Huszár Lajos tudományos munkájának értékelését legszemléletesebben az alább közölt „tézisek" és irodalmi munkásságának jegyzéke adja. Mégis ki kell emelni utolsó munkáját, a közvetlen halála előtt befejezett kéziratot, amelyet kinyomtatva már nem fog látni. Az Erdélyből indult kutató ezzel tett méltó pontot – mintegy hitvallásként – munkásságának végére.

Tudományos és társadalmi elismerését állami kitüntetések, tudományos díjérmek sora jelzi. 1941-ben „Signum Laudis"-t, 1959-ben miniszteri elismerést kapott, 1981-ben a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa a Munka Érdemrend aranyfokozatával tüntette ki. 1961-ben a Magyar Régészeti, Művészettörténeti és Éremtani Társulat Rómer Flóris, 1976-ban a Magyar Numizmatikai Társulat Réthy László, 1980-ban az Orvostörténeti Társulat Weszprémi István, a Magyar Éremgyűjtők Egyesülete a Széchenyi Ferenc jutaloméremmel fejezte ki tudományos munkásságának elismerését. Legnagyobb elismerése azonban a munkásságára építő, őt követő kutatók irodalmi hivatkozása lesz: bennük, bennünk fog Huszár Lajos tovább élni.

Gedai István

Mdk

Huszár Lajos

részben közvetve (I. Mátyás és Lapolyai Sanos kora) részben közvetlenül (XIV. sz.-i városi pénzek és II. Lajos kora) foglalkozott a budai veretű pénz ismertetésével

Huszár Lajos. A Buda Pénzverés Története a Közép-korban.

Budapest 1958

10.l

MDK

Huszár Lajos dr.

Rövidebb tanulmánya: A bpesti kir.magy.Pázmány Péter tudományegyetem háromszáz évének emlékérmei. 1932.
Soproni iskolai jutalomérmek a XVII.sz. 1938.
Olasz pénz hamisitására szolgáló öntőminta a XV.sz. végéről. 1939.

Radocsay Dénes: Az idei Ferenc József-dijak.

Szépmüvészet, 1941. 227-229.lap

MDK

Huszár Lajos dr.

A Szépművészet 1940.okt. és 1941.ápr. számaiban egy-egy tanulmánya jelent meg.

Radocsay Dénes: Az idei Ferenc József-dijak.

Szépművészet, 1941. 227-229.lap

MDK

Huszár Lajos dr.

Tanulmány: Szent Györgyérmek. 1940.
Négy tanulmánya foglalkozik Erdély érmészetével.
Az erdélyi pénzverés története. 1936.
Külön tanulmánya ismerteti Cochsel Octavian gyulafehérvári éremvésső (1742-1750) munkásságát, majd egy másik Brancoveanu vajda érmeinek mesterét határozza meg.
Radocsay Dénes: Az idei Ferenc József-dijak.

Szépművészet, 1941. 227-229.lap

MDK

Huszár Lajos dr.

A Ferenc József tudományos dij nyertese, érmészeti munkássága alapján kapta meg a dijat.
Egyik legnagyobb műve a magyar érmek corpusa,melyet 1500-1848-ig maga, 1848-tól pedig az újabbkori résztProcopius Béla irta meg.(Medaillen und Plakettenkunst in Ungarn.1932.)

Radocsay Dénes: Az idei Ferenc József-dijak.

Szépművészet, 1941. 227-229.lap

MDK

Huszár Lajos dr.

Első műve, "Körmöcbányai éremvésők és emlékérmek a XVI-XVII sz.(1500-1650)" 1929-ben jelent meg. Külön cikkben foglalkozik Mátyás király pénzeivel (Mátyás király emlékkönyv).
A Rákóczi emlékkönyvben a kuruckor érmészetét foglalja össze.

Radocsay Dénes:Az idei Ferenc József-dijak.

Szépművészet, 1941.227-229.lap

K. D. K.

HUSZÁR László belső építész

Tiszavidéki Vegyi Kombinát lakó-

telep: bölcsöde

belső terve

Társtervezők: Kiss László - Mikolás

Tibor

Major háté: „Vidéki" építészet

Magyar Építőművészet 1959. (VII.) 4/5. sz.

113. l.

Hunár László

Kaposvár igazgatási központjának tervpályázatán megvételben részesült 19.st. pályamű egyik szerzője.

Thurzó László: Kaposvár igazgatási központjának tervpályázata, 1970. - Magyar Építőművészet, 1970.5.sz. 2-8. l.

M.D.K.

Huszár László, miskolci orgonakészítő

csinálja a szihalmi r.k. templom orgonáját 1833-ban

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 393. old.

HUSZÁR László miskolci orgonakészitő. A szihalmi rk. templom orgonáját ő csinálja 1833-ban.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit

Mdk

Huszár László

Homlokzati üvegfallal a középfolyosó ép oly derűs és napfényes lesz, mint az ablaksoros oldalfolyosó (Kútvölgyi kórház világos középfolyosói.)

Huszár László Skerfolyosó rendszer alkalmazása a nagy röntgen intézetekben.

Különlenyomat a „Rádiológia Hungarica" I évf. 3. sz.-ból
Bp. 1949.

Huszár László

Mikolás

Mikolás Tibor: Az orosházi és hatvani kórházak. /Mikolás Tibor építész, Huszár László belsőépitész, Dollányi Anna kertterv./ - Müszaki Tervezés, 1967. 11. sz. 26-33. l.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1970. 1.sz. 68-107. l./

74. l.

Huszár László

Dezső György: 600 fős művelődési ház, Balmazujváros. /Vladár János építész, Huszár László belsőépitész/ - Műszaki Tervezés, 1966, 6. sz. 14-15. l. Képekkel.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1969. 3.sz. 243-283. l./ ~~249. l.~~ 247. l.

mdk

Huszár László

Az épület középvonalában a munkatelyiségek közt két párhuzamos várófolyosó vonul végig, egymástól üvegtéglafallal elválasztva. Az üveg válaszfalba épített zsáró ajtókon-két irányban mijtatóan-közlekednek az orvosok.

I. és II. ábra

Huszár László: Ikerfolyosó-rendszer alkalmazása a nagy röntgen intézetekben

Különlenyomat a Radiologia Hungarica I. évf. 3. z-ból

Bp. 1949.

1979.XI.22. 4,25 N.

Jó reggelt!

- Ma délután tartja ünnepi közgyülését a Magyar Numizmatikai Társaság, amely az érmék tudományos igényü kutatásával, történeti és müvészeti megismertetésével foglalkozik. Az érme, legyen az akár néhány centiméter átmérőjü piciny ke müalkotás vagy nemes anyagból vert fém, pénz a korai századokból, szóval az érme kultúrtörténeti emlékek őrzője. Például az is, amit a jelenkor kőnikása Dám László tart a tenyerén.

- Kezembe vettem a Bethlen Gábor mellékét ábrázoló sárgán csillogó érmét. Megoforditom. Hátoldalán a család cimere, van amelyiken madonna. Valamikor birkát, fácánokat, végvágznakat ért, ma elvileg sokkal többet. De ankinek van ebből az aranypénzből, nem a vásárlóértékét nézi. Inkább azt, hogy valamikor Európa egyik legkeresettebb fizetőeszköze volt, hogy 1612 és 1620 között adhatták ki, hogy az azt követő pénzrontási korszakban kis ezüstveretek garasok, dinárok követték, majd néhány év mulva ismét erős pénz aranytallér jellemezte Bethlen Gábor uralkodását. A régi érmék, pénzek gyüjtőinek a numizmatikusoknak azonban elsősorban azt jelenti, hogy 350 éve halt meg Bethlen Gábor. Hazánkban csaknem tizezren foglalkoznak ezzel az értékes rendkivüli felkészültséget, régészeti, történész tudást megkövetelő időtöltéssel. Összejöveteleik, közgyüléseik nem telnek el tudományos előadások nélkül. Ma dr. Huszár Lajos eleveniti fel az évforduló kapcsán az 1600-as évek történelmét a kor pénzverési szokásait, az akkori gazdasági körülményeket, társadalmi viszonyokat a Magyar Tudományos Akadémia kistermében a Magyar Numizmatikai Társaság ez évi ünnepi vezetőségválasztó közgyülésén.

„Az ember legyen eszes!"

Bor Zsolttal beszélget Sulyok Erzsébet

A József Attila Tudományegyetem Optikai és Kvantumelektronikai Tanszéke „osztódással" keletkezett. Vezetője, Bor Zsolt akadémikus, egyetemi tanár természetesen nem használt ilyen pongyola kifejezést, amikor szabatosan, szakszerűen ismertette tanszékének, illetve a mellette működő, s ugyancsak általa vezetett akadémiai kutatócsoportnak a történetét. A kívülálló azonban hajlik arra, hogy a szikár elbeszélésben fantasztikus sikertörténetet fedezzen föl. Valahogy így: volt egyszer egy fiatal ember, oktató az egyetemen, mint annyian mások; mint többen, ő is dolgozhatott külföldi egyetemen; Göttingenben három hónap alatt elvégezte azt a munkát, amit egy év alatt kellett volna elvégezni – és ebben már különbözött másoktól. Az így „fölszabadult" időt is munkával töltötte, ami nem mindennapos eredménnyel, fölfedezéssel járt. Amikor hazajött, nem féltékenység, hanem őszinte érdeklődés és segítőkészség fogadta. Társakat talált, akikkel együtt folytatta kutatásait. A tudományos életben rövidnek számító idő alatt a lézerfizikai kutatások világélvonalába tartozó műhelyt és iskolát teremtett. A Kísérleti Fizikai Tanszékről levált és önállósult az Optikai és Kvantumelektronikai Tanszék, amelynek vezetője lett. Mivel kísérleti tudományágban dolgozik, amelyben – ahogy mondják – nem elég okosnak lenni, igazán nem mindennapos, hogy mindössze 41 éves volt, amikor (1990-ben) az Akadémia levelező tagjává választották.

– Professzor úr! Mit csinált ön a szegedi házgyárban?

– Ha ilyen régi dolgokra is kíváncsi, akkor még előbbről kellene kezdenünk: elektromérnökként végeztem a kijevi egyetemen 1973-ban és amikor hazajöttem a házgyár TMK-műhelyében azzal a hátsó szándékkal helyezkedtem el, hogy hátha sikerül az akkor szokásosnál gyorsabban lakást szereznem. De látnom kellett, hogy csak magas főnöki beosztásban lehetséges a lakásproblémák gyors megoldása, úgyhogy három hónap múlva eljöttem onnan. A Kísérleti Fizikai Tanszék mellett működő akadémiai kutatócsoportnál segédmunkatárs lettem és grádicsonként végigmentem a kutatói ranglétrán.

– Hogyan lesz az ember elektromérnökből lézerfizikus kutató?

– Az érdeklődésem szerint mindig is fizikus voltam. Gimnáziumi éveimben folyton fizika feladatokat oldottam meg, versenyekre jártam, a Matematikai Lapok versenyeit öt éven keresztül mindig megnyertem. Ne higgye, hogy ez olyan nagy dolog. Az ember elég elképesztő dolgokat tud produkálni, ha tréningben van. Az élet minden területén erről van szó...

– A tréningről?

– Vegyük például a sporthorgászokat! Nem tudom, megfigyelte-e, száz méterről is bele tudják dobni egy vödörbe a céltárgyat! Mert gyakorolták. Bár a tanulás nem volt sohasem az érdeklődésem fókuszában – a sport inkább –, de ritkán találkoztam olyan fizika feladattal, amelyet ne tudtam volna megoldani.

– Azért bizonyára kitűnő tanuló volt a Ságvári Gimnáziumban, ha külföldi egyetemre javasolták.

– Nem voltam kitűnő és nem javasoltak; ez olyasmi, mint a népfölkelés: aki jelentkezik... Én azért jelentkeztem a Szovjetunióba, mert az volt az egyetlen hely, ahol esélyem volt az önállóságra.

– Nem azért jelentkezett, mert tudta, hogy színvonalas a természettudományos képzés?

– Ezt is tudtam, persze. Ne felejtse el, hogy a 60-as évek második felében ami igazán számított, az az űrkutatás volt, s a szovjetek előnye a Napnál világosabban látszott. Mindenki tudta, hogy a szovjet felsőoktatás nagyon erős, úgy értem, a természettudományos és műszaki oktatás. De a valódi hajtóerő mégsem ez volt, hanem a 18 éves korban az eszményinek mondható családi kapcsolatok közepette is érthető önállósulási vágy. Önálló akkor lesz az ember, ha önellátó, vagyis anyagilag sem szorul másokra. Az egész dolgot nem úgy kell elképzelni, mintha én akkor széles ecsetvonásokkal fölvázoltam volna a jövőmet és a kijevi egyetemet láttam volna dobbantódeszkának. Azt tudtam előre, mert megmondták, hogy félvezetők és dielektrikumok szakra megyek – ez a szilárdtest-fizikának egyik ága –, de semmi mást.

– Nem csalódott?

– Az egyetemi képzés úgy épült föl, hogy az első két évben kegyetlenül megdolgoztattak bennünket, aztán annyival lazább évek következtek, hogy volt időm félállásban egy laboratóriumban dolgozni. Jó iskola volt az egyetem is, a labor is, ráadásul el tudtam tartani magamat. Egyszóval nem vagyok jó alany, ha negatívumokat akar hallani. Abban az időben a Szovjetunióban lehetett élni, jól éreztük magunkat, s ez akkor is tény, ha manapság nem divat beszélni róla.

– Jóhírű tanszékre került, amelyet egykor Budó Ágoston vezetett, aztán Ketskeméty István, majd Hevesi Imre, a kutatócsoportban pedig Rácz Béla irányításával akkoriban kezdtek - ahogy az önök szaknyelvén mondják – nitrogénlézereket építeni. Beleszeretett a lézerkutatásba?

– Kötelességtudó ember vagyok, azt csináltam, amit kellett, s akkor éppen nitrogénlézereket kellett építeni. Ez volt a doktori disszertációm témája és – szerencsés vagyok, nem kellett irányt váltanom — a második értekezésemben folytathattam. Ez arról szólt, hogyan lehet nitrogénlézerrel gerjesztett festéklézerekkel rövid impulzusokat előállítani. Nagyon rövid, néhány pikoszekundumos időtartamra kell gondolni – a pikoszekundum egy milliomod-másodperc milliomodrésze.

– Elegánsan átsiklott azon a korántsem lényegtelen tényen, hogy ez a dolgozat egy ezen a speciális területen világraszóló felfedezés publikációja. 1977-ben pályázott és nyert az Országos Ösztöndíj Tanácsnál, s Göttingenben fölfedezte, hogyan kell az „elosztott visszacsatolású festéklézerekkel" iszonyúan rövid és iszonyúan nagyteljesítményű impulzusokat előállítani. Mit jelent ez a név?

– Elmondom, de előbb szeretném kijavítani: hogy „világraszólót" csináltam volna, az talán túlzás. Amit Einstein produkált, az világraszóló. Nem szeretem a nagy szavakat, nem azt mondanám, hogy fölfedeztem valamit, hanem azt, hogy kidolgoztam egy addig ki nem dolgozott eljárást. A tények a következők: Németországban szerencsém volt, mert azt csinálhattam, amit szeretek; másfél évig dolgozhattam egy jól felszerelt laboratóriumban. Az elosztott visszacsatolású lézereket már korábban felfedezték és „félretették", talán el is felejtették. Azért nevezik festéklézernek, mert a benne lévő aktív anyag kémiai szempontból egy festék; festéknek nevezzük általában azokat az

Huszár szegedi vízmércéje

Ha a világot Isten teremtette, úgy Szegedet biztos, hogy a Tisza, a Maros segédletével. A két folyó összefolyásából alakult ki ez a település. Azután a 13. században erődítményt építettek, sarokpontjain körbástyákkal. Az egykori vízibástya közvetlenül a Tisza partján épült, és a vár vízellátásának is fontos objektuma volt. Belsejében víztározó kút volt, emelőszerkezettel együtt. A változó tiszai vízállásokat regisztráló *vízmércét Huszár Mátyás alkotta,* amit a falszerkezet felületén helyeztek el.

Az egykori bástyaromot az Ativizig állította helyre a hetvenes évek közepén, nem hűen, mert átmérője három méterrel kisebb az eredetinél, és anyagát tekintve pedig nem időtálló. (A kishajók már nem is itt kötnek ki, mert a kis vastagságú burkolótéglákat így is védeni kell, hogy mindahány le ne hulljon.)

Itt, a rondellán állott 1882-ig Huszár Mátyás 1820-ban létesített vízmércéje. Ez jelentette *az első magyarországi szintezési alapfelületet,* és sokáig minden egyes magasságot Szegedtől Nagyszőlősig, valamint az erdélyi hegyekig ebben a rendszerben adtak meg. A vízmérce elhelyezésére a szegedi születésű *Schmidt György* mérnök kapott megbízást.

A vízmércék ólomlapjait általában a hidak kőpilléreibe szokták befalazni, de Huszár Szegeden ettől a gyakorlattól eltért, és *a rondellát választotta.* Az itteni vízmérce három részből állt. Az első és a második rész 8–8 láb (2,529 méter) hosszúságú ólomskálából állott, míg a harmadik rész, egy 5,06 méteres ólomtest, amelyet nekitámasztott a bástya falának. A skála első részét gerendaépítményre helyezték, míg a második és a harmadik részt a bástya falába építették. A harmadik részt olyan magasan helyezték el, hogy kis vízállásnál, valamint közepesnél is szárazon maradt. A vízmérce második része viszont még közepes vízállásnál is a vízben állott. *Huszár Mátyás* a szegedi vízmérce 0-pontját a vár keleti kapujának küszöbmagasságánál jelölte meg, egy +-alakú mély vésettel.

Az első szegedi vízmérce sajnos nincs meg, *nem tudjuk, 1882-ben a vár bontásakor hova tűnhetett.* A vár keleti kapuja és a küszöbébe vésett kereszt-jel is megsemmisült. Huszár pontjegyzékébe felvett a tápéi rk. templom és az algyői rk. templom déli párkánya – közül az algyői ugyanaz, mint 1820-ban volt. Így volt utóbb megállapítható, hogy az első szegedi vízmérce 0-pontja, az adriai vízszintre vonatkoztatva, egyenlő 75,373 méterrel. Innen aztán azt is kiszámították, hogy a lebontott szegedi vár keleti küszöbének magassága 82,984 méter A. f. volt.

Tehát az első érdemi szintezési munkák 1820-ban Szegednél kezdődtek, majd innen haladtak tovább Tápé, Algyő, Hódmezővásárhely és Szentes érintésével észak felé. Időközben ugyan *Holecz András* méréseinek, amelyekre 1829-ben került sor, 1979-ben állítottak emléket a Kishortobágy csárdánál. De hát Huszár Mátyás vízmércéje és mérései mégis Szegednek dokumentálják az elsőbbséget. És *Szegeden egyik évfordulón sem történt semmi!* Pedig ennek a városnak ez is újabb műszaki-tudományos attrakciót jelenthetne! Csakhát értenünk kellene a múlt nyelvét, amely nekünk, de a jövőnek is mesél.

Huszár Mátyás földmérő és vízszabályozási mérnök *150 évvel ezelőtt, 1843. március 10-én halt meg Nagyváradon.* A pesti egyetemen tanult, de már korábban is résztvett helymeghatározási mérésekben. Előbb az Esterházy- és a Károlyi-uradalmakban volt gyakornok, majd Szatmár város mérnöke. Ezután kétéves külföldi tanulmányútra ment, majd kamarai mérnökként előbb a Maros-, 1818-tól a Körös-vidék felérésével bízták meg. A Duna-mappációt 1823-tól vezette. Bár ezzel a munkával is igen gyorsan haladt, és kitűnő térképeket készített, kapcsolata az Építési Igazgatósággal megromlott. Nagyváradra helyezték 1829-ben, de korábbi hatásköre csökkent. Anyagi helyzete és egészsége is rosszabbodott, mégis szinte haláláig dolgozott.

Huszár alapozta meg *Lányi Sámuel* és *Vásárhelyi Pál* későbbi sikeres munkáját, *Beszédes József* – az egykori szegedi kredenciális piarista diák – mellett a hazai vízimérnökség egyik legjelentősebb úttörője volt.

Huszár Mátyás nevéhez fűződik az első magyar szintezési utasítás, amely olyan jónak bizonyult, hogy 100 éven át csak másolni tudták. Szintező műszert tervezett állványzattal együtt és mikrométeres (!) csavarral. Kezdeményezésére vezették be a tizes számrendszert a szintezőléceken és általában a geodéziai gyakorlatban. Számtalan szakirodalmi munkát jelentetett meg.

A rondellával szemközti rakpart-szakaszt nevezzük el Huszár Mátyásról!

Huszár Mátyás *1784-ben született* a Bars vármegyei Kisherestyénben (ma Szlovákia).

Bátyai Jenő

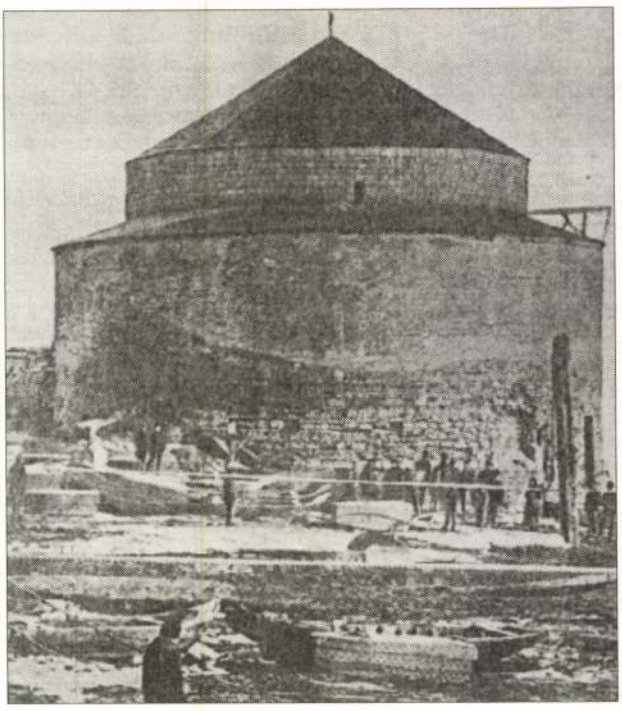

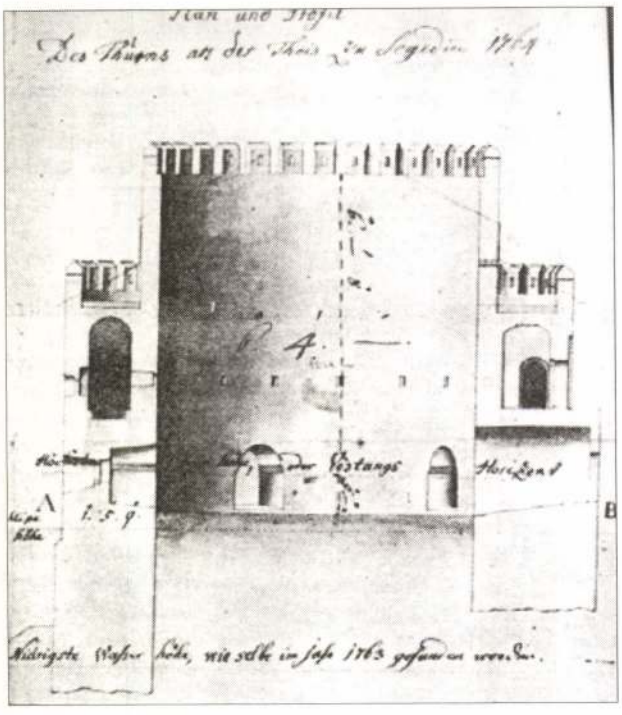

Huszár Mátyás

királyi földmérő

1822-23 ban elkészítette

a Körözsök és a Berettyó

szabályozás ándrégységes

tervrajzat, de ✝

Karács Békésvm I

307. l.

✝ azt nem haj-

tották végre

Dear Sir!

For your sending I send the same value. Expecting your next sending.

Yours truly:

J. Tutsek
Budapest (Hungary)
VI., Nagymező-u. 52, II. 17.

Löbl D. Budapest.

Huszár Mátyás

volt nagyváradi
kir. kir. építészeti
igazgató mérnök.

Pesti Hirlap
1843. 238. sz.

laid.

Huszár Mátyás

gyulai földmérő

l.

Scherer

I. 24, 398. l.

őszinte háláját.

be, amihez a 6 olasz állami csereösztöndíj, a páviai Collegio Borromeo csereösztöndíjas helye és ezidén 2 székesfővárosi ösztöndíj járult. E 19 ösztöndíj azonban csak igen korlátolt mértékben elégíti ki azt a komoly követelményt, amely kivált a képzőművészetek, valamint a hittudományi és művészettörténeti szakok részéről olaszországi tanulmányutak lehetővé tétele iránt évről-évre fokozottabb mértékben érezhető. Az *olasz állam* részéről e csere-akción túlmenőleg adott ú. n. premiók és a *francia köztársaság* biztosította ösztöndíjak túlnyomórészt csak olasz, illetve francia filológusok részére adattak ki, bár éppen ettől a tanévtől kezdve kaphattak francia köztársasági ösztöndíjat más szakbeliek is.

Svájcba az egyetlen magyar állami ösztöndíj mellett még a baseli *Roche-alap* tett lehetővé egy további kiküldetést.

A görögországi tanulmányok lehetőségét igen károsan befolyásolja a *Hariseion-alap* jövedelmeinek összezsugorodása a beruházási hozzájárulás kirovása és egyéb terhek megnövekedése következtében, úgyhogy ez évben egy gör. kel. theológus folytatólagos tanulmányainak biztosításán kívül csak egy jelölt kaphatott ösztöndíjat.

Csere-egyezmények tették lehetővé a lengyel-, finn-, észt- és svédországi kiküldetéseket és ilyen a newyorki Institute of International Education-nal („Intered") kötött csereegyezményen alapul az ame-

HUSZÁR MÁTYÁS, térképész,/ 1824-1829/

ULBRICH könyve II.részében Burgenlandi és környező állá
mok községi térképei,legtöbb 1770 utan.Sok az eredeti
kéziratos,szinezett kataszteri térkép,sok a III.katonai
felmérés 1:28.800-as méretaranyához igazodik.A térképek
szerzői legnagyobbrészt magyarok,igy Huszar is. 289.old

BENDEFY LÁSZLÓ: Karl Ulbrich: Allgemeine Bibliographie des Burgenlandes 287.old

VASI SZEMLE, XXVIII.évf. 1974. 2.sz. Szombathely

Hunyadi Mátyás

nagyváradi Kamarai mérnök hivatalában kezdte
mérnöki gyakorlatát Lányi Sámuel.

dr.Bendefy László: Lányi Sámuel életútja.
Művtört.Írt.1971.3.sz.213-223.l.

214.l.

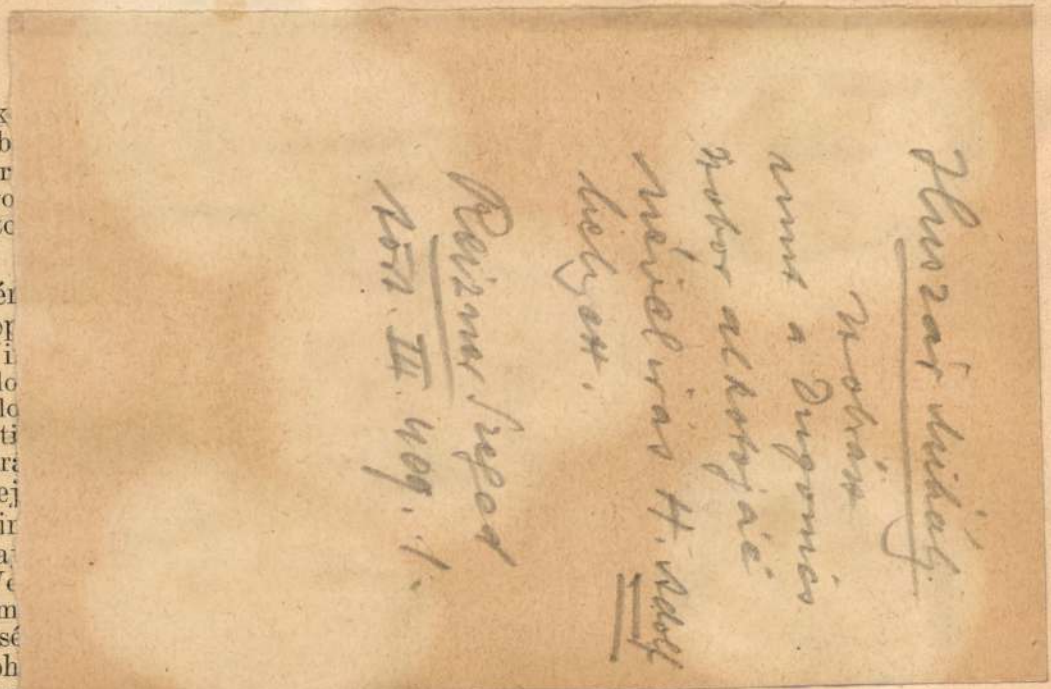

Dr. Majoros János (1904, Bajsa, Bács-Bodrog vm., róm. kat.),

Dr. Nagy Károly (1913, Tállya, Zemplén m., róm. kat.), jogi tanulmányait (Magyary professzor) már mint második éves ösztöndíjas folytatta Németországban. A kieli Institut für Weltwirtschaftban még előző évben kidolgozta a „Gazdasági közigazgatás a német nemzeti szocializmus rendszerében" című munkáját. Hazai tanulmányai miatt csak 1938 májusában utazott Németországba, ahol a lipcsei egyetem rendes hallgatója volt. Az év végéig fenti munkájának kiegészítésén dolgozott, nevezetesen az 1937 augusztus óta megjelent irodalommal egészítette ki. Kelet-Poroszországba is tett tanulmányutat.

Dr. örösi Pál Zoltán (1904, Székelyudvarhely, ref.), egyetemi magántanár, tiszteletbeli egyetemi adjunktus, Debrecenből (Hankó professzor), a második évet töltötte Németországban Wirtschaftstag-ösztöndíjjal. A berlin—dahlemi Biologische Reichsanstalt méhbetegség vizsgáló laboratóriumában a házi méh betegségeit és ellenségeit tanulmányozta. Főkép a méhkirálynő betegségeivel, a méhtetűvel, a méhnek ártó nünüke-lárvákkal, legyekkel és portetvekkel foglalkozott. Tanulmányairól következő közleményei számolnak be: „Bemerkungen über die ersten Ölkäferlarven oder Triungulinen" (Bienenvater, Bd. 69. 1937. S. 385—386.), „Zur Frage: Honigbiene und Triungulinen." (U. o., Bd. 70, 1938. S. 161—163.), „Studien über die Bienenlaus, Braula coeca." (Zeitschrift für Parasitenkunde, Bd. 10. 1938. S. 221—238.), „Copeognathen in der Bienenwohnung" (Zeitschrift für angewandte Entomologie, Bd. 24, [illegible]

Huszár Mihály
szürszabó Debrecen
1863

Györffy szür

~~136~~ 136. l.

Huszár Mihály

nurszabó Debrecen

1803 – 1843.

Györffyszür

136. l.

Huszár Mihály

ötvös

A XVII. század végén és a XVIII. sz. elején tekintélyes és gazdag ember volt Kolozsvárt.

Jakab Kolozsvár

III. 200, 201. l.

l erre, 1880. évi április
8tól 686/183 szám alatt
rt s /. 2 alatt mellé,
t válasz után, és követ.
nnak útmutatásúl
ztelettel alulirtak e,
ke szóba hozta az ü,
t a müemlékek or,
os bizottságának 1880.
május hó 15én tartott
én, a minek követ,
ében az ekkor fel.
ieggzőkönyv 11ik pont,

/.

Huszár Mihály

ötvös

1694-ben céhmester
1700-ban detto,
Jakab Kolozsvár

III. 35. l.

BUDAPEST
47 V. -113
Bb 141 Bb

BUDAPEST
947-MÁJ.-4-E6

Huszár Mihály

ötvös

1694-ben második céhmester
Kolozsvárok. 1700-ban ditto.

Jakab Elek. Kolozsvár története.
Budapest. 1888. III. k. 35 l.

Huszár Pál

ötvös Kolozsvárt.

meghalt 1744 tájan.

Zakab Elek Kolozsvár tört.

Bpest. 1888. III. 266. l.

HUSZÁR PÉTER, ötvös

1969-ben a Nemz.Muz.egy poharat vett/2.ábra/.Aranyozott ezüst,cápázott disz.A XVII.sz-ban szokásos méretnél vas tagabb.felhuzott köpenye a szájperem felé bővül,majd kihajlik.Két részes cimer.Fatörzsön madár;L és Sz betük Másik részén delfinen lovagló férfi.,16-56 évszám. és A,ill.M.betük.A cimer feloldhatatlan.Fenekén Huszár mesterjegye. "H"betü. 244.old.

H.HOLBA JUDIT: Huszar Péter ötvösmester 243.old

FOLIA ARCHAEOLOGICA XXIII.-A Magy.Nemz.Muz. Évkönyve. Bp. 1972

HUSZÁR PÉTER, ötvös

Az 1884-es kiállitási katalógusban még egy Huszár darab szerepel, részletrajzokkal és mesterjeggyel, talpas pohár. Ezüst, aranyozott disszel. Medaillonban összefont GL jel. Talpán bélyeg. Mad:22 cm. Átm. 11.2 cm. -A Pulszky-Radiesics könyv pontos rajzát, leirását adja. /6. ábra/. Schul Henrikné /Fogaras/ tulajdonaként állitották ki 1884-ben.
247. old

H. HOLBA JUDIT: Huszár Péter ötvösmester 243. old

FOLIA ET ARCHAEOLOGICA XXIII. -A Nagy. Nemz. Muz. Evkönyve. Bp. 1972

HUSZÁR PÉTER, ötvös

Báthori Zsófia címerével díszített aranyozott ezüst kupa. A XIX. sz. első felének stílusában eltorzították. Poncolásokkal talán metszet után Báthori István arcképét formálták. Körirat: S/tephanus/B/athori/D/ei/G/ratiae/R/ex/P/oloniae/M/agnus/D/ux/T/ransylvaniae/E/t/L/itvaniae/. Önmagában kecses minta, de nem illik a kupára. 4.-5. kép. 246. old

H. HOLBÁ JULIA: Huszár Péter ötvösmester 243. old

FOLIA DE ARCHAEOLOGICA XXIII.-A Magy. Nemz. Múz. Évkönyve. Bp. 1972

HUSZÁR PÉTER, ötvös

Báthori zsófia címerével diszitett aranyozott ezüst kupa. II. rákóczi György felesége volt. Valószinüleg a fejedelemnek ú jévi ajándékul küldött tárgyak egyike volt.
Fenekén a mester ismert jegye jól látható/ H betü/.
/4.6s 5ákép/.-Szépsége az elegáns, egyszerü, aránvos formá. -A Nemz. Muzban van. 246.old.

A. HOLBA JUDIT: Huszár Péter ötvösmester .45.old

FOLIA DE ARCHAEOLOGICA XXIII.-A Magy. Nemz. Muz. Évkönyve. Bp. 1972

HUSZÁR PÉTER, ötvös

Huszár Péter életére vonatkozólag, a források csekély száma mellett, csupán néhány adatot sikerült összegyűjteni. Nem sok munkája maradt ránk, hiszen mindössze kettő van a Nemzeti Muzeumban, egyről hiteles másolatban az Iparművészeti Muzeumban és egyről csak említést ismerünk.
251.old

H. KOLBA JUDIT: Huszár Péter ötvösmester 243.old

FOLIA ARCHAEOLOGICA, XXIII.--A Magy.Nemz.Muz.Évkönyve..-Bp. 1972.

HUSZÁR PÉTER, ötvös

Megmaradt darabjai nem a legremekebb alkotásai a XVII. sz.
nak, de egységesen illeszkednek bele a kor stilusába, jel
lemző mintakincsükkel, formáikkal. Technikailag talán kevé
sé kvalitásosak, de az egész életmű ismeretében bizonyára
reálisabb képet kapnánk a XVII. az. elismert ötvöséről.
251. old.

H. KOLBA JUDIT: Huszár Péter ötvösmester 245. old

FOLIA ARCHAEOLOGICA, XXIII.--A Magy. Nemz. Muz. Évkönyve..-Bp. 1972.

HUSZÁR PÉTER, ötvös

A kolozsvári ötvös céh iratai említik nevét a céh vezetőségében 1685-ben. "számvevő az unitárius Huszár Péter". Az ötvösök között, mint az uj vallás egyik szószólója szerepelhetett, különös tekintettel magyar származására. 251.old. 28.jegyz

H. KOLBA JUDIT: Huszár Péter ötvösmester 245.old

FOLIA ARCHAEOLOGICA, XXIII.--A Magy.Nemz.Muz.Évkönyve..-Bp. 1972.

HUSZÁR PÉTER, ötvös

Az ötvös céh jegyzőkönyvből: "Die 30 Julii 1659. Volt céhünk. Vették be az Huszár Péter mesterremekét, mivel próbaszedés nem lehetett, oka mi légyen, mert az fejedelemnek Rákóczi György urunknak kemény parancsolata érkezvén..." 249.old

H. KOLBA JUDIT: Huszár Péter ötvösmester 243.old

FOLIA ARCHAEOLOGICA, XXIII.--A Magy. Nemz. Muz. Évkönyve..-Bp. 1972.

HUSZÁR PÉTER, ötvös

Neve sokszor szerepel a kolozsvári ötvöscéh jegyzeteiben. 1639-ben a céh ifju mesterei és az ötvöslegények között verekedés tört ki, egy ötvöslegény sirjának megásása közben. Huszár Péterre 24 p. büntetést vetettek. 249.ol 17. jegyz.

H. KOLBA JUDIT: Huszár Péter ötvösmester 249.old

FOLIA ARCHAEOLOGICA, XXIII.--A Magy. Nemz. Muz. Évkönyve..-Bp. 1972.

HUSZÁR PÉTER, ötvös

Mesterjegye: Kétoldalt és felül benyomott címerpajzsban középen nyíllal átütött, nyomtatott H betü.-Kolozsvári ötvösmester, 1638-tól 1685-ig vannak róla adataink..
1. ábra. Fekete repr. 244.old.

H. HOLBA JUDIT: Huszár Péter ötvösmester 243.old

Folia Archaeologica, XXIII. A Nemz. Muz. Évkönyve.
Bp. 1972

HUSZÁR PÉTER, ötvös

1969-ben a Nemz.Muz által vásárolt aranyozott ezüst pohar..Az 1884-es kiállitáson már szerepelt.A sajókazai Radvánszky gyüjteményben volt.Ismeretlen beadótól került a Muzeumba. Fekete repr. 245.old. 2. ábra

H.HOLBA JUDIT: Huszár Péter ötvösmester 243.old

Folia Archaeologica, XXIII. A Nemz.Muz. Évkönyve. Bp. 1972

HUSZÁR PÉTER, ötvös

Tekintettel a céhben többszöri szereplésére, -ilyen feladatokkal csak a legkiválóbb mestereket bízták meg- joggal feltételezhetjük, hogy számos kiváló ötvösmunka került ki a keze alól. 251.old

H. HOLBA JUDIT: Huszár Péter ötvösmester 243.old

Folia Archaeologica, XXIII. A Nemz. Muz. Évkönyve. Bp. 1972

HUSZÁR PÉTER, ötvös

Tiltakoztak az országgyülés végzése ellen, hogy csak az unitárius és református szász és magyarok között cserélődjék a hadnagyság/az Unio és a Contractus végzése ellenére/.259.old.

H.HOLBA JUDIT: Huszár Péter ötvösmester 243.old

Folia Archaeologica, XXIII. A Nemz.Muz. Évkönyve.
Bp. 1972

HUSZÁR PÉTER, ötvös

Báthori Zsófia címerével díszített fedeles kupa./4.ábra aranyozott ezüst,Fedelében,bent Báthori címer/5.ábra/. SOPHIA BATHORI D/ei/G/ratiae/PR/incipes/bu TRA/nsylvaniae/PA/rtium/RE/gni/HVN/gariae/D/omina/ET/ SIC/ulorum/ CO/mit/IS/s/A körirat.Fenekén-Huszár jegye:"H" betű. Lásd 245.old.

H.HOLBA JUDIT: Huszár Péter ötvösmester 243.old

Folia Archaeologica, XXIII. A Magy.Nemz.Muz.Évkönyve. Bp. 1972

HUSZÁR PÉTER, ötvös

Schul Henrikné 1884-ben kiállított talpaspoharán ott a mester jegye. Az Iparmüv. Muz 1908-ban sok galvanoplasztikai másolatot hozott forgalomba. Ezek katalógusában szerepel e pohár is. leirással, rajzzal, magántulajdonban. E másolat a Muz-ban ma is meg van. Az erdeteinek nyoma veszett

6. ábra. 248. old. 12. jegyz

H. HOLBA JUDIT: Huszár Péter ötvösmester 243. old

Folia Archaeologica, XXIII. A Magy. Nemz. Muz. Évkönyve. Bp. 1972

HUSZÁR PÉTER, ötvös

Kőszeghy Elemér utólagosan gyüjtött kéziratos anyagában Huszár Péter mesterjegye.-Nyomtatott H betü.-Kolozsvári mester,1638-1685 között adatok róla.-Kőszeghy említi, hogy e jegy szerepel : a./"1656"évszámos egybejáró pohá-ron a Radvánszky Gyüjteményből./Ez a Nemz.Muz.által megv vásárolt pohár./. 243.old.

1. HOLBA JUDIT: Huszár Péter ötvösmester 243.old

Folia Archaeologica, XXIII. A Magy.Nemz.Muz.Évkönyve. Bp. 1972

HUSZÁR PÉTER, ötvös

1969-ben a Nemz.múz által vásárolt aranyozott ezüst pohár. Az 1884-es kiállitáson már szerepelt. A sajókazai Radvánszky gyüjteményben volt. Ismeretlen beadótól került a Muzeumba. A poháron lévő cimer rajza. 3.ábra.-Fekete repr. 246.old.

H. KOLBA JUDIT: Huszár Péter ötvösmester 245.old

Folia Archaeologica, XXIII. A Magy.Nemz.Muz.Évkönyve. Bp. 1972

HUSZÁR PÉTER, ötvös

Kőszeghy Elemér jegyzeteiben említést tesz egy Huszár jegyű/"H" betű/,XVII.sz-i kupáról,amely anyaggyűjtése idején a kolozsvári ref.egyházé volt. .Kőszeghy az ötvösjegyek bővitett kiadásába akarta velevenni Huszár jegyét,de ez nem készült el. 243.old.

H.HOLBA JUDIT: Huszár Péter ötvösmester 243.old

Folia Archaeologica, XXIII. A Magy.Nemz.Mus.Évkönyve. Bp. 1972

HUSZÁR PÉTER, ötvös

A negyedik Huszár mű, melyről tudomásunk van, egy XVII. sz-i kupának megjelölt munka, holléte ismeretlen. Kőszeghy ujabb gyüjtése idején, a negyvenes évek elején, a kolozsvári reformátusnegyházé volt. Erről a darabról sajnos leirrásunk sincs. 248.old.-13.-14.jegyz.

H. HOLBA JUDIT: Huszár Péter ötvösmester 243 .old

Folia Archaeologica, XXIII. A Magy. Nemz. Muz. Évkönyve, Bp. 1972

HUSZÁR PÉTER, ötvös

Nem a legkiemelkedőbb XVII.-i mesterek egyike Kolozsvárott. Sem Hann Sebestyén alapos technikai ismerete, sem a brassói, nagyszebeni, lőcsei, beeztercebényai stb. mesterek nagy fantáziája nem tükröződik munkáiban. De komolyan felkészült, megbecsült tagja volt a céhnek. Neve többször felbukkan a kolozsvári ötvöscéhek irataiban a XVII. sz. közepén és második felében. 248.old.

H. HOLBA JUDIT: Huszár Péter ötvösmester 243.old

FOLIA MX ARCHAEOLOGICA? XXIII.-A Magy. Nemz. Muz. Évkönyve. Bp. 1972

HUSZÁR PÉTER, ötvös

1657-ben rövid ideig Céhmester/Magister cehae/. 1679-ben máj.10."a tanács és vénség közül kettőt választottak, Huszár Péter volt az egyik. 259.old.26.jegyz

H.HOLBA JUDIT: Huszár Péter ötvösmester 243.old

Folia Archaeologica, XXIII. A Nagy.Nemz.Muz..Évkönyve Bp. 1972

HUSZÁR PÉTER, ötvös

A kiváló mestereket befogadó kolozsvári céhtársulásnak soron kivül lett tagja 1639-ben Huszár, kinek mesterremekét -a nehéz helyzetre való tekintettel- próba nélkül elfogadták s ezáltal mesternek ismerték el. 249. old. 16. jegyz.

H. HOLBA JUDIT: Huszár Péter ötvösmester - 45 .old

Folia Archaeologica, XXIII. A Magy. Nemz. Muz. Évkönyve, Bp. 1972

HUSZÁR PÉTER, ötvös

Báthori Zsófia címerével diszitett kupa. Aranyozott ezüst. A Nemzeti Muz-ban van. Fedelének belső részén levő címer. 5. ábra. Fekete repr. 248.old.

H. HOLBA JUDIT: Huszar Péter ötvösmester 245.old

Folia Archaeologica, XXIII. A Magy. Nemz. Muz.. Évkönyve Bp. 1972

HUSZÁR PÉTER, ötvös

Báthori Zsófia címerével díszített fedeles kupa. Aranyozott ezüst. A Kn Nemzeti Muz -ban van. Feliratos,cimeres. Fekete repr. 4.ábra. 247.old.

H.HOLBA JUDIT: Huszar Péter ötvösmester 245.old

Folia Archaeologica, XXIII. A Magy.Nemz.Muz..Évönyve Bp. 1972

HUSZÁR PÉTER, ötvös

Négy ötvösjegyet tudunk Huszár, kolozsvári ötvös nevéhez kötni. 1638-1685 van adatunk róla.-Ezekből kettő a Nemz. Muz-ban van, kettőnek hollétje ismeretlen. 243.old

H. HOLBA JUDIT: Huszár Péter ötvösmester 243.old

Folia Archaeologica, XXIII. A Magy.Nemz.Muz..Évkönyve
Bp. 1972

· HUSZÁR PÉTER, ötvös

Kőszeghy Elemér jegyzeteiben említi Huszár jegyével /"H".betü/ellátott kis kupát, Báthori Zsófiáé, volt. Ez a Nemz.Muz-ban van. 243.old.

H.HOLBA JUDIT: Huszár Péter ötvösmester 243.old

Folia Archaeologica, XXIII. A Magy.Nemz.Muz..Évönyve Bp. 1972

HUSZÁR PÉTER, ötvös

Kolozsvár városa ujévkor küldte el ajándékát a fejedelnek. A jegyzőkönyv 1651-től a készitők nevét is feltünteti. Itt szerepel Huszár is, az 1653-ban a fejedelmi udvarba küldött ajándékok egyike az ő kupája. "kü ül aranyos mar 3.pis.-Bethlen Ferenc uramnak".-251.old.-22.-23.jegyz

H.HOLBA JUDIT: Huszár Péter ötvösmester - 43 .old

Folia archaeologica, XXIII. A Magy.Nemz.Muz. Évkönyve, Bp. 1972

HUSZÁR PÉTER, ötvös

Az 1638. dec. 23-án megujitott ötvös céhszabalyok aláirói között már szerepel Huszár neve is/ugyanezt a céhszabály a század folyamán még egyszer-1650-ben II. Rákóczi György fejedelmi pecséttel megerősitve adta ki./. 251. old. 24. jegyz

H. HOLBA JUDIT: Huszár Péter ötvösmester - 43 .old

Folia Archaeologica, XXIII. A Magy. Nemz. Muz. Évkönyve, Bp. 1972

HUSZÁR PÉTER, ötvös

Az 1884-ben kiállitott Schul Henrikné tulajdonát képező talpaspohár. Medaillonban összefont GL-jel .Huszár mester jegye. Magy. Mad. 22.cm.Átm.11.2 cm.--6.ábra. Fekete rep. 250.old.

H.HOLBA JUDIT: Huszár Péter ötvösmester 243.old

Folia Archaeologica, XXIII. A Nemz.Muz. Évkönyve. Bp. 1972

M.D.K.

Idusár Rudolf, kerámikus

herendi szobra:

Táncosnő, fcabababafej 120 mm magas

É.M. Árjegyzék. Herendi porcelán szobrok és dombormüvek. Bp. 20.old.

Huszár Péter II.

ötvös

1722. körül

Jakab Kolozsvár

III. 144. l.

/. 3.

ki minőségben működ
a nemzeti muzeum
gatójához 1880-ik évi
ülés hó 26-án oly kérés
illetőleg javaslattal, for
hogy a csigadombon
tásokat eszközöltessen,
ck haladéktalan fo
atba vételét lehetsé
nek tartotta.

Huszár Péter ötvös

Kolozsvárt 1722.

Jakab Elek. Kolozsvár tört. Bp

1888. III. 144. l

Huszár Péter

ötvös

Remekét Kolozsvárty az 1639.
jul. 30 iki céhgyűlésen fogadtakel.
1657 ben első céhmester
1685 ben számvevő a céhben.

Zakab Elek Kolozsvár története
Szept. 1888. II k. 619 l. 686 l
779 l.

Huszár Péter itj.
ötvös Kolozsvár

1653-ban Bethlen Ferenc rézére egy aranyos kupát készíttetett vele Kolozsvár város.

Nokolótvéch 58. l.

accepté

11 avril 1926.

Le Havre, le 11 janvier 1926

B. P. F 2500.-

ril prochain payez par cette présente
ordre du Crédit Lyonnais, Le Havre,
eux mille cinq cent frs.
en argent que passerez en compte
eu 11 janvier
eur Paul Didier Rouen
Henri Rousseau

Huszár Péter

ötvös.
a kolozsvári ötvöscéh
1639-ben fogadta el re-
mérit.

Nokolötvcéh 19. l.

A MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGÁTÓL
BUDAPEST, IX., RÁKOS-U. 10.

----------szám.

Hůszár Péter

Koloztvári ötvöslegény

1639

l.

Szádeczky Iparfejl

II. 138. l.

140. l. (Ketrer)

Még ez évben elfogadták mesterremekét, tehát mesterré lett.

SPORT

Budapest, VI., Mussolini-tér 4.

T.
Europa Könyv És Lapterjesztő Vállalat,
B u d a p e s t, VI.,
Rothermere u. 12. III/12.

Huszár Péter I.

Otr

Lásd

Szádeczky II. 138 l.

140. l.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedély

.....

a műhelyfőnök vag
aláírá

8. sorsz. Műhelyi minta. —

MDK

Huszár Sándor
fafaragványa szerepelt a III.-as akna
dolgozóinak kiállitásán.

--: Kiállitás a munkásklubban.
Uj Komló, 1962. szept. 25.

Huszár Sámuel
ötvös
1828 Trencsén

Kapmagyarországi ötvösök 37 l.

5-én. —

helyisége

, földszintes épület (nyitott ajtókkal, ~~a mely~~
áll, melynek fejét a kocsis fogja és a
az inas és a legény tartja, hogy a kovács-
be, megpatkolhassa. Közelében a bádog véder mel-
édön- Jelzése alól jobbra: » Richard B.

elt.sz. 4483.-- Értéke 500 K.--
2 márczius 9-én (621-913).-- A Ma-
913).-- ~~Átvétetett 1913 április~~
1914 márczius 30-án (245-914).

78

Huszár Sámuel

ötv.

l.

Kőmagyötvi

2126. sz.

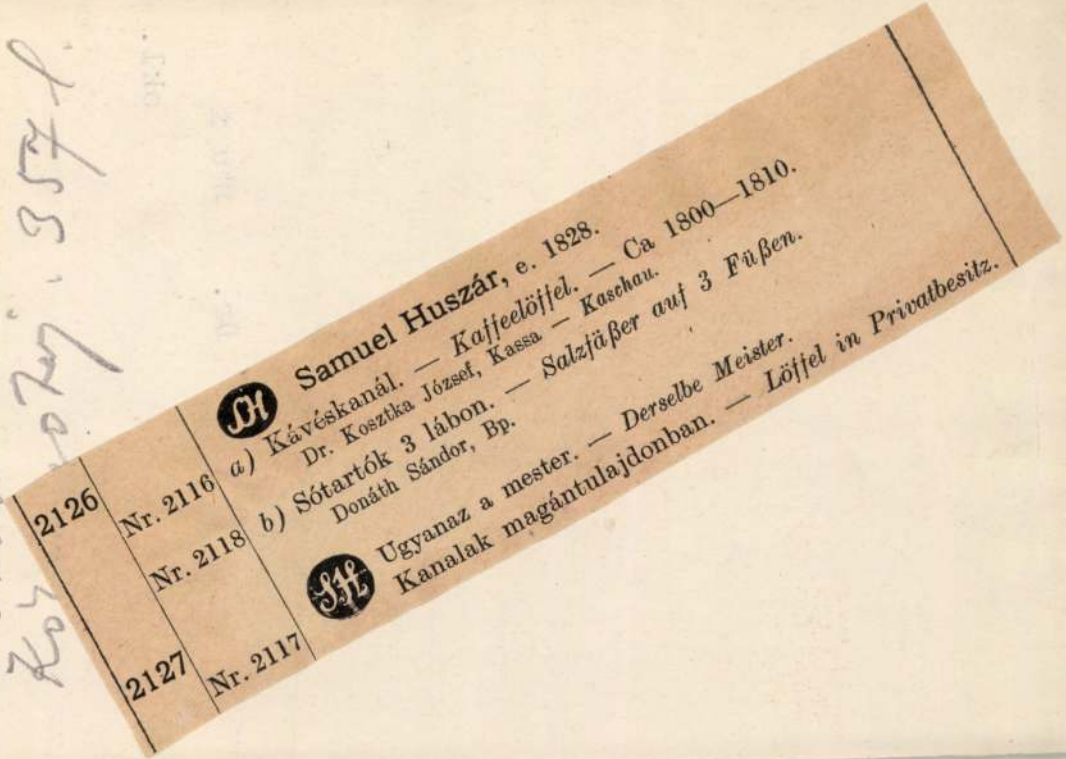
Samuel Huszár, e. 1828.
a) Kávéskanál. — Kaffeelöffel. — Ca 1800—1810.
Dr. Kosztka József, Kassa — Kaschau.
b) Sótartók 3 lábon. — Salzfäßer auf 3 Füßen.
Donáth Sándor, Bp.
Ugyanaz a mester. — Derselbe Meister.
Kanalak magántulajdonban. — Löffel in Privatbesitz.
2126
Nr. 2116
Nr. 2118
2127
Nr. 2117

Nagyságos

Dr. L u x

okl. é

mag

Huszár Sámuel
Ötvös

630. OVÁLIS CUKORTARTÓ, ezüst, oldalán domború fűzérek.
Huszár Sámuel munkája. Trencsén, 1825 k. 380 gr. 275.—

1128.

Almásy-Teleki VI
1941

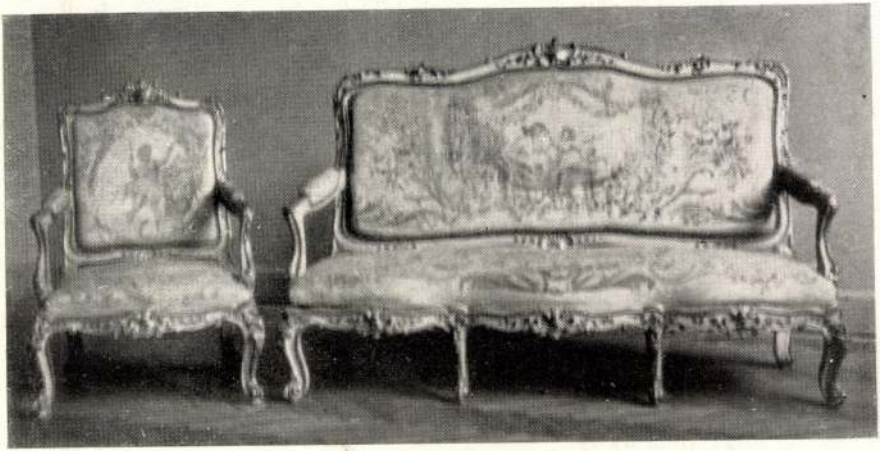

2369.

M.D.K.

Huszár Sámuel, miskolci orgonakészítő

csinálja a szajlai r. k. templom orgonáját 1805-ben

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 343. old.

HUSZÁR Sámuel miskolci orgonakészitő. A szajlai rk. templom, orgonáját készíti 1805-ben.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit

MDK

Huszár Sámuel rézmetsző-ötvös

Példametszetének (1777) levonata az Iparművészeti Múzeumban.

-ó-: Régi magyar ötvös-rézmetszők.

Magyar Iparművészet, 1903. 221-224.l.Képpel.

MDK

Huszár Sándor festő

Magyarok a Brooklyn ~~xxxxxxxxx~~ Museum nemzetközi kiállitásán.

~~Képzőművészet~~. Ujság 1927. jan. 14.

MDK

Huszár Sándor festő,
Hollandiában él

Magyarok a Brooklyn Museum nemzetk. kiállitásán.
Ujság, 1927, jan. 4.

Huszár Péter
ötvös
1744-ben céhmester Kolozs-
várt. 1750. dtto.

Zakab Elek Kolozsvár tört.
B pest. 1888 III. 266. l

egy halotti beszéd stílusú jókedvű meghívó szerkesztésének, melyet a pénteki nyelvészek a régi írásmódra vonatkozólag igen gondosan átrevidialtak. Czakó, Domanovszky, Szinyey administráltak és szedték össze a fiúk czimét, és Helbing litografálta az alább közölt illetve itt mellékelt meghívót. Lendvay utcai műtermem tehát ünnepélyesen várta a régi jóbarátokat. A nagy könyvtárban volt a sör, Poldi sütötte lángos, tepertős pogácsa, tormás virsli stb. Bagózási esélyek ugyanazon félméteres gyufákkal, mint 33 évvel ezelőtt. Nagyon jókedvűen röfögött és pöfögött a kedves társaság. Épen olyan zsivaj volt mint óraszünet alatt az iskolában. Előkerültek az alkalmi ódák, a régi verselések, rajzok, plakettek és megvolt még a nagy gipszkéz — Találkoztunk ismét a fiatalságunkkal. De Csányi nem jött fokossal és parasztgatyában és Domanovszky sem akarta mint felsőházi tag eltánczolni az antik fandangót. Helbing „apó" a ragyás — nem tudom már miért hívtuk így — volt a korelnök. Én mint vendéglátó gazda voltam a legboldogabb. Telcs Edi is törülte meghatottságtól — a szemüvegét és babrálgatott az ezüst pisztollyal, a melyen már nem volt rajta a precisiós czélzású készülék. Detre bohémségén most is jól mulattunk. Carlo — a Csányi győzte legjobban hanggal — és sörrel, de Szinyei Ferkó az alattomos akadémikus sem maradt mögötte. Több előkelő büdös nagy autó várt kint a műterem előtt jelezvén, hogy bent ismét nagy kutyantás folyik. A falak reszkettek. Csányi énekelte megfelelő kórussal még mindig ugyanazon kedvencz nótáját. Szinyei Jóskát is a saját autója várta. Most holmi vöröskereszt kórházakat igazgat, pedig fiatalkorában csalónak hívtuk mert azt mondta hogy van már egy páciense. Az emelkedett hangulatban a Barta, a ki Pesten méreg és kenőcs árus, felajánlotta, hogy kinyomtatja a Péntekiek jókedvű és tanulságos históriáját, ha Czakó és társai megirandják. Én egy kissé félve nézek ezen könyv megjelenése elé, mert éppen elég van a rovásomon.

Szomorúan láttuk azonban, hogy a soraink bizony megritkultak. Konstatáltuk, hogy a férgese megmaradt. Összejövetelünk tehát — egy kissé hátranézi — minden hónap első pénteken — a míg a többség is fel nem kerül a nagy fényességbe, egy örökös boldog szép péntekre.

Utóirat

(Utólag 1940-ben hozzáírom, hogy ezen pénteki összeröffenések is mindinkább megritkultak, végre is csak 2—3-an üldögéltük körül a fiatalságunkat. Túlsoká szünetelt a Pénteki Társaság, már nem tudtam végérvényesen feltámasztani. Igaza volt a meghívómnak: „Secundo: merth nem ijo sokaig fozzladozhatni gattyat az ember brathsagioth". Egyebekben, ha a Pénteki Társaság még ma is összjönne, úgy azt más ú.n. világnézeti körülmények is szétszórták volna!)

Zebegény, 1940

GERGELY MARIANN

A TÉRALAKÍTÁS ELMÉLETI ÉS GYAKORLATI KÉRDÉSEI A HOLLAND DE STIJL CSOPORTBAN

Huszár Vilmos J. J. P. Oudnak írott levelei[1] nyomán

Mind *Jacobus Johannes Pieter Oud*,[2] mind a magyar származású *Huszár Vilmos*[3] a holland avantgard folyóirat, a De Stijl[4] alapító tagjai voltak. Az 1917-ben induló művészeti lap köré csoportosult progresszív festők és építészek a főszerkesztő, szervező *Theo van Doesburg*[5] hívására vállaltak szerepet a közös szellemben hirdetett alkotó munkában. Az eredeti koncepció szerint modern festőtársaság alakulásáról volt szó, melynek művészetelméleti bázisát *Piet Mondrian*[6] neoplaszticizmusként ismert filozófiája jelentette. Doesburg mégis úgy döntött, a korszerű művészetértelmezés érvényesülése érdekében elengedhetetlen a festők és építészek együttes tevékenysége. Így kerültek a festő Mondrian, *Bart van der Leck*[7] és Huszár Vilmos mellett az alapítók közé J. J. P. Oud, *Jan Wils*[8], *Robert van't Hoff*[9] és a későbbiekben *Gerrit Rietveld*[10] építészek.

A tagsági keretek tágítása a festők egy részéből élénk ellenállást váltott ki, aminek nem személyes, hanem elvi okai voltak. A folyóirat beindulását követő néhány évben az az egységes formarend volt az irányadó, amelyet a festő Piet Mondrian művészetfilozófiájában és művészi gyakorlatában kimunkált. A függőleges és vízszintes egyenesek, a primer színsíkok használata a csoport vizuális eszköztárának alapja lett. Mondrian szerint a természeti jelenségek változékony, múlandó mivoltukban elfedik a világrendet meghatározó örök törvényeket, ezért a létezés lényegi mozgatóinak feltárásához el kell vonatkoztatnunk a látható valóságtól. A látvány — rejtett formában — hordozza önmaga meghatározóit, a térformákat alkotó kétdimenziós SÍKOT és a természet végtelen színváltozatait formáló ALAPSZÍNEKET. Ezekhez az ősalkotókhoz kell visszatérnie a művésznek. S mivel a festészet önnön lényege is a színekkel történő síkábrázolás, ez az a kiváltságos műfaj, amely egyedül képes arra, hogy önmeghatározása révén egyben egyetemes összefüggéseket is megfogalmazzon. Az ősi, örökérvényű ellentét — a függőleges és vízszintes, a feltörekvő aktivitás és a letisztult megnyugvás — kiegyenlítése révén a festészet hivatott az eredendő harmónia megidézésére. Az építészet konkrét mindennapi szükségletekhez kötődő valóságosságát Mondrian nem tartotta alkalmas közegnek az elvont művészi kifejezés számára.

Ellenérzésében osztozott festőbarátja Bart van der Leck is, mégis ő volt az első, aki a festészet és építészet együttműködésében látott lehetőséget az ellentmondás feloldására, az elvont elmélet és a mindennapi gyakorlat közvetlen összehangolására. Ezzel a felismeréssel indult az a jellegzetesen huszas évekre jellemző enteriőrtervezés, amelyben festő és építész egyaránt érdekelt. Leck fogalmazta meg a festészet és építészet lényegi különbségeit, hogy ezek isme-

Huszár Vilmos és Oud építész, 1920 körül

Huszár Vilmos: Lakószoba a voorburgi Bruynzeel házban, 1920

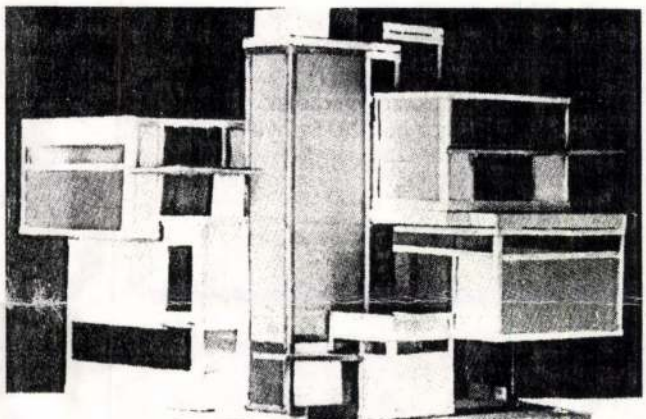

Theo van Doesburg — Cornelis van Eesteren: Makett a Rosenberg művészházhoz, 1923

retében egy korszerű művészi gondolkodás szellemében, egymás kiegészítői lehessenek. A festészet a természet plaszticitását síkba teszi át, míg az építészet valós térben síkokkal dolgozik. A festészet színekkel teret érzékeltet, az építészet színnélküli síkokból teret formál. Leck véleménye szerint az építész akkor érti meg tényleges hivatását, ha az épület konstrukcióját úgy alakítja, hogy minél nagyobb teret engedjen a festőnek, aki a színek térbontó erejével feloldhatja a szerkezet zártságát. Az ideális elképzelések és a valóság azonban még ekkor meglehetősen távol álltak egymástól. Az építészek koordináló vezető szerepe mellett a közreműködő festők ekkor kezdték meg szabadságharcukat a tervezői egyenjogúságukért.

Oud építész és Huszár Vilmos az érem két oldalát képviselik. Oud kötődése a De Stijl csoporthoz és folyóirathoz kezdettől fogva jóval lazább volt, mint a többieké. Soha nem írta alá a De Stijl egyetlen kiáltványát, manifesztumát, ezzel demonstrálva viszonylagos különállását az ott megfogalmazottaktól. A csoport vezérlő elveit kezdetben a már említett mondriani neoplaszticizmus, majd később Doesburg dinamikusabb művészetértelmezése határozta meg. A nézetkülönbségektől eltekintve mindkettejük rendszerének közös jellemzője az alapvetően konceptuális, gondolati megközelítés. Mondrian szerint a síkokból tevődő építészeti teret szimultán érzékelésünk a festészethez hasonlóan egyetlen síkká sűríti, ilymódon az építészetet is kezelhetjük a kétdimenziós síkrendszer statikus frontalitásában. Az építészetet tehát konkrét funkcionalitásából kiemelve elméleti problematikaként vizsgálta. Doesburg ugyan megpróbálkozott a táblakép kereteinek széttörésével, a mozgás, a negyedik dimenzió térformáló szerepének érvényesítésével, de az ő kísérletei is főként a konceptualitás tervekben gondolkodó szintjén mű-

ködött. Ezzel szemben Oud gyakorló modern építészként a hangsúlyt a funkcionális, gazdasági, technikai megoldásokra helyezte. Írásaiban a korszerű anyagok használata, a betonvázépítkezés, a szabványosítás, a korszerűbb alaprajz alkalmazása mellett szállt síkra. Prakticista szemléletével közelebb állt a Bauhaus iskola törekvéseihez, mint holland kollégáihoz. A De Stijl csoportból kilépése után számos vállalkozásban vett részt a Bauhaus szervezésében. Oud látott lehetőséget a festőkkel történő együttműködésre, hiszen Doesburggal több alkalommal is közösen dolgozott. De az építész vezető, meghatározó szerepéről soha nem mondott le, a festőt az építészeti koncepciónak alárendelt alkalmazott művésznek tekintette. Ebből adódtak azok a konfliktusok is, amelyek végül arra késztették, hogy megváljon a csoporttól.

Huszár Vilmos sajátos pályát futott be, míg a budapesti Iparművészeti Iskolában eltöltött rövid másfél év után a Műcsarnok és a Nemzeti Szalon szezonális kiállításainak fiatal kiállítójából, és a Hollósy kör nagybányai kurzusait látogató vendéghallgatóból a holland művészet legmodernebb szemléletű alkotóit tömörítő avantgard csoport egyik alapító tagja lett. A festői kifejezésben is óriási utat tett meg, amíg a naturális részletességgel megfestett portréktól és csendéletektől, a formai összefogottságot és szabadabb színhasz-

nálatot tükröző tájképeken át eljutott a látvány síkokra tördeléséig, majd az üvegablaktervek négyszögű síkokra osztott raszterfelületein keresztül a színes síkokból építkező absztrakt geometrikus olajfestményekig. Végül a tizes évek végén addig az elhatározásig, hogy felhagy a táblaképfestészettel, és olyan enteriőrterveket készít, amelyekben a szín kilép a festmény kereteiből és maga is téralakító szerepet játszik.

A színes térformálás csoportmunkájában Oud képviselte az építész megbízót és Huszár Vilmos a festő társművészt. Hogy barátságuk töretlen maradt — amelyről meleg hangú leveleik is bizonyságot tesznek — talán annak is köszönhető, hogy közös vállalkozásban sohasem vettek részt. Oud elsősorban Doesburggal dolgozott együtt mindaddig, míg egy viharos konfliktus ennek is véget vetett. Huszár Vilmos viszont *Klaarhamer*[11] építésszel, Jan Wils és Gerrit Rietveld Stijl művészekkel dolgozott együtt. Aktuális megbízásairól rendszeresen beszámolt Oudnak, a képeslapokon küldött rövid értesítések is arról tanúskodnak, hogy személyesen is gyakran találkoztak, tudtak egymás munkáiról, segítették egymást.

A továbbiakban — nyomon követve Huszár Oudnak írt leveleit, lapjait — Huszár Vilmos színes enteriőrterveivel, művészetelméleti gondolataival, témánkhoz kapcsolodó személyes közléseivel foglalkozunk.

Huszár a festői aktivitás mellett alkalmazott művészként is dolgozott. Röviddel hollandiai letelepedése után belépett a Hágai Művészkör építész-iparművész szekciójába. *Cees Bruynzeel* voorburgi faárúgyáros személyében pedig rátalált arra az ideális megrendelőre, aki nyitottan fogadta az új művészeti törekvéseket, és megtisztelő örömmel adott munkalehetőséget kísérletező művészeknek. Bruynzeel először üvegablakot terveztetett Huszárral saját házába, üzeme propagandaanyagát vele készíttette, s az 1918-as utrechti ipari vásáron Huszár tervei alapján készült reklámpavilonban mutatta be a cég termékeit. Az igazi feladatot a következő megbízás jelentette, amely nemcsak Huszár életművében, de a korai színes enteriőrtervezés történetében is fontos volt. Klaarhamer építésszel együtt a gyáros „Sasmajor" nevű családi házában a Bruynzeel fiúk hálószobájának megtervezésére szólt a felkérés. Huszár egy 1922 telén rendezett antwerpeni modern mvészeti kongresszuson számolt be a színes téralakítással kapcsolatos nézeteiről, s az említett hálószoba tervezési folyamatán szemléltette gondolatait. Az előadás szövegét elküldte Oudnak, s a kísérő diaanyagot is megmutatta építészbarátjának. Az enteriőrhöz készült előzetes tervek és a ténylegesen megvalósult belső tér lényeges eltéréseket mutat. A korábbi elképzelések szerint a szoba négy fala egymástól függetlenül négy különböző nézetre komponált látványt nyújtott. Ebben a tervezői gondolkodásban még erőteljesen a mondriani festői térszemlélet szigorúan egynézőpontú, a táblaképek analógiájára a falsíkokhoz statikusan viszonyuló közelítése érvényesült. A végül megvalósult enteriőr színalkalmazásában azonban a terveket meghaladó dinamikus komponálás szempontjai kerültek előtérbe. A színes bútorokat határoló falfelületeken Huszár úgy helyezte el a különböző méretű és színű derékszögű síkokat, hogy az egymásnak válaszolgató színek és formák kapcsolatot teremtsenek a szemközti falak között. Nem a falsíkokkal szemben álló szemlélőre épített, hanem a valós térben mozgó ember szimultán érzékelését vette alapul. Az egymásra vonatkoztatott színviszonylatok változatos térhatásaival foglalkozó festő egyre függetlenebbé vált az építész személyétől, s Huszár megtette az első lépéseket, hogy a belső tér aktivizálásának tudatos irányítója legyen.

Oudhoz hasonlóan a huszas évek elején Huszár Vilmos

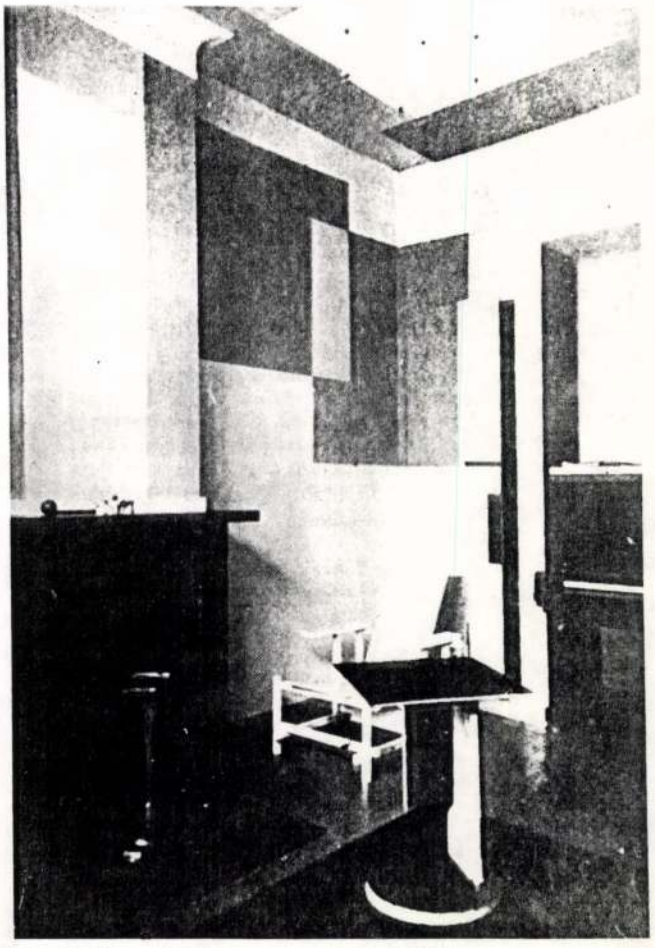

Huszár Vilmos: Til Brugman zeneszoba, 1924

is kilépett a De Stijl csoportból, de az ő távozásának elsősorban személyes okai voltak, hiszen szakmai elképzelései az évek során egyre inkább közeledtek Theo van Doesburg dinamikus művészetértelmezéséhez, amely a folyóirat alaphangját is meghatározta. 1922-ben együtt voltak Németországban a konstruktivista kongresszusokon, mindketten jártak a weimari Bauhausban, és a dada mozgalomhoz is szoros szálak fűzték mindkettőjüket. Ekkor tervezték meg az 1923-as dada előadókörutat Hollandiában, amelynek *Kurt Schwitters* is résztvevője volt. Huszár több olyan képes levelezőlapot küldött Oudnak, amelyen az a mechanikus árnytáncfigura szerepelt, amelyet ő konstruált a dada színielőadásokra. A fehér síkra vetülő színes árnyalak a művész kézi vezérlésére bábuként mozgott, miközben alakja változatos geometrikus kompozíciókat formált a vetítővászonra. A Doesburg által mozgó festészetnek elnevezett jelenség szervesen illeszkedett a korszak avantgard színházi kísérleteihez.

Huszár következő színes enteriőrterve nemcsak szakmai, de jelentős közönségsikert is hozott. Építész partnere a szintén Stijl tag Jan Wils volt, akivel voorburgi szomszédok és a Hágai Művészkörben is kollégák voltak. Közös munkájuk egy fotóműterem kialakítása volt. *Henri Berssenbrugge* hágai fotográfus pszichofotókat készített, speciális fényviszonyok között modellekkel dolgozott. Modern vizuális szemléletét már a stúdió környezetében is érvényre akarta juttatni, ezért fordult megbízással a Huszár-Wils művészpároshoz 1921-ben. Mivel az atelier elkészültekor nagyszabású meg-

Huszár Vilmos: Miss Blanche reklám, 1926—27

nyitót szerveztek, és a sajtó képviselőit is meghívták, ennek nyomán több írás is foglalkozott a megvalósult enteriőrrel. Ezekből értesülhetünk a színösszeállításról, és az összhatás fogadtatásáról. A szürke két árnyalatából kialakított padlózatra fekete, kék és málnapiros szőnyegek kerültek. A fal bázisszínei mellett (fekete, fehér, szürke) kis alapszínű foltok is megjelentek. Huszár az ablak felőli oldalon főként világos színeket, a szemközti falon sötétebb árnyalatokat alkalmazott. A nagyobb négyszögek kevésbé, a kisebb foltok élénkebb színűek voltak. A színes enteriőr az újdonság erejével hatott. Az egyik cikkíró szerint a tér olyan érzést keltett benne, mintha színekben fürdene. Doesburg egy Németországban felolvasott előadásában a De Stijl művészek legsikeresebb enteriőrjének tartotta a fotóműtermet. Oud közvetítése révén *Moholy-Nagy László* is üzenetet küldött Huszárnak, hogy az akkor éppen szerkesztés alatt álló „Új művészek könyvé"-be küldjön fotót az említett színes enteriőrről. A tranzakció sikeres lehetett, mert az antológia Huszár egy festménye mellett a hágai fotóműteremről is közölt fényképet. Huszár egy következő képeslapon arra kérte Oudot, hogy küldjön számára néhányat a megjelent MA művészeti folyóiratokból.

Huszár 1923-as levelei és lapjai rendszeresen informálták Oudot a Párizsban, *Leonce Rosenberg* L'effort Moderne elnevezésű galériájában szerveződő De Stijl építészeti kiállításról. Doesburg Huszárt és Rietveldet kérte fel a kiállítandó anyag összegyűjtésére és a tárlat megrendezésére. Rosenberg már a huszas évek elején személyes kapcsolatot kezdeményezett Doesburggal, ő adatta ki Mondrian filozófiai írásait[12] franciául, és folyóiratában fórumot teremtett a kortárs mvészet legjobbjainak. Három épületet is terveztetett Doesburggal, aki éppen Ouddal viharosan felbomlott művészi együttműködése miatt új partnerrel, a fiatal *Cornelis van Eesterennel*[13] dolgozott közösen. Az épületek egyike sem valósult meg, csak rajzok, színes tervek és modellek maradtak. Mondrian tüntetően távol maradt a kiállítástól, s az alapítók közül Robert van't Hoff és Bart van der Leck is hiányzott.

Az 1923-as évben egy másik jelentős eseményről is beszámolt Huszár Oudnak küldött értesítéseiben. A Berlinből érkező képeslap egy kiállítási tér modelljét ábrázolta. A nemzetközi művészeti seregszemle[14] megnyitóján Huszár az ún. „Berlin makett" alkotójaként vett részt. Partnere Gerrit Rietveld volt. A fennmaradt alaprajzokról és modellekről leolvasható, hogy a színes síkokkal ellátott falfelületek elhelyezése azt a célt szolgálta, hogy a nézőkre irányuló optikai hatások segítségével végigvezessék a tárlatlátogatókat a különböző téregységeken. A haladás irányát a falakon lebegő síkok színe, felületnagysága, más síkokkal történő összekapcsolódása, fedése iniciálta. Egy sárga vagy szürke vízszintes sáv a továbbhaladást sugallta, a hirtelen előbukkanó függőlegesen elhelyezett keskeny vörös téglalap, vagy a falról a padlóra átfutó fekete csík viszont megtorpanásra késztetett. A szín- és formaviszonyok fokozatos bonyolódása során lehetett el-

Huszár Vilmos: Miss Blanche reklámterv, 1926—27

jutni a leghangsúlyosabb térbe, ahol a Rietveld tervezte színes bútorok is megjelentek. Az egyes falsíkok találkozása sem jelentett akadályt, mert a sarkokra festett intenzív színekkel szabadon oldották a szerkezet zártságát. Huszár itt végre — bár csak egy makett elméleti tervszintjén — megvalósíthatta a korabeli színes enteriőrtervezők vágyát, hogy a konstrukciós meghatározottság helyett a színszervezés vegye át a téri mozgatás irányító szerepét. A Berlin makettnél az absztrakt kiállítótérben pusztán az alapszínek tudatos használatával aktivizálta a látogatók érzékeit, reakcióikat manipulálva eltervezett útvonalon vezette őket végig, hogy a téri- és színviszonylatok váltakozó szituációin keresztül a komplex befogadás élményével távozhassanak.

Rietveld szintén bútortervezőként volt szerzőtárs Huszár egy 1924-es enteriőrjénél, amely „Kompozició szürkében" néven ismert. *Till Brugman* dada költőnő hágai házában egy korábbi nappali szobát alakítottak át zeneszobává. A házban egyébként Doesburg, Schwitters és Mondrian is kifestett egy-egy szobát. Huszár radikális változtatásai nyomon követhetők, hiszen ismertek a nappalit előző állapotában megörökítő fotók. A polgári lakályosságot a huszas évek letisztult geometrikus formarendjével váltotta fel. A falakra áttetsző, egymást átfedő négyszögek variációit helyezte, s ezzel a zeneszobának szinte a valós tértől és időtől elkülönített lebegő hangulatot adott. A transzparencia kérdése foglalkoztatta akkoriban, hiszen az Oudnak küldött kiállítási beszámolójában is azokról az akkor bemutatott monotípiáiról írt, amelyekben az egymást változatosan átmetsző transzparens színes négyszögek és rácsos struktúrák kompozícióját alkalmazta. Valószínűleg németországi látogatásai során többször is láthatta az orosz konstruktivisták alkotásait, a Bauhaus festők — köztük Moholy-Nagy László — huszas években készült munkáit, ahol a transzparencia fontos szerepet kapott.

Huszár a huszas évek végén — valószínűleg a megbízói érdeklődés visszaesése következtében — elpártolt az enteriőröktől, és a reklámtervezés felé orientálódott. Plakátokat, prospektusokat tervezett, évkönyvek és alkalmazott művészeti folyóiratok arculatát határozta meg. Grafikai munkásságának legmarkánsabb darabjait 1926-27-ben készítette a rotterdami Vittoria Egyptian Cigarette Compaigne megbízásából. Nem kizárt, hogy az akkoriban Rotterdam főépítészeként dolgozó Oud szerezte neki a munkát. A Miss Blanche cigaretta régi reklámsorozatának modernizálására szólt a felkérés. Hollandia szerte népszerű volt az utcai reklámstandokról és falragaszokról ismert, lovaglóöltönybe bújtatott női figura, aki a régi édeskés megjelenés helyett — a szögletes formáktól — sportosan modern karaktert kapott. A reklám és képzőművészet kapcsolata elméleti síkon is foglalkoztatta a művészt. Több cikkben is megfogalmazta, hogy a festészetben kiforrott, újszerű képi fogalmazás eszköztárát a reklám világában is alkalmazni kell. A modern életforma, a korszerű építkezés következtében megváltozott utcakép már nem nyúlhat azokhoz az elavult romantikus-realista reklámsémákhoz, amelyek egy meghaladott szemlélet maradványai. Mindennapi környezetünk korszerűsítésének átfogó programjában a tömegekkel kommunikáló reklámvilágnak is meg kell újulnia.

Huszár itt olyan alapgondolatokat fogalmazott meg, melyek századunk lényegének alapvető megértéséről tanúskodnak.

JEGYZETEK

1. A levelek és képeslapok a Holland Építészeti Intézet (Nederlands Architectuur Institut) tulajdonát képezik. Köszönet illeti *Jean-Paul Baetent* azért, hogy a másolatokat a Magyar Építészeti Múzeum rendelkezésére bocsátotta.
2. *Oud, J. J. P.* (1890—1963) 1917 és 1922 között a De Stijl tagja. A huszadik század holland építészetének jelentős alakja. A korszerű technológia, a modern anyagok alkalmazása, a funkció, a gazdaságosság, az alaprajzi megoldásokban a kényelmes, humánus emberi környezet megteremtésének célja vezérelte. Egy ideig Rotterdam főépítészeként dolgozott.
3. *Huszár Vilmos* (1884—1960) Budapesten született, másfél évig a Magyar Királyi Iparművészeti Iskola vendéghallgatója volt. A Nemzeti Szalon és a Műcsarnok fiatal kiállítójaként kezdte festői pályáját, közben Münchenben, Nagybányán tanult. 1906 decemberétől Hollandiában élt. Megnősült, családot alapított, és a holland kulturális-művészeti élet ismert tagjává vált. Ő is egyik alapító tagja volt az 1917-ben alakult De Stijl avantgard folyóirat köré szerveződött, progresszív művészeti mozgalomnak. Változatos pályáján festőként, alkalmazott művészként, enteriőrtervezőként, a kísérleti színház egyik fontos alakjaként tevékenykedett. Életműkiállítását 1985-ben mutatta be a Magyar Nemzeti Galéria.
4. A De Stijl (A Stílus) elnevezésű avantgard művészeti folyóirat 1917-ben jelent meg először Leidenben. Főszerkesztője és a mozgalom szervezője Theo van Doesburg volt. A festőkből és építészekből álló művészcsoport célja a modern, elvont képi kifejezés művelése és elméleti megfogalmazása, széleskörű népszerűsítése a folyóirat hasábjain. A korszerű 20. századi gondolkodás képviselőiként feladatuknak tekintették az absztrakt fogalmazás tudatosítását. A lap 1931-ig, Doesburg haláláig működött. A lap köré csoportosult mozgalom tevékenységét 1986-ban a Magyar Nemzeti Galéria és a Hágai Gemeente Múzeum közös kiállítása mutatta be.
5. *Doesburg, Theo van* (1883-1931) holland festő, építész, teoretikus, a De Stijl szervezője, szerkesztője. A lap nemzetközi elismerése és az európai avantgard mozgalmakhoz kapcsolódása elsősorban neki köszönhető. Halálával a lap is megszűnt.
6. *Mondrian, Piet* (1872-1944) holland festő, a neoplaszticizmus megteremtője, a geometrikus képi absztrakció következetes híve. Elméleti munkásságával és művészi aktivitásával a De Stijl folyóirat és mozgalom létének bázisa volt. 1919-től Párizsban élt, majd Londonban és Amerikában. New Yorkban halt meg.
7. *Leck, Bart van der* (1876—1958) holland festő. 1917—18-ban a De Stijl tagja. A monumentális művészetről vallott nézeteivel és absztrakt geometrikus festményeivel Mondrian, Doesburg és Huszár korai alkotásaira hatott. Legtöbb műve az otterlói Kröller—Müller gyűjteménybe került.
8. *Wils, Jan* (1891—1972) holland építész, a De Stijl tagjaként számos vállalkozás részese volt. Van Doesburg és Huszár Vilmos több épületéhez készített színes enteriőrterveket.
9. *Hoff, Robert van't* (1887—1979) holland építész, 1917 és 1920 között de Stijl tag. Huis ter Heideben A. B. Henny számára tervezett villájában a korszerű betonépítkezés technikai lehetőségeit valósította meg. Munkája a tagság egyöntetű elismerését vívta ki.
10. *Rietveld, Gerrit* (1888—1964) holland bútortervező, építész, 1918-tól de Stijl tag. Színes bútorai, belső terei, híres, máig is fennálló Schröder háza a De Stijl tiszta, lényegre koncentráló látásmódjának hiteles kifejezői.
11. *Klaarhamer, P. J. C.* (1874—1954) holland építész, bútortervező. Rietveld tanára, Van der Leck barátja. Huszár Vilmossal több vállalkozásban is együttműködött.
12. *Mondrian, Piet:* Le Neo-Plasticisme, Principe general de l'equivalence plastique. Paris 1920.
13. *Eesteren, Cornelis van* (1897-?) holland építész. 1922-ben Weimarban találkozott Van Doesburggal, ettől kezdve rendszeresen együtt dolgoztak. Részt vett a De Stijl párizsi építészeti kiállításán, és Rietvelddel együtt aláírta a lap 4. kiáltványát. 1930—47-ig a CIAM elnöke volt.
14. *Huszár Vilmos:* De Reclame als Beeldende Kunst. i10. 1927. 1. évf. 5. sz. 161—163. old.; De Reclame, 1929. 8. évf. 4. sz. 167—179. old.

1990

HUSZÁR Vilmos

Pavilon 5. (1991)

Huszár Vilmos

Magyar Nemzet
1985. III. 19.

Huszár Vilmos emlékkiállítása

a Magyar Nemzeti Galériában

TÍZ ÉVVEL EZELŐTT megjelent *Magyar művészek az európai avantgarde*-ban című könyvének Huszár Vilmosról szóló fejezetét *Passuth* Krisztina azzal kezdi, hogy Huszár méltatlanul elfeledett művész szülőhazájában is, Hollandiában is. Lelkesen üdvözölhetjük tehát a segítőkész holland félnek köszönhetően a Nemzeti Galériában mintaszerűen megrendezett Huszár-emlékkiállítást: igazán érdekes művészegyéniséget ismerhetünk meg most már nem csupán a szakirodalom, de művei alapján is, és együttal kevesebb közelmúltunk felfedezésében a fehér folt.

Huszár Vilmos életműve — egy rövid periódust leszámítva — nem igazán jelentős. Ez a rövid periódus azonban egybefonódik a modern művészet egyik legutópisztikusabb világátformálási kísérletével, a *De Stijl*lel. A Stijl-művészcsoport tagjai, talán még határozottabban, mint a Bauhaus művészei, a képzőművészet belső logikájából kikristályosodott teóriát próbálták alkalmazni — hogy azt ne mondjam: ráerőszakolni — a mindennapi életre. Elképzeléseiket egyaránt jellemzi a szociális igazságtalanságokkal perlekedő munkáslakás-építés elképzelése, és a rendkívül konok, zárt, szinte használhatatlanul merev, luxuriózus interieur-képzés.

Ami mesterünk, Huszár Vilmos indítását érzékelteti: dekoratív festőnek tanult idehaza és életművének legfontosabb állomásai alkalmazott művekhez kötődnek azután. Két korai, szerencsésen a kiállítás legelejére helyezett grafikája, az *Ágyúk* (1914) és a *Bertie huszár arcképe* (1910—1913) mutatja érzékenységét. Ez a két rézkarc érzékelteti, hogy mennyire ért a szerkesztéshez, konstruáláshoz, menynyire nem fél az ürességtől, a tértől — a szecesszió megérintette őt, de nem csábította a formák burjánzása felé —, s végül, hogy milyen alapvető hatással volt rá, Hollandiába érkezvén, Van Gogh művészete. A várbeli kiállítás első szakasza épp ezeknek a bécsi szecessziónak beoltott, dekoratívvá változtatott, Van Gogh-ihlette Huszár-képeknek a felsorolása.

EZUTÁN KÖVETKEZIK minden átmenetet nélkülözve, de nem logika nélkül a De Stijl-korszak. Modrian, a teoretikus művészetű mester egyetlen fa-motívumon dolgozott sok éven át, míg elérkezett a képkonstruálás, a kommentár nélküli vizualitás olyan tisztaságához, ami azután művészetét mércévé tette. Huszár nem ilyen elszánt. Neki szüksége van fogódzókra, kompozícióihoz mindig alcímet is fűz (*Fehér fej, Kalapács és fűrész, Korcsolyázók*). Szüksége van arra, hogy valamiféle relációt tételezzen fel vagy fedezzen fel a hűvös, kiegyensúlyozott, megkonstruált, geometrikus képi világ és a számunkra adott látványvilág között. Így az ő De Stijl-periódusa hamarosan le is zárul, újra „hagyományosabb" képeket fest, csendéleteket elsősorban. S csak élete utolsó éveiben jut el olyan megszerkesztettségű, olyan logikájú kép-építéshez, amelyből most már következhetnék egy konstruáló-konstruktivista periódus — ha még időszerű lenne.

De talán nem a legméltóbb Huszár Vilmost kizárólag, mint festőt, megpedig, mint nem igazán kiemelkedő festőt értékelnünk. Alkalmazott művészi tevékenysége — s egyáltalán az a mód, ahogyan az alkalmazott művészethez közeledett — sokkal figyelemreméltóbb. Tegyük meg csak azt a legegyszerűbb összevetést, hogy egymás mellé helyezzük a már említett *Kalapács és fűrész* című, 1917-es festményét, és a *Miss Blanch* cigarettareklámjait a húszas évek második feléből. Akár a komponálásmód meggyőző, figyelemfelhívó egyszerűsége, akár a színeknek a fehér-sárga-piros színskálának az az ökonomikus használata emezeken, a reklámokon, elképzelhetetlen lenne az előzmény, a festmény nélkül.

UGYANILYEN JELENTŐS a *Mechanikus táncfigura* című, a tizes évek végére datált, s most rekonstruált formában kiállított műve, illetve a mögötte meghúzódó gondolatrendszer. A teljes mértékben az emberi irányítás alatt tartott mozgás és színjáték adekvát a Bauhaus színházkísérleteivel és jelzi azt az erőfeszítést, amely a technika csodáinak, például a filmnek, más területeken is egyenértékű megvalósulásokat keresett.

Huszár Vilmos üvegablaktervei, iparművészeti tárgyai, így szövettervei, tipográfiái, reklámjai a húszas évek legjelentősebb ilyen jellegű művei közé tartoznak Európában. Festészetét az általa képviselt művészet és személyes alkata közötti konfliktus hamar felmorzsolta. Belsőépítészeti, interieur-képző tevékenysége pedig egy forradalmak utáni válságidőszak terméke, amikor a művész használhatóbb ideológiák híján a maga teóriáit akarta rákényszeríteni társadalmára. Talán ezzel függ össze Huszár későbbi elfeledése; s ennek következménye az is, hogy a művészettörténeti érdeklődésen kívül Huszár Vilmos tevékenységét csak mint képzőművészeti kuriózumot hajlamos a nagyközönség fogadni és elfogadni.

Bán András

sincs itt vetemedésről — tette hozzá feddőleg. Ilyen pánt viszont nála nincs. Úgyhogy most szakértő módon felveszi a hibát — tulajdonképpen ez a dolga — és majd újra értesítenek, amikor a kívánatos alkatrész birtokában megjelenik az újabb mester, hogy pontot tegyen az ügy végére, és becsukhassam végre a szekrényt. Érzékeny búcsút vettünk egymástól, miközben szerény lehetőségeimhez képest igyekeztem honorálni fáradságát. Azóta újabb két hét telt el. Ma a legnagyobb örömömre ismét jeles cég levelére bukkantam a postaládámban. Fiyelmes tudósítást arról, hogy javításhoz szükséges alkatrészt — azaz a modern zsaért — a gyártótól megrendelték, kérik a türelmemet, míg megérkezik. Akkor majd újra értesítenek és kiszállnak. S az orvosi táskában nyilván benne lesz ez a különleges alkatrész, amit minden vaskereskedésben lehet kapni. Viszont az is igaz, hogy a vállalat nem szaladgálhat minden vacak zsanérért az üzletbe. Arra pedig nyilván nem gondoltak, amikor a garanciális javítást vállalták, hogy valaha is szükség lesz ilyesfajta bizgentyűre. Az ember nem gondolhat mindenre.

Nem elégedetlenkedem. Sőt! Meg vagyok hatva. Felemelő érzés, hogy ennyi ember, ilyen hosszan, ilyen fiyelmesen, mondhatni költséget és fáradságot nem kímélve foglalkozik az ügyemmel. S nyilván nemcsak az én ügyemmel. Külön öröm, hogy ezenközben nem menekek tönkre. Nyilván szolid nyereséget is inkasszálnak. s dolgozóiknak jutalmat fizetnek április negyedikén, novemper hetedikén, valamint a költségvetési év végén. Hogy garantáltan lesz-e kedvük tovább fáradozni a lakosság szolgálatában.

(b. p.)

gyon is központosítottan felépített Ganz-MÁVAG-ot alaposan átszervezik. Szinte a gazdálkodás valamennyi területén *megszüntetik a „közös kalap" elvét.* Az a gyáregység például, amelyik a jövőben gazdaságtalanul termel, ezentúl viselni kénytelen rossz munkájának következményeit: „mentőövként" nem vonnak el a többiektől pénzt. Nem lesz tehát kiegyenlítő kassza, de terveznek másféle pénzügyi hidakat. Nem mondanak le például arról, hogy a technológiai fejlődéshez, szükség szerint, átcsoportosítanak belső forrásokat. A beruházási összegekért azonban *versenyeztetik a gyáregységeket:* amelyik a legjövedelmezőbb, a leggyorsabban megtérülő befektetést ajánlja, az kapja a pénzt. Az önállósodással együtt jár a bérfejlesztésnek és a teljesítménynek az összekapcsolása is.

Béremelés a műszakiaknak

Könnyen előfordulhat, hogy a Ganz-MÁVAG-nak lesznek majd olyan egységei, amelyek esztendőkön át nem növelhetik dolgozóik jövedelmét. Ugyanakkor a nyereségesek bérszínvonalukkal jócskán előbbre rukkolhatnak. Látszólag természetes dolgok ezek — legalábbis a külső szemlélőnek. Csakhogy eddig a Ganz-MÁVAG szerény mértékben differenciálta a jövedelmek, a belső erőforrások elosztását. A már említett „közös kalap" elv hatott: a belső, tényleges teljesítményen alapuló megméretéssel nem nagyon törődtek.

A vállalati reform lényege most éppen az, hogy valóságos *önállóságot* adnak a gyáregységeknek. Olyannyira, hogy egyik-másik üzemükből *leányvállalatokat* szerveznek. Hangoztatják, hogy nem az új cégeknek kell majd hasonlítaniuk a névtáblát érintetlenül

Huszár Vilmos, festő

VADAS JÓZSEF: **Képzőművészet**

Huszár vágások

Huszár Vilmos Budapesten született 1884-ben, ugyancsak a fővárosban végezte tanulmányait az Iparművészeti Iskolában a századfordulón. Mint szinte minden magyar festő abban az időben, ő is megfordult Nagybányán. Aki eljárt a *Nemzeti Galériában* rendezett gyűjteményes kiállításon az *Önarckép feleségével* című kép előtt, az megállapíthatja: mestereitől tökéletesen elsajátította azt az emelkedett naturalizmust, amelyet Thorma János és Ferenczy Károly vitt tökélyre. A *Reggeli a kertben* pedig arról tanúskodik, hogy a fiatal nagybányai festők, az újító neósok táborában már igen korán magáévá tette azt a fajta dekoratív posztimpresszionizmust, amellyel Czóbel Béla tűnt fel a Nyolcak művésztársaság rebelliót kiváltó tárlatain. Azaz: Huszár Vilmosnak minden tehetsége és érzékenysége adva volt ahhoz, hogy a német akadémiákról és a francia szabadiskolákról érkező szellemmel járuljon hozzá a magyar piktúra felszabadításához. De ő nem ezt tette. 1909-ben letelepedett Hollandiában és holland festő lett.

A hágai Gemeentemuseum és más holland gyűjtemények jóvoltából immár mi is láthatjuk: hogyan zajlott le ez a ritka asszimiláció, amelynek során a nyugateurópai szemmel akkor még provinciális magyar művészet neveltjéből nehány év alatt a legavantgardabb irányzatok közé tartozó De Stijl-mozgalom egyik vezéregyéniségévé fejlődött. Huszár Vilmos 1905—1906 fordulóján fél évet Hollandiában töltött. Utóbb megfordult Londonban és Párizsban is. De hiába. Van Bremmel műkritikus egy életre magához láncolta. Ő hívta fel a figyelmét Van Gogh-ra, akinek neve Hollandiában akkor egyet jelentett a modern művészettel. Huszár nemcsak a leveleit és benne a gondolatait ismeri meg; *Naplemente* vagy *Táj Almen környékén* című képeinek tanúsága szerint tanul is ettől a zaklatottan vehemens festészettől. A hatás olyan erős, hogy 1915-ben *Vincent* címen képet — igaz, nem jó mű — szentel a nagy elöd emlékének.

Huszár nem csupán a magyar piktúrából katapultált huszárvágással. Hasonló — ha ugyan nem nagyobb — fordulatot hajtott végre új hazájában is. Az érzelmi hevületű látványfestészetet rövid idő alatt objektív karakterű absztrakcióra cserélte fel. 1917-re Huszár már konstruktivista; a festő Mondriannal és Doesburggal, az építész Rietvelddel és Ouddal együtt alapítója a De Stijl-mozgalomnak, amely, mint kiáltványában olvashatjuk, minden hagyományos kifejezési formával le akar számolni a szellemi megújulás érdekében.

Egy világ választja el tehát egymástól Huszár korai, illetve konstruktivista korszakát. Kevés azt mondani, hogy az első művek próbálkozások, amelyekben Huszár éppúgy tanítványául szegődik a bécsi szecessziónak (*Meztelen lány*), mint a francia szimbolizmusnak (*Fekvő nő*). Nem a még feladatát kereső ember ügyes kísérleteit váltják fel az érett stílus mind teljesebb produktumai. Többről — radikális fordulatról — van szó. A konstruktivizmus könyörtelen szembehelyezkedés a múlt módszerével, amely a világ látható szépségeiből merített eszményt. Mondrian és Doesburg ugyan szintén a látványból indul el, de olyan elvont képletekhez érkezik, amelyekben már hiába is keressük az ihletö élményt. Amikor az ő iskolájukhoz kapcsolódik, Huszárnak is szakítania kell a klasszikus örökséggel.

De nem tud. Legalábbis nem egyértelműen. Ez teszi esendővé és érdekessé a művészetét. Ha alaposan megnézzük konstruktivista festményeit, meglepődünk: a sárga, piros, kék, fehér, fekete és szürke elemek mögött egyszer korcsolyázók, máskor szerszámok rejtőznek. Huszár a mértani idomok között a lehető legtermészetesebb módon helyez el emberi arcot. Más szóval: ez a festő nem következetes. Nem tud azonosulni harcostársai azon felfogásával, hogy a műveknek a világegyetem alapvető összefüggéseit kell megjeleníteniük. Nem igazi konstruktivista, hiába készít színesre festett bútorokat, szegletes lámpákat és zonalzóval kiegyenesített enteriöröket. Festőként sosem elvont; *Alvó nőt*, *Táncospárt* örökít meg kompozícióiban, amelyek kedves témavilága és hideg formanyelve bizarr egyveleget alkotva ütközik meg egymással.

A De Stijl emblémáját ő rajzolja, de ez nem akadályozza meg abban, hogy a harmincas évektől ismét figurális képeket fessen; s a realizmushoz való visszatérést csak átmenetileg szakítja meg az ötvenes években egy rövid periódus nonfigurációja. A következetlenség tény; a stílusbizonytalanság látható, de vakság volna a gondolatot itt berekesztenünk. Huszár bizonytalanságai és következetlenségei ugyanis figyelmeztetések. Méghozzá fontosak. Ő, aki aktívan részt vett a konstruktivizmus harcaiban, akaratlanul is tiltakozik. A tan technicizmusa, dogmatizmusa, voluntarizmusa ellen. Ez a tiltakozás közvetett; pongyolaságában nyilvánul meg. Huszár nem olyan erős egyéniség, mint például Mondrian. De, úgy tetszik, emberibb szellem. Ezért nem tudott csupán háromszöget festeni. Ez az ő legjelentősebb huszárvágása.

Vada

Élet

13.
XXIX/34

egyetemen a
e jó barátok
hogy Endri
nisták regé-
pen csak a
vé, de talán
ták léte. És

E

elháborította

barátságunk
bitunk, akik
i fakultáson.
ènet izgatott,
régészet és
k kezdetben
kkal később
korra azon-
klasszikusai-
Ságvári szo-
arra, hogy
másokat is
zelleme. Tu-
ának hittem
kor harmad-
ta, hogy lép-
bárt balszár-
ható előadó
tszervezetek
ılmi hagyo-
ékről, 1848-
tettem, hogy
ettem volna
okzatossága.
ni diákmoz-
t különböző
keresztül ezt
csak az én,
, hogy ma-
bárttag. Per-
et regényes-
tem átélni a
a Martino-
embe kisre-
Öz Pálról.
öltettem, és
elessége-e a
etét adni az
ftam meg

ütése ellen. Nem tudtam, mit is mondjak, ha olyan mondatokat vagy bekezdéseket akar kihúzatni, amelyeket fontosnak tartok.

Aggodalmaskodva nyitottam be a nagy kétszárnyú ajtón. Szemben, igen hosszú íróasztal mögött ült ő: a főszerkesztő. Jöttömre felállt. Magas ember volt, de azt hiszem, akkor még magasabbnak láttam, mint amilyen valóban.

Bemutatkoztam. Derűsen, mintha egyenest örülne, úgy nézett rám. És így fogadott:

— Á, te vagy az Öz Pál.

Kezét nyújtotta. Némán fogtam kezet.

— No ülj le. — Szék állt vele szembe az ügyfelek részére. Elfogódottan ültem le, már ő is ült a karosszékben.

— Mondott már valamit Aurél az elbeszélésedről?

Én habozva kezdtem:

— Kérem szépen, főszerkesztő úr...

A szavamba vágott:

— Ha én tegezlek téged, te se urazz. Írók vagyunk.

— Köszönöm, Lajos bátyám — mondtam, és vártam az ítéletet. Az a mondat pedig feledhetetlen, amelyet Zilahy mosolyogva így fogalmazott:

— Ide hallgass. Én nem vagyok se rendőr, se detektív, se bíró és legkevésbé ügyész, tehát engem nem érdekel, hogy te szocialista, kommunista, szadista vagy mazochista vagy. De, ha én a te kellemesen megírt elbeszélésedet leközlöm, akkor engem okvetlenül kommunista-szimpatizánsnak fognak tartani.

Azt hiszem, nagyon mélyet sóhajtottam és ezt válaszoltam:

— Lajos bátyám, én ezt nem tudnám másképpen megírni.

Mire Ő:

— Nagyon rossz véleménnyel volnék rólad, ha másképpen is meg tudnád írni. Majd, ha már megjelent, akkor azt is elmondom, miféle kifogásom van ellene, ez azonban nem lehet akadálya a publikációnak. Tehát a jövő héten jön. Én meg majd hülyének tettetem magamat az illetékesek előtt. Néha szükség van az ilyesmire.

Amikor már az ajtónál voltam, utánam szólt:

— Ja, nem is mondtam. Gratulálok. Örülök, hogy itt nálunk jelenik meg.

Ilyen volt Zilahy Lajos. Hamarosan én is rájöttem, amit nem egy fiatal író már tudott, hogy ez a sikeres író, minden jobboldali befolyását felhasználta, hogy a baloldali íróknak lehetőséget teremtsen a megjelenésre.

Ezzel a hetiregénnyel azután már frónak számíthattam. Tudomásul vehettem, hogy sokaknak tetszett, holott még nagyon is tapogatózás volt az elbeszélő próza lehetőségei között. Történelmi elvétések is bőségesen akadtak benne. Ezekre Eckhart Ferenc hívta fel a figyelmemet. De, ahogy eleve ígérte, utólag Zilahy is elmondotta kifogását. Ez így hangzott:

— Ebben a regényben két jogász szerepel: egy huszonöt éves és egy hatvanéves. A huszonöt évest ismered, de fogalmad sincs a hatvanévesről. Ezért az érdekes történetben elrekedt egy valódi jó regény. Ezt azonban csak hatvanéves korod táján tudod majd megírni.

Igaza volt. Adósnak éreztem magam azzal a regénnyel, amelynek az „Emberi kötelesség?" csak az ígérete volt. — Hordoztam magammal a témát, újra meg újra elmeséltem magamnak. Jó húsz évvel később hangjátékot formáltam belőle. Akkor kapta „A világosság gyermekei" címet. De más

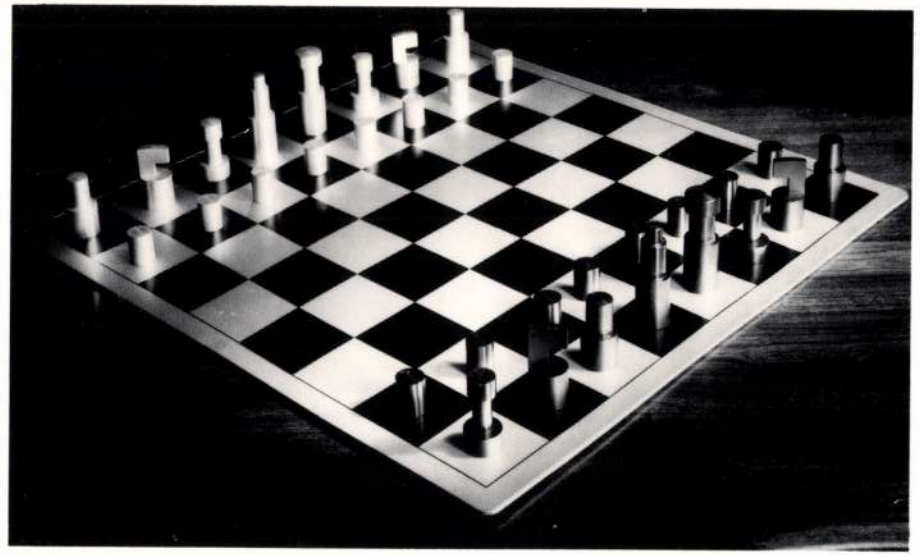

'De Stijl' Chess Set, Vilmos Huszar. 1921.

Matignon Gallery Inc., Paul Kovesdy, Director
European Avant-Garde from 1916 until 1938.
897 Madison Avenue (at 72nd St.), New York, N.Y. 10021
(212) 628-6886, 737-4563.

De Stijl and Related Artists

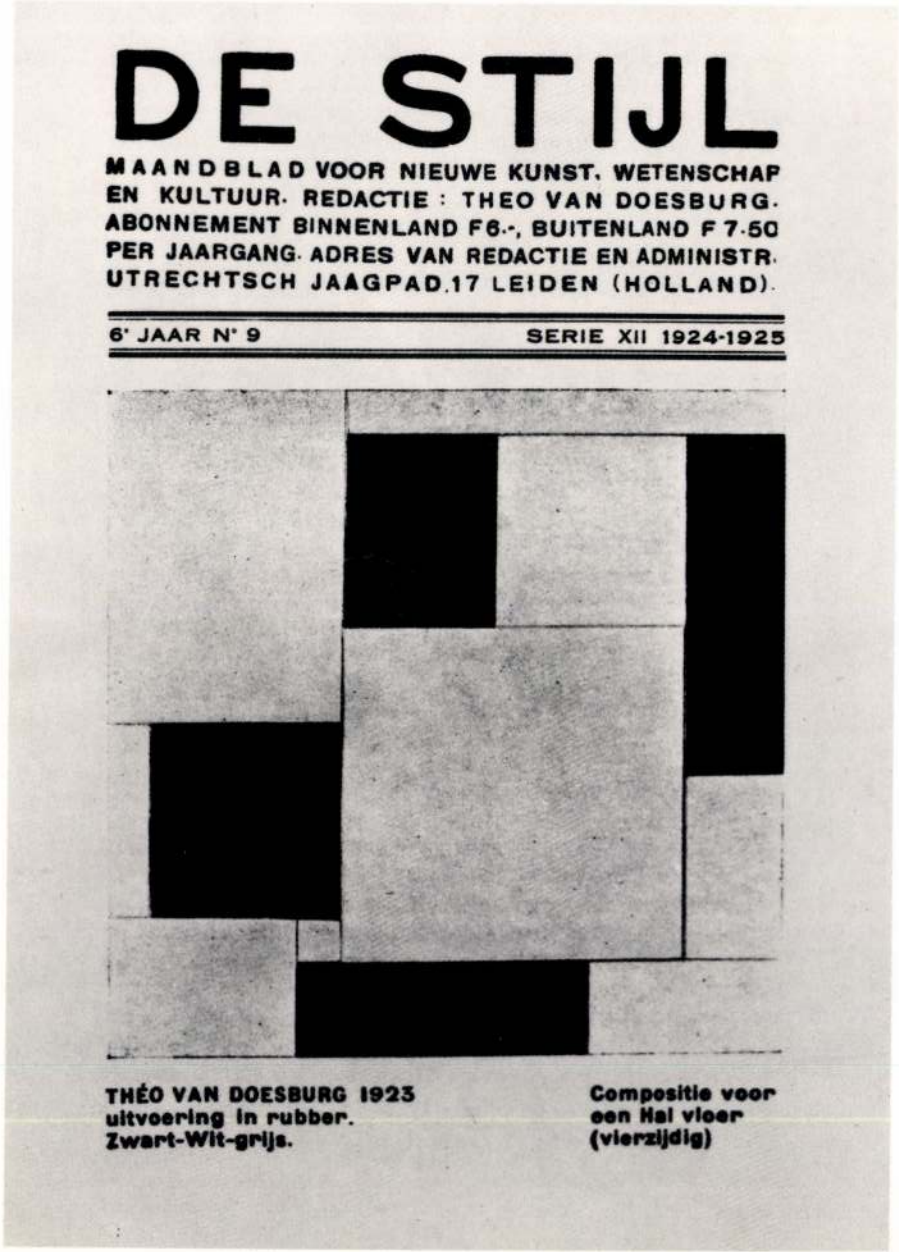

Van Doesburg

Ebneth

Huszar

Van Der Leck

Van Leusden

Loeber

Maes

Mettman

Vantongerloo

Van Der Zweep

Matignon Gallery, Inc.

Oct.-Nov. 1983

De Stijl and Related Artists

"The Dutch group, 'De Stijl' has been formed to draw conclusions in modern art, and to solve general problems in practice...

Our purpose is construction, ie; the organization of means into unity... In a joint effort, we have studied architecture as a unit which, (technology and industry excluded in this case) comprises the principles of forms of all the arts, and we have found that our final conclusion has led to the creation of a new style..."

From: The First International Congress of Progressive Artists; Düsseldorf, May 29 - 31, 1922.

The De Stijl, which was founded in 1917 by van Doesburg, Mondrian, Huszar, Van Der Leck, Vantongerloo, etc. was the Dutch counterpart of the Russian Suprematist and Constructivist movements. The work of the artists of the De Stijl was also known as 'Neo-Plasticism.' The avant-garde artists of under-developed, feudalistic Russia, and those of affluent, bourgeois Holland essentially arrived at similar artistic conclusions.

It is interesting to note that, unlike other avant-garde movements, De Stijl was not the outgrowth of a politically polarized society. The poise and placidity of the De Stijl artists, as opposed to their Russian counterparts, stems from the fact that the Russians had to first destroy, struggle and experiment in order to crystalize the Suprematism of Malevich and Kliun, and the Constructivism of El Lissitsky and Rodchenko. The Dutch artists, skipping the preceding stages, started from here: they immediately began construction with *color* in their paintings.

Mondrian writes..."Natural colors are intensified in 'Neo-Plasticism,' not only through their reduction to primary colors, but also by appearing as planes... Painting usually depicts plasticity by emphasizing squareness, it creates space on the surface... These planes, through their extensions (line) and tonal value (color), have the capacity to create space without the use of perspective..."

At this point, the De Stijl artists began their relationship with the "absolute art," i.e. architecture, whose boundaries they extended outwards into such fields as city-planning, environmental design etc. and inwardly to interior design and furniture design, etc. Thus, the De Stijl became the direct anticipation of everything that the famed Bauhaus was to realize so successfully in the succeeding years.

It has always been my belief that dealing in art is also an obligation to disseminate culture. This belief has determined the policy of our gallery ever since its opening.

In exhibiting the works of the European Avant-Garde artists of a bygone era, we are presenting to the public significant contributions to the development of modern art. These art works have an unquestionable aesthetic and monetary value, regardless of whether or not their creators are presently "well-known" or unknown to the general public.

The artists shown in this exhibition worked within, or were closely related to the Dutch trail-blazing movement: De Stijl (The Style).

Paul Kovesdy, Director

Vilmos Huszar

(b. 1884, Budapest, d. 1960 in Hierden, Holland)

Vilmos Huszar emigrated to Holland, settling in Voorburg in 1905. His participation in the founding of the De Stijl was from the movement's initial stages. He designed the logo for the magazine *De Stijl*, and was prominent in its polemic both as a painter and as a theorist.

In 1918, Huszar designed color applications for bedrooms of the Bruynzeel house in Voorburg. His collaboration with Piet Zwart on furniture designs began in 1920-21 although he was to leave the De Stijl in 1923. The same year, Huszar collaborated again with Gerrit Rietveld on an exhibition interior for the Greater Berlin Art Exhibition. Throughout the rest of his life, Huszar continued to work with the De Stijl concepts in both painting and graphic design.

Theo van Doesburg

(b. 1883 Utrecht, d. 1931, Davos, Holland)

Theo van Doesburg (real name C.E.M. Kupper) worked as both a painter and an art critic for the magazine *Eenheid* before forming the "Sphinx" group in 1916 with the architects J. Oud and J. Wils. In 1917, he founded the De Stijl with Piet Mondrian, as well as the magazine *De Stijl*. Van Doesburg's projects dating from this period include: the collaboration with Oud on a house design in Noorwijkerhout, a monument design in 1919 and in 1920, an architectural project in Drachten.

Van Doesburg visited Berlin in 1921 and the Bauhaus in Weimar where he began teaching in 1922. During this period, he was influenced by meeting Hans Richter and other Dadaist writers and poets. In 1923, he exhibited his architectural projects with Van Eesteren and Gerrit Rietveld at Galerie l'Effort Moderne in Paris, and in 1924, in Weimar. He began his first studies for town-planning and contra-compositions and exhibited works again in 1925 in Nancy. 1926 saw the publishing of the manifesto of "Elementarism" and the beginning of his collaboration with Jean Arp, and Sophie Taeuber-Arp on the interiors of the Café Aubette in Strasburg.

In 1929-30, van Doesburg built a house in Meudon and became an associate publisher for the magazine *L'Art Concret*. Van Doesburg's influence on the De Stijl movement is widely known. His extroverted stylish figure, (he often wore full evening dress including top-hat and gloves to lectures and readings) is remembered as a spokesman for the group, leading it to prominance in Paris, Weimar, Amsterdam and other cities.

George Vantongerloo

(b. 1886 Antwerp, d. 1965 Paris)

After studies at academies in both Antwerp and Brussels, George Vantongerloo was wounded and imprisoned in the Netherlands during the first World War. In 1916, he met van Doesburg and in 1917 began his collaboration with the De Stijl group. Vantongerloo was one of the first to sign the De Stijl manifesto and was employed by the magazine from 1917 until 1922.

Vantongerloo began his first abstract sculptures in wood in 1917. From 1919 until 1927, he lived in Menton, France, during which time he took part in the first exhibition of the "Art Modern" group in Antwerp. In 1927, he moved to Paris, where he continued his work, which included the preparation of a design for the Schelde-Bridge project in Antwerp. He also exhibited in Paris, and in 1931, began the "Abstract-Creation" group with Herbin.

Until 1937, Vantongerloo kept his work relatively within the principles of horizontal-vertical composition he had helped develop with the De Stijl group, although, in 1937, his work began to show his interest in curvilinear concepts. In 1949, he exhibited 60 works with Max Bill and Pevsner in the Kunsthaus in Zürich. Vantongerloo's work continued to be exhibitied in shows such as "Art Concret" in Zürich in 1960, and in the Biennale of Sculpture of the same year in Paris.

Bart Van Der Leck

(b. 1876, Utrecht, d. 1958 Blaricum, Amsterdam, Holland)

During his youth, Bart Van Der Leck studied art at the State School for Decorative Arts and the Academy of Fine Arts in Amsterdam. In 1905, he made illustrations for the book "Hochlied" in collaboration with P.J.C. Klaarhamer. From 1910, van Der Leck's work developed to accentuate squares with color. In 1914 he made his first stain-glass windows and in 1916, his work reached a peak of stylization in his well-known "Storm" and "Harbor Labor" paintings.

In 1917, Van Der Leck produced his first real abstract compositions, as well as designs for interior environments. The same year, he began his collaboration and participation with the De Stijl movement. In 1918, his work reflected innovations in elementary figurative abstractions, and from 1919 until 1928, his designs were produced for textiles and other weaving techniques.

In 1934, Van Der Leck created interiors with color-diversion, and began to produce his designs in ceramics. From 1940-41, he illustrated several books, and in 1949 was exhibited in a one-man retrospective exhibition at the Stedelijk Museum in Amsterdam.

Although Bart Van Der Leck left the De Stijl as early as 1920, it is evident that his theoretical contribution continued through his paintings. His dissent with the De Stijl was basically in regard to the fact that he believed that architects should respect the artists' formation of interiors through color planes.

This exhibition is curated by Mr. Jan Visser, Amsterdam.

Sources:

"De Stijl; Vision of Utopia," ed. Milton Friedman, Walker Arts Center, Minneapolis.

"Constructive Concepts" Willy Rotzler, Rizzoli.

Népszabadság
1985. július 30., kedd

Fekete-fehér-piros-sárga-kék

Huszár Vilmos kiállítása a Magyar Nemzeti Galériában

Ketten is említették nemrégiben, egy napon, *Huszár Vilmos* nevét. Egyikük megtermett lübecki galériás volt, a geometrikus absztrakció nagy híve, aki műveit kiállítandó magyar festők után szimatolt, és leginkább Huszár Vilmostól ámult el, akiről, mint mondja, sohase hallott. A másik karcsú, magyar műtörténésznő, aki úgy tapasztalta, hogy a nem kifejezetten „huszadik százados" kollégái sem tudtak erről a „csinos magyar fiúcskáról". (Így jellemzi a huszonkét éves Huszárt egy holland barátnő a neki ajándékozott Nietzsche-kötetben.)

Huszárnak két hazát adott végzete, de, úgy látszik, egyikben sem lett próféta. Bár éppenséggel nálunk lehetett tudni róla, hiszen a Corvina kis sorozatában megjelent róla egy kötet. Ám maga a festő viszonylag kevés energiát fordított önreklámra; hetvenegy évesen — 1955-ben — rendezte meg első átfogó kiállítását, s azt is az inkább sajtjáról ismert Goudában. Talán nem tévedünk, ha feltételezzük, hogy a holland feleség vagyona volt az alap, amelyen megvetve lábát, Huszár igazán független művész maradhatott. Az induló Huszár Vilmos művészete jól elhelyezhető a századforduló magyar piktúrájának történetében. Hollósy-tanítvány volt, Münchenben járt, majd Hollandiában, és egyfelől egy holland hölgy, másfelől egy holland festő, van Gogh nyűgözte le. Számos korai képe van Gogh igézetében született a század első évtizedében, még a tanulmányszerű akton is érződik a nagy posztimpresszionista *Szomorúság* című rajzának hatása. Ám van jó néhány korai Huszár-festmény, amely nem rína ki az egykorú Rippl-Rónaik vagy a kecskeméti művésztelepen készült Iványi-Grünwaldok között. Nagy színfoltok, éles kontúrok, erős, mellbe vágó, zöld, lila színek. Egy 1914-es, *Ágyú* címet viselő grafika jelzi, hogy valami más, valami új készül. A vészjósló mechanizmus formái függőlegesek és vízszintesek szigorú rendszerében alakulnak ki, illően az év hangulatához, amelyet a világháborútól akkor megkímélt Hollandiában is érezni lehetett.

A háború után hasonló törekvések jelentkeztek az építészetben és a képzőművészetben Moszkvától Hollandiáig, melyeknek legerőteljesebb támaszpontja a weimari, majd dessaui Bauhaus volt. A mindent virággal borító, hajladozó szecesszió ellenpontjaként derékszögekre, a lilák és zöldek helyett feketére, fehérre, szürkére, pirosra, kékre, sárgára komponált környezet lett az új divat. Úttörői közt volt a Hágai Művészkör, tagjai közt Huszárral, aki az áramlat folyóiratának, a *de Stijlnak* fejlécét tervezte, csupa derékszögű formákból. (A mai néző azért kicsit úgy van ezzel a nagyon dekoratív címsorral, mint Micimackó Bagoly feliratával: nagyon jól el tudja olvasni, de csak azért, mert Róbert Gida megmondta, mit írt. Ha nem tudnánk, hogy ez az absztrakt fríz minek olvasandó...)

A *de Stijl*-mozgalomhoz, akárcsak rokonaihoz és konkurenseihez, hozzátartozott a sokoldalúság. Huszár például — az indonéz bábok igézetében — egy rendkívül hatásos mechanikus táncfigurát is szerkesztett, afféle geometrikus *wayangot*, amelyet mind bábuként, mind — videón — szögletes mozgású táncosként megcsodálhatunk a tárlaton. De láthatunk bútorokat, tizedére kicsinyítve és eredeti formában, és természetesen sok festményt az 1917 utáni geometrikus időszakból, melyet a Piet Mondrian által felhasznált műszóval *neoplaszticistának* neveznek.

Ezeknek a fekete-fehér skálára és a három alapszínre komponált festményeknek — akárcsak Malevics vagy Mondrian munkáinak — a szokásosnál is csalókább a reprodukciójuk. A kicsinyített másolaton egységes színeket látunk, egymástól élesen elhatárolva. Az eredeti festmény felületének egyenetlenségeivel, a választóvonalak árnyalatnyi pontatlanságával, a színek finoman megválasztott árnyalatával sokkal többet őriz a művész személyiségéből, mint az a reprodukciókból érezhető. És ez a szándékosan puritán művészet a szó szoros értelmében felragyog, ha ehhez való feladatot talál: így például az üvegablakokon.

Huszár festészetében többször is visszatért a figuralitáshoz, ha nem is a naturalizmushoz; a húszas évek közepén őt is magával ragadta a frivol *art deco*, a Blanche cigarettához tervezett reklám a tanú rá; de kötődött a Bauhaushoz is. E mozgalmas húszas évektől kezdve jó néhány magyar nevet találunk a modern művészet úttörői-konstruktőrei között Hollandiában is, Moholy-Nagy Lászlótól a huszári geometriát épületté formáló fiatalabb Bodon Sándorig. Hogy mennyire érdeme a századfordulós Magyarország oktatásának, szellemének, közállapotainak a számtalan nagy tehetség feltűnése, és mekkora bűne a Horthy-korszaknak elüldözésük, külön téma. Most be kell érjük annyival, hogy örömmel nyugtázzuk: nem a Műcsarnokban vagy a Szépművészeti Múzeumban, hanem a Nemzeti Galériában, tehát *nemzeti művészetünk részeként* láthattuk Huszár Vilmos műveit, s ezért a Galéria rendezőin kívül a hágai Gemeentemuseum munkatársait illeti köszönet.

Remélhetőleg ismertebb lesz Huszár Vilmos művészete a kiállítás után. Hogy mennyire? Épp e hágai múzeumban láttam 1977-ben egy statisztikát. A holland látogatókat — tehát nem a közönyöseket, hanem azokat, akik hajlandók belépni egy múzeumba! — végigkérdezték, kit ismernek a holland festők közül. Kitűnt, hogy csak 15 százalékuk hallott Piet Mondrianról. És volt egy másik 15 százalék, mely azt írta a kérdőívre: *sohasem hallott Rembrandt Harmensz van Rijnről.* Kit nevezhetünk hát ismert festőnek?

Székely András

JOGI TANÁCSADÓ

Mire jogosult betegség esetén a felmondás alatt álló dolgozó?

Augusztus elsejére felmondta munkaviszonyát Szabó Ákos budapesti olvasónk. Alighogy ezt elintézte, kórházba került, s jó néhány hétnek el kell még telnie ahhoz, hogy újra dolgozhasson. Ezért kérte, felmondását tekintsék semmisnek. Elutasították azzal, hogy dolgozni úgysem tudna, a táppénzt pedig akkor is megkapja, ha munkaviszonya megszűnik. Kérdezi, igaz-e ez, meddig jogosult táppénzre, hány százalékra tarthat igényt, s végül: nem szabálytalan-e mégis, hogy munkaviszonyát betegsége ellenére megszüntetik.

A munkáltató eljárása nem szabálytalan. A felmondást ugyanis az utóbb bekövetkezett betegség nem teszi érvénytelenné. Önt bizonyára az a rendelkezés téveszti meg, amely kimondja: a munkaviszonyt a vállalat a betegség ideje alatt és az azt követő 15 nap elteltéig, legfeljebb azonban egy évig, gümókóros megbetegedés esetén két évig, nem mondhatja fel. A felmondás érvényessége szempontjából azonban még vállalati felmondás esetén is a közlés időpontja az irányadó. A munkaviszony felmondása után bekövetkezett betegség tehát a felmondás érvényességén még akkor sem változtatna, ha a vállalat mondott volna fel, nem pedig ön.

Az a dolgozó, aki a felmondási idő alatt betegszik meg, táppénzre ugyanúgy jogosult, mintha munkaviszonya meg sem szűnne. A táppénz tehát ilyenkor is a napi átlagkereset 65 százaléka, kétéves, megszakítás nélküli biztosítás esetén pedig 75 százaléka. A biztosítás ebből a szempontból akkor megszakítás nélküli, ha abban a fizetett ünnep, a munkaszüneti nap és a szabad szombat kivételével egyetlen nap megszakítás sincs. A táppénz mértéke a keresőképtelenség 31. napjától öt százalékkal, a 91. napjától pedig további öt százalékkal emelkedik. Nem csökkenthető a táppénz a kórházi ápolás ideje alatt sem.

A táppénz egy évig, gümőkór esetén két évig jár annak, akinek van legalább ugyanennyi folyamatos munkaviszonya. Ha ez kevesebb, a táppénzt csak a folyamatos munkaviszonynak megfelelő időn át lehet folyósítani. A biztosítás ebből a szempontból akkor folyamatos, ha abban 30 napnál hosszabb megszakítás nincs.

Lakás-használatbavételi díj eltartás vállalása esetén

Bakos Andrásné budapesti olvasónk családos fia négy évvel ezelőtt eltartási szerződést kötött egy idős asszonnyal. Akkor úgy tudták, a kétszoba-hallos lakást az eltartás ellenében minden külön fizetség nélkül megkapják. Most viszont azt hallották, hiába vállalták és teljesítik becsülettel ezt a sok gonddal, vesződséggel járó feladatot; ha azt akarják, hogy a lakás majdan az övék legyen, a lakás-használatbavételi díjat ugyanúgy meg kell fizetniük, mint bárkinek, aki lakást kap. Kérdezi: igaz-e ez?

Nem. A lakás-használatbavételi díj fizetését az 1983. január 1-jén hatályba lépett rendelkezés az együtt lakás idejétől és a jogutód vagyoni-jövedelmi viszonyaitól teszi függővé. Ha az eltartó vagyoni-jövedelmi viszonyai alapján jogosult tanácsi bérlakásra, és az eltartóval legalább egy évig együtt lakott, lakás-használatbavételi díjat nem kell fizetnie. Ha azonban az eltartó tanácsi bérlakásra nem tarthat igényt, a lakás-használatbavételi díj fizetése alól csak akkor mentesül, ha az eltartottal hosszabb ideig, legalább öt évig lakott együtt. Ha a bérleti jogviszony folytatására jogosult eltartó jövedelmi és vagyoni helyzeténél fogva tanácsi bérlakásra nem jogosult, és a bérlővel állandó jelleggel öt évnél rövidebb ideig, de legalább egy év óta együtt lakott, a lakásra megállapítható lakás-használatbavételi díj kétszeresét kell megfizetni.

Válaszunk teljessége érdekében megemlítjük: az igénylő tanácsi bérlakásra akkor jogosult, ha önmagának, házastársának (élettársának) és vele együtt költöző családtagjainak nincs 80 ezer forintnál nagyobb értékű ingatlanuk vagy egyéb vagyonuk, és a család egy főre jutó átlagos havi jövedelme a 2200 forintot nem haladja meg.

Néhány sorban válaszolunk

A felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanulók 1985. január elsejétől jogosultak gyermekgondozási segélyre, ha a gyermek a hallgatói jogviszony fennállása alatt vagy annak megszűnése után 180 napon belül születik meg. A gyermekgondozási segélyt annál a felsőoktatási intézménynél kell kérni, ahol a hallgató tanulmányait folytatja. *(Bihari Mária kérdésére, Budapest.)*

A közérdekű bejelentéseket, illetőleg javaslatokat általában harminc napon belül kell elbírálni. Ha a vizsgálat előreláthatólag hosszabb ideig [illegible] és az elintézés várható rozott időpont lejárta előtt szünteti meg. Ilyenkor a munkakönyvbe „Kilépett" bejegyzést kell írni, amely különböző hátrányokat von maga után. *(Ceglédi Jánosné részére, Szekszárd.)*

Ha a baleseti járadékban részesülő dolgozónak öregségi vagy rokkantsági nyugdíjat állapítanak meg, a baleseti járadék folyósítását szüneteltetni kell. A járadékot azonban a nyugdíj megállapításánál keresetként számításba veszik, vagyis beszámítják a nyugdíj alapját képező átlagkereset összegébe. *(Fekete Károlyné*

ZET 1985. VIII. 16. MAGYAR HIRLAP

Huszár Vilmos

Egy festői életút állomásai

Virágzó almafák

Keser-édes paradoxon számunkra ismét egy olyan „külföldre szakadt hazánkfiával" való találkozás, akit itthon jószerével alig ismertünk, miközben a modern holland képzőművészet integráns alakja volt, és lett több évtizedes életműve a nemzetközi avantgardnak is szerves része.

Huszár Vilmos munkásságát csak hallomásból sejthette még az avatottak tábora is Magyarországon, mert mire fölfigyeltek volna rá, már végleg külföldre távozott. Jellemző, hogy mostani, budapesti kiállításán is az ominózus 1906-os esztendővel — hollandiai letelepülésének dátumával — kezdődik a vendégtárlat képeinek sora a *Budavári Palotában*, mert korai jelentkezéseiről

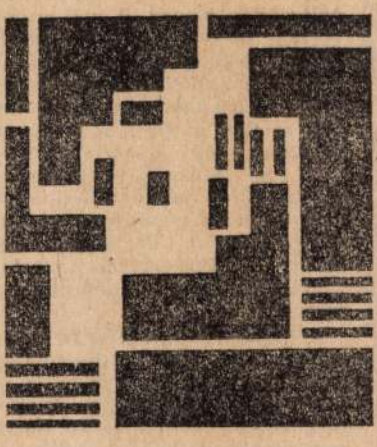

— a *Nemzeti Szalonban* és a *Műcsarnokban* szerepelt fiatalkori munkáiról — *nem maradt mára itthon kordokumentum.* És az is szimbolikus, hogy életművét két rokonszenves holland művészettörténész gyűjtötte egybe, egy korábbi, ottani rendezvény számára, az anyagot pedig a hágai *Gemeentemuseum* jóvoltából láthatja most a szülőhaza nézőközönsége.

Az is igaz viszont, hogy Huszár Vilmos holland földön sokat tett, ottani kollégáival együtt, elveinek gyakorlati és ideológiai népszerűsítéséért. A világhírű holland folyóirat — a *De Stijl* — fekte-fehér puritánságú és mértani szigorúságú, absztrakt emblémáját is ő tervezte, a hozzátartozó fejléccel együtt, amely azóta úgyszólván e mozgalom jelképévé vált, mint a teljesen sallangmentes komponálás szimbóluma. De ezen túlmenően — 1917. októberétől, a folyóirat első számának megjelenésétől — állandó jellegű feladatának tekintette a konkrét művészi tevékenység mellett a kortárs törekvések elvi-ideológiai hátterének közérthető magyarázatát is — újságcikkek, teoretikus esszék, vagy mozgósító felhívások formájában. És a témakör — gyakorlati, valamint elméleti téren egyaránt — rendkívül széles skálájú és szerteágazó volt: *a belsőépítészettől a festészetig, a grafikától a reklámtervekig, a színházi kísérletektől az iparművészeti tárgyakig.*

Nincs terünk arra, hogy ezt a sokrétű és sok évtizedes ténykedést teljes szélességében, avagy teljes folyamatában végigkísérjük — mint ahogyan azt most a *Magyar Nemzeti Galéria* emeleti termeiben vendégszereplő holland tárlat teszi —, hanem egyes jellemző, kiragadott aspektusain keresztül próbáljuk meg érzékeltetni — a résszel az egészet. *Itt vannak például az almafák!* Sokszor megfestett, banális téma, jelentéktelen részletmotívum a tájban... Sőt, ha még azt is hozzátesszük, hogy ráadásul éppen tavasszal festi meg a festő, amikor virágba borult egész koronája — még a giccs veszélye is kísért. És éppen ebben áll — többek között — egy igazi művész mesterségbeli tudása, tehetsége: a kínálkozó könnyebb ellenállás vonalát elutasítva, alkotni újszerűt, egyénit, maradandót.

A korban legrégibb *Virágzó almafa* ezen a tárlaton még a századelőről — pontosabban 1912-ből való. Magántulajdonból került a kiállításra, és — datálásának megfelelően — még az anyag elején felbukkan. Bár vászonra festette a mester, nem olajjal készült, hanem temperával.

Következő, későbbi „pályatársa" tulajdonképp nem is főmotívum: *Willem Walrecht műkereskedő portréja* a kép címe — joggal —, mert az 1916-os arckép hátterében fedezhető csak fel a motívum. Maga a festmény ezúttal olajjal, valamint eternittel készült és *az amszterdami Stedelijk múzeum tulajdonából*, annak kölcsönzése révén látható Budapesten. Érdemes elidőzni ennél a másodlagos információnál, mert bizonyára nem véletlenül került a portré egyenrangú társaként a kompozíció négyszögébe, mint egyetlen „kép a képben" a teljesen üres, sima hátsó falon.

Bár négy hosszú évtized — közben pedig egy világháború — választja el két előd jét a késői, 1957-ből való társától, az olajjal fára festett, legújabb Virágzó almafától, mégsem ebben áll elsősorban az óriási különbség magyarázata. A hágai *Gemeentemuseum* tulajdonából való festményt *mintha nem is ugyanaz a kéz festette volna.* Már-már az absztrakció határát súrolja az ábrázolásmód: szinte az egész képfelületet betölti a fakorona (elmarad a külső forma, a dekoratív körvonal egyaránt), és az egységesen kezelt képsíkon belül is szinte spaklival rakta fel az alkotó a festéket ecset helyett —, míg maga a kolorit is hidegebb, tárgyilagosabb — a rózsaszín helyett hűvös, kékeslila. Íme, egyetlen, figurális motívum esetén is a valóság művészi megközelítésének hányféle stílusa és lépcsőfoka, mint Huszár Vilmos mindég újat kereső, folyton megújuló pályafutásának ízelítő példája.

Még jobban leszűkítve a vizsgálódást — egyetlen esztendő azonos témájára — a Hollandiában rendkívül népszerű, közismert egykori cigarettareklámot emelném ki a művész alaposságának, sokféleségének bizonyítására. A *Miss Blanche* elnevezésű női fej és a cigarettát ajkához emelő kéz (1925-ből) egész tárlatrészleget tölt meg — nem véletlenül. Az eredeti, *zománcozott tábla* mellett — amelyik dohányboltok pultján, trafikok, reklámstandok falán állhatott — ott az eredeti, *olajjal fára festett terv is*, azonkívül nem kevesebb — írd és mondd!! —, mint *tucatnyi színvariáns* készült *szórólapok, plakátok*, egyszóval reklámnyomtatványok számára (ki-ki kiválaszthatja a neki legjobban tetszőt, a számára legfrappánsabbat és aztán összevetheti a végül is elfogadottal, és sorozatban kivitelezettel — mint első helyezettel), nem is beszélve az azonos témájú *képes levelezőlapokról, emblémás levélpapírról és borítékról*, avagy arról a *reklámautófotóról*, amelyik mind ugyanazt az árucikket volt hivatott népszerűsíteni. Mert a húszas-harmincas évek avantgardja ilyen komolyan vette az utcaképet, a sokszorosított, alkalmazott grafikát, mint nagy horderejű, rendkívül demokratikus, széles tömegekre ható, ízlésformáló erőt.

Nem volna jó, ha a viszontlátás örömére most, itthon, átesnénk a ló másik oldalára, és páratlan értékű mesternek kiáltanánk ki Huszár Vilmost, holta után „megtért" hazánkfiát. Mert a tárlat rendezői is tisztában vannak azzal — holland és magyar részről egyaránt, és épp ez a legkonzekvensebb az egész rendezvényben —, hogy magához a holland *De Stijl-mozgalomhoz is egy univerzális fontosságú Mondrian szükségeltetett előzőleg*, mint alapozó és ihlető mester... És magában a holland avantgardban is a magyar származású művész *csak egy volt a sok közül.* A kiállítás összeállítói világosan kifejtik: a világszínvonalú, egyetemes rangú mesterek monografikus értékelései, tárlatai után *most jött el az ideje annak, hogy a második vonal munkásságát is feldolgozzuk és megismertessük.* Éppen ebben jelent előrelépést ez a kiállítás.

Wagner István

Magyar Hírlap

A Minisztertan

(Folytatás az 1. oldalról)

fejezéshez közeledő *betakarításáról.* Elismerését és köszönetét fejezte ki a mezőgazdasági nagyüzemek, az aratásban részt vevő ellátó és felvásárló vállalatok, valamint az irányító szervek vezetőinek és dolgozóinak a betakarítási munkák gondos előkészítéséért, összehangolt, magas színvonalú végrehajtásáért.

A Minisztertanács áttekintette a *munkaidőalap védelmével* kapcsolatos határozat teljesítését.

A vízlépcsőrer

A vizek sokoldalú hasznosítására világszerte megkülönböztetett figyelmet fordítanak, hiszen a vízenergia jelentősége az energiaválság és a környezetvédelmi követelmények indokolt szigorodása miatt *számottevően* megnövekedett. Jelentős előny, hogy a vízenergia *kimeríthetetlen, a vízerőműveknek pedig nincsenek káros melléktermékei.* A vízlépcsők az energianyerés mellett szinte minden esetben biztonságosabbá teszik az árvíz és a belvíz elleni védelmet, segítik a vízellátást, lehetőségeket kínálnak a vízi szállítás bővítésére, az idegenforgalom fejlesztésére is.

A Magyar Népköztársaság és a Csehszlovák Szocialista Köztársaság 1977-ben szerződést kötött a *Gabcikovo—Nagymarosi Vízlépcsőrendszer* megvalósításáról és üzemeltetéséről. A szerződésben rögzített építési határidőket a gazdasági feltételekben és körülményekben időközben bekövetkezett *változások* miatt 1983-ban módosították; a módosított államközi szerződés a vízlépcsőrendszer építésének befejezését *1995-re* irányozza elő.

A vízlépcsőrendszer műszaki tervei szerint a Dunát Dunakilitinél felduzzasztják, ezzel Pozsonyig a ma is meglevő árvízvédelmi töltések által határolt területen egységes vízfelület alakul ki. A duzzasztómű felett ágazik ki a Dunából a 25 kilométer hosszúságú üzemvízcsatorna, amelynek felső szakasza 17 kilométeren át töltések között halad a Gabcikovói Vízlépcsőhöz, alsó szakasza pedig Palkovicovo (Szap) község közelében torkollik vissza a Dunába.

A 720 megawatt teljesítményű Gabcikovói (Bősi) Vízlépcsőt hajózsilippel is ellátják, mivel az üzemvízcsatorna lesz a fő hajóút. A Dunakiliti és Palkovicovo (Szap) közötti Duna-meder — amely a duzzasztóművön át állandóan frissítő vizet kap — továbbra is állandó vízfolyás marad, szükség szerint részt vesz a nagyvizek levezetésében és a jég lebocsátásában. A térségben a jelenlegi szélsőséges talajvízjárás kiegyenlítetté válik, és javulnak a belvízlevezetés feltételei.

A Gabcikovói Vízlépcső és Nagymaros között a hajózáshoz szükséges vízmélységet a nagymarosi duzzasztómű állítja be. Vízerőtelepe 160 megawatt teljesítményű lesz, az áthajózást itt is hajózsilipek oldják meg. A épülő műtárgy *hídként is szolgá Nagymaros és Visegrád között*

A létesítmények közül csehszlovák területen épül a Gabcikovói Vízlépcső, az üzemvízcsatorna és a Dunakiliti tározó nagyobb része. Magyar területen valósul meg a Dunakiliti duzzasztómű, a tározó kisebb része, valamint a Nagymarosi Vízlépcső. A magyar—csehszlovák *államhatár változatlan* marad. A vízi erőművekben termelt villamos energia 50 százaléka, *évente 1,8 milliárd kilowattóra* illeti Magyarországot, ami évi 650-700 ezer tonna fűtőolaj értékének felel meg. További előny, hogy a hirtelen megnőtt fogyasztás, vagy üzemzavar esetén a folyamatos energiaszolgáltatáson túlmenően a vízierőmű-rendszer rövid idő alatt jelentős villamos energiát szolgáltathat a magyar energiarendszernek.

A kialakuló hajóút a Duna Bizottság ajánlásainak megfelelően a távlati követelményeket is kielégíti. *Megszűnnek* a jelenleg még gyakori forgalmi korlátozások, lehetővé válik az éjjel-nappali hajózás, s a nagyobb vízmélység révén több áruval terhelhetők az uszályok.

A korábban több ízben súlyos árvizekkel sújtott Szigetközben jelentősen *nő az árvízvédelmi biztonság,* a talajvízszint szabályozása pedig a mezőgazdaság és az erdészet termelési feltételeinek javításához ad lehetőséget. A beruházás keretében számos infrastrukturális létesítmény is épül. *korszerűsítik a Duna-kanyar út hálózatát, megoldódik a Nagymaros—Visegrád—Dömös térség re*

gionális csatornázása és szennyvizeinek tisztítása, partrendezések javítják a környezeti feltételeket valamint a településfejlesztést. A megnövekedett vízfelületek nyújtotta lehetőségek, a szigetközi mellékágak bekapcsolása az állandó vízforgalomba, a Mosoni Duna vízhozamának állandósítása és függetlenítése a Duna vízjárásától közvetve fejti ki kedvező hatását a térség életkörülményeire.

Kedvező változások várhatók a *Duna vízminőségének* alakulásában is. Az utóbbi években Bécsben és Pozsonyban új szennyvíztisztító művek épültek. Szlovákiában dolgoznak a Vág vízminőségének javításán. A VII. ötéves tervben megkezdődik Győr, Ko-

Magánügyeket -

„Házon kívül van, ma már nem is jön vissza. Tessék holnap hívni! Vagy: X elvtárs területen — értekezleten, a minisztériumban, tetszés szerint variálható — van." Ki ne kapott volna már ilyen választ, amikor — akár személyesen, akár telefonon — hivatalból szeretett volna valamit elintézni, ám az ügy előadóját nem találta a helyén. Hogy mi ebben a kivetnivaló? Hiszen az előbbi indokok hihetőnek tűnnek, s az esetek többségében nagyon is meggyőzően hangzanak el. Csak akkor esik gondolkodóba a telefonáló, amikor a délelőtt még értekezleten ülőről ugyanaz a titkárnő dél körül kijelenti: ma szabadságon van! És amikor bemutatkozván, az ember megkísérli megtudni, melyik változat az igaz, a titkárnő megadja magát, s cinkos megértésre számítva közli: a főnöknek magánügyben kellett elmennie.

Hogy nem egyedi esetekről van szó, mi sem mutatja jobban: a Gazdasági Bizottság ez év márciusában határozatot hozott *a munkaidőalap védelmére.* A laikusnak idegenül hangzó közgazdasági megfogalmazás egyáltalán nem takar különlegességet, csupán azt a ma már — sajnos kevesek számára — magától értetődő dolgot, hogy magánügyet csakis a legszükségesebb esetben intézzünk munkaidő alatt.

A nagyon is helyeselhető cél eléréséért azonban még sokat kell tenni. Mindenekelőtt azoknak a hivataloknak és szolgáltató vállalatoknak, amelyek kiterjedt lakossági kapcsolataik ellenére munkaidőn túl nem tartanak félfogadást, illetve nem vállalkoznak munkára. Nem véletlen tehát, hogy a határozatban különös fontosságot kapott a szolgáltató tevékenységet végző intézmények és vállalatok, így például a tanácsok, OTP-fiókok és biztosító kirendeltségek, üzletek és szervizek, ügyfélfogadási és nyitvatartási rendjének *felülvizsgálata.* Ja-

Huszár Vilmos újra itthon

festő- és iparművész

Életmű-kiállítás a Magyar Nemzeti Galériában

Művészet 1985/11-12/52-56 old.

Huszár Vilmos a közelmúlt egyik újrafelfedezettje. Igaz, hogy neve már régóta feltűnt a húszas évek művészetét feldolgozó külföldi szakirodalomban, és a klasszikus avantgárdot bemutató európai és amerikai kiállításokon is gyakorta lehetett találkozni egy-egy munkájával, az életmű összefüggéseiben értelmezett vizsgálata, a művészszemélyiség sokoldalúan megnyilvánuló szellemi aktivitásának kibontása azonban a legutóbbi időkig váratott magára. Nemcsak Magyarországon, ahonnan indulva egész életét végigkísérő szemléleti gyökerek erednek, hanem Hollandiában is, ahol tudatos művésszé érett, és a kortárs művészeti élet élgárdájának tagjai sorában tudhatta magát. Ennek több oka is van.

Az 1884-ben Budapesten született és fiatalon, huszonkét évesen Hollandiába települt festő szinte minden kapcsolatot megszakított az óhazával; az ifjú tehetség éppen csak megismert neve hamarosan feledésbe merült. A Nemzeti Szalon és Műcsarnok tárlatain felbukkanó portrék, tájképek, csendéletek hirtelen eltűntek a közönség elől; a jól rajzoló és érzékenyen festő fiatalember körül mendemondák keringtek. Lehel Ferenc egy húszas években publikált írásában egyenesen halottnak nyilvánította. „Huszár Vilmos, aki időmúltán, mielőtt csakugyan öngyilkos lett, előbb a Műcsarnokban kiállította önarcképét *Lenni vagy nem lenni* címen, revolverrel kezében"[1] (az említett festmény holléte ismeretlen).

A magyarországi művészvilágtól ily módon elszakadt Huszár szokatlan életutat választott. Pályatársaival ellentétben, akik a kortárs művészet centrumaiba, Párizsba vagy Berlinbe igyekeztek, ő Hágában kereste a boldogulást. A magyartól olyannyira eltérő kulturális hagyományok, vizuális tradíciók, gyökeresen más szellemi közeg egyre jobban eltávolították – ha teljesen sohasem is – az itthonról hozott művészi gondolkodástól, és alapvetően átformálták szemléletét, életlátását, kifejezési eszközeit. Ugyanakkor a budapesti tanulóévek[2], *Hollósy Simon* müncheni szabadiskolája, a nagybányai és técsői nyarak nem múltak el nyomtalanul; a festőiség iránti vonzódás, az érzelemmel teli erőteljes formai alakítás mélyen

1

7 Gulyás Gyula: Vilt Tibor-portré, bronz, 38,5 cm, 1975
8 Szabó Tamás: Portré, alumínium, 28 cm, 1984
9 Friedrich Ferenc: Nem történt semmi II, acél, 50x50x20 cm, 1984

Szöllőssy Enikő számomra meglepő, de vonzó munkái – *Történelmi emlékoszlopok, História* – a különböző anyagok társításának, s az elmúlt idő újraélésének egyaránt sikeres kísérletei.

A sor persze itt nem ér véget, hiszen *Szabó Tamás* érzékenyen mintázott felületű bronzai éppen olyan mélyen gyökereznek a távoli művészettörténeti múltban, mint *Trischler Ferenc Arlekin*je; a nevek további sorolása sem ad azonban választ arra a kérdésre, hogy a visszanézés, a múlt újraélése, -értékelése – a nyilvánvaló hiányérzet bevallásán túl – saját jelenünkről mit is mondhat a nézőnek. Általánosan érvényes válasz ma még aligha adható, hiszen ahogyan nem üdvözítő a jövő, nyilvánvalóan a múlt sem az. Bakos Ildikó, Szöllőssy Enikő munkái például a szándék komolyságáról beszélnek, ahogyan azt teszik három másik, a múlt más értékeihez közelítő művész alkotásai is. *Tornay Endre András* sötét ragyogású *Álló alak*jai, Varga Géza *Triász* című műve, és *Samu Géza Mutációi* változatlanul járhatónak mutatják azt az utat, amelynek kiindulópontját a népi tárgyformálás legértékesebb hagyományai s a korszerű mondandó ötvözésének szándéka jelenti.

Természetesen nem ez az egyetlen út. *Kalmár János* bronzplasztikáiban egyre kevesebb a tanult fogás és egyre több a drámai erő; egyre tökéletesebben bánik a márvánnyal és ötvözi más anyagokkal *Matyófalvy Gábor* és *Pál Zoltán*. S bár műfajilag megkérdőjelezhető az idetartozása, nem lehet említetlenül hagyni *Gulyás Gyula* éppen tízéves *Vilt Tibor*-portréját. Vibráló, érzékeny szellem előtt tiszteleg ezzel a művel Gulyás Gyula – áttételesen a kisplasztika elméletileg végtelen lehetőségeire figyelmeztet, arra, hogy öt centiben is benne lehet a világ, ahogyan Vilt Tibor munkáiban valóban benne volt az emberi nagyság és esendőség, vágy és szenvedés. Természetes, hogy hozzá hasonló mester ritkán születik, az azonban, ha mint megközelítendő mércéről is elfeledkeznek munkáiról, tragikus következ-

10

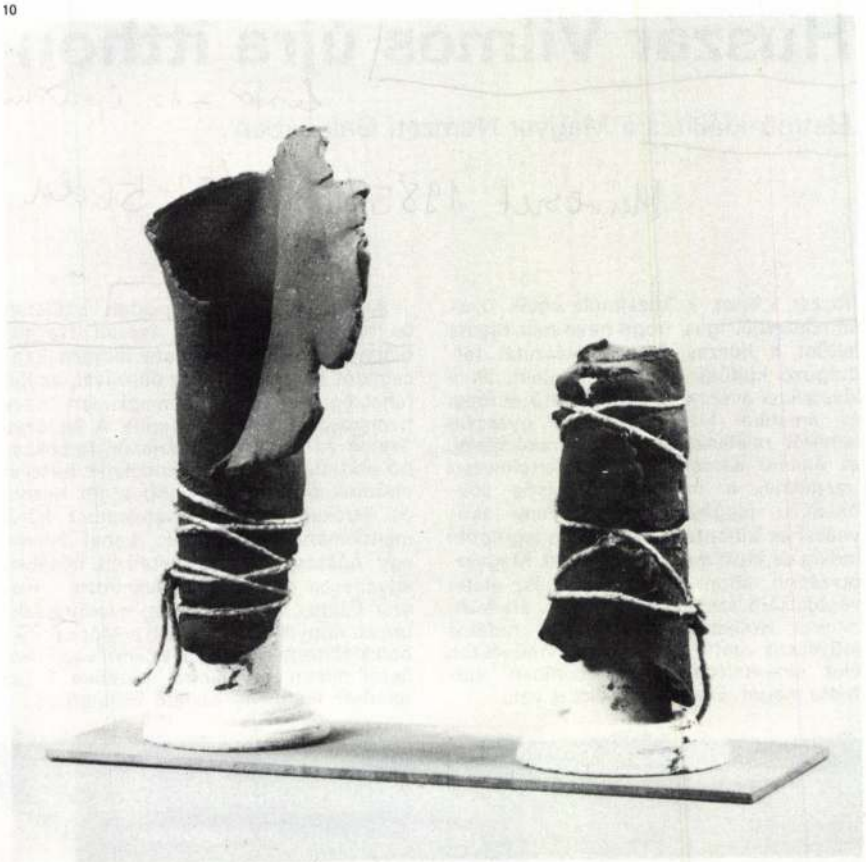

ményekhez vezethet. A szakemberek bizonyára hosszan elemezhetik, elemzik is, hogy miért volt más, sokkal alacsonyabb az a mérce, amely az idei, IX. Országos Kisplasztikai Biennálét jellemezte. A jelenség újra időszerűvé teszi azokat a mondatokat, amelyeket Wágner István 1979-es kritikájában vetett papírra: „A hogyan tovább kérdése a szakma egészét kell hogy foglalkoztassa. Egyáltalán, eldöntendő, szükség van-e arra, hogy a kisplasztika önálló fórum keretében kétévenként – lehetőséget, egyben önálló esélyeket teremtve valamennyi résztvevőnek – leméressék."

P. Szabó Ernő

11

10 Szöllőssy Enikő: Történelmi emlékoszlopok, acél, kőmassza, zsineg, 36x40x14 cm, 1984
11 Kő Pál: Csontváry, bronz, 16 cm, 1980
(fotók Nádor K.)

2

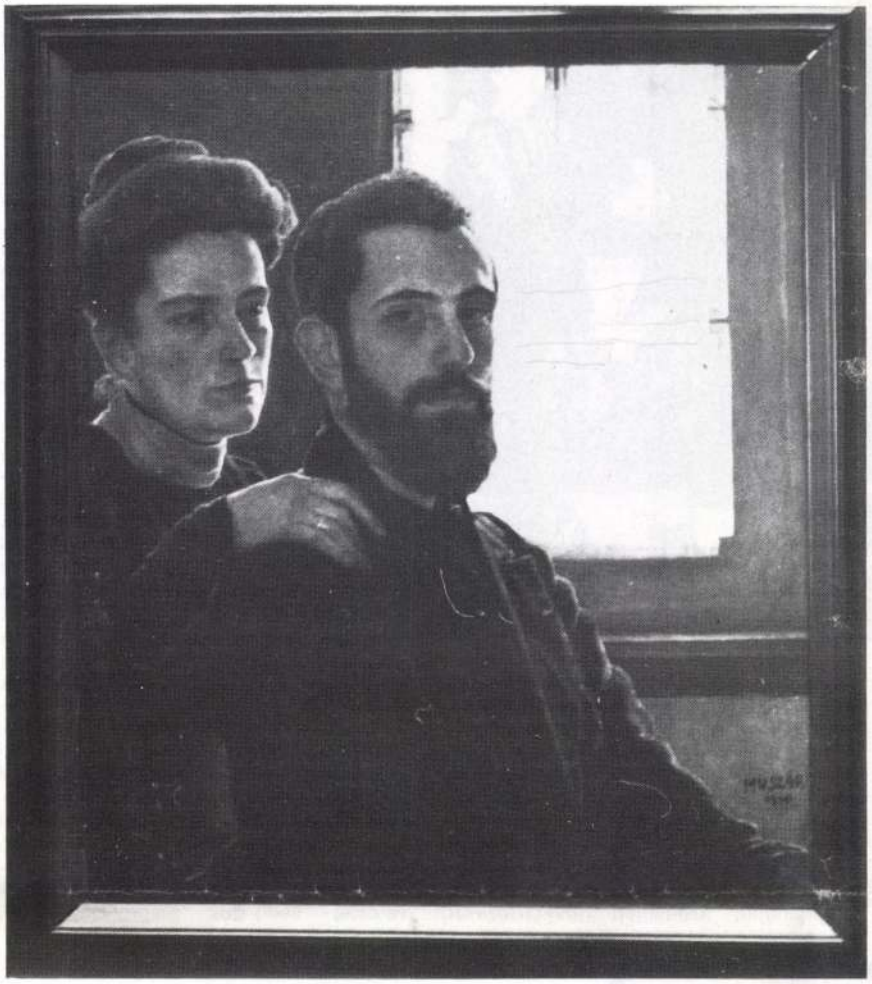

1 Huszár Vilmos: Kézimunkázó asszonyok, olaj, vászon, 90x120 cm, 1904
2 Huszár Vilmos: Önarckép feleségével, olaj, vászon, 71x61 cm, 1910

személyiségébe ivódott, s még nonfiguratív képein is átsugárzott. Az elvont gondolkodás és művészi kifejezés tiszta logikáját követő holland művészek mellett – akiknek elismert szellemi partnere és művészkollégája volt – telített festőisége, eleven színkezelése a holland műértők számára gyakran szertelenségnek tűnt, melyet magyaros temperamentumával magyaráztak. Itthon viszont az ismeretlen holland közeg inspirálta absztrakt geometrikus kifejezési formákat túlzottan sterilnek, merevnek, életidegennek találták, s mint ilyet határozottan elutasították. Ambivalens helyzet adódott, melynek feloldását egyedül az idő döntheti és döntötte el.

Hollandiában az avantgárd klasszikusainak *(Piet Mondrian, Theo van Doesburg, Gerrit Rietveld, Bart van der Leck)* művészi munkásságával folyamatosan foglalkoznak a művészettörténészek. Monográfiák, cikkek, értékelő írások jelennek meg a tízes, húszas évek művészetéről; egyre világosabban körvonalazódnak a személyes kapcsolódások, szellemi-művészi hatások, tisztázódnak a mögöttes filozófiai gondolatok. Egyre nagyobb hangsúlyt kapnak a differenciáltabb vizsgálódások, felszínre kerülnek az eddig méltánytalanul mellőzött értékek.

Nálunk is megnőtt az érdeklődés a külföldön élt magyar művészek iránt; sok a még érdemtelenül elfeledett életmű, a kibogozatlan művészi kapcsolathálózat, a megfejtetlen összefüggésrendszer. Látszólag egymástól távoli jelenségek hirtelen közel kerülnek egymáshoz, megoldatlan kételyeink magyarázatot kapnak, meglevő megállapításaink átértelmeződnek, átértékelődnek. A Huszár-életmű magyarországi bemutatása számos kérdésre választ adhat, és újabb, eddig talán még fel sem merült kérdést vethet fel. Munkásságának fejlődési íve nemcsak a mondriani neoplaszticizmus megértéséhez vagy Theo van Doesburg művészet és élet dinamikus egységét hirdető elementarizmusához hozhat közelebb, de rávilágíthat az európai konstruktív törekvések differenciált hálózatára, a Bauhaus és a De Stijl alapvetően eltérő szemléleti közelítésére, a dada és a nonfiguratív művészet összefüggéseire. Szemléletesebbé teheti *Kállai Ernő* idegenkedését a társadalmi kérdésektől tudatosan távol maradó „elit", tisztán formai-filozófiai szférákban mozgó holland művészeti törekvésektől, de utalhat a kassáki képarchitektúra mellett a plakátról és reklámról írott cikkeinek szellemi gyökereire is.

A huszonévesen Hollandiába érkezett Huszárt egyszerre többféle művészi impulzus érte. Itthonról hozott érzékeny naturalizmusa és a honfitárs *Czóbel Bélától* tanult fauves-os festésmód mellett erősen hatott rá *Van Gogh* expresszív ereje és izzó színei. Párizsi és londoni tanulmányútja a *Rippl-Rónaitól* már ismert és a *Nabis*-festőknél ismét felfedezett dekorativitásra hívta fel a figyelmét, *Gauguin* képei hatására a stilizálás problematikája foglalkoztatta. Londonban *Gertrude Steinnél* *Picasso* és *Braque* kubista alkotásaival találkozott, és ekkor már Mondrian és Bart van der Leck korai munkái sem voltak ismeretlenek számára. H. P. Bremmer, hágai műkritikus és neves műgyűjtők tanácsadója révén Huszár személyes kapcsolatba került a szellemi élet jelentős egyéniségeivel, és néhány csoportos kiállításon való részvétel után a fiatal magyar festő neve szakmai körökben is ismertebbé vált. Barátságot kötött Theo van Doesburggal; szélsőségekre hajlamos, hasonlóan lobbanékony természetük ismeretségük elején inspirálóan hatott; a közös aktivitás szellemi motorja volt. Közel hozta őket egymáshoz a közös érdeklődés, a festői tevékenység mellett az iparművészet iránti vonzódás. Huszár 1916 óta a Hágai Művészkör építészet- és iparművészet szekciójának tagja volt, az általa készített üvegablakterveket a kör műhelyében kivitelezték. A festői kísérletezések mellett a tiszta absztrakció felé haladás lassú folyamatában a legjelentősebb első lépéseit üvegablakai jelentették. Már a szecesszió iparművészete felfedezte az üvegablak-technikában rejlő lehetőségeket, a sík felület színes elemekre bontásában, változatos összeállításában, a fémkeretek dekoratív rajzában levő elvont alakítás ígéretét. Huszárt geometrikus formákból építkező korai ablakai már a szabályos négyszögekkel rendezett, ritmikusan kiegyensúlyozott kompozíciók felé irányították. Doesburg – saját bevallása szerint is – magyar barátja hatására hasonló megoldásokhoz jutott.

Huszárt elméleti, filozófiai érdeklődése is fogékonnyá tette az elvont gondolkodásra, a jelenségek mögötti lényegi összefüggések megragadására. Személyes feljegyzései, a könyvtárában talált filozófiai tárgyú könyvek tanúskodnak erről. Gyakran forgatta például Spinoza Etikáját és Nietzsche műveit. De foglalkoztatták a modern pszichológia és szociológia legújabb eredményei is. Szellemi nyitottsága, minden új iránti lelkesedése vezette őt a holland értelmiség legprogresszívebb személyiségei felé, kereste a hasonlóan

3

gondolkodó szellemi partnerek társaságát. Doesburg barátsága meghatározó volt életében. A De Stijl későbbi szerkesztője már 1915-től fontolgatta egy újság alapításának tervét művészetelméleti írásainak és irodalmi alkotásainak fórumot keresve. Személyes ismeretségei, különböző művészeti hatások vezették egyre közelebb az 1917 októberében először megjelent De Stijl (A Stílus) formájának végleges kialakításához. A lap köré csoportosuló tagság is lassanként kialakult. A lap szellemi bázisát Mondrian neoplaszticizmusként ismert művészetfilozófiai rendszere adta, mely szándékában nemcsak az absztrakt művészi nyelv következetes, logikus eszmei magyarázata kívánt lenni, hanem a modern emberi élet teljességét értelmező és vizuálisan is kifejező létmodell. Mondrian végletekig redukált képi világa és elméleti írásai adták meg a folyóirat alaphangját, szemléleti hovatartozását.

A lap festőtagsága (Doesburg, Van der Leck, Huszár) magáévá tette a mondriani elvek alapvetéseit, és művészi aktivitásukban – természetesen egyéni értelmezésüknek megfelelően – konzekvensek voltak hozzá. A folyóirathoz csatlakozó építészek szabadabban kezelték a neoplaszticizmus alaptételeit. Ők az építészet konstruktív jellegéből fakadó műfaji megújulás szellemében a kor gazdasági, technikai és szociális adottságait szem előtt tartva hirdették meg a forma- és anyagtisztaság, a tér- és tömegalakítás korszerűsítésének elvét. *J. J. P. Oud, Jan Wils, R. van't Hoff* és később Gerrit Rietveld konkrét gyakorlati tevékenységük során találtak rá a De Stijl építészetét jellegzetesen meghatározó művészi kifejezésre.

Huszár több szálon is kötődött a lap művészeti és elméleti munkájához; a folyóirat címlapján rendszeresen jelentkező fejléccel ellátott emblémát is ő tervezte. Mint festő és számos esztétikai írás szerzője a folyóirat alapításától kezdve a mondriani gondolatok híve volt. Nem véletlen, hiszen a neoplaszticizmus egyik filozófiai hátterét jelentő forrás éppen az általa is sokat tanulmányozott Spinozamű volt. Az Etika gondolati felépítése sok tekintetben rokonítható Mondrian rendszerével. A lényeg és jelenség szembeállítása, az értelmi megismerés és az érzéki tapasztalat ellentéte mindkét szerzőnél megfogalmazódott. Mondrian naturalizmusellenessége a művészetben abból fakadt, hogy a világ tényleges belső törvényszerűségeinek megragadásában illetéktelennek érezte az individuális jelenvalóság esetleges megnyilvánulásait.

4

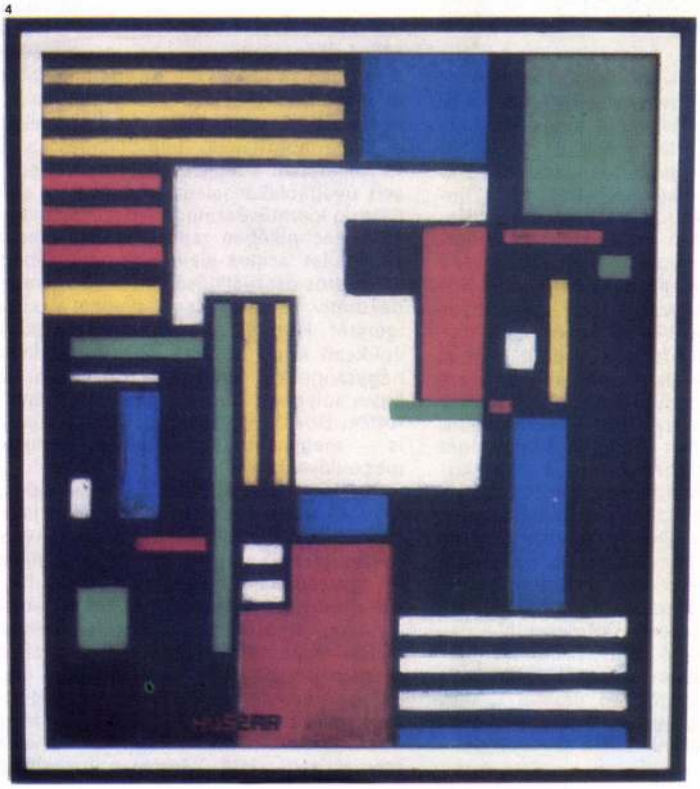

5

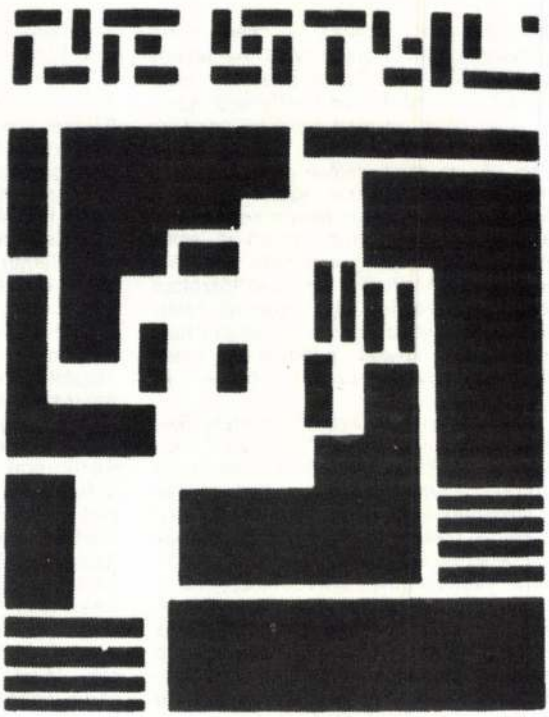

A természet végső harmóniájának vizuális kifejezésében – ez volt művészi célja –, mely az ellentétes erők szüntelen kiegyensúlyozódásában valósul meg, nem lehet szerepe sem a szubjektív érzelmek illanó hangulatainak, sem a tárgyi világ múlandó testiségének. A művészet, amely már önmagában is egyfajta absztrakció, képes úgy megragadni a lényeget, hogy a természeti látványtól elvonatkoztatva, sajátos eszközeivel juttassa érvényre. A festészet pedig a természet színeitől, formáitól, térviszonylataitól megszabadulva a tiszta képi (plasztikus) kifejezőeszközök segítségével teszi valóságossá az egyetemest. Így a természeti színek sokfélesége az alapszínek hármasságára tisztul (vörös, sárga, kék és fekete, fehér, szürke), a téri formák síkokká egyszerűsödnek, melyek szélességi és hosszúsági dimenzióit a függőleges és vízszintes egyenesek adják. A távlati hatást az alapszínviszonylatok helyettesítik, az egymástól elhatárolt színsíkok (mint a térformák összetevői) absztrakt formában a térlátás lényegét szemléltetik. A kiterjedést a maga időtlen, abszolút voltában teszik szemléletessé.

A De Stijl folyóirat bevallott szándéka szerint a modern művészet megértését kívánta segíteni, ezért a művész hivatását nemcsak műalkotások létrehozásában, hanem a bennük megfogalmazott művészi gondolatok verbális kifejezésében látták. Ennek szellemében Huszár Vilmos 1917–18-ban nemcsak geometrikus elemekből komponált nonfiguratív festményeket készített, hanem *Esztétikai szemlélődések* címmel esszésorozatot indított a De Stijlben. Elsősorban nem szakembereknek szánta cikkeit, hanem a modern műalkotásokhoz még értetlenül vagy éppen ellenségesen közeledő laikus közönségnek. *Archipenko Tánc* című szobrának elemzéséhez például egy, a plasztika körvonalait követő rajzsémát mellékelt, melynek egyes részeit megszámozta. A számok követése révén a néző szemét végigvezette a kompozíción, a két összekapcsolódó forma harmonikus egyensúlyának kialakulási folyamatán, ezzel is hangsúlyozva, hogy a műalkotás a befogadó aktív közreműködését feltételezi. Egy 1917-es Mondrian-gouache elemzése alkalmat adott arra, hogy a nonfiguratív művészet lényegét közérthető módon megfogalmazza. Írásaiban foglalkozott a kubista festészettel, a modern falkép problematikájával, a színtan elméleti és gyakorlati kérdéseivel. Strukturális elemzés alá vett egy *Brâncuşi*-fejet, és részletesen kifejtette nézeteit a korszerű építészetről. A modern építészet lényegének feltárásában a kortárs festészet és szobrászat analóg összefüggéseihez fordult. Mindkettőnél azt a tipikusan XX. századi sajátosságot emelte ki, mely a műfaji meghatározottság és az elvont művészi kifejezés azonosságában fogalmazható meg. Az elmúlt korok építészetére jellemző szimbolikus és reprezentációs tartalmi rétegek lekoptak – írja Huszár –, s így a stílushordozó lehetőség az alapfunkciók korszerű megoldásában rejlik. Az épület térhatároló (tagoló, lefedő) jellege a mo-

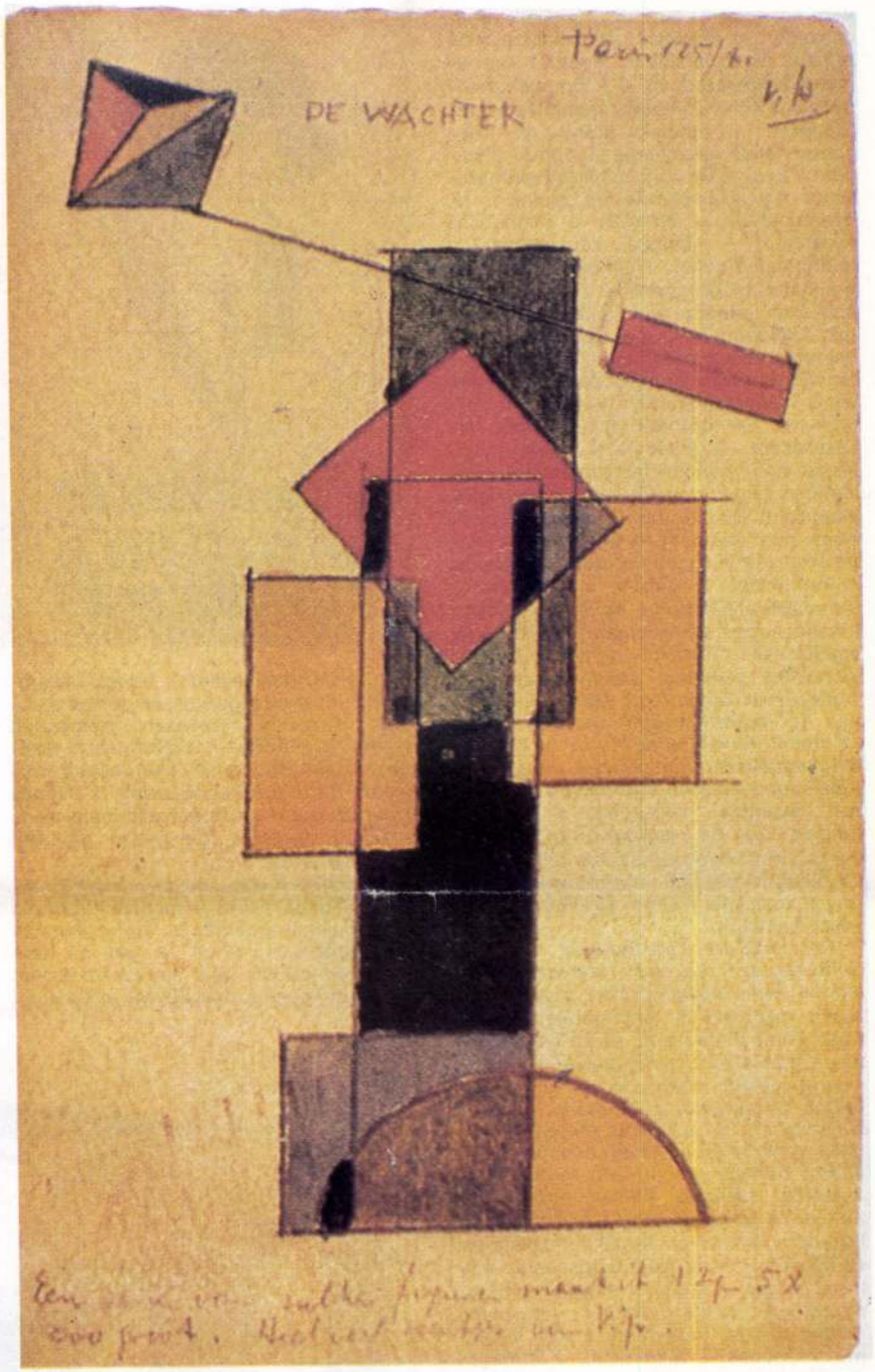

3 Huszár Vilmos és Mondrian Párizsban, 1926. szeptember
(fotó André Kertész)
4 Huszár Vilmos: Kompozíció fehér fejjel, olaj, fa, 51x45 cm, 1917
5 Huszár Vilmos: De Stijl-embléma fejléccel, fametszet, 6x8 cm, 1917
6 Huszár Vilmos: Az őr, színpadterv, gouache, karton, 14x9 cm, 1925
7 Huszár Vilmos: Miss Blanche cigaretta-reklám, zománc, 45x29 cm, 1925–26
8 Huszár Vilmos–P. Klaarhamer: Bruynzeel fiúhálószoba, 1919
(fotók Révész A.)

dern anyagok és technikai újítások függvényében az értelmes, tiszta konstrukció logikus harmóniájában nyerhet monumentális kifejezést. Itt is a tömegek összhatása, a külső és belső téralakítás összefüggései, a ritmus-, arány és színviszonylatok összhangja a döntő szempont.[3] Ezzel a De Stijl építészetértelmezésének egyik alapkérdésére tapintott rá. Szempontjaik – eltérően a bauhausos nézetektől – elméleti, képzőművészeti indíttatásúak voltak, a funkció, a technikai-praktikus megfontolások csak mint az építészet természetes velejárói jelentkeztek. A képzőművészet és építészet szoros összefüggése Huszár munkásságában is tényleges gyakorlat volt. Már a tízes évek végén kapott megbízást belső terek színterveinek és bútorok színezésének elkészítésére. A fehér falak térbe nyúló síkjait monumentális festővásznakhoz hasonlóan színes geometrikus kompozíciók alapjaként kezelte azzal a különbséggel, hogy míg festményeit a keret által lehatárolt zárt világ jellemezte, addig színes enteriőrjeinél a térben mozgó ember szimultán érzékelésére épített. A falakon lebegő színes négyszögek és a bútorok egymásnak felelgető színösszeállításai változatos térhatást eredményeztek. A Budapesten bemutatott életmű-kiállításnak is legmarkánsabb darabjai voltak az eredeti tervek és archív fotók nyomán rekonstruált enteriőrmakettek és a valódi *Klaarhamer*–Huszár bútorokkal berendezett gyermek hálószoba. A jobbára holland köz- és magángyűjteményekből összeállított anyag jól reprezentálta Huszár sokoldalú aktivitását, a festői tevékenység folyamatossága mellett alkalmazott művészi ambícióit.

Az 1923-as Doesburggal és *Kurt Schwitters*szel közösen szervezett hollandiai dada előadókörúton sikerrel szerepelt mechanikus táncfiguráját ugyancsak korabeli leírások és fotók alapján készítették el újra; a videófelvételen zenekíséret mellett mozgásban is megfigyelhettük a szerkezet működését. Színházi kísérleteiről, a színpadi látványt megújító konkrét terveiről szintén az itt kiállított néhány archív fotó tanúskodott. Jelentős szerepet kaptak tipografikai munkái és reklámsorozatai. A húszas évek közepétől intenzíven foglalkozott a reklám és képzőművészet összefüggéseivel. Vallotta, hogy a modern nagyvárosi környezetben szükségszerűen megjelenő reklám szoros függvénye a kor képzőművészetének, s mint ilyen, a tömegek vizuális kultúrájának közvetlen formálója. Véleménye szerint az utca emberéhez szóló modern reklámnak egy általánosabb kifejezésforma elvontabb, feszesebb képi világával kell megfelelnie tényleges funkciójának. A korszak festészetéhez hasonló absztrakt közlés képes arra, hogy a személyiség egészét megmozgassa és bevonja a műalkotásba.[4]

Huszár elméletben kifejtett nézeteit a gyakorlatban is megvalósította. A Miss Blanche cigaretta régi reklámsorozatának modernizálása legsikeresebb vállalkozásai közé tartozott. A kortársak elismerő kritikái és az egész Hollandiát elárasztó falragaszok, utcai reklámstandok, mozgó reklámkocsik népszerűsége Huszár grafikai munkáját dicsérték. Tervezett plakátokat, könyv- és folyóirat-borítókat, ipari vásárokon kiállítási installációkat, cégek, vállalatok árukínáló katalógusait. A patinás Bruynzeel gyár sas emblémája még ma is a Huszár tervezte formájában hitelesíti a cég termékeit.

A hágai Gemeentemuseumból a Nemzeti Galériába került válogatás többéves gyűjtőmunka eredménye, de a kutatás még korántsem zárult le. Ezt mi sem bizonyítja jobban, mint hogy a budapesti kiállítás megrendezését követően két korai Huszár-festmény is felbukkant a fővárosban. Ez annál is örvendetesebb, mert a fiatal festő Magyarországon készült képei közül jó néhány holléte ismeretlen, és a kiállításon is mindössze egy 1906-os festmény képviselte a pályakezdés még itthoni szakaszát. Most nyílik először lehetőség arra, hogy az eddig még nem publikált két festmény a nyilvánosság elé kerüljön. A kézimunkázó asszonyokat ábrázoló, 1904-ben Nagybányán készült kép leginkább *Réti István* festésmódjával rokonítható. A sötét háttérből elővillanó fehér reflexek, a meleg színek megnyugtató harmóniája, a kompozíció kiegyensúlyozott egyenletessége a szabadiskola meghirdetett művészi elveit juttatják érvényre. A másik kép 1906 körül készült; ismerős művészcsalád újszülött gyermekét és dadáját mutatja séta közben. A foltokká összefogott tiszta színek, az erőteljes kontúrokkal határolt formák, a részletek nagyvonalúan sűrített kezelése már új szemléletet tükröz, előlegezi a művészi továbblépés lehetőségeit.

Huszár Vilmos művészszemélyisége, nyitottsága, minden új iránti érzékenysége, kezdeményező készsége, sokirányúsága immár Magyarországon sem ismeretlen. Pályájának alakulása, művészi kibontakozásának folyamata napjaink alkotói számára is tanulságos.

Gergely Mariann

7

Jegyzetek

1 Lehel Ferenc: *Gulácsy Lajos, dekadens festő.* Budapest, 1922
2 Országos Magyar Királyi Iparművészeti Iskola
3 Vilmos Huszár: *Aesthetische Beschouwing* (bij bijlagen 3 en 4.). De Stijl, 1919, 2. évf. 3. sz. 27–30. o.
4 Vilmos Huszár: *De Reclame als Beeldende Kunst.* De Reclame, 1929. 8. évf. 4. sz. 167–179. o.; i 10. 1927. 1. évf. 5. sz. 161–163. o.

8

Huszár Vilmos /1884-?/

Magyar festő. A De Stijl öt alapítója közül mint egyik kerül említésre.

Major Máté: Az építészet uj világa, Magvető, 1969, 270.l.

2. Fényképek.

Huszár Vilmos

festőművész kiállítása

TIT Tárlatvezetés, júl. 28.

Magyar Nemzeti Galéria

1985 júli- aug.

1.) Folytatás

Huszár Vilmos /1884–1960/.

D. ép. III. em.

festőművész

„Miss Blanche reklámautó" 1925–26.
/repr./

Kiállítás megnyitó. Július 9.

Magyar Nemzeti Galéria

1985 jún.–aug.

Huszár Vilmos, Hollandiában élő festőművész. 4.) Folytatás.

Gergely Mariann: A térdalakítás elmélete és gyakorlata a De Stijl csoportban.

10. Terv (4 nézetben) a fiúhálószobához, Levende Kunst, 1919. jún. 2. [repr.]

15. Huszár Vilmos – Jan Wils: Berssenbrugge fotónűterem, Hága, 1921. [repr.]

17. A „Berlin-makett" három nézete. Közölve: L'Architecture Vivante, 1924. [repr.]

Művészettörténeti Értesítő, 1985. XXXIV. évf. 3-4 szám, 125-old, 129-130-131-oldalakon.

HUSZÁR Vilmos

Wagner István
Virágzó almafák
Egy festői életút álmai
[Huszár Vilmos]

Magyar Hírlap 1985. aug. 16. 6.

etét
zeti
ogy
ális-
ngát
ott
nagy
entő
mint
be.
ibor
lerie
holy
sák-

↕ ϑ

√ Topor Tünde

⊥ és

HUSZÁR Vilmos

w. i.

Múzeumi előzetes
[Huszár Vilmos kiáll.]

Magyar Hírlap 1985. juli. 5. 6.

a gyűlölködésből?" írta fel valaki a plakátra az Astoria aluljárójában, kicsivel odább céltáblát firkantottak a széles tarkóra. A Fehér út alkalmi palánkján szabályos térközöket hagyva helyezték el a plakátok sorozatát, a „felülbélyegzés" itt úgy történt, hogy a nemzetiszínű országtestbe plántált, vöröscsillagot szétrepesztő kereszténydemokrata szórólap keresztje borította be szisztematikusan a tarkókat: képi összhatásban „tarkódöfést" láttunk. (Szójátékkal: a *Blickfangos* kép *Genickfangossá* alakult...)

Miből adódik a plakáttal kapcsolatos ambivalencia? Orosz István eredetileg „adieu" cédulát tűzött a súlyos blokkbetűk alá, a brnói XIV. Biennale of Graphic Design katalógusában (1990) a még pártjelvény nélküli változatot publikálták. Később a Magyar Demokrata Fórum szignálta és plakátként jelentette meg a tervet, a választásokra tekintettel aztán megnagyobbodott az alsó szegély felirata és helyet kapott a „konyec" szó, amely azonban több jelentést hordoz, s ezáltal a közlés félreérthetővé vált. A minimálisra szűkített képmező nem engedi meg az elválás érzelemgazdag – „Jó éjt, kis gárdahadnagyom, agyő" –, ám indulatmentes kifejeződését. A „konyec" ugyanis a halál értelemben vett véget is tartalmazza. Az elforduló, hátát mutató embert pedig értelmezhetem nekem kiszolgáltatottként is. A katonaruha, az egyenes tartás, a kövérség visszaveszi ugyan ezt a gondolatot, mégsem hanyagoldható el. A tarkóról a tarkólövés asszociálódik (lásd plakátdestrukciók), szerencsé-

HUSZÁR VILMOS

Vadas József

Huszár vágások

[Huszár Vilmos, NG]

Élet és Irodalom 1985. aug. 23. 13.

HUSZÁR Vilmos

Székely András

Fekete - fehér - piros - sárga - kék

Huszár Vilmos kiállítása a Magyar Nemzeti Galériában

Népszabadság, 1985. juli. 30. 7

medium happens to be fine art "in our case". A bad picture is simply trash, wask: an abnormal but localizable and avoidable concomitant of practising art. The industrioue artist produces generally high-quality works with few faults. Sometimes the fault is a "looseness", "artistic invention" or "unexpected effect" planned in advance.

The empty rites of the events and exhibitions animated by industrious art reveal the rebirth of that salon art so bitterly condemned by *Kandinsky*: "Instead of the profound cooperation of creators the battle starts for the possession of Wealth. The artists complain of immeasurable rivalry and overproduction." Hence the first and foremost message of the picture becomes the call of triumph: "*I* am on the wall!"—everything else comes after this—if anything comes at all. Quoting another passage from *The Spiritual in Art* (A szellemiről a művészetben, 1911) "the hungry would leave the exhibition hungry", and who could have said something did not say anything,

HUSZÁR Vilmos

Szabl. Bp. MNG

Dalia László

Hazatérő műalkotások

[Huszár Vilmos]

Vasárnapi Szinek, 1985. juni. 30. 7.

HUSZÁR Vilmos

kiáll. Bp.,MNG,1985

ism. GERGELY Mariann: Huszár Vilmos kiállitása Hága után Budapesten. = Müvészet, 26, 1985, 8. 57.ill.

Pelet 1945-ig?

GERGELY Mariann: Huszár Vilmos ujra itthon. = Müvészet, 26, 1985, 11-12. 52 - 56.,ill.
(MNG kiáll.)

Az is nyilvánvaló, hogy ez a temérdek nyúlvány sokszorosan kapcsolatba kerül egymással. Vagyis egy-két idegsejt nyúlványrendszerének a földerítésével lényegében semmit sem tudunk meg az idegrendszer szerkezetéről és működéséről. Ehhez csak kisebb-nagyobb *idegsejtcsoportok* teljes föltérképezése visz közelebb. Igaz, ehhez viszont a csoportot alkotó idegsejtek *egyedi kapcsolatait* is meg kell ismerni. Ezt szem előtt tartva elektronmikroszkóppal állapítottuk meg, hogy egyetlen idegsejt nyúlványrendszerének minden 1,2—1,5 négyzetmikrométerén van egy *szinapszis* (két idegnyúlvány közötti kapcsolódási hely), következésképp a teljes nyúlványrendszer hatvanezer szinapszisnak biztosít helyet egy átlagos idegsejten.

— Tudjuk, hogy mire jó ennyi szinapszis?

— Ez megint olyan kérdés, amely nem válaszolható meg egyetlen szinapszis vizsgálata alapján úgy, hogy annak eredményét beszorozzuk hatvanezerrel. E szinapszisok egy része ugyanis *serkenti*, a másik része *gátolja* az idegsejt működését. Ha azonban módszeresen kezdjük végignézni a nyúlványokon levő szinapszisokat, szembetű-

nik, hogy azok *ki*
kotnak. Általában
szis van egymás k
mikrométer üres
újabb csoportjuk k
kusnak látszana az
egy csoportban cs
napszis van. Vizs
azonban úgy tűnik
porton belül serke
napszis *egyaránt* v
kednek egymással.
hát úgy tekinthető,
tegrált áramkörből
nyolult számítógép,
ző ingerületeket ös
s eldönti, hogy *kü*
másik idegsejthez,

Hadd említsek e
tot. Képzeljünk el e
amelyben hol itt, h
fel lámpák. Ha va
egyszerre sok lámp
kivilágosodik a fel
nagy terület világos
zés indul egy má
felé. Az idegsejt es
szisok azok a kis „lá
ket a serkentő imp
csolnak, a gátlók p
nak, s amint sok
egyidejűleg ingerül
sok kis világos mez
az idegsejt nagy ro

Hunai Vilmos

Cicill. Bp. MNG

isn. Hollósi Éva: Nach etwa achtzig Jahren wieder zu Hause. = Bud. Rund. 29. Juli 1985 9. ill

HUSZÁR Vilmos

Liall. Bp. MNG, 1985

vsm. P. Szabó Erő: Huszár Vilmos karatalált.
= Budapest, 23, 1985, 11. 2. ll

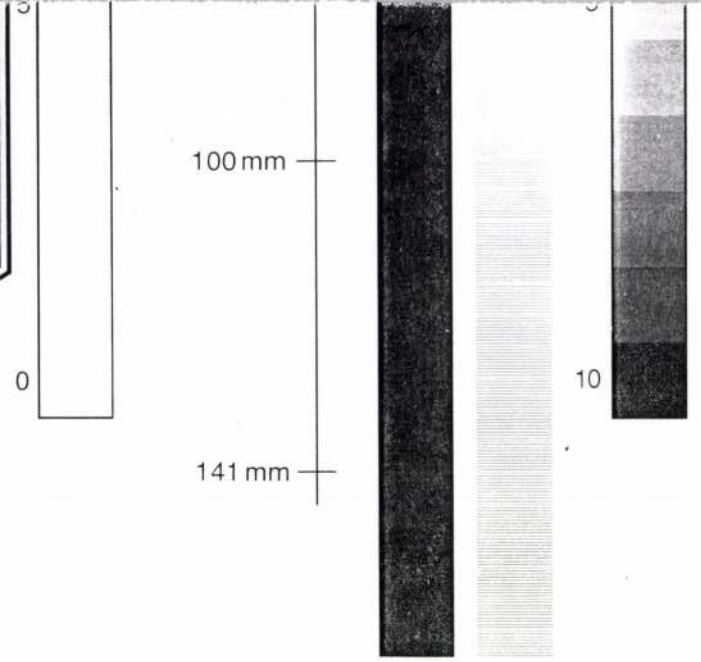

Masch.-Nr.:

Zähler:

Typ:

Techniker:

VS:

HUSZÁR Vilmos festő

Huszár Vilmos (1884-1960) festő, tervező. Bp. MNG, 1985. július 9 - szept. 1. [Belép.]. bev. Gergely Mariann. Bp. MNG. 1985 [6] p. ill. E (MNG füzetei ; 1985/3)

HUSZÁR Vilmos

Kiáll. MNG, 1985.

ism. BÁN András: Huszár Vilmos emlékkiállítása.
= M. Nemzet, 1985. júl. 19-6.

HUSZÁR Vilmos festő

GERGELY Mariann: Nagybánayi intermezzó. =
Muzsák, XXI. évf. 3/4.sz. 1990 5 - 7. p. ill.

Ludwig Freiherr von Schacky : Rudolph
uktion - Haus, Berlin, 1914.

- Pulszky, K., Kalauz az Iparmüvészeti Mu-
veihez [Guide to the Collections of the
ied Arts], Budapest, 1874.

öbel, Berlin, 1916.

., Wohnungskultur und Möbel der italienischen
nd ed., Stuttgart, 1928.

Une chasuble du XV. siècle au Musée des Arts
parmüvészeti Muzeum Évkönyve, 3/4, 1960,

Cassoni, Truhen und Truhenbilder der itali-
enaissance, 2 vols, Leipzig, 1915-1923.

Gleizes, Albert 11, 12, 19, 23, 24, 25, 124, 201, 203, 205, 206
Gogh, Vincent van 75, 101, 121, 124, 187
Greco, El 169, 193
Gris, Juan 201
Grosz, George 10, 12, 13, 16, 70, 81, 94, 99–100, 103–107, 200
Gulácsy Lajos 183–184

Hartnacke, Wilhelm 229, 230, 232
Hatvany Ferenc 159–160
Haulisch Lenke 241
Haupt, Albrecht 117
Heckel, Erich 7
Heemskerck, Jacoba van 101
Heine, Heinrich 148, 241
Hodler, Ferdinand 97, 118
Hofer, Karl 80, 118
Holbein, Hans 220
Hollósy Simon 139
Hummel, Erdmann 118
Huszár Vilmos 81, 201–203, 212

Imre Sándor 74, 238
Ingres, Jean Dominique 10, 70, 90, 159, 162
Iványi Grünwald Béla 126, 141, 142

Jándi Dávid 168

Kampmann, Walter 81
Kandinsky, Wasili 7, 9, 21, 31, 81, 101, 102, 118, 151, 207
Kassák Lajos 16–17, 28, 167, 198, 208, 212–213, 214, 235
Kádár Béla 82, 199, 200, 210
Kemény Alfréd 46, 241
Kernstok Károly 126, 163–164, 165, 171, 172
Kerschbaumer, Anton 80, 81
Kerschtein, Max 89
Kirchner, Ernst Ludwig 80, 81, 82
Klee, Paul 9, 81, 114, 118, 151
Kmetty János 160–161, 162, 163
Knaus, Ludwig 138
Kokoschka, Oskar 8, 156, 172
Komját Aladár 167, 198
Konijnenburg, Willem 201
Korda Vince 168
Koszta József 134, 141, 142
Körösfői–Kriesch Aladár 201
Kubin, Alfred 118
Kustodieff, Boris 45

Laurencin, Marie 161
Lehel Ferenc 184
Lehmbruck, Wilhelm 9, 74–80
Leibl, Wilhelm 89, 138
Lenin, Vladimir Iljics 44
Léger, Fernand 14, 19, 21, 25
Liebermann, Max 7, 80
Lindner, Werner 91
Lissitzky, El 32, 92, 95, 118
Lochner, Stephan 88, 89
Lotz Károly 136
Lukomskij, G.K. 117
Lunacsarszkij, Anatolij 45
Lyka Károly 132

Macke, August 8
Madarász Viktor 125, 131, 132–133, 137, 190
Maillol, Aristide 75, 77, 79
Manet, Edouard 7, 119, 120, 140
Marc, Franz 7, 124, 151, 191, 192, 195
Marcoussis, Louis Casimir 12, 25
Marées, Hans von 75, 97
Matisse, Henri 85, 87, 99, 118, 124, 151, 154, 158, 159, 161, 163, 173, 178, 180
Mattis Teutsch János 199
Márffy Ödön 96–99, 165, 173–174
Medgyes László 147, 157–158, 162, 182
Mednyánszky László 142
Meidner, Ludwig 8
Medunetzky, Konstantin 46
Mészöly Géza 139
Michelangelo 224
Millet, Jean Francois 176
Minne, George 77
Moholy–Nagy László 14–16, 28, 33, 46, 81, 92, 93, 96, 100, 102, 118, 203, 209–212, 213, 214, 241
Molnár Farkas 81, 213

HUSZÁR VILMOS
2002. dbl

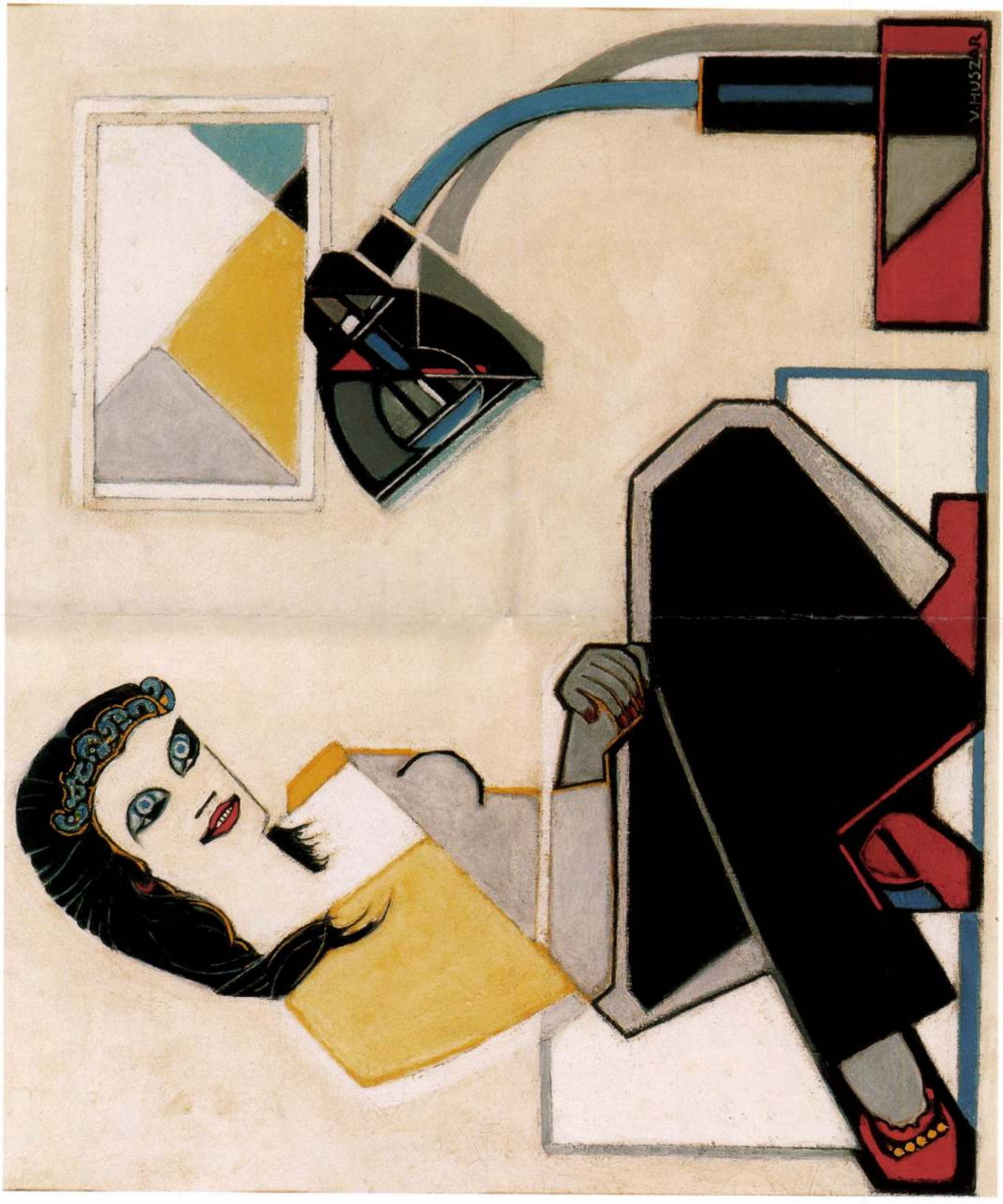

110

110 ▪ ID. MARKÓ KÁROLY KÖRE

Tájkép

18,5 × 26,5 cm
Olaj, vászon
J. n.

Kikiáltási ár: 600 000 Ft

111 ▪ SZŐNYI ISTVÁN (1894–1960)

Dunánál, 1935

71 × 100cm
Tempera, vászon
Jelezve jobbra lent: Szönyi I 935

Kikiáltási ár: 1 800 000 Ft

ta őt javai nagy részétől, sőt szabad mozgásában is korlátozta. Gizella fél évszázadon át példás életével örök érdemeket szerzett a kereszténnyé lett magyarság életében, és maradandó emléket hagyott népére az első templomok berendezésével, felszerelésével és gondozásával. A tevékeny keresztény élet gyakorlásában akadályoztatva határozott úgy, hogy hűséges főemberei segítségével, III. Henrik császár magyarországi tartózkodását felhasználva, az ő kíséretében 1045-ben elhagyja második hazáját. Passauban telepedett le, a Duna és az Inn folyó által közrefogott félsziget csúcsán, a Niedernburg városrészben, ahol fivére, az 1024-ben elhunyt II. Henrik német–római császár által birodalmi apátsági rangra emelt bencés apácamonostorban élt. Az özvegy királyné az 1055–1065 közötti években halt meg, május 7-én. Elhunytának évszámát pontosan nem ismerjük, csupán csontvázának embertani vizsgálati eredményei alapján jelölhetők meg a fenti időhatárok. Abban a korban az elhalálozás évét nem kellett nyilván tartani a monostorok nekrológiumában, csupán a hónapot és a napot, hogy az elhunyt lelki üdvéért bemutathassák a szentmisét.

A Niedernburg-monostor Szent Keresztről elnevezett temploma oldalkápolnájában, a járószint alatt álĺ kőből rakott, boltozott sírja, amelyet a padozat szintjén vízszintesen fed le a korabeli mészkő sírlap, rajta latin nyelvű felirat és domborműves ábrázolása. Középen csavart szárú, hordozható kereszt, amelynek vízszintes szárán két, szembenéző sasábrázolás látható. Két függőleges felirat az elhunyt nevét örökíti meg: GISYLA ABBATISSA, vagyis Gizella apátnő, de a szó korabeli tartalmát helyesebben adja vissza a fejedelemasszony név. A sasok Gizella császári-királyi származására és királynéi múltjára utalnak. Szent István király apostoli keresztjét, mint a magyar király méltóságjelvényét jelenti a hordozható kereszt, amely Gizellát is megillette, mert a közös uralkodásban és a magyarság térítésében társa volt. Ilyen keresztet láthatunk az 1055-ben alapított tihanyi bencés apátsági templom háromhajós kriptájában, az I. András király sírját fedő sírlapon is. A sír fölé már a XV. század elején díszes, gótikus felépítményt, úgynevezett kenotáfiumot emeltek, vörösmárványból faragott fedőlappal. A sír a középkor óta napjainkig zarándokhely, tisztelőinek nemzeti színű szalaggal átkötött koszorúi, virágcsokrai díszítik. A példamutató királynét, a szegények istápolóját és apácafőnökasszonyt hitvallásos élete alapján az egyház a „boldogok" sorában tiszteli május 7-i hivatalos ünnepén. A passaui ősi bencés monostort 1836-ban az angolkisasszonyok tanítórendje vette át, akik elődeikhez méltón tisztelik és ápolják a magyar királyné emlékét.

UZSOKI ANDRÁS

Nagybányai intermezzo

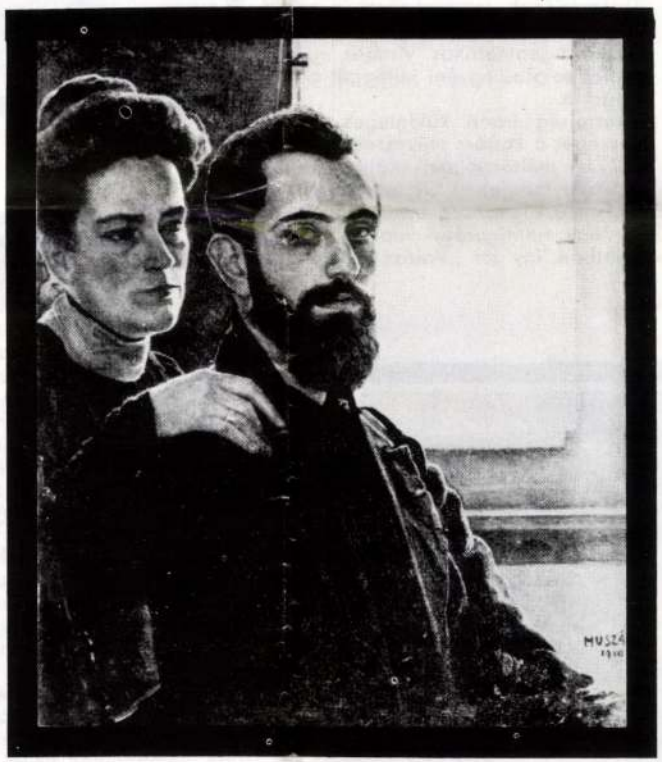

Önportré feleségével, 1910

Huszár Vilmos nevét hazánkban sokáig csak művészettörténészek és gyűjtők ismerték, pedig a világ rangos múzeumainak huszadik századi termeiben gyakorta feltűnnek Huszár Vilmos alkotásai, és a korszakot tárgyaló nemzetközi kiadványok, szakmai publikációk jelentős teret szentelnek festői és enteriőrtervezői munkásságának. Véletlen ismeretségek és izgalmas kutatómunka eredményeképp 1985-ben a hazai közönség elé kerülhettek Huszár Vilmos alkotásai, de a Nemzeti Galériában rendezett kiállítás folytatás nélkül maradt. A felvillantott képek, tervek, makettek mindössze egy hónapra engedtek betekintést az életműbe.

Huszár Vilmos, eredeti nevén Herz Vilmos 1884. január 5-én Budapesten született. Elemi iskolái után a budapesti Iparművészeti Iskolába iratkozott, díszítőfestő szakra, de tanulmányait másfél év után félbehagyta. Fiatal kora ellenére hamarosan kiállító művészként méltányolt festővé érett, aki a Nemzeti Szalon és a Műcsarnok tárlatain szerepelt. A kiállítási katalógusok szerint tájképek, portrék, csendéletek, tehát a polgári festészet hagyományos műfajai érdekelték. Későbbi, már Hollandiában festett képeit ismerve feltehető, hogy ezek a korai, azóta eltűnt alkotások a korszak ízlésének megfelelő naturalista stílusban készültek. Művészeti akadémián akart továbbtanulni, Münchenben és Düsseldorfban próbálkozott sikertelenül, közben Hollósy Simon nagybányai és técsői nyári festőiskoláiban is dolgozott. Ezek voltak az utolsó itt-

hon töltött évek, hiszen 1906 végén, huszonkét évesen Hollandiába, Hágába utazott és ott telepedett le. Nem tudni, milyen csalódás érte itthon, de élete végéig nem tért haza, senkivel nem levelezett, és holland feleségétől született fiának sem beszélt egykori otthonáról. Hágában sok pártfogóra és barátra talált, akik figyelemmel egyengették a tehetséges külföldi fiatalember útját. A művészkörök hamar befogadták, rövidesen kiállítási lehetőségeket is kapott, s lassanként a holland művészeti élet jellegzetes figurája lett. A tízes évek közepéig festői kifejezésmódja nem kötődött határozott irányzathoz vagy kitüntetett formai törekvéshez, egyszerre hatottak rá a franciaországi művészeti kísérletek különböző megnyilvánulásai, a naturalista látásmódtól elérő szimbolikus, összegző fogalmazás, a lényegre koncentráló képesítés, melynek első jelei már itthon készült festményein érzékelhetők. Megismerte a kubisták többnézőpontú térszemléletét és újszerű felületalakító módszereit. Vonzódott a művészet formai kérdéseivel foglalkozó avantgárd gondolkodáshoz, ő maga is egyre inkább elvonatkoztatott a természeti látványtól, s az absztraktabb képi kifejezés felé haladt. Hollandiában ekkor már többen is a nonfiguratív festészettel próbálkoztak, új határokat szabtak az egyes művészeti ágak együttműködési lehetőségeinek, az építészet és a festészet együttes megjelenésének. A festészet mellett alkalmazott művészettel is foglalkozó fiatal Huszárt a Theo van Doesburg által 1917-ben létrehozott és vezetett De Stijl (A Stílus) csoport tagjai közé fogadta, s a következő években az azonos néven megjelent művészeti lap állandó munkatársa és rendszeres szerzője lett. Személyesen is megismerkedett az azóta már világhírűvé lett, a modern művészet egyik fő irányát alapvetően meghatározó Piet Mondriannal, Bart van der Leckkel, Van Doesburggal, Gerrit Rietveld és J. J. P. Oud építészekkel. Közös alkotói programjaik, gondolkodásmódjuk rokon elvei a huszadik században tudatosan látó és formáló modern művésszé érlelték Huszárt, aki sajátos közép-európai temperamentumával és kifejezőkészségének színességével a művészcsoport általánosan elfogadott absztrakt-geometrikus vizuális nyelvezetét sajátos egyéni jelleggel gazdagította.

A festőiség iránti különleges érzékenységét a kortárs művészettörténészek is méltányolták, Kállai Ernő 1925-ben megjelent Új magyar piktúra című elemzésegyüttesében Huszár egy nonfiguratív képével kapcsolatban így ír: „Valósággal csodának számítana, ha egy pszichofizikai alkatának, temperamentumának származásánál fogva mégis csak magyar, tehát végső racionalitásra és ökonómiára aligha képes festő fenntartás nélkül bele tudna illeszkedni a Stijl keretébe anélkül, hogy munkáinak eleven ereje csorbát ne szenvedjen. Viszont ugyanennyire meglepő volna, ha ritmikus forma- és színimpulzivitása épen maradva is teljesen alávethetné magát a Stijl-fegyelem és szerkezeti rend tízparancsolatának." Valóban, Huszár Vilmos még legelvontabb, a De Stijl geometrikus, négyszögekre és alapszínekre redukált formarendszerébe is tudott dinamikát, elevenséget, feszültséget vinni. Ténylegesen azokból a még itthonról vitt festői hagyományokból bontotta ki kifejezési stílusát, amelyek a merész színhasználat, a nagyvonalú ecsetkezelés, a kontrasztos plasztikai értékeket hordozó komponálás hazai gyakorlatát követték. Mindez visszavezet ahhoz a kiindulási periódushoz, mely Hollandiába távozását közvetlenül megelőzte. A festői fogalmazás alapjait nem feltétlenül iskolai keretek között sajátította el, inkább egyéni ismeretségek, barátságok, szakmai kapcsolatok révén. Kiváló lehetőséget kínált erre Hollósy Simon szabadiskolája, ahol olyan kitűnő művészek oktattak, mint Réti István, Ferenczy Károly és Hollósy, az iskola szervezője. Ugyanakkor hallgatótársai is inspirálták, s így az ösztönző kölcsönhatások termékenyítően hatottak az akadémikus szemléletű hivatalos oktatásból menekülő fiatal művészjelöltek előrehaladására.

Nagybányán és Técsőn együtt dolgozott Czóbel Bélával, Ziffer Sándorral, Farkas Istvánnal, és ismerte Rippl-Rónai József, Vaszary János munkásságát. Méltányolta a mesterek igényes festésmódját, érzékeny természetközelségét, ugyanakkor nyitottan közeledett a legújabb, elsősorban Párizsból érkező formai törekvések felé. Jól példázzák ezt a hagyományhű, s ezzel párhuzamosan változtatni is kész művészi magatartást az utóbbi években hazánkban előkerült korai festményei. Kézimunkázó asszonyok című 1904-ben, Nagybányán készült képe egy budapesti magántulajdonból vált ismertté a Nemzeti Galériában rendezett kiállítás jóvoltából. A tulajdonosok évekkel korábban a Bizományi Áruház egyik üzletében ismeretlen mester műveként vásárolták, s a múzeumi tárlat hasonló stílusú és azonos

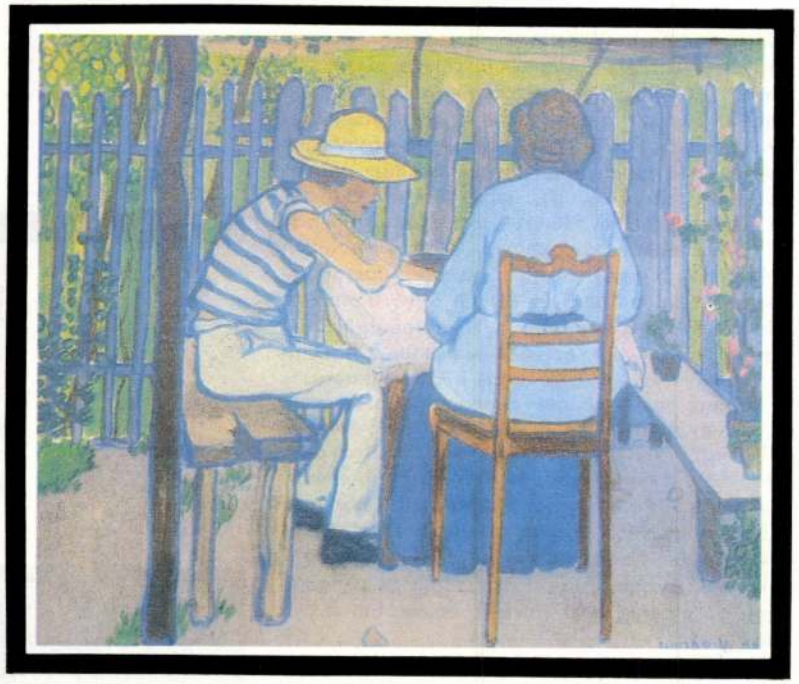

Kertben, 1906

Idős asszony babakocsival, 1906

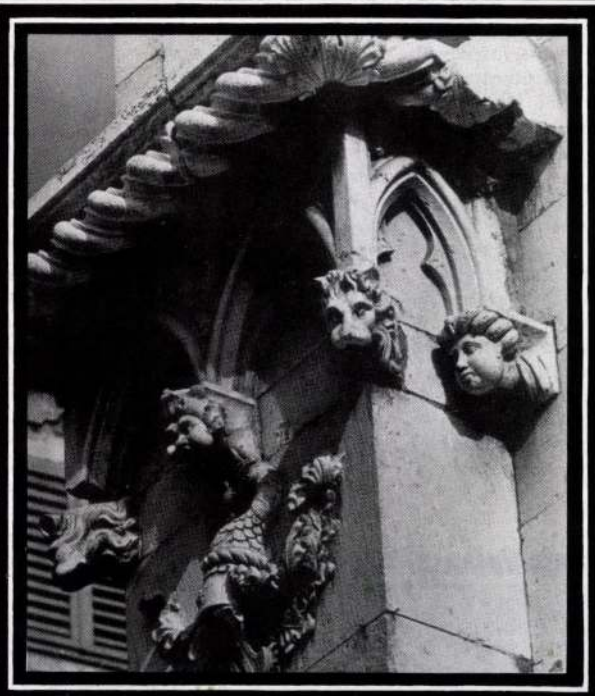

SIBENIK

A jugoszláv tengerparton fekvő Sibenik főleg kikötőként és iparvárosként ismert, pedig gazdag történelmi múltra tekinthet vissza. A X. században alapitották a horvátok, s a magyar királyok uralkodása idején kiváltságokat élvezett, igy pénzverési joggal is rendelkezett. 1412-ben Velence fennhatósága alá került. A város védelmét szolgáló erődrendszereknek köszönhetően sikeresen állta a XVI–XVII. századi török támadásokat. A gótikus-reneszánsz stílusú Szent Jakab székesegyház építését Juraj Dalmatinac 1431-ben kezdte el. A Giorgio Sebenico néven Itáliában jónevű építész saját jövedelmét fordította a székesegyház építésére. 1473-ban bekövetkezett halála után tanítványa, Niccolo Fiorentino folytatta a munkát 1505-ig, majd száz évvel az építkezés megkezdése után Niccolo firenzei építész fejezte be. A székesegyház különlegessége, hogy anyaga kizárólag kő és márvány, szerkezetében egyetlen tégla-, fa- vagy fémelem sincsen. Az apszis külső párkányán sorakozó, hetvenkét darabból álló portrésorozatot Dalmatinac és tanítványai faragták. Egyedülálló ez a galéria, minden arc más és más, akad köztük vidám és szomorú, hajós, katona, tudós, polgár és paraszt egyaránt. A székesegyház északi oldalán díszes kapu található, melynek oroszlánok vigyázta két oszlopán meztelen, de szemérmes Ádám és Éva szobra áll. A főkaput a tizenkét apostol és középen Krisztus szobra díszíti. A székesegyház előtt Dalmatinac szobra áll, Mestrovic utolsó alkotása. A város egyéb műemlékei közül figyelemre méltók a reneszánsz házak, a rektori palota, Szent Iván, Mária és Szent Lukács temploma. A Sibeniktől alig tizenöt kilométernyire fekvő Krka-vízesés ötlépcsős zuhatagának szépsége a plitvicai tavak látványával vetekszik.

KRISS GÉZA

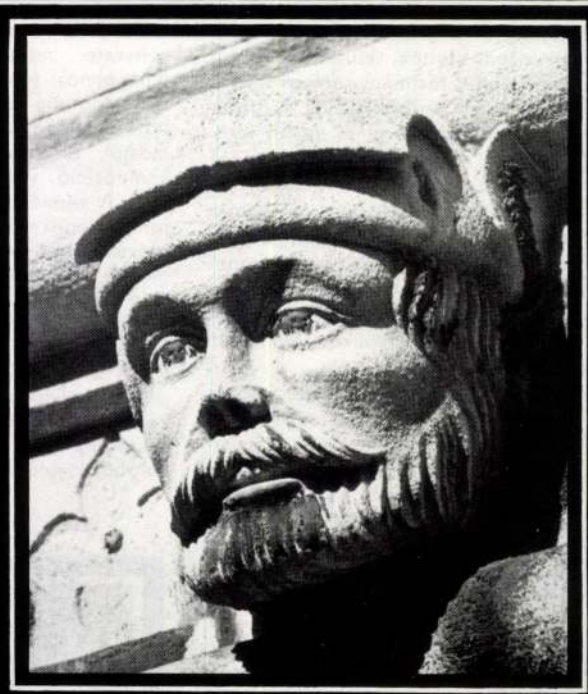

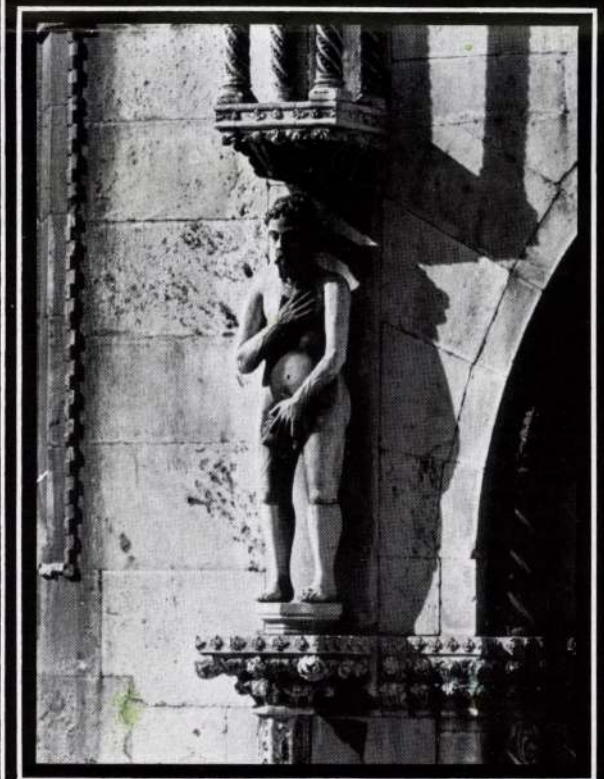

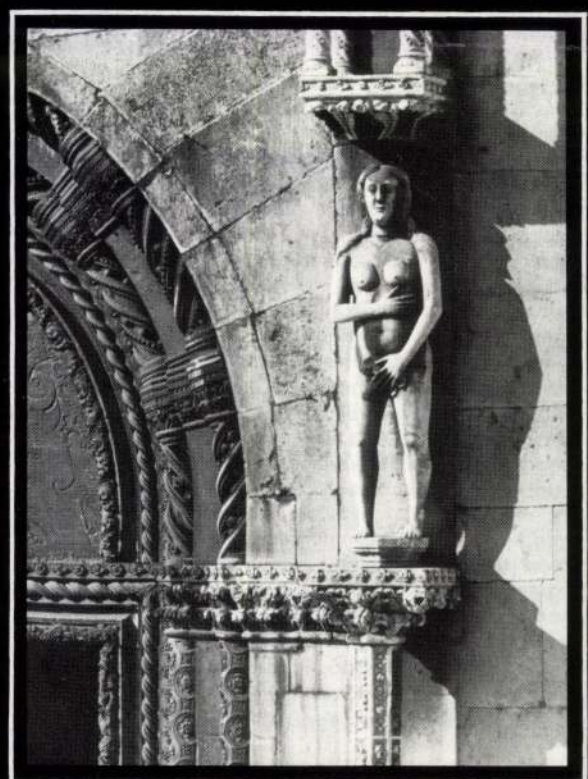

kézjeggyel ellátott festményei alapján azonosították. Huszár e korai, nagyméretű festménye Nagybányán készült, a szabadiskola hirdetett eszmei programjával és festői megoldásaival szoros kapcsolatot mutat. A természetes, nyugodt kompozíció, a családias, ugyanakkor meditatív hangulat, a szórt fényből előrajzolódó tárgyak és figurák, a színek csendes összehangoltsága a Hollósy-kör festői világát idézik. Leginkább Réti István melankolikus életképeivel rokonítható.

Két évvel később Huszár mégis egyike volt azoknak az ifjú művészjelölteknek, akik a nagybányai művésztelep nyár végi kiállításáról tudatosan távol maradtak, és külön mutatták be munkáikat. A korabeli sajtó szerint a francia „hipermodern áramlatok fertőzött kigőzölgéseitől" mételyeződtek meg, amelynek legradikálisabb hírnöke Czóbel Béla volt. A művésztelep fogékony fiataljait ő ismertette meg a párizsi újító kísérletekkel, a festészetben érvényesülő lényegi hangsúlyok átrendeződésével. A természet atmoszférikusan érzékeny leképezése, a pszichikus telítettség háttérbe szorult, inkább a lényeges szerkezeti elemek kiemelése, a kompozíció feszes ritmusa, az élénk, erőteljes színek, a könnyed kontúrokal átfogott, redukált formák kerültek az új képi kifejezés homlokterébe. Három 1906-ból származó Huszár-képet ismerünk, amelyek feltehetően még Magyarországon keletkeztek. A Kertben és a Tájkép címet viselő kép valószínűleg Nagybányán, éppen az említett forrongó nyáron készült. A kerítés mellett, az asztal körül ülő asszony és szalmakalapos férfi ábrázolása nem részletezett, erőteljes sötét körvonalakba fogott egységes színfelületekkel festette meg a figurákat. A karakteresen megragadott mozdulatok, a lényegre koncentráló komponálás egyszerre fejezi ki a tematikusan megfogalmazhatót: a meleg nyári délután semmittevését, és a festői mondanivalót: a színek, formák dinamikus összhangjából adódó összefogottságot. A Tájkép című festménye hasonló szellemiség jegyében született. A dúsan zöld domboldal növényzete merész ecsetvonásokkal mozgalmas formákká tömörített, a teret formáló élénk színek erőteljes határozottsággal különülnek el egymástól, a tájba épített figurák a kompozíció vezérlő szerkezeti elemei. A természet tárgyai itt már a formai építkezés, a festői kifejezés alárendeltjei lettek, akárcsak harmadik korai festményén, az 1906-ból való Asszony babakocsival címűn, amely a Nemzeti Galéria gyűjteményének eddig egyetlen Huszár-műve. A kép festői felfogásában, kompozíciós elveiben a nagybányai tájképek rokona, azokat az új törekvéseket képviseli, amelyek a szabadiskolából kivált fiatal nemzedék szemléleti váltását ösztönözték. Az ifjú művészek csoporttá szerveződését Huszár már nem támogathatta, hiszen 1906 decemberétől Hollandiában élt. Újabb hatások, termékenyítő impulzusok érték, de itthonról vitt bravúros rajztudása és imponáló festői eszköztára végigkísérte művészi pályáján. A távozását követő első néhány évben abból élt, hogy megrendelésre portrékat, csendéleteket festett. Szabadon és könnyedén váltogatta stílusát, gyakorta visszatért a pontos, élethű ábrázoláshoz, ahogy 1910-ben készült önarcképén is látható. Nemzetközi hírnevét azonban nem ezeknek a figuratív, gazdag festőiségű korai műveinek köszönheti. Több műfajban is tevékenykedő avantgárd, absztrakt szemléletű művészként ismerte meg a világ. Mestere volt a festésnek, mégis tudatosan lemondott a természethű, leképező művészi közelítésről. A modern gondolkodás adekvát vizuális kifejeződését a festői elvonatkoztatásban, az építészet és a festészet együttműködésében, a műfaji határok szabad mozgásában, a művészet és az élet alapvető és termékeny összefonódásában látta. Tudatosan redukálta a festőiséget, a művészi érzékenységet a gondolati és filozófiai gazdagodás, a huszadik századi lényeglátó, absztrakcióra képes gondolkodás- és látásmód szellemében.

GERGELY MARIANN

Tájkép, 1906

173. **Huszár Vilmos** (1884-1960)
2002. okt.
Nagybányai ház, 1904.

Olaj, vászon, 60 x 80 cm
Jelezve jobbra lent:
Nagybánya 1904 Huszár Vilmos

Kikiáltási ár: 3 800 000 Ft

A világhírű konstruktivista művész

A nemzetközi szakirodalomban Piet Mondrian, Theo van Doesburg, Gerrit Rietveld mellett a magyar származású Huszár Vilmos neve is megjelenik, amikor a klasszikus avantgárd egyik legfontosabb művészeti lapjának, a *De Stijl* (A Stílus, 1917–1931) holland folyóiratnak az alapításáról írnak. A korszak irányadó avantgárd kiadványa a 20. századi nonfiguratív festészet és modern építészet egyik legkövetkezetesebb hirdetője volt. Az 1906-ban Hollandiába települt fiatalember a lap elindításakor már tíz éve ott élt, vagyonos holland felesége révén egzisztenciát teremtett. Megnyerő külsejének és színes egyéniségének köszönhetően könnyen beilleszkedett a művészvilágba, avantgárd művészekkel került kapcsolatba. Van Doesburghoz csatlakozva ő volt a folyóirat egyik legmozgékonyabb szervezője, a közismert De Stijl emblémát is ő tervezte az első szám címlapjára. Geometrikus síklapokból komponált festményeit, üvegablakait, konstruktív szellemű enteriőrterveit, dinamikusan formált plakátjait világszerte jól ismerik. 1985-ben (Hágában, majd Budapesten) rendezett gyűjteményes kiállításán azonban egy másik Huszár Vilmossal is szembesülhettek a látogatók, egy Közép-Európából érkezett ifjú művésszel, aki a pályája kezdetén a magyar festői hagyományokhoz kapcsolódva próbálta kialakítani saját stílusát.

A Hollósy tanítvány Nagybányán

A művész feljegyzéseiből tudjuk, hogy 1904-ben Hollósy Simon müncheni szabadiskolájába iratkozott, előtte két évet járt az Iparművészeti Iskola díszítőfestészet szakára. A konzervatív tanintézet után Hollósytól várta a modernebb szellemű szakmai felkészítést. A Hollósy-iskola szabad légköre, az értelmes rajzolásra, az érzelemmel teli formálásra irányuló korrektúrák előrelépést jelentettek számára. Végre nem rutinszerű mintamásolás volt a feladat, hanem elmélyült stúdium. Hollósy köztudottan szuggesztív egyénisége hatott a növendékekre. Felkeltette bennük a természet élményszerű feldolgozásának az igényét, a látvány átélt megjelenítésének művészi fontosságát. A müncheni műtermi munka után a nyári művésztelepen lehetett igazán kamatoztatni a tanultakat. Bernáth Aurél nagybányai emlékeit olvasva Huszár Vilmos képe jelenik meg előttünk. *„…a festőnövendékek rendszerint bányászcsaládoknál helyezkednek el a Veresvizen. Mély völgyben szaladó vég nélküli utca volt ez, apró, egy szoba-konyhás vályogházikókkal. (…) Az ablak is kicsi, alig pár arasz."* (Bernáth A.: *Utak Pannóniából.* Bp. 1960. 19.) Az alkonyat bársonyos fényében, a gesztenyefa szelíd árnyékából bukkan elő a kis paraszthház, meszelt falát zöldre festi a lombokon átszűrődő utolsó napsugár. Mintha eső utáni pára frissítené a kiskertet és a tócsákkal tarkított, sáros utat. A kép előterében végigfutó léckerítés dinamikusan megfestett struktúrája a kompozíció hangsúlyos motívuma. Nincs ember a képen, de a lekaszált fű, a gondosan rakott boglya rendezett falusi életformára utal. A Hollósy tanítvány természetábrázolásában a hangulat festői érzékeltetésére, érzelmekkel telített látvány megjelenítése törekszik. Hasonló bensőségességet érzünk Huszár *Kézimunkázó asszonyokat* ábrázoló, szintén 1904-es nagybányai képén. Huszárt nem a Ferenczy Károly közvetítette plein-air festés valőrproblémái foglalkoztatják ekkor, hanem Hollósy mester tanítását követi, amely szerint az intuíció és az érzés ereje a döntő a természetábrázolásban. Az ifjú Huszár Vilmos nem sejti, hogy két évvel később ő is részese lesz a nagybányai fiatalok „neós forradalmának", mint ahogy azt sem, hogy szűk másfél évtized múlva a konstruktivista művészetszemlélet elkötelezett híveként ismeri meg nevét a világ. Az aukción szereplő festmény a húszéves Huszár Vilmos meglepően érett, korai képei közül való.

(e. a.)

Huszár Vilmos: Kézimunkázó asszonyok, 1904.
olaj, vászon, 90x120 cm
Jelezve jobbra lent: Huszár Vilmos, Nagybánya 1904.

172.

173.

174. **Boromisza Tibor** (1880-1960)

Híd télen

Olaj, vászon, 70x88,5 cm
Jelzés nélkül

Kikiáltási ár: 1 900 000 Ft

Huszár Vilmos, lesztőművész (Hollandiában él). 1.) Folytatás.
Gergely Marianna: a térfelbontás elmélete és gyakorlata a De Stijl csoportban.

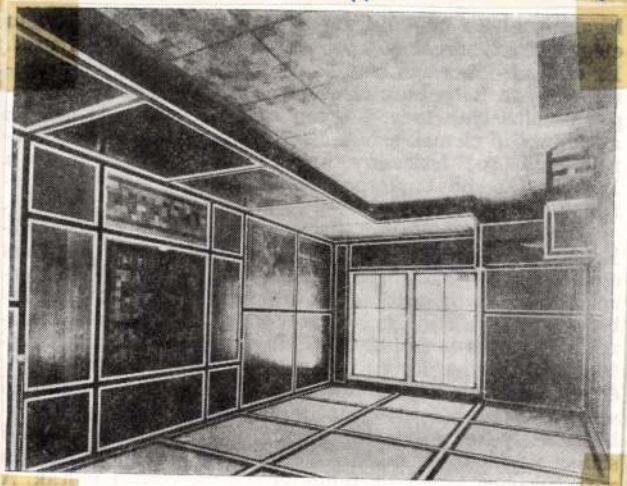

7. Huszár Vilmos: Reklámstand Cees Bruynzeel számára, Utrecht, 1918

Művészettörténeti Értesítő, 1985. XXXIV. évf. 3-4 szám, 124-old.

Huszár Vilmos

ind

Dreier, Katherine S.

Modern Art. New York
1926. 54. l.

ind Brooklyn Museum.
Catalogue of an
International Exhibition
of Modern Art Assembled
by Société Anonyme.
New York, November
19, 1926, to January 1, 1927.

Gongrádmegye V. 301

Huszár Herz Vilmos

festő

Leydenben él állandóan. Kubista festő lett.

Stephan Henrik festő

Közlése.

333 december 16-án.
13-án

emi könyvtár falfestményeinek III

703 (1876).
812 (44).

keleti fal.

rolt allegoricusnő, a ki ez
e jobbra tekint, jobb kezét csipőjére tá-
ben irattekercset tart, könyökölni látszik.
llámos, fejét kendővel kötötte be, magas
tére csavartan viseli.

5 (45.5) cm.
eti falán lévő fresco eredetije.
erjesztésre 1898: XII. 31-én kelt 81978 sz.
98). ~~[illegible]~~ Elszámoltatott 1899: XI. 22-én
III. 4-én a 2075 sz. vsz. fogadta el. (111/900).
900: XI. 5-én (550/900).

105

HUSZÁR VILMOS

(1884–1960)
FESTŐ, TERVEZŐ

KIÁLLÍTÁS A MAGYAR NEMZETI GALÉRIÁBAN
1985 JÚLIUS 9–SZEPTEMBER 1

MEGNYITÓ BESZÉDET MOND
DR. THEO VAN VELZEN,
A HAAGS GEMEENTEMUSEUM IGAZGATÓJA ÉS
DR. NÉMETH LAJOS PROFESSZOR
A BUDAVÁRI PALOTA D ÉPÜLET III. EMELETÉN
1985 JÚLIUS 9-ÉN 16 ÓRAKOR

MEGHÍVÓ

Huszár Vilmos, Hollandiában élő festőművész 3.) Folytatás.
Jorgely Mariann: A térelaktás elmélete és gyakorlata a De Stijl Csoportban.

9. Huszár Vilmos—P. Klaarhamer: Tér-szín-kompozíció a Bruynzeel fiúhálószobához, Arendshoeve 19; Haags Gemeentemuseum, Hága. A fotó a budapesti Huszár kiállításon készült, , Voorburg, 1918—(1985)

Művészettörténeti Értesítő, 1985. XXXIV. évf. 3-4 szám, 125-old.

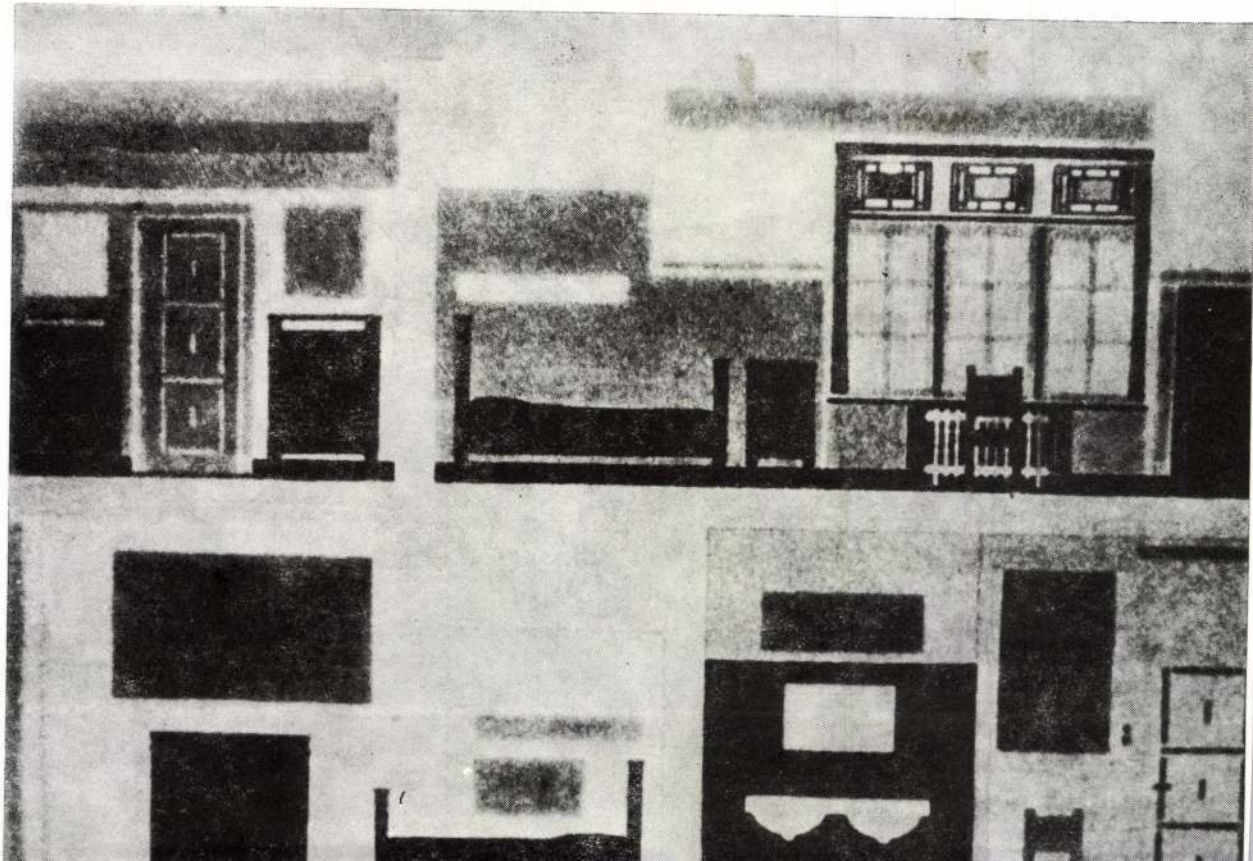

Huszár, Vilmos, festőművész (Hollandiában él).
Mezei Otto: a De Stijl csoport a Nemzeti Galériában.

3 Huszár Vilmos: Kompozíció De Stijl,
olaj, vászon, 60 × 50 cm, 1916/1950–55

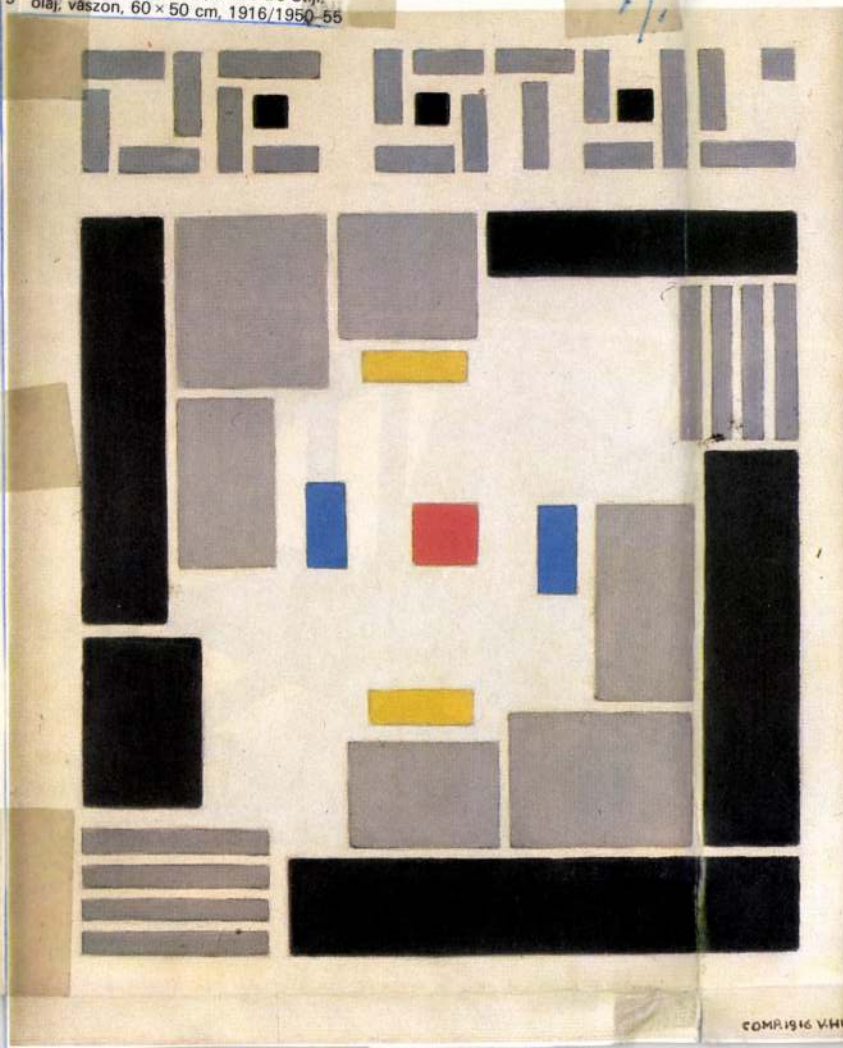

Művészet, 1984. április, 39. old.

Huszár Vilmos

a holland kontruktivisták, a De Stijl mozgalomban is akadt egy magyar :Huszár Vilmos

Uj irás 1974/2 95.o.

Kassák Lajos

festő

Katherine S. Dreier, 1926-ban írta a Modern Art című könyvet, a kubizmus és a különböző törekvéseiről. Ebben szerepel a művész munkássága.

Passuth Krisztina: Modern művészet Amerikában

Művészet, 1974. augusztus - 41 lap.

Hussár Vilmos

Magyar kipzőmintert külföldön.

Magyar Nemzet 1984. 1. 11.

tt alapszíneket használt; vöröset, sárgát, kéket valamint eketét és átlátszó fehéret. Ezek ellentéteként a középső nezőben kevert színeket alkalmazott; zöldet, narancsot s ibolyát. Itt a két középső elemvariáció a szomszédos ülső témának 180°-os elfordítottja volt.

A *zene és festészet* kapcsolata régóta foglalkoztatta Doesburgot. A Klassiek-Barok-Modern című esszéjében rról írt, hogy a zene a legelvontabb művészi közeg, nelyben az egység és harmónia ideálja megfogalmazható isztán a hangok építkezésével, rendszerbe szervezésével. Nem a melódia és a természet hangjainak imitálása, anem a világos szerkezet evidenciái adják a műélvezet, megértés kivételes pillanatait. Hasonló evidenciákra örekszik a modern festészet is a vizualitás eszközeivel.[8] Ez a gondolat vezérelte az üvegablak tervezésekor.

Az *étkező falára* elképzelt primer színekkel és feketével estett geometrikus kompozíció horizontális hangsúlyú olt, egy motívumegyüttes és annak tükörképe jelent neg. Az elrendezés megint csak a *fal előtt álló szemlélő nézőpontját vette alapul nem számolva a mozgás lehetőségeivel*, az időfaktorral. A korai színes enteriőrök szinte indegyike ezt a kompozíciós programot követte. Ennek alószínűleg az lehetett az oka, hogy a De Stijl tagság örében ekkoriban az *építészetről alkotott nézeteket* még löntően *Mondrian* — a *„festő" — elméletcentrikus megközelítése* határozta meg, az ettől eltérő dinamikusabb rtelmezés csak később alakult ki.

Mondrian elvei szerint az építészet hasonlóan a festészethez lényege szerint *konceptuálisan* és *nem materiálisan* ragadható meg elsősorban. A síkokból tevődő tér zimultán érzékelése emlékezetünkben egyetlen síkká áll ssze, ily módon a vertikális—horizontális kiterjedést zemléltető színes négyszögű rendszer frontalitása itt is rvényes.[9] Ez a statikus szemlélet magyarázza tehát belső tér négy falának felnagyított festővászonhoz hasonló kezelését, ahol a négy zárt kompozíció külön-külön, gymástól függetlenül is befejezett egészet alkotott.

Mondrian építészetről vallott nézeteinek legtökéletesebb megvalósulása mindennapi környezete, *műterme* olt (6. kép). A művészatelier különleges belső tér, egyzerre az alkotó abszolút magányt igénylő munkahelye, z elkészült és félig kész művek kiállítótere, a barátok és yűjtők előtt megnyíló fogadótér. Állandóan változó elrendezése az alkotót foglalkoztató aktuális művészi problémák érzékeny mutatója. Mondrian számára műterme kor műhelyeiben kiviteleztek. Festői elveiben a De Stijl szellemiségéhez kapcsolódott; 1917-ben már nonfiguratív képein színes négyszögű elemekből építkezett. Egyéniségében inkább Doesburg energikus, dinamikus személyiségéhez hasonlított; Mondrian konzekvens művészetfilozófiája tiszteletet váltott ki belőle. Elragadtatással szemlélte Mondrian festményeit, esztétikai írásaiban pedig a neoplaszticizmus népszerűsítője volt. Korai képei és enteriőrtervei kétségtelenül Mondrian művészi szellemi befolyásáról tanúskodnak. Mégis Huszár volt talán az első, aki gyakorló iparművész lévén az elmélet szempontokon túl a *praxis* változó mozgékonyságát a tervezői szemléletébe injektálta, s a művészi kivitelezésben alkalmazta.

Ahogy Bart van der Leck a Kröller Müller családban Huszár Vilmos a voorburgi faárugyáros *Cees Bruynzeel* személyében talált rá az ideális *megrendelő*re. Nem volt könnyű az új szemléletnek mecénást szerezni. A megrendelők többsége megrettent a belső téregyüttes komplett egy szisztéma szerint történő átalakításától, ragaszkodott a polgári kényelem megszokott megoldásaihoz. Legfeljebb a kevésbé személyes előszoba, fogadótér vagy a munkahelyi környezet, üzlet, kiállítótér személytelenebb közegét áldozták fel művészi kísérletekre. Emellett persze voltak olyan avantgarde szemléletű megbízók is — főként művészkörökből — akik felismerték az építészet megújuló tendenciáiban a korszakos felfedezést és megtisztelő örömmel adtak munkalehetőséget kiváló művészeknek. Huszárnak kivételes szerencséje volt építész és bútortervező partnereivel, hogy minden esetben megteremtődött az az összhang, mely az eredményes csoportmunka fontos feltétele.

Bruynzeel, aki korábban üvegablakot terveztetett Huszárral saját házába és üzeme propagandaanyagát is vele készíttette, meg merte kockáztatni, hogy a többinyire konzervatív üzleti és polgári közegbe beengedje a környezetalakítás megújult szellemiségét. Az *1918-as utrechti ipari vásáron* Huszár tervei alapján készült rekámstandon mutatta be cége termékeit (7. kép). Huszár elképzelései szerint a kiállítás ideiglenes karaktere vázszerű konstrukciót igényelt, ez adta meg a kívánt nagyvonalúságot. A fehér keretes szürke négyszögekkel borított fal, padló és mennyezet raszterhálója előnyösen emelte ki az eladásra szánt parkettmintákat.

Hasonló szisztémát követett a *Bruynzeel* család há

Művészettörténeti Értesítő, 1985. XXXIV. évf. 3-4. szám, 124-old.

19. Huszár Vilmos: Kompozíció szürkében, Til Brugman zeneszobája, 1924 (az átalakítás előtt)

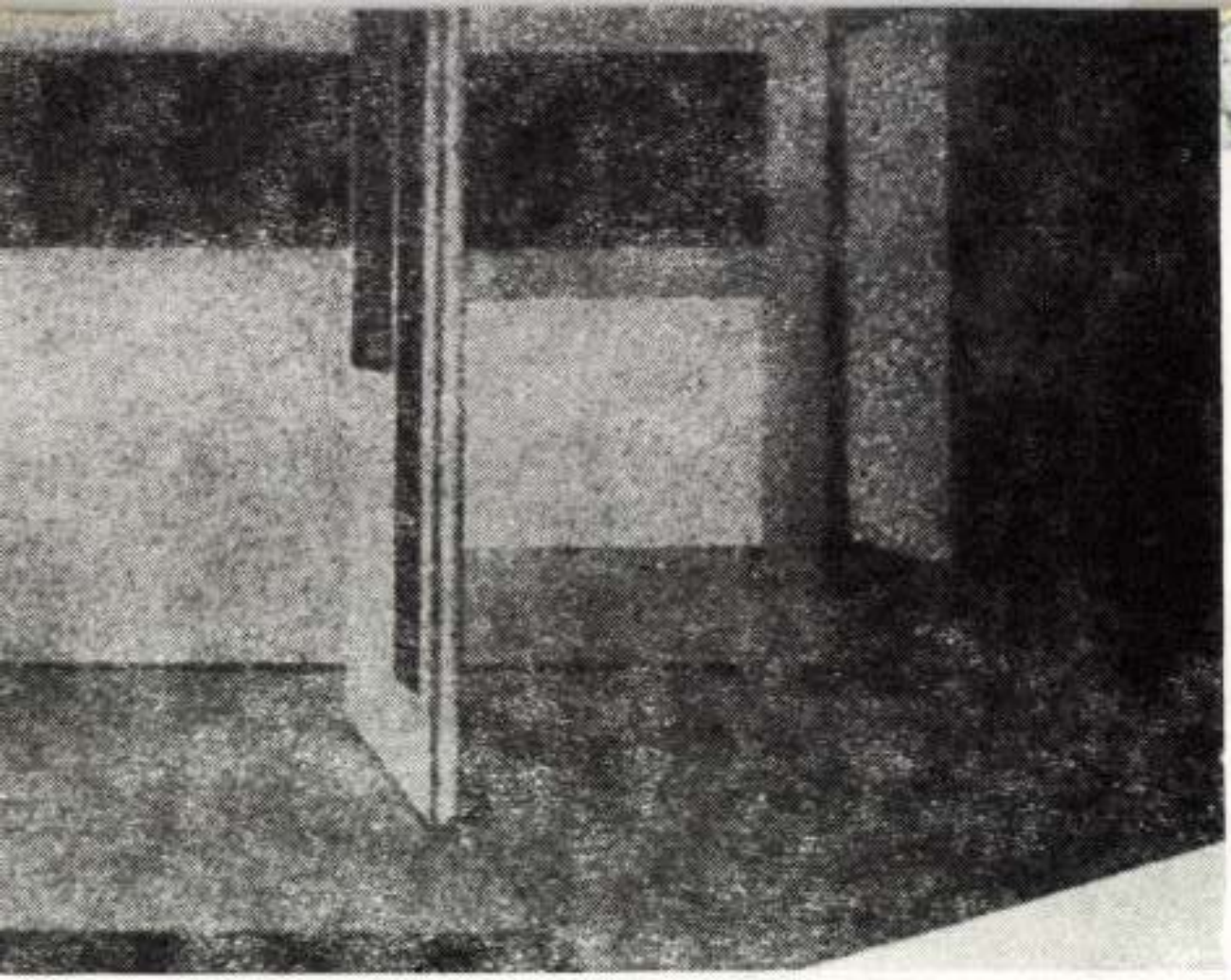

Szölve : L'Architecture Vivante, 1924

nellett a kiegyensúlyozottság, befejezettségét is érezte-ik. Az előrehaladó mozgás vezetése nem szűnik meg, az álló és fekvő négyszögek folyamatosan irányt szabnak. A padló fekete sávja és a zárófal utolsó vertikális vörös oltja a kiinduláshoz visszatérő körpályát zárja. Huszár az absztrakt kiállítótérben pusztán az alapszínek és a fehér-fekete tudatos használatával aktivizálja érzékein-ket, reakcióinkat manipulálva eltervezett útvonalon ve-zet végig, hogy a téri- és színviszonylatok váltakozó szi-tuációin keresztül a komplex befogadás élményével tá-vozhassunk (17. kép).

Rokon a felfogás *El Liszickij* elvont *Proun* tereivel. Szerzőjük többször is kifejtette, hogy az alapformáknak és primer anyagoknak *problémahelyzetet* kell teremteniük, hogy a körbehaladás folyamatossága tartalmasan meg-

Huszár Vilmos, Hollandiában élő építőművész 6.) Folytatás,
Gergely Mariann: A térábrázolás elmélete és gyakorlata a De Stijl csoportban.

Művészettörténeti Értesítő, 1985.
XXXIV. évf. 3-4 szám, 132-old.

Huszár Vilmos

Három szobra van a fővárosban, kettő szerepel a jubileumi albumban, melyet a Corvina Kiadó "A százéves Budapest szobraiból" cimmel adott ki. Vadas József: "Hány szobor van Budapesten" c. beszámolójában felsorolja legjelesebb müvészeinket, közöttük azokat, akiknek szobruk van a főváros közterein, s azokat is akiknek egyetlen alkotásuk sem szerepel itt. A közterek látható szobroknak egy nyolcad részét bemutatja az album. A cikk -erre való hivatkozással- kifogásolja, hogy a legjelentősebb alkotások nem kerültek felállitásra.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. juli. 14.

XVII, évf. 28. sz. 13. lap.

Huszár Vilmos.

Neve említve, 3 szobra van Bp-n

Vadas József: Hány szobor van Budapesten?

Látóhatár 73/ szept. 195. o.

Huszár Vilmos

öngyilkos lett, a Műcsarnokban állitotta ki önarcképét.

Forrás 1974-1o-51

Huszár,festő

Párizsban ,a Rue de Cherche-Midi 5.sz.alatt,a "Sacre du Printemps"-ben 1927-ben absztrakt kiállitásokat és irodalmi rendezvényeket szervezett Paul Dermé és Michel Seuphor.Itt előadásokat tartottak.Többek között Huszár,Kassák és müveiket mutatták be. 331.old

HÁRS ÉVA: Martyn Ferenc és a "Párizsi iskola" /1926-1940/. Részlet az életmü monografikus feldolgozásából 331.old

A Janus Pannonius Máz.Évkönyve, XIV.-XV. évf. 1969.-1970. Pécs, 1974

HUSZÁR VILMOS, festő

A Nyolcak és a századeleji avantgarde expresszív törekvései az ellenforradalom éveiben talajukat vesztették. Legfőbb képviselőik emigrációban éltek.-Uitz Béla,Pór Bertalan,Moholy-Nagy László,Breuer Marcell,Forbát Alfréd Molnar Farkas,vagy Martynnal együtt a Párizsban lévő Béothy István,Huszár Vilmos,Hajdu István,Csáky József, Tihanyi Lajos,stb. 341.old

HÁRS ÉVA: Martyn Ferenc és a "Párizsi iskola" /1920-1940/ Részletek az életmű monografikus feldolgozásából 351.old

A Janus Pannonius Múz. évkönyve, XIV-XV. évf. 1969-1970. Pécs, 1974

Huszár...

nyomtatta Melius Juhász Péter: „A keresztienec stb." cimü müvet Debrecenben 1562-ben.

Borsa Gedeon, Hervay Ferenc stb.: Régi magyarországi nyomtatványok 1473-1600.
Budapest, 1971

2181

Huszár Vilmos

Munkásságával alátámasztotta
a Bauhaus elveket

Major Máté: A Bauhaus 50
esztendős

Napvilág 69/1 128.o.

Kustár Vilmos

Részt vett a müncheni magyar tárlaton 1972-ben

Bodri Ferenc: Magyar tárlat Münchenben

Nagyvilág 72/11 1755. old.

Huszár Vilmos

Részt vett a "XX. sz. magyar származásu müvészek külföldön" c. kiállitáson.

Mücsarnok, 197o.

Major Máté: Külföldi magyar müvészek kiállitása

Nagyvilág 7o/11 1715. old.

Huszár Vilmos

Virágvaza 1917 k. Olaj, vászon
Külföldi magántulajdon

Passuth K.Magyar Müvészek az európai avantgarde-ban
Bp.Corvina 1974

Huszár Vilmos

nézeteire erősen hatott - elsődlegesen Mondrian elmélete, képei a De Stijl folyóiratban, ezen belül egyéni stílusban jutottak meg

Passuth K: Magyar művészek az európai avantgarde-ban
1974 Corvina Bp.

Baold.

Huszár Vilmos

2

Abban a néhány évben vízsont, amikor tagja a társaságnak, sőt az alapító tagok közé tartozik, jelentekeny – és a De Stijlen belül egyéni – stílust bontakoztat ki.

Passuth K:Magyar müvészek az európai avantgarde-ban
1974 Corvina Bp.

25. old.

Huszár Vilmos 1

a De Stijl-csoport felfogásával azonosul. Sem az, amit a De Stijl megalakulása előtt, sem az, amit a csoport felbomlása után festett, nem különösen számottevő.

Passuth K:Magyar müvészek az európai avantgarde-ban
1974 Corvina Bp.

25. old.

Huszár Vilmos

1925-ben csatlakozott a
Novembor Csoporthoz

Passuth K:Magyar művészek az európai avantgarde-ban
Bp.1974 Corvina

134.old

Huszár Vilmos

szerepel a Kassák és Moholy-Nagy szerkesztette Új Művészek Könyvében

- említve

Passuth K: Magyar művészek az európai avantgarde-ban
Bp.1974 Corvina

A 56. old.

Huszár Vilmos

17. kép Öregasszony 1907 Olaj, deszka
70 x 46,5 cm
Harderwijk Rathaus

Passuth K:Magyar művészek az európai avantgarde-ban
Bp.1974 Corvina

Huszár V. Lenos

13. Anya és gyermeke 1916 Üvegablak
kép. Külföldi magántulajdon

15. kép Üvegablak a seelandi templomból
1923. Külföldi magántulajdon

Passuth K: Magyar művészek az európai avantgarde-ban
Bp. 1974 Corvina

Huszár Vilmos

16. kép „Nőalak" 1917 olaj, vászon 80×60 cm
Külföldi magántulajdon

17. kép „Táncoló pár" 1917 Olaj, deszka 100×60 cm
Haga. Gemeentemuseum

Passuth K.: Magyar művészek az európai avantgarde-ban
Bp. 1974 Corvina

Huszár Vilmos

18. kép „De Stijl kompozíció" 1916 Olaj, vászon

19. kép Hága, Gemeentemuseum

„Alvó asszony" 1917 Olaj, vászon 77 x 165 cm

Külföldi magántul.

Passuth K: Magyar művészek az európai avantgarde-ban
Bp. 1974 Corvina

Huszár Vilmos 14

„Virágváza" c. festménye (20. lép)
emlitve

Passuth K:Magyar művészek az európai avantgarde-ban
Bp.1974 Corvina

35. old

Kurjár Vilmos 13

„Nőalak" c. kompozíciója, (16. kép)
„Táncoló pár" c. festménye (17. kép)
„Alvó asszony" c. képe (19. kép)
említve

Passuth K: Magyar művészek az európai avantgardo-ban
Bp. 1974 Corvina

34. old.

Huszár Vilmos 12

Üvegablakterve emlékre (13. kép)
1916-os Napraforgós üvegablaka (Basel, magántul)
1923-as Seelandba készült üvegablaka (15. kép)
szintén.

Passuth K:Magyar művészek az európai,avantgarde-ban
Bp.1974 Corvina

32-33.old

Huszár Vilmos

11

festői sajátossága a kettősség:
a figurativ és nonfigurativ stilus (egysége)
egyesítése. A stilizálás, leegyszerűsítés Huszár
stilusának erőssége. Csakyról készített
portréja emlétve

Passuth K:Magyar művészek az európai,avantgarde-ban
Bp.1974 Corvina

31.old.

Huszár Vilmos

10

1912-ben önálló kiállítása
– 25 mű – Rotterdamban. Mondrian,
Doesburg, Oud, Kok és Huszár 1917-ben
megalapítják a De Stijl csoportot.

Passuth K: Magyar művészek az európai, avantgarde-ban
Bp. 1974 Corvina

31. old.

Huszár Vilmos

9

Rippl-Rónaival való belső bokonsága
még szembetűnőbbé válik 1910-11-ben.
Judit Caldrent ábrázoló lépe emlétve
(1911 o.v. dekli 49x36 cm Haga művészeti raktár)

Pa south K:Magyar művészek az európai avantgarde-ban
Bp.1974 Corvina

3 l.old.

Huszár Vilmos 8

Sobb portrétista mint a Nabis-festő általában. 1917 után abszrakt, De Stijl felfogásban születő művei egyidejűleg mégis figuratívak.

Pa ssuth K:Magyar művészek az európai avantgarde-ban
Bp.1974 Corvina

30. old.

Huszár Vilmos

A méltatlanul elfeledett *Huszár Vilmost* pedig a De Stijl egyik alapító tagjának tekinthetjük. Természetes, hogy műveik, munkásságuk tárgyalásakor sokadrangú kérdéssé válik a magyar specifikum, pályájuk csak az adott irányzatok szellemi és lokális összefüggéseiben érthető-értékelhető.

Alföld 1975/11/73

Aczél:Passuth:Magyar művészek az európai avant-garde-ban

Huszár Vilmos 7

a Nabis-2 hatása Rippl-Rónaiu
Zaevztül jutott el hozzá
1907-es „Öregasszony" c. festménye (12. lép)

Pa ssuth K:Magyar müvészek az európai avantgarde-ban
Bp.1974 Corvina

30. lap.

Huszár Vilmos 6

Nagybányáról indul, Münchenben tanul, itt hatnak rá Israëls, Léger, de fölént Van Gogh munkái 1907 és 1910 közötti stílusában még a szecesszió francia változata, nevezetesen a Nabis hatása malkodik

Pa ssuth K:Magyar müvészek az európai avantgarde-ban
Bp.1974 Corvina

30.old

Huszár Vilmos

5

Később már inkább csak a plakátterezésben érvényesíti ötleteit, majd pedig, kisebb-nagyobb kitérőkkel visszatér a figurativ ábrázolásmódhoz.

Pa ssuth K:Magyar müvészek az európai avantgarde-ban
Bp.1974 Corvina

30. old.

Huszár Vilmos - 4

A De Stijl folyóirat számára tervezett címlapja (eredetije „De Stijl" kompozíció 1916 o.v. 60 x 50 cm Haga Gemeentemuseum)
18. kép - kiérlelt, geometrikus építkezésű.

Passuth K: Magyar művészek az európai avantgarde-ban
1974 Corvina Bp.

30. old.

Huszár Vilmos 17

Színesre festett, egyszerű vonalú bútoraiban a későbbi Bauhaus-interieurőt szépsége csillan meg.

PassuthK: Magyar művészek az európai avantgarde-ban 56. old.
Bp.1974 Corvina

Huszár Vilmos 16

Egyik hálóvolatervét a De Stijl
is közli. Kállai Ernő, aki egyébként
nem különösebben lelkesedik Huszár festményeiért,
bútortervező tevékenységét elismeri

PassuthK : Magyar müvészek az európai avantgarde-ban
Bp.1974 Corvina 36.old

15

Huszár Vilmos

Belső berendezési tárgyai, puritán geometrikus jellemben, a De Stijl festészet jellemében készültek. Nem annyira funkcionális, mint inkább esztétikai szempontok irányították a nagy egységes felületek konstruktív rendbe komponálásánál

PassuthK : Magyar művészek az európai avantgarde-ban
Bp.1974 Corvina
36.old

Huszár /Herz/ Vilmos MDK

Önarckép, olf.

Veszter Imre országgyül. képviselő, olf.

Mücsarnok 1903. tavaszi nemzetközi kiáll.

Huszár Vilmos

Festő a De Stijl egyik alapítója

Major Máté: Gondolatok – tettek: építészetünk mozgatói

Kritika 1965 10 sz. 12. 1.

MDK

Huszár Vilmos,

1904-ben az iskolában dolgozott.
1906-ban iskolán kivül.

A szabadiskola ideje./1902-1912./ 8o.l.

Huszár Vilmos festő.

Művészet.

VI. évf., 1907.

199.

Huszár Vilmos festö.

KUT.1927.1.sz.márc.31.16.l.

Helységnevek Budapest

/Farkasréti temető: Huszár Vilmos sírköve/

Pesti Hirlap 1932 LIV okt. 15.8 o.

Huszár Vilmos sírkövének felavatá

Huszár Vilmos (1884)

A „Lexikon Modernes Kunst" foglalkozik vele. Hollandiában él. A „De Stijl" csoport vezetőtagja volt. Előadásokat és cikkeket írtján is nagyvakúsiti a konstruktivizmust.

Vigilia, 1958. VI. n., 379 old

Huszár Vilmos

19

Tipográfusként is részben a Bauhaus tevékenységével párhuzamos munkásságot fejt ki. Korai, a De Stijlben közölt A és B kompozíciói jellegzetes neoplasticista szellemben fogantak

Passuth K: Magyar művészek az európai avantgarde-ban
Bp.1974 Corvina

36. old.

Huszár Vilmos

20

mint typografusnak egyik legelső
és legszerencsésebb műve a még 1916-ban
keletkezett De Stijl kompozíció (18. kép)

Passuth K: Magyar művészek az európai avantgarde-ban
Bp. 1974 Corvina

37. old.

Huszár Vilmos 21

Sokiványi tevékenységében még egy nagyon fontos, jellegzetesen avantgarde műfaj kap helyet: az új színháztervezés, az ugynevezett mechanikus színpadi előadás terve.

Passuth K: Magyar művészek az európai avantgardeban/ 37. old.
Bp. 1974 Corvina

Kassák Lajos 22

A későbbiekben reklámgrafikával foglalkozik, Seuphorral, az absztrakt művészet egyik fő képviselőjével barátkozik, az ő révén kerül el Párizsba, a De Stijl-periódusból való képei a lódzi múzeumba.

Passuth K: Magyar művészek az európai avantgarde-ban
Bp. 1974 Corvina 38. old.

Huszár Vilmos

„Kompozíció" c. képe 1920 körül
o.v. Lódzi Múzeum tul.
Kat. 81. 4

Passuth K: Magyar művészek az európai avantgarde-ban
Bp. 1974 Corvina 38. old.

24

Huszár Vilmos

A De Stijl hanyatlása után
vinzatér a figuratív festészethez, amelyhez
a De Stijl idején, ha rejtetten is, de vonzódott

Passuth K:Magyar müvészek az európai avantgarde-ban
Bp.1974 Corvina

38. old

Huszár Vilmos 25

A huszas évek utáni működése azonban nemcsak az avantgarde periodusból esik ki, hanem művészi színvonal tekintetében is jóval az előbbi alatt marad.

Passuth K:Magyar művészek az európai avantgarde-ban
Bp.1974 Corvina

38.old.

Huszár Vilmos 18

Van Doesburggal és Kurt Schwittersszel együtt lifesti – színes felületekre felosztva – Til Brugman hágai házának egyik szobáját.

Passuth K: Magyar művészek az európai avantgardé-ban
Bp.1974 Corvina

Huszár Vilmos
festő

MDF

Hollandiában Kornis Dezsőt
bevezette az Európai avantgarde
felfedezője.

Huszár Vilmos, [ ] MDK

Szerepel az amp.-ban megnyíló tárlaton.

M. L.: Százezer magyar látogatót várnak Nyugatnémetországban 9.

Népszabadság, Bp. 1970. márc. 22.

Huszár Vilmos, Jestő

MDK

szerepelni fog a jubileumi
Kiállításon.

–: Világszemle magyar művészekkel 2.

ESTI HIRLAP. B.t. 1970. febr. 27.

Huszár Vilmos, [ ]

MDK

A Jubileumi kiállításon bemutatnak műveiből a hazai közönségnek.

— : Hír 8.

Népszabadság, Bp. 1970. febr. 28.

Herz Vilmos. festő l. Huszár V.

Herz Vilmos

~~Herz Vilmos, festő. I.~~

~~Huszár V.~~

Huszár Vilmos

Szerepelni fog az alábbi tárlaton a Szépművészeti Múzeumban

(f.f.): Külföldön élő magyar művészek tárlata

Esti Hírlap 1969 XII. 31

Huszár Vilmos

Szerepel a Külföldön élő magyar művészek társaságában Budapesten

N. N.: Kapcsolat a szülőfölddel

Magyar Hírek 1970 III. 21

Hungária

Részt vett a müncheni magyar tárlaton 1972.-ben

Bodri Ferenc: Magyar tárlat Münchenben

Nagyvilág 72/11 1755. old.

Huszár Vilmos

festő – ultr. modern

MAGYAR MŰVÉSZET

1925. 366

T. 633.

melyen innen a tábori sátrak
naság küzd. A látkép alatt a
imenter der Kayserlichen Armee
Battaglia oder Schlachtordnung
orban:

ia, so die Kayserl. Waffen un-
Durchl. Printz Ludwig Wilhelm
ider 60000 türcken bey
000 erlegt und zugleich be-
sches Proviant-Hauss glücklich
s Anno 1689.

cm.

Kusán Vilmos, [ ] MDK

Szerepelni fog.

(f. f.): Külföldön élő magyar művének
tárlata 2.

ESTI HIRLAP! Bp. 1969. dec. 31.

Huszár Vilmos

Mint Bauhaus-művésznek szerepe volt, más magyarokkal együtt, az ott kialakult elvek kidolgozásában és gyakorlatra váltásában, tehát az ipar művészetének forradalmasításában. Említve vannak még: Moholy-Nagy, Breuer Marcel, Kepes György, Molnár Farkas, Kállai Ernő, Vágó Péter.

Ipari Művészet, Cikkgyűjtemény, 1963. 1. sz., 8. l.

Huszár Vilmos

A Szépművészeti Múzeumban
állít ki

Esti Hírlap, Bp. 1970. feb. 27.

Huszár Vilmos 1

szül.: 1884, Budapest — 1959, Hardervijk.
Festő, bútortervező. Bp-en és Nagybányán tanult,
1905-ben telepedett le Hollandiában. A
„De Stijl" alapítótagja, a folyóirat címlapját is
ő tervezi és sok esztétikai cikket publikál. Geo-
metrikus absztrakt felfogásban dolgozik. Színes
fabútorokat, neoplasticista üvegablakokat
és belső berendezéseket tervez. A mechanikus
színpaddal is foglalkozik. A hurnos évektől
visszatér a naturalisztikusabb felfogáshoz. Kiállí-
tott: Kompozíció 1918, litogr. 292 × 194 cm.
XX. századi magyar származású művészek ~~kiállítása~~ külföldön.
Bp. Műcsarnok, 1970. Kiáll. kat. Bev.: Dr. Bogdár J.
30. l

Huszár Vilmos

Emlitve

Major Máté: Külföldi magyar művészet kiállítása

Nagyvilág, Jg. nov. 1715-1720. l.

Huber Vilmos

a „Knaurs Moderner Architektur" Lexikonban közzel a neve.

Major Máté = A „nap"-ot és a mi „nap" - jaink.
Magyar Épitőművészet 1968. 6. sz. 54. l.

Huszár Vilmos

szerepel a Külföldön élő magyar Képzőművészek Kiállításán a Szépművészeti Múzeumban. Megnyitó: augusztus 20.-án.

Magyar Nemzet 1970 február 28
4 cold.

-Napló-

Hupar Vilmos

magyar kármazásu művék, Hierden / Netherland

International Directory of Arts Berlin I.

1965/66 8. közlése alapján

Huszár Vilmos

- erőd

Hildeb 1931

304 · l

(a katonai szerv, polgári szerv, vagy magánüzem vezetőjének, hadiüzemeknél a hadiüzem megbízottnak aláírása.)

Huszár Vilmos

Nagy bányai ki áll. (kat.) 1912.

80

Tomcsányi Vilmos Pál dr., min.
segédtitkár VI. 310

MDK

Huszár /Herz/ Vilmos

Veszter Imre orsz.képv. Of.

Műcsarnok 1903. tav. nemzetk. kiáll. kat. 34.l.

M.D.K.

Huszár Vilmos festő

A berlini Juryfreie Ausstellungon szerepelt.

Kállai Ernő: Berlini kiállitások.

Ars Una 1923.1.

M.D.K.

Huszár Vilmos (?)

nevét az első világháborúi utáni években Párizsban élő magyar művészek körök említi:

Bölöni György: Képek között, Bp. 1967. 503. old.

/a cikk megj.: „Keleti Ujság" (Bukarest) 1925. dec. 5. /

„Éjszakai vernisszázson" címmel

MDK

Huszár Vilmos festőművész.

Öt magyar festőművész vett részt Newyorkban ... nemzetközi kiáll. Az Est 1927. ápr. 1. 9. l.

MDK

Huszár Vilmos, sz. 1884.

Dévényi I: A m. művészet 3 müncheni lexikonban.
Vigilia, 1958. máj. sz. 379 l.

Huszár Vilmos
1884-1960 /Hierden -/Hollandia/

De Stijl mozgalom festőtagja volt.

Vigilia 1966 ~~VIIIX~~. 631.1.

Huszár Herz

Vilmos

Jelő-Szerk.

Mucsarnok

1902-3. tél. k

Joppe's Witwe V. 161.

Huszár Vilmos

1904.
nagybányai szabad
festőiskola

Nagybányai kiáll. kat. 1912

Temető, csabrendeki római VI.130

– lesencetomaji római VI.130

– soulyói római VI.130.

– 2 alaszántói római VI.130

Huszár Herz Vilmos

MDK

Tanulmány, olf.

Műcsarnok 1902/3. téli kiáll.

Hunyár - Herz Vilmos

Művei szerepeltek a Műcsarnok 1906-os
Tavaszi kiállitásán -emlitve

Pülop László:A művészet forradalmától a nagy forradalomig

Bp.1974 Magvető 175.old.

Huszár Herz Vilmos MDK

Lennei, vagy nem lenni, olf.

Műcsarnok 1905/6. téli kiáll.

Huszár Vilmos

neveti emlitika Katherine S. Dreier ál-
tal kiadott „Modern müvészet" című könyv-
ben.

Passuth Kriptina: Debut of László Moholy
Nagy. Acta Historiae Artium, Budapest
1973 1-2 k.

1421

MDK

Huszár Herz Vilmos, festöm.

Tanulmány. Olf.

Mücsarnok. 1902/3 téli kiáll. Kat. 54.1.

MDK

Huszár /Herz/ Vilmos

Önarckép, of.

Műcsarnok 1903. tav. nemzetk. kiáll. kat. 34.l.

Huszár Vilmos

Szerepelt a magyar származású XX. századi műészeket bemutató kiállításon (Szépművészeti Múzeum).

Magyar Hírlap 1970. 11. 28. 7. p.

+ Huszár Vilmos

~ hülföldön élt hosszabb idéig.

Banner Zoltán: Modern magyar műrénet.
Korunk 1970. III. 455.

Huszár Vilmos

Weininger Andor De Stijl kompozíciója orkan az ő munkáinal. A De Stijl [egyik] alapító tagja.

Passuth K.: Külföldön élő magyar származású művészek kiállítása; Képzőművészeti Almanach 3, Corvina 1972, 79. l.

Huszár Vilmos

hollandiai műtermében ismerte meg Kassák
Dersó az európai avantgarde művészetet
1923-ban.

Csaplár Ferenc: A Munka-kör képzőművészeti tevékenység
Művtört.Ért. 1972.2.sz.124-132.l.

133.l.

Huszár Vilmos

nevéb említi Kassák Lajos az „Új művészet könyv-ében.

Passuth Krisztina: Debat of László Moholy Nagy. Acta Historiae Artium, Budapest 1973. 1-2 sz.

1381

Hunnia Viktor, [ ]

MDK

Élvonalbeli művész, de csak
mutatóban van műve.

Dévényi Iván: Jegyzetek a magyar századunk
XX. sz.-i művének táblatárából

53-55.

JELENKOR, Pécs. 1971. január XIV/1.

Huszár Vilmos

a bázeli nemzetközi művészeti vásár: az Art 6'75 kiállításon szerepeltek a művész alkotásai.

Bajkóné Révész Zsuzsa: Magyar művészek Bázelben.

Ország Világ, Budapest, 1975. szept. 17.

Huszár Vilmos

Hollandiában élő magyar belsőépítész és festő.

Kassák Lajos: Az igmusok története.
Budapest, 1972 3151

1081

Huszár Vilmos, festőművész

Korniss Dezső festői indulásakor döntően hatott Cézanne művészete, – a magyarok közül Ripyl Rónai párizsi korszaka, bizonyos mértékig a kaposvári is. A franciákat és a hollandokat szereti. A Nyermekvédő Liga útján került ki az első világháború után, közvetlenül Hollandiába, ott ismer~~kedett~~ kedett meg Huszár Vilmossal, az ő révén pedig a holland avantgarde festészettel.

Csapó György: Beszélgetés Korniss Dezső festőművésszel. Magyar Nemzet, 1982. aug. 7.

(17. sd.)

Huszár Vilmos

festőművén

1929-ben ismerkedik meg vele Párisban Losonczy Tamás festőművén

Sinkovits Péter
ácne

Művészet
89/6

Huszár (Herz) Vilmos
festő.

1903-ban lakott: Rózsa u. 63.
A Képz. Társ. 1903. tavaszi nemzetk. kiállításán;
1) Önarczkép. (228 sz). Olajf.
2) Veszter Imre orsz. gyűlési képv. Olajf. (231 sz)
Kiáll. cat.

Huszár Vilmos festőművész

MŰVÉSZET

1985 augusztus 57.l

Huszár Vilmos kiállítása Hága után Budapesten

A hágai Gemeentemuseum márciusban a *De Stijl nagy ismeretlenje* címmel *Huszár Vilmos* teljes életművét átfogóan bemutató kiállítást nyitott meg. A XX. századi holland művészet máig is legjelentősebb avantgárd csoportosulásának, a De Stijl művészeti folyóiratnak (1917–1931) magyar származású alapító tagjával

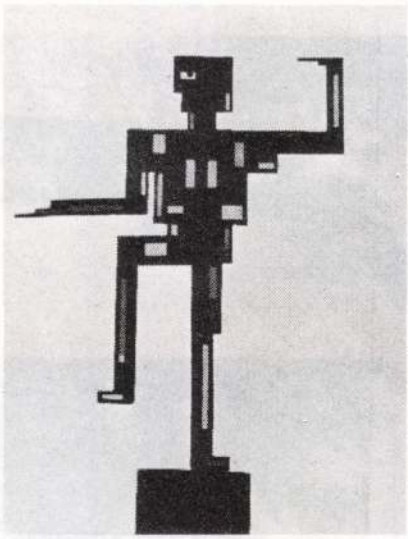

Huszár Vilmos: Mechanikus táncfigura, 1917–20

és aktív közreműködőjével a legutóbbi időkig méltánytalanul keveset foglalkozott a kutatás. Az elmúlt években azonban a modern művészet meghatározó vonulatait, fő tendenciáit kirajzoló alapkutatások után a művészettörténészek egyre inkább megvilágították a tágabb összefüggéseket, differenciálták vizsgálódásaikat. Ilyen megközelítésben a De Stijl eszmei bázisát jelentő *Mondrian* vagy a koordináló-szerkesztő *Doesburg* mellett a csoport biztos hátterét jelentő művésztagság tevékenysége a szakma figyelmének homlokterébe került.

Két fiatal holland művészettörténész, Els Hoek és Sjarel Ex vállalkoztak arra, hogy Huszár Vilmos hagyatékát, levelezését áttekintsék, a világban szétszóródott munkáit egybegyűjtsék, válogassák és követhetően értelmezve a nagyközönség elé tárják. A kiállításon szereplő festmények, grafikák, üvegablakok, rekonstruált enteriőrtervek és bútorok, színházi kísérleteket dokumentáló leírások és fotók bizonyítják, hogy sokoldalú művészről van szó, aki több szálon is kötődött a De Stijl szellemiségéhez. Ha művészi minőségben nem vetekedhetett is Mondriannal, Doesburggal, Rietvelddel, gondolkodásmódjának újszerű megközelítései, személyiségének eredeti megnyilvánulásai a csoport jellegzetesen egyéni alkotójává tették.

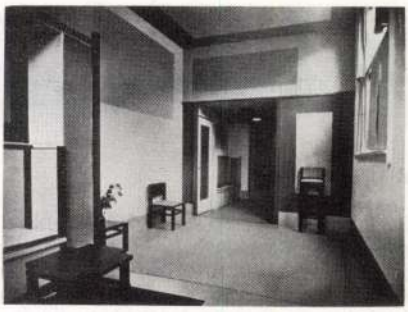

Huszár Vilmos–Jan Wils: Berssenbrugge fotóműterme, Hága, 1921 (fotók A. Moes)

Huszár neve hallatán nálunk is kevesen tudják, kiről van szó valójában. Még ha sejtik is, hogy művész lehetett, többnyire összetévesztik XIX. századi szobrászunkkal, *Huszár Adolf*fal. Elfeledettsége nem meglepő. Az 1884-ben Budapesten született festő huszonkét évesen végleg elhagyta Magyarországot, és haláláig (1960) Hollandiában élt. Kapcsolata a hazai művészeti élettel megszakadt, csupán az emigrációba ment magyar művészekkel érintkezett. A húszas években *Kassák, Moholy-Nagy, Kállai Ernő* adtak hírt művészetéről, a későbbiekben szinte semmit sem hallottunk róla.

Az utóbbi években – holland kollégáinkkal együttműködve – itthon is újra felfedeztük. Hága után most Budapesten, a Magyar Nemzeti Galériában is bemutatják a „De Stijl nagy ismeretlenjé"-nek legjelentősebb alkotásait.

Gergely Mariann

Декоративное искусство СССР

A városi udvarok

Gyekorativnoje Iszkusztvo 1985. januári száma terjedelmes, vitaindítónak szánt összeállítást közöl a városi, elsősorban a moszkvai udvarokról. A cikkek azokat az értékeket veszik sorra, amelyeket a hajdani udvarok képviseltek, a jelenlegi helyzetet csupán szociológiai, pszichológiai vonatkozásaiban érinti. Részletes elemzés tekinti át a belső udvarok kialakulásának történelmi folyamatát, az adott kor társadalmi, közösségi érintkezéseiben betöltött szerepét. A tényszerű ismertetéseket irodalmi, képzőművészeti cikkek egészítik ki, és személyes hangú visszaemlékezések árnyalják, amelyek a történelmi és városépítési változások során eltűnt belső udvarokhoz fűződő nosztalgikus emlékképeket villantanak fel.

A belső udvarok, illetve napjainkban inkább egyes épületek által körülhatárolt, építészeti és kertészeti eszközökkel változatosan kialakított terek iránti megélénkült érdeklődést adatszerűen is bizonyítják az utóbbi évek építészeti kiállításai és pályázatai. Az udvarok kialakítása volt a *Tbiliszi–80, Interdesign* szeminárium központi témája. Ez került az érdeklődés homlokterébe a *Novgorod–84* szocialista országok közötti tervpályázaton és szemináriumon is, ahol a tervezők, építők és művészek együttesen keresték annak a módját, hogy miképpen lehetne a létező városépítési koncepciók átértékelésével közösségi és egyúttal egyéni jelleget adni

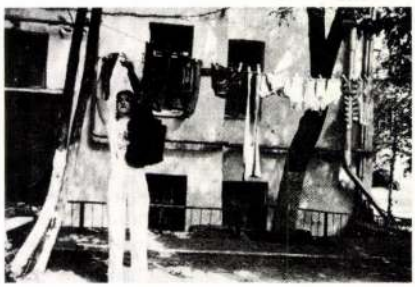

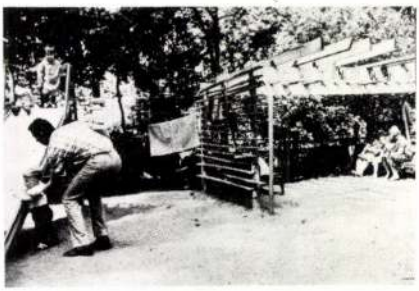

egyénileg birtokolt térségre lenne szüksége, amelyet mint a világ elemi modelljét egy lakóközösség tagjaként saját képére és hasonlatosságára formálhat, és amelynek révén a városhoz mint felfoghatatlan méretű óriáshoz, emberi kötődése alakulna ki.

Az *Alekszandr Bruhman* és *Jurij Pjaszkovszkij* szerzőpáros a moszkvai udvarok létrejöttének történetét vázolja fel.

A XVII. századtól kezdődően létesülő moszkvai belső udvarokat a lakóterület és a gazdasági, vallási, kulturális és közösségi

HUSZÁR Vilmos

91 10. 35,79

Új Művészet

Huszár Vilmos

— **Huszár Vilmos-emlékkiállítás** nyílt kedden a Magyar Nemzeti Galériában. A hágai Gemeentemuseum és a Magyar Nemzeti Galéria együttműködése révén létrejött tárlat a magyar származású, 1906-tól Hollandiában élt és alkotott festőművész munkásságát mutatja be.

Népszava 1985. VII. 10.

Huszár Vilmos

Velszava 1985. VII. 22.

A Magyar Nemzeti Galéria nyári programjában kiemelt hely illeti meg

Huszár Vilmos

emlékkiállítását, melyet nemzeti képtárunk a hágai *Gemmentemuseummal* karöltve rendezett. A közös rendezés magyarázata: az 1884-ben született, s 1960-ban elhunyt mester élete jó kétharmadát Hollandiában élte le, ahol nevét az avantgarde művészek éllovasai között jegyezték. 1906-ban, müncheni és nagybányai tanulóévek után hagyta el Magyarországot, s előbb Hágában, majd Voorburgban telepedett le. 1917—1922. között a De Stilj (A Stílus) című holland avantgardista folyóirat munkatársa volt, s olyan nagynevű művészekkel dolgozott együtt, mint *Piet Mondrian* vagy *Theo von Doesburg.*

Huszár Vilmos igen sokoldalú munkásságot folytatott, a festészet mellett üvegablakokat, színes belső tereket,

bútorokat tervezett; érdekel-
te a színház, a reklám fo-

Huszár Vilmos

Kiállítása a Galériában.

Magyar Nemzet 1986. VIII. 16.

Huszár Vilmos

1906. nagybányán
iskolán kívül

Nagybányai kiáll kat. 1912

1899 bpi IV. ker
kepesr. fogunk
Tanáre
Münchet. relo r. tanár
+ 1934 márc. 31.
80 éves
fit Isto. Ahad Tafje
piar. gimn. 30 éj
tanáre, cimr. ig.

Pü-órás bronzból, Kelta VI. 107

Huszár Vilmos

— **Huszár Vilmos-emlékkiállítás** nyílt kedden a Magyar Nemzeti Galériában. A hágai Gemeentemuseum és a Magyar Nemzeti Galéria együttműködése révén létrejött tárlat a magyar származású, 1906-tól Hollandiában élt és alkotott festőművész munkásságát mutatja be.

Népszava 1985. VII. 12.

Huszár Vilmos

— **Huszár Vilmos-emlékkiállítás** nyílik július 9-én a Magyar Nemzeti Galériában. A tárlat a hágai Gemeentemuseum és az MNG együttműködése révén jön létre, és egy nálunk kevéssé ismert, ám művészi munkásságát tekintve jelentős, magyar származású mestert mutat be.

Népszava 1985. VII. 4.

Huszár Vilmos

l.

Lykapost 1896-1914

107. l.

Huszár Vilmos

HUSZÁR VILMOS-EMLÉKKIÁLLÍTÁS nyílik július 9-én a Magyar Nemzeti Galériában. A tárlat a hágai Gemeentemuseum és az MNG együttműködése révén jön létre, és egy nálunk kevéssé ismert, ám művészi munkásságát tekintve jelentős, magyar származású mestert mutat be. Huszár Vilmos 1906-ban hagyta el Magyarországot, Hollandiában telepedett le, s már fiatalon bekerült különböző avantgarde művészeti csoportosulásokba.

Magyar Hírlap, 1985. VII.4

HUSZÁR VILMOS

Nagybánya művészete (katalógus)
Magyar Nemzeti Galéria, 1996

497-498
Szöveg : 54, 289-295,
Kép : 289, 290, 291, 292, 293, *435,*

Huszár Vilmos

1903. tél
kiáll. Nemzeti Szalonban

Hegedűművész, olaj.
800 K.

Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület

III. 54

Huszár Vilmos

1904. ősz

kiáll. Nemzeti Szalonban

Önarckép, olaj. 400 k.

Olasz népkönyvtári ügy fejlődése és jelen állása V. 15–22.

Huszár Vilmos

festő

Lad

Dévy Kult 1921

52.1.

Herz V.

festo

Gentmüeml.

487 l.

Huszár Vilmos

Hollandia

építész

l.

Forgó Pál

Új építészet

Bp. 1928

135. l.

—— 148. l.

10

Sor-szám	Pénztári napló tétele	Kelte	Tárgy	Szám-lázív-száma	Ér...
			Áthozat		
1.	~~112.~~	IV.1.	Iványi H-nek a visegrádi mundálatokra	12	
2.	114.	IV.6.	Schoen A-nak könyvekért		
3.	119.	IV.7.	Faczuna I-nak ajagért (fotólab)		
~~4.~~	~~120~~	~~IV.7.~~	~~Centrum-nak irodaszerekért~~		
4.	~~127~~	IV.7.	Szikra-nak könyvért		
5.	124	IV.11	VKM 216.127/1949.VI.2. sz. kiutalja a javadalmat	14	
6.	125	IV.11.	Gallus L-nak Sopron a Móricz kápolna mundálatáira	"	
7.	126	IV.13.	A fotolab. redőnyének javításáért Smoj M-nak		
8.	127	IV.13	Smoj M-nak kulcsokért		
9.	130	IV.15.	Szakál E-nek a soproni St Gyöngyi tpl. kőfaragó mundálatainak utolsó részletéért	15	
10.	131.	IV.21.	Szentiványi E-nek a soproni St Móric kápolnában végzett freskokutatásért		
11.	132.	IV.23	Elektromos Műv.-nek márc.-i	16	

Huszár Vilmos

irod

Hildebrandt, Hans:
Die Kunst des 19. und 20. Jahrhunderts. Wildpark-Potsdam, 1931. 304. l.
és a könyv ismertetésében
~~Rabinovszky Márius~~
~~Magyar Müvészet~~ 1932.
61. l.

Fluszár Vilmos

Kállai E. 127 – 130,
66, 67

Huszár Vilmos
Hollandiaban él
ma

Kut. 1927. II. eif. 1. sz
16. l. (A Kut mű-
vészeinek sikere New-
yorkban.)

Huszár Vilmos

festő

lásd okv -

Lehel Gulácsy

10. l.

Hiszár Vilmos

vód

Pátzay Pál:

Őszinte levél a
művészet igazáról.

Magyar Csillag

1942. I. 108. l.

157

SZŐNYEGEK

ARABESZKES SZŐNYEG

Piros tükrében szimetrikus, „kakastaréjos" arabeszkes dísz. Kék alapú keretében nyolcszögekbe foglalt nagy virágmintás díszek

Huszár Vilmos

festő.

1902/3. téli kiall. Nemzeti Szalonban

Archéptanulmány

Bája István festő

18-19. sz.

VI. 419.

III. 207.

Huszár

H. 3. *Vilmos*, festő, * 1879. Budapesten. Nagybányán és külföldön tanult. 1902—1907. Budapesten többnyire naturalista arcképeket állított ki a Műcsarnokban és a Nemzeti Szalónban. Utóbb külföldre távozott és kubista festő lett. Jelenleg Leydenben él. 1926. New-Yerkban a Brooklyn Museum, 1927. u. o. az Anderson Galleries állította ki műveit a legmodernebb művészek nemzetközi kiállítása keretében.

E. G. I. 483. l

Zsilinszky Mihály ny. államtitkár

VII. 214.

M. D. K.

HUSZÁR Vilmos festő

1904-ben Nagybányán a Szabad-iskola növendéke

Réti Bp. 1954. 326. l.

M. D. R.

HUSZÁR Vilmos festő

1906-ban Nagybányán dolgozott

Réti Bn. 1954. 326 / 327.e

HUSZÁR Vilmos festő

Nagybánya : Nagybányai festészet a neósok fellépésétől 1911-ig. Miskolc : Mission Art Galéria, 1992

44 + No. 52. ill

HUSZÁR Vilmos

BAJKAY, Éva: A Hungarian Founder of Dutch Constructivists : For the Twentyfifth Anniversary of Vilmos Huszár's Death.- Acta Historiae Artium, Tom. XXX, Fac. 3/4. 1984 311 - 326. p. ill.

Müvei szerelem a Willem Form
c. kiállítása. Wien, 1993

Best van.

Vilmos Huszár
(1884 Budapest - 1960 Hierden, Holland)

1901 Studium an der Hochschule für Angewandte Kunst in Budapest. Studienaufenthalt in Nagybánya bei Hollósy. **1904** folgt er diesem nach München. **1906** Reise nach Holland, Portraitbilder. Mitglied des Künstlerkreises Bremmer in Den Haag. **1907-1908** Aufenthalt in Paris. **1909** Endgültige Übersiedlung nach Voorburg/Holland. **1912** Erste Einzelausstellung in Rotterdam. **1915-1916** Experimente mit kubistischen Gestaltungsweisen. Erste Entwürfe für Glasfenster. Ab **1917** abstrakte Kompositionen. Gründung von „De Stijl" gemeinsam mit van Doesburg, Mondrian und van der Leck. Entwirft das Logo der gleichnamigen Zeitschrift. Ab **1918** als Innenarchitekt tätig. **1920-1921** Auslandskorrespondent der Zeitschrift „Ma". In Berlin Begegnung mit Moholy-Nagy und Péri. **1922** Teilnahme am Kongress der Konstruktivistischen Internationale in Düsseldorf. In Weimar wird Huszár beim Internationalen Kongress der Konstruktivisten und Dadaisten zum Vizepräsidenten gewählt. Gemeinsamer Versuch mit van Doesburg und Schwitters, diese beiden Tendenzen zu verknüpfen. **1923** verläßt Huszár „De Stijl". Entwirft gemeinsam mit Rietveld die Innenausstattung der großen Berliner Kunstausstellung. Für kurze Zeit Mitglied der Novembergruppe. **1927-1932** Wendet sich verstärkt der Gebrauchsgraphik zu. Ab den 30er Jahren Rückkehr zur figurativen Malerei.

Literatur:

M.I. Gaugham. Vilmos Huszár. The Move Into Radical Abstraction. Diss. University of East Anglia. Norwich 1975
Éva Bajkay-Rosch. Huszár Vilmos. Budapest 1983
Éva Bajkay-Rosch. A Hungarian Founder of the Dutch Constructivists. In: Acta Historiae Artium. Nr.30. 1984, S.311-326
Mariann Gergely. Huszár Vilmos 1884-1960. Festö. Tervezö. Ausstellungskatalog. Ungarische Nationalgalerie. Budapest 1985

HUSZAR Vilmos

Sjarel Ex. Vilmos Huszár. Schilder en ontwerper 1884-1960. Utrecht 1985
Vilmos Huszár. Schilder en ontwerper 1884-1960. De grote onbekende van De Stijl. Hrsg. Sjarel Ex und Els Hoek. Ausstellungskatalog. Utrecht 1988

Csontváry, a félreismert nagy magyar festő élete és halála

— *Az Est tudósitójától* —

Nevezetes kiállítás nyilik meg vasárnap az Ernst-múzeumban. Bemutatják *Csontváry-Kosztka* Tivadar képeit. Ezt a nevet a magyar közönség szélesebb rétegeiben nem nagyon ismerik. Pedig egy

végtelenül izgató tehetséget jelent és egy bizarr, fantasztikus életet.

Tehetségével egészen egyedül áll ez a különös festő: *Gauguin, Van* *vászonlepedőre.* Jött egy nagy szélvihar és

besodorta a vásznat a tengerbe.

Csontváry egy pillanatig se habozott: *beugrott a hullámzó tengerbe, versenyt úszott a vászonnal, majd nagynehezen,*

élete kockáztatásával visszahozta a sziklás partra.

Párizsban kinevetik

Huszár Vilmos
1884 –

A Stijl folyóirat címlapját egy időben ő tervezte. A természeti formák hatásától sosem szabadult meg véglep.

Körner Éva: Konstruktiv irányzatok a képzőművészetben
Bp. 1962.
12. l.

Huszár Vilmos

A forradalom évében, 1917-ben, festők (köztük a magyar Huszár Vilmos), szobrászok és építészek részvételével alakul a Die Stijl művészcsoport Leidenben.

Major Máté: A szovjet építészet útjának első szakasza. 1917-1936.

Új Szás VII. évf. 4. sz. 1967. ápr., 86. l.

Huszár Vilmos

neve említve

Végilia 1970 május

345. old.

Képzőművészet

MDK

Huszár Vilmos, festő

A hollandiai Leidenben megalakult
de Stijl - csoport (1917.-ben a hasonló-
nevű folyóirat körül) egyik alapítója
tagja az öt körül. Huszár Vilmos.

Major Máté: Az új építészet kezdetei
34-42.o.

KRITIKA, BP.! 1969. március VII/3.

Huszár Vilmos

Nem szerepelt az NSzK-beli Konstruktivista Biennálén.

Bodri Ferenc: Nagyvendég: a konstruktivizmus; Valóság, 1968. 10. sz. 100. l.

Gyula Vilmos

80 és 81. sz. reprodukció: „Pár," olaj, fa 60 x 60 cm;

„Táncos" 1917, olaj, fa;

Kőszeg Éva: Ungarische Avantgarde, München, 1971.

Hajzár Vilmos

Fekete-fehér reprodukció: Belső architektura, kb. 1920-22.

Körner Éva: Ungarische avantgarde, München, 1971.

oldalszám nélkül

Huszár Vilmos

Az 30-as évek óta nyelvezete naturalista – dekorativ lett.

Körner Éva: Ungarische avantgarde, München, 1971.

Huszár Vilmos

A De Stijl számára tervez belső építészetet és szinpadokat. 1925-ben kapcsolata a bécsi „Ma" csoporttal. 1923-ban kilép a Stilj-ből.

Körner Éva: Ungarische avantgarde, München, 1971.

Huszár Vilmos

1905-ben Hollandiába utazik. 1917 alapítótagja a De Stijl-nek – geometriai absztrakt kompozíciókat, festményeket, színes üvegeket, tipográfiát alkot.

Körner Éva: Ungarische avantgarde, 1971. München.

Huszár Vilmos

Született Budapesten 1884-ben, elhunyt Hardervijck-ben 1959-ben. Budapesten és Nagybányán tanult. 1902-04 között naturalista festményekkel szerepelt.

Körner Éva: Ungarische avantgarde, München, 1971. oldalszám nélkül

Huszár Vilmos

annak idején a „Ma" körrel állt kapcsolatban.

Körner Éva: Ungarische avantgarde, München, 1971.

oldalszám nélkül

Hanák Vilmos

szereplését a Kassák és Moholy-Nagy által szerkesztett Uj művészek könyvében /Bécs,1922/ említi

Bodri Ferenc: Kassák és Moholy-Nagy képantológiája a kortársakról. - Magyar Építőművészet, 1970.5.sz. 55-56. l.

Hunár Vilmos

-ról ir halálának 10. évfordulója alkalmából
Dévényi Iván.

50. l.

Magyar Építőművészet, 1970. 6. sz.

Huszar, Vilmos

Hierden/Nederland

International Directory of Arts. 8th Ed. 1965/1966. I. /Ed. H. Rauschenbusch/, Berlin, s.n. Deutsche Zentraldruckerei AG. 1004 l., ill. 680.1.

Herz Vilmos

festő

Pápa 1869

l.

Gerevich Emlékkönyv

158. l.

Szent Grót.

A hegyes vidék közép
dig botjára támaszkodó pászt
Felirata fölül

középütt: Abbildung d
balra: H. XXI.

a jobb sarokban: LS. f.

Rm., mér. a rl. 14.4: 1

Herz Vilmos

festő

a Pápai bencés

templom mennyezet

festményeit 1868-69-

ben festette

Horváth Papa

90-P.

nem ö, hanem

Herz Dávid

festette

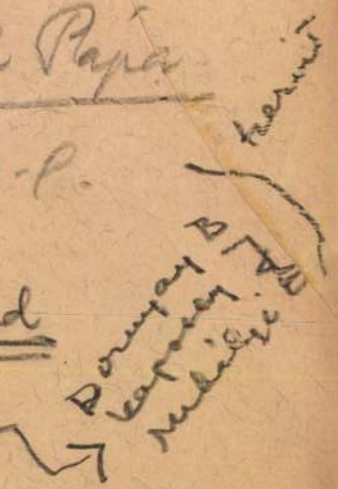

Flórz Vilmos

festő (?)

Lásd: Fluszár Vilmos

M.D.K.

Huszár Vilmos, (?)

nevét említi a szerző, mint a kiner műveit, az emigráns magyarok felsorolásán kívül, Kassák 1920-1925 körött a bécsi ha lapjain közölte.

Bori Imre-Körner Éva: Kassák irodalma és festészete

Magvető, Bp. 1967. 212. old.

Huszár Vilmos

Nyugateurópában él

Bodki Ferenc: Iparmúvészet

Felenkov 1968 IV. 333 old.

Huszár Vilmos

— **Huszár Vilmos**-emlékkiállítás nyílt meg kedden a Magyar Nemzeti Galériában. A hágai Gemeentemuseum és a Nemzeti Galéria együttműködésével létrejött tárlat a magyar származású, 1906-tól Hollandiában élt és alkotott festőművész munkásságát mutatja be. A tárlatot, amelyet Theo van Velzen, a hágai Gemeentemuseum igazgatója és Németh Lajos művészettörténész nyitotta meg.

Magyar Nemzet 1985. VII. 10.

Huszár Vilmos

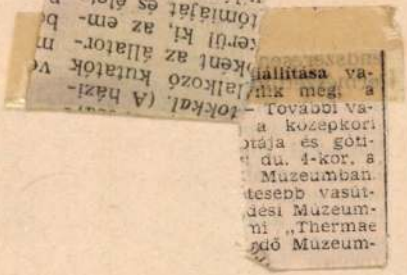

...tokkal. (A házi-
...lalkozó kutatók v...
...ként az állator- m...
...kerül ki, az em- b...
...tömiajat és élet n...
...világszerte az á...
...kon tanítják

...iállítása va-
...lik még, a
– További va-
a középkori
...tája és góti-
du. 4-kor. a
Múzeumban
...tesebb vasút-
...dési Múzeum-
...ni „Thermae
...dő Múzeum-

Magyar Nemzet 1985. VII. 26.

Huszár Vilmos festőművész

HUSZÁR VILMOS alkotásait mutatják be a Nemzeti Galériában. A tegnap megnyílt tárlat a hágai Gemeentemuseum közreműködésével a magyar származású, 1906-tól Hollandiában élt és alkotó festőművész munkásságát tárja a közönség elé.

Népszabadság, 1985. VII. 10

Huszár Vilmos festőművész

Népszabadság
1985. VII. 8.

HUSZÁR VILMOS

Galerie Gmurzynska, Cologne /NSZK/

Mondrian und de Stijl. Catalogue.
/ a szövegben: Vilmos Huszar ../
265 pp. 100 ill.

in: The Print Collector's Newsletter,
Vol. X. No.5. Nov.-Dez. 1979. 165.old.

Huszár Tibor

Foto

Forrás 1983/5

Huszár Sándor

A komlói bányásznap keretében kiállítás nyílt a bányász képzőművészek alkotásaiból. Fafaragásait láthattuk.

Dunántúli Napló, 1943. szept. 3.

Huszárik Zoltán

Illusztráció (repr.)

Könyvheti környek

Magyar Hírlap, 1969. június 5. 6. l.

MDK

Huszárik Zoltán

Tanulmány c. rajza repr.

(Forrás)

Magyar Ifjúság, Bp. 1957. 29. sz. [6. l.]

M.D.K.

Hunyadi Zoltán

grafikus

„Rajz"

Élet és Irodalom, 1965. dec 26-2 lap

Huszanik Zoltán, grafikus

MDK

Rajz. Repr

— : Kisfiú 8.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1965. jún. 26.

Huszárik Zoltán

Szőnyi Sándor: „Hamm a szőnyegen"
c. írásához illusztráció.

Rajz, reprodukció.

Népszava, 1965. május 16. 8. l.

Huszárik Zoltán M.D.K.

grafikus

Csikó"

"

Élet és Irodalom, 1965. máj 8 – 7 lap

Hudrák Zoltán

Rajz (kapró)

Valóság, 1965, 2 m., 14 old

Huszanik Zoltán

Női fej.

Rajz, reprodukció.

Valóság, 1964. 4. sz. 62. l.

Huszarik Zoltán

Könyökelő férfi.

Rajz, reprodukció.

Valóság, 1963. 1. sz. - 56. l.

Huszárik Zoltán

grafikus

M.D.K.

Fészilhódő (rajz)

Magyar Ifjúság, 1959. máj. 30,

Munkácsy Mihály

grafikus

M. D.

"Merengő"

Élet és Irodalom, 1967. július 15 - 7 lap

M.D.K.

HUSZÁR Lajtár

1919-ben Nagybányán a Szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya.... Bp. 1954. 333.l.

HUSZAREK, Martin, freystadli üvegesmester

M. H., Glaserermeister in Freystadl an der Waag, meghalt, műhelye és árúkészlete eladó. Hirdetés (1832, 1067 l)

Pressburger Zeitung
(Genthon)

HUSZÁR VILMOS

Wechselwirkungen – Ungarische Avantgarde in der Weimarer Republik

Szöveg: 23, 208, 265, 395, 457.

Kép: 232.

Huszárik Zoltán

"Szinbád" c. rajzár bemutatja a lap cimlapján.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. szept. 18.
XV. évf. 38. sz. cimlap

Huszárik Zoltán

Szakácsnőt ábrázoló rajzát bemutatja a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. okt. 23.
XV. évf. 43. sz. 12. lap

Huszárik Zoltán

Grafikár (repr.)

Magvető-almanach 1967/2. 22-4. l.

Hunfalvi Zoltán

rajza a 7. oldalon

Népszava 1969 augusztus 24
7. old.

Ylusnárik Zoltán, [ ] MDK

A Arion egyik illusztrátora.

(f.f.): Lantpengető Arion 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. máj. 5.

M.D.K.

Huszárik Zoltán

"Lovak" c. rajzának repr.-ját hozza a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 197o. január 24.
XIV. évf. 4. sz. 2. lap

Huszárik Zoltán

/Lovas angyalt ábrázoló/ "Illusztráció" c. rajzának repr.-ját hozza a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 1970. ápr. 25.
XIV. évf. 17. sz. 7. lap

Huszárik Zoltán

„Tavasz" repr.

Magyar Hirlap, Bp. 1970. máj. 31.

Huszárik Zoltán

"Fej" c. művének repr.-ját hozza a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 197o. febr. 7.
XIV. évf. 6. sz. 12. lap

Huszárik Zoltán M.D.K.

Illusztráció Bihari Klára: Ma i legenda c. irásához

repr.

Magyar Nemzet 1965. junius 20. 12.1.

Huszárik Zoltán

"Szentcsalád" c. képét hozza a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. dec. 25.
XV. évf. 52. sz. 9. lap

Hunsárik Zoltán

Zajta: Lenin – a

11. oldalon.

Magyar Nemzet 1970 április 19

Huszárik Zoltán

Zajta a 7. oldalon

„A Magyar Nemzet Galériája"

Magyar Nemzet 1970 junius 7

7. old.

Huszárik Zoltán

"Cappriccio" c. rajzfilmjéről ir Kürti László: "Filmek a társadalom életéről" cimmel.

Film Szinház Muzsika, Bp. 197o. május 9.
XIV. évf. 19. sz. 14-15. lap

Huszárik Zoltán

"Krudy-illusztráció" c. rajzának repr.-ját bemutatja a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. aug. 14.
XV. évf. 33. sz. 7. lap

Huszárik Zoltán

Rajzának repr.-ját hozza a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. juli. 24.
XV. évf. 30. sz. 5. lap

Huszárik Zoltán, grafikus

- kisfilmjei: Elégia, Amerigo
Tot. Krúdy Szindbádját rendezi.

Fenyves György: Szindbád ősszel érkezik
Magyar Ifjúság, 1971. aug. 20. 13. l.

Huszárik Zoltán, grafikus

Vázlat

repr.

Fenyves György: Szindbád
Magyar Hjúság, 1971. aug. 20. 13. l.

Huszárik Zoltán

"Kakas" c. rajzának repr.-ját hozza a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. május 8.
15. évf. 19. sz. 2. lap

Huszárik Zoltán

Pipázó férfit ábrázoló rajzának repr.-ját bemutatja a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. május 1.
XV. évf. 18. sz. 10. lap

Huszárik Zoltán

Sas György: "... Az emléknek száz ideje van." cimmel ir a müvészről, aki Krudy "Szinbád" c filmjét forgatja, s "Krudy világának képekbe való átköltését.." teremti meg.

Film Szinház Muzsika, Bp. 197o. aug. 15.
XIV. évf. 33. sz. 4. lap

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR HÍRLAP

1971 NOV 14

Huszárik Zoltán

1021

1971. NOVEMBER 14, VASÁRNAP 11

Huszárik Zoltán: Krúdy-illusztráció

Fog ez menni

Kisgyermekek hancúroznak az udvaron: élvezik, hogy a gyümölcsfa törzsébe, ágaiba kapaszkodva, erejüket megfeszítve milyen magasra tudnak fölmászni a fára. Az egyiknek azonban többszöri nekirugaszkodásra sem sikerül. Abba is hagyja a játékot azzal, hogy „nem is akartam fölmászni", s csöndesen elballag.

Szomorú látvány ez, mert kudarc ért egy emberpalántát, aminek nemcsak úgy marad nyoma, hogy legközelebb meg sem próbálja a fáramászást. És éppen ez az, ami miatt az ilyesmi fölött nem lehet napirendre térni. A kisebb-nagyobb kudarcok sorozata végül is *az önbizalom csökkenéséhez, rosszabb esetben szinte teljes hiányához vezet,* melynek jelei aztán már nemcsak a gyermeki játékban bukkannak fel.

Kell-e magyaráznunk a felnőtteknek, hogy önbizalom nélkül nincs eredmény, hogy a teljesítménynek, a sikernek első feltétele: *az embernek bíznia kell saját magában.* Akiben ez nem fejlődött ki, még másokkal azonos képességekkel, készségekkel is sokkal kevesebbet produkál — ha egyáltalában bátorságot vesz ahhoz, hogy hozzáfogjon valamihez. Ahhoz azonban, hogy a gyermekek bízzanak magukban, tapasztalniuk kell a gyakorlatban, hogy *jogos az önbizalom,* mert meg tudják oldani, amihez hozzákezdenek. S minél sűrűbben történik ez, annál

izmus számlájára. A szocialista pítés egész történelmi korszaká- ak a problémája ez, ami fennállt régi mechanizmus feltételei kö- ött és változott formában jelentke- ik az új mechanizmus nyomán.

Harmadszor, arról se feledkez- ünk meg, hogy most milyen nem- etközi viszonyok között élünk. Megteremtettük és megszilárdítot- uk a szocialista tulajdont, új tár- adalmi viszonyokat hoztunk létre, békés együttélésben, más szóval ersenyben vagyunk a másik világ- al. Ilyen körülmények között szo- ialista társadalmunknak nemcsak lveihez kell következetesen hűsé- esnek lenni, hanem versenyképes- ek is kell bizonyulni, fölényét a ilágban is, a mi társadalmunk tag- ainak a tudatában is ki kell vívni. hhez pedig az szükséges, hogy azdasági életünkben megvalósít- uk a reformot, egyéb társadalmi onatkozásokban pedig képesek le- yünk ennek a hatásait szocialista ódon kezelni.

Nem kisebb tehát az előttünk ál- ó hosszabb távú társadalmi-politi- ai feladat, mint az, hogy élesebb en ösztönző anyagi érdekeltség, zélesebben differenciálódó sze- nélyi jövedelmek mellett is sike- esen megküzdjünk az önzés és az nyagiasság veszélyével, s a kol- ektív érzület, a szocialista maga- artás morálját nem kisebb, ha- nem nagyobb mértékben uralkodó vá tegyük az új mechanizmus fel- tételei között. Itt valóban nem kis problémákról és valóban nagy fel- adatokról van szó. De közelebbről milyen hatásokkal és milyen fel- adatokkal kell számolnunk?

●

A vállalati érdekeltség olyan irányban hat, hogy minél több nyereséget érjenek el, mert ettől függ növekedésük, alapjaik bővíté- se és ebben érdekeltek a vállalati kollektíva tagjai is. Ez alapjaiban véve jó dolog, illetőleg elkerülhe- tetlenül szükséges, mert csak az ilyen éles érdekeltség szorítja rá őket a helyes gazdálkodásra, a tar- talékok feltárására, a termékeik iránt megnyilvánuló kereslet mi- nél jobb kielégítésére. És mindeb- ben versenybe kerülnek a külső és belső versenytársakkal szemben, s ha nem éri el a társadalmilag szükséges szintet, akkor lemarad- nak. Éppen ezért mindent meg fog- nak tenni boldogulásuk érdekében, tehát lehetséges, hogy egyik-má- sik meg nem engedhető eszközök- höz is nyúl. Egyik ilyen mód, ha dolgozóin, a munkafeltételeken és a munkásjóléti intézményeken akar elsősorban takarékoskodni: ezzel a szakszervezetnek és az egész tár- sadalomnak kell szembe szállnia. Másik, hogy partnereit, a fogyasz- tókat vagy más vállalatokat akar megrövidíteni: ez ellen is szembe kell szállni, mégpedig nemcsak az üzleti tisztesség, hanem a szociális- ta piac tisztessége nevében. Más esetekben a monopolhelyzet körül-

Kiss Attila

— a közvélemény nyomása, cso- portos és egyéni fellépés minden meg nem engedhető jelenséggel szemben;

— és végül, de nem utoljára, a megelőzés: társadalmi nyomással, állami rászorítással, példával, ne- veléssel elejét venni minden olyan „vállalati politikának", ami szocia- lista társadalomban meg nem en- gedhető.

De másik oldala is van a dolog- nak: *nem szabad lefékeznünk és elfojtanunk az ösztönzést és a kez- deményezést, mert akkor a célt ve- szélyeztetnénk, amiért az új me- chanizmust bevezetjük.* És a határ nem is olyan egyértelmű, hiszen korábbi beidegzettségeink vannak, s olykor olyanok miatt is lehet mél- tatlankodás, ami megengedhető, sőt hasznos eleme az élesebb verseny- nek. Az eligazodáshoz csak elvi támpontot lelhetünk: ami jobb munkát, nagyobb teljesítményt és az eszközök hatékonyabb felhasz- nálását, illetőleg a szükségletek jobb kielégítését eredményezi, az általában jó és hasznos (ha csak azok jogos érdekeit nem sérti, akik munkájukkal közreműködtek). Vi- szont elítélendő és üldözendő min- den olyan üzleti manőverezés, ami munka nélküli jövedelmet, többlet- teljesítmény nélküli többletjöve- delmet vagy a versenytársak, ille- tőleg a fogyasztók megtévesztését szolgálja (ellenben nagyon is meg- engedhető a tisztességes reklám és a termelővállalatok értékesítő tevé- kenységének a fejlesztése).

●

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS IRODALOM

1967 DEC 23

1021

Huszárik Zoltán: Madonna

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Budapesti Rundschau

1968 AUG 9

Huszárik Zoltán

1021

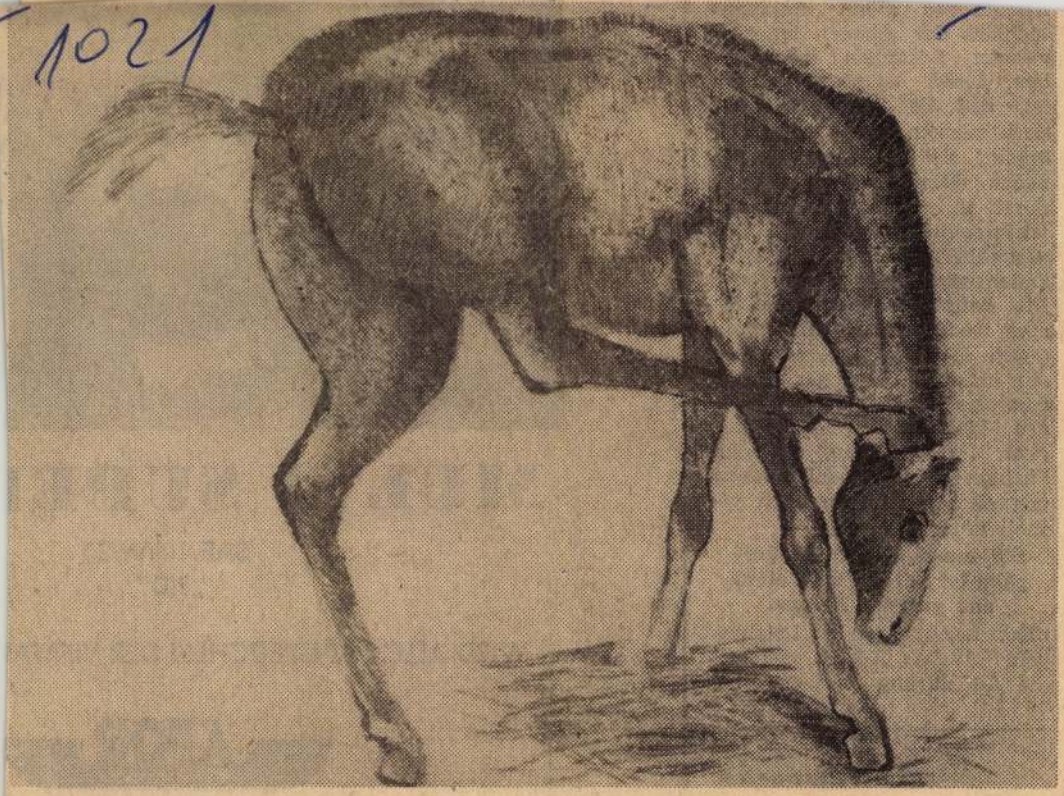

Zoltán Huszárik: Pferd

Huszárik Zoltán

möchte vor allem die Einfachheit der schönen künstlerischen Lösungen hervorheben, denen es zu verdanken ist, daß die Monumentalität noch stärker zum Ausdruck kommt. Die Kostüme von *Tivadar Márk* unterstreichen durch ihre markanten Farbwirkungen die im Drama sich gegenüberstehenden, aufeinanderstoßenden Charaktere. Die hauptsächlichen Kraftlinien werden schon zu Beginn durch die Gegenüberstellung der betonten, ja sogar richtigerweise überbetonten Pracht des königlichen Hofes mit dem einfacheren, grauen Farbton der unzufriedenen ungarischen Adligen auch visuell unterstrichen.

Die musikalische Wiedergabe ist korrekt und steht auf gutem Niveau,

ohne hervorragende Leistungen. *András Kórodi* meistert die Aufführung mit der bei

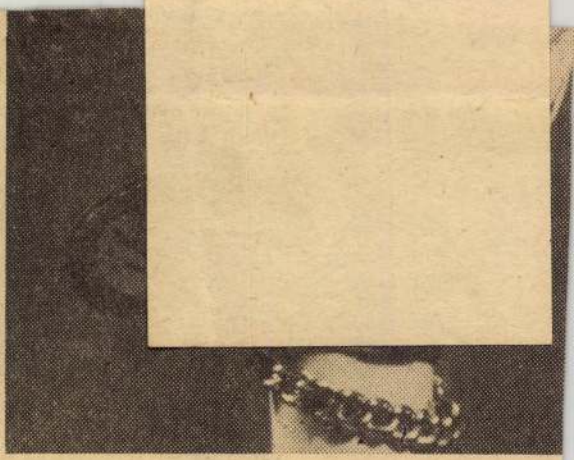

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest
1971 OKT 23

1971

Huszárik Zoltán

Huszárik Zoltán rajza

lokára.

Én nem bélyegzek. Engem versek meggyőztek arról, h turista — vagy bármilyen „ mutatványaik izig-vérig *ma* mutatványok. Hogy Orbá úgy játszik bennük pro gyetlen játékokat, mint egy aki a legsötétebb pokol játé ismeri (mert a pokol *rajta* p ki őket). Hogy egy költő, aki selés minden bravúrját ben

Sorsok, távlatok

raj beszámolója ez a kötet. Bár a szerző ritkán lép a színre, s éppen csak megemlíti olykor önmagát, könyve mégis napló — szeszélyesen, óriási kihagyásokkal készült — napló benyomását kelti. A legrégibb napló-bejegyzések dátuma: 1937—40. Ezekben mutatkozik be a novellaíró Kahána. Furcsa, elvetélésre ítélt embersorsok gyűjteménye ez a rész. Itt mutatkozik meg sajátos emberszemlélete. A ciklus egyik novelláját (A szegény özvegy gyermeke) akár Kosztolányi is megírhatta volna, egy másikat (Vevő úr őfelsége) pedig Nagy Lajos. De nincs meg bennük sem Kosztolányi lenéző fölénye, sem Nagy Lajos kegyetlen szarkazmusa. Mindkét elbeszélést — az éles társadalombírálat ellenére — valami megejtő humor, az irónia fájdalma hatja át. Ez a sajátos irónia Kahána írásainak egyik legjellemzőbb sajátja.

Mert legpatétikusabb írásaiban is ott rezeg az iróniának, a reflexiv humornak az a különleges fajtája, mely megnöveli alakjait s távlatot teremt mögöttük. Nemcsak Kleisz bácsit, a lecsúszott kispolgárt növeszti meg az író szemlélete, hanem a harctér, a mozgalom, a munka hőseit is. Ez az irónia különböző hangszerelésben minden írásából kihallatszik. Néha csak a környezetábrázolásban, máskor egy gesztus, egy mozdulat gyors rögzítésében. S ez az együttérző, minden sorsot magábafogadó és átélő irónikus látásmód — lehet, hogy rossz a terminus technikus — teszi feledhetetlenné emlékező írásainak legjavát is. (*Bolond virtus, Ágica, a féltestvér, A Simógyerek szíve.*) Mint az igazán jó írások, Kahána novellái is túlmutatnak önmagukon. Alakok és sorsok az ő látásmódjában elvesztik egyediségüket, anekdotikus esetlegességüket, s távlatot, értelmet kapnak, jelképpé nőnek.

Kelemen János

Huszár Sándor:

Mellig, kissé balra fordult, tojásdad medaillonban. Hátra fésült haját, bajuszt és legyet hord, ~~[illegible]~~ Ingének gallérja álló, nyakkendőjét csokorra kötött, melleinye kivágott, kabátjának hajtókája széles. Felirata a kép alatt két sorban:

„BÁRÓ HUSZÁR SANDOR,
A KOLOZSVÁRI NEMZETI SZÍNHÁZ INTENDÁNSA"

alól jobbra: „HUSZKA"
s legalól balra: „A magy. szin. évkönyve" s jobbra: „2."

Tametszet, méretei a keretnek 8.3 : 6.2 cm.
Metszette: Huszka L.

Lénhárt Ede: A m. színészet évkönyve. Pest. Athenaeum 1873.

Ltsza 8568

57/95 № 11.

Óriások vonulata

A nevezetes nagybányai festőiskola második hullámát bemutató gyűjteményes, 157 műből összegeződő kiállítás 1993. január 10-ig látható a Miskolci Galériában.

Szűkebb értelemben a *nagybányai* festőiskola, amely 1896-tól kezdte működését, a *plein air* stílus, a szabadban festett képek érvényre jutását jelenti művészetünkben. Mindenképpen a XX. századi magyar festészet nyitányát.

Tágabb értelemben azonban gyűjtőpont Nagybánya, mely teret adott — miközben nemzetközi léptékűvé vált — nemcsak a magyar posztimpresszionizmusnak *Ferenczy Károly* és köre révén, hanem kibontakozást biztosított a kubizmus jelentkezésének *Galimberti Sándor, Dénes Valéria* és *Kmetty János* közreműködésével, sőt indítást jelentett az avantgárd eszményeket valló és Hollandiába került *Huszár Vilmosnak*, a pointillista elveknek, a magyar expresszionizmusnak, a későbbi kecskeméti, szolnoki, szentendrei törekvéseknek is.

A nagyszabású miskolci tárlat immár a sok száz festői életművet eredményező vonulatot tárja fel, a nagybányai festészet *második hullámát*, a „neósok" 1910-es fellépésétől 1944-ig.

Az alapítók közül mintegy bevezetőként *Thorma János* és *Réti István* egy-egy jellemző képét üdvözölhetjük, miközben számba vehetjük, hogy a Nyolcak közül *Tihanyi Lajos, Czigány Dezső, Czóbel Béla*, sőt magányos csillagként *Bernáth Aurél* is Nagybányáról rajtolt. A nézőben meglepetést kelt, ami már művészettörténelem, az, hogy *Boromisza Tibornak* mennyi az új, életképes árnyalata, hogy *Ziffer Sándor* és *Ferenczy Károly* mesterműveihez képest csökken az értékrend az idők során, de magaslaton maradva kiegyenlítődik és általánossá gyarapodik.

Tihanyi Lajos: Cigányasszony gyermekével, 1908

Nagybánya gyűjtőhely és indító erő, termő-teremtő áramlataiban tisztult, bontakozott *Szobotka Imre, Nagy Oszkár, Kádár Géza, Popp Aurél, Klein József, Mund Hugó, Perlrott Csaba Vilmos, Patkó Károly, Balla Béla* világa is. Akad közöttük számtalan festői életmű, mely méltatlanul maradt háttérben, s mely átható fölfedezésre vár, *Mikola András, Börtsök Samu, Pittner Olivér* és az itt nem látható *Maticska Jenő* pályája mindenképpen.

Losonci Miklós

symp

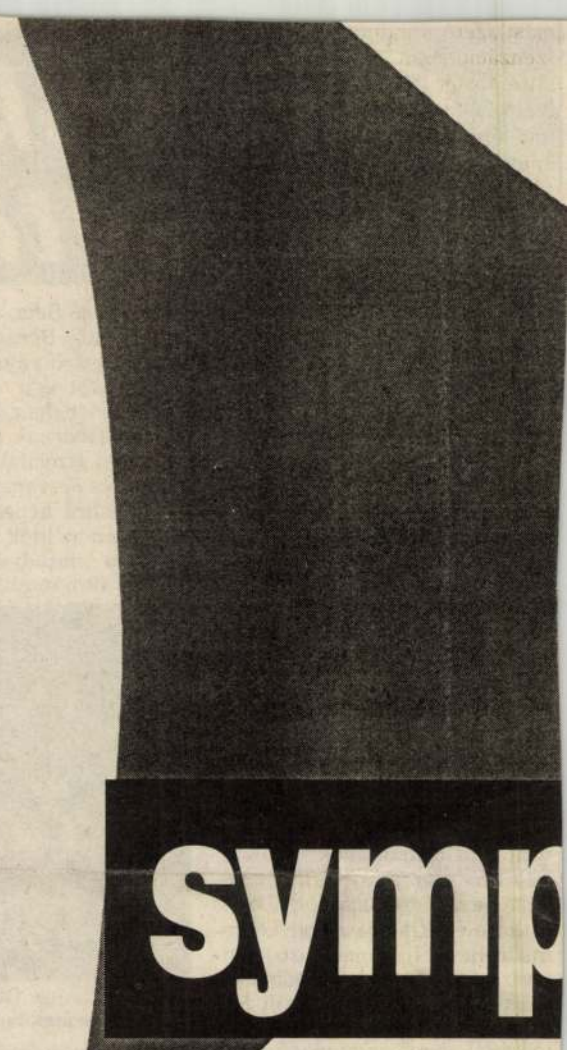

10

1992. DECEMBER 13., VASÁRNAP

HUSZÁR Vilmos

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Huszárik Zoltán

PESTMEGYEI HÍRLAP.
1966 JAN 16.

1021

Huszárik Zoltán rajza

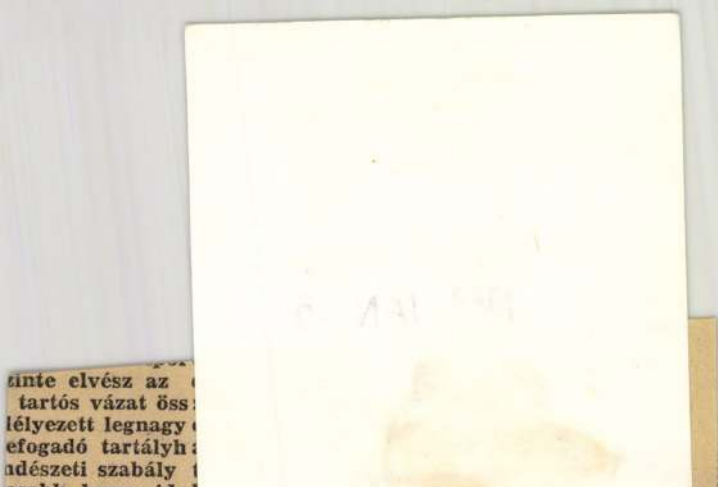

tinte elvész az
tartós vázat öss
lélyezett legnagy
efogadó tartályh
ndészeti szabály
osabb lenne ide

ICE VESZÉLYBEN

Szent-Márk templom harangtornyát néhány műemlékkel együtt elöntötte a víz. Az igazság az, hogy a várost többféle veszély is fenyegeti, a motoros bárkák rövid, de alattomos hullámai, a kémiai és baktériumok okozta korrózió stb. Különösen az alépítmény: a fa van nagymértékben kitéve a levegő és víz hatásának.

A fő veszély

a tengerár, mégpedig nem is a normális, periódikus árhullám, hanem — a velenceiek szerint — az „aqua alta", amelynek fellépésekor a városiak egy része bizony nehéz helyzetbe kerülhet, sok esetben csak gólyalábakon, vagy ideiglenesen felfektetett pallókon érheti el lakását. Az utóbbi évtizedben a meteorológusok és a hidroológusok behatóan is siettették. A Piave és a Brenta deltájában a gyakori kiöntések ellen évszázadok folyamán a lagunákon kívül rekedt lakosság komoly gátakkal próbált védekezni. Az amúgy is megereszkedett altalajt ezek a gátak, valamint az ide épített jelentős súlyú műemlékek még inkább megterhelték.

Hogyan lehetne segíteni a bizonytalan talajra épült, süllyedő, és az időszakos túlméretezett tengerárnak kitett városon? Egyes szakmérnökök szerint a várost a tenger felől zsilipekkel ellátott gátrendszerrel kellene megvédeni. A lagunára épült hatalmas cölöpvárost teljes egészében természetesen nem lehet körülgátolni, és a tervek szerint csak három fő pontját, Chioggia-t, Lídót és Malmoccó-t védenék egyelőre gátakkal

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS IRODALOM

1983 JUN 1.

Huszárik Zoltán

ai útijegyzete (4. old.) Lázár Ervin riportj

1021

Huszárik Zoltán: Anya gyermekkel

Révy tanár úrnak világos dióbarna szeme volt és nem nézett szigorral, de jóindulattal a serdülőre. Ha öreg bácsi korában belépett vendéglátó szobánkba, én ösztönös vonzódással siettem eléje, mert a gyermek mindentudásával éreztem, hogy az anyám őt kivételesen szereti, és hogy ő a legszívesebben látott vendége.

Amikor anyám tizenhétéves korában menyasszony lett, kedves tanárát kérte meg, hogy állítsa össze akkor alakuló kis háztartása számára a könyvtárát. Az a könyvtár anyám életében mindvégig együttmaradt és ha én, növekvő leány, kitártam a polcos szekrény ajtaját, ott láttam minden nagy értékünket: három magyar század teljes klasszikus és még élő irodalmát.

Hogy nagyapám ahhoz hozzáadta Shakespeare és Goethe teljes művét, nagyanyám pedig a francia halhatatlanokat — az, akkori növendékéveimben, szinte háttérbe szorult. Fontos lett nekem Balassi, Csokonai, Petőfi, Vörösmarty és Arany. Meg azután a foszlányokká olvasott múltszázadbeli antológia, a Hatszáz magyar nemzeti dal.

... Estve jött a parancsolat, violaszín pecsét alatt... Földiekkel játszó égi tünemény... S én csüggtem ajkán szótlanul, mint a gyümölcs a fán...

A gyerek fülének muzsika kell. A zene jut be hozzá leghamarább.

...És kilépett Rozgonyi Cicelle és lebke szellő lebegtette tengerzöld ruháját. És felvonultak a walesi bárdok, és máglyára, ki ellenszegül,... de nem éltette egyik sem a zsarnok Edward királyt.

Ebben telt el egy ifjúság és a magyar szó lett minden egyes napom legfőbb zenéje. A gyermek gyökeret eresztett abba a földbe, amely szülte és azt mondta: én magyar vagyok. És anyja örült en-

Szalatnyai József: Akasztódomb

nem sterilizálódott

Huszárik Zoltán

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1970 JUN

MAGYAR NEMZET
Budapest

A Magyar Nemzet galériája

1021

Huszárik Zoltán rajza

együletek
netánból, a
ízből, ilyen
ciángáz. A
abb: kideri
zeket a sze
neg *a fehé*
einsavaknál
ogy az élő
Föld élőlény
sszetevőket
melyek *az*
ek ősi pilla
Földön, E
Haldane professzor primitív, *ős-levesnek* nevezte el. Ebben már benne voltak azok az összetevők, amelyek a mai organizmusok létrejöttének kiindulópontjai voltak a sejtosztódás, a kromoszómák megkettőződésének, a gének szerepének életörténeti folyamatában.

A baktérium — tökéletes mérnöki tervezés

A gén mesterséges előállításánál felmerült egy kísértetiesen érdekes probléma: nincs semmiféle kulcsunk ahhoz, hogy elképzelhessük, *milyen is volt a kezdeti, primitív sejt.* A legegyszerűbb sejtek — mondta Jacques Monod professzor —, amelyeket ma tanulmányozhatunk, a baktériumok. Ezeknek azonban semmiféle hasonlóságuk nincs már a primitív sejtekkel. *A baktériumsejtek tüneményesen érdekes mintái a tökéletes vegyészmérnöki tervezésnek, jelenlegi állapotuk tökéletességéhez több milliárd generáción keresztül jutottak el.* Félelmetes

sejt, amely azt tartalmazza. A betűk, az egyes építőkövek, bázisok közti távolság három és négy Angström, vagyis a milliméter tízmilliomod részének háromszorosa, négyszerese, például a DNS molekulákban. *Könnyen kiszámítható, hogy az emlősök egyetlen sejtjében lévő DNS molekulákon hárommilliárd „betűből" álló genetikai információk rögzítődtek* — elképzelhetetlenül óriási méretű könyvtár ez a szervezetben. S ha egy lépéssel tovább megyünk és arra gondolunk, hogy a fehérjéknél húsz betűből álló abc-nk van, tehát a variációs lehetőség már sokkal nagyobb, mint a nukleinsavaknál, itt már a *trilliószor trilliós, tehát húsz számjegyből álló variációs lehetőségek jelentkeznek.* Ez a magyarázata az élőlények kiszámíthatatlanul nagyszámú változatosságának.

Csak az atomok értik...

Láttuk, hogy a nukleinsavaknak az öröklődő információ tárolása és hasznosítása szempontjából fontos szerepük

Huszárik Zoltán
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
PESTMEGYEI HÍRLAP
1965 NOV 14.

1021

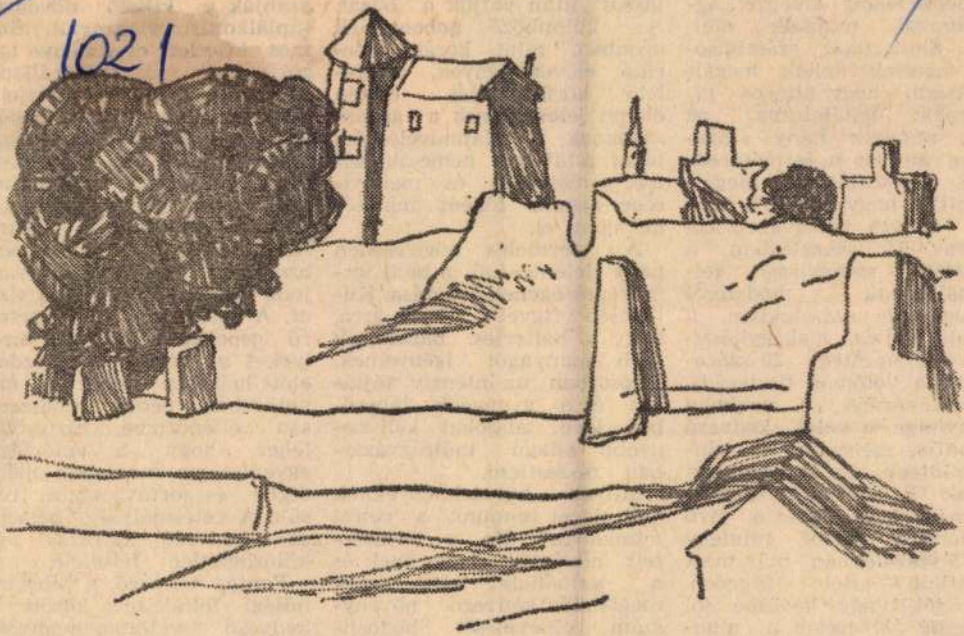

OLASZORSZÁGI VÁZLATKÖNYVBŐL Huszárik Zoltán rajza

hozamok kialakításában a vetés befejezéséig elvégzett agrotechnikai munkák döntőek. Statisztikai számításokat végeztek annak megállapítására, hogy átlagos viszonyokat feltételezve, az egyes munkák hány százalékban hatnak a terméseredmény kialakítására. Megállapították, hogy az elővetemények helyes megválasztása mintegy 15 százalékban, a műtrágya mennyisége, felhasználásának módszerei mintegy 20 százalékban, a talajelőkészítés, magágykészítés, vetés mintegy 20 százalékban, a vetőmag tisztasága, csírázóképessége, a vetőmag mennyisége, a vetés kedvező időpontja, mélysége, — szintén mintegy 20 százalékban hatnak a várható terméseredményekre. Tehát a jövő évi termés sorsát mintegy 70—75 százalékban már most eldöntjük, attól függően, hogy jól, vagy kevésbé jól végezzük el ezeket a munkákat. A vetéselőkészítő és

tésterület jelentős
lászos után vetjü
A különböző
azonban, mint k
rülő előveteményé
lelő körültekinté
előnyt jelenthetnek
ságoknak. A talajmű
tékét általában nemcsak annak a mélysége és mennyisége, hanem főként minősége dönti el.

A termelés növelésében nagy jelentőségű a talaj termőképességének fokozása. Különösen figyelni kell arra, hogy a belterjes búzafajták több tápanyagot igényelnek. Elsősorban az intenzív fajtákat és a gyengébb táperőben levő talajokat kell nagyobb adagú műtrágyázásban részesíteni.

Milyen követelményeknek kell eleget tennünk a vetési munkában? Ha a termesztett növények igényeinek és a termőhelyi feltételeknek megfelelő kedvező növényszám felnevelését biztosítjuk, nagy termést várhatunk.

ben a nálunk általánosan szokásos 10,5—12 cm-es sortávolságú vetéshez viszonyítva sem az ún sűrűsoros, sem a keresztsoros, sem a ritkasoros vetéssel nem lehet megbízhatóan nagyobb, vagy jobb minőségű termést elérni. A vetést ma már korszerű gépekkel végezzük, amelyeket a vetés megkezdése előtt helyesen beállítva, menetközben pedig rendszeresen ellenőrizve, biztosítani lehet, hogy a vetőmagot egyenletesen, megfelelő mélységbe és sortávolságra vessük. A vetésmélység betartása a kedvező csírázás nélkülözhetetlen feltétele.

Fontos tényező a vetés minőségi feltételei között a kedvező vetőmagmennyiség alkalmazása. Sem az indo-

Huszár Vilmos

Holland vendégtárlat — magyar mesterről

Múzeumi előzetes

Most ismerkedhet meg először a hazai közönség közelebbről is egy magyar származású, Hollandiában élt, európai hírű mester munkásságával. A hágai *Gementemuseum*, valamint a *Magyar Nemzeti Galéria* közös rendezésében július 9-én nyílik ugyanis a *Budavári Palota* D. épületének harmadik emeleti teremsorában *Huszár Vilmos* (1884—1960) életműkiállítása. A tárlatot holland részről *Flip Boel*, míg magyar részről *Gergely Mariann* rendezi.

Huszár Vilmos *Budapesten* kezdte képzőművészeti tanulmányait, aztán mesterségbeli ismereteit a bajor fővárosban bővítette tovább. Őt sem elégíthette ki a *müncheni akadémia* akkorára már konzervatívvá vált légköre, mert hamarosan az itt verbuválódott *nagybányai iskola* tagjai között látjuk viszont. Tanulóévei befejeztével, egészen fiatalon, pályafutása legelején — 1906-ban hagyta el végleg Magyarországot, hogy Hollandiában telepedjen le. Előbb *Hágában* élt és alkotott, később *Voorburg* lett munkálkodásának állandó színtere. Hamar bekerült a legrangosabb ottani avantgard körökbe és alapításától (1917-től) aktív munkatársa volt a híres konstruktivista folyóiratnak: a *De Stijl*-nek, amelynek a neve mára művészettörténeti fogalommá vált. A lapban megjelent elméleti cikkei mellett sokoldalú gyakorlati tevékenységet fejtett ki; festett, ezenkívül színes üvegablakokat és tervezett (a bútorokig bezárólag) belsőépítészeti tereket, érdekes színházi kísérleteket folytatott, reklámmal, tipográfiával is foglalkozott — mint sok más, hasonló gondolkodású pályatársa abban az időben, akikkel együttműködött, például: *Piet Mondrian, Theo van Doesburg, Gerrit Rietveld* vagy *Kurt Schwitters*.

Huszár Vilmos részt vett a külföldi avantgardmozgalomban is, például ott volt a németországi konstruktivista kongresszusokon, a francia fővárosban közismert egyénisége lett a húszas évek „bohéméletének", az 1939-es világkiállításon pedig New Yorkban az ő installációja népszerűsítette a holland művészeti életet az amerikai kontinensen.

Ebből a szerteágazó, sokrétű és kísérletező kedvű életműből nem könnyű átfogó keresztmetszetet adni. A mostani emlékkiállítás mégis a teljességre törekszik. Az időközben elveszett festmények archív felvételei mellett félszáznál is több eredeti kompozíció kerül a magyar közönség elé, valamint több tucatnyi grafika a tízes-húszas-harmincas évekből. Valódi üvegablakok és színes diák, utólag rekonstruált mechanikus táncfigurák teszik érdekesebbé a tárlatot; az interieurtervek, makettek mellett pedig egy eredeti méretben kivitelezett, teljesen berendezett lakószoba is ízelítőt ad művészetének alkalmazott gyakorlatából. Végül — ahogyan az ilyenkor már lenni szokott — a vitrinekben immár történelemmé vált kordokumentumok: kéziratok, levelek, fotók, továbbá egykori folyóiratok, kiállítási katalógusok, könyvek és egyéb művészeti kiadványok teszik teljesebbé az összképet nemcsak a laikus érdeklődő, hanem a szakember számára is.

A július 9-én, kedden 16 órakor nyíló kiállításon beszédet mond *dr. Theo van Velzen*, a hágai Gemmentemuseum igazgatója; magyar részről pedig *dr. Németh Lajos* egyetemi tanár méltatja Huszár Vilmos munkásságát.

w. i.

dett növényt, állatot ... állattól származó tojást elpusztít vagy gyűjt, b) barlangot vagy védett földtani alakulatot súlyosan megrongál, c) természetvédelem alatt álló területet hátrányosan megváltoztat, vétséget követ el és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, javító-nevelő munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő. (2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a természetkárosítás az (1) bekezdés a) pontja esetén a védett tárgy tömeges pusztulását, a b) és c) pontja esetén megsemmisülését idézi elő. (3) Aki a (2) bekezdésben meghatározott természetkárosítást gondatlanságból követi el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel, javító-nevelő munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

... felelősség ... ben mentesül a környezetben kárt okozó, ha sikeresen bizonyítani tudja, hogy a kár tevékenységi körén kívüli, elháríthatatlan ok következménye. *Tehát a polgári jog a környezetben okozott károk esetén a fokozott felelősséggel járó tevékenységekre meghatározott kártérítési szabályok alkalmazását írja elő.*

— *Volt-e már példa ilyen polgári perre?*

— Alig-alig. Csak kártérítési keresetről tudunk.

Nem kétséges: e hiányzó polgári pereknek lenne csak igazi hatása...

Juhász Erzsébet

Nemzetközi ifjúsági békeklub

Nemzetközi ifjúsági békeklub kezdte meg működését Budapesten, az Eötvös Klubban. Fő feladata, hogy a mind nagyobb számban hazánkba látogató külföldi fiataloknak tájékozódási lehetőséget biztosítson. Munkája a hazai békemzogalomhoz, a Világifjúsági Találkozóhoz és az ENSZ nemzetközi ifjúsági évéhez is kapcsolódik. A klubban magyar előadók — újságírók, szakértők, közéleti személyiségek — segítségével ismerhetik meg a vendégek hazánk társadalmi, gazdasági, kulturális életét, a magyar külpolitikát és a békemozgalmat. A nemzetközi ifjúsági békeklub augusztus 20-ig tart nyitva.

(MTI)

1969 DEC 27

CSERES TIBOR:

Nosztalgia a forrás után

1021

Nem tudom, milyen lehet Kecskeméten lakni, de valamiféle vonzása bizonyosan van Kecskemétnek, nem hiába vásárolt telket ott annak idején a homokon Móricz Zsigmond és Sárközi György. Nyilván a gyümölcs és az emberek miatt akartak hajlékot emelni maguknak a város határában, hogy nyaraikat, s talán öregségüket ott töltsék, kertészkedéssel, elmélkedéssel, jóbarátokkal beszélgetve. S mindketten folyóirataik, a Válasz és a Kelet Népe miatt, melyeket Tóth László kecskeméti könyvnyomtató mester műhelyében állítottak elő hosszabb-rövidebb ideig. A harmincas években mindig készült legalább egy jó folyóirat a városban: Apolló, A Színpad, Magyarságtudomány, Látóhatár. Igaz, hogy nem Kecskeméten szerkesztették ezeket a lapokat, s ha az írók mégis vonzódtak folyóiratuk fizikai készülése mellé, csakis azért történhetett, mert soha nem látszott képtelenségnek, hogy valamelyik, vagy akár valamennyi lap szellemi műhelye is ott dolgozzék, ott telepedjék meg a nyomtatóműhely mellett, a széles város alacsony házaiban.

A lehetőség — egyik lehetőség sem — vált valóra. Móricz Zsigmond sem, Sárközi sem költözhetett Kecskemétre írónak és pihenni vágyó öregnek, de sokan mások sem, akik annak idején telket néztek ki maguknak Szikrában, vagy egyebütt a város határában.

És most, mintha mégis és újra érdemes lenne Kecskemétre költözni, mert megvalósult az a folyóirat. *Forrás* a neve és meglepő, s a várakozás ellenére is különös, hogy sikerült a homokon megteremnie. Pedig nem egészen váratlanul, mert *Kiskunság* címen, vagy két évig, egy-egy minta antológiával már próbálgatta magát. Hogy mostantól kezdve új homlokkal, kéthavonként jelenjék meg.

Nem nagyon hiszek abban, hogy egyik magyar megye, vagy egyik város népe mérhetően különb lenne, mint a másik. Azért is tartom meglepőnek és jelenségnek a Forrást, és tovább még azért is, mert a folyóirat hangját és színvonalát nem tudom egy vagy két személy érdeméhez, ottlétéhez kapcsolni. Úgy tetszik, e másodhavonkint összeálló kecskeméti tünemény legalábbis tucatnyi résztvevő műve és eredménye. A sok jó írás szomszédságában még a sápadtabb munkák is ragyogást kapnak és szinte értékükön felül való értelmet nyernek. Úgy fest emiatt, mintha a műkedvelőket és a kontárokat nem is engednék szénázni a Forrás partján. Ilyen jó irányú elfogultságokat kelt az olvasóban a folyóirat eddig megjelent négy-öt száma.

De ezzel nem magyaráztam meg, hogy miért tetszik nekem a Forrás. Talán közelebb jutok, ha elmondom, hogy néhány nappal az olvasás után az volt az érzésem, hogy a világról, a nagyvilágról beszélnek és írnak az ottaniak, nem Kecskemétről, azért sikerült nekik olyan jó színvonalra emelkedniük. De amint újra átböngésztem a lapot, meglepődve látom, hogy csaknem minden írás a városról, a megyéről szól. Sőt, meglepően, egyik számban három terjedelmes közlemény éppen a homoki tanyák világának életéről és nyűgeiről szól.

Az olvasó közben megérti aztán, hogy a Forrás varázsát a drámaiságban és az írások legmélyén mindenütt meglevő történetiségben kell keresnie, akár a tanyákról, akár a jelen esztendő agrártermeléséről olvas. Petőfi útjának nyomozása és a megyei konzervgyártás jövője mindig összefügg az egymás mellé kerülő írások szemléletében. A bajai Szent Antal utca megjelenítése (*Major Máté* önéletrajzi bravúrja) és a kecskeméti várostervek összefüggése nem is rejtett. A sokgyermekes családokról hallatott kiáltás erősíti a homok természetéről, lelkéről írott cikket, s a naiv festők sorsa és képei érdekében indított mozgalom (*Moldován Domokos, Ortutay Gyula*) hitelesíti a homok lelkét és a családok panaszát. A halasi cigányok mai honfoglalását csak néhány levél választja el a magyarok egykori két honfoglalásától. A háborúk közötti leventeélet (*Gergely Ferenc* írása) éppen úgy a mai ifjúságnak is szól, mint a mai tudománypolitikának a régész Móra Ferencről történő emlékezés.

Idézhetnék akármelyik írásból, okos, világító mondatokat. Mert ha az ember ilyeneket olvas, Móricz vagy Sárközi követőjeként ismét kísértésbe esik, milyen jó volna odaköltözni, ahol az ilyen gondolatokat kicsiholták, lenyomtatták, ahol az ilyen tépelődések szőnyegen, porondon, homokon forognak.

S ha nem is akarnék én személy szerint végleg Kecskemétre települni — időm rövidsége miatt —, odautazni mégis jó volna, hogy megkeressem azt a bizonyára fiatal *Török Sándort*, aki az ismeretlenségből azzal lépett elénk — láthatólag filológusként, tehát mint magyar tanár, hogy megfejtette a fekete és fehér magyarok közötti különbséget és megtalálta a két honfoglalás magyarázataként az összefüggést is. Vinnék magammal egy magyar őstörténészt, vajon teljesen igaz-e és úgy van-e, amint Török oly szépen megtalálta.

Huszárik Zoltán: A gyermek

Molnár József: Karácsony

l kiséri, ami
rdói monst-

tetszené-
gyónjék
agamhoz,
osb vol-
iben és

gyónásban
je van raj-
nem hall-
al dobbant)

És az Isten?
nost! Milyen
őpásztor ezt
„Amint
Nagysá-

a bókol)
ni érseki pa-
h érsekhez)
újt? Sebaj,
Hiába rej-
ig játsszuk,
hangján)
cskében
e kegyel-
minden
n felszól,
Ezt hallgasd
ged akarlak

mény alsó
féle nehéz-
egy óramű
sz szerkezet
Ez a „térd-

PÉTER: Négyszáz év múlva kegyelmes érsek úr éppoly halott személy lesz, mint ma Agamemnon vagy Elektra.

OLÁH: *(szinte szomorúan)* Anversban a nyomdász Plantinust ez a dráma nem fogja érdekelni.

PÉTER: Sophokles kétezer évig kibírta kéziratban. *(A Balassi bálvány felé)* No, Balassi uram, hol tartunk a bűneinkben? *(Balassiként)* „Az szentegyházat feltörtem vala, és az monstrantiát az sakramentumból kiráztam vala, és a monstrantiát elloptam vala."

OLÁH: Amit csinálsz: nincs!

PÉTER: Van. Hallja.

OLÁH: Nincs! Mert nem lehet.

PÉTER: *(azért is, Oláh hangján folytatja)* „Az monstrantiát ellopni és az sakramentumot kirázni nagy bűn volt és szentségtörés."

OLÁH: *(fejét rázza, öreges konoksággal)* Amit csinálsz, lehet ördögi mesterkedés, lehet tünemény... De nincs. Hallgasd a dedukciót: Magyarország nincs. Megírtam Hungaria című könyvemben. Nem létező országban ki hallott theátrumról? Amit itt mutatsz, ergo: nincs.

PÉTER: Van. Nem hallja Balassi szavát? *(Balassiként)* „Már az anyám méhében is szerettem én az ezüstet és aranyat..."

BALASSI BÁLVÁNY: *(megint valami rozsdás-csikorgást hallat, nevetésként)*

OLÁH: *(csökönyösen mondja a magáét)* Harmincöt évvel Mohács után, húsz évvel Buda török kézre kerülése után egy nemlétező országban nem lehet drámát csinálni.

DÉRY TIBOR:

KÉT LEVEL

Nemrég születésnapom lévén, egy vidéken élő ismeretlen apácától levelet kaptam, egy meghatóan kedves levelet, s egy Párizsból hozott „csodatevő" medáliát ajándékba. Mellékletként még két fotokópiát is találtam, egy Babits- és egy Szabó Lőrinc levélről; az előbbi 1937-ben, a másik húsz évvel később, 1956-ban kelt. Babits levelét már betegágyából írta, de még négy évig küzdött az elmúlással, Szabó Lőrinc körülbelül egy fél évvel azután halt meg, hogy az övét elküldte.

Veszteségnek tekintem — s ezt illik elmondanom —, hogy egyikükkel sem kerültem, sok okból, szorosabb személyi kapcsolatba, sőt Szabó Lőrinccel, ha emlékezetem nem csal, csak egyszer vagy kétszer találkoztam életemben. De ide tartozik az is, hogy utolsó verskötete, A huszonhatodik év börtönéveimnek nagy vigasza volt, s olykor hozzásegített ahhoz, hogy föléje hágjak megválthatatlan emberi nyomorúságomnak.

Itt közölt levele, mint ahogy Babitsé is, talán irodalomtörténetileg is érdekes, emberileg mindenképp megindító. A két levél, a hivőé és a hitre áhítozóé, egymás mellett, együttesükben majdhogynem arculcsapása a sorsnak, mely egyforma közömbösséggel válaszol az emberi szenvedésre. Használt-e Babitsnak a hit évekig nyomott matrác sírjában? Szabó Lőrinc már ötvenhat éves korában öregedésről beszél, s e földön túli vigaszt keresne, ha tudná, hol. Hittel vagy anélkül, azt hiszem végső perceinkben fegyvertelenek vagyunk, de az ember súlya végül is nem kilobbanása pillanatában méretik meg, még saját eszméletében sem, hanem azon a többé-kevésbé hosszadalmas úton, mely az exitusig vezet.

Rafaela nővér, ha jól tudom, irodalomtörténetet tanít vagy tanított, innét vonzódása az írókhoz. Köszönettel tartozom neki, amiért megengedte a két levél közzétételét.

Babits: „Szorongások között..."

Kedves Rafaela nővér,

nagyon elkésve küldöm ezt a dadogó köszönetet a megható ajándékért és még meghatóbb szavakért, amik az ajándékot kísérték. Mentse késésemet, hogy a levél otthonomtól távol ért, betegen, és különböző izgalmak között hányódva.

Mivel viszonozhatnám küldeményét? Mihelyt hazamegyek, eljuttatom címére valamelyik újabb könyvemet, de micsoda szégyenkező viszonzás ez annyi meleg és lelkes érzésért, s azokért az Istennek kedves szívekből jött imádságokért, amelyekre én, szegény bűnös lélek, nagyon is rászorultam!

A csodálatos érmet mindig magamnál hordom azóta. Ha lelkem mélyére nézek, érzem, hogy titkon és tudat alatt ebben bízom, jobban mint bármi másban, a reám váró veszélyek és fájdalmak előtt. Nem a hideg, élettelen ércben, hanem a hozzáfűződött lelki erőkben, az imák hatalmában!

Kedves leveléből annyi melegség és részvét árad, hogy csak egyet tudok mondani — azt, hogy az Isten áldja meg érte! Nem is merek célozni rá hogy milyen méltatlan vagyok én erre. Kérem, kedves nővér, foglaljon továbbra is imáiba, és higyje el hogy semmi sem okozhatott volna nekem több örömet és enyhületet a szorongások között, mint ismeretlen, kedves lelkek szeretetéről hírt adó szavai és irgalmas lélekkel küldött ajándéka.

Budapest, 1937. Péter-Pál napján, Zugliget

Babits Mihály

Kedves lelkek szeretetéről hírt adó
szavai és irgalmas lélekkel küldött
ajándéka.

Budapest, 1937. Péter-Pál napján

Huszárik Zoltán

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

1970 APR 25

1021

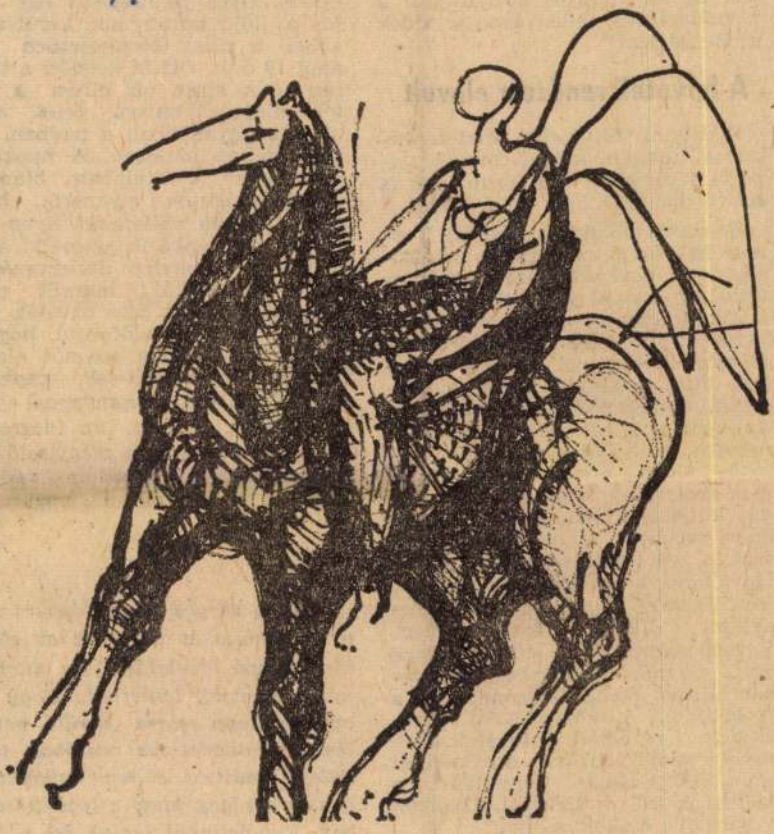

Huszárik Zoltán: Illusztráció

PRENGES

többsége halálra van ítélve. Kellő támogatás híján nem lettek a falvak új tudományos központjai, a közművelődés fellegvárai, a vidék új Helikonjai."

A felvételi rendszer elavult

Egyetemi felvételi rendszerünkön változtatni kell. Nemcsak lapunk vitájában, más fórumokon is sokan döngetik már ezt a kaput.

Bánfalvy József, a szegedi Radnóti Miklós gimnázium és szakközépiskola igazgatója írja: „Már az általános iskolai évek alatt eluralkodik az idegesség légköre: a hajsza a jeles bizonyítvány után örömtelenné, koravénné teszi a gyereket. Mire a gimnáziumba megérkezik, már érződik idegein a túlhajtottság. S ott elölről kezdődik minden. A szülői házban jajveszékelés, vihar következik egy-egy 4-es érdemjegy láttán. A tanár pedig kutyaszorítóba kerül. Ha reálisan osztályoz, a szülő fordul ellene, s átkot szór rá egy életen át. Ha elnéző, a felsőoktatási értékelő jelentésekből kapja meg a dörgedelmet liberális osztályzatáért. Végeredményként tűrhetetlenné válik a tanár—szülő viszony, a tanár idegei pedig felmondják a szolgálatot. A középiskolai tanulóknak rettegést, idegeskedést, rossz családi légkört eredményez ez a »pont-csata«, lemondást a szabad időről, a sportról. Csökken a sportoló diákok száma."

Dr. Pásztor Emil főiskolai adjunktus (Eger) is hasonlóan vélekedik: „A jeles osztályzat minden iskolában valóban »jeles« szintű, önállóságot is bizonyító és teljesítményképes tudás minősítése legyen. A tantervi követelmények közönséges »jó« teljesítésének a [illegible] Ha felosztani. A korszerű, otthonosan berendezett óvodákból így a kis elsősosztályos rendszerint egy olajos padlójú tanterembe kerül át, s ebben a rideg környezetben tölti napi 10 órát. Ott ül délelőtt a tanítási órák alatt, ott pihen a pad írótámlájára hajtva fejét ebéd után, s ugyanabban a padban játszik szabad idejében. A napközik felszerelése is általában hiányos. A pedagógusok elismerik, hogy nem szívesen vállalnak ilyen beosztást. A napközik személyi állományába többnyire átszervezésnél beosztás nélkül maradt vagy nyugdíjazás előtt álló nevelők tartoznak, de az is előfordul, hogy a szakmailag gyenge nevelőt »lehelyezik«. S a sok-sok napközis gyermek nem a tananyaggal van túlterhelve, hanem az idegrendszerét nap mint nap megviselő benyomásokkal, az otthon védettségének hiányával, a magárahagyottsággal."

★

Fontos, sürgős megoldásokra váró gondolatokat idéztünk az előttünk fekvő levelekből, ám a vitát nem tekintjük lezártnak. Hogy az augusztusban sorra kerülő nevelésügyi kongresszus valóban fordulatot indítson el nevelésügyünkben, szükséges, hogy a legőszintébben, kíméletlenül tárjuk fel a bajokat, melyekkel társadalmunk régóta küzd.

Vedres Vera

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1970 APR 12

MAGYAR HÍRLAP
Budapest

1021

10 1970. ÁPRILIS 12, VASÁRNAP

Pardi Anna:

Korok

Századok hiányzó testrészeiből
felmeredő, egyetlen, fehér ujj:
torony
megállj-t parancsol,
régi emberei s a régi házak nélkül
múltja is csak a tetején fészkelő,
rövid életű madarak éneke,
ideje egy pillantásnyi,
egy körbejárás-kutatás
áhítatos gyakorlatiassága.

Megszokta már a magasság
viharait és közönyét,
s kapott egy modern védelmet:
egy villámhárítót, földelést.

Huszárik Zoltán

Huszárik Zoltán rajza

A költészet napja Balatonszárszón

A költészet napja és József Attila születésének évfordulója tiszteletére Balatonszárszón pénteken megkezdődött a már hagyományos József Attila országos szavalóverseny, amelyen az ország minden megyéjéből és a fővárosi kerületekből a legjobb versmondók vesznek részt.

Szombaton délelőtt a verseny résztvevői és a vendégek meglátogatták a József Attila Múzeumot, majd délután megkoszorúzták a költő szobrát. Este a művelődési otthonban költő-olvasó találkozót rendeztek, majd a legjobb szavalók között kiosztották a díjakat.

VASÁRNAP A TV-BEN

A nap sok különböző előjelű érdekességet ígér. Este sugározzák az elmúlt évtized egyik legmulatságosabb és egyben legkegyetlenebb szatíráját, az *Ordító egér* című angol filmalkotást; délután új sorozatot indít a televízió: *Tom Sawyer kalandjai* címmel, a híres *Mark Twain*-regény hétrészes adaptációját kezdik el vetíteni (Tom és Huckleberry Finn mulatságos viszontagságai a múlt század Amerikájában mindmáig megragadják a fiatalok képzeletét); és végül [illegible] sokakat vonz majd a *Jugo-*

M.D.K.

Huszárik Zoltán

Anyát gyermekkel ábrázoló "A gyermek" c. rajzának repr.-ját hozza a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 1969. dec. 27.
XIII. évf. 52. sz. 4. lap

MDK

Huszárik Zoltán, grafikus

Megemlítve.

(deszi): Kulturális jegyzetek

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970 ápr. 30.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAPKIADÓ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR NEMZET
Budapest

1970 APR 19.

Huszárik Zoltán

1021

Magyar művészek Lenin-arcképei

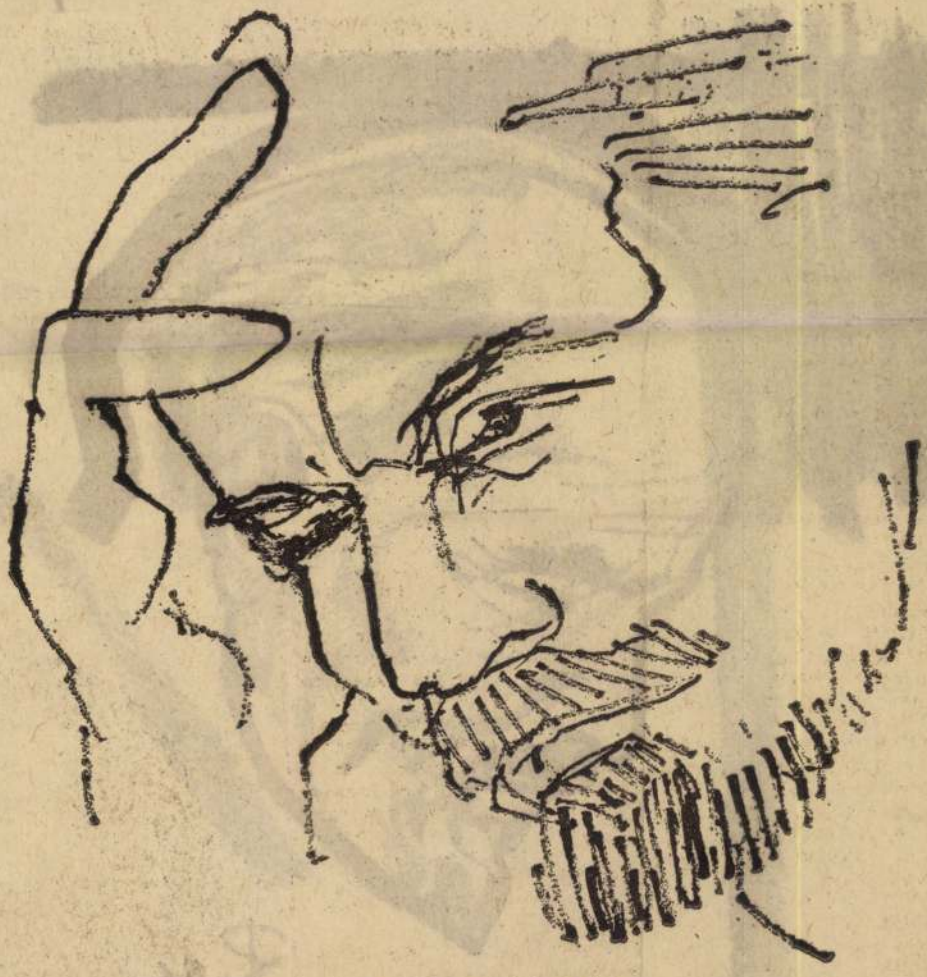

Huszárik Zoltán rajza

Magyar mű

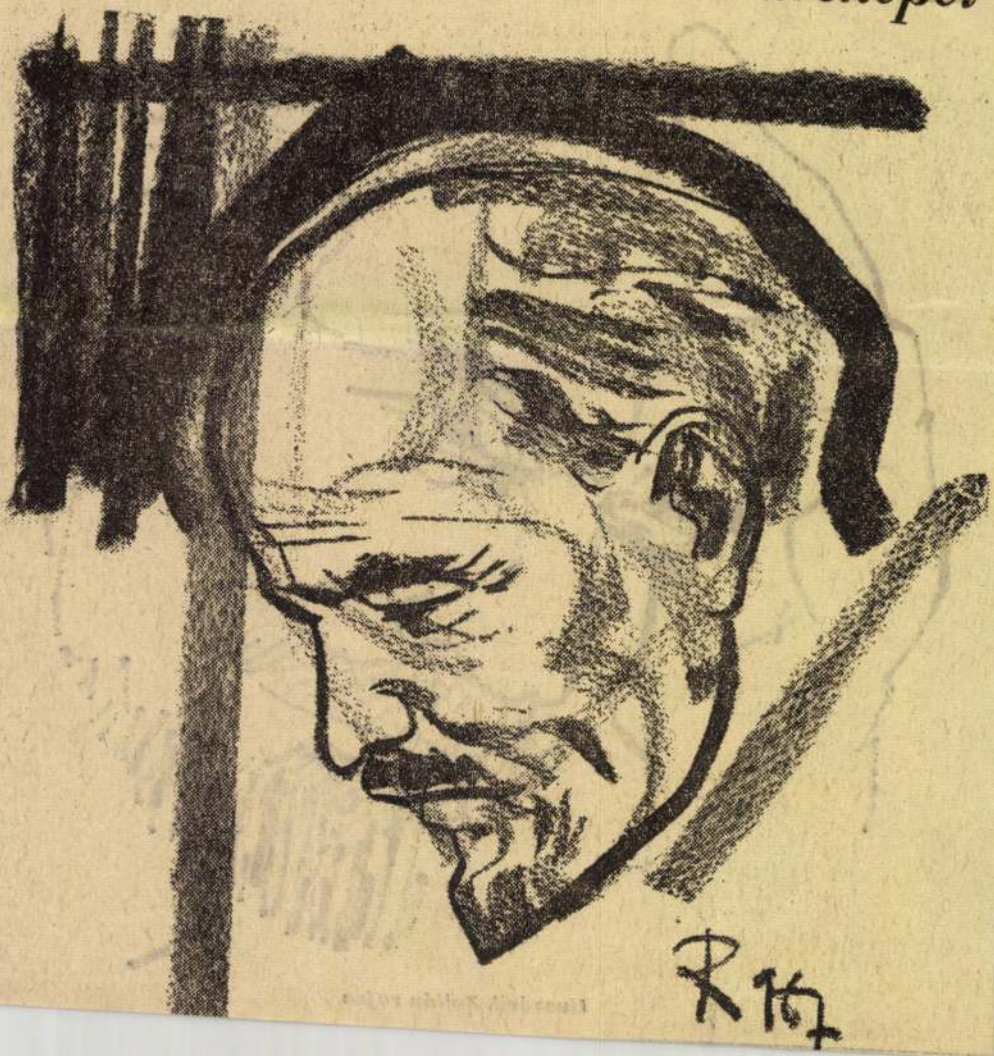

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1978. LB 7-1.

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

1021

MŰ

Huszárik Zoltán: Fej

K

itikus

Maga Faragó, könyvének „mini-előszavában" így fogalmazta meg kritikusi hitvallását: *„Jó, ha a kritikusnak igaza van. De a rossz nem az, ha nincs igaza. A rossz az, ha véleménye nincs."* Ám ő, aki másokat olyan tömör pontossággal határozott meg, önmagát mintha kissé szűken (vagy szerényen) mérte volna fel. Van nagyobb, eredendőbb rossz is annál, ha a kritikusnak nincs véleménye (és sok embernek lehet véleménye, aki ettől még nem válik kritikussá): ha élménye nincs a műről és gondolata nincs a saját élményéről. S ami szememben Faragó írásainak a jelentőségét és értékét megadja, az az, hogy nemcsak véleményt formál, de élményt is közvetít írásaiban, nemcsak ítélkezik, de jellemez is, és nemcsak jellemez, de a jellemzésével és az ítélkezésével az irodalom mögöttes területére, a mű eszmei-társadalmi forrásvidékére hatol. S a publicista kritikusegyéniség számára — éppen, mert a jó publicisztika a gondolat novellisztikája, mert beható műelemzésre nincs tere — az élménynek ez az érzékeltetése és gondolati holdudvara: a kritikusi egyéniség meg-

Faragó Vilmos:

Perben — harag nélkül

(SZÉPIRODALMI)

Claude M. Lightfoot:

Lázadnak a néger gettók

(KOSSUTH)

Soós Zoltán:

Játék a fegyverekkel

(ZRÍNYI)

Szántó Erika:

Megmondom, ki vagy

(MAGVETŐ)

Fekete Amerika

A kötet címlapján fehér alapon fekete ököl: a fekete hatalom szimbóluma. Az utóbbi években egyre gyakrabban találkozunk ezekkel a fekete öklökkel — hol néger olimpiai bajnokok emelik magasra ökölbeszorított balkezüket, ezzel fejezve ki szembenállásukat a fehér Amerikával, hol pedig arról értesülünk, hogy ezek a fekete öklök, ha egyszer fel-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-724

NÉPSZAVA
Budapest
1969 AUG 24

A magyar „Ezeregyéj" álomhajósa

Szindbád újabb utazása

Beszélgetés Huszárik Zoltán rendezővel

Szindbád... Kicsoda ő, ez a hosszú lábú, ködképű álomhajós, aki ott kóborolt-kalandozott a századfordulón, a pörköltszagú kiskocsmák félhomályában, a tűnő, sejtelmes ligeti bokrok árnyékában, a lóversenyek kusza izgalmában s a fényes bálok forgatagában?!

Költői köntösét *Krúdy Gyula* varrta a magyar „Ezeregyéj" ezeregy színéből. Álomból, ábrándból, ki nem kiáltott vágyakból. Így lett ő a varázsos varázsló — aki elénk idézi mindazt, ami már elmúlt, s amit szüntelenül sóvárgunk. Mert *Szindbád* — az ifjúság.

...És *Szindbád* most új utakra indul. Filmvásznon éli majd tovább halhatatlan kalandjait. Az új utazások irányítója: *Huszárik Zoltán* rendező.

— Mi késztette arra, hogy foglalkozzék Szindbád megfilmesítésével?

— *Pascal mondja valahol: „Vannak dolgok, melyeket csak úgy tudunk megértetni, ha olvasóinkat arra ösztönözzük, hogy önmagukról gondolkodjanak." Ez az önismeret kérdése, viszonylataink rendezése a természettel, környezetünkkel, társainkkal, a világgal — a távol esővel és a közelünkben levő tárgyakkal — ez lenne az, amit én elsődleges mondanivalónak érzek Krúdyban. Innen értelmezem korszerűségét és abból az aktivitásból, ahogy minden életelemben megnézi és megméri önmagát, hogy értelmes széppé tegye a létet. Nem pedagógiai célokat szolgál a Krúdy-életmű, így a leendő film sem — de összetettségében, bonyolultságában tetten érhetők azok a szorongató és biztató elemek, amelyeket az ember a kiteljesedéséért végez. Mondhatnám azt is, a gauguini kérdés ismétlődik meg majd a filmben: „Kik vagyunk, mik vagyunk, hová megyünk?" No meg a bölcsesség, mely az életművéből árad: „Ébren élni, de folyton álmodni."*

— És Szindbád honnan indul? Hiszen lehetetlen valamennyi kalandját megfilmesíteni!

— *Az emlékeiből. S abból, amit szeretett... Mert Szindbád „szerette a nők lábát s a hófúvásos időjárást". A vidéki tánciskolát és a „melankolikus kocsiutakat"... „Szerette a harisnyát kötő, idős aszszonyok sírvirág szagú meséit" s a „fogadósnét", akinek szöktetést ígért... Mert Szindbád mindent szeretett, ami illúzió és elképzelés. Ami regény... És mindenért hiába rajongott. Nem vigasztalta a százhét nő... Mert „hisz még százhétnél is több volt azoknak a nőknek a száma, akik Szindbád álomvilágában piros karikákon hintáztak...".*

— Tehát akkor a film az örökös „elégedetlenséget" is idézi?

— *Inkább úgy fogalmaznék, Szindbád lénye azonos az elmúlástól való félelemmel. Azért is kötődik olyan erősen az élethez, az élményekhez...*

— Hogyan született meg a forgatókönyv?

— *Közel három év vajúdásával és próbálkozásával.*

— Ki a munkatársa?

— *Tóth János operatőr. Tulajdonképpen társszerzője is a filmnek. Remélem, ismét kitűnően dolgozunk együtt — hiszen közösen csináltuk annak idején az Elégiát, a Capricciót s az Amerigo Totról szóló filmet.*

— Úgy tudom, egészen sajátos módon kezdte el a „filmforgatást".

— *Eddigi filmjeimben nem alkalmaztam „emberi hangot". Most viszont igen nagy szerepet kap a hang — már csak azért is, mert szeretném átmenteni Krúdy mondatait. A film alatt végig „beszélnek" — nem találok jobb kifejezést, meg félek is kimondani, hiszen annyira elkoptatták már — afféle „narratív" módon... A „háttérhang" már elkészült. Pontosabban: magnóra rögzítettük neves színészek közreműködésével...*

— Kikkel?

— *Például Pálos Györggyel, aki betegen is vállalta ezt a „szerepet", s csodálatos érzékenységgel, nemesen mondta Krúdy mondatait. Nekem ez a magnófelvétel — úgy érzem — kottát is jelent, amelynek nyomán csak el kell „vezényelnem" a filmforgatást...*

— És mikor kezdődik a tényleges forgatás?

— *Ősszel.*

— Szereposztás?

— *Még nincs.*

— És hol készülnek a felvételek?

— *A Poprád völgyében, Lublón, Kőszegen és Sopronban. Ezek a városok annyira őrzik a „múltjukat" — ahogy a legtökéletesebb díszlet sem tudja visszaadni... S ez is lételeme a Krúdy-filmnek...*

Gantner Ilona

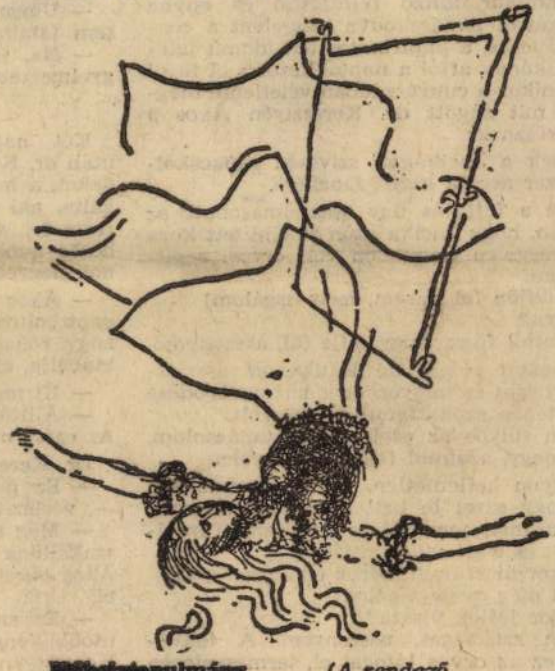

Filmelőtanulmány *(A rendező, Huszárik Zoltán rajza)*

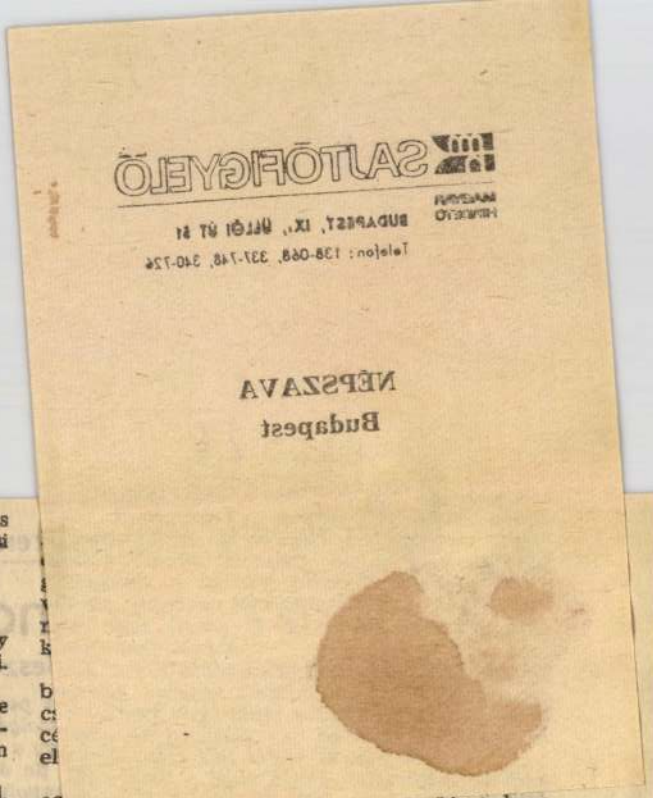

alakban az orvost vélte felismerni. Az zonban annyira megviselte, hogy szomoában néhány napig még a könyvkötést anyagolta. Aztán győzött benne a szenve- és átkötötte Keresztyén doktor könyvak utolsó maradékát is, aki a történteket baráthoz illően viselte el.

szóval dr. Werner Samu és dr. Keresz- Ákos kapcsolata ideális és harmonikus logy, hogy nem, a kunszállási gyógyszeégis valamiféle jóleső bizsergést érzett e tájékán, amikor a városban suttogni k az új szenzációt, a papírboltos feleséviszonyát a hű baráttal. A bennfente- még e kapcsolat születésének, tündök- és az asszony bukásának a hiteles, részletre kiterjedő történetét is tudni

mindenesetre majdnem egészen bizohogy azon a kora tavaszi reggelen kezamikor kínzó fejfájásról és enyhe égésről panaszkodva megjelent a ren- Jucika, a papírboltos telt idomú felecikának attól a naptól kezdett el fájni amikor a cukrászdában véletlenül megmit súgott dr. Keresztyén Ákos a erésznek:

nek a Jucikának szívesen rápacskolyszer arra a kerek fenekére.

ez a fejfájás úgy elhatalmasodott az rán, hogy Jucika azon az említett kora reggelen kénytelen volt orvosi segítkérni.

eküdjön fel kérem, megvizsgálom!

asra?

z attól függ, hogy mije fáj, asszonyom.

izsgálat rövid, de Katika, az asszisz- szorgos és nagyon éber közreműködése eztében szokatlanul alapos volt.

lem súlyos az eset, de azt tanácsolom, zamegy, azonnal feküdjön le vele.

lagyon kellemetlen. Nem is gondoltam hogy ezzel le kell feküdnöm. És még z uramat sem tudom értesíteni. Tarcalzott és csak este jön vissza.

kkor most nem is írok fel semmi gyógyma még megvizsgálom.

likor jöjjek vissza?

lem szükséges, asszonyom. A fekvőkhez az orvos látogat el, természetesen nul.

Ettől a naptól kezdve minden délelőtt tíz és tizenegy között csengett a telefon az orvosi rendelőben.

1.

— Megmondtam már asszonyom, hogy egészséges, nem tudom többször megvizsgálni.

— De mikor én olyan rosszul vagyok!

— Nem is tűnt fel nekem, szívem, hogy te ilyen beteg vagy — nézett Gombos csodálkozva a feleségére, amikor a papírboltban Jucika dühösen lecsapta a kagylót.

— Magának mostanában az sem tűnik fel, hogy egyáltalán felesége van.

2.

— Ma sem tud megvizsgálni, doktor úr?

— Sajnálom, de nem.

— Ha nem vizsgál meg, még kellemetlenségei is lehetnek az ügyből.

— Ugyan kérem! Magát már egyetlen orvos sem találná betegnek.

— Na, jó! Nem mondhatja, hogy nem figyelmeztettem előre!

Két nappal az utolsó telefonbeszélgetés után dr. Keresztyén Ákos éppen Hajdu Benedeket, a helybeli gimnázium igazgatóját vizsgálta, aki idült asztmatikus panaszaival kereste fel, amikor kopogtatás nélkül berontott hozzá unokaöccse, ugyanennek a gimnáziumnak negyedikes tanulója:

— Ákos bácsi, ilyent még nem láttál! A papírboltos a kirakatban veri a feleségét. És hogy rólad miket mond?! Fantasztikus! Azt kiabálja, elnézést igazgató úr, hogy te meg...

— Ki mondta ezt neki?

— Állítólag maga a felesége. Jó hecc, mi? Az egész negyedik bé kint van a téren.

Dr. Keresztyén Ákos elsápadt:

— Ez példátlan impertinencia — dadogta —, vérlázító és konfidens!

— Még azt is kiabálta, hogy annak 'a kékszakállnak a koponyáján, mármint neked, Ákos bácsi, a legerősebb fejesvonalzóját törj el.

— Ez szabályos kihívás! — sápadt el az utóbbi fenyegetésre, ha lehet még jobban dr. Keresztyén Ákos, majd energikusan a telefonkészülékhez sietett. Ezt követően különös be-

Dr. Keresztyén Ákos keze megremdült, célzott és... A tömeg a hatalmas díszüveggömb és a fiolában levő klóretil együttes detonációjára némaságba dermedt. A küzdőfelek fejüket a földbe fúrva egymás mellett hasaltak a virágágy közepén. Dr. Keresztyén Ákos ocsúdott fel elsőnek, és nyomban futásnak eredt. Ideje volt, mert Gombos Alajos már vadul ott rohant a nyomában, feje felett forgatva vonalzóját.

Dr. Werner Samu a gyógyszertár ajtajában állva némán figyelte a fejleményeket. A történteknek nem ő volt az egyetlen elfogulatlan tanúja. Boldizsár elvtárs első emeleti irodájának ablakában is meglebbent a függöny.

Amikor dr. Keresztyén Ákos magára zárta a rendelő ajtaját, megszólalt a telefon. Boldizsár elvtárs volt:

— Meg tudná magyarázni, hogy mi történt?

— Elhibáztam, Boldizsár elvtárs.

— Mit?

— Rosszul céloztam, a Gombos fejét összetévesztettem a díszgömbbel.

— És most mit akar csinálni?

— Természetesen le fogom vonni a megfelelő konzekvenciákat.

— Engem nem érdekel, hogy maga levon-e valamit, arra vagyok kíváncsi, hogy most mik a tervei!

— Tiszaharácson felajánlottak egy körorvosi állást. Azt hiszem, most elfogadom.

Néhány héttel később Tiszaharácson az új körzeti orvosnak egy csomagot kézbesített a posta. A csomagban félbőr díszkötésben egy vékony füzetecske volt. Valóságos kis antológia: a kunszállási tanács vb 127/1966. számú határozata, az orvosetikai bizottság jegyzőkönyve és egy árjegyzék a kertészeti vállalat pecsétjével. A dedikáció: „Barátomnak szeretettel, Samu".

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Élet és Irodalom

1969 JUN 14

Huszárik Zoltán

1021

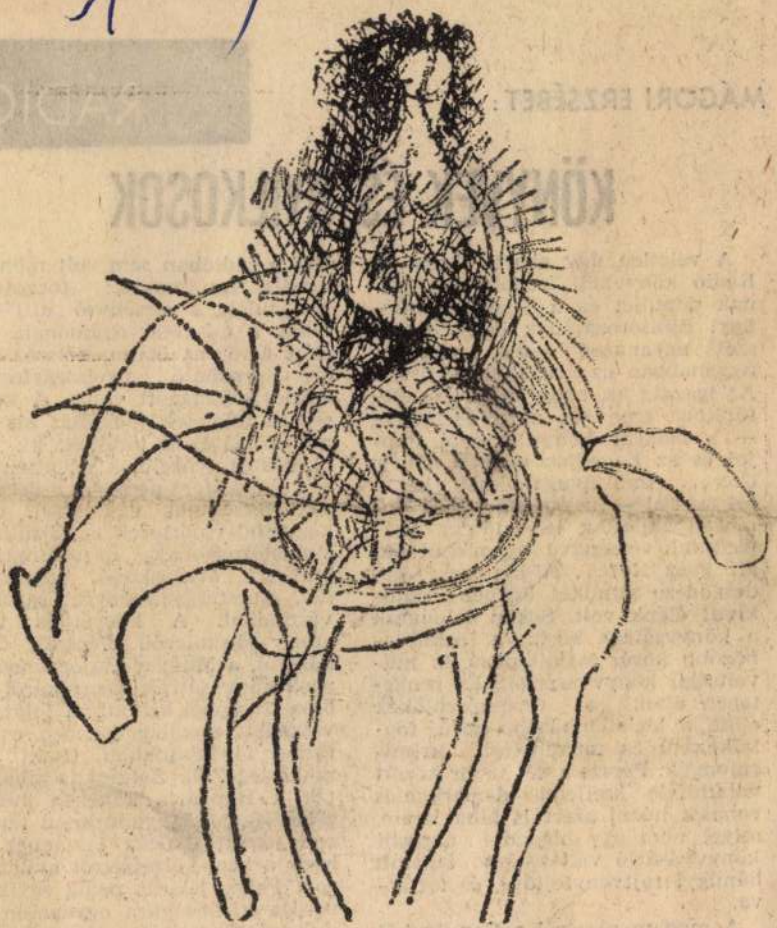

Huszárik Zoltán: Illusztráció

MÁGORI ERZSÉBET:

RÁDIÓ

KÖNYVEK ÉS GYILKOSOK

A véletlen úgy akarta, hogy a Rádió könyvheti irodalmi játékának döntőjét és a Televízió bűnügyi filmsorozatának befejező részét ugyanazon estén, csaknem ugyanabban az órában közvetítsék. Az igazság az, hogy kultúrális életünknek eme két nagy eseménye — a magyar könyv ünnepi napjai és az *Engedjék meg: a nevem Cox*... című nyugatnémet krimi folytatásai — úgyszólván párhuzamosan zajlottak le, mintegy akaratlanul versengve egymással: ki kit győz le?... A közönség érdeklődése mindkét ügyben rendkívül élénk volt. Sokan tolongtak a könyvsátrak körül: a legkülönbözőbb korú, foglalkozású és műveltségű könyvvásárlók. És rengetegen ültek a tévé-készülékek előtt, a legkülönbözőbb korú, foglalkozású és műveltségű krimirajongók. Persze a két tábor között valamiféle szellemi demarkációs vonalat húzni azért is hiba lenne, mivel nem egy higgadt nappali könyvvásárló vált estére izgatott bűnügyi rejtvényfejtővé, és fordítva.

A magam részéről a Cox-ügyből sajnálatos módon kimaradtam. Ezt pótlandó, az utolsó közvetítés estéjén meglátogattam közelben lakó tévés barátaimat, ahol tudomásom szerint az egész család részt vett a nyomozásban. Mivel leti, a rádióban sem volt mentes a krimis izgalmaktól: forgott a hangrulett, a versenyző „állj"-t kiáltott a csivitelő magnónak, mielőtt arról az ötven, kétszáz vagy oly sorsdöntő nyolcszázforintos kérdés elhangzott volna. A kérdések és feleletek időközeit kis drámai közjátékok töltötték ki. Kudarcok és győzelmek születtek percek alatt. Mert nemcsak a versenyzők versengtek egymással, de a közvetítő riporterek is, közülük az ambiciózusabbak hazardírozására buzdítva óvatoskodó versenyzőiket, csúcsteljesítményre sarkallva városaikat. A közvetítés tehát, amely Miskolcról, Pécsről, Orosházáról, a Magyar Hajógyárból, a pesti könyvsátrak környékéről és a 6-os stúdióból szimultán folyt, bővelkedett meglepetésekben és váratlan fordulatokban. Csak úgy mellesleg Zelk Zoltánt is kihalászták a Hungária kávéház mélyvizéből —, ahol gyanútlanul tempózott együtt Csurka Istvánnal —, hogy a beat-költészetről nyilatkozzon. Fehér Klárát pedig egyik olvasója kívánságára egyenesen az otthonából ragadta el a mikrofon, amint éppen öt-hat regénytémáján gondolkodott, miközben fehér blúzát mosta-mosta, a másnapi vidéki olvasó találkozóra... Mindez azonban csak mesterséges izgalomkeltés volt, afféle játék a játékban.

agyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Pest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS IRODALOM

1968 MÁR 30

1021 Hanáček Zoltán

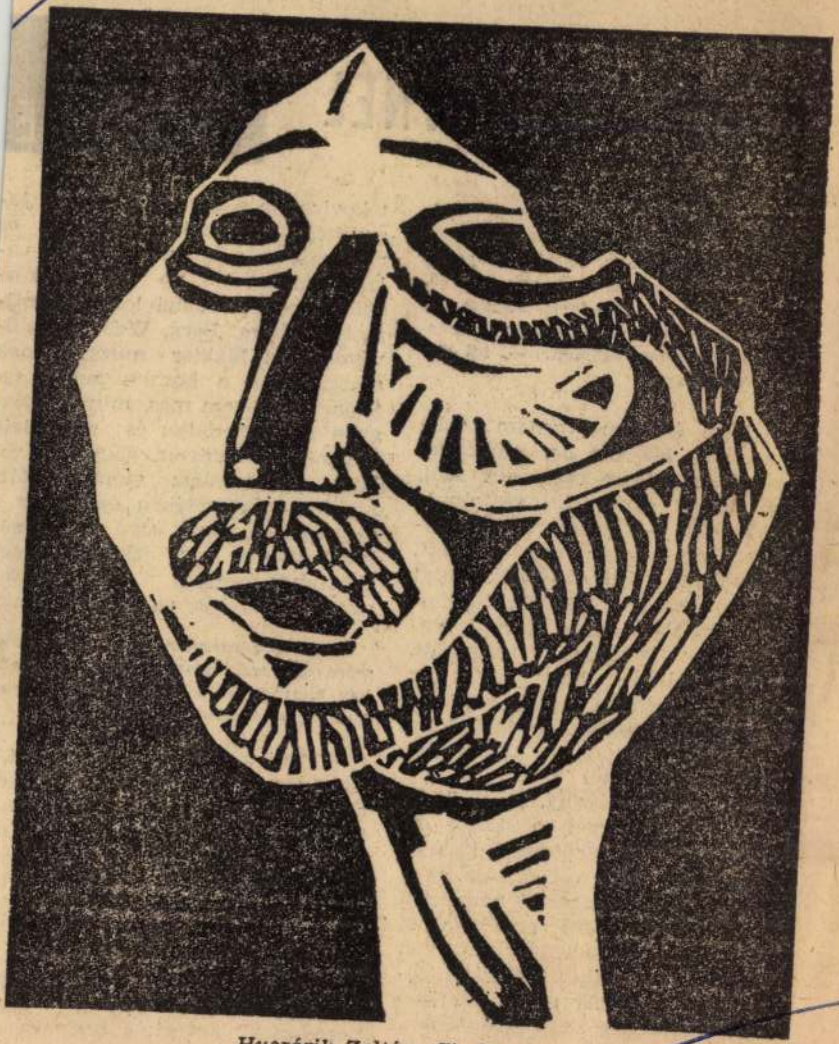

Huszárik Zoltán: Címlapterv

LEHEL GYÖRGYNÉL

ZENE

A Rádiózenekar vezető karmestere. A stúdióban is, nyilvános hangversenyeken is gyakran mutat be új kompozíciókat, a legtöbb mai magyar szerző neki köszönheti művének sikerét. A zenei közvélemény a modern zene apostolaként tartja számon. — Mi erről a véleménye?

— Nem éreztem magam soha apostolnak. Ha van bennem fanatizmus, az a zene egészének szól, nem pedig egyes irányzatainak. A kifejezés — „modern zene" — önmagában úgysem mond semmit. Ugyanolyan általánosítás, mint amikor „absztrakt festészet" címszóba foglaljuk össze korunk valamennyi festészeti irányzatát. Meggyőződésem, hogy száz év múlva másképpen fogják megítélni azokat a zenéket, amelyeket mi *évszámok* szerint skatulyázunk be. Gondolja csak el: Turandot egy évvel később készült el a Wozzecknél és 13 évvel a Sacre du Printemps után. Születése pillanatában tehát maga volt a konzervativizmus. De — mivel nemekmű — ki gondol ma már erre? Ez azt is jelenti, hogy én valóban nagyon érzékenyen reagálok korunk zenéjére, de századunk rendkívül összetett és sokféle zenei stílusában, törekvésében nem egyértelműen és nem mindenáron hiszek. Hiszek takovics, de a Bécsi Iskola sem tagadhatja szellemi örökségét, és ritka ma az a komponista, aki valamilyen módon ne lenne közvetlen, vagy oldalági leszármazottja Schönberg, Berg, Webern művészetének. Mahler muzsikájának alapgesztusa a kortárs zene sajátja is. Ez nem más, mint a „Nagyon fáj" attitüdje; és nosztalgia valami sohanemvolt, vágyódás valami sohanemlesz szépség után. Mahler művészetében éppen az a megragadó, ahogy ezt a szépség utáni vágyat vagy lekicsinyli egy fájdalmas-ironikus gesztussal vagy felnagyítja az abszolutumig.

— Hadd kérdezzem meg, mi a módszere egy mű betanításánál, és általában hogyan tudja elképzeléseit a zenekar tagjaival elfogadtatni?

— Ami a technikai részt illeti, a dirigálás ugyanolyan mesterség mint a többi. Megvannak a maga törvényei, mesterségbeli fogásai. Új mű betanulásánál legföljebb több próbára van szükség. Nincs ebben semmi titokzatos bűvészkedés. De minden, ami a technika megvalósításon túl, *muzsikává* teszi az interpretációt, valójában megfoghatatlan. Thomas Mann „csodának" nevezi; s hogy ez létrejön, vagy nem — pillanatny

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS IRODALOM

1963 AUG 1 0

Szemnáris Zoltán

1021

Huszárik Zoltán: Pihenő

om

szik magukkal a Németh László-ról megjelent legújabb „irodalmat", mert a szabadkai barát nagyobbik lánya Kárász Nellit meg Égető Esztert választotta dolgozatának tárgyául; Németh-rajongó tanárnőjének nagy örömére.

De egyéb megnemesedett kapcsok is tartják már a kettős barátságot. Menjünk be valamelyik szegedi klinikára: magyar orvosok gyógyítják ott a szerbül nyögdécselő betegeket; érdeklődjünk az orvosegyetem dékáni hivatalában: megtudjuk, hogy tucatnyi jugoszláv vendéghallgatója van már a fogorvosi karnak; kérdezzük a Móra Ferenc Múzeum régészeit: elsorolják, mikor, hol segítettek a Horgos-

DOBAI PÉTER:

Gótika

Vonatot dobol a virradat.
Eldől a vidék,
mint könnyű vitorla-sor:
átfutja a szél vizmosása.

A dermedt tornyokat lebontja a köd.
Mély urna a dóm,
hamu benne a homály:
az elégetett fény.

Fába dobott kés remegése.
Jegenyék füst-nyújtózása ablakomon.
A lombokat nádvessző-sugarak röpülik át.

Futó vagonokkal darabolt táj.
Egy véső-ütés a csillagokon az első lövés.
Ruhadarabok halma.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Huszárik Zoltán

NÉPSZABADSÁG

1968 FEB 4

NÉPSZABADSÁG

1021

HUSZÁRIK ZOLTÁN:
PORTRÉ.

...s körül

...jesen megoldott a kérdés. Az orvosnak ugyanis nincs joga még súlyos, az élettől szívesen önként megváló betegének kérésére sem annak életét kioltani. Bár vitatható, hogy az orvosnak meddig van joga mesterséges beavatkozással a klinikailag majdnem halottat életben tartani, de egészen más dolog az értelmetlen művi életbentartás és más az élet művi kioltása.

Hol tart az immunoszuppresszió?

A szívátültetésben részesítendő beteg túlélési prognózisának hozzávetőleges megítélésére feltétlenül szükségünk van arra, hogy néhány szóval említsük az átültetett szövet kilökődésének meggátlására eddig elért eredményeket. Az orvostudománynak ezzel foglalkozó szűkebb területét *immunoszuppressziós* kutatásnak hív-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR HIRLAP

nyű, csak önmagara figyelo alkotó. Ez a kötete is csupán 5100 példányban jelent meg. *(Magvető)*

Gáll István

1021

Huszárik Zoltán

y: A túloldalon

Huszárik Zoltán illusztrációja

ehhez. *A túloldalon* című új gyűjteménye alighanem további vitákat inspirál majd: megnyerő

ezért utasították a kerületi tanács
hogy szervezzék meg a közterületek
a házi kertekre is kiterjedő figyelő
gálatukat.

A magánkertek tulajdonosai részé
növényvédő állomás a jövőben so
több segítséget nyújt. Előrejelzési v
kezési felhívásokat bocsátanak majd
és a Hazafias Népfront-bizottságok b
násával különböző tanfolyamokat és
nácsadó szolgálatot szerveznek.

A csökkent munkaképességű érdekében

A végrehajtó bizottság tárgyalt a
nácsi vállalatok

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1968 SEP 28

ÉLET ÉS IRODALOM

1021 Jemnitz Zoltán

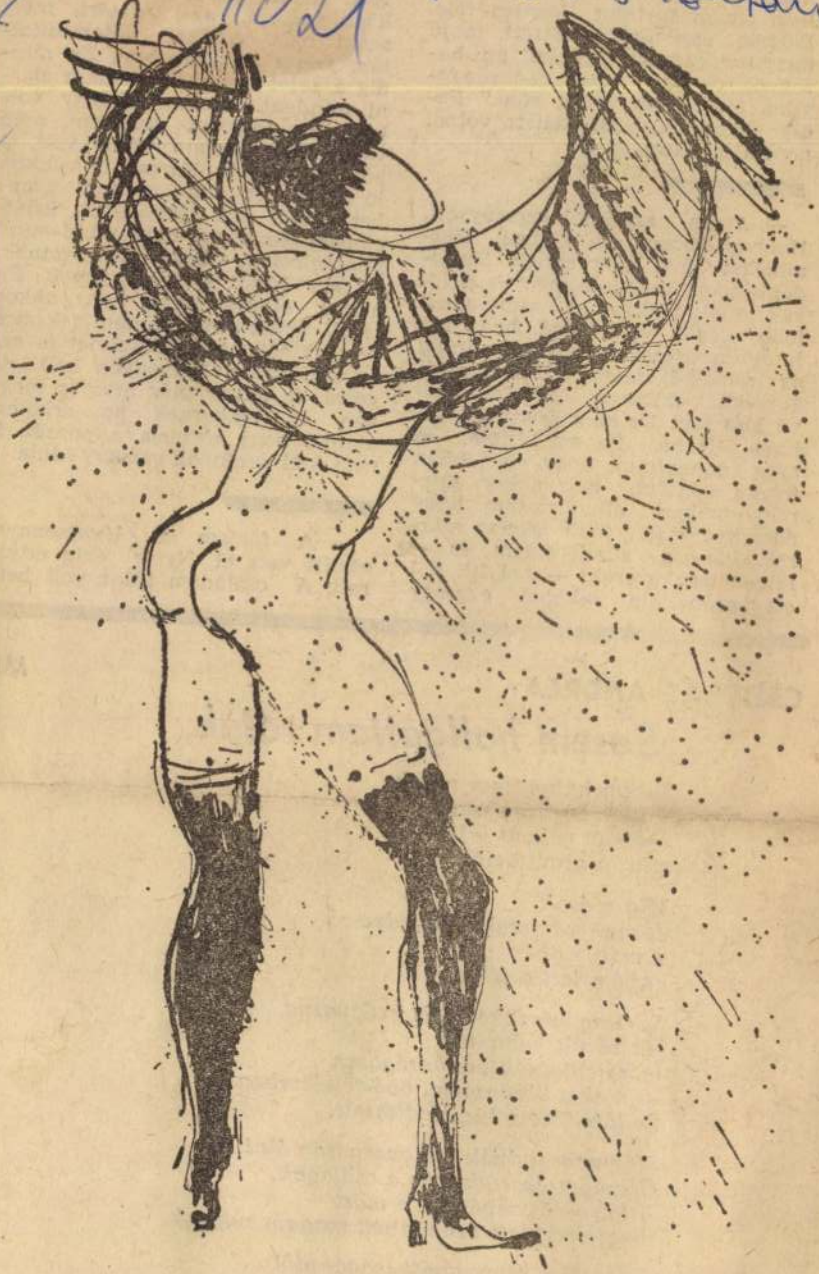

Huszárik Zoltán: Krúdy-illusztráció

ütök egy csapásra. Tisztázo
nyadán állok vele, és pén
lesz. Ötven forintot kérte
Először csodálkozva nézett
annyit mondott: „Irénke,
ragudj, de egy nővel van
vúm. Most nem tudok ad
dig akkor kenyérre kellet
nem a lovakra.

— Apám, anyám lóversenyzett. Hatéves korom óta kijárok. Harminchat éve már ennek. Tulajdonképpen, mondom, nem is a lovak tettek tönkre. A szüleimnek több közük van hozzá, hogy ide jutottam. Szegény anyám mindig az álmaiból játszott. Ha búzáról álmodott, akkor a Búzavirág nevű lóra tett. De ez a szisztéma sohase vált be. Én ezt láttam, és arra gondoltam, hogy én jobban fogom csinálni. Már akkor, gyerekkoromban elhatároztam, hogy édesanyámnak jobb életet szerzek. Ide-oda sündörögtem, és — milyen egy gyerek! — hol itt, hol ott próbáltam elkapni egy-egy jó alakú, [illegible] hét éves. Sok kereskedő, [illegible] embert ismertem, akik mind-mind felajánlották, hogy támogatnak, ha egy kicsit kedves vagyok. Én akkor elhatároztam, hogy akkor is jól fogok élni, ha nem fekszem le senkinek. A gyerekeimet is erre tanítottam. Keményen kell dolgozni, és akkor még arra is megvan az embernek az erkölcsi alapja, hogy elszórja a pénzét. S nem kell senkinek számot adnia.

— A férjem a lóversennyel együtt vett el. Nyolc évig udvarolt. A családom iránt volt ben-

ME

CSETERÁS ANDREA:

Sosem hallgattam rájuk

Sosem hallgattam rájuk.
Születésem óta vitt,
vonzott valami lefelé
mint a gravitáció.

Míg mások
fényre vágynak tülekedve
a mélységben
enyém lett a fény.

Sorsom késekkel volt beágyazva.
Ha rájuk hallgatok
most élhetnék biztonságosan
— meleg közönyben, óvó-félelemben —
de lázadásom kiszolgáltatott.

Már nem tudnék biztonságosan élni.
Bélyeget égettek rám a csillagok.
A kések összevágtak s most
megfeketedett sebeimben magam vagyok.

De ettől a rámszabott magánytól
— ahogy a méz aranyától az ember —
egyre többen lesznek gazdagok.

Huszárik Zoltán

MAGYAR HÍRLAP
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

1970 JUN 13

1021

Huszárik Zoltán: Karosszék

GRÁFIÁJA

lt elemek differenciálása, a tör-
net két síkjának alkalomszerű
iltása is.

A film, a novella és a regény
ármas találkozójáról nem hiá-
yozhat a költő Vészi sem. Szö-
egének szociográfikus pontossá-
át, filmes tapasztalatra valló tár-
yiasságát szerencsésen egészíti ki
valóságot képzelete törvényei
zerint tágító költő látásmódja,
ol bizarr, hol ironikus, de mindig
gondolatot szolgáló költőisége.

Földes Anna

Csuhai Imre:

Ötven vers

(MAGVETŐ)

Halasi Mária:

A belvárosi fiú

(SZÉPIRODALMI)

Vészi Endre:

Hosszú előszoba

(MAGVETŐ)

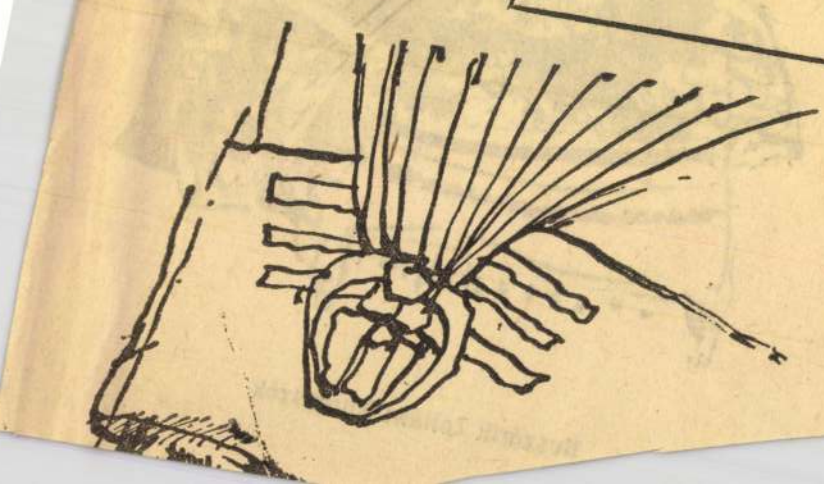

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

MAGYAR HÍRLAP

OKT 25
1021

HUSZÁRIK ZOLTÁN

Huszárik Zoltán rajza

A gyermek zsebp

Legyen — ne legyen? A szülői közvélemény nem mondható egységesnek, sőt a két véglet sem ismeretlen: az egyik családban minden fillérért a családi „pénzügyminiszterhez" kell fordulni, a másik családban szinte korlátlan hitele van a gyermeknek.

Pedagógiai indokok alapján a *legyen* mellett szavazunk. Az önállóságra nevelés megkívánja, hogy a gyermek megtanuljon bánni a pénzzel, elsajátítsa a gazdálkodás alapelemeit. Tudja beosztani a rendelkezésére álló pénzt; ne szórja el néhány nap alatt, de cél nélkül se kuporgassa a filléreket, forintokat. Ahogyan idejének egy részével szabadon rendelkezik, legyen pénze is, amit saját kedve szerint használ föl. E nevelési célok mellett bizonyos gyakorlati okok is fölhozhatók: valóban lehetnek esetek, amikor hirtelen pénzre van szüksége. (Ne kelljen például hosszú utat csak azért gyalog megtennie, mert egyszer otthon felejtette villamosbérletét, vagy hazatelefonálhasson, ha valami rendkívüli ok miatt a jelzett időre nem tud otthon lenni.)

Mennyi legyen? A kérdésre számszerűen meghatározott összeget nehéz lenne megjelölni. Csak arra figyelmeztethetünk, amit meg kell gondolnunk. A zsebpénz nagysága először is az életkortól függjön. Nemcsak azért, mert nyilvánvaló, hogy egy első osztályos általános iskolásnak mások az igényei, mint egy negyedikes középiskolásnak, hanem azért is, mert a

összeg legyen.
mégis érdeme
döntőbb ténye
helyzete. Ha a
nak nagyobb
tessük meg v
hogy a család
neki. Semmi
hiúsági okok
szülői szeret
gyermeknek,
legelés alapjá
A zsebpén
egyforma össz
évenként hat
juk érvénye
meggondolás
kozatosság),
meg a gyerm
tervezni, a fe
leszúrni — sz
Mennyire
Induljunk ki
más területe
lenőrzés hián
gyen valam
mány, melyrő
szabad persze
dolgot, hogy
minden fillér
ket, de úgy ig
ban állandóan
nek ezt a rés
mértékben av
helyzet — és

ÉLET ÉS IRODALOM
1963 DEC 7.

Huszárik Zoltán

1021

Huszárik Zoltán: Portré

AZ ÍRÓTÓL AZ OL

(Folytatás az 1. oldalról)

De nem volna-e még nagyobb baj — kérdezheti bárki —, ha az eddigi elvek fokozatos feladásával az elérhető nyereség válnék lassan a könyvkiadás legfőbb, ha ugyan nem egyetlen értékmérőjévé?

A válasz egyszerűnek látszik. Első a szocialista irodalompolitika. Aztán jön az üzlet. Annyira kell beavatkozni, hogy az üzleti érdek ne vágjon az irodalmi és irodalompolitikai érdekek elébe.

A valóságban nem ilyen egyszerű a dolog. Nem lehet ugyanis a piac *ellenében* politizálni. Végső soron annyit ér minden adminisztratív beavatkozás, amennyivel a jó könyvek piacát segít szélesíteni. (S nem a raktári készletét vagy a bezúzási arányát növelni.)

Az igazi küzdelmet a *könyvpiacon kell megvívni.* S a szellemi könyvpiacnak nevezhető könyvtári forgalomban.

Ez persze nem új találmány. Eddig is voltak törekvések a piaci forgalom befolyásolására, a jó irodalom kelendőségének növelésére. Közismert példa erre az *Olcsó Könyvtár,* ez a kezdetben igen sikeresen indult, de később kifulladt vállalkozás, mely a jelek szerint mostani új formájában sem igen tud ismét erőre kapni. Kevésbé közismert, de nem kevésbé fontos példa: az egyéb könyvek árarányainak állandó szabályozása, az értékesebbnek vagy hasznosabbnak ítélt művek javára.

Kérdés azonban, hogy mindez mennyiben hatott magára a piacra, a könyvek forgalmára? Mennyiben hozták meg a maguk valóságos hasznát a protekcionált művek támogatására fordított összegek? Nem volt-e nagyobb az anyagi kár, amely az inkurrens könyvkészlet évekre szóló raktározásából, áron alul való eladásából, inkurrens könyvtári készletté való átminősítéséből, illetve csomagoló- és kartonpapírrá való feldolgozásából a könyvkiadásban, a nyomdaiparban, a könyvkereskedelemben.

1. Az elmúlt tíz-tizenkét évben az élő magyar irodalomtól nem sokat várt a könyvpiac. Az előző időszak alatt annyi hátralék halmozódott fel kiadatlan klasszikusokból, kiadatlan modern nyugati irodalomból, az idősebb magyar írónemzedék kiadatlan műveiből, hogy könnyű volt gazdálkodnia bármelyik kiadónak, volt, ami vásárlásra csábítsa a közönséget, volt, ami hozta a pénzt. Az új magyar művek is részesültek ennek a pénznek az áldásaiból, de élő irodalmunk egésze alighanem többet vesztett, mint nyert. Nem volt ugyanis túlságosan égető szükség sem a „nagy öregeket" követő derékhadra, sem a föl-le tünedező fiatalokra: úgy tetszett, senki sem várja tőlük, hogy műveikkel különösebb izgalmat keltsenek, új könyvvásárlókat és olvasókat toborozzanak. Elég volt, ha megjelentek. Egy-egy könyvük így is kiadói siker lett, de ezeket a honi szenzációkat a két kezünk ujjain megszámolhatjuk. E nemzedékek prózaírói közül például még az igazán tehetségesek sem mindig látszanak az évek teltével magukhoz méltó életművet alkotni. Sokan mellékes, irodalomszéli munkákkal, mások a megélhetés elemi gondjaival küszködnek. Az 50-es évek utolján még kiapadhatatlannak látszó kiadói tartalék azóta alaposan megcsappant, a hazai utánpótlás azonban — az említett okok miatt — jóval gyérebb a kelleténél. Piachódítóul pedig — jobb híján — irodalom alatti művek kapnak növekvő teret.

2. A kiadókról már elmondottunk egyet-mást. Most még annyit: vagy lennének nagyok, kissnehézkesek, de gazdagok, erősek — vagy kicsik, szegények, de mozgékonyak, ügyesek. A mai helyzet

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Hunnár Zoltán

ÉLET ÉS IRODALOM

1965 OKT 16.

1021

Abody Béla riportja: Lova

Huszárik Zoltán: Ősz.

ndterhelt

nyának" a késő esti kopogtatásra néha kinyílik az ablaka.

Aki nem ismeri a hajdúdorogi állapotokat, arra gondol, hogy ezek az emberek a téeszből, a paraszti munka neheze elől menekülnek. Persze, vannak olyanok is, akik azért mentek el, hogy a téeszt messzire elkerüljék (néha okkal, az áldatlan állapotok miatt), de az emberek többsége nem ezért megy el: a szükség,

a kényszer hajtja.

őket. Annak idején az éhség kiűzte őket Amerikába, Németországba, 1946-ban, 1947-ben innen ment ki Dániába, Svédországba a legtöbb toborzott munkás. Kétszer annyian is mentek volna, ha lehet.

Ma csak Pestre mennek. De miért? Miért kell egy község munkaképes férfilakosságának felkerekednie és elutaznia, ha dolgozni, ha élni akar?

gazdálkodással lehet ennyi embernek megélnie. Természetesen ehhez még meg kellett volna teremteni a mezőgazdasági ipart, például konzervgyárat, gyümölcsfeldolgozó ,vagy baromfifeldolgozó üzemet.

A téeszben nincs munkaerőhiány. Ha minden téesztag dolgozna, nem lenne számukra munka. De még többen lennének, azaz még többen maradnának otthon dolgozni, ha csak néhány száz forintot fizetnének előlegként havonta. Sajnos, erre hiába várnak, mert a gyakran változó téesz-vezetők az adósságok tömkelegét hagyják örökül a soron következő elnöknek.

BÁBA MIHÁLY RIPORTJA

Ipar, gyár, üzem kellene, de innen azt is elviszik, ami volt. Most például a pékséget. A tanács vezetőit, dr. Kocsis Miklós elnököt, Pap György titkárt meg sem kérdezték, hogy mi a véleményük erről. Hajdúdorog kérte, hogy építsenek egy

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
Hunyadi Zoltán
NÉPSZAVA
1965 OKT 17.

1021

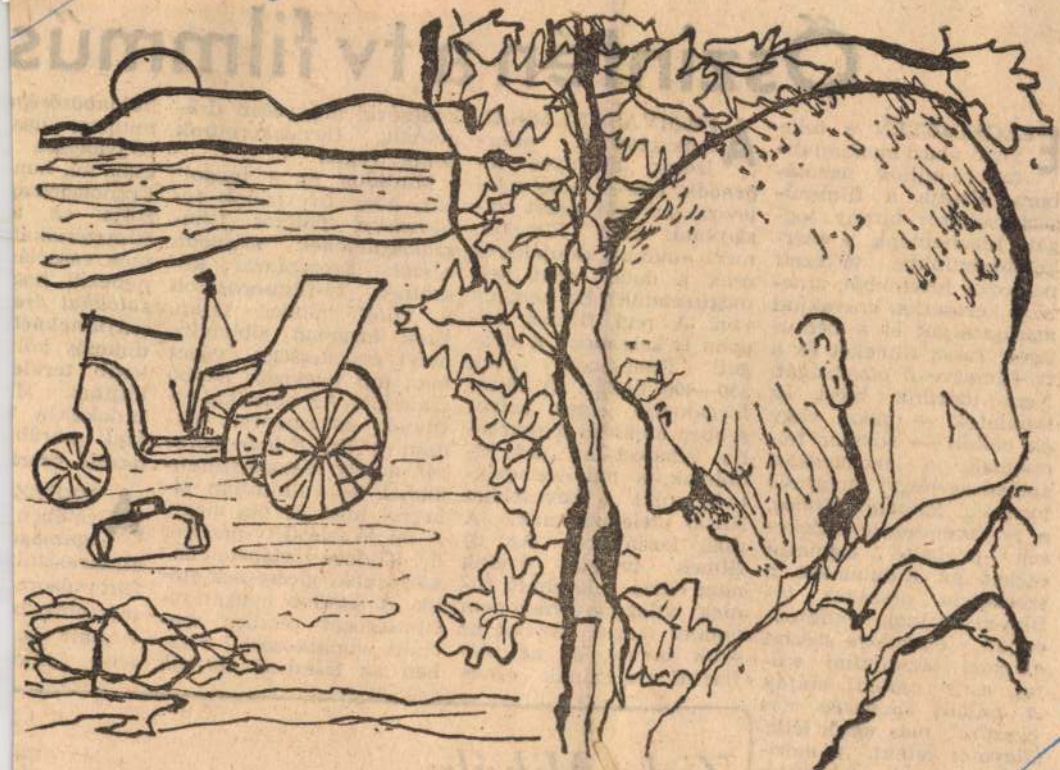

(Huszárik Zoltán rajza)

Őszintén a tv filmműs

ELÉGEDETLEN a televízió »házi mozijának« hárommilliós nézőtábora. Szidja a filmműsort, sokszor bizony joggal. Idézhetnénk a szerkesztőségünkbe érkezett panaszos levelekből, amelyek keresetlen szavakkal marasztalják el a bemutatott rossz filmeket és a tv filmátvevő bizottságát. Nem idézünk, mert az indulatok — okkal vagy ok nélkül — sokszor felcsapnak a magasságos szabadság-hegyi nagyadó tornyáig. *Szinetár Miklós*, a tv főrendezője érdekesen próbálta elemezni ezeket az indulatokat a szocialista országok tv-film-alkotóinak konferenciáján. Véleménye szerint *a mozi társadalmi műfaj, a tv családi műfaj. A családi közönség más cenzúrát, más nézői lelkiállapotot jelent. A mozilátogató csak a vetítés után lehiggadva ad han-*

A FILMVÁSÁRLÁSSAL kapcsolatban elterjedtek bizonyos *legendák*. Igaz-e, hogy a televízió átvevői azért vásárolnak régi filmeket, mert »utánuk dobják«, és csak a doboz árát kell megfizetniük? Ez nem így van. A régi filmek nagyon is kelendőek a nyugati filmpiacon, áruk 350—400 dollár. A filmforgalmazó cégek szívesebben adják el a muzeális filmeket az art kinóknak, a művészmozinknak, mint a kevesebbet fizető televízióknak. A piac korlátozott. Az új filmek tv-joga évekig nem eladó, a kapható filmek átlagszínvonala nem valami magas, viszont az áruk borsos, és az előfizetők számának növekedésével arányosan drágulnak. Devizakeretünk pedig véges.

Maradna az a megoldás, hogy televíziónk *tv-filmekkel fedezze filmszükségletének nagyobb részét*. Ezerszámra készülnek tv-filmsorozatok a világ minden táján. Ezek azonban többnyire helyi érdekességű, véget nem érő televíziós Szabó családok. Az amerikai tv-filmek csúcspontja például a *dr. Kildare-sorozat*, amely változó szereplőkkel és változatlan sikerrel húsz év óta megy. A mi jó ízlésű tv-nézőink dr. Kildare történeteit dagályosnak, giccsesnek ítélik. A legtöbb nyugati tv-filmsorozat részben speciális vonatkozásai, részben az *ízlésbeli normák különbözősége* munkra has (Ugyanezen csak mi, han Franciaország rolja az a filmszériákat mek vásárlá nehezíti, hog *zalékkal drá tékfilmeknél* dukciós köl kebb terüle hajtani. M indokolttá *mek sűrűb baráti orszá*

A NEHÉZ retében igazság elmarasztal filmműsorá mernünk b vumait is. sebb filme

Zichy Mihály

Huszárik Zoltán

metnet

Illustráció Kazimierz Brandys „Romantika"
c. 25 fekete.

Magyar Hírlap, 1968 szeptember 15. 11. l.

Slunárik Zoltán

rajza

Pestmeszei Zl. klas. 1967. júl. 16. 9. o.

Illusiárik Zoltán

Karikatúrája

Pestmegyei Hírlap, 1967. márc. 26. 11. o.

Hunárik Zoltán

rajza

Pertnegyi Hírlap, 1967. ápr. 3. 9. o.

Hunánk Zoltán

rajza

Pestnyelvi Hírlap, 1967. ápr. 16. 9. o.

Hunnár Zoltán

rajza

Pest megyei Hírlap, 1967. máj. 21. 9.o.

Huszárik Zoltán

vőja

Repr.

Pertmester Hilep, 1967. febr. 19. 9.o.

Illésházi Zoltán

Rajza : Pech

Pestmegyei Hírlap, 1967. jan. 6. 5. o.

Hunárik Zoltán

rajza

[fiatal nő]

Rep.

Pestmegyei Hidop, 1966. nov. 13. · 9. o.

Hunárik Zoltán

rajza
[kordé, rukaréulet]
Rep.

Pestmegyei Hírlap 1966. dec. 11. 9. o.

Huszárik Zoltán
Grafikus

M.D.K.

„Lótetem"

Élet és Irodalom, 1968. márc 2 - 11 lap.

M.D.V.

Huszárik Zoltán
grafikus

„Léses ember"

Élet és Irodalom, 1968. julius 20 - 12 lap.

Huszárik Zoltán
grafikus

M.D.K.

„Anya gyermekkel"

Élet és Irodalom, 1968. jun. 1 – 1 cap.

Huszárik Zoltán
grafikus

M.D.K.

Kondy illusztráció

Élet és Irodalom, 1968. szeptember 28-9 lap

Huszárik Zoltán

Kiadják versilusz Drációit

N.N.: A költészet napja 1970

Magyar Nemzet 1969 XI. 4

M.D.K.

Huszárik Zoltán

"Portré" c. rajzát a cimlapon mutatja be a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1968. dec. 7.
XII. évf. 49. sz.

Huszárik Zoltán

Huszárik Zoltán rajza

15

ÉLET ÉS IRODALOM Bp.

1977. márc. 19. XXI. évf.
12. sz. 15. lap.

nári munkát. Ugyszólván bárkit alkalmaznak.

A főiskolán pedig csupán a nappali tagozaton van keretszám, a levelezőn nincs. Akit csak lehet, fel kell venni, mert a sikertelen vizsga sem másítja meg a tényt, hogy a jelölt már tanít. De a fölvettek helyzete sem rózsás: akadályok sokasága nehezíti, hogy képzésük színvonala megközelítse a nappali tagozatos diáktársakét.

Először is: az iskola mindennapi munkája akkora terheket ró a fiatal szakképesítés nélküli oktatókra, hogy tanulásra csak néhány napot szánhatnak. Többségük kis iskolákban tanít, ahol a tantestület létszáma hat-nyolc fő. Az igazgató a legjobb szándék mellett sem tudja nélkülözni munkájukat az úttörőmozgalomban, a napköziben. Ráadásul gyakran nem is azt a tárgyat tanítják, amit a főiskolán tanulnak — például magyart, történelmet —, hanem mást — például számtant, kémiát —, vagyis azt, amire az iskolának éppen szüksége van.

— A konzultációk óraszáma igen alacsony, a jegyzet is kevés — mondja dr. Nemes István. — Kellő tárgyi fölszerelés és szakképesítés híján ezeknek a fiataloknak olyan megerőltető munkát kell végezniük, hogy az a véleményem: hősem kapnak, mert ez is munkaköri kötelességük. Azt mondják: félévkor még csak tűrhető a megterhelés, de év végén, a szigorlatok idején, amikor minden tanárjelölt minden tárgyból vizsgázik,

nem győzik

a munkát. Ehhez járul a levelezők nagy bukásszázaléka, ami tovább szaporítja a vizsgaszámot. Pedig a Pécsi Tanárképző Főiskola nem kevés levelező hallgatót oktat. Körzetileg ide tartozik Komárom megye kivételével az egész Dunántúl. Tavaly összesen 2316 hallgató tanult levelező tagozaton, nappalin viszont mindössze 1638. Pusztán a számokat nézve úgy tűnik, hogy a Pécsi Tanárképző „fő profilja" a levelező tagozatú képzés. A valóságban persze az előadótermeket, a szemináriumi helyiségeket, a laboratóriumokat, a könyvtárakat elsősorban a nappali hallgatók használják. Ahogyan a tanrendi órákon, a különböző tudományos diákkörökben, a fakultatív és speciális kollégiumokban dolgozó tanárok is elsősorban a nappali fakultáson tanulók oktatására fordítják energiájukat. Hiszen a tanár azért kapja a fizetését, hogy becsülettel helytálljon az intézmény oktató-nevelő és tudományos tevékenységében.

ÉLET ÉS IRODALOM
IRODALMI ÉS POLITIKAI HETILAP

Főszerkesztő: JOVÁNOV
Szerkesztőség: 1054 Budapest, Széch
KÉZIRATOKAT ÉS RAJZ
Kiadja: LAPKIADÓ VÁLLALAT, Buda
Felelős kiadó: SIKLÓSI NORBERT igazgató. —
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető: a helyi (Budap
Könyv- és Hírlap Kül
Előfizetési díj: egy hónapra 10 fo

Huszárik Zoltán M.D.K.

Rajz / félalakos asszony / repr.

Pest megyei Hírlap 1965. szeptember

12. 9. 1.

Huszárik Zoltán M.D.K.

Relativitás

karikatura, repr.

Pest megyei N irlap 1965. szeptember

12. 11. 1.

Huszárik Zoltán M.D.K.

Anyaság , rajz; repr.

Pest megyei Hirlap 1965. szeptember 26. 8.1.

Huszárik Zoltán M ,D.K.

Rajz Bába Mihály: Lefelé a lépcsőn c. irásához repr.

Magyar Nemzet 1965. szeptember 5. 12 . l.

Huszárik Zoltán

M.D.K.

Rajz / Stilizált női félalak / repr

Pest megyei H irlap 1965. okt. 31. 9.1.

Huszárik Zoltán M.D.Z.

Rajz / stilizált női fej / repr.

Pest megyei Hirlap1966. febr. 6. 9.1.

M.D.Y

Huszárik Zoltán
grafikus

Illusztráció

Baráth Rajos: Egy fa halála
Élet és Irodalom, 1967. ápr. 15 - 10 kap.

Huszárik Zoltán M.D.K.

Madarak, rajz, repr.

Pest megyei Hírlap 1965. október 17. 8.1.

Huszárik Zoltán M.D.K.

Olaszországi vázlatkönyvemből. rajz, repr.

Pest megyei H irlap1965. nov. 14. 8.1.

Huszárik Zoltán M.D.K.

Rajz / Ruhát terigető asszony / repr.

Pest megyei Hirlap 1966. jan. 16. 8.1.

Huszárik Zoltán

Rajz / madarhak/ repr.

Pest megyei Hirlap 1966. jan. 23. 8.1.

MDK

Huszár István

Tokaji hegy, linó

II. Miskolci orsz. grafikai biennale, Herman O. Muz. 1963.

Huszár István

MDK

Tokaji hegym linó

II. Miskolci orsz. grafikai biennale, Herman

O. Múz. 1963.

Huszvirk Zoltán

grafikus

M.D.Q.

„Olvasó nő"

Élet és Irodalom, 1967. febr. 4 – Glup

Huszárik Zoltán

A Krudy-novellákból készült Szinbád-filmmel kapcsolatban Geszti Pál: "Küzdelem a tömör idővel" c. kritikájában mondja: "grafikusnak festőnek, filmesnek és tervezőnek egyaránt jelentős müvész", nagydijat nyert Oberhausenban, Melbourne-ben, Prágában, Barcelonában és Tokióban."Elégia" c. szines filmje világsiker volt". Második rövid filmje a "Capriccio melyet sztravinszkiji müként emlit.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1971. május 15.
XV. évf. 2o. sz. 6-7. lap.

Huszárik Zoltán

Krúdy-illusztráció

Magyar Hírlap 1971/317 11 old.

Huszárik Zoltán

Ildi olvas (grafika)

Nepszava, 1974. január 27. 102 évf. 22 sz. 9p.

Huszárik Zoltán
grafikus

M.D.K.

„Pihenő" (repro)

Ezét és Szodalom, 1968. aug. 10-5 lap.

Huszárik Zoltán

Nő tej [illegible]

[illegible] 1964 III. 7

Huszárik Zoltán

Portré fraje, rajzó

Magyar Ifjúság 1966 VII. 30

Huszárik Zoltán, grafikus

Rajz.

Repr.

Gerelyes Endre: Miféle pallót?

6-7.l.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1965. dec. 29.

Huszárik Zoltán

"Karosszék" c. müvének repr.-ját hozza a lap.

Élet s Irodalom, Bp. 197o. junió 13.
XIV. évf. 24. sz. 12. lap

Illusánik Zoltán

karikatúrája: „Vannak még lovagok."

Pest Megyei Hírlap 1966. IV. 10. 11. o.

MDK

Hunnia Zoltán, grafikus

Ladányi Mihály új könyvét illusztrálta.

Héra Zoltán: A „Komolytalan" 9

Népszabadság, Bp. 1969. jún. 17.

M.D.K.

Huszárik Zoltán

"Illusztráció" c. rajzát hozza a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1969. juni. 14.
XIII. évf. 24. sz. 7. lap

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Huszárik Zoltán

PESTMEGYEI HÍRLAP
1965 OKT 19.

1021

AZ ALFÖLD HIÁNYA
AZ ALFÖLDI FESTŐK CEGLÉDI KIÁLLÍTÁSÁN

Növekszik a megyei képzőművészeti kiállítások száma. A váci és szentendrei tárlat után szombaton Cegléden nyílt képzőművészeti bemutató. Dicséretes a város kezdeményezése, hiszen először vállalkozott ilyen nagylélegzetű kiállítás megrendezésére.

A Ceglédi ősz rendezvényei nemcsak a település, de az Alföld sajátosságaira is épülnek. Ugyanez cél vezette a tárlat rendezőit, amikor meghívták a kecskeméti és szolnoki képzőművészeket. (Kár, hogy Hódmezővásárhely kimaradt.)

Miért mégis, hogy a látogatónak ez az első összegező gondolata: a kiállítás képeinek nagy részét az Alföld helyett festhették volna máshol is?

●

Tartozom egy szubjektív vallomással. A hét végén két kiállítást láttam. Alkalmam nyílt megnézni Fehérvárott a Nyolcak és az Aktivisták tárlatát is. S bár szombaton a ceglédi bemutatón már kialakult bennem az Alföldet hiányoló vélemény, az Aktivistákkal való találkozás élménye megerősítette azt.

A csoport tagjainak a század első évtizedeiben művelt festészete alkotónként különböző. Közös sajátja mindannyiuknak a konstruktív formai törekvésekben belül egyfajta racionális szemlélet. *S ennek közlési vágya olyan erővel van jelen műveikben,* hogy a néző ebben a dinamikus, hatni képes elszántságban fedezi fel az igazán maradandó értékeket.

A közlési szándék magas hőfoka, ez hiányzott a cegléden kiállított képek nagy részéből. S ezért éreztem az ihletettség hiányát — ez esetben a kívánatos közös nevező, az Alföld hiányát is. A táj sem szerepelt eléggé szuggesztíven paraszti lakóival, növényvilágával — de nem találtam a mai alakuló Alföld — például a kétlaki falu —, egyéb anyagi vagy gondolati elemét sem. Szerepelt azonban Csontváry ihletésű olasz városkép, becsületesen fényképszerű csendélet, cirkuszi porondjelenet.

●

Pár év óta mondjuk, hogy a realizmusba belefér az ábrázolásmód sokfélesége. S képzőművészetünk él az alkalommal, a modern stílusok újraélése-ismétlése egyik jellemzője. Visszakísértenek az újabbkori művészegyéniségek is — a Csontváry-utánzatok száma és mértéke általánosan meghökkentő... S mivel mindenki másfelé nyúl, egy-egy csoportkiállítás ugyancsak heterogén képet mutat.

●

De térjünk vissza Cegléd-re.

A legjobbakról, akiknél érezhető környezetük hatása, ez esetben az Alföld sugárzása. Bányász Béla Kazal című képe kiérlelt, tömören megszólaltatott. Bényi László egy hangulat egyéni átérzését tolmácsolja. (A kútnál.) Berényi Ferenctől különösen a Homokbánya és a Facsoport tetszett. A táj szelid mozgalmasságát fogalmazza meg Uhrig Zsigmond Este, Táj házakkal és Facsoport című vásznain. Szép és szerény előadásmód párosul a táj értő szeretetével Gera Gyula képén. (Ócskapiac.) Stefániai Edit négy zománcozott fémlemeze színkultúrájában és technikájában — a fémhez való hűségében — ad újat, szépet. Önálló és erőteljes törekvéseket árul el Baranyó Sándor. (Gyűlés után, Őszi verőfények, Napraforgó.)

Sikerrel szerepel a kiállításon két váci festőnk: Cs. Nagy Andrástól kiváltképp a Női fej, Dániel Kornéltól pedig az Este című monotyp tetszett.

P. A.

MADARAK
(Huszárik Zoltán rajza)

így a rozsdáso
mértékben el
nem kerülhete
tömbö

Figyelemre mélt
zelés is, amely
megmunkálásán
használását tétel
üllőről ugyanis káros szeny- radását is.

„Fejétől a farkáig..."

• *A krokodilok és az emberevés*
• *Menekülés a légjáraton*

Sok szakember úgy véli, hogy a krokodilok több emberéletet pusztítanak el, mint az oroszlánok, tigrisek, leopárdok és kígyók együttvéve. Évente csupán Afrikában ezer ember — többségük nő és gyermek — esik a krokodilok áldozatául.

Ha a krokodil elveszti a fogát, csakhamar másik nő a helyébe, az állat korától függetlenül. A krokodil csaknem mindent felfal. Gyomornedvei olyan erősek, hogy néhány hónap alatt feloldják az elnyelt vas dárdahegyeket és 15 cm-es fémhorgokat is.

Ott, ahol a krokodil szent állatnak számít, ezért etetik, de például a halban gazdag tavakban soha nem támadja meg az embert, amikor azonban táplálékforrása kimerülőben van, az emberre is vadászni kezd. Áldozatainak zöme a vízhordó, fürdőző, vagy fehérneműt mosó asszonyok és a sekély vízben lubickoló gyermekek közül kerül ki.

Ha a krokodil olyan nagy állatot zsákmányol, mint az antilop, vagy a tehén, akkor a mélybe vonszolja és megfojtja. Gyakran alagutra emlékeztető barlangba viszi zsákmányát. Az ilyen barlangnak a tetején légjárat van. Ismeretes egy olyan eset, amikor a krokodil elrabolt és barlangjába vonszolt egy négert. Felocsudva a férfi sziklák között találta magát, bomlásnak indult állati maradványok között, s mellette feküdt a krokodil. A csúszómászó hamarosan elhagyta a barlangot, a néger pedig a légjáratot kitágítva, elmenekült.

Az állatok többségétől eltérően a krokodil egész élete folyamán növekszik, s száz évig is elél. Az évek múltán azonban mind lassabban nő.

Múltba tűnő romantika

A kanadai parlamentet az utóbbi időben valósággal elárasztják a panaszok. Ennek oka, hogy a széleskarimájú kalapot és hegyes sarkantyús, magas szárú csizmát viselő híres kanadai rendőrség egyenruhát változtat. A rendőrök ugyanis ló helyett ezentúl autón fognak közlekedni, s a széles kalapkarimák és sarkantyús csizmák akadályozzák őket a beszállásnál. A kanadai rendőrség hagyományos külsejének megváltoztatása sok kanadai leány szemében a romantika kihalásának és valóságos nemzeti tragédiának tűnik.

A tanár úr nye

Százötvenezer lírát nyert egy magyar turista Olaszországban. Korántsem „ügyeskedéssel", mégcsak nem is Fortuna jóvoltából, hanem — művészetével. Csizmadia Emil festőművész, akinek e csinos összeg ütötte a markát, elmondta, hogyan történt:

— Tíznapos tanulmányútra utaztam Itáliába. A római Magyar Intézetbe volt beutalóm. Nyáron, a Colosseum városában viszonylag eseménytelen a képzőművészeti élet. Nem így vidéken, ahol az idegenforgalmi szezonban — ötletes kezdeményezésként — képzőművészeti versenyeket hirdetnek, több helyütt is. Éppen ott jártamkor verbuváltak nemzetközi mezőnyt ilyen vetélkedőre Riminiben és San Marino Köztársaságban. Csábított az élmény, nem kevésbé a díjak — hiszen fogytán volt a pénzem —, elutaztam hát az olasz fővárosból először Riminibe. Vagy ötven művész jelentkezett, s legkülönfélébb nemzetiségűek — angolok, nyugatnémetek, osztrákok, hollandok, volt ott a Fülöp-szigetek USA-ból, Aus ból, érkezett grafikus is.

— Reggel a hitelesítette p vel a tiszta kat, rajzlapok után szétszél Másnap délut lett benyújt kész képeket lyek témájáu ros nevezete a külföldiek ben érdekes l lókat jelölté Én három szi varellt készít 40x60 centi kartonjaim el a zsüri tetsz

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726
1978 JUL 30
MAGYAR NEMZET
Huszárik Zoltán

I R O D A L O M

1021

Huszárik Zoltán rajza Balázs József Szeretők és szerelmesek című regényéhez, mely a Szépirodalmi Könyvkiadónál jelent meg

itafó

— „a leegysz
ben is korláto
helyett a gyó
litáció egész
feltételezi. Nc
célnak megfe
gyei (és fővár
osztályok lev
tos, utógondoz
módszereinek a kialakítása; a bennük tevékenykedők szakmai elismertetése, továbbképzése; társadalmi bázisuk kiépítése *milyen új frontokat nyit majd a közeljövőben*, ezt még csak most kezdjük felmérni.

Lázár György, a Minisztertanács elnöke, a parlament nyári ülésszakán, július 6-án a hatékonyabb munka feltételeit és akadályait elemezte. Ennek során mondta a következőket: „Van azonban *kedvezőtlen jelenség* is. Ezek közé sorolom a *változatlanul gyorsan növekvő szeszesitalfogyasztást.* Ez önmagában sem jó, ennél is nagyobb probléma azonban, hogy sajnos nagy számban vannak, akik az alkohol fogyasztásában nem ismernek mértéket. Ezzel a sokféle veszélyt magában hordozó, a családok ezreinek életét megkeserítő jelenséggel a kormány is több ízben foglalkozott. Intézkedéseket is tettünk, de úgy látjuk, *tovább kell lépni.* Azzal is tisztában vagyunk, hogy a hatósági eszközök önmagukban nem elégségesek, ezért még inkább igényelni kell a

a.) Epidauroszban
b.) Olümpiában
c.) Dodonában

2. Dubrovnik térszerű főutcája, a Placa mellett áll a Roland-oszlop (1418).

Az arabok ellen küzdő és a szabadságot jelképező hős kardjának hossza egy időben mértékegység volt.

Hogy hívták ezt a mértékegységet?

a.) Dubrovniki vara
b.) Dubrovniki rőf
c.) arsin

3. A műemlékekben igen gazdag Splitben találjuk az Adria-part legjelentősebb római kori emlékét, az egyik római császár híres palotáját, közvetlen környékén pedig Salona romjait.

Ki volt az a dalmáciai születésű római császár aki a ma is lenyűgözően hatalmas palotát építette?

a.) Augustus
b.) Vespasianus
c.) Diocletianus

4. A horvát tengerpart déli részén található kedvelt fürdőhely, Biograd érdekes magyar vonatkozású történelmi nevezetessége, hogy 1102-ben itt koronázták királyá az első magyar—horvát uralkodót.

Ki volt ez az Árpád-házi magyar király?

a.) Szent László
b.) Könyves Kálmán
c.) II. Béla

A helyes megfejtést beküldők között öt darab 300 forintos vásárlási utalványt sorsolunk ki.

PÁLYÁZATI SZELVÉNY

Huszárik Zoltán

A lap bemutatja a művész, -olvasó nőt ábrázoló- "Levél" c. rajzát.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. juli. 29.
XVI. évf. 31. sz. 13. lap.

Haszánik Zoltán

tája

Magyar Hírlap, 1970. IV. 12. 10. l.

Huszárik Zoltán

rajza (Lenin).

Magyar Hírlap, 1970. IV. 19. 11. l.

Huszárik Zoltán

Zajza az 1. oldalon

Magyar Nemzet 1972 december 24

Hunáth Zoltán

Illusztráció

Sonn Titel: A fa.

Tükör, 1876. május 25-10 old al.

Huszárverklám

Illusztráció

Munkácsi Miklós: Körjáték.
Tükör, 1976. okt. 17. – 14 oldal.

Huszárik Zoltán

Illusztráció

Bíró Lajos: A forrás
Tükör, 1976. okt. 12 – 18 oldal.

Huszárik Zoltán

Illusztráció

~~[illegible]~~ Szép Ernő: Emlék

Uj Tiehör, 1976. szeptember 14-17 aldal

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 DEC 7

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

Huszárik Zoltán

1021

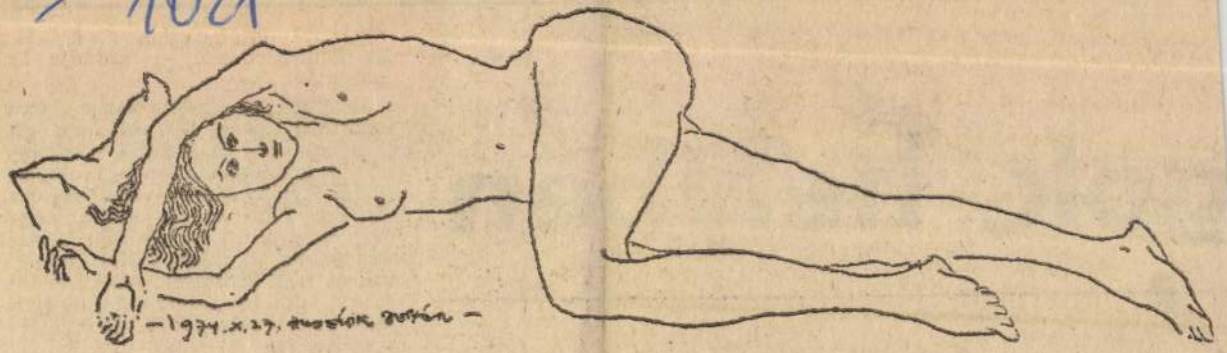

Huszárik Zoltán: Ildi

gok, helyben

Az épület az igazgatóság. Vala-
ennyi ablaka a díszparkra néz.
Az igazgatói irodában faburkolat,

folyosója. Az egyik ajtón fölirat:
„Toalett". Belépek. Iroda-nagyságú
előtér, fekete-fehér mozaikpadló,

amerre a tömeg. De mi nem ott
megyünk be a földszintes ebédlőbe,
ahol a többiek, hanem egy oldalsó
ajtón. Néhány lépcső vezet lefelé a
pincébe. Faburkolatú szoba, négy
vagy öt gyalult, kecskelábú asztal
van benne. A falon festett tányé-
rok és népi szőttesek. Még le se
ülünk, amikor miniruhás, bögyös
lány porcelántányérban gőzölgő le-
vest tesz le.

Csöndben kanalazunk. Közben az
igazgató bemutatja a szomszéd asz-
taloknál ülőket: az a magas a fő-
mérnökünk, az a kopasz, szemüve-
ges a főkönyvelő, az ott a főkonst-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

1973 JUL 7-

Népszava

1021

Huszárik Zoltán:
Krúdy-illusztráció

Huszárik Zoltán

kezett, ott [illegible]
pillanat semmit, de aztán később megjött az értesítés, hogy egészségileg nem vagyok alkalmas és elutasították a felvételi kérelmet. Gyorsan megfellebbeztük, újabb katonai orvosi vizsgálatok következtek, a EKG kimutatott valamit, erre elmentünk az SZTK-ba, ott nem találtak semmit, de hát végül is rá kellett jönni, hogy hiába erőlködünk. Akkor gyorsan beadtam egy felvételi kérelmet az Eötvös Lóránd technikumba, ott meg helyhiány miatt nem vettek fel, utána még felvettek hatot, de engem nem. Hát persze, mert apám karhatalmista volt és akkor még ilyenek voltak a viszonyok. Utána már nem volt mese, apám jött haza és találkozott egy ismerősével, aki a MÜM-nek egy intézetében volt tanár és az megkérdezte tőle, a Pisti nem akar-e autószerelő lenni? De ez tényleg így volt, én „akartam" és így lettem autószerelő. A Csepel Autógyár tanintézetében lenyomtam 3 évet, közben ott megalakult a KISZ, beléptem, aztán a BM gépjavítóban dolgoztam szalagon, majd kijöttem Soroksárra az Építőipari Gépjavítóhoz, ott eltöltöttem 7 évet, közben voltam 3 évig katona, aztán megnősültem...

— Hányban születtél?

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

1972 DEC 16

Huszárik Zoltán

mag nélkül — citrom!

1021

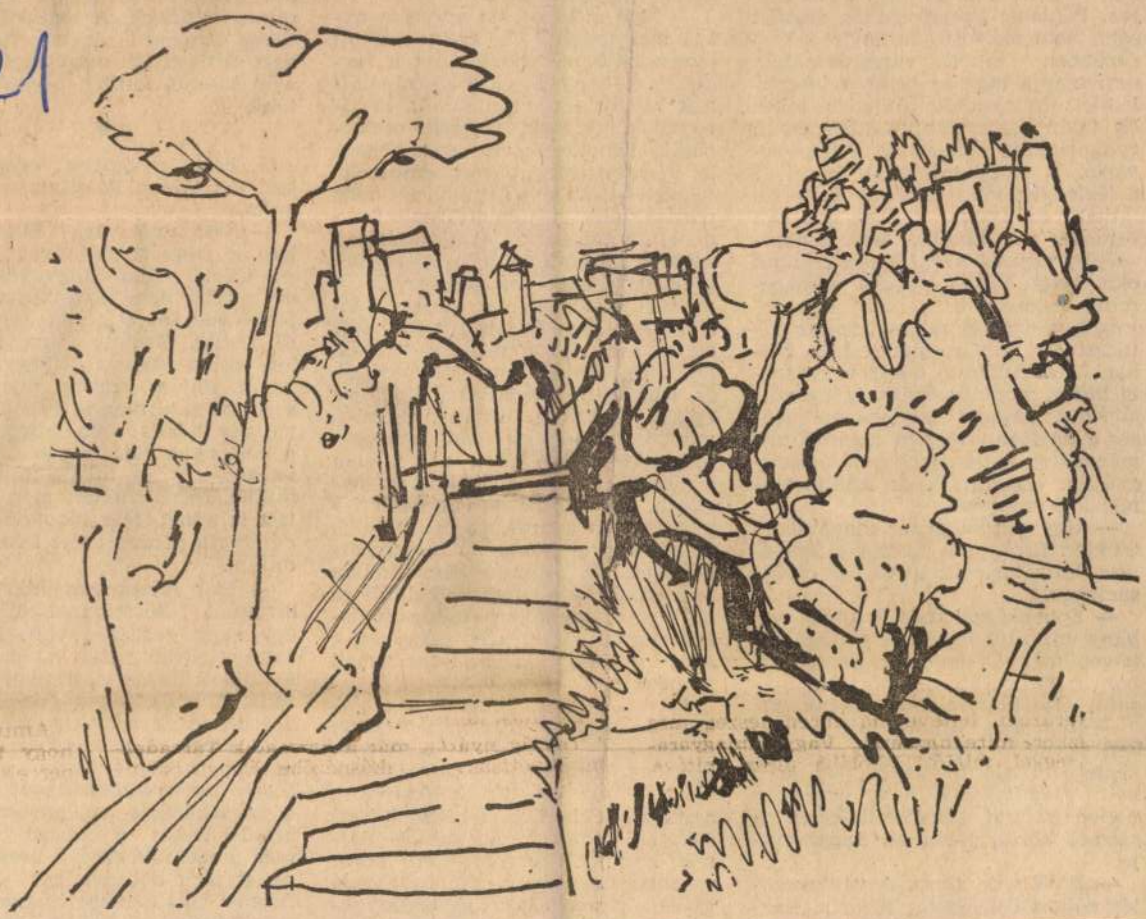

Huszárik Zoltán rajza

ítéljen. Hanem abból a munkából, amelynek gigantikus volta épp abban nyilvánul meg, hogy észrevétlen. Például: Budapesten a szemét soha nem okozott járványt; a legsűrűbben lakott városrészekben sem csapja meg az orrát a felgyülemlett és rothadó hulladék bűze. És talán észrevette: a fővárosban gyakorlatilag ismeretlen a légy-invázió. A köztisztaságnak nem az a leglényegesebb ismérve, hogy mi látható az utcán, hanem az: mit rejtenek a kapualjak? Nos, a nemzetközi elismerés és önbecsülésünk oka, hogy szemétgyűjtési módszereink korszerűek, a szállítás szervezett, a szemétártalmatlanítás kifogástalan. Budapesten eshet, fújhat, lehet fullasztó hőség vagy sarki hideg, frontátvonulás, influenzajárvány, bajnoki labdarúgómérkőzés a tévében, útépítés, alagútfúrás, más elemi csapás, embereink összegyűjtik, elszállítják és ártalmatlanítják a szemetet.

— Úgy gondolom, ez magától értetődik. Elvégre a szemét eltakarítása hozzátartozik a városi civilizációhoz.

— Éppenséggel mondhatnék néhány magától értetődő civilizációs követelményt, amellyel kapcsolatban mindinkább azt tartjuk magától értetődőnek, hogy hiányzik.

— Remélem, kijelentéséből nem kell borúlátó előrejelzésre következtetnem. De ha csakugyan arra kell számítanunk, hogy egy szép napon valami „akadozni kezd" a szemét körül, jobb, ha megmondja.

— Erről szó sincs. A városvezetés súlyos összegeket áldoz a köz-

— Sejtettem, hogy nincse
fizetve. A kereset tehát ne
kolja a ragaszkodást.

— Nem is lehet azt egye
kal magyarázni. De azért
elmondok a sok közül. Az
csaságot, hogy a városi s
nak van valami varázsa. A
romosok, gázosok, vizesek
nások, temetkezésiek, sze
az úgynevezett „városi e
világa — külön világ. Ki
patriarchális. Mindenki is
denkit, a műszakiak és a r
között közvetlenebb a kapcsolat, mint egy nagy iparvállalatnál. A mérnöki elképzelés és a megvalósítás közé nem ékelődik annyi íróasztal, ajtó, fal, papír. Ha valahol, mondjuk eltörik egy főnyomócső, és valósággal megáll az élet, az egész „közműves brancs", mérnök, munkás, mindenki, aki mozogni tud, talpon van. Ezen a területen a mérnök nem engedheti meg magának, hogy elnézzen a munkás feje fölött, és a munkás is áttételek nélkül érzi a vezető nélkülözhetetlenségét. Az állandó készenlétben és egymásrautaltságban kel életre az a sok megnevezhetetlen érzésből származó tartás és összetartás, amit másképpen szolidaritásnak mondunk.

Jó ezt hallani. Elkelne a családias összetartás mindenütt, néha a családban is. De ha a kisebb közösségekben olykor-olykor megtalálni is az érzelmi kötőanyagot, a nagyobbakban már hiába keressük. Lejárt az ideje, sajnos. Sajnos? Nyomban nem siratom, amint eszembe jut, hogy a nem tudatosan vállalt, hanem csak hagyományokból táplálkozó családias ragaszko-

— Volt olyan, hogy meguntam, de gyárba nem kívánkoztam soha. Nem volt meg hozzá az iskolám se. De ha meglett volna, akkor se lett volna szívem otthagyni a lovakat. Falusi vagyok, megszoktam a jó levegőt, meg is fulladtam volna egy büdös műhelyben. Nekem a köztisztaságinál az tetszett, hogy Pesten van és mégis olyan, mint otthon. Mindamellett még fix fizetést is adtak, igaz, nagyon keveset, de arra a pénzre azért lehetett számítani.

— Hol is hagytam abba? Igen, a lovaknál .Akkoriban a köztisztasági egy nagy gazdaság volt. Kocsival, hatszáz lóval jártuk a várost, csöngettünk a házak előtt, hogy megjöttünk. Kiszaladtak a gyerekek, fölkéredzkedtek a bakra. Segítettünk a vicéknek, kínáltak borral, pogácsával, nem győztük elfogadni. Nagy lótenyészetünk volt; nevelték a muraköziket az igavonáshoz, a hintó-lovakat a városi uraknak, meg a szeretőiknek, a versenyparipákat meg a dicsőségért. A sörös-Dreher volt a nagy rivális. Négyszáz kataszteri holdon termett az

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
Huszárik Zoltán
Magyar Nemzet

olitikai, kulturális életet, akció zavarkeltési kísérle-
ársadalmi közérzetet kell teit. Ezek a jövendőmondók
ialakítanunk, amely még minden nagyobb előrelépé-

Huszárik Zoltán rajza

ágok népeivel
éke szilárdítása
alista agresszor
ondolásainak m
rekszik.

A szabadsá üzdő népei

Lenin és a kommunista párt, mikor létrehozta a Szovjetniót és gyakorlatilag lerakta z ország épületének alapkövét, nemcsak a mi országunk övőjével törődött. Felmérte az gész emberiség sorsát, s megvőződése volt, hogy az elyomástól és kizsákmányolástól mentes soknemzetiségű ocialista állam létrejövetele tat nyit világszerte minden nber felszabadulásához.

Ha végigtekintünk az elmúlt tven esztendőn, büszkék letünk arra, hogy a Szovjetnió ezekben az években vállzatlanul azoknak az oldalán llt, akik a népek szabadsááért és boldogságáért küzdek; hogy a Szovjetunió minen lehetőt megtett és megsz az igaz ügy győzelméért.

A mai korra a történelemben ddig még nem tapasztalt méetű társadalmi átalakulások ellemzők. A szocializmus, mely először a mi országunkan diadalmaskodott, győzelnet aratott egy sor európai, zsiai és latin-amerikai országban, és létrejött a szocialista világrendszer. A szocialista közösség az egész világ haladásának hatalmas ereje.

A szocialista országok dolgozóinak példájától lelkesített és e dolgozók támogatását élvező nemzeti felszabadító mozgalmak hatalmas nyomására összeomlottak a gyarmatbirodalmak, és számos, korábban

lidaritásunkról és határozott támogatásunkról biztosítjuk a hős vietnami népet, valamint Laosz és Kambodzsa népét, s szilárd meggyőződésünket fejezzük ki, hogy igaz ügyük győzelemre jut!

Kijelentjük, hogy határozottan támogatjuk az arab—keleti imperialista agresszió ellen küzdő harcosokat, azokat a népeket, amelyek a gyarmati uralom ellen harcolnak.

A népeknek sokmilliárdos adót kell fizetniük a militarizmusnak. Ezt a pénzt, amelyre oly nagy szükség lenne békés, építő célokra, a dolgozók életszínvonalának emelésére, annak a hadigépezetnek a kiszélesítésére és modernizálására fecsérlik, amely az imperializmus kezében továbbra is a béke komoly veszélyeztetője.

A természeti környezet védelme

Az emberiség szempontjából mind nagyobb jelentőséget ölt az a harc, amely a természeti viszonyok fokozódó roszszabbodásával, a levegő, a tengerek és a folyók elmérgeződésével, a városok elszennyeződésével kapcsolatos veszély ellen folyik.

Mi, a szovjet nép képviselői, azzal a felhívással fordulunk a világ népeihez, minden em-

Huszárik Zoltán

Huszárik Zoltán: Betegek

ÉLET ÉS IRODALOM 12
Bp.
1976. nov. 6. XX. évf. 45. sz. 12. lap.

…gyfe-
…, amely a
…segeit tapogatja
…: mennyire alakítható
…ve?), másfelől az a nyelvi
…szség, mely a legkisebb impulzustól is versteremtő mozgásba kezd benne. Elég egy kép, egy szó, egy összecsengés, egy asszociáció — és Weöresben máris egymás mellé állnak, mondattá formálódnak a szavak, méghozzá csaknem szükségszerű, egyedi jellegű kapcsolódással, hatásosan és tartalmasan. Habozva mondom el, nehogy más költő még példának tekintse: egy ízben tanúja voltam, ahogy Breughel Gyerekjátékok című képéhez tíz vagy tizenöt strófát írt a Móra kiadó zajos szerkesztőségében. Tollát szinte fel sem emelve rótta

velő. Weöres egyik fő erőssége —, ezúttal Szenczi Molnár Albert modorában; két érdekes műfordításcsokor, s végül egy pompás szakmai tréfa, az irodalmárok mulattatására, Schiller Der Handschuh („A kézcipő") című versének nyersfordítása.

Egyszer láttam egy Vörösmarty-kéziratlapot, ha jól tudom, a Csongor és Tündéből. S ha már Vörösmartyval kezdtem a beszédet, hadd fejezzem is be vele. A lap margója és itt-ott a kihagyott sorközök is telisdetele voltak rajzokkal. A töprengés, az erőgyűjtés félfigyelemmel rótt arabeszkjei a jól ismert, maradandó sorok között. De ez is, az is Vörösmarty kezenyoma. Nem tudom, nem ilyesféle kéziratlap-e ez az új Weöres kötet?

máival és megismétlődő válságaival a kataklizmák után. Lírája olyan problémákra szegeződik egy látcső célratartásával, amelyek végiggondolása, végigélése nélkül századunk emberét megérteni nem lehet."

A Harmadnapon után, az elkövetkező tizenegy évben (1959—70) Pilinszky további tizennyolc verset írt (Nagyvárosi ikonok), azt folytatta, bővítette, amit a Harmadnaponban létrehozott. Még egyre csak hetven versnél tartunk az eltelt harminc alkotói év alatt. S tulajdonképpen most válik érdekessé ez a statisztika. 1971-ben beáll a változás. Az évi két-három verssel szemben (ennyi a bőven számított átlag) 1971—72-ben ötvennyolc verset ír (Szálkák), 1973—74-ben negyvenet (Végkifejlet), 74—75-ben öt-

terjesztő, általánosító törekvésben gyakran speciálissá lesz.

Az olvasónak, aki Pilinszky János költészetének méltán elterjedt nagy híréért figyelemmel kísérte e váratlanul termékeny korszak publikációit, ezért lehettek az újabb terméssel nehézségei. De most a Kráter révén, a hiányzó előzményeket elsajátítva — ha eddig nem lett volna — teljes találkozása lehet a költővel. A dolgok előtörténetére, a *maga* történetére is ráismerve a költő egyedülálló, századunkra nézve forrásértékű felfedezéseiben. Az idegeinkben lappangó múltakon át jutva el a jelenig, ahhoz a szomjas és elszomorodott emberségvágyig, amely e költészet fekete napja alatt úgy lüktet egyre, akár a csupasz szív.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

Huszárik Zoltán
1974 JAN 19

1021

Huszárik Zoltán: Krúdy-illusztráció

VÉLEMÉNYÜNK S

FAV-DICSÉRŐ

Valami jót is már a millenniumi földalattiról: Nem csináltak a peronjaiból másodosztályú metróállomásokat, hanem meghagyták őket — kicsinosítva — ipari műemléknek. Egy külföldi építész vendégem tavaly azt javasolta, hogy a „balra hajts" is műemlék, ezen se változtassunk. (Túlzás volt.) Egyszóval, a földalatti állomások nem jutottak arra a sorsra, mint némely patinás éttermek, melyeket áramvonalas bisztrókká alakítottak.

Tetszik a fehér-barna burkolat, az állomásnevek antikva betűi, a „füllungos" kalauzfülke; még a függöny is tetszik, ha tréfából tették is ki. Az idősebbek még emlékezhetnek rá, hogy a lejárók vaskorlátait csak a harmincas években festették át jellegtelen, barátságtalan sötétkékre. A mostani felújításkor a szebb — és voltaképpen divatosabb — sárgára festették. Az egykori színükre. Olyan sárgára, mint régen volt, amilyen sárgák az 1-es autóbusz emeletes (!) kocsijai voltak az Andrássy úton. Valamikor.

(frank)

xor hűlt helyén márványtábla emlékeztet azokra a ma élő írókra, költőkre, újságírókra, akiknek utolsó menedékét okvetlenül be kellett zárni, ahogy az már jobb világvárosokban szokás.

Mi pedig idejében hagyjuk abba a Luxor siratását, amíg *az ország* lassan egyetlen kávéházát, a pécsi Nádort is be nem csukják az orrunk előtt.

M. J.

GASZTRO-ESZTÉTIKA

Ehhez bizony türelem kellett. Mind népesebb, tehetséges alkalmazott-grafikusi grádánkból nyílván csak alapos kutatással lehetett megtalálni azt a valakit, aki a *hatféle*, mind népszerűbb Gasztrofol ételhez a *kétféle* színes nyomatú dobozt megtervezte. Az egyiken: rántott máj vagy bécsiszelet virít zöldséggel, a másikon vöröses pörköltszóban, nem tudni, mi úszkál. Nehéz a választás: melyik a rikítóbb, csúnyább, étvágyrontóbb. Még nehezebb a választás,

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM
1973 MÁJ 5

Huszárik Zoltán
1021

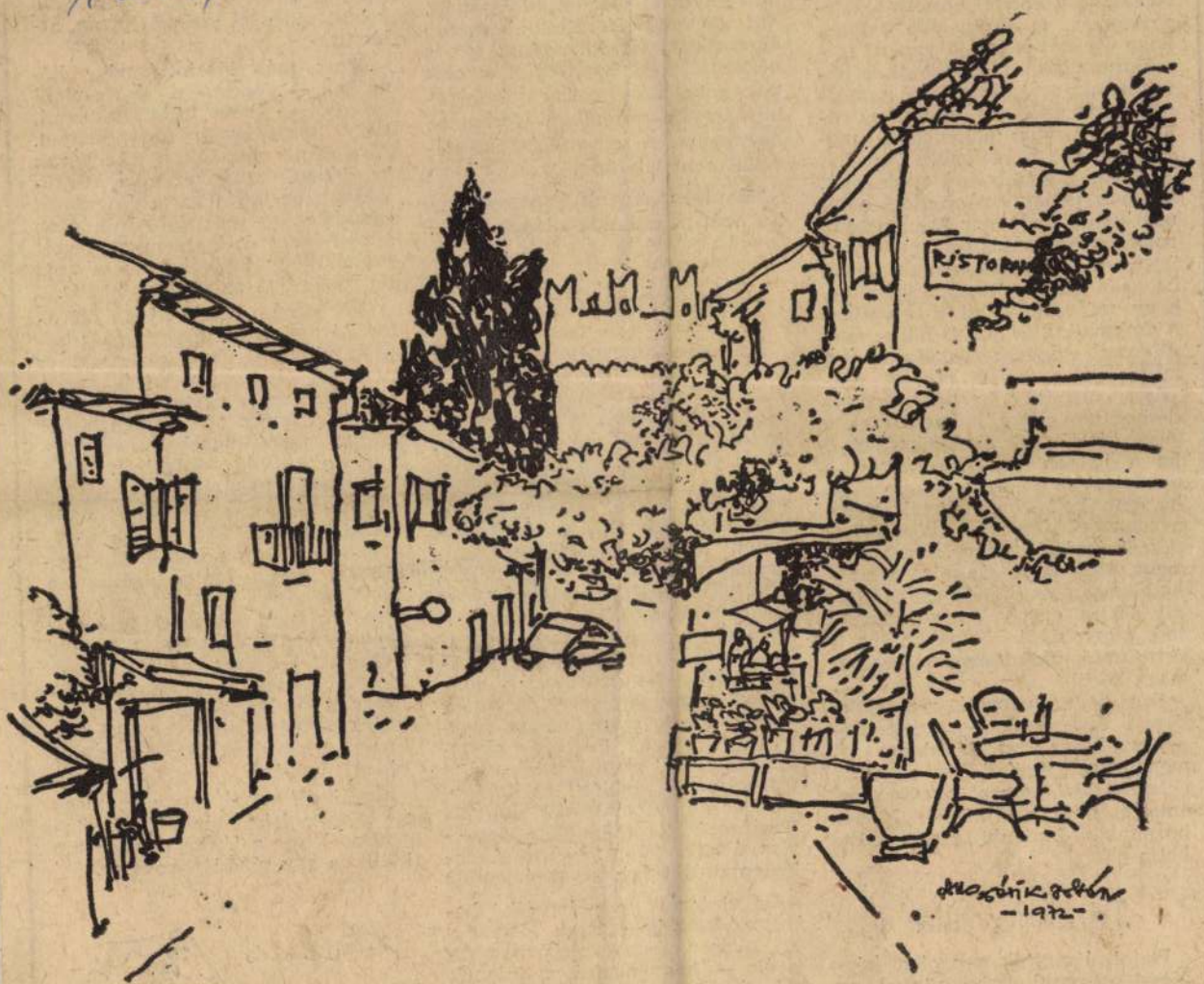

Huszárik Zoltán: Gradarai utca

élet, annál több a szomjú kedv a derű könnyű italára.

Nálunk jobbára kimaradt a társadalmi fejlődés egy igen fontos szakasza: a polgári demokratikus fejlődés történelmi korszaka. Szerintem ez is egyik oka annak, hogy oly kevés talaja van új társadalmunkban az iróniának és öniróniának, a szatírának, a humornak, a derűnek, az önmagunk hibái fölött való nagyvonalú mosolynak, sőt nevetésnek. Olyanok is féltik tekintélyüket a derűtől, akiknek pedig erre semmi okuk nem volna. A komor és nagyképű ember tulajdonképpen rejtegetni igyekszik fogyatékosságait, mert ha ezek lelepleződnek, kiderülne, hogy méltatlanul ül a posztján. A szakmailag és lélekben kiegyensúlyozott ember derűs. Ha az élet megpróbálta is, ha családi csapások sújtották, ha testi szenvedésben van része, ha nem csak a maga kis kertjét akarja művelni, ha a helyén van, ha szereti a munkáját és szereti az embereket, ha nem kell komorsággal és fenyegetéssel lepleznie kisebbrendűségi érzéseit, akkor nem szükséges, hogy önmagát mint a csalhatatlanság és hibátlanság szobrát állítsa egy vélt emelvényre; tud gúnyolódni, önmagán is, s derűt meg vidámságot teremthet maga körül.

Erre pedig nemcsak a megkérdezett diákoknak — mindenkinek szüksége van. Majdnem azt mondanám: amiből ezt a derűt „kiszereljük", olyan nyersanyag, amelyet nem kell külföldről behoznunk. Mindenki maga állíthatja elő.

Tárcanovella

Fiatal újságírók rengeteg kérdéssel ostromoltak bennünket, az

[illegible] is elfogadhatatlanok hoss[illegible] jedelmük miatt.

Ezek után — csak úg[illegible] ból — megnéztem néhán[illegible] mi folyóirat legutóbbi [illegible] Mit láttam? Közöltek [illegible] elbeszélést, sőt kisregény[illegible] negyedfél meg harmadfél[illegible] tárcanovellákat is. Az egyi[illegible] irat áprilisi számában vis[illegible] kisregényt, se elbeszélést, [illegible] vellát nem találtam.

Tanulság? Az írás és a szerkesztés nem az ankétok vitáján dől el.

Másholközlés

Az idősebbek még emlékeznek rá, hogy valaha író és újságkiadó viszonyában a sajtó farkastörvényei uralkodtak. Az újságkiadó igyekezett minél többet, jobbat, minél olcsóbban kifacsarni a tehetséges íróból, az író pedig úgy védekezett, ahogy szerény lehetőségei megengedték. Néhai Tolnai Simon, a közművelés olcsó igényeinek olcsó kielégítésére alapította a Tolnai Világlapját. E képes hetilapnak legalább korrekt volt a viszonya az írókhoz: a legrangosabb magyar írók tárcáit, novelláit közölte, de csak azután, hogy másutt már megjelentek. Karinthy Ferenc egyik színművében megidézte Karinthy Frigyes szellemét. Holczer, az író titkára régi újságokból kigépelteti az író novelláját és tízforintjával eladja a Vasárnapi Krónikának. Markovics úrnak. (Ezen a Tolnai Világlapja és tulajdonosa értendő.)

De virágzott az a kevésbé helyes módszer is — ezzel Karinthy egy-kétszer pénzszorultában maga is élt —, hogy az író az írásnak más címet adott és elsütötte egy

kertjében, zuhanyozva a fürdőkádban ez idő alatt is rengeteget tűnődtem az élet dolgairól, csak éppen időm és kedvem nem volt hozzá, hogy le is írjam; mennyi csacsiság jut az ember eszébe.

Szerencsére néhány hete örömmel látom, hogy egyik testvér hetilapunkban jeles, közismert és népszerű kollegám rendszeresen — nálam rendszeresebben — közzéteszi „Tűnődés" címen sehol másutt nem olvasható véleményeit a külvilág dolgairól.

Ha berzenkedném sorozatom ily elegáns észre-nem-vétele ellen, igazságtalan volnék: akinek rendszeresen figyelemmel kell kísérnie az igazán fontos lapokat, a Le Monde-ot, a Newsweeket, a The Christian Science Monitort, a Spiegelt, a Tempót és az Ashahi Shinbunt —, hogy is jutna annak ideje és figyelme egy hazai hetilap-társ átolvasására? Így bizonyára nem is tűnődhetett el arról, hogy a magyar sajtóban más már régen tűnődik.

Örüljünk annak, hogy nemcsak az ÉS-ben lehet tűnődni. Szerintem az lenne a jó, ha minden lap indítana egy tűnődési-rovatot.

Nemes György

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

1971 NOV 17

Huszárik Zoltán

1021

Huszárik Zoltán: Dámák

YVEK

KESZI IMRE:

Az író és a zeneszerző választása

„Henry Beyle... hányatott életű zsurnaliszta és katonatiszt, diplomata, fezőr és plagizátor" — jellemzi Szabolcsi Bence *Stendhal* Rossini-könyvének szerzőjét, ezt a negyvenéves férfit, aki még hozzá sem kezdett saját tulajdonképpeni életművéhez. Julien Sorel és Fabrizio del Dongo alakja egy kissé még *Rossini* életművész figurájában rejlik. A lélek- és jellemrajz, a társadalom későbbi ábrázolása és kritikája még egy kortárs — sőt az írónál nyolc évvel fiatalabb — zeneszerzőnek, továbbá a későrokokó olasz operazenének, a hazai és a párizsi visszhang anekdotikus jellemzésének formájában jelentkezik.

Ami a címek közül a plagizátorét illeti, az éppen előző zenei írásai — egy Haydn és egy Mozart életrajz, valamint egy számunkra már elég idegen Metastasio méltatás — kapcsán érte az írót. Nem is jogtalanul. Mert Beyle — aki ez alkalommal még a *Louis-Alexander-César Bombet* írói nevet használta — valóban a milánói Giuseppe Carpani alig néhány éve megjelent Haydn-könyvét használja fel, még annak fiktív levélformáját is meghagyva adatai és gondolatai keretének. Sőt, e gondolatok maguk is részben még Carpanitól származnak. Részben azonban nagyon is Beyle, sőt Stendhal gondolatai már, helyenként látható polémiában az éppen plagizált szöveggel. És amikor a sértett szerző jogos indulattal jelentkezik, Stendhal és barátai a törvény előtt kevésbé, az irodalom színe előtt azonban ben megmutatkozó múltját és jövendőjét kutatta a művészet legtisztább és látszólag legöncélúbb megnyilatkozásának környezetében.

Stendhal, valamiképpen maga is a határokon állva, szüntelenül határokat kutat. Határokat, amelyek látszólag más és más térképre vannak fölrajzolva, de amelyek a valóságban sokszorosan átfedik egymást. Az idő dimenziójában a tizennyolcadik és tizenkilencedik század, a térben német és latin vidékek, a művészetben a rokokó és — minden közbeesővel együtt — az empire, a zenében ezen belül a zenekar és az énekhang, a dallam és az összhang, az opera és a szimfonikus zene birodalmának határait. Nem állítható, hogy e sokszoros határokon állva Stendhal túlságosan biztos a dolgában. Ítéletei határozatlanok és ellentmondásosak, túl sok minden tetszik neki és — megfelelő testfordulat után — nem tetszik neki egyszerre. Amit tapasztal, azt szereti is meg nem is szereti: nézőpont dolga. Művészi ítélete túlságosan is érett és újszerű ahhoz, hogy kritika nélkül elfogadja azt, ami mint életszemlélet, tempó, magatartás tulajdonképpen a legjobban megfelelne neki. A hagyományos olasz opera nyüzsgő és színpompás világa, az eleven színház, amelyben a páholyokban helyet foglaló, sorsdöntő közönség érdeklődése egyszerre fordul a színpad és a páholy mögötti társalgó felé. De nem úgy, mint Pá-

Huszárik Zoltán

Tájat ábrázoló rajzát bemutatja a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. dec. 16.
XVI. évf. 51. sz. 15. lap.

Huszarik Zoltán, díszletervező

A férfikor c. alkotás előadásához
a díszleteket és a jelmezeket tervezte.
(Bartók Szinház Kamaraszinháza.)

(Morvay): Szinpadon a láthatatlan
ember 2.

ESTI HIRLAP, Bp 1973. szept. 28.

Huszárik Zoltán

rajza

Magyar Hirlap 1971/177 11 old.

Huszárik Zoltán

Trudy-illusztráció

Magyar Hirlap 1971/289 11 old.

Huszárik Zoltán, díszlettervező

A Bartók Szinház bemutatójára a díszleteket és a jelmezeket tervezte.

Morvay István: Férfikor polbeatben

2

ESTI HIRLAP, Bp 1973. nov. 9.

Huszárik Zoltán, díszlettervező

A Bartók Színházban előadott
mű díszleteit és jelmezeit tervezte.

Bányai Gábor: Férfikor 7.

Népszabadság, Bp 1973. nov. 23.

Huszánik Zoltán

Műve szerepel Vattay Elemér gyűjteményében.

Dévényi János: A „hűtés fotográfus" gyűjteménye; Műgyűjtő, 1973/2. sz. 13. l.

Huszárik Zoltán

"Dámák" cimmel a lap bemutatja a müvész rajzát, két elegáns nő, századeleji öltözékben. Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. nov. 17.
XVII. évf. 46. sz. 12. lap.

Huszárik Zoltán

"Gradarai utca" cimmel a lap bemutatja a művész rajzát.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. május 5.
XVII. évf. 18. sz. 3. lap.

1973 DEC 29

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest
Huszárik Zoltán

1021

Huszárik Zoltán: Ildi alszik

kutatást jelent. A markecoló hivatását tekintve a piacon, pontosabban a piac környéki söntésekben kutat. Más feltevések szerint a szó a német „Mark"-kal, vagyis „márká"-val van összefüggésben. Ez a magyarázat éles fényt vet arra, hogy mit kutat a markecoló: *pénzt.*

A szó az idők folyamán jelentés-változáson ment át. A piachoz való kötöttség elhalványult a kocsmák decentralizálódásával. Mi mégis egy piac italozóit kerestük fel, mert a markecolás mint emberi-társadalmi-pszichikai tevékenység itt őrizte meg legklasszikusabb vonásait.

●

Első színhelyünk a legendás Zsebeskőrös.

nom, de rühellem, mert még megsértődne a végén. Figyelem a finom ujjhegyek tapintatos kutató-munkáját. Mit is te-

met. Tapsvihar tör ki. Meghajlok: Köszönöm, uraim.

A népszerű Rücsök hatvannégy éves. Hat-

Havak

dők ellátásával járó lősséget senki sem lalta. Márpedig tagd szedés nélkül egészséges közösség — fejezte be nyilatl tát a népszerű Rücs

●

Zárás órája a *L lan Huszár-ban.* Párhuzamosan a söntésnek döntve három eszméletlen részeg. Két férfi és egy nő. Az ajtón kilép az utolsó markecoló és belép az első rendőr. Zsebében a keze. Ránéz a három részegre, bólint, nem érheti meglepetés.

Odakint felnézek a Fogócska-tér fölött feszülő égdarabra. Sötétség. Hova tűntek a csillagok? Néhány gyors alak suhan át a téren, zsebük táján kékfényű derengés.

don — jól futott karos-székében — a kettős spráliról. Csakugyan. Szerintük Franz Kafka *jobb* író Beniczkyné Bajza Lenkénél, a napfolttevékenység pedig mód felett zavarja a második csatorna adását. *Látjátok feleim szümtükkel?* Ki hütte volna?

Vacsora után meg-

ben *öt-hat mill* nézőnél. Az eli dést, Jancsót strukturalizmust késtük. Sütünk cza sütőporral. A se ránk az első Eszembe jutott zenede. Mennyi mennyi botlás, m *bumford!* Talán ez hiányzott az a

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

19.. DEC 24

Magyar Hírlap

Huszárik Zoltán

MAGYAR HÍRLAP

1021

Huszárik Zoltán rajza

A ga

Amikor 26 évvel ezelőtt e sorok írója elfoglalta szolgálati helyét külföldön, meglepetéssel tapasztalta, hogy fizetése a Horthy-rendszer akkor még érvényben levő előírásai szerint alig nyolcvan százalékát érhette csak el egy azonos rangban és beosztásban működő, valódi „diplomáciai beosztott" fizetésének. Ez a kis anekdotikus adalék jellemezte azt a feudális szemléletet, amely a *kereskedőt* valami alacsonyabb rendű lénynek tekintette, a kereskedő munkáját pedig a szélhámosság egyik fajtájának. Úriembernek még értenie sem illett a kereskedelemhez. Ugyanilyen szélsőséges és ostoba felfogás az is, amely a diplomatában valamilyen ravasz hazudozót, furfangos közbetyárt, legjobb esetben pedig üresfejű divatbábot lát, aki éppen most lép le a *Víg özvegy* színpadáról.

Úriember és termelő

Ez a felfogás, mint tudjuk, nem vált előnyére kis országunknak, amely már akkor is a nemzetközi kereskedelemtől

Huszárik Zoltán

"Torony" cimmel a rajzot bemutatja a lap.
Repr.
/Az előtér mögött, az épület körül fákkal, léckeritéssel./

Élet és Irodalom, Bp. 1972. juni. 17.
XVI. évf. 25. sz. 15. lap.

Huszárik Zoltán

"Amerigo Tot" c. filmjével első dijat nyert. "Ez történt még" c. rovat közleménye "II.Képzőművészeti Filmszemle" cimmel olyan mozi és TV-film bemutatására szólit fel, mely a képzőművészetek ismertetését, népszerüsitését tüzte ki célul.
Ezt a célt szolgálja a müvész fenti c. müve.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1971. juni 19.
25. sz. 24. lap.

Huszárik Zoltán

"Ildi alszik" cimmel alvó leányt ábrázoló rajz.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. dec. 29.
XVII. évf. 52. sz. 16. lap

Huszárik Zoltán

"Krudy-illusztráció" cimmel a művész képe egy fa alatti padon ülő nőt ábrázol.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. jan. 5.
XVIII. évf. 1. sz. 11. lap.

Huszárik Zoltán

"Krudy-illusztráció" virágot szedő nőt ábrázol.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. jan. 19.
XVIII. évf. 3. sz. 10. lap.

Huszárik Zoltán

Gyermeket tartó fiatal asszonyt ábrázoló rajz.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. febr. 2.
XVIII. évf. 5. sz. 16. lap.

Huszárik Zoltán

rajza

Ország-Világ 1971/38 (38) 12 old.

Huszárik Zoltán

rajza.

Ország-Világ 1971/45 12 old.

Huszárik Zoltán

„Leányfej" (repr.)

Nepszava, 1973. júl. 28.

Huszarik Zoltán
rajza

Magyar Hirlap 1972/355 22old

Huszárik Zoltán

Fekvő alakot ábrázoló rajzát bemutatja a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. juli. 13.
XVIII. évf.28. sz. 5. lap.

Huszárik Zoltán

Női arcképet ábrázoló rajzát bemutatja a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. aug. 17.
XVIII. évf. 33. sz. 12. lap.

Huszárik Zoltán

"Teázó üzbég" cimmel a lap hozza a müvész rajzát.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. szept. 7.
XVIII. évf. 36. sz. 6. lap.

Huszárik Zoltán, [grafikus]

A Puskin moziban galériájában nyílt meg Krúdy-kiállításon "Huszárik Zoltán, a [Sindbád -] film alkotója, aki grafikusként is ismert, több a Sindbád hangulatát idéző grafikáját is kiállítja..."

— : Krúdy-kiállítás

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. dec. 1.

1021

Huszárik Zoltán

Huszárik Zoltán

Délmagyarország (Szeged)

1974. jún. 2.

egy-két szót, dedikációként.

Nehezen fogyott a sor, pedig vacsorázni is kellett még. Vacsora után — nagy-nagy örömömre — engem ért az a megtiszteltetés, úgy is, mint féligmeddig föl-

vett [illegible] még egyet, keserűn rö*saját magán*...

Reggel persze már meg hozta a nagy kócsög tej az abált szalonnát:

Reich Károly

Kass J

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-968, 337-748, 340-776
1974 JUL 13

Huszárik Zoltán

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

1021

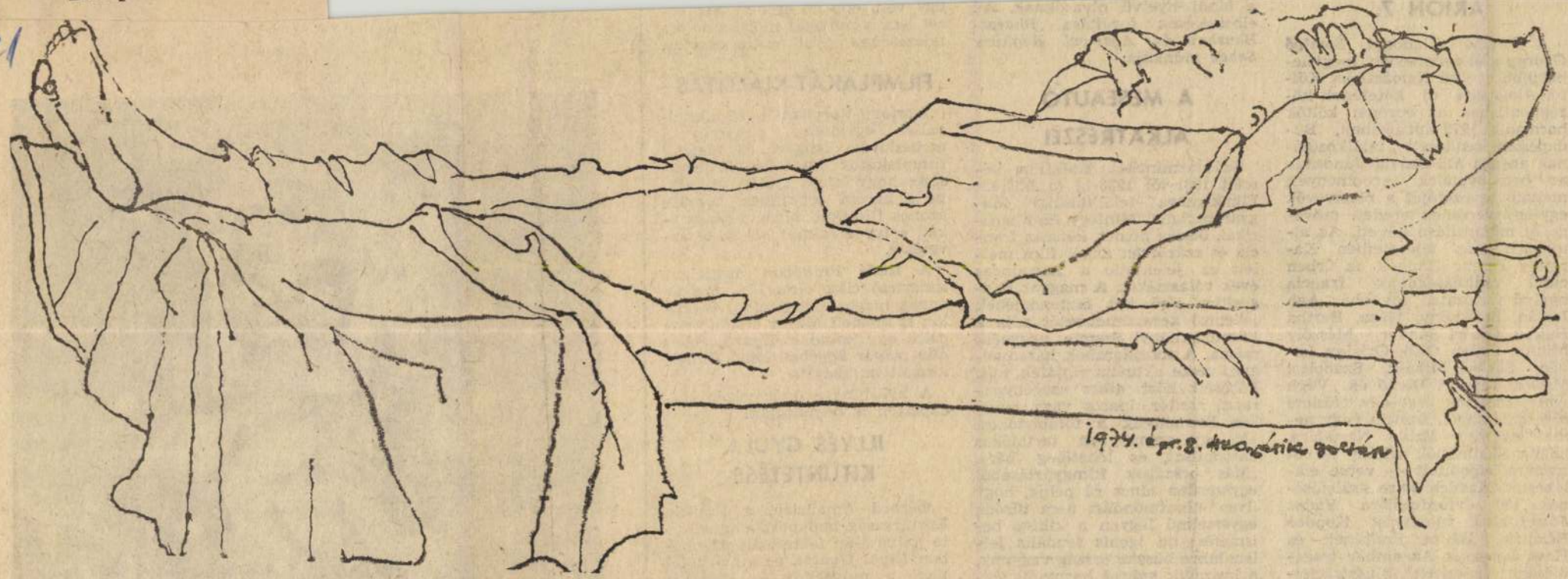

Huszárik Zoltán: Fekvő

ARION 7.

A Corvina Kiadónál *Somlyó György* szerkesztésében megjelenő több nyelvű *Nemzetközi Költői Almanach* új kötetének középpontjában az európai költők harmadik, 1973 áprilisában, Budapesten rendezett találkozójának anyaga áll. Szávai Jánosnak az összejövetelek eredményeit méltató bevezetőjét a résztvevők egy-egy versének eredeti szövege és műfordítása követi. Az almanach más fejezeteiben Karinthy Ferenc Hangok az űrben című rádiójátékának francia nyelvű változata, továbbá Ágh István, Beréményi Géza, Bertha Bulcsu, Csoóri Sándor, Mészöly Miklós, Orbán Ottó, Örkény István, Sükösd Mihály, Szabolcsi Miklós, Tandori Dezső és Végh Antal írásának egy-egy részlete olvasható angol, francia vagy német nyelven. Pablo Nerudára, halála alkalmából, néhány — öt nyelvre lefordított — verse emlékeztet. Madách Imre születésének 150. évfordulójára Vadas József közöl válogatást Kondor Bélának, Bálint Endrének és Kass Jánosnak Az ember tragédiájához készített illusztrációiból. Az érdekes antológiát Robert Graves és Alexander Lénard utolsó levélváltásának do-

a hindi nyelvű olvasóknak. Az elbeszélések fordítása *Bharat-Bhushan* és *Agarwal Raghwir Sahae* munkája.

A MESEAUTÓ ALKATRÉSZEI

Százharminckét játékfilm készült 1931-től 1938-ig (a hírhedt Filmkamara felállításáig) Magyarországon. Mintegy ezer amerikai, ötszáz német, kétszáz francia és százötven angol film mellett ez jelentette a harmincas évek választékát. A magyar hangosfilm első hét esztendejének jellemző keresztmetszetét adja a Filmtudományi Szemle negyedik száma. A mozidarabok háromnegyed része aktuális vígjáték volt. Főhőseik közt *nincs* szegényparaszt, zsellér, iparos vagy munkás. Eszményük a földbirtokos, aki egy személyben tartalékos katonatiszt, és lehetőleg báró. „Más országok filmgyártásából egyszerűen nincs rá példa, hogy ilyen ellentmondást nem tűrően egyértelmű legyen a kihívó beismerés: mi igenis feudális jellemünkre büszke ország vagyunk, a huszadik század harmadik évtizedében" — írja a cikk szerzője, *Nemeskürty István.*

úgy vesz, épp az eredeti környezet lesz a művészi mondandó kifejezésének egyik fontos eszköze.

FILMPLAKÁT-KIÁLLÍTÁS

Karlovy-Varyban a filmfesztivállal egyidőben megnyílt a csehszlovák, lengyel és magyar filmplakátok kiállítása. Érdekessége, hogy közös tablón mutatja be a három országban készült, azonos filmeket hirdető plakátokat, s így alkalmat ad az összevetésre.

A *Rudé Právóban* megjelent ismertető cikk dicséri a magyar anyag magas színvonalát, és külön is kiemeli Mayer Gyula *Vizsgálat egy minden gyanú felett álló polgár ügyében* című filmről készült munkáját.

A kiállítást a nyár végén Budapesten is bemutatják.

ILLYÉS GYULA KITÜNTETÉSE

Gérard Amanrich, a Francia Köztársaság budapesti nagykövete július 3-án felkereste otthonában *Illyés Gyulát*, és átnyújtotta neki a művészeti és irodalmi rend parancsnoki kitüntetését, vagyis az *Ordre des Arts et des*

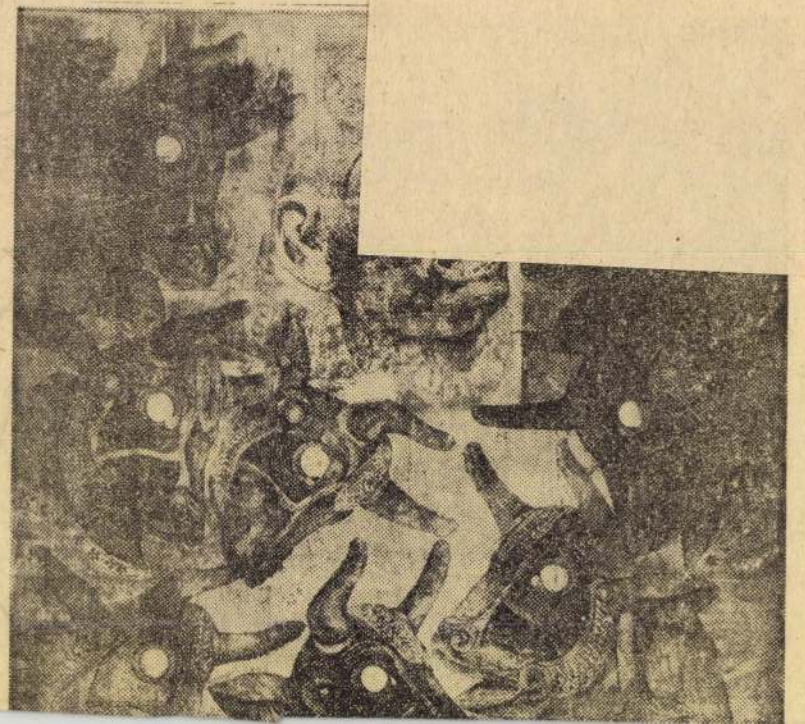

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-976

1974 AUG 17

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

Huszárik Zoltán

1021

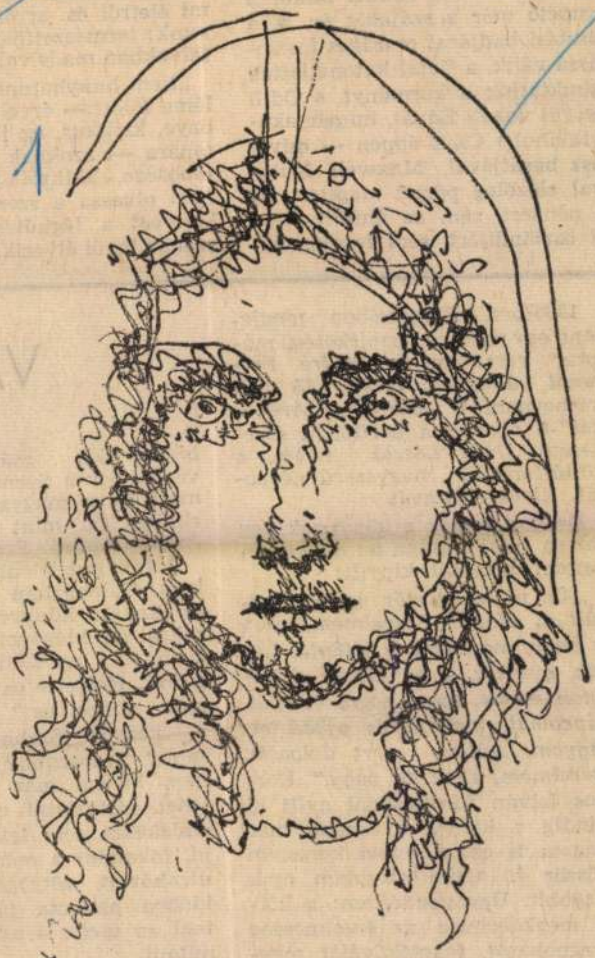

Huszárik Zoltán rajza

happy end is van
korrupció már a
választási hadjárat
gatássá válik, a fia
megbuktatják a k
feleségül veheti Ed
dálytalanul. Csak
jogász barátjával,
móval előzőleg pá
sem pénzért, sem
földi ösztöndíjért,

VARÁ

1965-ben Brüsszelben megjelent egy vékony, papírkötésű magyar verseskönyv: *André Frénaud* válogatott versei. Jó volt kézbevenni a *„Szerelem Árnyékát"*-t, olvasni a borítón a szerkesztő, *Gara László* nevét, a költő-fordítók nagyszerű névsorát, Illyés előszavát.

De volt ennek a könyvnek egy furcsa tulajdonsága is: ha kézbevettem, magától kinyílt:

„Az utolsó testőr is elmenekült... Hová? Szerelmem, csak te vagy, más nem is látható. Lovak, gyeplők, s az álmok a barátok szeme, mind sorra elrepül. Láncomat, melleid és ajkad elhagyom. Adieu, vert dolgaim. Szerelmem, csak te vagy." Kormos István fordításánál nyílt ki mindig a könyv, s később már magam is ezt a verset kerestem először és aztán olvastam csak a többit. Úgy gondoltam: a költő megkoccintja az érzelmesség üvegpoharát, feketekávéját megkavarja, kiissza, szerelemsújtottan áll fel a járdára kiköltözött bisztró kis márványasztal végigmegy a Szent Mihály út mert ez a magyar költő is rizsban él, mint Ady élt, éppen André Frénaud a n

Aztán megjelent a Háromk lyok. Rálapoztam Frénaud it ni kiadású könyvében a régi rokra, de hiányzott a legism sebb sor, az „Adieu, vert gaim". Helyette ez állt: „Vert mok, áldjon ég!" Kormos á a verssort. Szebb lett? Po sabb? Szárazabb? Mindegy. nem hittem már el, hogy lehet változtatni ezt a sort. emlékeket sem lehet helyes ni, fölszedni a már ismerős utcaköveit, zötyögőit; ahol időben naponta jártam, szé teni az utcát, s aszfaltozni, mítani.

A Fehér Mágia, Kormos fordításkötete nem nyílik k

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1974 DEC 28

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

Huszárik Zoltán

alahull híres pendelyed Vagineaux Maleur Francia

1021

Huszárik Zoltán rajza

táskája a földre lóg,

No, jön is a szerk
tője félig rajta, a kab
dossa a bélések k
Szerkesztőnk köszöni

— Kérem... — sz
— Látja, rohanok.
— De. Rohan. Rohanni tetszik.
— A nagyanyámmal van baj... Ki hitte volna? Nyolcvankét éves. Izgatom magam Azt hiszem, érthető...
— És mi van a kedves...
— Agyér. Gondolhatja.
— Ja, agyér... — szerzőnk bólogat, szomorú. — Ilyenkor már...
— Akkor is! Miért? Haljon meg?
— Dehogy is! Hát hogy mondhat ilyet? Én nem mondtam, sőt... Inkább azt szeretném...
— Nézze... Én is azt szeretném... De ez nem rajtunk múlik.
— Nem. — Szerzőnk rázza a fejét. — Ez nem.
— Ki vagyunk szolgáltatva — mélázik a szerkesztő.

tetszett igerni...
— Mikor?
— Öt éve.
— Igen. Akkor is én
tő?
— Akkor is.
— És mit mondtam?
— Hogy a jövő számb
— Na, ezt nem hagyo
szerkesztő belebújt kab
— Jöjjön vissza két hét
hetem... utána járok!
Szerzőnk két hét múl
folyosót is fűtik, meleg
vaskos orkánt. Kopog. B
— Kérem, ne kopogjo
megkérhetem, nem?
— Elnézést — visszas

Magyar Hirdető
Sajtófigyelő

Magyar Hirlap
Huszárik Zoltán
1975 MÁJ 25
1021

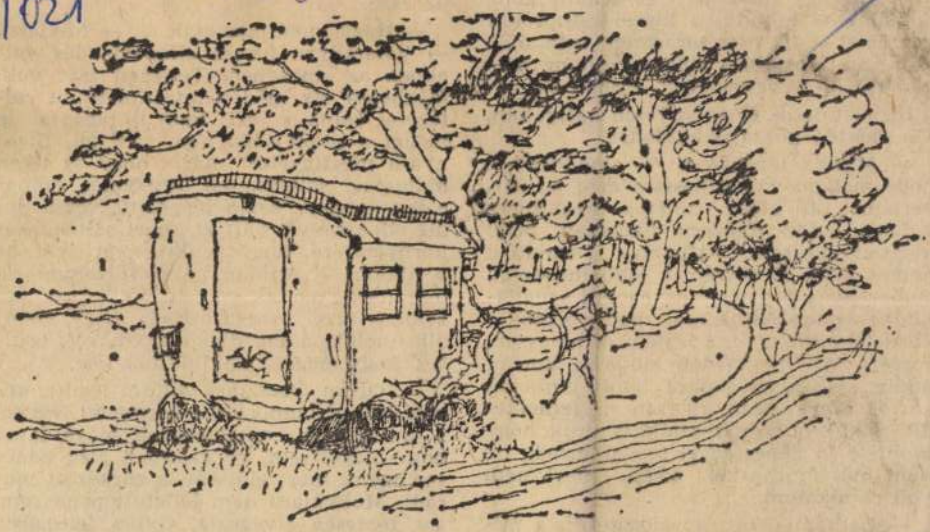

Huszárik Zoltán Krúdy-illusztrációja

— Van egy gondom... és néhány gondolatom — mondta a libegő zsinórokat bámulva —, ha nem terhelném vele. Jólesne, ha legalább kibeszélhetném magamból és a véleményét kérhetném.

Biztosítottam, hogy szívesen hallgatom, s ő menten hozzá is kezdett.

— Mindig törekszem — mondta —, hogy magam választhassam meg az embereimet. Jó előre kinézek magamnak valakit, aztán mindent elkövetek, hogy megszerezhessem. Minthogy azonban nemcsak én törekszem a jobb minőségű emberanyag birtoklására, hanem a vállalat vezérkara általában, hát, bizonyos küzdelem alakul ki a legjobbak megszerzéséért. Az ily módon előtérbe került, addig esetleg szürkének látott emberek „árfolyama" aztán gyorsan megemelkedik. Sokukról hamarosan ki is tűnik, hogy többféle jó képességgel rendelkeznek, de nem nyilvánították eddig, mert nem volt rá alkalom.

— Látható tehát: a válogatósdi, a minőségért való versengés végül is az egész hallgatag, sejtelmesen titokzatos ember előbb érdekes, aztán idegesítő, végül pedig ellenszenvet vált ki, mert sértően hat környezetére, hogy senkit nem avat be a titkába... Amikor én felfigyeltem rá, már torkig voltak vele munkatársai, vezetői, s ezzel magyarázható, hogy ellenállás nélkül átengedték nekem, sőt: örültek, hogy megszabadulhatnak tőle.

— Olyan beosztást adtam emberemnek, hogy állandóan szemem előtt legyen, s igyekeztem titokzatossága mögé látni, hogy megértsem. Ez azonban elég nehezen ment, mert előttem is zárkózott maradt. Munkájára nem lehetett panaszom, azt gépiesen elvégezte. Gyors felfogású, intelligens, precíz volt, ám egyébként úgy

Huszárik Zoltán

"Ildi" cimmel női arcot ábrázoló rajz.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. okt. 5.
XVIII. évf. 4o. sz. 3. lap.

Huszárik Zoltán

Félig fekvő női alakot ábrázoló rajz.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. okt. 26.
XVIII. évf. 43. sz. 9. lap.

Huszárik Zoltán

Krudy illusztrációja

Magyar Hirlap 1975 143/9

MK SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1974 OKT 26

Hajdúbihari Napló

Huszárik Zoltán

Huszárik Zoltán grafikája

102/

HAJDÚ-

rtész üvegnek.

DEKLŐDNI LEHET
Debreceni Üvegipari
övetkezetnél,
bes utca 10. szám alatt.

tal, Debrece
20. Telefon:
A Budape
éven felüli
órás mun
Korszerű
tunk. Cím:
gyár Azbesz
Nagytétényi

esítjük mindazokat, akik is-
ték és szerették drága édes-
ánkat

ZV. GOMBOS JÓZSEFNÉ
Tömöri Juliannát

80 éves korában, hosszú, sú-
szenvedés után elhunyt. Fe-
etetlen halottunkat f. hó 31-
csütörtök délután 3 órakor
zzük örök nyugalomra a Köz-
tő I. o. ravatalozójából pol-
szertartása szerint.

A gyászoló család
s: Pereces u. 21.
lakás: Keresszegi u. 63.

Fájdalomm
szeretett t
bácsi

S
a Deb

hosszan t
betegség u
f. hó 22-é
hó 28-án,
lesz a refo
tása szerir
vatalozójá

Lakás: Db
Előző laká

BER 26.

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

Huszárik Zoltánnak

ÉLET ÉS IRODALOM

1975 DEC 27

1021

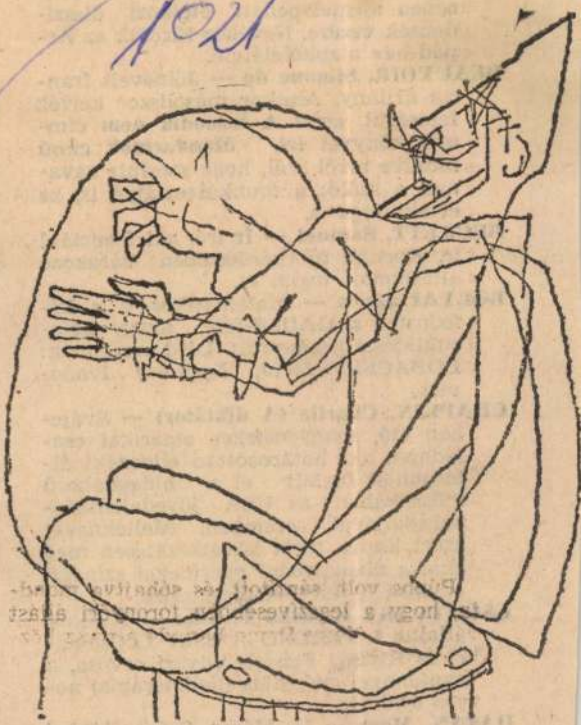

Huszárik Zoltán: Nagydobos

MAGYAR HÍRLAP
SAJTÓFIGYELŐ

ir. Korunk 10 kérdésében várakozó álláspontot foglal el.

BOLYAI János — Matematikus, ő is felfedezte a GAUSS-féle, avagy nemeuklidészi geometriát. Lásd erről még: LOBACSEVSZKIJ, Nyikolaj Ivanovics.

CHAPLIN, Charlie (A diktátor) — Svájcban élő, sokgyermekes amerikai családapa, aki határozottan ellenzéki álláspontot foglalt el a hidegháború időszakában az USA jövedelemadópolitikájával szemben. Melléknevét azért kapta, mert következetesen meg akarta akadályozni gyermekei színészi pályára lépését. Nem sikerült.

CSONTVÁRY Kosztka Tivadar — Patikus, később I. FERENC JÓZSEF Ő Császári és Királyi Felsége udvari orvosa, a napfénnyel gyógyítás (helioterápia) neves úttörője.

DAJAN, Mose — II. Mózes. Száraz lábbal kelt át a Szuezi-csatornán.

DARWIN, Charles — Angol természettu-

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1974 OKT 26

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

Huszárik Zoltán

1974

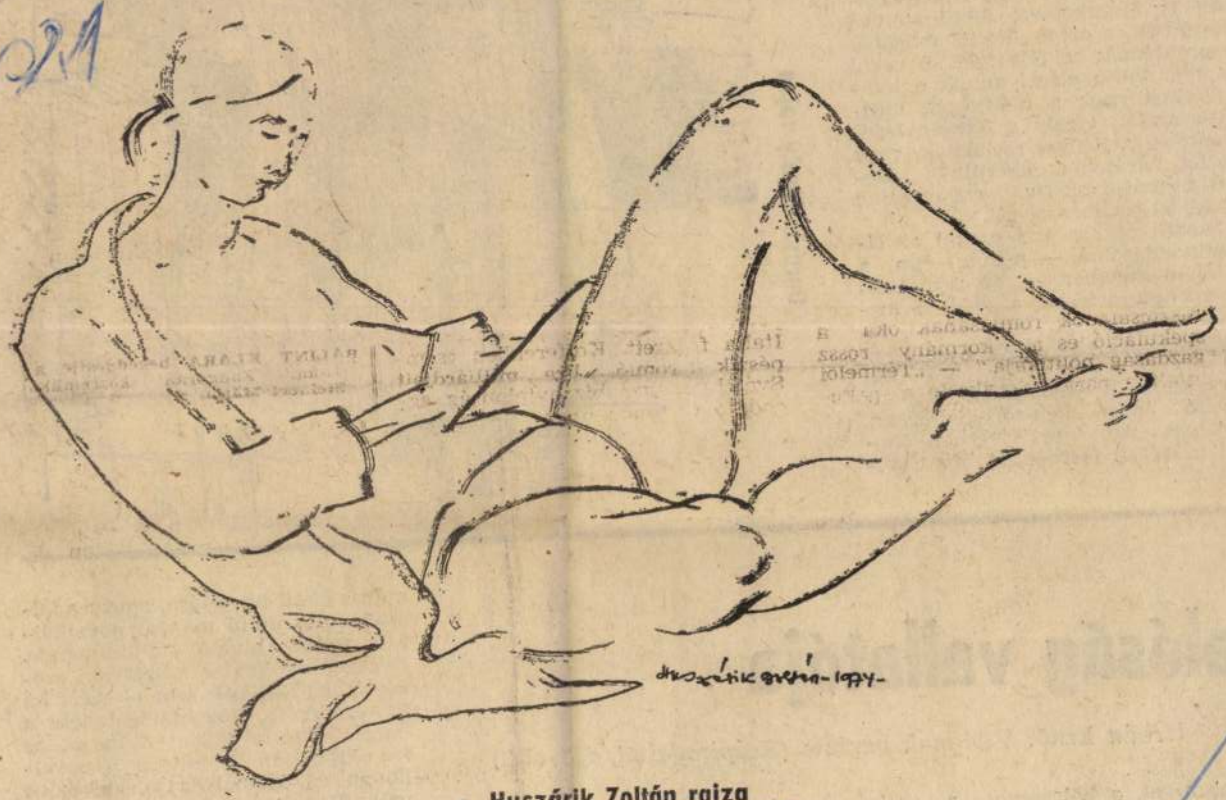

Huszárik Zoltán rajza

lág valahogy nemcsak előhívja ezeket a rezonanciákat a nézőben, de el is nyomja. Illetve önmagában is élvezhetővé, lebilincselővé növekszik, s ezzel „kiejti" magából a problémák sokféleségét. S végül is nem tudja elérni annak a totalitásélménynek a mélységét, megrázó erejét, amely a Szegénylegényeknek, a Fényes szeleknek, vagy az Égi báránynak sikerült — jóllehet formai-evokatív szempontból jóval teljesebb azoknál.

Szekfü olykor érzi ezeket az ellentmondásokat — például épp a Sirokkó esetében —, de nem teszi szóvá fenntartásait, s kerüli a kritikai analízist. Ez könyvének tehertétele. Az első Jancsó-könyvnek talán érénye. Így legalább egy tárgyszerű „tárlatvezetést" kap az olvasó Jancsó kép-történelmében. S képet nem utolsósorban Jancsó művészi, forradalmi hivatástudatáról.

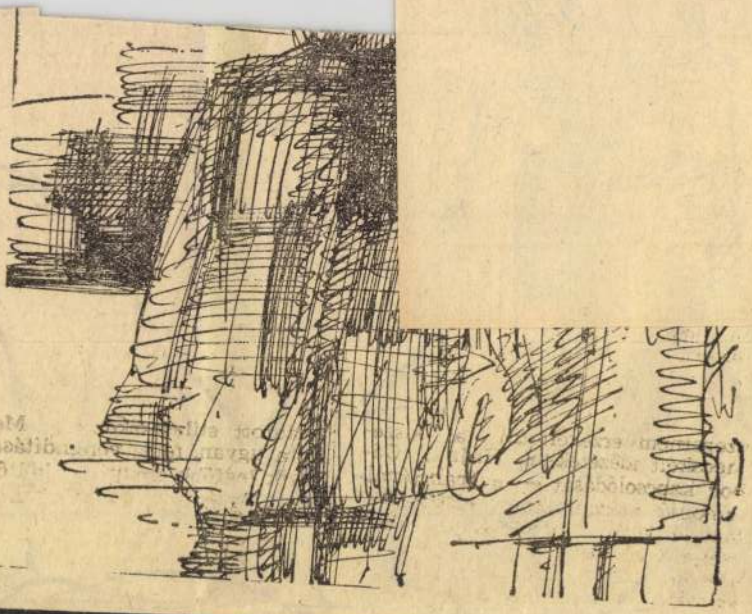

Dorosz Károly rajza

valóság vallatója

Urbán Ernő: Világnak varázsa (Szépirodalmi, 481 old.)

életismeret, a bölcsesség, a több tapasztalás. A Világunk varázsának első írásaiban egy fölkészült

tos társadalmi jelenséget — egy község, egy ember sorsában fel-

a Juss című novellára, amely a felszabadulás utáni magyar novellisztika egyik kiváló teljesítménye. Nem érdekelték a szabályok, szokások, kötöttségek sem — ezért ha úgy gondolta, közvetlenebb lesz a hatás, előtérbe lépett ő maga, az író. Riportjainak (olykor a novelláinak is) személyes jelenlevőjévé vált. Nem mint narrátor, hanem mint az események cselekvő részese. Úgy gondolom, a türelmet-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

1974 OKT 5
Huszárik Zoltán

1021

Huszárik Zoltán: Ildi

sorom és kedvem lenne. Kedvelem a franciákat, az olaszokat, készséges adófizetője vagyok a német kultúrának, jól megférnem volna velük. De hogy 1957-ben — amikor az itthon közelgő börtön elől, amely utol is ért — mégsem szöktem ki idegen vendégszeretetbe, bárhogy sürgettek is, annak a politikai hűségen kívül nyilván első oka volt, hogy hazámban: nyelvemben akartam megmaradni.

Mily változatos a világ, mondom magamban. Ha elég mézet és viaszkot, vagyis érzelmet és tapasztalatot gyűjtöttem be fiatal- és férfikoromban, öregségemre akár ki se mozduljak kaptáramból, a világ messzi zümmögéséből, amennyi eljut hozzám, eléggé elszórakoztat, még ha magamra maradnék is. Az élet nem unalmas, becsszavamra nem az. Vonjuk le a hírekből a háborúkról, puccsokról, forradalmakról, ellenforradalmakról szólókat, az apró színes pletykák is megteszik a magukét, hogy a világ irtózatos változatosságáról, ellentéteinek szembekötősdijéről hírt adjanak.

Egy képes hetilapban egymás mellett jelent meg a következő két híradás, mindkettő az NSZK-ból.

Bütz flethben, egy még néhány évvel ezelőtt paraszti álmait fonogató kis német faluban három vegyi üzem épült fel, két kilométerrel arrébb egy 650 megawattos atomerőmű. A közeli Elbán folyamatosan, éjjel-nappal folyékony gázt szállító tankhajók közlekednek. A vegyi üzemekben könnyen robbanó etilént és propilént dolgoznak fel, nagy mennyiségben klórt raktároznak el. A vidék veszélyeztetettségéről állami megbízásból fizikusok és kémikusok kezéből egy titkos tanulmány készült, amelyből megtudható, hogy — ha valamilyen üzemi baleset-ből egy gázfelhő keletkezik — ennek, s nyomában az atomerőműnek a felrobbanása tízkil körzetben minden élőlé bert, állatot megöl. Ennek a vegyi gyárak, s az at egymás mellett tovább üz bízva a tudomány csalha gában, s a technika tökél ben.

Az NSZK egy másik kis falujában, ennek egyik gyümölcsösében, egy almafa kérgében egyik napról a másikra megjelent Szűzmária képe, karjában tartva kis Jézuskáját. Elsőnek egy öreg nyugdíjas házaspár pillantotta meg, de két hét sem telt bele, s a kertet elözönlötték a zarándokok. Apácák, gyermekek, aggastyánok, nyomorékok tolószékekben, féllábúak mankóval, tanítók tanítványaikkal, külföldi vendégmunkások. Piros és sárga rózsacsokrokat hoztak, némelyikük egy éretlen almát vagy egy levelet szedett le titokban a fáról, összetaposták a gyepet. A kert tulajdonosa hiába kerítette be szögesdróttal a kegyhellyé dagadt almafácskát, az autós zarándokok már virradatkor fölverték, éjszaka reflektorfényeikkel családostul kiugrasztották az ágyból. Kegyszerárusok lepték el háza környékét, sátrat vertek a kert bejárata előtt. Egy fényképész felajánlotta a tulajdonosnak, árusítsanak fele-fele alapon képes levelezőlapokat az égiektől megihletett almafáról, öt márkáért darabját.

A kegyhely ma is megállás nélkül tovább üzemel.

Két vakhit: a tudomány és a túlvilág mindenhatóságában.

Olvasom, természetvédelmi múzeum készül a XII. kerületi Költő úton. Mellette egy jelképes temetőt hoznak létre, emléket állítva azoknak az állatfajoknak, amelyek már kipusztultak az ország területéről.

De ki állít majd emléket az embernek, ha kipusztítaná magát a földről?

gyarországról is, egy furcsa emigráns szemszögéből. Mert újra elismétlem: engem a világ érdekel.

— *A világot pedig olykor a kuriózumok érdeklik?*

— Ha egy gazdálkodó, szántóvető zsidóra célzol, lehet, hogy az sokaknak kuriózum. Így például Avraham Bogatir figurája is, a kiúttalanság kellős közepén, Palesztinában, mindaddig kuriózum, ameddig meg nem érezni benne a politikai áramlatok és bonyolult manipulációk között vívódó embert, aki nem tudja: mit tegyen, hová álljon? Aki a maga emberségére marad.

— *Hol és mikor?*

— Bárhol és bármikor. De azt is mondhatnám, hogy a második világháború szörnyűségeitől megfertőzött világban a kegyetlenség annyira megszokottá vált, hogy föl se tűnik. Ott és mindenütt, ahol már szinte monotóniája van az embertelenségnek, a hamis illúzióknak, az ember állandó becsapottságának. És ez így már nem kuriózum.

— *Rengeteg esett ember bukkan fel regényeidben. Sok mocskos ember és mégis mind gyönyörű valamiképpen. Mi teszi ezt?*

— Nem tudom, hogy így van-e. Ha igen, talán a szánalom teszi. Elszomorodás a roszszon. Most nem a magam könyveiről beszélek: azt hiszem, minden jó mű egy kissé anarchista szemléletű, mert fölmenti az embert és a társadalmat ítéli el. Tolsztoj még Napóleont is sajnálja.

— *Nincs az a jereg, akiről valami jót ne tudnál mondani. Miközben senkinek sincs igaza, valamiképpen mindenkinek igaza van legújabb regényed-*

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest
1974 SEP . 14.

Huszárik Zoltán

DÁS

1021

Huszárik Zoltán: Teázó üzbég

KOROKNAI ZSUZS

MÁR NÉGYMILL

Jegyzetek egy nagyon tanulsá

Az ENSZ az idei évet *népesedési világévnek* nyilvánította. Erre az eseményre senki sem tekint oly hűvös, távoli érdeklődéssel, mint — mondjuk — a néhány évvel ezelőtti geofizikai világévre. Jóllehet, ott is fontos, gyakorlati szempontok szerint is jelentékeny tudományos problémákról volt szó, senki sem érezte azt, amit most: hogy az ő bőréről, személyes és nemzeti jövőjéről, az emberiség talán legfontosabb sorsproblémájáról folyik vita. Mely — ennek megfelelően — indulatosabb is, szenvedélyesebb is bármely hasonló vitánál. Elsősorban politikai elképzelések szabják meg hangját, de évszázados gyanakvások éppúgy színezik, mint évszázados (sőt évezredes) hagyományok.

Néhány napja fejeződött be Bukarestben a *népesedési világkonfe-*

ami napjainkban (körülbelül 1950 óta) zajlik, az már a *második* demográfiai forradalom. Az első jó kétszáz esztendeje kezdődött, a XVIII. században, mégpedig a ma fejlettnek nevezett világban, elsősorban Európában.

(Közbevetőleg meg kell jegyezni, hogy a Föld fejlett és fejlődő régiókra való felosztása vitatott téma, problematikus ügy. Az ENSZ meghatározása gazdaságilag fejlett területnek tekinti Európát — beleértve az egész Szovjetuniót —, Észak-Amerikát, Japánt, a mérsékelt égövi Dél-Amerikát — Argentínát, Chilét, Uruguayt és Paraguayt tehát —, valamint Ausztráliát és Új-Zélandot. Fejlődő régiónak számít eszerint Ázsia — a Szovjetunió ázsiai területei és Japán kivételével —, az egész Afrika, az említett négy országtól elte-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-725

1977 MÁR 19

ÉLET ÉS IRODALOM

Huszárik Zoltán

1021

Huszárik Zoltán rajza

A főiskolán pedig cs
pali tagozaton van ker
velezőn nincs. Akit cs
kell venni, mert a sike
sem másítja meg a t
jelölt már tanít. De
helyzete sem rózsás: a
kasága nehezíti, hog
színvonala megközelíts
tagozatos diáktársakét.

Először is: az iskola
munkája akkora terhel
tal szakképesítés nélkü
hogy tanulásra csak nenany napot szánhatnak. Többségük kis iskolákban tanít, ahol a tantestület létszáma hat-nyolc fő. Az igazgató a legjobb szándék mellett sem tudja nélkülözni munkájukat az úttörőmozgalomban, a napköziben. Ráadásul gyakran nem is azt a tárgyat tanítják, amit a főiskolán tanulnak — például magyart, történelmet —, hanem mást — például számtant, kémiát —, vagyis azt, amire az iskolának éppen szüksége van.

— A konzultációk óraszáma igen alacsony, a jegyzet is kevés — mondja dr. Nemes István. — Kellő tárgyi fölszerelés és szakképesítés híján ezeknek a fiataloknak olyan megerőltető munkát kell végezniük, hogy az a véleményem: hőmegye kivételével az egész Dunántúl. Tavaly összesen 2316 hallgató tanult levelező tagozaton, nappalin viszont mindössze 1638. Pusztán a számokat nézve úgy tűnik, hogy a Pécsi Tanárképző „fő profilja" a levelező tagozatú képzés. A valóságban persze az előadótermeket, a szemináriumi helyiségeket, a laboratóriumokat, a könyvtárakat elsősorban a nappali hallgatók használják. Ahogyan a tanrendi órákon, a különböző tudományos diákkörökben, a fakultatív és speciális kollégiumokban dolgozó tanárok is elsősorban a nappali fakultáson tanulók oktatására fordítják energiájukat. Hiszen a tanár azért kapja a fizetését, hogy becsülettel helytálljon az intézmény oktató-nevelő és tudományos tevékenységében.

ÉLET ÉS IRODALOM
IRODALMI ÉS POLITIKAI HETILAP

Főszerkesztő: JOVÁNO
Szerkesztőség: 1054 Budapest, Szé
KÉZIRATOKAT ÉS RAJ
Kiadja: LAPKIADÓ VÁLLALAT, Bud
Felelős kiadó: SIKLÓSI NORBERT igazgató.
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető: a helyi (Buda
Könyv- és Hírlap Ki
Előfizetési díj: egy hónapra 10

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1977 NOV 5
ÉLET ÉS IRODALOM

Huszárik Zoltán

1021

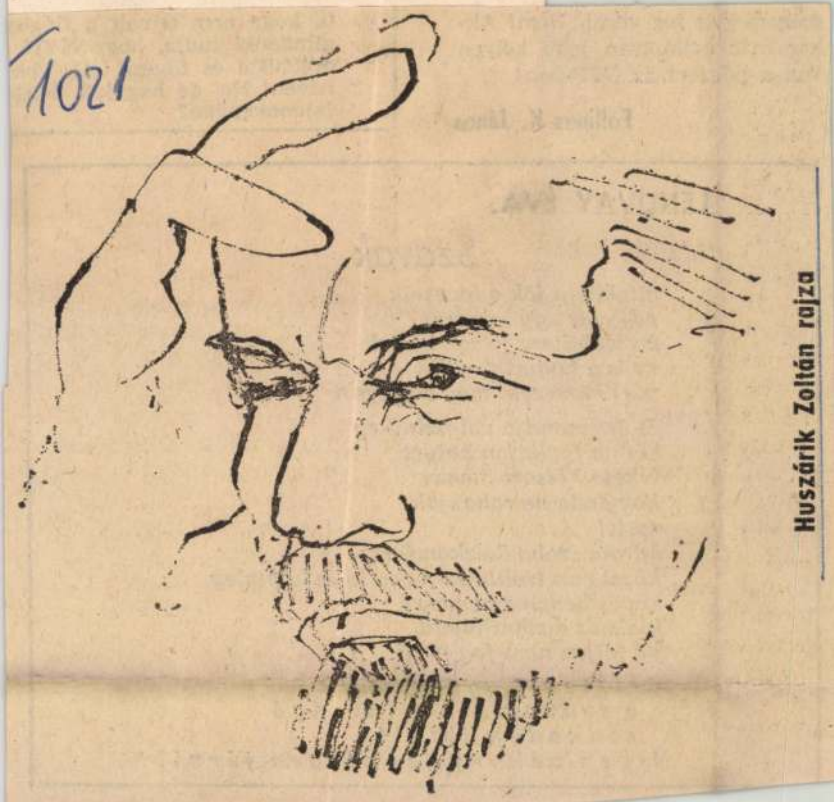

Huszárik Zoltán rajza

még meg is fog verni. N
kor már csakugyan jobb
van a pénzem az OTP-b

Follinus

LENDVAY É

általában
adj már egy szivarat
én leöblítem jó sok vízzel
az is a hogyishívjáké
várj keressem meg a kulcsot

és azt mondja valószínűleg
kérem foglaljon helyet
fekete kétsoros maxi
hogy oda ne rohanjak
matt!
három szoba összkomfort
közel van trolibusz-megálló és komplex
kevés benzint fogyaszt
kiakadt a ziherhájctű
ne féljen nem fog fájni

úristen, hogy mertek
a szavak alatt tátongó
szakadék fölött
ilyen vékony jégkérgen járni?!

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

19/3 APR 19

Huszárik Zoltán

1021

Huszárik Zoltán: Don Quijote

Litkey Bence: Szoba

miért kell hozzáten
kell védekeznem, h
hogy: tudom ám én,
kell, de itt sajátos
ni; ha tehát a lap
tem, mint határt, a
ban már hova-tűnt
csak egy lelkiállap
egy periódusé, ami
ez és az; és ki taga
ezzel máris mekkor
loztam: az elmúlásr

(Az elmúláséra, t
nyomban; mert: tu
hogyne tudnám.)

De, hogy máris a
duljunk ki, ez is n
szer! Elfogadhatatla
mindenre felmentés
lábjegyzet nem k
megjegyzetelendők
jebb bizonyos mod

Huszárik Zoltán

Huszárik nem csak filmeket lesszt, hanem díszletet is jelmezterveket is. (Virágvasárnap, Ferfihor, Macskajáték, Hajdúk) stb.

Menyhárt László: Az agy mozija, az agy...
Művészet, 1975. szeptember - 16 oldal

Hunzárik Zoltán

Az 1965-ben készült Elégiára mintegy reszel Nagy László „Bücsuzik a lovacskáé" c. verse, amely másokat is megihletett.

Menyhárt László: Az agy mozija, avagy.....
Müvészet, 1975.szeptember - 16.oldal

Huszárik Zoltán

Huszárik filmtervei között szerepel
egy Delvaux kép alapján, valamint
Goethe életéről készülő film is.

Menyhárt László: Az agy mozija, avagy.....
Művészet, 1975.szeptember - 16.oldal

Huszárik Zoltán

Huszárik filmjeiben egyértelműen kimutatható az a törekvés, hogy a horláz képzőművészet eredményeit felhasználja.

Menyhért László: Az agy mozija, avagy.....
Müvészet, 1975.szeptember - 16.oldal

Gleszárik Loltán

Gleszárik Loltán nem csak filmeket készít, hanem grafikát és illusztrációkat is (Ladányi Mihály: Kétfejű tollé riel, Ottlik Géza: Iskola a határon stb)

Menyhárt László: Az agy mozija, avagy.....
Müvészet, 1975.szeptember - 16.oldal

Huszárik Zoltán

Az „Amerigo Tótban" (1969) sájatos vágástechnikájával Tot alkotásait mutatja be.

Menyhárt László: Az agy mozija, avagy....
Művészet, 1975. szeptember - 16. oldal

Huszárik Zoltán

„Rajz" (repro)

Menyhárt László: Az agy mozija, avagy.....
Müvészet, 1975.szeptember - 16.oldal

Huszárik Zoltán

Huszárik gyakran lesszt filmjei-
her várlatokat, hogy filmhipeivel
a kívánt hatást érje el.

Menyhárt László: Az agy mozija, avagy....
Művészet, 1975. szeptember - 16. oldal

Huszárik Lottán

A hagyományos film egyszínű képet felbontja Huszárik, azzal, hogy összekevesz több érzéstartomány benyomásait egy képbe

Menyhárt László: Az agy mozija, avagy.....
Müvészet, 1975.szeptember - 16.oldal

Huszárik Zoltán

Huszárik Zoltán rajza

Csak a kakukk hajto
sen a magáét. „Sok"
mét Harriet, „de, ug
hetünk mást?" „Nem
bízd rám", vigasztalj
egyszerre megnyugsz
ben megbízhat. A lá
csinál. És ha... N
magunkat ilyesmivel.
Furcsa, gondolja
ezért kellett kijönn
mondba? Hát ezért a
rődő délután? Mert r
konyodik, s nyugat f
színű felhők vitorlázn
na felé. Minden ren
legnagyobb rendben
Bízzuk az egészet
most már a kövé
hangjára gondol, m
Falstaff borízű han
valahonnét a közeli
gyek közül, ahol Sir
kel: „A földön minde
s mi mindannyian
gyúnk." Ilyen egysz
egész? Vagy mégsem

Élet és Irodalom, Bp. 1975. junius 7.
XIX. évf. 23.sz
15. lap.

1975. JÚNIUS 7.

lott egészség, az alko-
süggesztő állampolgári
ny, minden hatósági
irtózás és a tudatlan-
ződési pontjain —,
mértékig reménytelen
, hogy nem erőlködni,
sem érdemes.

●

n meggondolta a vá-
m Paulát.
, ezerszer. És nem
z elhatározásomon, se
se fenyegetésre. A po-
n látni.
közbejött valaki?
n érdekes ebből a

— Egyelőre maradok, mert a férjem hallani sem akar válásról, lakáscseréről. Abban bízik, hogy meggondolom magam. Hát erre várhat ítéletnapig. Majd megunja, hogy ott vagyok, de nem használhat. Akkor vagy kifizeti a részemet vagy szerez nekem egy másik lakást. Megmondtam: nekünk a gyerekkel elég egy kis szoba-konyha, de ragaszkodom a fürdőszobához. Felőlem lehet az a lakás udvari, földszinti, lakótelepi, peremkerületi: minél olcsóbb, annál jobb. Majd én kipofozom! Harminchat éves vagyok, talán még újra tudom rendezni az életemet.

OS
után: 113—221
VISSZA
23. Telefon: 221-285

Külföldön terjeszti a „Kultúra"
149.
e 120 forint

MEGJELENIK
MINDEN
SZOMBATON,
16 OLDALON

★

Főmunkatárs:
NAGY LÁSZLÓ

Huszárik Zoltán

Egy felnőtt kocka a Capriccio című felnőtt

Menyhárt László: Huszárik László . . .
Műveszet, 1975. szept. — 16 oldal

Hussárek Zol

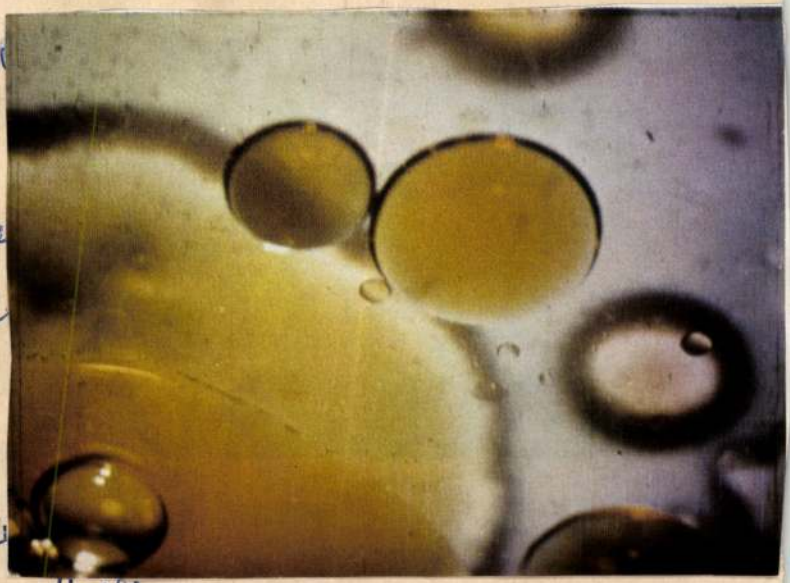

Egy film kocka
„Szeidbádbál

Magyart László: He
Művészet, 1975. szept. – 16 old

Művészet, 1975. szept.

Huszárik Zoltán

Mielőtt a *Szindbád*ról (1971) szólnánk, szükséges megjegyezni, hogy az eddig említett három filmet Tóth János fényképezte, akinek új utakon járó művészetére más alkalommal szeretnénk visszatérni.

A *Szindbád*ban (operatőr: Sára Sándor) mindazok a stílusjegyek megtalálhatók, amelyek Huszárik rövidfilmjeit is jellemzik. Közvetlen kapcsolatokat talál gondolatok, benyomások és természeti képek között. A patakzó bőséggel áradó, olykor bizarr képeket találékonyan rendezi képsorokká; a hasonlatok szinesztéziásan az egész filmet behálózzák.

A képzőművészeti műalkotások, a dekorativitáson túl általában sajátos belső tartalommal is rendelkeznek, amely csak annak tárul fel, aki bizonyos esztétikai történeti ismeretekkel, kellő szín- és formaérzékkel és műveltséggel rendelkezik. A film ilyen szempontból közérthetőbb, mivel a rendező nemcsak bemutat, kifejez, hanem állandóan értelmez is. A festmény az embert külső megjelenési formájában ábrázolja, és a belső tartalmat csak tárgyiassággal képes közvetíteni, amit – koncentráltsága miatt – igen magas színvonalon érzékeltethet. Jól szemléltethető ez, ha Klee: A *„Szindbád a tengerész" c. fantasztikus vígopera harci jelenetét* összevetjük Huszárik *Szindbád*jával. Klee képén az „élet óceánját" egy „S" alakban kanyarodó vonal – a Jang és a Jin képletét elválasztó jel – két részre osztja. ~~A Jang az ég, a~~

Mesterházi Lajos: Huszárik Zoltán
Művészet, 1975. szept. – 14 oldal

Huszárik Zoltán

Ismeretes, hogy a kép nem a szemben jön létre, az érzeteket a látóidegek közvetítésével az agy rendezi képpé. Az agy moziját, avagy a „képalkotó gondolkodást" igazán átélhetővé a film teszi mint képes-hangos jelrendszer. Huszárik olyan helyzeteket, eseményeket, természeti képeket, színeket és formákat mutat be, amelyek a kiváltandó érzésnek a megfelelői. Az egyes képek ismétlődésének, „zenei modulációjának" értelmezhetősége egy-egy metszésponton jön létre: az őt követő és megelőző képekhez való viszonyából, korlát nélkül pedig a filmbeli összefüggésekből bontakozik ki. Ez a montázs-technika olyan folyamatot eredményez, amely megőrzi, folytatja és sűríti a múltat (az előző képek gondolati és érzelmi tartalmát), mindig újat adva hozzá, ami által a jelen pillanatban magában foglalja és egyben meg is haladja a történetet. Így bizonyos számú kép után a nézőben ösztönösen kialakul valamilyen érzet vagy fogalom, amely az egymással nem, vagy csak „véletlenül" kapcsolódó képeket és azok permutációit értelmezni tudja. A rendező képessége jelen esetben abban mutatkozik meg, hogy a különböző jelentésszintekkel hogyan bánik, a véletlenszerű folyamatokból mit fogad el és mit utasít el. Természetesen ezt a – szemiotikailag is elemezhető – képes-hangos jelrendszert nem mindenki tudja értelmezni; jó esetben a szabad asszociációs képtársítás és a képek szépsége nyújt esztétikai örömet.

Menyhárt László: Huszárik Zoltán
Művészet, 1975
szeptember – 1 kolo

Huszárik Zoltán

Az *Elégiá*ban Huszárik a népi szürrealizmus tömörségével építkezik. Egy letűnő világot ábrázoló képei egymást megszüntetve-tagadó és tovább építő motívumok közé rendeződnek, hogy az érzelmeinkben megkötött, de önmagukat túlélt jelenségek szükségszerű, bár fájdalmas elmúlását érzékeltessék. Istállók fanyar szagára, ideges és nyugodt testű lovakra emlékezik, amelyek alatt egykor fogócskát játszott. („Nem mozdultak, hátranéztek, és ezek a kérdező lószemek, amiket máig is őrzök, arra kényszerítettek, hogy most felnőtt emberként válaszoljak.") A ló e filmben antropomorfizált modell; nemcsak róla van szó, hanem „rólunk is, emberekről, akik hajlamosak vagyunk felejteni, barátainkat elhagyni". Az *Elégia* sugallata szerint „a lóban az állat emberibb, mint a manipulált emberben az ember". A lovak – barátként, segítőként – békében, háborúban, ünnepeken, az emberrel együtt éltek. Az együttélés egy ideig harmonikus volt, de az evolúció kényszere megbontotta a kapcsolatot. Huszárik felruházza a lovakat a vadság, a kecsesség, a szépség stb. emberi tulajdonságaival, hogy mindezek elvesztéséért rekviemet tartson. A film azt a pillanatot ragadja meg, „amikor ez az állat kilép az eddig ismerős tájakból, és sok helyen átadja helyét a gépeknek, a technikának", s cirkuszi látványossággá degradálódik vagy vágóhidak áldozata lesz. Intő példa a gyakran manipulálható és cinikus ember számára.

Menyhárt László: Huszárik Zoltán Művészete Művészet 1975 szept. – 16 old.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1975 JUN 7

ÉLET ÉS IRODALOM

Budapest

Huszárik Zoltán
1021

Huszárik Zoltán rajza

1975. JÚNIUS 7.

rendezni az életemet.

MEGJELENIK
MINDEN
SZOMBATON,
16 OLDALON

★

Főmunkatárs:
NAGY LÁSZLÓ

„Kultúra"

HUSZÁRIK ZOLTÁN graf.

Magyar Nemzet 1990. márc. 3. 10.p.

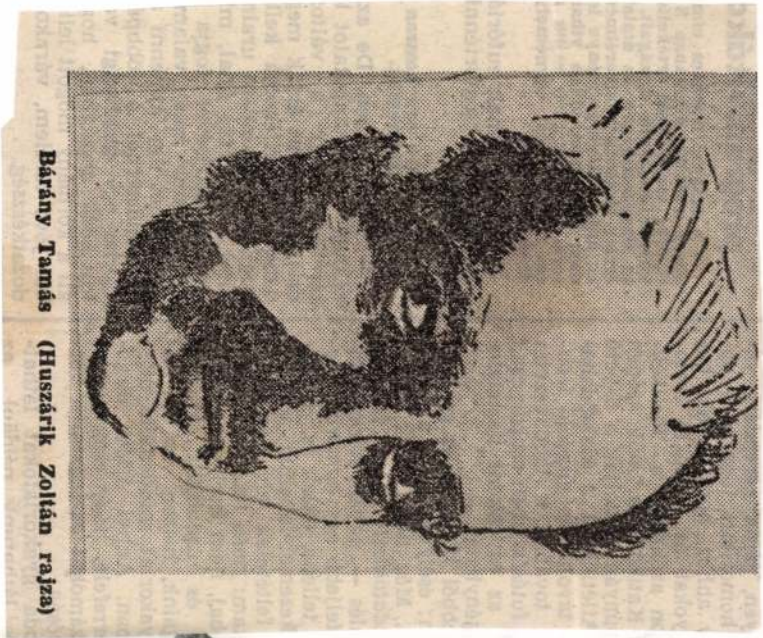

Bárány Tamás (Huszárik Zoltán rajza)

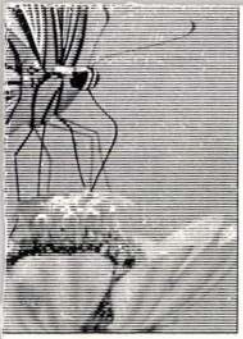

high-resolution copies
ne NP-120 incorpo-
uter and an electro-
e control panel for
ate operations. The
osis function cuts
nimum. The NP-120

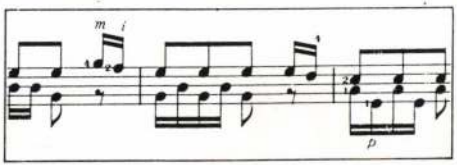

different paper sizes are facilitated by a manual feed capability. And, despite its compact design,

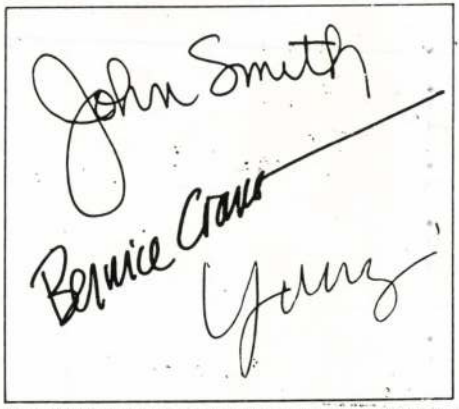

the NP-120 features a fixed copyboard especially convenient when copying thick books, blueprints, or three-dimensional objects. The Canon NP-120 is a great energy and cost saver for your office. The Canon NP-120 is the ultimate in plain paper copiers for energy-conscious offices. Since it uses the Cold Pressure Fixing System the NP-120 eliminates warm-up and waiting time and allows quick-start copying. The NP-120 needs

PUB. TE04-046D 1282N17.5 PRINTED IN JAPAN

Huszárik Zoltán, filmrendező

grafikus

A prózai hanglemezek kedvelőinek igen ízléses tasakban kínálja a Hungaroton és *Huszárik Zoltán* — aki a felvételnek ezúttal nemcsak rendezője, de a borítónak grafikusa is — Puskin három népszerű meséjét. A zsákvászonszerű alapra felvarrt piros körben két halacska néz egymással farkasszemet (talán éppen a *Mese a halászról és a kishalról* hangulatát előlegezve), alattuk mesebeli tornyok emelkednek (esetleg pontosan olyan barátságos kastélyt őrizve, amilyenben a cárkisasszonyt látta vendégül a hét vitéz — *Mese a halott cárkisasszonyról és a hét vitézről*), a legmagasabb torony csúcsán pedig olyan fémlobogó díszeleg, amelyet kis beleéléssel és szemhunyorítással aranykakasnak is képzelhet az, akinek van mersze és hajlama az effajta fantáziálásra. A hitelesség pecsétjét jobbról, balról egy-egy sötétkék filcvirág üti a grafikai tervre, a szerző és a cím fölső félkörét pedig alulról az előadó: *Ruttkai Éva* neve egészíti ki. A hátoldalon azonban a prózai hanglemezek „hagyományainak" megfelelően nem találhatunk tasakszöveget.

Nem mintha feltétlenül borítóra

Kroó András

Népszab

jún. 6.

7.

arról, hogy csak a Balaton jelentse ne veszélyt. Hazánkban 3300 kilométer a folyóvizek hossza, és mintegy 1200 olyan állóvizet tartanak nyilván, amelynek felülete fél hektárnál nagyobb. A tavak, víztározók, bányatavak, kubikgödrök sok áldo-

Huszárik Zoltán,
grafikus, díszlettervező
1021 filmrendező

VENDÉGÜNK

Huszárik Zoltán

Különös egyéniség.

Különös a sokoldalúsága. Grafikus: rajzai jelennek meg a folyóiratokban és hetilapokban. Díszlettervező: ő tervezte a Virágvasárnap és a Hajdúk című filmek díszleteit. Forgatókönyvíró: ő írta, Krúdy Gyula novellái alapján a Szindbád szövegkönyvét. Színpadi rendező: ebben a műfajban éppen Debrecenben mutatkozik be: Örkény István tragikomédiáját, a Macskajátékot rendezi.

Grafikus. Díszlettervező. Forgatókönyvíró. Színházi rendező. Mindenekelőtt persze: filmrendező.

És különös egyéniség emiatt is: alig néhány filmet rendezett, de ezekkel is — az *Elégiával*, a *Capriccióval*, az *Amerigo Tottal*, a *Tisztelet az öregasszonyoknak* című rövidfilmjével, és nem utolsósorban a *Szindbáddal* — a legjobb magyar rendezők sorába lépett. Ahogy mondani szokták: beírta a nevét a filmtörténetbe, kitörölhetetlenül. Az egyetlen játékfilmmel a Szindbáddal is.

A reneszánsz ember

Amikor a Macskajáték bemutatója előtt Huszárik Zoltánnal beszélgettem, a különössége izgatott. Mint őt izgathatta Szindbád, a magyar irodalom egyedülálló alakjának különössége. Vagy Krúdy Gyuláé, Szindbád megteremtőjéé.

— Valóban régóta foglalkoztatott Krúdy — emlékezik vissza a rendező azokra az időkre, amikor kevés szó esett, különösen irodalomórákon, szemináriumokon a Szindbád-novellákról, és egyáltalán: Krúdyról. — Az író afféle aszfaltbetyárként, slendriánként élt a köztudatban. Hogy keserű ember lehetett — erről nem beszélt senki. Keserű, de nem életunt; rezignált, de nem pesszimista. Valahogy olyan, mint amilyennek Kierkegaard látja Don Juant. Krúdyt hitem szerint még más is jellemezte: a teljes élet megélésének vágya.

Hogy szemléletesebb legyen amit mond, ismét irodalmi példát idéz. Még főiskolás korában került a kezébe Paul Valéry könyve. Ebben olvasta, amit ma saját ars poétikájaként is vall:

— Amikor az ember megszületik, számtalan énje, egyénisége van. Aztán zsugorodni kezd, hogy netalántán félemberként hulljon a sírba. Nem pontos az idézet. De a lényege nagyon megragadt bennem. Ettől a zsugorodástól tartok én, s azt vágyom, hogy számtalan énemmel gazdagon élhessek, mint egy gyermek. Példaképem a reneszánsz ember, aki gátlástalanul adja magát minden művészi megnyilatkozásban. Ugyanakkor tisztában vagyok azzal is, hogy a gyermeki gazdagság megélése társadalmi képtelenség. Kevés emberben születik meg a teljes értékű én.

Huszárik ars poéticája árulkodik: a Szindbád — bármennyire képtelennek tetszik is az állítás: — tulajdonképpen szerzői film. A maga tartalmi, filozófiai vonatkozásaiban ugyanazt a rendezőt állítja elénk, akit a Tisztelet az öregasszonyoknak című kisfilm is. Ez utóbbiról írta B. Nagy László a filmrendező egész művészetére érvényes sorokat: „Huszárik ezt is tudja: a halál rettenetét s az elmúlást túlélő boldogságot egyszerre. Matrónái: élni tanítanak. Illetve az élet akarását, parancsát zuhogtatják a nézőre roskatag mozdulataikkal".

Ahogy a „matrónák": úgy tanít élni Szindbád is.

Politikus rendező

De vajon tud-e élni, nem az idejével: a tehetségével egy olyan sokoldalú művész, mint Huszárik? Vajon nem pazarolja-e el tehetségét? Vajon ő találja-e meg a feladatát, vagy a feladata talál őrá?

— Számomra fontos, hogy ne csak a filmművészetben, de egy másik művészeti ágban is otthon érezzem magam. Azzal pedig nem szeretnék foglalkozni, hogy a magam véglegességét hol fogom megteremteni. Nem vágyom valamiben is a legnagyobbnak lenni — döntse el az utókor, miben voltam szóra érdemes. Az idő kérdése pedig: lassan dolgozó vagyok. Munkáim kihordási ideje majdnem olyan hosszú, mint az elefántok terhességi ideje: tizenegy hónap. Olykor-olykor még ennél is több. Különben pedig hiába is hajszolnám az időt. Kiesett tíz év az életemből...

A Csokonai Színház műsorfüzete ezt írja erről a tíz évről: „1949-től három évig a Színház- és Filmművészeti Főiskola hallgatója, rendező szakon, majd eltávolították a főiskoláról, politikai okokból. Volt vasúti pályamunkás, olajbányász, szobafestő, biztosítási ügynök és sok minden egyéb... 1961—62-ben végezte el a főiskolát".

— Ezek után mindenki azt hinné, hogy nagy sérelmeim vannak. Pedig egyáltalán nincsenek. Nem törődöm a saját múltammal. Lehet, hogy azért sem, mert nem volt módom nyilatkozni életemnek erről az időszakáról. Mondanivalóm persze volna róla. Azokról az életekről is, amelyeket a társadalom peremére szorulva megismerhettem, és amelyek a gazdagodásomat szolgálták. De a NÉKOSZ-ról is, a fiatalságunkról. Együtt jártam a főiskolára Kovács Andrással, Makk Károllyal, az írók közül Galgóczi Erzsébettel, Csurka Istvánnal. Van annyi jegyzetanyagom, hogy tudnék könyvet írni arról a nemzedékről, amelyet egy kollektív hit röpített magasba, és hullatott aztán alá. A Daedalos és Ikarus mitológiai körébe kapcsolva képzelem el a történetünket.

Más rendező talán már rég szerzői filmet készített volna feleannyi életanyagból is, mint a Huszárik Zoltáné.

Mások talán már rég kiénekelték volna magukból a huszáriki, „tíz esztendőt".

— Ha nem direktben politizálok is, a véleményemet csak elmondom. Az igazat, hogy a szocializmus körülményei között személyiségében kiteljesedjék az ember. Az igazat, hogy totális társadalmat építünk, közösséget akarunk teremteni, ám sokan a családban sem találják a helyüket, vagy hogy az Illyés Gyula-i jajkiáltással éljek: nem lehet a barátságról verset írni. Az emberi elmagányosodás foglalkoztat, ha nem közvetlenül szólok is erről. Lehet, hogy a direkt politizálás, direkt közlés nagyobb sikereket hozna. Dehát ilyen alkat vagyok, mit tegyek?

A csapatjátékos

Alkata diktálja, hogy sokoldalú legyen.

Alkata, hogy állandóan tervek és tervek foglalkoztassák. Újabb játékfilmjének tervei: Füst Milán *A feleségem története* című könyvéből készül filmet forgatni. Debrecen után Franciaországba megy, helyszíneket keresni. Jövő tavasszal valószínűleg Varsóban rendez majd egy Witkiewicz-darabot. Kisfilmet akar csinálni az európai temetkezési szokásokról, Európa temetőiről, bennük a fejfákról, amelyek az élőkről, s nem a halottakról árulkodnak...

S mit diktál vajon alkata, ha színházban rendez? Ráadásul először életében, és ráadásul olyan társulattal, amelyet egyáltalán nem ismert.

— Sohasem erőszakolom rá másokra a véleményemet. Szándékom, hogy az embereket megismerjem és megnyissam a feladat számára. A csapatjáték híve vagyok. Nemcsak tanácsokat, instrukciókat adok, hanem kérdezek is. Nem biztos, hogy ez a legalkalmasabb színészvezetési módszer. Én munka közben kiadom magam. Megvallom a bizonytalanságaimat is. A színész tele van kételyekkel, gondokkal, és talán szívesen veszi, ha a rendező is a kételyeiről számol be.

Egyben nem kételkedett Huszárik Zoltán: a Macskajáték nagyszerűségében. Úttörő érdemeket emleget, amikor Örkény művéről szól.

— A groteszk az a műfaj, amely véleményem szerint a leginkább alkalmas korunk kifejezésére. A dolgok megkérdőjeleződnek itt, de egyáltalán nem abszolút értelemben. A groteszk elbírja a pátoszt is, csak irgalmatlan szégyenlőséggel, és elbírja a lírát is, mégpedig a legmegrendítőbb lírát. És én éppen emiatt szeretem a Macskajátékot.

Hogy szeretni fogja-e Debrecen közönsége is?

— Én örömmel jöttem ide. Örülök, hogy Debrecen lehetőséget adott arra a munkára, amire már régen vágytam.

Márkus Béla

KISLAKÁS-, VÍKENDHÁZ- ÉS GARÁZSÉPÍTŐK FIGYELEM!
MEKSZIKÓI SALAKBÁNYÁNK TERMÉKE AZ OSZTÁLYOZATLAN MINŐSÉGŰ VÖRÖSES SALAK.
Blokkveréshez, födémtöltéshez, parkosításhoz korlátlanul rendelkezésünkre áll.
Egységára: 45,— Ft m³ + 8,— Ft/m³ gépi felrakással.
A fenti felhasználáson kívül
AZ ISKOLÁK FIGYELMÉBE AJÁNLJUK SPORTPÁLYÁK, KORCSOLYAPÁLYÁK ALAPJÁBA SALAKUNKAT.
Érdeklődés, befizetés B-A-Z. m. Építőanyag-ipari Vállalat, Miskolc, Győri kapu 23. szám. Telefon: 16-028.

Középvezetői munkakörbe galvántechnológiai ismeretekkel rendelkező
vegyésztechnikust felveszünk
Jelentkezéseket részletes önéletrajzzal „Gyakorlott 297 623" jeligére a Magyar Hirdetőbe kérjük leadni.

MÉLYÉPÍTŐIPARI GYAKORLATTAL RENDELKEZŐ
művezetőket, technikusokat, mérnököket
FELVESZÜNK.
Jelentkezés
KÖZMŰ- ÉS MÉLYÉPÍTŐ Vállalat
Debrecen, Vágóhíd u. 12/c.

A Hungária Műanyagfeldolgozó Vállalat felvesz
40 órás munkahéttel, FÉRFI,
44 órás munkahéttel NŐI BETANÍTOTT MUNKÁSOKAT.
Jelentkezés a munkaügyi osztályon, Kishegyesi út.

AMFO
JUBILEUMI
A Vasutas Szakszerv
Debrecen, Petőfi
NYITA
17-én 11.30
NYITV
október 17-től 24-ig, na
vasárnap 10—
RENDEZ
AMFORA-ÜVEG
Debrecen város felsza
és az AMFORA megalakul
tisztelet

APRÓHIRDETÉSEK

HÁZ

Józsa, Wesselényi u. 5. számú szoba-konyhás ház 600 négyszögöl telekkel eladó.

Családi ház elköltözés miatt áron alul, sürgősen eladó. Nádudvar, Schönherz Z. u. 12.

Kis családi ház 297 négyszögöl telekkel eladó. Géza u. 16.

Eladó szoba-konyhás házrész beköltözhetően. Érdeklődni de. 10—12-ig, Bróda, Bercsényi u. 52.

Vendég u. 61. sz. ház beköltözhetően eladó. Ugyanott 300 négyszögöl hétvégi kert.

Tiszalök állomás mellett nagyon jó állapotban levő háromszobás családi házamat kerttel eladom. Érdeklődni Tiszalökön: Táncsics u. 19.

LAKÁS

2 szobás társasházi lakást cserélünk nagyméretű 3 szoba-hallos vagy étkezős lakásra, első emeletig. „Nagyerdő" jeligére a kiadóba.

Budapestre cserélem másfél szoba-összkomfortos bérházi lakásomat. Minden csere érdekel. Érdeklődni: Széchenyi u. 31. I. ajtó.

Minigarzon öröklakás eladó. Dienes János u. 25. III. 63. Érdeklődni szombaton 14 órától, vasárnap 10 órától.

Kétszobás + étkezős első emeleti, házgyári szövetkezeti lakásomat elcserélem 3 szobás vagy 2+2 fél szobás szövetkezetire. „Új átadású házgyári előnyben 297 650" jeligére a Hirdetőbe.

Dobozi-lakótelepen első emeleti, kétszobás, erkélyes szövetkezeti lakást kisebb összkomfortosra cserélek. Ajánlatokat „Kedvező" jeligére a kiadóba kérem.

INGATLAN

200 négyszögöl bőven termő köszmétés Domboson eladó. „Zöld óriás 297 649" jeligére a Hirdetőbe.

Eladó Hajdúszoboszlón, Rózsa Ferenc u. 16. 365 négyszögöles házhely. Érdeklődni: Jakab Istvánné, Kazincbarcika, Munkácsy tér 2. I. 6.

Eladó 300 négyszögöl pöszmétés Vámospércsen a gépállomás mellett. Érdeklődni: Vámospércs, Ságvári u. 21.

600 négyszögöl kert eladó. Alsó-Józsa. Érdekjődni Horváthék: Iskola u. 5.

ALBÉRLET

Külön bejáratú szobába két dolgozó nőt felveszünk. Klaipéda u. 10. III. em. 11.

Férfit albérlőnek keresek. Érdeklődni 10—12-ig és 18 órától. Fintáné, Vörös Hadsereg útja 58., keresztépület I. em. 20.

Albérletbe egyszoba, konyha, spájz azonnal kiadó. Gépész u. 11.

Kiadó egy nagy szoba üresen. Lándzsa u. 5.

Üres szoba, konyhával kiadó, ugyanott Trabant akku, 3 db 5,60×13 külső eladó. Erzsébet u. 50.

Albérletbe szoba két diákfiúnak kiadó, zongorahasználattal is. Érdeklődni 3—6 óráig. Ember Tibor, Béke útja 31.

Bútorozott szoba 2 diáklánynak vagy házaspárnak kiadó. Karácsony György u. 5. II. em. 13. ajtó

Üres szoba, két egyetemista fiúnak, esetleg házaspárnak kiadó. Megtekinthető vasárnap délután. Kardos u. 17/A III. 11.

Külön bejáratú szoba, fürdőszoba-használattal 3-4 férfinak kiadó. Érdeklődni mindennap lehet: Debrecen, Fényes udvar 16. I. em. 6. ajtó

ÁLLÁS

Házfelügyelői állást keresek. „Bármikor" jeligére a kiadóba.

Felsőfokú angol vizsgával, külkereskedelmi végzettséggel állást keresek. Szakmában vagy szakmán kívül. Farkas Anna, 1091 Budapest, Üllői út 81. II. 21.

Lakatos-hegesztő kisiparos bérmunkát vállalna vállalatnak. Ajánlatokat „Szakszerű" jeligére a kiadóba.

Bejárónőt felveszünk. Erzsébet u. 24. I. em. 2.

JÁRMŰ

1977-ig muszaki vizsgázott 150-es MZ motor 3000 Ft-ért eladó. Kunhalom u. 35. sz. 3-as busz végállomása.

GAZ—69-es Raj eladó. Hangyás u. 21.

407-es Moszkvics eladó. Felújított motor, júniusban vizsgázott. Tanácsköztársaság útja 17. II. em. 4. 16 óra után.

Pannónia, Star, MZ, Riga motor, hegesztőtrafó, Riga és Komar lánckerekek, alkatrészek eladók. Arany János u. 13.

601-es Trabant eladó. Karácsony Gy. u. 11. VIII. 50.

Jó állapotban levő S 1000 MB-t vagy M 408-ast vennénk, fizetési kedvezménnyel. Vidék is érdekel. Sipos mérnök, 4034 Debrecen, Április 4. útja 76.

BÚTOR

Eladó hálóbútor, olcsó fotelek, nem igényesnek. Megtekinthető: szombat, vasárnap 9—15 óráig. Bujdosó u. 19.

Lengyel heverő, szekrénysor, kombinált szekrények, kétajtós, háromajtós szekrények, két- és négyszemélyes rekamiék, garnitúrák, fotelek, heverők, dohányzóasztalok, hálóbútor, konyhabútor, étkezőasztal eladók. Arany János u. 13.

GÉP ÉS SZERSZÁM

Szőlődaráló és pres eladó. Bíró u. 13.

Eladó 24 kalapácsos daráló 19 kW-os villanymotorral. Hajdúböszörmény, Szénási u. 34. Érdeklődni ugyanott este 6 után.

EGYÉ

Laktanya utca
pen garázst ve
nár, Laktanya u

Parkettázást,
szolást, lakkozást
val vállal Kell
Hadsereg útja
Telefon: 14-134.

8—10 éves gyer
habunda eladó.
ca 20. IV. em. 2

Eladó középszőr
fikerékpár, férfi
töves fekete ribi
matrac, villanyva
ponta 3 órától:
út 21. III. 13.

Kombinálható g
csi eladó. Babits

Kerek járóka,
ható sportkocsi
adó. Nógrádi M.

Parkettcsiszolást
zást vállalok
Deák, Ságvári u.

Dunyha, párna,
toll felvásárlása. I
u. 42.

Az Alföldi Nyomda felvételre keres: gyakorlattal rendelkező munkaügyi előadót, SZTK-ellenőrt és bérelszámolót, gépszedő átképzésnek jó helyesírással rendelkező érettségizett férfiakat, asztalos szakmunkást, betanított munkakörbe férfiakat, segédmunkásokat, valamint nyugdíjast udvarosnak. Jelentkezés: Debrecen, Böszörményi út 6.

Ipari vállalat tervezésben és kivitelezésben jártas fiatal gépészmérnököt alkalmaz. Jelentkezést írásban önéletrajz csatolásával és a fizetési igény megjelölésével „Műszaki gyakorlat 297 722" jeligére a debreceni Hirdetőbe kérjük.

Takarítónőket alkalmaz a Gyógyszertári Központ gyógyszerraktára. Debrecen, Dóczy József utca 36. sz.

MEDICOR felvételre keres nagy gyakorlattal rendelkező villanyszerelő, marós szakmunkásokat, valamint férfi és női betanított munkásokat, továbbá nyugdíjas férfi ötözőőröket. Jelentkezés a gyár munkaerő-gazdálkodásán, Hámán Kató út 98.

Villanyszerelő, fűtésszerelő, épületlakatos, parkettás, tmk-villanyszerelő és lakatos, autószerelő, esztergályos szakmunkásokat — brigádokat is — építőipari könnyűgépkezelőket, kőműves, fűtésszerelő és asztalos szakmába segédmunkásokat, érettségizett segítőket villanyszerelők mellé, debreceni munkahelyekre éjjeliőröket alkalmazunk. Minden héten szabad szombat. Jelentkezés Debreceni Építőipari Vállalat, Darabos utca 9—11.

Kertészt nagy gyakorlattal és cipőgyártáshoz férfi, valamint női segédmunkásokat felvesz a Tisza Cipőgyár debreceni gyára, állandó munkára. Jelentkezés: Hét vezér u. 16., munkaügy.

TV
II. program!
AZ OKTÓBER 31-IG VÁSÁRO
TV-hez ajándékk
vételhez alkalmas a
VÁS

Megvételre felajánlunk
2 db MB 10-es darut
Debreceni Fokos utca 7. szám. Építőipari Szövetkezet.
Ügyintéző: Puskás Mihály.
Telefon: 17-347.

ÉRETTSÉGIVEL ÉS VAS-IPARI GYAKORLATTAL RENDELKEZŐ
anyaggazdálkodót
ÉS
anyagbeszerzőt
FELVESZÜNK.
Jelentkezéseket részletes önéletrajzzal „Fémipari 297 624" jeligére a Magyar Hirdetőbe kérjük leadni.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy felejthetetlen drága gyermekünk, testvérünk, sógornőnk, nagynénénk, keresztanyánk és jó rokonunk

ECSEDI JÁNOSNÉ
Béke Róza
kerületvezető erdész

43 éves korában, rövid, súlyos szenvedés után elhunyt. Szeretett kedves halottunkat f. hó 21-én, hétfőn délelőtt 11 órakor helyezzük örök nyugalomra a debreceni Köztemető I. o. ravatalozójából polgári szertartás szerint.

Bánatos szülei
és a gyászoló család
Lakás: Derecske, Csemetekert 4.

Mély fájdalommal értesítjük mindazokat, akik ismerték és tisztelték, hogy szeretett jó édesanyánk, anyósunk, nagymamánk

DR. VASS KAROLYNÉ
Sztankay Éva

77 éves korában elhunyt. Drága halottunk hamvasztás utáni búcsúztatása f. hó 19-én, szombat délelőtt 9 órakor lesz a Köztemető I. o. ravatalozójából a róm. kat. egyház szertartása szerint.

A gyászoló család
Lakás: Debrecen, Vörös Hadsereg útja 26/B.

Mélyen megrendülve tudatjuk, hogy szeretett nagynénénk, sógornőnk, keresztmamám és jó rokonunk

ÖZV. BASAHALMI ANDRÁSNÉ
Michaelisz Margit

87 éves korában, egyhónapi súlyos, türelemmel viselt betegség után elhunyt. Fájó szívvel búcsúzunk kedves halottunktól f. hó 21-én, hétfőn délután 2 órakor a Köztemető I. o. ravatalozójában a ref. egyház szertartása szerint.

A gyászoló család
Lakás: Szabadság útja 52.

Huszárik Zoltán, filmrendező
grafikus

● HUSZÁRIK-EMLÉKEST. Tisztelet a poétának címmel Huszárik Zoltánra emlékezik az Egyetemi Színpad január 30-i, szombat esti műsora. A Huszárik rendezte filmek részleteinek vetítése mellett idézetek hangzanak el a tavaly elhunyt sokoldalú művész írásaiból. Ugyancsak január 30-án nyílik meg az Egyetemi Színpad előterében Huszárik Zoltán rajzaiból, valamint filmjeinek jelmezfotóiból és a forgatási műhelypillanatokat megörökítő fényképekből kiállítás.

– o Huszárik-emlékest

8

Esti Hírlap Bp. 1982. jan. 21.

Huszárik Zoltán, grafikus filmrendező

Huszárik-kiállítás

Szentendrén, a Nosztalgia presszóban ma délután kiállítás nyílik *Huszárik Zoltán,* a közelmúltban elhunyt kitűnő filmrendező munkáiból. Mint közismert, Huszárik eredetileg képzőművészeti tanulmányokat folytatott, s élete végéig grafikai lapokat, rajzokat, festményeket készített. Ebből válogattak a kiállítás rendezői.

=: Huszárik - kiállítás 12.

Esti Hírlap • Bp. 1981 nov. 28.

Huszárik Zoltán, filmrendező

grafikus

3 rajz: repr

Máriássy Judit: Huszárik Zoltán szíve 42–46

Új Auróra, Békéscsaba, 1982 ápr 1982/1

Huszárik Zoltán, film rendező
grafikus

II rajz: rep

Huszárik Zoltán: Rajzai

B/I – B/IV és
2, 20, 23, 28, 31, 44, 96
old

Torrás, Kecskemét, 1982. október

XIV/7

Huszárik Zoltán

"Don Quijote" cimmel hozza a lap a müvész rajzát.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1975. ápr. 19.
XIX. évf. 16. sz. 9. lap.

Huszárik Zoltán

Befogott szemmel, csikos ruhában álló rab előtt, sortüzet adó katonák, Rajz.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. dec. 28.
XVIII. évf. 52. sz. 9. lap.

Huszárik Zoltán

Gyermeket tartó, nőalakot ábrázoló rajzát bemutatja a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. dec. 21.
XVIII. évf. 51. sz. 8. lap.

Huszárik Zoltán

"Ildi" cimmel fiatal nő fekvő aktját ábrázoló rajz.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. dec. 7.
XVIII. évf. 49. sz. 15. lap.

Huszárik Zoltán, filmrendező
grafikus

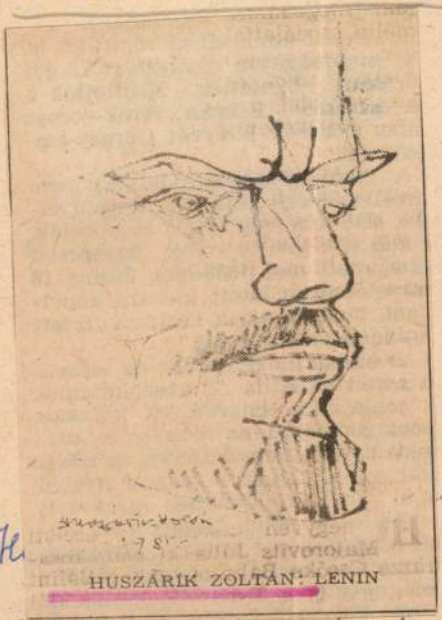

Lenin 15.

Népszabadság, Bp. 1981 máj. 1

Huszárik Zoltán, filmrendező

Grafikus

Ne

Bp. 1981. május 3.

7.

tavaszi vadszámlálás során több mint hétezer állatot vettek számba.

AZ ÉSZAK-MAGYARORSZÁGI KALÁRIS népművészeti napokat pénteken nyitották meg Egerben. Kiosztották az év elején meghirdetett népművészeti pályázat díjait is. Borsod, Nógrád és Heves megyéből összesen ezerhatszáz pályamű érkezett, közülük a zsüri minősítése alapján 534 művet a Gárdonyi Géza Színházban rendezett kiállításon tekinthetnek meg május

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
1981 MÁJ 3

NÉPSZABADSÁG

Huszárik Zoltán, grafikus

1021

NÉPSZABADSÁG

ANYÁK NAPJÁRA

HUSZÁRIK ZOLTÁN RAJZA

ÍREMLÉKAVATÁS. Dózsa Tihamér ıyugalmazott rendőr ezredes síremékének avatása május 6-án, szerdán lélután két órakor lesz — katonai iszteletadással — az újpesti Megyeri iti temetőben.

KRAJCSIROVITS HENRIK grafikusnűvész félszáz alkotásának bemutaásával szombaton nyitották meg a nyári képzőművészeti tárlatok sorát a Dömösi Galériában. A Duna-kanyar nagy forgalmú településén a Dömös-barátok köre gondoskodik arról, hogy három-négy hetenként új és rangos kiállítás várja az idelátogatókat.

ELKEZDŐDÖTT AZ ŐZBAK VADÁSZATA Borsodban. A tervszerű vadgazdálkodás révén jelentősen gyarapodott a megyében az őzállomány: a tavaszi vadszámlálás során több mint hétezer állatot vettek számba.

AZ ÉSZAK-MAGYARORSZÁGI KALÁRIS népművészeti napokat pénteken nyitották meg Egerben. Kiosztották az év elején meghirdetett népművészeti pályázat díjait is. Borsod, Nógrád és Heves megyéből összesen ezerhatszáz pályamű érkezett, közülük a zsüri minősítése alapján 534 művet a Gárdonyi Géza Színházban rendezett kiállításon tekinthetnek meg május

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1981 MÁJ 1

NÉPSZABADSÁG

Huszárik Zoltán,

1021

HUSZÁRIK ZOLTÁN: LENIN

kímélte. Petőfi újabb költeményeinek első kiadását (1851) elkobozták, a második kiadás csak hézagosan jelenhetett meg 1858-ban. Jósika 16 műve álnéven látott idehaza napvilágot. Tompát egyik kézirata miatt fogságba vetették stb.

Az elnyomás leginkább az időszaki sajtót sújtotta. Az abszolutizmus a lapalapítási engedélyek célzatos megtagadásával, az előzetes és utólagos megtorlás eszközeivel az ellenzéki, sőt általában a magyar nyelvű sajtó újbóli kialakulását igyekezett lehetetlenné tenni. Napirenden voltak a felelősségre vonások. Hivatalos kimutatás szerint például csupán 1861. november 5. és 1862. június 30.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

Huszárik Zoltán, grafikus

ÉLET ÉS IRODALOM

1981 MÁJ 9

1021

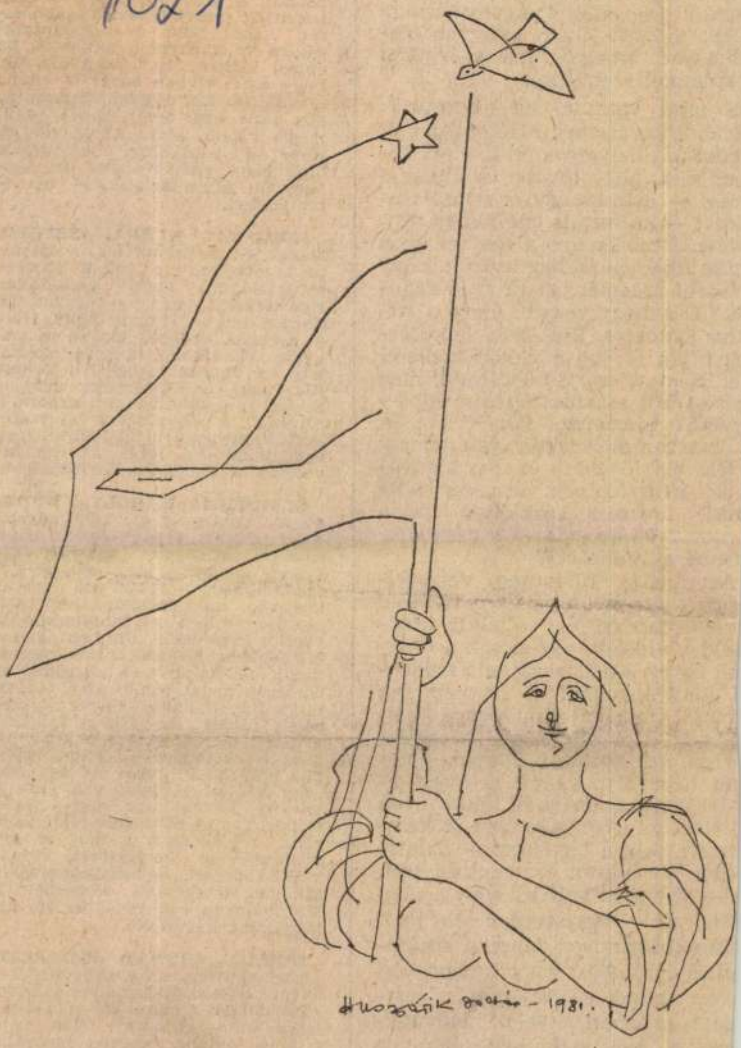

Huszárik Zoltán rajza

kent szedő-kapacitásból már több. Ámde az a vidéki nyomdai kapacitás, amelyet lekötnek, jórészt kevéssé konvertálható: kevéssé volna ölhasználható olyan könyvek előállítására, amelyek ma a legtöbb késedelmet szenvedik.

S mire vezetne, ha elfogadnók Könczöl javaslatát, s létrehoznánk a központi helytörténeti kiadót? Főként arra, hogy tovább csökkene a vidék — már amúgy is szinte tragikus! — kulturális önállósága, fejlődése. S növekedne a centralizmus szülte fővárosi szellemi vízfej. Hogy a vidéki eredmények részben gyönyék? Csakhogy vegyük észre a *circulus vitiosust.* Eszközök, lehetőségek híján sorvad a vidéki szellemi élet. S most ezért, büntetésül, még megmaradt eszközeitől is megfosszuk ánk? Meglehet, sok klikkezés, bulizás van abban, ahogyan némely vidéki helytörténeti és más kiadványok megszületnek. Ám egy központi, fővárosi szakkiadó vajon nemcsak áthelyezné — s négyzetre nelné a „bulizást"?

Azt pedig különösen veszedelmesnek érzem, ha összemossuk a különféle tanácsi és vállalati kiadványt a vidéken ugyancsak a tanácsok égisze alatt megjelenő múzeumi kiadványokkal. S itt nemcsak Könczöl Csabával vitatkozom. Nemrég egy népi ellenőrzési vizsgálat eredményét közölték a lapok, igenis hangsúlyozva azt a megállapítást, hogy a múzeumi kiadványok ily csekély hányada kelt el készpénzért, míg a legtöbbet — valami módon — ingyen osztogatták szét. Ez — vizsgálta volt bárhogy a népi ellenőrzés — tényszerűen sem igaz. Pontosabban: igaz lehet a megállapítás első fele, hogy készpénzért keveset adtak el. Az „ingyen" osztogatás azonban részben: kiadványcsere. S ami még fontosabb: itt nemcsak arról van szó, hogy a vidéki és nem vidéki múzeumok egymás között cserélik — és nem vá-

szállhatna. De a gyakorlatban az egy meg egy meg egyből végül mégis valami átlag kerekedik ki. Hogy a szocialista demokrácia ezen belül megkövetelné az érzékenyebb differenciálást — ez vitathatatlan.

FERENCZY KLÁRA, SZEGED. Május 2-i számunkban válaszoltunk levelére, melyben a környezetvédelemről szóló cikkeinket, riportjainkat egy — tudatosan szerkesztett — vitának vélte. Nem a nyomda ördöge, hanem a nehezen kiolvasható aláírás okozta, hogy a választ tévedésből **Fekete Klárának**, a Csongrád megyei Hírlap munkatársának címeztük. Amikor a névcseréért elnézését kérjük, egyúttal hadd toldjuk meg egy bókkal: a levél szövege hivatásos tollforgatóra vallott.

NESZMÉLYI KÁROLY, BUDAPEST. Balla Gábor Tamásnak **Nem is igazi értelmiségiek?** című írásával vitatkozva nyomós érvekkel támasztja alá, hogy az agrárértelmiség ábrázolása irodalomban, művészetben — torz. „Szinte minden, mezőgazdasági vezetőt bemutató filmben a főhős «nehéz helyzetekben» káromkodik . . ., sajnos ez rögződik az emberek tudatában." Arra is felhívja figyelmünket, hogy a mezőgazdaságot irányító értelmiségieknek már rég nem a nyár jelenti a csúcsmunkák idejét, sokkal inkább a tavasz és az ősz. „Így hát lehetőségük van akár a tengeri lubickolásra is." — Balla Gábor Tamás előtt már több szerzőnk foglalkozott a magyar agrárértelmiség helyzetével, érdeklődési körével, beilleszkedésével a szűkebb társadalmi közegbe. E közlemények egy része az Ön álláspontját képviselte.

KOVÁCS ANDRÁS, BUDAPEST. „Még egyszer az üvegbetétről — avagy bosszankodjunk társadalmi méretekben" című írását elbírálásra küldte címünkre. Nos, ha a cikk a témához mérten hosszabb is a kelleténél, stílusa, gondolatmenete megfelel a közölhetőség mércéjének. Visszaküldjük azzal a javaslattal, hogy tömörítve, megh úzva próbálja elhelyezni vala-

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 137-748, 340-726

Huszárik Zoltán
grafikus

ÉLET ÉS IRODALOM

1981 JUL 11

1021

Huszárik Zoltán: Csaszi

oldal

A CSICSÓKA

A csicsóka *(Helianthus tuberosus)*

Gépesített üzenetek

Mint ismeretes, ez év januárjától kisérletképpen gépesitettük olvasóink leveleinek feldolgozását és megválaszolását. Az utóbbi hetekben növekszik azoknak a leveleknek a száma, amelyeket egyenesen a komputerhez, illetve annak JM–32 jelű memóriegységéhez címeznek. Sokan érdeklődnek a bioelektromos vezérlés műszaki részletei iránt. Van aki elégedetlen a neki küldött idézettel, s ezért a válaszelőkészitő mikroprogram algoritmushibájára gyanakszik, és mellékelten megküldi a helyes adatfeldolgozó- és kiértékelő program hatásvázlatát.

Köszönjük az érdeklődést és a segitő szándékot.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR SAJTÓIRODA
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Huszárik Zoltán,
grafikus

ÉLET ÉS IRODALOM

1981 AUG 15

1021

Huszárik Zoltán rajza

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Huszárik Zoltán
grafikus
MAGYAR NEMZET
1981 JUL 19

Magyar Nemzet

A Magyar Nemzet galériája

1021

Huszárik Zoltán: Anya gyermekével

ét a bablevesből, hogy noha
nevetve, de erős rázással ha-
ározott „nemet" intsen vele.
s már merült is vissza a leve-
ébe, sietve kanalazta, mint
kinek egyszerre sürgős lett.
— Béke?! — morogta, fe-
esége sóhajos szavára célzott.
— Mint a struccnak az ő ho-
nokja. Hol van ma béke? Egy
rintetlen zug? Vihar előtti
send. Az van.
A diák apja se látta más-
épp.
— A szele már ide is ért
— mondta. — Az első bom-
át már megkaptuk. Mindegy,
ogy egy eltévedt repülő el-
évedt bombája.
— Hát az nagyon érdekes
olt — szólt közbe a diák
nyja.
— Neked az érdekes? —
elytelenítette a kifejezést a
ázigazda.
— Hát igen. Mert az egész
alu nevette azt az öregasz-
zonyt, mit fél annyira. Az, ha
rádió légiveszélyt jelzett az
ország túlsó sarkán, már bújt
szomszéd pincéjébe. Senki
z égvilágon nem bújt, csak
. Aztán az a bomba pont az
házára esett. Senkiére. Pont
z övére. S akkor már senki
em nevetett rajta.
— Akkor is a szomszéd pin-
éjében volt? ... — hitetlen-
edett a vendég asszony.
— Akkor is. És ez volt a
zerencséje. Végig is futott az
mbereken a hideg.
— Megérezte — szólt ki a
úrós csuszából a vendégcsa-
ád feje. — Van ilyen.
Hallgattak. A diák apja for-
atta a poharát.
— Az embernek már olyas-

lán a lány. Hol a szüleire né-
zett, hol a háziakra.
— Elég sok riadalomban
volt részük idáig. Talán azt
látjátok — mondta a lány ap-
ja. — Annak a nyomát. Ha
csak arra a borzalmas tűz-
esőre gondolok, amit Miskolc
fölött kaptunk a nyakunk-
ba ... Az orosz sorozatvetők-
ből. Úgy hívják, hogy Katyu-
sa. Szerencse, hogy le tud-
tunk bújni az árokba, az út
túloldalán. Azt hittem, soha
nem kerülünk ki onnan.
— A Jóisten megoltalma-
zott — mondta vacogva a lány
anyja.
Mindnyájan felsóhajtottak,
hogy így túljutottak annyi ve-
szedelmen. S már nem is ül-
tek vissza az asztalhoz. Men-
ni kellett.
Búcsút vettek hát egymás-
tól.
— Miért nem maradtok,
tényleg, legalább egy napot —
próbálkozott még utoljára a
diák anyja, bár nem fűzött
semmi reményt a szavához.
A leány apja már fenn ült
a bakon, mert tisztviselőember
létére maga hajtotta a lovakat.
— Hogyhe! Hogy itt még
utolérjenek — mondta torz
mosollyal. A tréfás szó mögött
ott sötétlett hideglelősen a na-
gyon is valós lehetőség. Hiszen
mindnyájan tudták, hogy a
háború futótüze ideér. Csak a
napját nem lehetett még tudni.
A lány félállással a szekér
vasán, kapaszkodtában, ahogy
a diák segítette, visszanézett.
— Tényleg, te nem jössz?
Elvinnénk ...
— Hová? ... — Nem is kér-
dés volt ez, csak egy tűnődő,
ironikus mosoly. Ugyan, hová
— volt inkább az értelme, s
benne a felelet: maradok. Ma-
radok együtt a faluval, az öre-
geimmel. Az öregeivel, akikkel

Huszárik Zoltán, grafikus

1021

1981. XII. 1. Televizió 21,00 Áné

Studió '81

- Szentendrén a Nosztalgia presszóban kiállitás nyilt a nemrég elhunyt Huszárik Zoltán képzőművészeti munkáiból. Aki csak egyetlen Huszárik-filmet is látott, annak felesleges bizonygatnunk miért ajánljuk.

M.D.K.

Huszárik Zoltán

grafikus

„Illusztráció"

Élet és Irodalom, 1967. május 13 - 5 kap

Huszárik Zoltán, grafikus

Rajz.

Repr.

Örkény István: Zürich, Budapest, Charlottenburg 14.

Népszabadság, Bp. 1967 ápr. 3.

MDK

Huszárik Zoltán

"Ikon" c. képét bemutatja a lap.
Repr.

Fenti müvet lásd: Bencze László nevénél, Vadas József: "Cáfol az egyveleg" c. kritikájának hátlapján.

Élet és Irodalom, Bp. 1978. febr. 4.
XXII. évf. 5. sz. 11. lap.

Huszárik Zoltán

Illusztráció

Illés Sándor: A hajóskapitány.

Tűhűs, 1977. június 5 – 26 lap.

HUSZÁRIK Zoltán

Kurcz Béla

Hommage à Huszárik Zoltán
Emlékkiállítás a Petőfi
Irodalmi Múzeumban

Magyar Nemzet, 1986. július 29. 7.

$\perp$ e'

$1a$

HUSZÁRIK Zoltán

Veress József

Egy emlékkiállítás képei

Homaga à Huszárik Zoltán

Népszabadság, 1986. máj. 28. 7.

- nem szövetségi tagok, többnyire muzeo-
területen dolgozó szakemberek is bekerül-
saját delegáltjainkat, a Szövetség tagjait
thatjuk be arról, milyen munkát végeztek
talatainak első nagy felmérését már elkészí-
latot tettünk, a szakértők rendszeres be-
kidolgozása azonban még megoldatlan.

isztériumi vásárlási rendszer működtetésében,
ben történik, a beérkezett anyagot először
ezik és árazzák, majd a MM Képzőművészeti
jainak és a szakosztályok vezetőinek jelen-
s figyelembe véve - hogy mit vásárol meg a
gével elértük, hogy a megvásárolt művek mű-
közvetlenül muzeumokba, tehát hamarosan a

HUSZÁRIK ZOLTÁN

Magyar Nemzet 1990. május 10. LIII. évf. 108. sz. 6. p.

Emléktábla Huszárik Zoltán szülőházán

Szülőfalujában, Domonyban évről évre megemlékeznek *Huszárik* Zoltánról, mindig a születésnapjához — május 14. — legközelebb eső vasárnapon, ez évben tehát május 13-án. Az idén posztumusz Kossuth-díjjal kitüntetett filmművész sírját délután négykor koszorúzzák meg a domonyi temetőben; itt *Polónyi* Péter múzeumigazgató mond emlékbeszédet. Szülőházán öt órakor — barátainak, szeretteinek, tisztelőinek közreműködésével — emléktáblát avatnak fel. Hat órakor kisfilmjeit vetítik az iskolában, majd a falu vezetői és a meghívott vendégek együttesen emlékeznek a művészre, aki kilenc esztendeje halt meg, és csak jövőre lenne hatvanéves.

TELEX

*

227312 ANY H

01/24 15:24

223170 IDAB H

1/285

ALLAMI NYOMDA

XECZELI ROOBERT UR REESZEERE

PRINS VALIANT

MDK

Hencsik Zoltán, grafikus

Rajz.

Repr.

Hencsik Zoltán: Láng virággal 9

NÉPSZABADSÁG, Kp. 1967. aug. 6.

MDK

Hunnánik Zoltán, grafikus

Repr.

Repr.

Hunnánik Zoltán: Lovas katona 9.

Népszabadság Bp., 1967. aug. 19.

M.D.K.

Huszárik Zoltán

Hámori Otto: "Pesaro 1966" cimmel ir a pesaroi filmfesztiválról. Ennek keretében hozza a lap Huszárik Zoltánnak az „Elégia" rendezőjének két rajzát a müvész vázlatkönyvéből.
Repr.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1966. juli. 1.
X. évf. 26. sz. 13. lap

1021

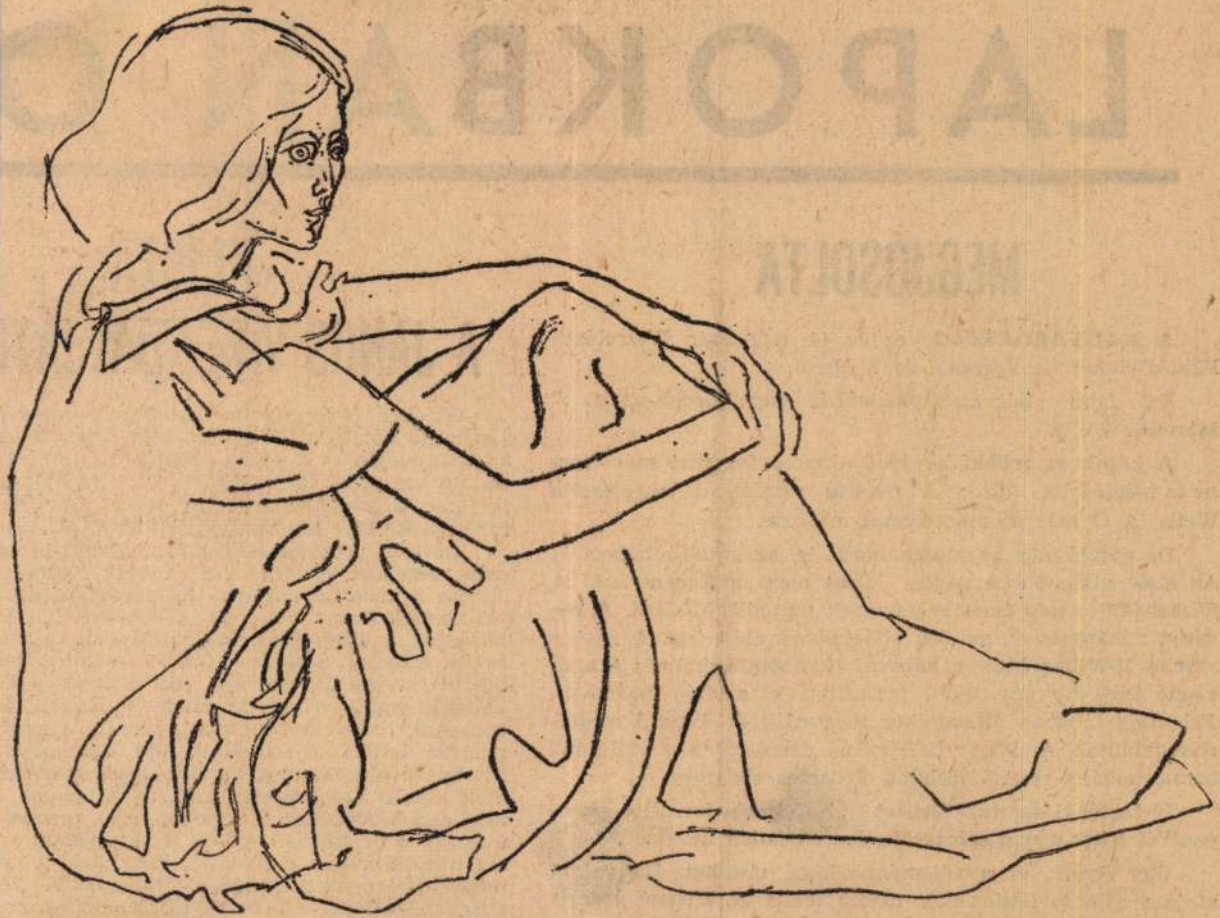

Huszárik Zoltán: Mariska

LAPOKBAN O

MEGJÓSOLTA

A MAGYARORSZÁG ez év 44. számában Wesselényi Miklós cikket írt Vernéről és Wellsről.

Ezt írja: „Bár az atombombát nem jósolta meg..." Mármint Wells.

A hatalmas robbanóerejű titokzatos fegyvert már Verne is megjósolta (lásd: *A francia zászló)*, de megjósolta Wells is. Ő már atombombának nevezte.

De megjósolta az atomháborút is, az „utolsó háborút". Az első világháború végén jelent meg a Népszavánál *A fölszabadult világ* című regényének második kiadása. A regényt néhány évvel az első világháború előtt írta. A regény szerint 1956-ban kitör a háború, atombombákkal; és a hadviselő felek egymás után pusztítják el a világ fővárosait. Fél világ lángban áll, amikor megunják és ésszerű megoldást találnak. A könyv befejezése derűlátó, mégis találunk benne néhány rémítő jóslatot. Érdemes elolvasni.

Wesselényi szerint Wellset „legfeljebb formális szempontból lehet a mai science fiction atyjának nevezni".

Úgy érzem, ez a véleménye kissé elsietett. Ha valaki atyja a science fiction-nak, akkor Wells az. Hosszú érvelés helyett hadd hivatkozzam itt Kingsley Amis *New Maps of Hell* című tanulmánykötetére; E. Brandisz és V. Dmitrevszkij nagy tanulmányára; és a sok hálás író-örökös közül Ray

KI ÍRTA A JÁNOS VITÉZ DALJÁTÉ

Október 26-án este a legtöbbször játszott játékot, a János vitézt sugározta a Kossuth-ad az adás elején és a végén közölte a szerzőket tást. A szerzőket így jelentette be: „Zenéjét sz Pongrác. Szövegét írta: Heltai Jenő." És ponto repelt a **RÁDIÓ ÉS TELEVÍZIÓ ÚJSÁG** műso

Tisztelet-becsület Heltai Jenő Petőfi-hangu szép verseinek, a János vitéz szövegét azonba hanem a magyar daljáték megteremtésében ket szerzett Bakonyi Károly, a Bob herceg (Ma közösen), a Tatárjárás, az Obsitos, az Operah került Rákóczi, a Mágnás Miska és több má operett kitűnő librettistája. Az ötlet is — Pe költeményének színpadra vitele — Bakonyié csengésű, haldokló népszínmű helyett a száza magyar daljátékot teremtett, népi hősöket vit Mesterien oldotta meg az átdolgozás munkáj csak azér is hangsúlyozni kell, mert például a lauz első kiadásában (Gondolat, 1960) ugyancsa a nevét, s megtévesztően ezt írták: „Heltai Je téz librettójával megmutatta, hogy kell a né modernebb operettszínpadra alkalmazni." (A adásban — 1962 — e sorok írójának figyelm hagyták ki ezt a mondatot, s tüntették fel B nevét.)

A megtévesztés azonban tovább tart, ezútt a rádió hivatalos lapja terjesztette a valóság

H uszárik Zoltán M.D.K.

Illusztráció Tabák András: Játék vasut c. irásához

repr.

Ma gyar N emzet 1965. január 31. 12. 1.

HUSZÁRIK Zoltán

91 5.6
7.7,69

Művészet

GRESHEM KÖR

91 2. 30,34

M.D.K.

Huszárik Zoltán

"Rajza Krudy világát idézi"-irja L.É.: "Az Elégia után" c. beszámolójának keretében a müvész fényképe melletti rajzáról. Huszárik Zoltán filmrendező, forgatókönyvíró, képzőmüvész "Elégia" c. filmjével nagydijat nyert Oberhausenben, technikai dijat Prágában, fődijat Melbourne-ben, dijazták Barcelonában , sikert aratott Tokióban, s négy dijat kapott a miskolci filmfesztiválon.
Repr.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1967. okt. 6.
XI. évf. 4o. sz. 21. lp

Huszárik Zoltán

Rajz (repró)

Kortárs 1967 III. n. 50 old.

Huszárik Zoltán

Illuntráció Ormos Gerő
írásához /repró/

Négmava 1966 jan 23

Huszárik Zoltán, grafikus

Rajz.

Repr.

Huszárik Zoltán: Leányportré 8

NÉPSZABADSÁG Bp. 1967 máj. 20.

Huszárik Zoltán, grafikus MDK

Rajz. Repr.

Huszárik Zoltán: Olasz táj 8

NÉPSZABADSÁG, bp. 1966. júl. 24.

Huszárik Zoltán

grafikus

M.D.K.

„Ősz"

Élet és Irodalom, 1965. okt. 16 - 1 lap

mák.

Huszárik Zoltán

Tolvajza „anya gyermekével" a II.
Magy. Képzőművészeti Kiállítason

Pogány Ö. Gabor: Képzőművészeti Kulturánk
Helyzetéről.

Népművelés, 1956. 1. sz. 34. l

M.D.K

Huszárik Zoltán
grafikus

Madonna
(repro)

Élet és Irodalom, 1962. dec. 22 – 3 lap

Huszarik Zoltán M.D.K.

Rajz / leányfej/ repr.

A Magyar Nemzet galériája

Magyar Nemzet 1964. október 18. 9.1.

Huszárik Zoltán

grafikus

Csikó

M.D.h
1

Élet és Irodalom, 1964. jún. 27 - 7 lap

M.D.

MDK

Huszárik Zoltán
grafikus

Rajz

Élet és Irodalom, 1964. febr. 15. · 1 lap

H uszárik Z oltán N.D.K.

Rajz / kanca csikójával / repr.

Pest megyei Hírlap 1966. márc. 13. 8.1.

M.D.

Huszárik Zoltán

grafikus

Illusztráció

Tersánszky Jenő: Camp

Élet és Irodalom, 1967. aug. 12. - 10 kép

MDK

Huszárik Zoltán, grafikus

Rajz.

Repr.

Nádass József: A csomag

9

NÉPSZABADSÁG 1 Bp. 1967 jul. 23.

Huszárik Zoltán M.D.K.

Emberek vagyunk

karikatura, repr.

Pest megyei H irlap 1965. junius 20. 11. 1.

Huszárik Zoltán
grafikus

M.D.K.

„Pihenő lé"

Élet és Irodalom, 1966. május – 2. lap

H uszárik Zoltán M.D.K.

Rajz / női f ej / repr.

Pest megyei H irlap 1965. augusztus 1. 9. 1.

Huszárik Zoltán

Ilmentráció Vákonyi Mihály
Szárákoz (szepró)

Nagyanya 1966 v. 8 Gold.

Huszárik Zoltán

Illusztráció Ormos Gerő
írásához (repró)

Néguava 1966 VI. 19 Sold.

Huszárik Zoltán

Illusztráció Köves József
Szávához (szapró)

Négyszava 1966 III. 27 Sold.

M.D.4

Hunárik Zoltán
grafikus

Ilbentráció

Birakás Endre: Felhőátvonulások.
Élet és Irodalom, 1967. szept. 16-10 lap

Huszárik Zoltán

Merengő v. képéről repr.

Élet és Irodalom 1907. jul. 15.

Huszárik Zoltán

Illusztráció kabarányi tehel:
Örökkalán c. írásához (vegyes)

Négyszava 1965 aug. 29.

Huszárik Zoltán, grafikus

MDh

fiúportré

Rajz. Repr.

Huszárik Zoltán: Portré

9.

NÉPSZABADSÁG, Dr. 1965. júl. 24.

M.D.K.

Huszárik Zoltán

grafikus

„Mariska"

Élet és Irodalom, 1967. okt. 7-i lap

Huszárik Zoltán

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

PESTMEGYEI HÍRLAP

1967 MÁJ 2

1021

HUSZÁRIK ZOLTÁN RAJZA

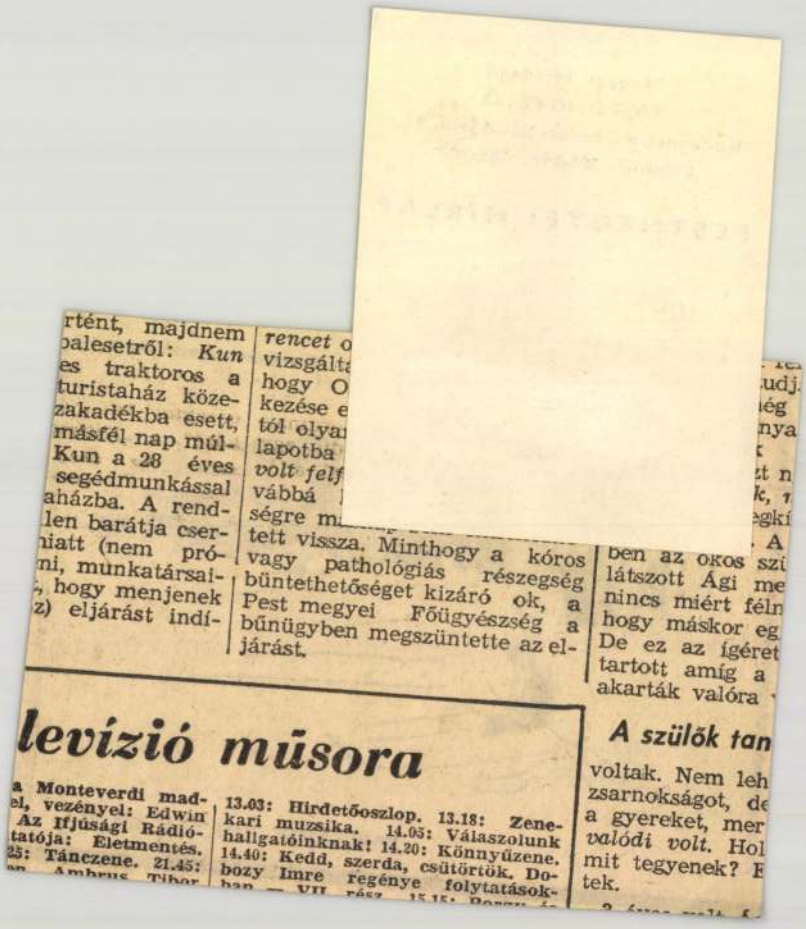

rtént, majdnem
balesetről: *Kun*
es traktoros a
turistaház köze-
zakadékba esett,
másfél nap múl-
Kun a 28 éves
segédmunkással
aházba. A rend-
len barátja cser-
niatt (nem pró-
ni, munkatársai-
, hogy menjenek
z) eljárást indí-

rencet o
vizsgált
hogy O
kezése e
tól olya
lapotba
volt felf
vábbá
ségre m
tett vissza. Minthogy a kóros
vagy pathológiás részegség
büntethetőséget kizáró ok, a
Pest megyei Főügyészség a
bűnügyben megszüntette az el-
járást.

ben az okos szi
látszott Ági me
nincs miért féln
hogy máskor eg
De ez az ígéret
tartott amíg a
akarták valóra

levízió műsora

**a Monteverdi mad-
el, vezényel: Edwin
Az Ifjúsági Rádió-
tatója: Életmentés.
25: Tánczene. 21.45:
Ambrus Tibor**

**13.03: Hirdetőoszlop. 13.18: Zene-
kari muzsika. 14.05: Válaszolunk
hallgatóinknak! 14.20: Könnyűzene.
14.40: Kedd, szerda, csütörtök. Do-
bozy Imre regénye folytatások-**

A szülők tan

voltak. Nem leh
zsarnokságot, de
a gyereket, mer
valódi volt. Hol
mit tegyenek? F
tek.

Huszárik Zoltán, grafikus MDK

Rajz.

Repr.

Berkesi András: A Kisdoktor 17

NÉPSZABADSÁG, bp. 1966. dec. 25.

HUSZÁRIK ZOLTÁN

MŰVÉSZET 1982 AUG.

A versenylovak meghalnak, ugye?

Véletlen tán, hogy ez év májusában éppen a kiváló, ám tragikus sorsú filmkritikus, *B. Nagy László* könyvét, *A látvány logikáját* forgattam, amikor a televízió *Huszárik Zoltán*-emlékműsort sugárzott születésnapja alkalmából. Ötvenegy éves lett volna. A halál közvetlen oka, az orvosi diagnózis szerint, szívinfarktus volt. (B. Nagy, mint ismeretes, 1973-ban öngyilkos lett.) Mindkettőjükkel filmművészetünk, kulturális életünk pótolhatatlan alkotója dőlt ki az első vonalból.

Alkotót írtam a kritikus esetében is, mert ő valóban az volt, a mozi szerelmese, aki nemcsak a vetítővászonra figyelt odaadóan, hanem maga is képeket-gondolatokat pörgetett a fejében (az agy mozijában), s vallotta: valójában e kettő együtt (a látvány és – *Balázs Béla* „látható emberének" paradigmájával – az általa gerjesztett láthatatlan képzetsor) alkotja a filmet. Hol, mikor, kiben milyet. Tehát bármilyen vizuális alkotás esetében nem világítjuk-e át, interpretáljuk-e hívebben és jobban a művet, ha az alkotóval a saját szabályrendje alapján állunk szembe? Vagyis ha a kódra ellenkóddal – a kép- és jeltársításra képzettársítással, kritikai parafrázissal – felelünk? Ugye, észrevettük, ez már mindenestől a képzőművészettel foglalkozó kritikusnak, művészettörténésznek is alapvető problémája, azzal az előnnyel, hogy ő a jól megválasztott képi illusztrációival, analógiáival, illetve ezek montázsával is frappánsan válaszolhat. Persze mindjárt meg is lehet kérdőjelezni az ilyen módszert: nem magát a művet, hanem csupán egy szubjektív viszonylatot határoz meg a mű és a szemlélője között. No de ez minden más kritikai megközelítésnél is ugyanígy van. Ráadásul az alkotásoknak nemcsak jelentésük, hanem erőterük, ha úgy tetszik, indukciós energiájuk is létezik. Ez alapvetően meghatározza a kép- és képzettársítás irányát, amelyből, ha a kritikus elcselleng, parafrázisa rögtön hiteltelenné válik: logikai, stilisztikai stb. következetlensége önmagából is megállapítható, még a reflektált művel való összevetésre sincs föltétlenül szükség. Az igazi művészet – az esztétikum sajátos törvényei miatt – nem ismeri a hazugságot, a tévedést. Ami hazug, az rossz is.

B. Nagy kritikusi alapállása, szemléletmódja, életműve ma is példaként áll előttem, Huszárikhoz pedig idestova tíz éve sajátos barátság fűzött. (Életem első, nyomtatásban megjelent írása egy vele készített interjú volt.) Be-bejárt a szerkesztőségünkbe is, kivált a *Csontváry*-film forgatókönyvírásakor, tanácsokért, véleményekért, baráti beszélgetésekre. Egyszer *Latinovits Zoltán* is elkísérte, aki nagyon sokat – szinte mindent – várt e filmtől, amelynek forgatása akkor már ilyen-olyan okokból évek óta húzódott. Nem bírta kivárni: pár nappal a látogatás után történt a tragikus esemény, nem messze onnan, ahol B. Nagy is végleg földadta.

Tudom, mindezek meglehetősen szubjektív dolgok, mint az a ma már megingathatatlan véleményem, hogy az említett három ember a maga szakmájában – annak szűkösnek bizonyult kereteit folytonosan feszegetve – a legkiválóbb volt. Túlontúl korai haláluk azonban mindnyájunk vesztesége. Mindig is éreztem, hogy Huszárik 1965-ös *Elégiája* a filmművészet, a filmtörténet páratlan „rövidfilmje", egyetemes érvényű audiovizuális költemény, de most, ahogyan a tv-ben levetített emlékezetes részleteket, a gyönyörű, halálukban is fenséges, antropomorfizált lovakat néztem, sejtésem végérvényes meggyőződéssé vált. Szomorú és fájdalmas volt az a fölismerés, hogy míg egy kimagaslóan jelentékeny kortárs művész köztünk jár, beszélgetünk vele, kifizetjük a vacsoráját, sőt a ruhatári jegyét – mert horribile dictu: arra sincs mindig pénze –, nem vagyunk képesek igazán jelentőségéhez foghatóan, objektíven bemérni, értékelni, tisztelni kiküzdött-megszenvedett alkotásaiért. Valahogy természetesnek vesszük, hogy teszi a dolgát a tőle megszokott színvonalon. Még akkor is, ha az ilyen – a szó nemes értelmében vett – avantgarde-művészek igencsak nem mindennapos jelenségek művészetükben, magánéletükben, sorsukban egyaránt. Aztán az is természetesnek tűnik, hogy keresik egymás társaságát (pontosabban: a kapcsolatot egy szerves közösséggel), hogy azonosak a köz- és magánéleti problémáik, sokszor még a témáik is. Az *Elégiára* mintegy rímel *Nagy László Búcsúzik a lovacska* című verse, amely *Kondor Bélát* is megihlette. S mily különös, vagy talán nem is az, hogy őtőlük is a kelleténél korábban kellett elbúcsúznunk.

Az előőrsök paradoxona – elemezte különös előérzettel egy tanulmányában Huszárik –, hogy akik a front első vonalában küzdenek, törvényszerűen esnek el, többek között azért, hogy akarva-akaratlan az utánuk jövőknek megtisztítsák a terepet. Persze nagy kérdés: egyáltalán akarja-e valaki is követni őket, hiszen erre a pokoljárásra igazán nem lehet senkit sem kívülről kényszeríteni. A középhad? Nos a középhad, ha úgy tetszik, a középszer, hosszú távon érdektelen, noha az adott pillanatban nagyon is életképes lehet. A zsoldoshad pedig mindig is a veszélytelenebb és jövedelmezőbb akciókat kultiválja, inkább pusztít, élősködik, mint épít, az értékőrzés- és teremtés per definitionem nem a hivatása.

De vajon szükségszerű-e, hogy a különböző művészeti ágakban az előőrsök, a legjobbak őrlődjenek föl? Huszárik például eredetileg festő akart lenni, de hogy miért nem lett, arra egy nyilatkozatában így válaszolt: „Sokszor bánom is, hogy nem lettem, hiszen akkor csak magammal kellene harcolnom, az is untig elég. Egyébként, hogy nem lettem festő, abban van egy adag riadalom is. Megszűnt ugyanis a kánoni érvényű kifejezés. Szinte naponta új és új utakat nyitnak, új kísérletekkel találkozhatunk, de a XX. század képzőművészetében a szintézis még várat

A versenylovak meghalnak, ugye?

magára." Végül is filmrendező lett, de milyen keservesen. 1949-től 52-ig tanult a Színház- és Filmművészeti Főiskolán, ám meg kellett szakítania tanulmányait, amelyeket csak 1959-ben folytathatott. Közben volt vasúti pályamunkás, szobafestő, olajbányász, földműves, falusi népművelő, biztosítási ügynök, filmgyári ügyelő stb. 1961-ben a vizsgafilmjével ismét mondvacsinált problémák akadtak. Egy szerencsés véletlen folytán mégis a pályán maradhatott. Első játékfilmjét, a *Szindbád*ot csak tíz év múlva forgathatja le. Közben és utána néhány kisfilm – de milyen nagyok! –, az *Amerigo Tot*, a *Capriccio*, a *Tisztelet az öregasszonyoknak* és az *A piacere*, majd 1980-ban a *Csontváry*. Két évtizedes rendezői működése, a filmgyári csatározások, gáncsok, a környezetével, nem utolsósorban az önmagával való küzdelem végzetesen felőrölte egészségét. (Azt hiszem, hasonló életrajzot nem egy képző- és iparművészünk is magáénak mondhat.) Kétségtelen, szeszélyes, nehéz ember volt, megszállott, amin nincs mit csodálkoznunk, ha már egyszer tehetséggel verte meg a sors. Persze – teszem hozzá gyorsan – csak a könnyű fajsúlyúak, a könnyebbik ellenállás irányába törekvők számára volt túlságosan nehéz, elviselhetetlen, a hasonszőrűekkel nemigen volt problémája, de hát nem ők vannak többségben. Akarva-akaratlan sok mindent művelt, ami egy tisztességes polgár vagy hivatalnok szemében elítélendő, esetleg megbotránkoztató. Elégette magát, lelkileg–fizikailag beteg volt – mondják ilyenkor. Igen, ivott, dohányzott, nőügyei voltak, nem is kevés... Latinovits írta könyvében, a *Ködszurkáló*ban, hogy a legegyszerűbb sztereotip orvosi intelem és gyógymód: ne dohányozzunk, ne igyunk! De hogy a mindennapi környezetünkben hányszor ér alattomosan, olykor a személytelenségében megfoghatatlan, érzelmileg, szellemileg, pszichikailag, etikailag káros dózis, amelyet semmilyen rákkutatás nem mutat ki, arról nem szoktunk beszélni (a fizikai környezetszennyezésről, leépülésről nem is szólva).

Van egy másik paradoxon, ami már régóta nem hagy nyugton: vajon ha Huszárik, Latinovits, B. Nagy, Kondor... nem itt, Közép-Kelet-Európában alkot, akkor is ilyen a művészetük és életútjuk végkifejlete? Nem valószínű. De az is biztos, hogy akkor ma szegényebbek vagyunk egy *Elégiá*val, mert az csak *itt* és *akkor* születhetett meg, az adott körülmények szorítása közepette, illetve kedvező összhatásai révén. Vagy talán véletlen, hogy a lengyel *Andrzej Wajdá*nál is oly sokszor tűnik fel a ló mint sajátos nemzeti szimbólum? Vagy ugyan ki írhatta volna meg Nyugaton – mondjuk – *Csingiz Ajtmatov* helyett *A versenyló halálát*? Meggyőződésem, hogy senki. Vagy ha föl is merült hozzá hasonló probléma (például *A lovakat lelövik, ugye?* című amerikai filmben), akkor is egészen más megközelítésben és végkicsengésben. Ezek a művészek és alkotásaik – röviden és szükségképp egyszerűsítve

mus" egy ac

tűzdelt) korsz

szersmind fájdalmas tudomásul vennünk,

pozitív–negatív értelemben így adódott. „Vagy talán véletlen egybeesésnek tekintsük-e, hogy a mozgás megörökítésének technikája a modern forradalmak első rezgéshullámaival úgyszólván párhuzamosan alakult ki? – kérdezi B. Nagy László is. – Véletlen volna, hogy a filmből történelmi mértékkel mérve akkor vált művészet, amikor a szocialista forradalom teóriájából küszöbön álló történelmi valóság lett? Az pedig már semmiképp sem véletlen, hanem tény, hogy a »látvány logikájának« első alapszabályait a világ első szocialista országában, szocialista kutatók és művészek ismerték föl... A fölfedezés helyén, időpontján s főleg a következményein nem mindig gondolkozunk el." Azon, hogy például az *Elégiá*ban *Eizenstein* montázselmélete teljes fegyverzetében jelenik meg egy jellegzetesen XX. századi, egyetemes és mélyen humánus tartalom felrázó és megdöbbentő, formailag hallatlanul artisztikus, a népi szürrealizmusból táplálkozó megjelenítése érdekében, miközben a témának konkrét hazai vonatkozásai vannak (a mezőgazdaság szocialista átszervezése és annak összes emberi-társadalmi-természeti-gazdasági következménye – csakúgy, mint *A versenyló halálá*ban).

Az élet megy tovább, minden halál megemészthető, ez az evolúció kérlelhetetlen törvénye. Az alkotás, ha valóban maradandó, túléli létrehozóját, föltéve, hogy akad közösség, amely megőrzi és megszólaltatja. Fölösleges és értelmetlen lenne hát, akár utólag is, bárki korai halála miatt kizárólag személyes felelősség után nyomozni. Veszteségeinket is csak a „kérd számon az embertől a történelmet", illetve a „kérd számon a történelemtől az embert" dialektikus viszonylatban érdemes taglalnunk. A személyes felelősség ugyanis gyakran szinte megfoghatatlan, ami szintén specifikus civilizációs kor- és kórjelenség. Minekünk itt, ahol ilyen ellentmondásos esetek megtörténhettek, sokkal inkább azon kellene elgondolkodnunk, s minél előbb hathatósan tennünk valamit, hogy ne az előőrsök legyenek a fogyóeszközök. Velük (mint ahogyan a természeti-társadalmi értékeinkkel, javainkkal) sem folytathatunk tudniillik rablógazdálkodást, lévén hogy egyre kevesebb van belőlük. Vagyis a természetes kiválasztódás minél kedvezőbb, demokratikusabb és hatékonyabb mechanizmusait kellene kimunkálnunk és védenünk, hogy ne az egyre bonyolultabb, manipulatívabb játékszabály-rendszerű kontraszelekció érvényesüljön. Létérdekünk, hogy a folyamatos értékőrzés és -teremtés álhumanista és elvtelen kompromisszumok nélkül, minél optimálisabb emberi-társadalmi-természeti áldozat árán valósuljon meg. Ehhez társadalmi képletünk a jövőben – okulva a múlt hibáiból – remélhetőleg még kedvezőbb feltételeket biztosít. A mellébeszélés, a problémák halogatása és adminisztrálgatása hosszú távon veszélyes lehet.

Mert mint ahogyan B. Nagy László írja *Kósa Ferenc Nincs idő* című filmje kapcsán: „e filmben az prófétál, aki ellen a kommunista forradalmárok éhségsztrájkba lépnek. Aki a börtönt akarja »megreformálni«. Holott fölrobbantani kellene... »Megmondtam az igazat. Nekem nincs időm mást mondani« – halljuk az életfogytos rabtól, a halála küszöbén. Igen, nincs időnk mást, csak az igazat mondani. Legalábbis meg kell próbálkoznunk vele."

Menyhárt László

D

Huszky Gyula

festő

l. Művészi Ipar

1891. 217 l.

vagyis egy-egy fore alig valamivel esik több
egy kötetnél. Ezzel szemben Berlinben minden

Azóta a mozgalom egyre erősebb méreteket öltött s közel van az az időpont, a melyben Greater London 28 közigazgatási kerületbe *(metropolitan boroughs)* osztott mind a 82 községe *(parishes)* el lesz látva községi népkönyvtárakkal. Jelenleg Rye szerint 88 központi vagy fiókkönyvtárt tart fenn könyvtári adóból London lakossága, egy pedig — Hackneyi — most van alakulóban.

E könyvtárak a következők: a *City*-ben *Guildhall*-ban elhelyezett nagyszerű közkönyvtár 134.712 kötettel és 5816 kézirattal; *Lambeth*-ben egy központi s hét fiókkönyvtár

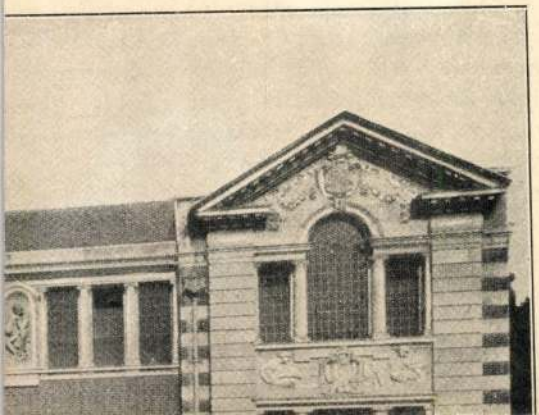

1021

1982.X.21. Petőfi 1o,456/Rézbányayné

Láttuk, hallottuk

A gödöllői Müvelődési Központban nyílt meg Huszárik Zoltán filmrendező rajzkiállítása. Az egy évvel ezelőtt elhúnyt kiváló rendező ugyanis kiváló grafikus is volt. Mint ahogy ezt a különböző lapokban, folyóiratokban korábban megjelent rajzsiból tudhattuk. Ágh István költővel, aki a gödöllői kiállítás megnyitóbeszédét tartotta, Ney György készí-

HUSZÁRIK Zoltán

tett riportot.

- Huszárik Zoltán az egyik nyilatkozatában azt mondta, hogy "én mindig is szerettem volna több alakban élni, megsokszorozni a létem." Az egyik rajza a Szindbád halála címet viseli, 1969-ben rajzolta, aztán 1970-ben, amikor a Szindbádot már bemutatták a mozikban, akkor lehetett Latinovits Zoltán testtartásán ugyanazt az alakot felfedezni, mint amit ő megrajzolt egy évvel korábban.

- Nem tudom pontosan, hogy a rajz vagy a színészi mozdulat volt-e előbb, de egybe volt még minden és különféle formáit találta meg a szellemi életének, a művészetének. Hát egyik formája volt a grafika is. Nem mondhatnám azt, hogy segédmunkása volt a grafikus a filmrendezőnek, hanem egyik a másikat segítette. Ha nem filmrendező lesz, akkor lehet, hgy egy nagy festőről beszélhetnénk. Láttam gyerekkori rajzait és tökéletesen tudott rajzolni. Nekem van egy olyan föltételezésem, hogy ez a nagy tökéletesség ahyatta ott vele a képzőművészetet.

- Ezt hogy érti?

- Ugy, hogy mintha már azt nagyon tudhatta, tehát nem izgathatta annyira. A képeiben a képzőművészeti tehetsége teljesen megnyilvánul a formalátása. Pl. ha megnézzük a grafikáit, akkor arra is gondolhatunk, hogy egy szobrász vázlatot csinál, mert szinte szoborszerü rajzai is vannak.

M.D.Y.

Huszárik Zoltán

Grafikus

„Ainlapten"

Élet és Irodalom, 1968. márc. 30-7 lap

Huszárik Zoltán, grafikus MDK

Rajz.

Repr.

D. A. Furmanov: felejthetetlen napok 17.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1966. nov. 6.

M.D.V.

Huszérik Zoltán

grafikus

„Parasztasszony"

Élet és Irodalom, 1968. jan. 6 - 3 lap

MDK

Huzánik Zoltán, grafikus

Rajz.

Kép

Huzánik Zoltán: rajza 8.

Népszabadság, Bp. 1968. jan. 7.

Huszánik Zoltán

Majza (repr.)

Valóság. VIII. (1965.) 10. sz. 31. l.

Huszárik Zoltán

rajza (repr.)

Valóság IX. (1966.) 5. sz. 52. l.

MDK

Huszárik Zoltán, grafikus

Rajz.

Rejt

Huszárik Zoltán: Portré 9

Népszabadság Bp. 1968. febr. 4.

Huszárik Zoltán

Grafikus

M.D.K

„Madonna"

Élet és Irodalom, 1966. dec. 24-7 lap.

MDK.

Huszárik Zoltán

Eörsi I.cikka

Élet és Irodalom 1967 febr25.

Huszárik Zoltán

Illustráció gergely mihály
írásához / szepró.

Négyszeva 1965 okt. 17

Huszárik Zoltán

Illusztráció Békés József
írásához

Nyírmada 1965 dec. 19.